

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

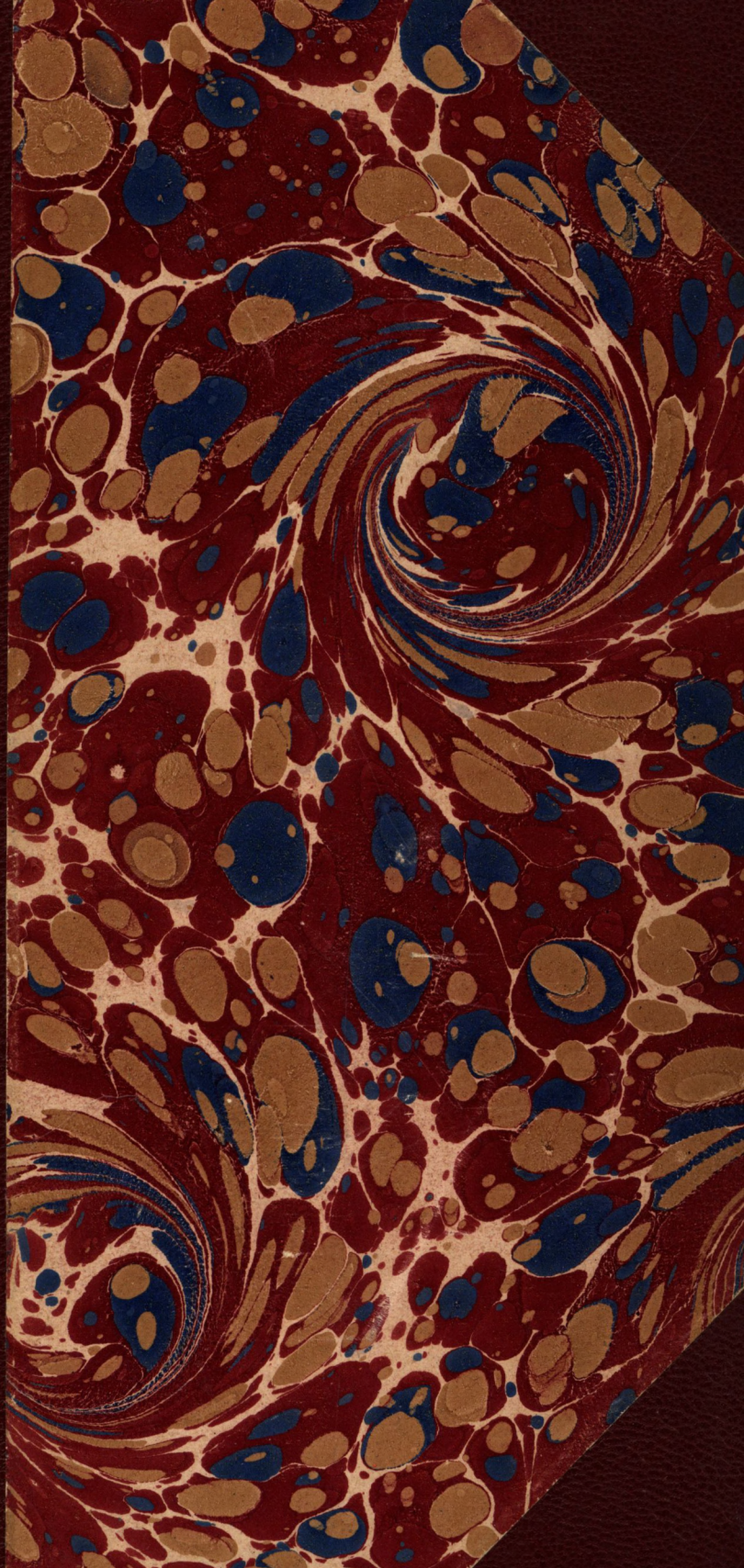
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

54DE AARGANG
(9. RÆKKE 6. BIND)
1933

UDGIVET AF
SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE

I KOMMISSION HOS J. H. SCHULTZ A/S
KØBENHAVN 1934

Redigeret af Samfundets Skriftudvalg
ved
H. HJORTH-NIELSEN.

TRYKT I UNIVERSITETSBOGTRYKKERIET
(J. H. SCHULTZ A/S)

INDHOLD

	Side
Breve fra Kong Christian VIII til Greve F. D. Reventlow. Ved kgl. Ordens- historiograf, Dr. phil. <i>Louis Bobé</i>	1
Danmarks Amtsforgvaltere 1848—1932. Ved Arkivar, cand. mag. <i>Harald Hatt</i>	70
Anmeldelser	132
Smaa Meddelelser	133
Til Medlemmerne	139
Spørgsmaal og Svar	139
Samfundets Regnskab for Aaret 1932	144
Om Rejseunderstøttelsen til H. C. Andersen i 1841. Ved Bibliotekar <i>H. G. Topsøe-Jensen</i>	145
Nogle Oplysninger om Nicolaus Hegelahr. Af Højskolelærer <i>August F. Schmidt</i>	156
Familien Stouenberg. Af Direktør <i>Th. Hauch-Fausbøll</i>	160
Nogle Oplysninger om Søren Kierkegaard 1834—38. IV. Af Kontrolør <i>Sejer Kühle</i>	163
Et Bidrag til Joh. Fr. Classens Karakteristik. Af Redaktør <i>T. Vogel- Jørgensen</i>	173
Majorinde Maria Christina v. Boeck og hendes Slægt i Vejstrup 1650—1800. Af Kaptajn, Kammerjunker <i>Hector Boeck</i>	184
Sielewski — Strasoldo. En Emigrantskæbne. Af Kontorchef, cand. jur. <i>Egil Snorrason</i>	194
Billedhuggeren Jens Adolf Jerichau's Slægt. Nogle Oplysninger samlede i Anledning af 50-Aaret for hans Død. Ved Sparekasseassistent <i>E. Juul Hansen</i>	215
Søstrene Bardua. Af Fuldmægtig i Finansministeriet, cand. jur. <i>Jørgen Swane</i>	221
Bidrag til Johannes Ewalds Slægts Historie. Ved Direktør <i>Th. Hauch- Fausbøll</i>	231
Periodiske Annotationer paa Serampore i Bengalen i Aaret 1815. Ved Kontorchef i Landmandsbanken <i>L. Bie</i>	235
En ministers otium. Breve fra Ove Høegh-Guldberg til professor Grimur Thorkelin. Ved stud. mag. <i>Arne Hoff</i>	236
Fortegnelse over den danske Stamtavle-Litteratur i Aarene 1931 og 1932	257
Anmeldelser	263
Spørgsmaal og Svar	271
Samfundets Anliggender	273
Fortegnelse over Medlemmerne af Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie. (1. December 1933)	275
Register	281

Breve fra Kong Christian VIII til Greve F. D. Reventlow.

Ved Louis Bobé.

Frederik Ditlev Greve Reventlow, hvem Christian VIII som Prins og Konge har tilskrevet de nedenfor i Udtog meddelte Breve, fødtes 25 Nov. 1791 i København¹⁾ som det yngste af Statsminister C. D. F. Greve Reventlows tolv Børn og tillige den yngste af seks Brødre, der alle naaede højt op i Aarene. Som Familiens Benjamin var han Genstand for en vis Forkælelse, ikke mindst fordi han frem for Brødrene gjaldt som et sjældent smukt Barn og voksede op til at blive en for sine ædle Træk, slanke Elegance og Belevenhed beundret ung Mand. I 1801 blev han optaget i det Schouboeske Institut, dimitteret 1809 til Københavns Universitet, tog 1814 juridisk Examen, blev umiddelbart derefter Volontør i Departementet for udenlandske Sager og udgik i Okt. s. A. som Kurér til Kongressen i Wien. Allerede Aaret efter udtraadte han af den diplomatiske Tjeneste, beskæftigede sig en Tid med Landbrug, gik paa Rejser og var 1818 i Amsterdam paa et Kontor hos en Købmand for at sætte sig ind i Kornhandelen. I 1824, da Schimmelmann var bleven Chef for det udenrigske Departement, indtraadte han atter i sin tidligere Stilling, udnævntes 1825 til surnumerær Sekretær og blev Aaret efter Kammerherre. I denne Tid synes han bl. a. efter A. C. Gjerlews Udtalelser at have haft et mindre godt Omdømme som Spiller og ensidig Dyrker af Jagt og Væddeløb. Senest i 1827, det Aar da Faderen døde, knyttede han en Forbindelse med den (7 Febr. 1807) i Assens fødte Birgitte (Jutta) Frederikke Christensen (Datter af Be-

¹⁾ Mærkeligt nok hersker der i trykte Kilder Uvished baade om hans Fødselsaar og Datum. Dansk biogr. Lexikon angiver 25 Okt. 1792; selv har jeg bestemt mig for 25 Nov. 1791 (Efterl. Reventl. Pap. I, Stmt.). C. B. Reventlow (En dansk Statsmands Hjem II, Stmt.) anfører 1792, skønt Moderen (I, S. 79) 18 Okt. d. A. omtaler Barnet som rask og vel, hvorfor hun har givet det Navnet Frederik Detlef Prosperité. Uvisheden hidrører især fra, at hans Daab ved en Forglemmelse ikke er indført i den paagældende Kirkebog. En Attest blandt Enkekassens Papirer, dateret 5 Juli 1814, undertegnet af Faderen, Moderen, Familiens Ven Geheimekonferensraad C. Wendt og hans ældste Broder Grev C. D. Reventlow, bevidner, at hans Daab »durch ein Versehen« er udeladt i St. Petri Kirkebog, men at han er født 25 Nov. 1791 og døbt af Præsten, Dr. Balth. Münter i sine Forældres Hus faa Dage efter sin Fødsel. Det bemærkes, at hans Faders Stedmoder († 13 Juni 1792) endnu har staaet Fadder til ham; hans yngre Søster var født 13 Jan. 1790. Dette Exempel blandt mange paa Kirkebøgenes skødesløse Føring, dobbelt paafaldende, da det drejer sig om et Barn af en af Landets fornemste Mænd, viser det fuldkomment uholdbare i den bekendte, til Trivialitet gentagne Paastand om at Thorvaldsens Forældre aldrig har været gift, fordi man ikke har fundet Vielsen indført i nogen Kirkebog.

tjent Carl C. Christensen og Ane Willumsen), der i 1828 fødte ham en Datter, den i 1900 afdøde Hofdame hos Dronning Louise, Comtesse Hilda Sophie Charlotte Reventlow. Efter at have ægtet Moderen i Foraaret 1830 udgik han s. A. som Chargé d'affaires og Generalkonsul i Rio Janeiro, hvorfra han i 1834 i samme Stilling forflyttedes til Lissabon.

Grev Reventlows Bekendtskab med Prins Christian knyttedes senest i 1827, fra hvilket Aar der udviklede sig et Brevskifte mellem dem, hvoraf det fremgaar, at Tronfølgeren i stigende Grad skænkede ham venskabelig Tillid. Efter at være blevet Konge tildelte han ham iøjnefaldende Gunstbevisninger, og det blev da ogsaa Grev Reventlow, hvem Kongen overdrog det delikate Hverv, paa en Rejse til de smaa nordtyske Hoffer i 1840 at søge en Brud til sin Søn Prins Frederik. I Prinsesse Mariane af Meklenborg-Strelitz mente Reventlow at have fundet den rette. Efter at Prinsen og senere Kongen havde gjort Prinsessens Bekendtskab kappedes begge om at bevidne Grev Reventlow deres Taknemmelighed for de af ham i denne Sag med stor Takt førte Forhandlinger. Ved Formælingen i 1841 modtog Reventlow Storkorset og udnævntes til den netop ledige Stilling som Gesandt i London. Der tilfaldt ham saaledes den vanskelige Opgave paa denne vigtige Post i Aarene 1848—50 at søge at vinde Englands Støtte i Kampen mod den slesvig-holstenske Oprørsregering. Hans diplomatiske Virksomhed efter Kong Christian VIII.s Død skal her kun lige antydes. I den preussiske Gesandt ved det engelske Hof, von Bunsen, havde Grev Reventlow en ham i Henseende til Statsmandsevner afgjort overlegen og haardnakket Modstander, overfor hvem han tillige nærrede den stærkeste personlige Uvilje. Omsider lykkedes det ham at vinde Lord Palmerston for sig, og da denne i 1850 blev Genstand for voldsomme Angreb, var Reventlow omtrent den eneste, der demonstrativt bevidnede den haardt betrængte Statsmand sin Hengivenhed. Palmerston red Stormen af, og Reventlows Ridderlighed og Trofasthed overfor ham fik nu en vis Betydning for de følgende Forhandlinger. Han undertegnede med ikke ringe Tilfredsstillelse Konferencprotokollen af 23 Aug. 1850, men det forundtes ham ikke at sætte sit Navn under Traktaten af 8 Maj 1852, idet han paa Hjemvejen fra en Udflugt til Hebriderne ramtes af en pludselig Død i Glasgow 6 Oktober 1851.

Som Politiker var Grev Reventlow udpræget Helstatsmand, efter sin Faders Forbillede usvigelig trofast overfor det danske Kongehus og gennemtrængt af en urokkelig Overbevisning om Danmarks retfærdige Sag. Hans fornemme Fremtræden var forenet med de for hans Slægt karakteristiske Egenskaber Omgængelighed, Velvilje og Elskværdighed, som især kom alle hans Landsmænd til Gode, der i de ti Aar, han beklædte Gesandtskabsposten i London, søgte hans Hjælp og Støtte. Blandt disse var H. C. Andersen, der i »Mit Livs Eventyr« beretter om den store Godhed og Opmærksomhed, Grev Reventlow viste ham under hans Ophold i England, navnlig ved at indføre ham i Hoffets og Diplomatiets Kredse. I et til Reventlow rettet Digt, nedskrevet i Anledning af Christian VIII.s Død, har H. C. Andersen søgt at tolke Grevens Sorg over sin kongelige Ven og Velynders Bortgang.

Det fortrolige Forhold, der gennem Aarene uforandret holdt sig mellem Christian VIII og Grev Reventlow, giver de her i Udtog meddelte Breve fra Kongen en særlig Værdi, hvad enten det gælder

politiske Forhold eller personlig Opfattelse. Brevene yder deres Bidrag til Forstaaelse og Værdsættelse af en ofte og længe under- vurderet Konge, der i alsidig Aandskultur og Kundskabstrang, i uafsladelig og i redelig Stræben efter Orientering selv paa fjernt- liggende Omraader, staar øverst blandt alle Monarker af den olden- borgske Stamme.

Kong Christian VIII.s Breve til Grev Reventlow opbevares sammen med dennes øvrige skriftlige Efterladenskaber i Slægtsarkivet paa Brahe-Trolleborg, hvortil de er skænkede af hans Datter, Com- tesse *H i l d a R e v e n t l o w*.

1.

Sorgenfri, d. 20. Octbr. 1830.

— — — — Gierne havde jeg tilskrevet Dem før, især da jeg er forvisset om, at det vil være Dem kiert, at see Tidender fra mig, men jeg maatte nødvendigvis have det første Brev fra Dem, for at vide Dem ankommet i god Behold til Rio di Janeiro, og dette Brev af 18. Aug. er først for kort siden kommet mig i hænde. Det glæder mig deraf at see Dem lykkeligen ankommet og vel etableret i et smukt Landhuus, og da De har medbragt alt og havt det Held, at faae alt derover i god Behold, saa haaber jeg ogsaa, at De har det, efter Omstændighederne, saa godt som mueligt. — At De ej glemmer mine Samlinger, er jeg forud overbeviist om, og en vældig Fisker og øvet Jæger, som De er, vil det ej fejle, at De jo ved Lejlighed bringer noget tilveje. Conchylier med Dyrene i, kastede i Brændeviin, vil være velkomne for Hr. *B e c h*. Mineralier vil De skaffe mig ved Bytningen med den kejserlige Samling, og jeg tør troe, at den oversendte Kasse vil være velkommen. De vil erindre at takke for den, som jeg har modtaget, men tillige yttre det Ønske, at de Mine- ralier, der oversendes, fornemmeligen maatte være chrystalliserede Substancer, og at Stederne, hvor de findes, maatte være optegnede, ligesaa nøjagtigen som ved første Sendelse. — De forbereder mig i øvrigt paa, at Indvaanernes Valgsprog er *Patiencia*, og jeg vil ogsaa vente taalmodigen efter den anden Sendelse, taalmodigere, end efter Brev fra Dem, kiere Greve, thi meget ønsker jeg at høre fra Dem, og De kan vist troe, at jeg altid med sand Fornøjelse skal læse de Bemærkninger, De meddeler. Deres Depecher har jeg endnu ikke seet, men jeg skal gjøre mig Umage for at faae dem at see, for at lære Forholdene at kiende, der ej kunne være Gienstand for private Breve, hvori jeg hellere seer individuelle eller videnskabelige Anliggender afhandlede. —

Lad mig nu sige Dem, at jeg som Ven ofte har savnet Dem, deels naar jeg gierne havde talt med Dem om Dagens vigtige Be- givenheder, deels i selskabelige Forhold. Fiskeriet er nu aldeles mis- lykkedes, siden De ej var med. De under mig vist for godt til at

være skadefro, men synderligt er det dog, at man aldrig har giort Fiskefangster som ifior eller fordum. — — — — —

Jagten har iaar endnu været en lukket Bog for mig, da jeg ved et uheldigt Stød paa det venstre Been /d. 5. Sept. /har været nødt til at holde mig roelig indtil nu. Stødet var paa Skindebenet og skurede Huden ubetydeligen, /ved at falde og blive hængende med Benet i en Rod eller Qvist paa et Gierde/, men ved at gaae hiem, hovnede Benet betydeligen, og der samlede sig Blodvand paa Siden af Benet, hvilket ved de anvendte Midler og Roelighed nu dog gandske er forsvunden, men jeg bærer et Bind om Foden og Benet for at give det Styrke. — Deres Brev fandt mig saaledes ikke i det fuldkomne Helbredstilstand, som Deres Venskab ønskede det, men Gud skee Lov, mit Befindende har ikke havt Skade-af denne Stille-siddende og Roelighed; man seer det slet ikke paa mig, og jeg tør sige, at jeg har været ret taalmodig, og at Tiden er gaaet godt ved Beskæftigelse. —

Exerceertid blev der ikke iaar formedelst den sildige og vanskelige Høst, men Jagterne maatte ligeledes udsættes, da jeg ej kunde deeltage i samme. Jeg tænker at afholde dem i Slutningen af November og at tage til Frederiksværk, Frederiksborg og Fredensborg. Til Jægerspriis kommer jeg neppe paa den Aarstid; jeg har ellers spiist delicate Fasaner derfra, de være nu vilde eller tamme. Der er nu bygget et Huus til dem; Fasanjægeren er bleven Protestant og har giftet Skovriderens Søster, og man venter alt godt af Fasaneriet. — Schimmelmänn er nu i Odsherred. Heinrich Reventlou er med ham, /han rejser derfra til Jylland/. Man har atter fundet det urigtigt, at han fra Frankfurth, i stedet for at besøge et Bad, som han havde begieret i Sommer, er rejst over Paris. Han seer lidt afpillet ud, men synes mig at være bleven stadigere i sin Adfærd. — Til Vinteren gaaer han nok tilbage til Frankfurth. —

Jeg bivaanede i Juli Maaned Veddeløbene i Schlesvig, som meget interesserede mig. Gevinsterne tilfaldt fornemmeligen Grev Holstein paa Neverstorff og Hr. v. Kronstern paa Nehmten, og denne sidste har ogsaa vundet min Kones Pocal paa Augustenborg i September, en god Opmuntring for vore Godsejere, der forbedre Hestavlens, men i Oldeslohe i August, hvor ogsaa Fremmede deeltage i Veddeløbene, vandt een Meklenborger Grev Hahn til Basedow alle Hovedpriser, Penge og Pocaler, hvilket har viist vore Hesteliebhabere og selv Hertugen, at der er meget for os at gjøre til Racens Forbedring. Overkammerherren har bivaanet dette Veddeløb, men han er ikke opbygget deraf, hvorimod han virkeligen meget roser Hertugens Stutterie og man kan ikke noksom erkiende de Opofrelser, han gjør for dette nyttige Formaal. — I Deres Climat er det vist for

varmt til at ride Veddeløb, ihvorvel jeg formoder, at mange engelske Skikke følges og indføres. —

Jeg skriver Dem denne gang ingen *Politica*, og det med Flid, thi den gamle Verden er særdeles forandret siden De rejste, og mine Bemærkninger vilde ej finde Plads paa dette Blad. Men derimod glæder jeg mig til snart at skrive Dem til igien, naar et Brev fra Dem paa nye finder mig ved min Pult, og da som nu skal De altid have Aarsag til at gienfinde hos mig det samme Venskab. — —

2.

Kiøbenhavn, d. 4. Jan. 1831.

— — — —

Deres *Depescher* har jeg læst og læst med megen Fornøjelse. Det Franske synes ej at genere Dem for at udtrykke, hvad De vil sige. Jeg deeler med Dem Anskuelsen om det usikre i den heele Stilling. Dog hvor er det ikke usikkert nu efter det Stød, der er udgaaet fra den franske Revolution, og som sætter alle Folkeslag i Bevægelse. De vil svare mig: dér hvor Fyrste og Folk ere forbundne ved Kierligheds Baand, og hentyde paa det vist nok lykkelige Danmark. Nu, det give Gud, — men man maae gaae [.] med Tiderne. Lykkeligviis føles dette paa højere Steder, og naar De hører at Hertugdømmerne faae Provincialstænder, saa maae De ansee det for en Begyndelse til lignende Foranstaltninger for Danmark; dette bliver imellem os. Men De er saa langt fra Fædrelandet, der kan hænde saa meget, inden jeg hører noget fra Dem og skriver Dem igien.

Jeg maae slutte for i Dag og ønsker ret snart at høre fra Dem, hvilket inderligen vil glæde Deres forbundne og velvillige

Christian Frederik.

3.

[Ufuldstændigt].

1832, 31. Jan.

. . . Saaledes kan den stakkels Prytz ikke nok som sige hvad De har været for ham og hans Familie. I Sandhed, han er meget at beklage, og jeg vilde inderligen ønske at han kunde opnaae Consulatposten i Tunis som han søger, men naturligviis er der mange om den. —

Hvad mig selv angaaer da har jeg hele afvigte Aar nydt en god Helbred og i afvigte Sommer har jeg, som De nok veed, udført Rejsen i Jylland, saa at jeg nu kan sige, at jeg kiender denne vigtige og tildeels skønne Provinds bedre end forhen. Man saae mig gerne overalt, saa at jeg virkelig havde megen Glæde af denne Rejse. — Paa Sorgenfri vare vi kun fra 18e August til Begyndelsen af

November. Min Kone har ligeledes hele Tiden nydt den bedste Sundhed, og jeg er meget tilfreds i min huuslige Kreds. — Deres Fætter Heinrich R. berøvede mit Hof sin største Prydelse og det lykkedes ham at blive Amtmand. Julia R.s Efterfølger er en Baronesse Juel Rysensteen, en velopdragen Pige. —

Sommeren var skøn og varm, men den Ængstelse, som Cholera-sotten vakte, forhindrede det uforstyrrede Samquem, som Freden paa Havet ellers tillod ved Handel og Skibsfart.

Imidlertid maae man prise Fædrelandet lykkeligt, at det saa at sige gandske har undgaaet denne Smitsot, hvilken kun har berørt Rigets yderste Grændse, Hamborg og Altona, og selv der er den nu næsten aldeles til ende. Byrdefuld og bekostelig have Kyst og Grænse Cordonnerne været, og det har viist sig, at Sygdommen ej har udbredt sig meere, fordi de ophævedes. Den materielle Fordeel af Samfærsele med Hamborg har ellers viist sig at være de gode Holstenere meere værd end deres Betyggelse mod Smitten ved Cordonnen, thi de hvilede ikke førend de fik denne ophævet, og saaledes ogsaa Hertugdømmet Schlesvigs Beboere da Cordonnen besatte Eideren. Heldigviis har denne Foranstaltning ej havt farlige Følger. Sygdommen selv er ikkun ødelæggende i de Fattiges Vraer, hvor Ureenlighed og fordærvet Luft forplanter den, ogsaa rammer den meest Drankere og hvem der fører et uordentligt Liv. Paa denne Grund siger man, at den tyrkiske Kejser nyeligen har nægtet at etablere Sundheds Cordons, og man kunde fristes til at give ham Ret, især da han troer paa Fatalismen. Det bedste Forebyggelsesmiddel er iøvrigt at sørge for de Nødlidendes bedre Pleje og Reenlighed. I England har Smitsotten ikke udbredt sig udenfor Bredderne af Floden Tyne, hvor Kulgruberne ere, i London vilde den finde megen Stof til Ødelæggelse. — Hvad Cholera morbus er, og hvorledes den skal helbredes, derom kievles Medici endnu, men ved gode Sundheds Politiforanstaltninger er den vist ikke mere smitsom end en Typhus.

Jeg veed ikke andet end godt at melde Dem om Deres Nærmeste. Deres Broder Ludvig er for Tiden her i Kiøbenhavn og har nyeligen forladt alle vel paa Pederstrup. Deres ældste Broder har som Manuscript for Venner udgivet en Samling af henkastede Tanker og Udarbejdelser ved forefaldende Begivenheder i hans Liv, under Navn af *Benedicte*, hvilken Tanke er den foreherskende i hans Siel, og enhver som kiender til Forholdene, læser disse med dyb Følelse og ægte Religiositet skrevne Blade med sand Interesse, jeg haaber, at de snart naae til fierne Kyster. —

Posten i gaar bragte Tidende om Baron Schubarths Død, paa Sollerup i Fyen. Jeg formoder at hans Post bliver ubesat.

Sorgenfri, d. 20. Sept. 1832.

Der er nu, som De veed, tvende vigtige Poster ledige, Engeland og Sverrig. Deres Besættelse skulde kunne foranledige Omflytning, hvis ej Lövenstern og Blome dér anbringes — som begge ere uden Poster. — Belgien er dernæst at besætte, saasnt som den gordiske Knude paa een eller anden Maade løses; jeg har talt med Krabbe om Deres Ønske; han troer ej at kunne forbigaae at indstille den forældede Legations Secretair Kamjkr. K o s s, hvis han ej forinden er anbragt. — I Portugal udføres nu en Kamp, hvis Resultat ej lader sig forudsee. Don Pedros Expedition synes for svag til at indgyde Folket Tillid nok for at opstaae mod Don M i g u e l s Despotie, understøttet af Gejstligheden. Don Pedro er kun Herre i Oporto og Portugiserne synes ej at fortjene noget bedre, end at regieres af Don Miguel. Hvorledes det end ender, inden næste Aar maae de politiske Relationer med Portugal igien kunne aabnes, ogsaa dér er en Post som De vil have grundet Fordring paa, hvis De attraaer den, Ministeren nævnede det selv mellem os sagt; Spanien ønskede han ogsaa ledig, ved at ansætte Dal Borgo andensteds, maaskee selv i Brasilien, og da kunde dette ogsaa convenere Dem, kort sagt: jeg mistvivler ikke om, at Lejlighed til Ansættelse jo vil viise sig inden den Tid jeg tør vente at see Dem tilbage, men mit Ønske skulde tillige være, at De ej strax igien behøvede at expatriere sig; De har store Exempler for Dem at vore Gesandtere ej behøve at være paa deres Poster, eller at disse kunne staae ubesatte og forvaltes af Chargé d’Affaires, saaledes London i Grev Moltkes Tid og nu efter hans Afgang Stokholm i over eet Aar, Wien, Petersborg, Paris, Haag, idet Gr. Bernstorff, Gr. Blome, Juel, Selbye for Tiden ere hjemme med Congé. Gid Pengene som Departementet koster, kunde spares ligesaa godt som disse Herrer’s Arbejde og Tieneste. Dog er jeg ej ubillig, efter tre Aars Fraværelse under jeg Dem af Hiertet et Ophold i Fædrelandet, jeg under mig det selv. — —

Fra Lolland vil De have hørt om Deres Broder Einers og Neveus Hestes Sejer paa Veddeløbs Banerne. Det er en nye Omplantning af engelske Sæder paa Dansk Grund, som man maae haabe, bringer samme Resultater som dér, nemlig en forbedret Heste Race. Imidlertid ere der mange Stok-Danske, og H a u c h a la tête som kiempe stundom grovt nok for det gamle, hvorved det bliver Partisag og Gienstand for Discussion i offentlige Blade — en attendant det vigtigere, de stændiske Anliggender, som iaar ere forberedte ved Forsamlinger af erfarne og oplyste Mænd, men som næppe komme til Modenhed førend ad Aare, — altsaa om Gud vil meere mundtlig om disse vigtigere Gienstande. — — — — —

1832, 10. Febr.

Kiere Greve. Da jeg veed det vil interessere Dem, sender jeg Dem det bekendtgjorte Udtog af Beretningen om Capt. Lieutn. Graahs Opdagelses Rejse paa Grønlands Østkyst indtil $65^{\circ} 18' N.$ Br. hvor han plantede det danske Flag.

Jeg har læst Dagbogen og tilføjer, at denne Rejses Besværlighed kan ikkun lignedes ved en farlig Iisbaads Tour om Vinteren over Beltet og at han har befundet sig i denne Stilling fra 1. Apr. til 1. Octbr. med Undtagelse af de Dage, naar han laae stille, fordi han ej kunde komme frem gjennem Iisen — en i Sandhed mageløs Udholdenhed, især naar man seer hen til, hvilken Næring der er bleven ham til Deel.

Hvad han anfører om Indvaanernes Sæder og Skikke, er meget interessant, i meget stemmer de overeens med Grønlønderne, men de ere ufordærvede; det er Europæerne forbeholden at civilisere og for-dærve dem.

Lev vel kiere Greve

C. F.

Kiere Greve.

Disse Linier sender jeg med Dampskibet over Lübeck til Hamborg med det Ønske, at de maae være de første der hilser Dem eller byder Dem velkommen paa Continenten. De vil være forvisset, at de sendes Dem fra Vennehaand, og at ingen meere end den, der sender Dem samme, glæder sig til at vide Dem tilbage efter lang Fraværelse i fierne Zoner. Jeg kan levende forestille mig den Tilfredshed, De føler ved atter at giensee Fædrelandet, og naar De bringer Deres Familie til Laaland, kan De dér vente en broderlig Modtagelse, som vil gjøre Dem Opholdet sammesteds behageligt, men jeg haaber desuagtet ikke, at De glemmer Deres Venner i Hovedstaden eller i Nærheden af samme. Det skal meget interessere mig og endnu meere fornøje mig at tale med Dem igien over mangen Gienstand, der har Værd for os begge og om de Erfaringer De har hentet i den anden Verdens-Deel. — — — — —

Sorgenfri, d. 26. Aug. 1833.

Min kiere Greve!

Da jeg ønsker at medgive Dem en Erindring, der kan være Dem behagelig, har jeg udvalgt et Malerie paa Udstillingen forestillende en Klapjagt — malet af Raadsig, Eleve, et gandske dansk Emne, som vil erindre Dem om behagelige Timer vi have tilbragt sammen i vor Efteraars Jagttid. De gode Portugisere ville nok fryse lidt ved at see Afbildningen af vore Vinter Glæder, men et dansk Hierte kan varmes derved og dette veed jeg at finde hos Dem, hvor og naar det paafordres. —

Jeg ønsker Dem ret en behagelig Rejse, og det skal glæde mig at høre gode Tidender fra Dem, forblivende ved uforanderligt Sindelag, kiere Greve Reventlow,

Deres forbundne og velvilligste

Christian Frederik.

Kiøbenhavn, d. 14. Maj 1835.

Hr. Greve! Jeg benytter Lejligheden med Chevalier Faria, som afrejser til Lissabon, for at sende Dem disse Linier. Skiøndt jeg intet har hørt fra Dem siden Deres Ankomst til Portugal, saa haaber jeg dog, at det gaaer Dem vel hvilket man har forsikret mig naar jeg har erkyndiget mig derom.

Faria's tage ugieerne herfra. Han anseer det som en disgrace af Hertugen af Palmella's Forgienger som denne ej vilde omgiøre da Posten her allerede var besat. Faria meener at have bidraget alt til det gode Forhold mellem Hofferne ligesom ogsaa til Deres Behagelighed. Da de viser Hengivenhed for Danmark, saa ønsker jeg at De ikke lader ham dumpe hos Hertugen af Palmella.

Jeg staar i Begreb med at afrejse til Fyen paa 8e Dage for at bivaane Veddeløbene og see min Søn. Jeg vil da tillige indhente de nøjagtigste Underretninger om den Skade, en stærk Storm vi den 8e Aug. havde, anrettede paa Sæden. Desværre er Høsten paa de fleste Steder bleven mindre god end dentegnede.

Man har Efterretning fra Fregatten Bellona fra Canalen af 15e, men de østlige Vinde have siden holdt den tilbage. —

Jeg befinder mig særdeles vel og haaber paa Jagterne til Efteraaret, hvor jeg vil savne Dem kiere Greve. — — — — —

Kiøbhvn., d. 26. Aug. 1835.

Kiøbenhavn, d. 15. Marts 1836.

Kiere Greve!

Jeg har igaar modtaget Deres Skrivelse af 27. Febr. og takker Dem ikke mindre for samme end for de foregaaende. De give mig en kierkommen Skildring af Deres Stilling i Lissabon, som Diplomat, som Verdensmand og som Jæger, ej at forglemme, hvilken ikke kan være mig andet end behageligt, da jeg seer at De i det heele er vel tilfreds med Deres Ophold i Lissabon, og at De veed at drage ald den Nytte og Behagelighed deraf, som tilbydes Dem; selv det at De lever meere med de Indfødte end Deres Colleger, synes mig at være meget vel betænkt, De lærer derved meget meere Nationen og den Regiering at kiende, ved hvilken De er accrediteret, medens de Diplomater, der kun leve i det diplomatiske Corps' snevre Kreds, som ofte see med andres Øjne. De oplever en interessant, om just ikke nogen glædelig Tid i Portugal, thi, desværre den voldsomt fremkaldte Ministervechsel har ikke været til det bedste; de dygtigste Mænd ere fiernede, og de som ere traadte i Stedet, besidde, saavidt jeg kan skiønne, ej den offentlige Tillid — istedet for den udmærkede Carvalho, har de nu Campos, som udbeder sig Kamrenes Bestemmelse om, hvad han skal foretage sig, for at opretholde den synkende Credit. — Det vil ej kunne bestaae med denne Administration; monstrueux synes mig Tanken, at der skal discutes i Kamrene, om Premier Ministerens Børn skal være successions beretigede og, blive de det, saa beklager jeg dobbelt Dronningens unge uerfarne Gemal. De taler i sidste Brev ikke om Forholdet mellem Dronningen og Enke Kejsersinden; det er at beklage, at dette skal være saa spændt, og desværre udøver den førstnævntes Omgivelse vist ikke den heldigste Indflydelse paa den unge Fyrstinde. Efter Prindsen af Coburgs Ankomst underretter De mig vel nærmere om Tingenes Udseende. Han skal være saa ung og saa bedrøvet over den Bestemmelse, der forestaaer ham, at man vel neppe tør forvente, at han tilfulde vil opfylde sit vanskelige Hverv, som vel ikke alene indskrænker sig til den Post, som en vis Sollicitant forgæves søgte ved Frederiksborg Stutterie. — Hvad De siger mig om Stemningen blandt Folket, hvilken De paa Deres Jagt-Excursioner har havt Lejlighed at lære at kiende, kunde forurolige, i Tilfælde af en Strid om Successionen, eller naar man ej passede bedre paa andre Pretendenter end paa Don Carlos, men saameget tør man dog vente af det nuværende Ministerium, at de vaage over Landets Roelighed udenfra; det sikreste for at vedligeholde Roelighed indvortes er at Ministeriet er agtet og kraftfuldt, ellers vil De maaskee endnu opleve mange ulykkelige Omvæltninger i Portugal.

Hvad er der at gøre for Afsætningen af dansk Korn, Mel og Fedevare i Portugal? De veed at Kornloven i Holland meget har fordærvet dette Marked for vort Korn, ønskeligt, at andre Markeder kunde holdes aabne for os. —

Afvigte Aars Høst var ikke af de bedste, men vort Land savner aldrig Korn til Udførsel, og Fedevare udføres i større Quantiteter end forhen. — —

Om Forsamlingen i Roskilde og Itzehoe taler Stænderbladene bedst. Der er vist meere Dygtighed end der kunde ventes, og Institutionen vil vist bære gode Frugter. Reform Sygen har sine Koryfæer hos os som overalt, det gielder at lede dem til Gavn for det Almindelige. —

10.

1836, 2. Sept.

— — De har meget glædet mig ved Deres flittige Meddelelser om Begivenhederne i Portugal. Naar man er en saa god Observateur som De er, har det dobbelt Interesse ved Deres Vink og Underretninger at ledes til de Resultater, som Begivenhedernes Gang lader vente. Saaledes forekom det mig alt længe utvivlsomt, at det forrige Contéske Ministerium maatte gøre Plads for de udmærkede Mænd, som forhen havde styret Affairerne, og hvoriblandt Finanz Ministeren *Carvalho* syntes uundværlig for Landets Credit. — Neppe var han igien paa sin Post, førend Pengene indfandt sig med Tilliden. — Hertugen af *Palmella's* Stilling er, synes mig vanskelig, thi han skal, efter Decretet, bære Ansvaret for Underhandlingerne med Engeland uden at deele Ansvaret for Handelstractaten med Ministeriet, ingen Under at han forhæler denne Underhandling, hvis han ej kan afslutte den fordeelagtigen, men naar Lord *Howard de Walden* ikke forlanger Fortrin for den engelske Handel, kun Sikkerhed mod arbitrair Medfart, vil Udfaldet vel ej være saa vanskelig, og vilde andre især kornhandlende Magter kunne høste Fordeel af denne nye Tingenes Orden. At De ivrigen virker til dette Maal for Deres Landsmænd, er jeg forvisset om, og mig synes, at saalænge der er Forbud eller høj Told paa Korn Indførsel i Portugal, kunde en Begunstigelse for en vis Quantitet Hvede t. Ex., være at vente for at bøde paa den forventede Mangel i Landet. — Kunde det udvirkes, vilde jeg imidlertid tilraade, ej at meddeele Tidende derom alleene til Departementet, men giennem Kiøbmænd til Kiøbmænd her, saa som *Hambro* og andre. —

I en Tidende synes mig at have læst, at Hertugen af *Terceira* forlod Ministeriet for at være Major General eller Stabs Chef for Feld Mareschallen, Dronningens Gemal. Denne Post troede jeg, General *Saldanha* havde inde, og af hans ambitieuse Character er det vel

ej at vente, at han skulde cedere; man har ogsaa talt om Familiehad mellem ham og Palmella (les Souza et les Pombal), men de seeneste Begivenheder har dog ej vidnet derom. — De ville ved Lejlighed oplyse mig om Sammenhængen. —

Alt hvad De melder om Prinsen af Coburg og hans første Optræden, var jo saare fordeelagtigt, og den gode Forstaaelse mellem de unge Ægtefolk er jo saare glædelig. Gid det maa vare, thi store ere vist nok Intriguerne, som omspænde den unge Dronning og Hendes Gemal. Det falske Rygte om Svangerskabet hører vist ogsaa til disse. Med Deeltagelse har jeg læst, hvad De skriver om den Ildebrand, der har truet Deres Vaaning. Ej at flytte, var i Sandhed dristigt ved de slette Sluknings Anstalter som der forefindes. — Heldigvis havde det et ønskeligt Resultat. —

Dog det er Tid at jeg meddeler Dem nogle Tidender herfra, vel vidende, at de interesserer Dem saare, naar de vedkomme det elskede Fædreland eller Personer, som De er hengiven.

Ständerforsamlingerne nærme sig deres Ende. Om den Roskildske vil De have hørt, hvormeget den har udmærket sig ved Arbejdsomhed og Grundighed. Den Itzehoer kom ikke tilende med alle Forhandlinger, Toldloven fraraadedes af Majoriteten; Minoriteten ønskede Tarifen nedsat. Den Viborger udvikler ikke megen Intelligenz. I den Schlesviger har Hertugen af Augustenborg gjort det mærkelige Forslag at ophæve Kopskatten /meget ønskeligt/ og Tolden og at indføre en Classensteuer i Hertugdømmerne, der skulde indbringe 1 Million. Det vilde være at skiere Knuden over, men tillige Baandet mellem Hertugdømmerne og Danmark ved en stræng Toldlinie, men Forslaget faldt igiennem, og jeg vilde derfor dobbelt have ønsket, at min Svoger ej var kommet med et Forslag der kontrasterer med hans øvrige Maadehold. Koss' Udnævnelse til Posten i Paris har jeg maaskee omtalt i mit sidste Brev, De veed, hvorledes jeg tænker om denne saa meget yndede Diplomat.

Hr. Rodrigues skal være velkommen, især naar han bringer mig det lovede Brev fra Dem. Han optræder, troer jeg, som Minister Resident, hvilken Titel De da ogsaa faaer. Prinds Pignatelli ventes hertil som Charge d'Aff. fra Neapel, man siger at Vogt ingensinde har overleveret sit Recreditiv, og at paa Grund deraf Missionen oprettes igjen fra Neapolitansk Side. Naar man handler saaledes, skulde man hellere blive borte, men man siger at Vogt er paa Vejen hjem. — Det er et Sløserie meere. — — — —

— — Jeg har iøvrigt slet ikke været fraværende fra Hovedstaden, saaledes som offentlige Blade have villet lade forstaae, og hvortil

der i andre Forhold heller ikke har været mindste Anledning. Siden Juul har jeg ikke kunnet tænke paa nogen Fraværelse, thi vi have svævet i en ængstelig og bekymringsfuld Forventning om hvad Vending Kongens Sygdom kunde tage. Den herskende Grippe afkræftede nemlig strax Patienten, som i flere Dage havde staaet imod, og lod alt befrygte. — Siden have Kræfterne rejst sig noget, Kongen kan være oppe, gaae lidt omkring i Værelserne og lader sig referere af vedkommende Departementschefer; men Hosten incommoderer ham meget Nat og Dag, og den Melk og Islandsk Moos som Lægerne forordner, har hidindtil ej bedret Hosten. Naar man ej vil se Tilstanden anderledes end den er, kan man ej nægte sig, at den endnu er betænkelig, og at De ogsaa med Hensyn hertil tænker med stor Deeltagelse paa mig, er jeg forvissat om. — Hvis det er Guds Villie, har jeg, som det synes, store Bekymringer i vente, og min lykkeligere og gladere Existenz maae jeg sige Farvel; men jeg maae sige mig, at det er en Pligt, et Kald at opfylde og at det vilde være saare lønnende at udvirke noget væsentligt Gode for det elskede, men desværre af Gield betyngede Fædreland, i hvilket ogsaa Misfornøjelsens Sæd udstrøes og som vil lønne mig med Utaknemmelighed, som jeg desværre hører, at den d. Konge lønnes med samme. — De maae troe, der hører megen Resignation, Hengivelse i Guds Villie til at gaae saa mange Ubehageligheder imøde, men jeg vil haabe, at jeg ej skal savne frejdigt Mod og Aandskraft til at røgte det store Kald, der maaskee snart venter mig. Kun i Ungdommen kan en Fremtid fuld af Haab smile En imøde, i min Alder er det ikke meere Tilfældet. — Maatte jeg kun finde den fornødne Understøttelse i dygtige og redelige Mænd. Jeg stoler i alt paa Deres Hengivenhed og hvad disse Yttringer angaae, paa Deres Taushed — dog det forstaaer sig jo af sig selv. —

Grev V a r g a s, som uventet er kommet til Lissabon, sender jeg herved mit Svar; han som alle Danske, roser sig af Modtagelsen i Deres Huus. Kongen har bevilget ham et Aars Rejse-Understøttelse og jeg sender ham ogsaa Remisser, saa han vil være istand til at tiltræde sin Rejse til de Canariske Øer — hvortil han dog vel har skaffet sig Tilladelse eller Pas fra den Spanske Regjering, De ville hilse ham meget fra mig. — —

Efterskrift.

Maaskee min Stemning var lidt mørkere idag end ellers, undskyld dette.

Kiøbenhavn, d. 24. Febr. 1837.

— — — — — Underrettet saavel ved Sir Henry Wynn som seenere ved at læse Deres Depeche om hvad der i de sidste Begivenheder i Lissabon angik Dem nærmest, — jeg troer ikke, at burde udtrykke mig tydeligere, — har det glædet mig særdeles, at erfare, hvor meget man har bifaldet Deres Handlemaade og at De hos Departementets Chef har fundet den Bistand, som De fortiente, saaledes at Vedkommende, som vilde hevne sig paa Dem, har faaet Skam for deres underfundige og formastelige Fremgangsmaade. Jeg kan sige, at jeg har glædet mig over, at der ved denne Lejlighed er viist en Fasthed og Værdighed, som gjør Deres Chef Ære, og som jeg seer, at De har erkendt. Især har jeg bifaldet, at De var anviist at tage Raad hos den engelske Gesandt, og at De har fulgt samme, uden at benytte den Lejlighed, der var givet Dem, ved en Congé at forlade et Opholdssted, der i flere Henseender, især efter de seeneste Begivenheder, maatte være Dem ubehageligt.

Ikke at jeg jo har ventet, at De vilde sætte Deres personlige Tilbøjelighed til side, hvor det gialdt om at udføre det Dem paa-lagte Hverv; men her var Fremgangsmaaden mod Dem personligen saa nærgaaende, at De vist nok kunde have ønsket at afbryde ald Forbindelse med Vedkommende, hvis De ej havde fundet den Soutien og opnaaet den Satisfaction i hiines Ydmygelse, som De i saa høj Grad havde Krav paa. En sand Tilfredsstillelse maae det være for Dem, at Dronningen og Hendes Gemal lader Dem vederfare Ret. De Tienester og den Deeltagelse, De kan vise disse høje Personer, erkendes vist nok af dem. Desværre, at disses Stilling er saa beklagelig efter alt, hvad der er passeret i Lissabon, siden De tilskrev mig d. 11. Sept. f. A.

Hiint Brev meldte mig de interessanteste Detailler, skøndt i en Skynding nedskrevne. Jeg modtog det aldeles ubrukkent, vel forsynet med tvende Segl og et dobbelt Omslag og Indholden, hvoriblandt Afskrivten af et vigtigt Aktstykke har ikke været meddeelt til nogen eller i nogen andens Værge. — Ved hiin Begivenhed synes det især beklageligt, at det daværende Ministerium, og blandt Diplomatene især den engelske Gesandt lode sig tage a l'improviste. Om men ved en seenere Begivenhed kunde have brugt meere Overlæg, bedre kunde have maalt sine Kræfter, kan jeg ej bedømme, vist nok er siden den Tid galt bleven værre. En bedrøvelig Sammenligning synes mig at være mellem Silva Carvalhos Finanz Administration og Credit og den nuværende. — Hvorledes England har optaget den af Dem omtalte Handels-Tractat med Brasilien, og hvad De venter af Underhandlinger om en fornyet Handelstractat med Enge-

land, bliver maaskee Gienstanden for en nærmere Udvikling i Deres næste Brev, men jeg formoder ikke, at Engeland indlader sig i Underhandlinger med de nuværende Magthavere, naar disse ej indrømme den engelske Handel fordums Begunstigelser, og dette tør de neppe for Pøbelen. Ved Hielp af disse! kunde de imidlertid nok vinde Engeland, som da neppe saae saa nøje paa, hvem der underhandlede med. Kunde vor Handel og vore Skibe naae lignende Begunstigelser kunde ej ventes meere, medens det, som De bemærkede, stod at befrygte, at vor Handel maatte tabe Deel i Fragthandelen mellem Portugal og Brasilien. —

I Deres tidligere Brev af 5. Juni f. A., sendt med Rodrigues, og som jeg har giennemseet, udvikler De den Anskuelse, at selv Marq. Palmella den gang ej vilde have dristet sig til at slutte en Handelstractat med udelukkende eller betydelige Fordeele for Engeland. De meente, at de Nationer, som Portugal havde, eller sluttede Handelstractater med, vilde alle blive behandlede paa samme Fod og De ønskede, at vort Hof maatte authorisere Dem til at slutte saadan Tractat, grundet paa Reciprocitet, men hidindtil havde De ej erholdt Svar paa Deres Forslag eller Depecher desangaaende. — Jeg tilstaaer, det er en utilgivelig Maade at behandle de diplomatiske Anliggender paa — seenere have Begivenhederne i Portugal vel ej gjort det mueligt, at knytte nogen Underhandling, men De taber vist ej det Formaal af sigte, og den med Kornlovene under M u s i n g h o's Ministerium foreslagne Forandring vil, hvis den er antaget eller endnu gielder, aabne Adgang for vor Kornhandel. Dog Usikkerheden i Regierings Principerne og i heele Bestyrelsen lammer vist Handels Speculationerne paa Portugal.

13.

d. 2. Juli 1837.

[om portugisisk Politik, og om Grev Vargas' Rejse til de canariske Øer.] — — — — —

Nu Marinen igien faaer meere Øvelse i at sejle og Tilladelse til at anløbe Havne, var det ej umuligt at faae vor Vimpel at see paa Fagus Floden, især naar Hensigten at sende et Par Corvetter ind i Middelhavet, hvilket udsattes /da Thorvaldsen ej var færdig med sine Transporter/ næste Aar kommer til Udførelse. — Det vilde ej skade at skrive derom i tide. —

Siden jeg tilskrev Dem er indtraadt en ønskelig Forandring i Kongens Helbredstilstand. Det varme Vejr har gjort det mueligt for Kongen igien at gaa ud i sin Have, at kiøre ud, og i morgen for første Gang at udgive Parolen. Statsraad er endnu ej afholdt, alle løbende Sager expederes giennem Cabinettet, de vigtigere hvile!! Jeg

har saaledes ikke forsømt noget ved at foretage min Inspektions Rejse i Fyen, hvilken jeg smigrer mig med i flere Henseender at være gavnlig, og som er det for mit Helbred, over hvilket jeg Gudskelov ej har Aarsag at klage. Jeg har besøgt min Søn i Fredericia og ligeledes Augustenborg paa et Par Dage. — — — — —

14.

Sorgenfrie, d. 2. Juli 1837.

— — — — —
 G. St. Minister K r a b b e har jeg siden min Hiemkomst kun seet en passant i Kongens Forgemark, hvor han meddelte mig den første Tidende fra Dem om, at De var Fader til en Søn, og siden ved Couren 28. Juni. Jeg er derfor ej istand til at meddele Dem noget bestemtere om hvad han tænker at kunne udrette for Dem i pecuniair Henseende eller hvad den attraaede Congé angaar. At Ministeren i Erkiendelse af Deres gode Tieneste og Conduite under Dem vel og gierne ønsker at vise Dem det, har jeg Grund til at troe, men undre mig maae det dog, at De, om jeg forstaaer ret, i flere Maaneder intet har hørt fra ham —. Skulde Protestationer indgives mod Tarifen, Represailler tages mod den portugisiske Handel, endeligen mueligen en Handelstractat sluttes, var Deres Nærværelse vist fornøden og en Congé ikke ønskelig, men da vilde jeg ønske, at man paa anden Maade vilde komme Dem til Hielp, naar De ej kan spare ved en Congé.

Jeg indser at den Forret af 15 prC i Afgivterne, som er givet de portugisiske Skibe, kunde lede til meere directe Handel under portugisisk Flag; her vilde Repressalier være anvendelige ved højere Told paa de portugisiske Producter, som maatte tilføres i portugisiske Skibe fremfor i vore egne, saasom paa Viine, Salt og Frugter, naar de tilførtes os, for her at indlade Smør, Meel eller tørred Fisk. — I øvrigt troer jeg væsentligt at opnaae hvad de Engelske opnaae, thi ellers har vor Handel en Rival meere; men ved Lord Howar d e W a l d e n s gode Stemning og Deres gode Forbindelse med ham vil vist kunne opnaaes alt, hvad mueligt være kan.

Deres Depeche af 4. Marts kiendte jeg allerede fra Ministeren, men jeg gientager gierne min Lykønskning til den fuldkomne Satisfaction, som De har havt af den Sags Udfald, De visseligen kan takke Deres Maadehold og Conduite for. — Siden den Tid ere atter andre Personer ved Roret i Portugal, og det er af megen Interesse hvad De melder om disse. Man skulde antage dem for traitablere, naar det gjelder om at underhandle i Handels Anliggender; men saa længe der er saa stor udvortes Indflydelse og N. G. og Pøbel vil disses Handlemaade ej heller være frie eller at stole paa. —

Karlsruhe, d. 14. Octbr. 1838.

— — — — — De vil foruden Yttringer af min Erkiendtlighed for de meddelte interessante Tidender fra det Land, hvori De har oplevet saa meget, tillige have modtaget Underretning om mit Velgaaende og om min forehavende Rejse. Denne er bleven udført ganske til min Tilfredshed. Vi forlode Kiøbenhavn d. 16. Juli, og rejste over Warnemünde Strelitz til Berlin. Vel var der ingen af Hoffet til stede uden Prinds og Prindsesse Carl, men Berlin tilbyder stor Interesse i kunstnerisk Henseende, og der ere mange interessante Mænd at lære at kiende; 4 Dage vare alt for kort Tid at blive der, men vi maatte iile for at naae vores Bestemmelse. Rejsen gik over Dessau for at besøge mine Niecer, Leipzig til Prag, hvilken Route giennem Bøhmen jeg i særdeleshed valgte for at gjøre Kejseren af Ruslands Kiendskab i Teplitz. Kejseren havde, som jeg har tilskrevet Dem, sendt mig sin Orden. Dette følte jeg mig forpligtet til at takke ham for, og desuden maatte det jo have stor Interesse for mig at kiende denne mægtige Monark personligen. — Da jeg havde meldt mig, og Kejseren havde bestemt Tiden, overraskede han mig en Time før i mit Logi og var yderst affabel; jeg spiste om Middagen hos ham en familie, og Kejseren underholdt sig da meget med mig. Han synes aldeles skabt til den høje Post, Forsynet har sat ham paa. Meget har han erkiendt den Omsorg, vores Konge viste Sønnen, der formedelst Svagelighed maatte forlænge sit Ophold i Kiøbenhavn, uden at see noget synderligt til Landet eller de offentlige Indretninger hos os. Jeg har nyelig seet Storfyrsten i München paa hans Rejse til Italien og han var kiendeligen bedre udseende. — Fra Prag gik Rejsen over Linz til Ischl, hvor Prindsessen skulde bruge Badene, og ankom vi der d. 6. Aug.

Jeg benyttede denne Tid, medens Prindsessen var bunden til dette Ophold, for at opvarte Kejseren og Kejserrinden af Østerig i Salzburg og siden i Innspruck, og gjorde jeg der det heldige Skud, som er bleven bemærket med megen Glæde i Tyrol. Paa en Afstand af 120 Skridt og med en fremmed Bøsse traf jeg den anden sorte Rand af Skivens Midte; vel gjorde jeg mig bedste Flid, men jeg kalder det dog et Lykkeskud, dobbelt heldigt i dette Land. I Innspruck havde jeg ogsaa den Fordeel at have en udførlig Samtale med Prinds Metternich.

Fra Innspruck gjorde jeg en Biergtour giennem Tyrol og Pinzgau og opholdt mig dernæst 12 Dage i Gastein, hvor jeg ogsaa profiterede af Badene, men især af den reene Biergluft. D. 31. Aug. kom jeg tilbage til Ischl, og efter faae Dages Ophold droge vi til Wien.

Ogsaa der var Hoffet ej tilstede; Enke Kejserrinden var i Schönbrunn, Erkehertug C a r l i Baden, de højadelige Familier paa deres

Godser eller i Italien, men Wien er, som De veed, et behageligt Opholdssted; Folket er meget lebenslustigt, og dette udbreder et muntret Anstrøg over Livet sammesteds. Formiddagen anvendtes til at see Kunstgjenstande og offentlige Indretninger, Aftenen i Theatrene og holdt jeg meest af at lee i Josephstädter eller Theatret an der Wien. D. 18. Sept. tilbragte vi i Brünn ved Slottet Lichtenstein i Selskab med Prinds og Prindsesse W a s a, som vi ogsaa have besøgt i Haching. — Prindsessen, til hvilken jeg talte om Dem, min kiere Reventlow, roste Deres Amabilitæt og bad Dem at hilses.

En anden Dame, der ogsaa udbredte sig over Deres Roes, var Kejserinden af Brasilien, som jeg har lært at kiende i München. Paa dette fra Kunstens Side meget mærkelige Sted opholdt vi os 10 Dage fra 28. Septbr. til 8. Octbr. og ere vi over Stuttgart rejste hertil. D. 16. indtreffe vi i Frankfurt, og jeg tænker i de sidste Dage af Maaneden at være ved Elbens Bredder, men Kiøbenhavn naaer jeg neppe førend medio November. — — — — —

16.

Kiøbenhavn, d. 2. Febr. 1839.

[Takker for modtaget Brev, fortæller om sin Hjemkomst og Jagterne, Bal, og Diner hos Kongen.]

— — — — — I politisk Henseende kan Opholdet i det Land, i hvilket De nu er, vel være interessant, men personlig kan det ej være behageligt. At virke med L. H. deW., som De agter, til Lettelse for Handelsforholdene vilde jo være meget lønnende og jeg vilde ønske Dem Held til at benytte Deres forlængede Nærværelse dertil.

Dronningens Held som Moder og det lykkelige ægteskabelige Forhold, hvori det unge Herskerpar lever, maae glæde enhver, som interesserer sig for deres Lykke.

Det skulde dog være mærkeligt, om en Fætter af Kongen virkelig var udseet til Dr. Victoria's Mand, hvilket nu siges, de ere om sig de gode Folk. —

Da jeg i den samme Tid ikke har fulgt Forholdene i Portugal, saa nøje, saa gjør De vel samme til Gienstand for et Brev ved Lejlighed.

17.

— — — — — At jeg har havt særdeles Aarsag at være tilfreds med det Overlæg og den Kløgt /Gewandheit/, hvormed De har udført den Dem paalagte Mission til de mecklenborgske Hoffer har jeg allerede mundtlig tilkiendegivet Dem, men nu da Ministeren for de udenlandske Sager har berettet angaaende hvad der er udrettet og forberedet ved samme Mission, finder jeg det passende, at give Dem

et offentligt Beviis paa min Tilfredshed ved at udnævne Dem til Commandeur af Dannebrog Ordenen, hvorved Deres flereaarige gode Tieneste i Lissabon tillige erkiendes. — De vil være forvisset om, at jeg gjerne glæder Dem ved dette Beviis paa min Tilfredshed og Agtelse og paa den Velvilje hvormed jeg forbliver — — — —

Kiøbenhavn, d. 8. Febr. 1840.

Efterskrift: Endnu tilføjer jeg, at jeg har ladet Dem rejse for strax at kalde Dem tilbage; De kan takke mig skriftligen og komme hertil naar Deres Lejlighed tilsiger Dem det.

18.

Frederiksberg i Novbr. 1840.

Pour vous seul.

Skulde Forlovelse ej finde sted i Strelitz, maae det være Rejsens Formaal at finde en anden Brud. I Schwerin ønsker jeg ikke at det skulde være Tilfældet, formedelst det nære Slægtsskabs skyld og da Prindsessen er saa ung. Fra Schwerin kunde derimod rejses til Dessau for at besøge min Søns Cousine Prindsesse Marie, et Besøg, det ialtfald maae være min Søn forbeholdent at udføre, hvis han vender tilbage til Strelitz, der er Hertugens Datter Prindsesse Agnes, hvis Kiendskab kan gøres — dernæst vil i Leipzig ved et Besøg hos Prinds Emil af S. H. S. Augustenburg og et Ophold samme-steds, gives Lejlighed til at lære flere Døttre af Hertugen af Saxen Altenburg /forhen Hildburghausen/ at kiende, hvilket Hof, hvor min Søns Cousine Prindsesse af Meklenburg-Schwerin er gift med Hertugens Broder, ligeledes kan besøges.

Een af disse Prindsesser vilde være et passende Partie, de ere Niecer af Dronningen af Bayern. Kunde Kiendskab gøres med Prindsesse Augusta af Cambridge vilde det maaske være et af de ønskeligste Partier for Familie Forbindelsernes Skyld. — Hun er i Vinter i Italien. — Storhertugen af Badens Datter er en saare elskværdig ung Prindsesse. —

Prindsesserne af Lippe Schaumburg i Bückeburg nævnes ogsaa som værdige at bemærkes. —

C. R.

19.

Frederiksborg, d. 16. Novbr. 1840.

Det vil være væsentligt at optræde i Strelitz med en vis Værdighed og Roelighed gandske som et simpelt Besøg, for efter Stor Hertugens Indbydelse at deeltage i nogle Jagter — Disse maae derfor gjerne i Samtaler med Uvedkommende fremtræde som noget væsent-

ligt og iøvrigt Rejsen omtales som havende til Hensigt at besøge de meklenborgske Hoffer, hvor (i Schwerin) H. Kongl. Højhed har sine nærmeste Slægtninge. — Den vanskelige Overfart i denne Aarstid havde giort det raadeligere at anløbe Rostock fremfor Wismar og desaarsag var Besøget i Strelitz gaaet forud for Besøget i Schwerin som nu vilde finde sted paa Hiemrejsen. —

Man bør strax omtale Besøgets Varighed bestemt til 6 à 8 Dage, det vil altid kunne forlænges.

Under Opholdet i Strelitz maa man paa det nøjeste erfare, hvor ledes Storhertugen ønsker Tids Inddelingen, at man nøje kan rette sig derefter, thi Nøjagtighed i saa Henseende paaskiønnes, og naar til Exempel ved Jagten man kunde frygte for at komme senere hiem, end man ventes, maae min Søn insistere paa at Jagten forkortes. —

Man bør i Samtaler med hvem det saa er ikke tillade sig mindste Hentydning paa en Forbindelse med een af Prindsesserne af det Storhertugelige Huus, og skulde end min Søn bestemme sig til at yttre sig derfor, maae dette dog først skee efter nogen Tids Forløb, eftersom Storhertugen forlanger, at Forlovelsen skal grundes paa giensidig Tilbøjelighed, og denne kræver nogen Tids Kiendskab, — og da vil man naturligviis først yttre sig efter at man hos Minister D e w i t z har forvissat sig om en gunstig Optagelse af et saadant Andragende. —

Skulde den giensidige Tilbøjelighed ikke findes, da vilde en paaskyndet Afrejse til Schwerin uden at yttre noget videre være den naturligste Maade, paa hvilket det forlegne Forhold hævedes.

Skulde Prindsessen føle sig utilbøjelig til at forlove sig med min Søn, vilde jeg finde det en Udvej, at Storhertuginden med sine Døttre rejste til Neu Brandenburg — hvorved ald Explication undgikkes, og min Søn kunde da blive en Dag endnu og dernæst afrejse til Schwerin. —

I Tilfælde af at Forlovelse finder Sted maae min Søn behandle dette Hverv paa den delicateste Maade og ej overhænge sin Brud.

Jeg tilraader da hellere at forlænge Opholdet et Par Uger efter Forlovelsen, end som at vende anden Gang tilbage fra Schwerin. Dog vil dette i saa Fald meget afhænge af Storhertugens og Storhertugindens Anskuelse; thi det er væsenligt, at de Forlovede faae Tid til at befæste deres giensidige Tilbøjelighed, men et forlænget Ophold under genante Forhold bør undgaaes. —

Denne Instruxion som jeg med fuldeste Tillid overantvorder i Deres Hænder, ville De anvende i mødende Tilfælde og erindre min Søn om dens Indhold, hvilken jeg har meddeelt ham. — — — —

Kiøbenhavn, d. 21. Novbr.
Kl. 1½ Eftmd. 1840.

— — — — Siden d. 17^e om middagen har jeg intet hørt fra min Søn eller fra Dem, jeg begriber det ikke, De maatte dog have meldt mig Kutterens Ankomst og Deres Afrejse. — I morges har jeg modtaget et Brev med min Søns Underskrift, en Liste fra General Commandoet som jeg troer at have sendt ham med Tirsdags Posten til Grønsund, men intet Ord var lagt i Meldingen. — Gierne trøster jeg mig med at Vejret og Vinden har været fordeelagtig i Onsdags og Fredags, saa at De udentvivil maae have havt en heldig Overfart, hvad enten med Kutteren eller med Dampskibet, men Visheden vilde være mig meget værd, dog haaber jeg at Dampskibet bringer mig samme fra Rostock og da skal det være tilgivet, at De har ladet mig være saa længe i Uvished endog om Deres Afrejse. — Dette ville De sige min Søn ved at hilse ham fra mig
Jeg venter med Længsel Tidende fra Strelitz.

Kiøbenhavn, d. 5. Decbr. 1840.

Kiere Greve!

Deres Melding af 27^e Novbr. modtog jeg først igaar d. 4^e Decbr. — — Saalænge var jeg i spændt Forventning om Deres første Optræden i Strelitz og jeg skulde begynde med at skiende, fordi jeg saalænge maatte savne Efterretning fra Dem om Ankomsten sammesteds. Dog de gode Tidender, De har sendt mig, tillader mig her kun at yttre Dem min Tilfredshed over min Søns første Skridt i denne nye Verden, hvilke have været saa meget til hans Fordel og altsaa i alle Henseender glædelige for mig. Det kan ikke andet end være til stor Gavn for ham at vise sig saaledes, et de gagner tous les suffrages. Maatte han end ogsaa vinde en Brud, da var jo intet meere at ønske. — — Jeg billiger fuldkommen, at De giver Tid og føjer Dem efter Storhertugens Ønske. Skulde dette mueligen gaae ud paa et gientaget Besøg, efter at De har været i Schwerin, bør De gaae ind derpaa, saafremt der nu intet afgjørende kunde udrettes, om dette i saafald efter længere Betænkingstid kunde haabes. — — De veed, at De ej maae vende hjem uden Brud, hvor hun saa skal findes. Hav Tak for Deres umiskiendelige Iver og Hengivenhed for min Søn, ingen kan erkiende dette meere end Deres

forbundne og velvilligste
Christian R.

Jeg beder Dem at skrive flittigen.

d. 7. Decb. 1840.

Hvor glædelig var ikke den Tidende Kamjkr. Irminger bragte mig idag. Uvisheden forandredes til den ønskeligste Vished og jeg holder mig overbeviist om, at min Søn er lykkelig ved dette Valg og vil blive det endnu meere, naar denne sluttede Forbindelse sikrer hans Livs Lykke — og beroliger ham over hans Fremtid. Prindsessens Blidhed og Elskværdighed har strax fængslet ham, og saaledes har vi opnaaet det væsentligste, at denne Forbindelse er grundet paa eget Valg og man tør vel sige paa giensidig Tilbøjelighed, thi med velberaadte Hu og utvunget har den kiere unge Prindsesse givet sit Jaord. —

For den Deel, De ved Deres kloge Adfærd, ledet af de hengivneste Følelser mod min Søn og mig, har havt i et saa heldigt Udfald, kan jeg ikke noksom takke Dem, men De kan af den Tilfredshed, De selv føler, slutte til den Erkiendtlighed, jeg føler for Dem. — Jeg sender Kamjkr. Irminger tilbage til Strelitz og Berlin, men haaber, at han endnu før Torsdag indtreffer i Strelitz og forefinder Dem sammesteds. Han overbringer Storkorset til Minister v. D e w i t z, som min Søn maae overlevere til Storhertugen, hvis han ej beder ham selv at overlevere det til Ministeren. — Ligeledes sender jeg et Commandeur Kors, bestemt til den preussiske Generalmajor N e u m a n n, hvis denne kommer til at gjøre Tjeneste hos min Søn i Berlin — og et Ridderkors bestemt til den preussiske Officer af Generalstaben, Hr. v. T ü m p l i n g, som var her ved Kroningen og som før har været hos Pr. G e o r g af Strelitz, hvisaarsag Stor-Hertuginde har ønsket denne Decoration for ham. De ville melde Storhertuginde at De overbringer ham Ordenen. —

Rejsen til Berlin maae jeg særdeles bifalde, nu da alt gestalter sig saa vel. Uvis herom optog jeg intet i Instruxen, men da min Søn nu træder i saa nær Slægtskab med det preussiske Huus, vil det være meget passende, at han gjør Kongen sin Opvartning, anbefalet dertil af Storhertugen, opmuntret dertil af de preussiske Generaler, der vil ham saa vel. —

I Berlin maae min Søn vedbeholde sit Incognito Navn, og saaledes optræde som jeg optraad i Berlin, logere i et Hotel, frabede sig Hof, Livré Betiente o. s. v. Grev R e v e n t l o u vil i den Henseende give den bedste Anviisning.

At der jo ikke forsømmes nogen Høflighed mod nogen af de mange Prindser og Prindsesser af det Kongl. Huus, mod Fyrstinde Liegnitz, den forrige Konge af Holland, Fyrst Witgenstein maae De staae inde for. Venskabelig Forekommenhed ønsker jeg, at der vises mod Prinds og Prindsesse Wilhelm, afdøde Konges

Svigerinde og dennes Familie — vore særdeles gode Venner, hvem jeg og skal tilskrive.

Til Hertugen af Anhalt Dessau sender jeg Elephant Ordens Decorationen, som jeg har tiltænkt ham for den modtagne Anhaltske Orden, den bliver at overlevere Dagen efter Ankomsten. — — —

23.

Kiøbenhavn, d. 8. Decbr. 1840.

De vil see Irminger decoreret med Sølvkorset i Anledning af den glædelige Gaarsdag.

Min Mening er vel, at Opholdet i Berlin ej skal vare længe, men man maae dog give sig Tid at see hvad det var en Skam ej at see — Conduite vil bestemme Opholdets Varighed. — —

24.

Kiere Hr. Kammerherre Grev F. Reventlow! Med megen Glæde har jeg modtaget de ypperlige Tidender fra Gesandten Gr. E. Reventlou om min Søns Ophold i Berlin. At De ej fik Tid at skrive begriber jeg. — Bedre kunde det aldrig gestalte sig, end ved dette min Søns Besøg i Berlin; jeg takker Dem hierteligen for den Deel, De haver havt deri, og for de gode Raad, med hvilke De har gelejdet min Søn. —

Jeg formoder, at dette Brev træffer Dem i Schwerin. — De ville, næst at hilse min Søn, formelde mine venskabeligste Hilsener til Storhertugen og Gemalinde. Det maae gandske afhænge af Aftalen med Storhertugen af Strelitz, om min Søn skulde vende tilbage til Strelitz til Nytaar og blive der d. 10. Jan. over. Jeg under ham det gierne.

Paa Hiemrejsen ville De hvis De kommer til Hamburg tage Qvarteer i Altona og siden undgaae Ophold eller Besøg i Kiel. Nogle Dages Ophold i Fredericia eller Odense efter Prindsens eget Behag.

— — — — —

Kiøbenhavn, d. 19. Decbr. 1840.

25.

Kiøbenhavn, d. 29. Decbr. 1840.

Kiere Greve!

Jeg har modtaget Deres tvende Breve af 23e og 25e dennes, hvilke naturligvis meget have interesseret mig. Som jeg seer er Naturen gaaet lidt over Optugtelsen paa Ballet i Dessau naar man hører [om], og kiender jeg desværre for meget den rude Tone, som

Munterheden kan udarte til, derfor er det saare vel betænkt, at De have gjort opmærksom derpaa, og som jeg med Fornøjelse seer, er det jo gaaet saare godt i Schwerin; men to Baller forestod endnu, og saa det forlængede Ophold, det hover mig ikke saa gandske, men jeg haaber, at som man endte godt i Dessau, saa vil det ogsaa være Tilfældet i Schwerin. Men hvad vil man sige i Strelitz? især naar der er Jalousie mellem Hofferne, nu da min Søn bliver næsten saa længe i Schwerin som i Strelitz. Havde Hensigten endda været for at vinde ind i Januar og aflægge Besøg i Strelitz til d. 10e, da vilde man der have fundet det gandske i sin Orden, men nu rejser mann netop videre 8 Dage før Fødselsdagen! Havde Storhertugen af Strelitz ikke saa bestemt fraraadet det, vilde jeg, under disse Omstændigheder, meget have ønsket hvad jeg fandt saa overensstemmende med min Søns Ønsker og Stemning; men maaskee det saaledes er bedre, De maae bedre kunne bedømme det. Jeg har skrevet til min Søn, at ifølge hans seenere Bortrejse fra Schwerin vilde han formodentligen ej kunne forlade Hamborg eller Altona rettere sagt, førend d. 5e og jeg turde da, saa meget jeg end længtes derefter, ej vente at see ham her førend d. 10e, hvilken Dag jeg meget havde ønsket at fejre med ham. Om han nu anstrænger sig for at ankomme her d. 9e eller om han, maaskee ogsaa formedelst Vinteren og Beltpassagen, maae opgive dette og først komme hertil efter nogle Dages Ophold i Fridericia, bliver jeg vel underrettet om. — Meere end et Par Døgn ønskede jeg heller ikke, at han maatte blive i Fridericia, det klæder desuden godt at være empresenteret for at komme her tilbage efter hans Hiemkomst, men han maae naturligviis raade sig selv i disse hans egne Anliggender. —

Saa vel fra Berlin som fra Dessau /fra Prindsesse Marie/ har jeg de meest tilfredsstillende Tidender om min Søn, idel Roes og Glæde for mit Hierte. I Dessau har han yttret, hvor lykkelig han følte sig ved at have vundet sin Brud.

— — — —

26.

Kiere Greve! Deres Brev af 14e d. M. har jeg havt den Fornøjelse at modtage, og det glæder mig, at De har kunnet træffe et saa heldigt Arrangement med Deres Bopæl, hvilket er en saare vigtig Sag; Deres sædvanlige Held, som De godt benytter, har staaet Dem bi ved denne Lejlighed. — Seenere har jeg læst Deres Meldinger om den første Samtale med Lord Aberdeen og om Audienzen i Windsor, hvilke synes at opfylde alt hvad De kunde ønske, en sielden Lejlighed har De fundet til at conversere Dronningen, og jeg er vis paa, De ej har ladet den ubenyttet. — En Begivenhed, der vækker stor Forundring og som De vil være opmærksomt Vidne

til, er Kongen af Preussens Besøg i London for at overvære Daaben. Man vil skildre dette som aldeles uden politisk Betydning, men det fejler dog ikke, at der er mere under, end blot kostbar Høflighed. Man tillægger det en religieus politisk Betydning, en nærmere Forbindelse med den anglicanske Kirke, og Bunsens Optræden i London som Gesandt kunde nok give dette Rygte nogen Sandsynlighed. — Det er ej heller usandsynligt, at Toldforbundet og dets Forhold til Engeland kan blive Gienstand for Forhandling. — Kiert er det mig, at De kiender flere af Kongens Omgivelse, at De selv har den Lykke at være kiendt af Kongen, De vil da kunne komme i nærmere Berøring med disse Rejsende og mueligen være dem til nogen Tieneste. — De skal ikke lade Deres Batterier spille, Toldforbundet og Hansestæderne vedkommende, førend dette Besøg er forbi, en uoverlagt Yttring af de engelske Ministre kunde let udlægges gandske anderledes, end jeg ønskede det, min Hensigt er, som De veed, kun at vedligeholde min Uafhængighed i Handelsforbindelser. —

Ønskeligt var det, at De kunde erfare, om Prinds Albert kunde modtage Elephantordenen, førend han udentvivl modtager den sorte Ørn. — De kiender min længe nærde Hensigt i saa Henseende. —

Angaaende Ordener, da veed De, at Baron Moncorvo er tildeelt Commandeur Korset, jeg haaber det er tilsendt Dem, for at overlevere ham samme, i aldfald ville De sige ham fra mig: que je le lui envoyais comme un souvenir de son sejour en Dannemarc et de la prédilection qu'il avait toujours montrée aux danois — sentiments que je savais reconnaître. —

Om den isabelle Hest kræves nærmere Oplysning, om det ej ere de saakaldte »Falben« eller lysere guul Farve, om Manken skal være hvid eller sort. Af den første Slags, »Falben«, veed jeg kun, at der findes Spand i Wismar og i Cassel og Hannover, her i Landet ere de ej at faae, lysere Isabelle derimod vel. Det skulde glæde mig om man kunde være Dronningens Stald Etat til Tieneste. —

I Sundet indføres de nye Tarifer fra 1e Jan. 1842 af, og da Underhandlingerne med Sverrig om Falsterbo Fyr ej ere tilende, saa finder jeg det billigt, at den i 31. Artikkel af Conventionen af 13. Aug. bestemte Forhøjelse af Fyrpengene ej heller kræves af Engelske Skibe, naar den endnu ej svares af andre Nationers Skibe. Jeg har ladet Gen:Consul Mac Gregor sige, at den vil blive ukrævet indtil 1e April n. A. Og De kan ved Lejlighed nævne dette med Tilføjende, at i øvrigt Foranstaltningerne til Fyrets Bygning ved Hanstholm og til Fyrskibets Udlægning ved Anholt Knob fra vor Side vare truffne (begge Foranstaltninger koste henved 80000 Rgbdr.)

Kiøbenhavn, d. 30. Febr. 1841.

27.

Kiere Greve! Jeg har overdraget Professor Christian Wint h e r, som jeg har udseet til Sproglærer for Prindsessen, at begive sig fra Maribo, hvor han besøger sin Stedfader, Biskop M ø l l e r, til Dem for at modtage Deres Instructioner, Regles de Conduite, for ham; jeg har anbefalet ham, hvad man med Tryghed kan vente af ham, Beskedenhed i sine Fordringer, ej være misfornøjet med den Stilling Stor Hertugen anviser ham, kun at have eet Maal for Øje: at bibringe Prindsessen nogen Færdighed i at forstaae og tale Dansk førend Hun kommer til Os, hvilket vilde have den bedste Virkning.

Jeg maae bekiende Dem, at jeg, ved at giemme Deres sidste Brev med Indlæg fra Dewitz saa godt at ingen andre skulde læse det, har jeg været saa uheldig indtil denne Stund ej at have kunnet finde det igien, hvilket har forsinket mit Svar; men jeg tør stole paa, at De som god Diplomat vil trække Dem ud af denne Sag og svare Ministeren lige saa fuldstændig, som om De havde Brevet. Det gjaldt jo kun om Forestillingen, at Brylluppet ikke kunde finde Sted d. 22. Maj, men ønskedes fuldbyrdet imellem d. 1. og 15. Juni. — De ville nu fremstille som min Søns Ønske, hvilket jeg tilfulde deeler, at Formælingen maatte bestemmes til d. 28. eller 29. Maj (som er Pindse Aften). Pindsedagene vilde da være passende Festedage, og i Ugen efter d. 6. Juni turde jeg da vente Kronprinsessens Ankomst hertil. Det er mig vigtigt, at det ej udsættes længere for Krigs-skibenes Skyld, som efter at have dannet Esquadre ved denne Lejlighed, have anden Bestemmelse. — Min Søn vilde da afsejle med Esquadren d. 23. Maj, men have Dampskib med til sin Befordring om behøvedes, Esquadren kunde holde krydsende en Uges Tid, men d. 5. igien være paa Warnemünde Rhed. —

Storhertugen med Gemalinde og Prs. L i l l i rejse d. 4e Marts til Berlin og vende tilbage i Slutningen af Marts. Minister Dewitz er formodentlig i Strelitz.

Jeg har gjort et føleligt Tab i Cabinets Secretair Etatsraad Føddersen, som pludseligen bortreves af Halssyge (Rosen i Luft-røret). Han var en højst paalidelig og beskeden Mand, agtet af alle; det er ej let at see ham fuldeltigen erstattet. — — — — —

Kiøbenhavn, d. 1. Marts 1841.

28.

Kiere Greve! Jeg benytter endnu Posten idag, for at underrette Dem om, at jeg ifølge den Underretning, De har givet mig ved at oversende Minister v. D e w i t z' Brev af 25. Febr., har tilskrevet Storhertugen af Meklenburg Strelitz under 9. Marts saaledes:

»den Zeitpunkt zu bestimmen, dem ich mit beinahe ebenso grosser
 »Sehnsucht wie mein Sohn es thut, entgegensehe, ist der Gegen-
 »stand vorläufiger Mittheilungen des Grafen Rewentlow an den
 »H. Minister v. Dewitz gewesen, und ich bedauere nur, dass die
 »Abwesenheit des letzteren diese Mittheilungen etwas verspätet
 »haben, besonders, da der anhaltende Winter die Communication
 »sehr erschwert. — Ich habe aus seinen Mittheilungen vernommen,
 »dass Sie, hochverehrter Hr. Vetter, persönliche Gründe haben,
 »um die Vermählungs Feyer nicht, wie ich es gewünscht hatte, auf
 »d. 22. Mai (ein sehr interessanter Tag in den Annalen meiner
 »Familie) anzusetzen. Ich habe nicht Anstand genommen, die
 »angegebenen Gründe gut zu heissen, habe aber den Wunsch,
 »seinen wichtigen Tag nicht gar zu lange auszuschieben und würde
 »wünschen, dass der Vorabend des Pfingstfestes am 29. Mai dazu
 »passen könne. Allenfals glaube ich dass es gut wäre, dieselbe
 »nicht, wie Hr. v. D e w i t z schreibt, bis zum 10. Junius nach
 »der Ankunft des Schweriner Hofes aufzuschieben, denn wenn
 »auch die Feyer erst in den ersten Tagen des Monats Junius'
 »zufolge der näheren Bestimmung Ew. Kög. Hoheit stattfände,
 »würden ja die Schweriner Herschaften am 7., traurigen Anden-
 »kens, wieder zurück seyn können; der Esquadre wegen, die ich
 »zur Abholung der Kronprinzessin nach Warnemünde hin schicken
 »werde, wünsche ich den Zeitpunkt ihrer Ankunft daselbst in der
 »zweiten Woche des Junius feststellen zu können — spätestens am
 »10. Junius, welches uns um so viel früher die Freude gewähren
 »würde, unsere geliebte Schwiegertochter hier zu begrüßen.«

I øvrigt indeholdt Brevet Anbefaling for Professor W i n t h e r, som De har giort vel i at forsyne med Anbefalingsbrev til Minister v. Dewitz, og som vist vil have Aarsag at takke Dem for de ham meddelte Instructioner. Jeg omtvivler ikke, at det jo er et godt Valg jeg har truffet i ham. —

Maatte jeg nu være saa heldig at treffe et lige saa godt, men vigtigere, Valg af en Cabinetssecretair i den paalidelige retskafne Feddersens Sted, som De med mig beklager at være bortreven. Jeg havde kastet mit Øje paa Etatsraad J o h n s e n i Stats Gields-directionen, men hans Beskedenhed forhindrer ham i at modtage det, og i den Post maae man tiene med Lyst og Iver. —

— — — — —
 Kiøbenhavn, d. 12. Marts 1841.

Kiere Greve! Jeg sender Dem en Expedition jeg har i sinde at befordre med Dampskibet til Kammerherre Bille i Hamborg,

og det er mit Ønske, at De tager Anledning af den førte Correspondance og min Beslutning, til, med Dampskibet idag at tilskrive Minister Dewitz for at han skal kunne begribe den indtraadte Forandring og skyndsomst give Drosten Drenckhahn de fornødne Instructioner til Afslutning af Conventionen i Ratzeburg, hvorhen Bille begiver sig. De ville dernæst sende mig alle Papirerne tilbage, for at jeg kan befordre Expeditionen til Kamhr. Bille. — —

30.

Kiere Greve! Jeg finder det passende, endnu at medgive Dem et Par private Breve til Storhertugen og min kiere tilkommende Svigerdatter, i hvilke ogsaa Frøken Oxholms forestaaende Ud-nævnelse omtales, som Følge af Deres yttrede Ønske. — Til Beroligelse er sagt, at Valget er skeet efter Aftale med Dronningen. — Jeg vidste intet at tilføje; De veed min Meening om Anvendelse af Prindsesse Steuers Renter, selv om saadant ej er optaget i Deres Instruction. I øvrigt haaber jeg, at alt vil modtages med Tilfredshed. Burde De ej have min Moders Ægtepagter med (hvilket dog ej var af Vejen), da kan De forsikre, at alle Pengestipulationer ere ligelydende ligefrem fra Courant omsatte i Species og regnede dobbelt i Rgdr.

Om Dagen, naar man ønsker min Søns Ankomst til Strelitz, sætter De Dem i Kundskab. —

Ligeledes vil De erfare, om det vilde ansees passende, at min Søn medbragte en tosædig Kareth for Prindsessens Rejse til Rostock og Warnemünde, eller om Storhertugen vil befordre Hende med egen Equipage dertil —?

Om Storhertugen ønsker nogen af sit Hof decoreret og hvem erfarer De ligeledes. —

Prof. Winther ville De hilse fra mig.

— — — — —

Mine bedste Ønsker følge Dem min kiere Reventlow

velvilligst

Christian R.

Sorgenfri, d. 6. Maj 1841.

31.

Kiere Greve! Jeg har erfaret Deres heldige Ankomst til Rostock d. 1^e dennes om Aftenen. Min Søn er landet d. 3^e om Eftermiddagen egentlig vel 24 Timer førend man ventede ham, saa at De neppe har kunnet været tilbage fra Strelitz, men jeg vil dog haabe, at hans Utaalmodighed har tilladt ham at oppebie Deres Tilbagekomst. — Det er iøvrigt bedre som Brudgom at komme for tidlig

end at nøle Jeg tilsender min Søn den ønskede Udmærkelse som et Beviis paa min Kierlighed og Tillid og har valgt Kamjkr. O. Oxholm til at overbringe samme, hvilket jeg tør troe vil være min Søn behageligt, og hans Søster ikke mindre. —

Jeg har befalet ham at melde sig hos Dem og at følge Deres Anviisning, Vejledning i alt. — Naar Kamjkr. Sick sendes som Coureer med Dampskibet hertil strax efter Formælingen med de underskrevne Ægtepagter /hvis 4^e Art. det glæder mig, at Stor Hertugen i eet og alt har billiget/ saa maae Kamjkr. Oxholm gjerne blive nogle af Festerne over, naar han blot retournerer med den bestemte Tidende om, hvad Dag Afrejsen er bestemt, siden maae det afhænge af Vind og Vejr. —

Grev Reventlau Gesandt i Berlin udnævner jeg til Geheime Konferenstraad d. 10^e dennes.

Storkorset til Baron Alexander Humboldt tilstiller jeg ham til Besørgelse.

— — — — —

At jeg længes efter Tidende fra Dem, vil De ej omtvivle. — Dampskibet som overbringer Kamjkr. Sick med Ægtepagterne, ønsker jeg maatte gaae lige til Kiøbenhavn for dets Apterings skyld. —

— — — — —

Kiøbenhavn, d. 7. Juni 1841.

32.

Kiere Greve! Jeg er i dag bleven glædet ved Deres modtagne Skrivelser af 3. og 5. dennes, og ingensinde kunde de komme bejligere, end for at glæde mit Hierte paa denne Dag. Min Søn har giort saare vel i at iile til sin Brud, en saadan hiertelig Forlængsel bliver vist erkjendt, ogsaa vidner hele Stemningen jo derom, og Storhertugens Tilfredshed er en stor Satisfaction for mig.

Jeg mener, at Storkorset, som jeg medgav, kunde tiene til Taksigelse for General B o d i n, hvormom jeg dog nærmere skal tilskrive min Søn med Dampskibet.

Jeg skal bestræbe mig for at fragte et af de større Dampskibe til Rostock, men endnu kan jeg intet bestemt sige derom (Fr. 6. løb med os ind i Warnemünde Havn!). Det var ønskeligt, om Prindsessens Troussering, og navnlig de Meubler, som ventes til Værelserne paa Christiansborg, som Kamhr. Hedemann veed Besked om, kunde følge ved denne Lejlighed, uidentvivil næste Onsdag ved Fr. 6.s Retour fra Lübeck, dette beder jeg at erindre. —

— — — — —

Min Søn vil vide, at mine Tanker stedse ere hos Ham paa denne Dag. Jeg beder Dem at hilse ham kierligst fra mig og sige Ham,

at Solen idag giver det bedste Varsel for en lykkelig Fremtid, der vil udbrede Velsignelse over vort kiere Fædreland. Ligeledes beder jeg Dem at hilse min kiere Svigerdatter og Hendes Forældre; Arve Storhertugen vil være mig hierteligen velkommen. — Ville De hilse Frøk. Oxholm, Blücher, Hedemann og alle øvrige Herrer af Følget, til hvilke Prof. Winther nok bør slutte sig ved Tilbage rejsten.

— — — — —
Kiøbhvn., d. 10. Juni 1841.

33.

Kiere Greve! Ikke behøver jeg at forsikre Dem, med hvilken Begierlighed enhver Efterretning, som Deres Breve indeholdt, blev læst og atter læst; det vare jo lutter glædelige og gode Tidender — den vigtige Handling fuldbyrdet, min Søn glad og lykkelig, hvad kunde jeg ønske meere! —

Ej glemmer jeg, hvormeget jeg skylder Dem for dette heldige Udfald af vore Bestræbelser. —

Festen selv maa have været rørende skøn. Kongen af Preussens Nærværelse har forherliget den. Det var saare velbetænkt at erindre de Fattige paa en saa genereux Maade.

Ordensuddelingen gik lidt uden for Aftalen, men det er vel undt. — General B o d i n tiltænker jeg Storkorset, men dog først ved Afrejsen fra Rostock; jeg synes De har eet Storkors med en reserve, hvis ikke, skal jeg sende det efter. Præsten som forettede Vielsen, omtaler De ikke; for at erindre ham, lader jeg følge i Aften en emaillet Daase som, fyldt med 50 dobbelte Christ'orer, vilde være en passende Present. I Kassen er ogsaa en Ring, som De paa mine Vegne kunde tilstille Dr. Förster for det mig oversendte Digt. Ligeledes har jeg vedlagt ein werthvolles Bracellet, hvis min Søn, som mig synes passende, efterlod sin Svigermoder en lignende Erindring, ligesom til Svigerinden det omtalte Smykke. —

Formælingsmedaillerne i Guld skulde fordeles i røde Kapsler til de Nyformælede og til alle de øvrige 13 tilstedeværende Fyrstligheder incl. Kongen af Preussen, som min Søn med en Taksigelses-skrivelse maae tilstille samme. Skulde Antallet skorte, maatte de Herskaber, som komme hertil, savne deres til Ankomsten hertil, saasom P. Marie, Arve Stor H. Pr. Georg.

Prinds Friderich af Hessen har tilskrevet Broderen, at han ej kunde komme hertil. —

Hertug G u s t a v vil være mig meget velkommen. Af Deres Brev seer jeg ikke, at der tænktes paa at udsætte Afrejsen fra Strelitz, men min Søn taler om en muelig senere Ankomst d. 23 eller 24, og

andre Breve have ogsaa talt herom. — Jeg har saavel i Brev til min Søn, til min Svigerdatter og til Storhertugen yttret at jeg stolede paa at Afrejsen ej blev udsat længere end forhen af Storhertugen var bestemt, nemlig d. 17. — Hvad Vind og Vejr forhaler, maae man finde sig i, men selv at udsætte Rejsen, naar man ventes her af hele Folket med saa megen Glæde og Længsel, vilde være Uret og bør ej tilraades. — Var Lejligheden god d. 18., haaber jeg altsaa, at min Søn ej udsætter Afsejlingen fra Rostock — De ville forestille ham dette som et væsentligt Ønske fra min Side — derimod ændser jeg ikke det Ophold som Modvind og slet Vejr foranlediger, det forsvarer sig selv — Dampskibet for at hente Heste og Vogne (Fr. 6.) kan nu ej komme til Rostock førend Onsdagen d. 23.

— — — — —
Kiøbh., d. 14. Juni 1841.

34.

1841, 21. Juni.

Kiere Greve! Jeg takker Gud som lader alt føje sig efter Ønske, jeg er taknemmelig og glad. Formindske ikke min Glæde ved at see Dem i en mismodig Stemning forlade de unge Folk, hvis Lykke De har bidraget saa meget til, De har lovt mig at holde ud til Enden, sidst skrev De: i Førstningen skal jeg ej forlade dem. — Lad mig altsaa ikke savne Dem i morgen, jeg haaber ingensinde naar jeg kræver væsentlige Tienester af Dem.

Gid jeg kunde sige Dem noget glædeligere

altid Deres Ven

Christian R.

35.

De vilde ikke ændse min Advarsel, mit Vink, jeg har altsaa maattet ansee Dem for syg og give Dem Tid til Helbredelse, imidlertid kiender jeg Deres Hengivenhed for mig og det er mig ukiert at savne den giensidige Udvexling af Ideer over Emner, der ere os og Staten saa vigtige; derfor skal det være mig kiert at see Dem i morgen Kl. 1. — Det Andragende, De idag meddelte mig fra Minister Dewitz, kræver Overvejelse, og vil neppe kunne afgjøres medens Hr. v. Bernstorffs Nærværelse her. Ogsaa vi have vor Etat til Bundes-Contingentet, som ikke uden Vanskelighed kan forandres. — — — —

Christiansborg, d. 9. Juli 1841.

Kiøbenhavn, d. 1. Marts 1842.

— — — Den i Deres Brev af 11e omtalte Anerkiendelse kan jeg som Medlem af det tydske Forbund ej paa egen Haand foretage. Jeg har valgt at conferere med Prindsen desangaaende, da saadant Ønske ej kan være Kongen af Pr. ubekiendt. Mod v. d. W. kan De vel henholde Svaret ved Mangel paa Instruction. — Ordenen har jeg tilbudt som et Venskabsbeviis fra min Side mod Prindsen og det engelske Hof og denne kunde, synes mig, nu han har modtaget den sorte Ørn, ventes modtaget ubetinget. Ej heller har jeg tænkt mig Tildelelsen af Hosebaands Ordenen som en nødvendig Følge af denne Meddelelse og De maae paa ingen maade lade Dem mærke med at slikt ventedes, thi jeg har kun tænkt paa at give ej paa at modtage. —

Deres Yttringer om Statsforandringen i Portugal har jeg læst med Interesse. — —

Med Frankrig er vor Handels og Skibsfarts Tractat omsider afsluttet. Tractaten af 1742 fornyes, Sund Told Rullen bekiendtgøres om føje Tid. — —

Min Søn og Gemalinde rejse d. 8. med Dampskib til Warnemünde og Strelitz for at Prindsessen kan yde Hendes Forældre Trøst. Min Søn vender om faa Dage tilbage /hvilket Storhertugen ønsker i disse Sorgens første Dage/ men afhenter siden sin Gemalinde. — Han har viist sig meget deeltagende og elskværdig ved Konens dybe Sorg. — —

Kiere Greve! Jeg meddeler Dem idag den vigtige Efterretning at De forandrer Chef for Departementet. Ved en indtruffen Lejlighed begierede Krabbe sin Afskeed og jeg benytter Lejligheden som den er givet, men vi skilles ad som Venner.

Grev H. Reventlou Criminil bliver hans Eftermand, og saalænge [indtil] han fuldkommen er restitueret, forestaar D a n k w a r t som Directeur Departementet. Næste Post faaer De officiel Communication herom. —

Jeg sender Dem med næste Post mere udførlig Beskeed om Tittelen for Coburgerne, jeg maae gaae med Preussen, og denne Magt anseer det som en Huussag og en Bundessag. Gerne vil jeg mundtlig, naar vi mødes, kalde Hertugen Altesse Royale, men i officielle Skrivelser og Forhandlinger maae jeg handle som Bundesfürst. — —

d. 30. Marts 1842.

Efterskrift: i Hast.

38.

Vyk paa Føhr, d. 31. Juli 1842.

— — — Min Rejse giennem Jylland og Tønder Amt har været idel Jubel til Glæde for mit Hierte. Det er et herligt tro Folk.

39.

Kiere Greve! Det vil glæde Dem at erfare min lykkelige Tilbagekomst til Sieland. Efter nogle stormfulde Dage, som nødede os at blive en Dag længere paa Augustenborg, ankom vi d. 2 Octbr. om Morgenen med Dampskibet Ægir til Kiøbenhavn efter en saare behagelig Overfart, som ej krævede noget Offer af nogen til Neptun, en saare behagelig Omstændighed naar man overfører Damer. —

Mit Befindende er fremdeles aldeles efter Ønske, og den gode Virkning og de Föhren-Bade er kiendelig paa det sunde Udseende. — Dronningen var saa vel, at Hun kunde tilbringe de par Uger med mig i Pløen og Hun gaaer nu igien uden Vanskelighed.

Min Søn og Gemalinde og Stor Hertuginde kom den 18. Sept. til Pløen og jeg fandt Forholdet meget godt, Prindsessen desværre endnu noget nervesvag. De ere nu i Odense. —

Det Malerie, som De har oversendt mig, beholder jeg; det er af en god nederlandsk Maler; hvem det forestiller (Elephant Ridderen) maae om mueligt udfindes. Deres Brev desangaaende har jeg ej her ved haanden, men jeg beholder det for den angivne Priis, om hvilken De ville indsende Nota til A d l e r eller mig selv naar de næste gang skriver. — — — — —

Sorgenfri, d. 10. Octbr. 1842.

40.

[Prins Alberts Dekorering med Elefantordenen. Sukkertolden].

— — — Naar store Handelsfordeele kunde vindes, navnlig vore dansk vestindiske Sukkeres Afsætning i Engeland liig med engelske Colonial Sukkere, vilde derimod Lettelse i engelske Manufacturvarers Told mueligen fordres og fortiene Overvejelse. Somme meene at det engelske Ministerium, af en vis Philantrophie, naar de i de Foranstaltninger, der treffes paa vore Øer til Negerne gode Behandling, saae en Forberedelse til Emancipation, skulde være meere villige til at indrømme os hine Fordeele, men deels troer jeg ej meget paa hiin Philantrophie, naar det ej skulde være for med det samme at ødelegge vore Øers Cultur lige som deres egen, deels kan jeg ej love nogen Neger Emancipation, som jeg har lige saa lidt Raad til at erstatte, som jeg har Raad til at opofre Colonierne selv. Ydermeere er det mig ikke klart, om de vestindiske Øer eller Plan-

terne vilde vinde saa meget ved den Begunstigelse fra engelsk Side, thi ved Tilførsel fra andre Staters Øer eller fra Brasilien paa samme Vilkaar, vilde Priserne falde og Markedet i England ikke blive saa fordeelagtigt, men hvad jeg tillige med Føje maatte frygte, vilde være vor danske Vestindiske Handels Ødeleggelse og derved kunde vi ej være tante, thi den danner Søfolk, og Raffinaderierne bestaae til deels ved den. Min Meening er derfor, at man maae være opmærksom paa Conjunctionerne, ønske, at deeltagiggøres i de Begunstigelser, der indrømmes andre handlende Nationer, men ej fremkalde gjensidige Concessioner, hvis gavnlige Følger ere problematiske. — — — —

Stader Tolden er nu kommet under Elb Commissionens Forhandling, og godt er det, at Bestemmelser tages, men de mæglende Magter, Østerig, Preussen og Sachsen, vilde vist bidrage hvad de kunde til at Hannover ej taber betydeligt af sin Indtægt. Engeland var paa Veje at indrømme meere end Tractaterne hiemle, men det bestaaende er langt meere, end Tractaterne give, og det vilde ej være nogen Vinding at legalisere de nuværende Indtægter som til deels ere vilkaarlige. Etatsraad F r a n c k e er meget virksom og dygtig. —

At vi ej kunne indrømme den herværende preussiske Underhandler nogensomhelst Concession udenfor de trufne Conventioner om Sundtolden, vil De begribe, muligvis lede Underhandlingerne til en Handelstractat, som siden 1818 har hvilet.

— — Ikkun faae Dages Sygdom og Alderdomssvaghed have bortrevet min kiere Svigermoder. Dronningen vilde iile til Hende for at yde Hende datterlig Pleje og rejste d. 14 om Morgenen, men hun modtog i Nyborg d. 15 den sørgelige Tidende om Hendes Død og vendte da strax tilbage. — — — — —

Ærgrelser har jeg nok af, i Besynderlighed med de schlesvigske Stænder, i hvilke det Schlesvig Holstenske Partie har ægget og fornærmet alt hvad der er Dansk paa det skammeligste og frembragt en stor Bevægelse i Danmark, som har givet sig Luft i Adresser og i offentlige Blade. Disse have paa den anden Side ogsaa skyld i at nære Parti Aanden og Lorenzen er inspireret af de Radicale, der gjerne ville oprøre alt. Jeg har søgt ved mit Rescript af 2. Decbr. at stille mig over Partierne og at give enhver Deel i hvad de fortjene at dadles for, men De vil have seet hvorledes Majoritæten i Forsamlingen har svaret paa Opfordringen i hiint Rescript, og at den har villet bortraisonere den af Kongen erkjendte Ret for de dansk-talende Deputerede at tale deres eget Sprog. Et Lovforslag for at sikre denne Ret, skal udarbejdes, men jeg maae nok see lidt strengere ind til det Schlesvig-Holstenske Partie og treffe de nødvendige Foranstaltninger for at sikre den Danske Nationalitet i Schlesvig, som ogsaa hører til den status quo, jeg vil vedligeholde, tilligemed Hertugdøm-

mets selvstændige Forfatning. I Hertugdømmet selv er man meget beroliget ved den i saa Henseende givne Forsikring. Nu Stænderforsamlingen er til ende, vil man en Stund have Roe for disse Bevægelser. — —

Premlieut L ü t k e n fører det Kongl. Dampskib og det skal være mig kiert, om De kan forskaffe ham Lejlighed til at see de nyere Indretninger ved disse Skibe, de Kongl. Dampskibe og flere Gienstande af Interesse for hans Metier.

Hans Tilbagekomst kan gjerne udsættes nogle Uger da De dernæst nok medgiver ham Depecher og lader ham rejse hiem over Hamborg. Han forsynes for Engeland med 100 L. St. — Brev til Lord H i l s b o r o u g h følger. — — — — —

Kiøbenhavn, d. 23. Jan. 1843.

41.

— Der tales om Underhandlinger om en Handelstractat mellem Storbritannien og Rusland, som L. Blomfield underhandler med Gr. Nesselrode, da Ambassadeuren er ganske ebété.

Ogsaa med Frankrig underhandles jo om en Handelstractat. De underretter os nok om hvad De veed om disse Underhandlinger. — —

d. 28. Jan. 1843.

42.

Lieutenant L ü t k e n ankom i Søndags og overbragte mig Deres Melding om Dronningens yttrede Tilfredshed med den Hendes Gemal viste Opmærksomhed. Det er mig kiert, at det har forskaffet Dem Æren af et Diner ved Hoffet, og at De har kunnet conversere ved Dronningens Divanbord, medens de andre Hrr. spille Whist. Pr. A l b e r t har svaret ved et engelsk Brev, udfærdiget i foreign Office, men meget artig og forbindligt, og han nævner udtrykkeligen, hvor meget Dronningen skiønnede paa denne Opmærksomhed. At han ved Dineet ej bar Decorationen af Ordenen, lader sig forklare ved, at han ej vilde bære den store Stjerne af perlestukken Arbejde, men strax havde bestilt en anden hos sin Juvelerer.

Krandsen er Sølv /eller af Brillanter/ som Stierne og det indvendige Kors er paa mørkrød Emaile.

Det skulde meget glæde mig, om De snart kunde bringe en Convention i stand til bedste for vor Handel paa Elben, Traven og Weseren. — Det maae dog erkiendes yderst billigt, at os indrømmes samme Fordele som Hanse Stæderne og Meklenborg. Have vi end

intet at byde til Vederlag, saa have vi ved Sundtoldens Nedsættelse givet meere end vi nu kunne opnaae. Lastepengene paa Farten til Engeland kunde udentvivl ogsaa nedsættes, hvis saadant skulde ønskes. — Meget tales der om, hvor vigtigt det vilde være, at vore Skibe fra Vestindien kunde opnaae Tilladelsen til at føre Sukker til Engeland. Man meener, at det kunde bringes i Forbindelse med Englands Bestræbelser for Negerens Emancipation, og at det af den engelske Regiering vil erkiendes, at vi ved Lovbestemmelser og Om-sorg for Neger-Befolkningens Kaar forbereder hiin Forandring, men at Coloniernes Velvære behøver hiin Begunstigelse. — De ville føle Dem for, hvad der i denne Retning maatte kunne udrettes.

Om Post Conventionen skal jeg nærmere underholde mig med Dem, efter at have overvejet hvorvidt Over-Post-Amtet i Hamborg kunde benyttes; men i sin Tid sat[te] man stor Priis paa den ved de 1000 Lst. vundne direkte Forbindelse med Altona. — Nedsæt-telsen af Portoen for de engelske Breve forekommer mig altid farlig for den let deraf flydende Formindskelse i Post Indtægterne i det hele. —

Jeg agter d. 6. Maj at lade Cadet Fregatten og Briggen [gaae] til Vestindien samt to Brigger til Øvelse sejle sammen til Madera og derfra mueligen at lade den ene Brig sejle til Rio Janeiro og Plata-floden. Vi ere ved at udregne, hvormeget denne Tour vil koste. — Cadet-Corvetten, og den ene Brig skulde dernæst krydse i Nordsøen.

Capt. P a l u d a n fører Cadet-Corvetten, Capt. C h r i s t m a s Briggen til Vestindien, Capt. P o l d e r Briggen Ørnen (nye), og Capt. I r m i n g e r Briggen St. Jan. —

Jeg giver Dem disse Tidender, da jeg veed De interesserer Dem for Marinen. —

Om mit Helbred har jeg ret gode Tidender at meddele. Vi have havt et lille Eftersmæk af Vinteren, med megen Snee og Iis til 3 Kroner, men nu tør det igjen, og Dampskibet lod sig iise ud igaar-morges. Lady W y n n afgik til Engeland over Hamborg. — —

Kiøbenhavn, d. 11. Marts 1843.

43.

1843, 11. Maj.

Min kiere Grev R! De vil have modtaget en vidtløftig Instruction fra Departementet, hvilken kan tiene til Svar paa Deres private Meddelelser, de vestindiske Anliggender angaaende! De seer af samme, at jeg venter at benytte det engelske Ministeriums gode Stemning mod de Stater, der væsentligen have forbedret de Ufries Kaar for at opnaae de muelige Begunstigelser for Sukker-Tilførselen i danske Skibe fra vore Øer til Storbrittanien. — Om saadant kan lykkes vil afhænge af, om det er i Englands overvejende Interesse,

at begunstige den større Sukker-Tilførsel til Storbritannien, men man seer, at de ej have villet tilstaae Brasilien fri Tilførsel mod en Differenz Told af 10 pC., altsaa er maaskee lidet at vente. —

En Yttring, at de kun tilstaae Begunstigelser under Forudsætning af Emancipation tages ad referendum, thi herpaa eller inden en vis Tid at love samme, indlader jeg mig for Tiden ikke. — Den franske Emancipation vilde afgive et betydeligt Motiv for ogsaa at ansee den uundgaaelig for os, men om samme maae man først see hvorledes den gestalter sig.

Naar Emancipationen var uundgaaelig, vilde Hambro's Idee være meget at agte paa, i hvorvel Beregningen ej holder stik, thi ved en større Sukker Tilførsel til Storbritannien vilde jo Sukkerpriserne falde. — Man kunde derfor ej henvise Neger Ejerne allene paa denne Fordeel, men Erstatningen vilde desuden blive meget betydelig og byrdefuld for StatsKassen og, man sige hvad man vil, Productionen forringes. —

Gen. Major Scholten besøger paa sin Udrejse til Vestindien Paris og London, førstnævnte Sted for at erkyndige sig om, hvorvidt den franske Emancipation kan ventes at fremmes og efter hvad Plan; London for mundtligent at meddele Dem alle Oplysninger om vore vestindiske Øer og ligeledes til de engelske Ministre alle Underretninger om de Ufries Tilstand og Behandling hos os, for hvis de deraf vil tage Anledning til at indrømme vor Colonial Handel nogen Begunstigelse. — Alle Noter, som skulle vexles, er allene Deres Sag, Scholten er ikke i nogen Henseende accrediteret, men det kan for Sagens Skyld være gavnligt, at han kan meddele Dem og andre alle Oplysninger. Det er ham meget om at gjøre, ej at blive opholdt saaledes, at han først i Orkan-Tiden, efter 25. Juli indtraf til Øerne, og mig er det ogsaa om at gjøre, at han kommer i tide ud paa sin Post. —

Tvende mærkelige Begivenheder have tildraget sig i det engelske Kongehuus, Dronningens lykkelige Forløsning og Hertugen af S u s s e x Død. Om begge Deelee maae De gjerne privat meddele mig nogle nærmere Notizer, hvis saadanne ere forhaanden. — Som noget usædvanligt maae jeg nævne Pr. Alberts Notification til mig om Dronningens Nedkomst, men samme var givet et privat venskabeligt Anstrøg med Hensyn til det ham givne Venskabs Beviis. Svaret er allerede i Deres Hænder og De søger ved Lejlighed at overlevere det. —

Mit Befindende er efter Ønske, vi ere siden d. 6 paa Sorgenfri, i Juli rejser jeg over Falster og Lolland til Hertugdømmet Schlesvig og Føhr, hvor jeg opholder mig største Delen af August Maaned og hvor jeg venter at see Dem. — — — — —

44.

Kiere Greve! Fleere af Deres Breve ligge for mig, og jeg vilde ønske, at min Tid tillod mig at besvare samme fuldstændigen, men da jeg ønsker at meddele Dem Svar inden min Afrejse, saa vil det laborere af Hastværk. At det Hverv, der var Dem overdraget hos det engelske Ministerium, at virke for Begunstigelser for Indførselen af vore vestindiske Coloniers Producter i Storbrittanien saasnart andre Colonier, i hvilke Emancipationen ved billige Hensyn til Negernes Kaar var forberedet, modtog lignende Begunstigelser, ikke i sit fulde ønskede Omfang kunde lykkes, maae man ikke undre sig over, men kun være opmærksom paa, hvad andre sukkerdyrkende Stater eller Colonier og navnlig Brasilien opnaaer, thi det er og bliver jo altid fornemmeligen Englands Interesse ved en forøget Sukker Indførsel, der skal afgjøre Spørgsmaalet til vor Fordeel. Motiver til Begunstigelser har imidlertid Deres Noter og Gen. Maj Scholtens i Samtaler givne Oplysninger givet i Hænde, og det er mig vitterligt, at det engelske Ministerium her ved Browne har søgt yderligere Oplysninger. — De have altsaa ikke lagt Sagen ad acta, og jeg imødeser Deres mere udførlige Melding om Deres Samtale med Sir Robert Peel og om M. Gladstones Meddelelser om dette Anliggende — hvilket altid bliver saare vigtigt for vore Colonier. —

Den Forvisning Gen. Maj. Scholten har hentet i Paris, at det ej haster med den franske Neger-Emancipation, giver Os ligeledes Tid til stadig Forberedelse uden Overiilelse. — Det er mig saare kiert at den bedste Forstaaelse har fundet sted mellem Dem og Scholten.

Det var gandske overensstemmende med mit Ønske at Gen. Gouv. Scholten begav sig til sin Post og jeg haaber snart at erfare hans Ankomst sammesteds. —

En anden Underhandling, som jeg haaber, De bringer lykkelig til Ende, er den, der skulde give vort Flag samme Begunstigelser, som er indrømmet Hamborg og som man forsikrer nu ogsaa Meklenborgs. Det er en Æressag og derfor saa meget vigtigere for vort Flag.

Stader Toldsag afhandles i Dresden, men Consul Mac Gregor vender tilbage til England og ved ham vil De erfare Underhandlingens Standpunkt som De maae meddele os. Kongen af Hannover skal være gandske stivsindet over dette Anliggende, hvilket De udentvivel er bedre underrettet om i England selv, hvor hans Nær-værelse vist kun volder ham selv og andre liden Glæde. —

Den svenske Gesandt Grev Bjørnstierna ville De ved Lejlighed men dog paa en formelig Maade takke for hans mig over-sendte Bog om Indien, (De seer nok nærmere Tittelen for at være au fait). — —

Efterskrift: Mit Besøg hos Kongen af Preussen har i alle Henseender været tilfredsstillende for mig.

Sorgenfri, d. 14. Juli 1843.

Kiøbenhavn, d. 27. Febr. 1844.

— — — For Tiden veed jeg Dem meget beskieftiget med de marocscanske Anliggender. Vi ere forvissede om Englands /og Frankrigs/ bona officia ved deres moralske Indflydelse i hiin Stat, men det vilde være en Beroligelse at see gientaget yttret, hvad man bør forudsætte: at disse Magter og navnlig Engeland i intet Tilfælde taaler nogen Sø-røverie. — De større Magters Meening, navnlig Østerigs, er, at den upassende Tribut skal ophøre, men de vil have Tractaten ophævet ved, hvad Lord Aberdeen kalder en equitable arrangement, en Sum udbetalt engang for alle. — Hertil ville vi ogsaa forstaa os, men for at formaae Maurerne til at finde sig tilfreds med en billig Betaling, hører ogsaa et kraftigt Sprog fra den engelske General Consuls Side, og det vil være ønskeligt, at han instrueres i Hensyn hertil. De ville følge de Anviisninger, som De faaer fra Departementet, der jo nøjagtigen underretter Dem om Underhandlingens Stilling og Gang. — Sverrig kommer ikke med, i det mindste bagefter, hvortil det Interregnum, som nu, i Kongens Sygdom, finder Sted, bidrager. — /Iøvrigt synes hans Sygdom at drage i Langdrag, mere end man skulde vente i det 80^e Aar./

Mig synes Underhandlingerne om vore Elbhavnens Begunstigelse, liig Hamborgernes, — og om vore Vestindiske Producters Modtagelse i Engeland under fordeelagtigere Betingelser ere traadt noget i Baggrunden ved hiine Underhandling og ved Parlaments Forhandlingerne, som give Ministrene andet at tænke paa; men det skulde være mig kiert, naar De ved Lejlighed, directe underrettede mig om hvad der kan være at vente i saa Henseende. — Om Stader Tolden og Elb Skibsfarts Conventionen troer jeg dog man omsider kommer til et Resultat, i det hele ved mere Eftergivenhed mod Hannover end denne Magt kunde vente. Vi agte tillige at slutte en Handels og Skibsfarts Tractat med Hannover, som vore Kysthavne kunne have godt af, medens det Hannoverske Flag bliver privilegeret, men denne Afslutning afhænger af Hovedsagens Tilendebringelse. —

Imidlertid beskieftiger jeg mig for Alvor med Glückstadts Havn. Pengene ere anviste til Arbejderne iaar, og da Jernbanen mellem Glückstadt og den Kieler Altonaer-Bane bliver udført i aar, vil denne Communication ej blot med Østersøen, men directe til Altona og Hamborg komme i stand, og især i den mindre heldige Aarstid giøre Under Elben med samt Stader Told overflødig. Det er noget, De maae giøre de engelske Speculanter opmærksomme paa; en Dok og Pakhuses Bygning i Glückstadt kunde vist nok udføres pr. Entreprise.

De vil med stor Interesse have fulgt min Neveu's Formæling i St. Petersborg, jeg modtager stedse de meest tilfredsstillende Efterretninger derfra. —

Kronprindsen og Kronprindsessen have tilbragt Vintermaanederne i Odense og de have levet ret fornøjet og vel sammesteds, hvor man har været lykkelig ved at besidde dem. — — —

46.

Kiøbenhavn, d. 16. Apr. 1844.

K'ere Greve! I Anledning af Deres Skrivelse af 2^e dennes har jeg ladet Dem anvise 100 L. St. til Selskabet of Friends of Foreigners in Distress. De vil kunne anvende dette Tilskud, inden den berammende Meeting d. 2^e Maj og saaledes i Gierningen vise, hvormeget jeg paaskiønner dette Selskabs ædle Formaal.

Angaaende Marocco og de nu sammesteds aabnede Underhandlinger, havde jeg vel Aarsag at være tilfreds med Lord Aberdeens Note af 24^e Febr., men hans seenere Instruxion paa Gen. Consulens Forespørgsel, at denne maatte afholde sig fra enhver Trudsel og først indskride, naar Marocco fiernede sig fra civiliserede Magters Forhold mod andre Søfarende, hvis det førte Krig mod Danmark og Sverrig, syntes mig ikke gandske at svare til hiin Notes Indhold; dog synes mig Gen. Consulens Note som nu er kommet til vor Kundskab /ved Wynn og Carstensen/ bedre at svare til hvad vi kunde ønske, og den franske Gen. Consuls Note afgiver ifølge den imellem det franske og engelske Cabinet truffne Aftale, en endnu mere tilfredsstillende, idet den er mere raisonneeret og udtrykkeligen erklærer den Tribut, D. og Sv. betaler, uforenelig med de bestaaende Forhold. Man maae haabe at disse Forestillinger, som have gelejdet Carstensen's Note, ikke ville være uden Virkning; gierne ønskede jeg at see klarere heri, førend jeg giver de paa Besejling udrustede tvende Fregatter »Gefion« og »Thetis« Ordre at vise sig i Strædet eller førend Dampskibet »Hecla« udrustes til en længere Station sammesteds. Fregatterne ville udentvivel komme til at forblive i vore Farvande til medio Maj med Hensyn hertil. Sverrig kommer i ald Fald bag efter, og dette vil ikke oversees af de andre Magter, men naturligviis faaer den afdøde Konges Politik skyld derfor, og virkelig synes den nye Konge at sætte megen Priis paa den gode Forstaaelse mellem Sverrig og Danmark; alle hans Yttringer tyde derhen og angaaende Marocco /hvor hans Cabinet dog først maae begynde at underhandle/ har han hos Gr. M o l t k e erkyndiget sig om vi rustede, da han kunde ønske at give de Krigsskibe, han udrustede iaar samme Bestemmelse som vore. Denne Underretning vil gives saasnart Bestemmelse er fattet, og det vilde vist nok være hensigtsmæssigt, i Tilfælde af Fiendtligheder, at et svensk mindre Krigsskib stationeredes i Strædet tilligemed vores Dampskib. — Disse Yttringer ere imidlertid alleene for Dem. —

[Yttringer om Portugal, Skibsfarts Conventionen].

Giennem Departementet vil De være underrettet om at det er Kronprindsens Hensigt, som jeg ogsaa selv har tilskyndet, paa Sejladsen til Færøerne med Fregatten »Gefion« Comd. Capt. O. Lütken at anløbe Leith i Skotland, besøge Edinburg og en Deel af Højlandene og igjen at indskibe sig i Havnen Cromarty ved Inverness. Afrejsen herfra vil være d. 17. eller 18. Maj, Ankomsten til Leith forhaabentligen d. 21. eller 22. Maj, Opholdet i Skotland en Uges Tid.

Mit Ønske er at De maatte møde Kronprindsen i Leith eller Edinburg, hvilket han ogsaa selv ønsker, og at De da gelejder ham saalænge han er i Skotland. Han bør optræde incognito under et andet Navn /formodentlig Greve af Wagrien/ og hans Rejses Korthed maae tiene til Undskyldning, at han ej melder sig ved Dronningens Hof. Jeg overlader det til Dem, om De gandske kan lade det gielde for en Overraskelse, og at De af anden Aarsag gjør denne Udflugt, men troer dog, at De bør underrette Lord Aberdeen om, at De venter at Kronprindsen paa sin Tour til Færøerne vil gøre denne Afstikker og betræde Skotland, men at Rejsens Hurtighed ej tillod ham at komme til London for at opvarte Dronningen. — Indbydelse maatte undgaes. — — —

Kiøbhvn., d. 2. Maj 1844.

— — — — Jeg har modtaget Deres Skrivelse af 7^e og seer deraf med Fornøjelse, at De dengang var i Besiddelse af den første Underretning som Geh. St. Statsminister Grev Reventlau Criminil havde givet Dem om Kronprindsens Hensigt at besøge Skotland. De vil seenere have modtaget mit Brev af 2^e og deraf skønne at De gandske har opfattet min Meening denne Excursion betrefvende, og at en confidentiel Meddelelse til Lord Aberdeen om dennes Rejse til Skotland, i Forventning om Kronprindsens Besøg sammesteds, hvorved De tillige vil have Lejlighed til at yttre, hvorfor Kronprindsen ej kan udstrække sin Rejse til Engeland for at opvarte Dronningen, er alt hvad der efter min Meening behøves. At Kronprindsen i Edinburg og hvor der kunde være Spørgsmaal om Modtagelse med fyrstlige Honneurs, optræder incognito, er en Selvfølge, men ubekendt bliver han dog ikke; saa at man i Henseende til Douceurs o. s. v. ikke vil kunde følge denne Maalestok i sin Strenghed. — Enkelte Godser kunne vel besøges, selv om Herskabet er fraværende, en Hovedsag ved denne Excursion vil være Højlandene med deres Borg Ruiner, Højlandernes Levemaade, Canal Anlæggene o. s. v. —

Følget i Edinburg vil være indskrænket til Kamhr. W. Oxholm Kaptl. Irminger; om bord paa Fregatten Thetis vil være flere af Prindse Følge saasom Lunding, Dr. Lund; en Naturkyndig, Steenstrup — men disse møde nok først undervejs ved at lande ved Inwerness. —

En Omstændighed meddeler jeg Dem imidlertid her, nemlig at Rejsen udsættes nogle Dage saa at De ikke vil kunne vente Prindsens Ankomst førend mellem 23^e og 25^e Maj. Fregatten »Gefion« har nemlig stødt paa en Steen i Østersøen /under den svenske Kyst ved Trelleborg/ og Forsigtighed byder at eftersee den i Dokken, hvilket vil opholde til den 20^e, mener man. (En mere ærgerlig end skadelig Tildragelse).

Kronprindsen er tilbagekommen igaar fra Strelitz, hvorhen han d. 5^e havde bragt sin Gemalinde. — Jeg har fra Hende de meest tilfredsstillende Underretninger om Opholdet sammesteds, og man synes de part et d'autre at have været meget fornøjet over dette Besøg. —

St. Aulaires Confidence er mærkelig nok. — Han havde godt ved at omtale Familie Correspondance, thi netop ad den Vej har jeg søgt Underretning om K.s egentlige Stilling, og om hvorledes han er seet ved Hoffet, men endnu har jeg ej modtaget Svar. — De veed at hidindtil have de franske Gesandter altid rost K., men det blev omsider nødvendigt at vide Sandheden. — Tilbagekaldt er kan ikke endnu. —

Kronprindsen, som jeg meddeelte en Deel af Deres Brev, beder Dem hilse og forud takke for Deres Ulejlighed for hans Skyld. — —

Sorgenfri, d. 13. Maj 1844.

49.

Kiere Greve! Deres Beretning fra Edinburg og Glasgow af 10^e har jeg modtaget, og ligeledes har jeg af Deres Brev til Geheime Stats Minister Grev Reventlow Criminil dat. London d. 18^e, seet, at De har forladt min Søn den 13^e, da han indskibede sig til Crommarty, men den i sidste Brev ommeldte yderligere Beretning til mig har jeg ikke modtaget, og nævner jeg dette isærdeleshed for det Tilfældes Skyld, at De havde befordret Beretningen af 13^e med Dampskib over Hull til Hamborg, da den isaafald mueligen er forulykket med Dampskibet »Manchester« ved Munden af Elben. En sørgelig Begivenhed!

Deres Beretning om min Søns Rejse i Skotland og giestfri Modtagelse sammesteds har meget interesseret mig, og jeg kan ikke noksom takke Dem for den væsentlige Tieneste, De har viist ham paa denne interessante Tour. Hvilke Forbindtligheder der maatte være at vise visse giestfri Skotlændere, yttre De Dem vel nærmere om.

Mit Helbred er efter Ønske, endskiøndt disse Dage ere noget anstrængende formedelst Forarbejderne til Stænderforsamlingerne. —

Sorgenfri, d. 24. Juni 1844.

50.

— — Om Kronprindsens heldige Tilbagekomst fra Færøerne vil De strax være bleven underrettet, og han har ikke nok som kunnet sige mig, hvormeget han skyldte Deres Omsorg paa Rejsen i Skotland, der har glædet og interesseret ham uendeligen. Desværre at han seenere har maattet følge sin Gemalinde til Pymont, som hun tiltrænger at bruge. Jeg venter ham tilbage i disse Dage. — — —

Vyk paa Føhr, d. 10. Aug. 1844.

51.

Snoghøj, d. 2. Octbr. 1844.

Deres kierkomne Skrivelse af 17^e har jeg modtaget og har jeg deraf med Tilfredshed seet, at De har udtalt sig til Vedkommende om de Vanskeligheder, som det nødvendigviis maatte have at slutte sig til et Told Forbund, hvorved vores Selvtændighed nødvendigviis maatte lide, men som det sædvanligen gaar med Forfattere: de tage ej Hensyn til de Vanskeligheder eller Usandsynligheder, som man gjør dem opmærksom paa ved deres Roman eller andet Arbejde, som flyder af deres Pen eller Hoved; saaledes have Deres Forestillinger, som jeg vil antage endog have været meere indtrængende, end jeg har læst mig det til i Deres Beretning, ikke havt megen Virkning paa Vedkommende, og han har stolet paa, at Vanskelighederne lode sig overvinde saaledes som andre af lignende Art ere overvundne ved preussisk Udholdenhed og Habilitet. — De har ikke sagt for meget ved at tale om den Opmærksomhed, jeg havde skienket Deres Beretning, ej heller om mit Venskab for hans Konge og mit Ønske at see vore Forhold ordnede ved Tractat; og De har gjort en særdeles rigtig Bemærkning om Fordringerne angaaende Sundtolden ligesom og den, at det maatte være Preussen og ikke Danmark, der skulde gjøre de første Skridt til Nærmelse i den angivne Retning. Det er nu netop det hans Minister for de Udenrigske Sager ikke synes at ville, men som vi holde os til, dog er det ingen Tvivl underkastet, at hvis Kongen, hans Herre, skulde udføre sit tiltænkte Besøg i denne Maaned, maaskee tildeels drevet af denne Idee som vil have faaet nye Næring ved B.s Rapport — dette Emne ej vil undgaaes at omtales og behandles og det maa da benyttes til at jevne de stedfindende Stridigheder og til at afslutte en Handels Tractat, ved hvilken Underhandling disse Ideer ville fortiene deres

Plads; det er jo derfor rigtigt, at De har ladet Døren aaben til saadan Forhandling, men, som sagt, Andragendet maae komme fra hiin Side, vi kunne ikkun ønske at staae i tractatmæssige Forhold til P. og Tydske Forbund.

Et andet Emne, som jeg foreløbigen vil underrette Dem om, er den uheldige Indblanding fra engelsk Side i vore Underhandlinger med Marocco. Sir Robert Wilson og Gesandten Bulwer have villet tilendebringe denne Underhandling i Gibraltar, jeg troer af Jalousie mod Frankrig, men da Maroccanerne ej have villet indlade sig herpaa, valgte Bulwer giennem Gen. Consulen *Drummond Hay* at gjøre de Skridt for den marocceanske Minister *Ben Edrie*, som *Drummond Hoy* troede forenelige med sine Instructioner, /der som De veed ere meget passive for vores Fordeel/ og derved er det kommen til en Mediation, som vor General Consul har maattet reservere sig imod, da den ej er overensstemmende med hans Instructioner. *Drummond Hay* har nemlig anmodet Ministeren om at foreslaae Tributernes Ophør mod en Erstatning en Gang for alle, en Idee, som den Engelske Minister jo altid har villet gjøre giældende, men som vi ej kunne være tiende med, og hvisaarsag vi ej heller antage *Lord Aberdeens* Mediation.

Vel har Gen. Consul *Carstensen* ved denne Erklæring til Bulwer /d. 12^e Septbr./ formaaet ham til, i Tanger paa nye at instruere *Drummond Hay* til ej at afslutte nogen Overenskomst, hvortil vi ej havde givet ham Fuldmagt, eller hvorom vi ej havde anmodet den engelske Regiering, men det er dog nødvendigt, at De veed Sagens Sammenhæng, — saameget mere, som jeg om den franske Fredsslutning har at meddele Dem følgende. Officielt havde den danske og svenske General Consul henvendt sig til den franske General Consul *Nyon* for at der ved Fredsslutningen kunde indføres en Artikkel, der sikrede alle Magter i Almindelighed mod Sørøveri og som for stedse gjorde Ende paa de Tributer, der hidtil vare betalte for at sikre sig mod samme, men dette er ikke optaget i Preliminarierne afsluttede d. 10^e, men derimod skriver Gen. Consul *Carstensen*, at han havde erfaret, at vor Sag var behandlet særskildt ved de franske Freds Underhandlinger, og som han formodede forbeholden til den endelige Fredsslutning. — Hvorvidt dette er grundet, er ikke seenere bekræftet fra Gibraltar eller Paris, men De maae underholde *Grev St. Aulaire* derom og yttre for ham, hvor meget vi stode paa, at Frankrig ved Freds Underhandlingen og ved sin gienvundne Indflydelse i Marocco vilde bringe det dertil, at alle christne Magter sikredes mod Sørøveri fra Marocco's Side, hvorved ald Tribut bortfaldt af sig selv. — Jeg overdrager Dem dette Hverv saameget mere, som de Franskes Konge nu kommer til England, og det ej vil fejle, at den sidste Stridighed som der vil være at

jevne fra Marocco, nemlig med os og Sverrig, vil blive Gienstand for Omtale mellem Lord Aberdeen og Minister Guizot, og det vel kunde hænde at hiin vilde stemme denne for sin Anskuelse, at vi skulde betale en betydelig Erstatning til Marocco for Tributens Ophør, om ej capitalisere den, en Anskuelse, som vi ej indlade os paa. Det er derfor væsentligt, at den franske Minister er fast ved den Mening, at Tributen er en uretfærdig Fordring og bør ophøre ved Anledningen til samme nemlig Sørøveriet — og denne Meening ønsker jeg bestyrket ved Ambassadeuren. —

I øvrigt maae De vide, at General Consul Carstensen har troet, at kunne lade den ene af vore Fregatter, Gefion, afsejle til Livorno for at indtage Thorvaldsens Kunstsager, og at den anden, Thetis, d. 13^e har tiltraadt Hiemreisen, en Forholdsregel jeg ikke gandske billiger, men Dampskibet Hekla og Briggen Mercurius vedblive at have Station i Strædet for at beskytte vor Skibsfart, og ligeledes er der den svenske Corvette Nordstiernen, og Kongen af Sverrig udsender paa nye Fregatten Josephine, for at gjøre det godt igien, at hans Fregatter saa tidligen forlade Stationen. — —

52.

Kiøbenhavn, d. 30. Octbr. 1844.

— — — — — Jeg har modtaget Deres Brev af 18^e Octbr. ligesom de foregaaende og har af dette med megen Interesse erfaret hvad De af gode Kilder kunde meddele om de Franskes Konges Ophold i Windsor. Hovedsagen er altid, at denne Sammenkomst har befæstet den gode Forstaaelse mellem disse saa ofte rivaliserende Magter.

Den Hast med hvilken L. Ph. forlod Portsmouth for om Natten at iile giennem London til Dovres har meget forundret mig, og det viste sig jo ogsaa, at Dronningen den næste Dag kunde besøge den franske Flode og at denne som jeg troer afsejlede. — Man skulde troe, at vigtige Begivenheder havde kaldt ham tilbage, men det viser sig dog ikke at have været Tilfældet. —

Jeg maae beklage, at mit Brev af 3^e Octbr. først kom Dem i Hænde efter Grev St. Aulaires Afrejse, idet det derved er blevet gandske forgieves, thi det kom netop an paa i det Øjeblik af Sammenkomsten at forebygge den uheldige Virkning, som en engelsk ufordeelagtig Mægling kunde have, fremfor den franske Indflydelse til Fordeel for alle christne søfarende Magter og altsaa ogsaa for os. Det synes mig, som om De ikke noksom har giennemtrængt Dem af Øjeblikkets Vigtighed for mundtlig eller skriftlig paa en eller anden Maade at nærme Dem hiin Statsmand. Som det synes har vort Anliggende ikke været Gienstand for ministeriel Samtale, og

seenere veed man jo at Marocco har antaget Englands Mægling, ligesom og at det er at forvente, at General Consul D r u m m o n d H a y, som kiender vore og den svenske General Consuls Instructioner om hvad der kan tilstaaes ved Tractatens Fornyelse uden Tribut vil holde sig til disse, nu han veed at vi ej tilstaae meere. — Den franske Gesandt Gr. B r e s s o n har imidlertid ligeledes lade sig forlyde med at Frankrig vil udvirke en i Almindelighed beskyttende Forsikring mod Sørøvere og christnes Slaveri i Marocco, og dette vil, som før bemærket, paaskynde de engelske Bestræbelser for at mægle Freden for os og Sverrig.

Det er iøvrigt ikke mueligt at handle loyalere end Kongen af Sverrig i dette Anliggende. — —

Fregatten »Gefion« hiembringer Thorvaldsens Kunstsager. Den forventede Sammenkomst med Kongen af Preussen fandt ikke sted da jeg paa hans Forespørgsel maatte fraraade Rejsen i denne seene Aarstid, i hvilken Sielland ej tager sig godt ud og Overfarten altid er vanskelig. Den sidste Aftale tog Kongen med Kronprindsen som d. 22. rejste til Strelitz og hvis Dampskib »Ægir« laae i Stettin til Kongens Disposition. Nu har min Kongelige Ven formelig anmeldt sit Besøg til Maj eller Juni Maaned. Maatte man nu til den Tid eller før komme til en Forstaaelse med Preussen om en Handels Tractat hvorved de øvrige Forhold vilde berøres. — —

Jeg skal erindre Deres Ønske on Portraitet — Kamjk. Bielke vil ved B. Brockdorffs Congé melde sig hos Dem som Attaché hvilket jeg veed at være Deres Ønske. — — — — —

Efterskrift: Kronprindsen er rejst til Strelitz for som jeg haaber at afhente sin Gemalinde, som er bedre.

Lord A.s Svar Note i Sukkersagen er desværre ej tilfredsstillende, og hans Argument at Danmarks formeentlige Retskrav ej behøver at undersøges førend N. A. gjør sit giældende grundfalskt og lidet forbindtligt. —

Gud skee Lov, at Tidenderne om Kronprindsessens Befindende ere tilfredsstillende. Hun skal være meget kraftigere og har navnlig godt taalt Festlighederne i Anledning af Hendes Fødselsdag, som Kongen af Preussen overværede. Min Søn er der for Tiden og vender hjem i Februar. — —

Fra Kongen af Preussen har jeg medens hans Ophold i Strelitz modtaget den venskabeligste Svarskrivelse med gientaget Tilsagn om at han vil besøge Danmark i Juni /men troer at han i Maj vil besøge Rhinprovincerne/ men Gud veed om hans Minister for de udenlandske Anliggender ej afholder ham fra det os tiltænkte Besøg,

thi det er vitterligt, hvor ilde stemt han er mod Danmark, meest angaaende Sundtolden. Da vi ikke kunde gaae ind paa det preussiske Andragende at afløse den preussiske Handel /alle til preussiske Havne bestemte Skibe/ for Sundtolden mod en Aversional Summe, forblev den preussiske Underhandler Grev Bülow i flere Maaneder uden Instruction og i Begyndelsen af Aaret kaldtes han tilbage uden at han afgav nogen Note. At dette er skeet lige førend de preussiske Provincialstænder samles, vil fremkalde disses fornyede Klager til Regieringen over Sundtolden og begrunde dennes yderligere Skridt mod os for at krænke vor Rettighed. Imidlertid giver hiin Statsmand sig Mine af at ville understøtte et chimærisk Project at grave en Canal giennem Skaane for at undgaae Sundtolden, men det har neppe nogen Fare. Hans Kongelige Herre skal imidlertid ogsaa have omtalt dette Project som udførligt og Han skal ogsaa i den anden Henseende som Deres Brev af omtaler, have yttret at man maatte opgive Haabet om at see Danmark paatage sig Tydsklands Søværn, hvilket dog vilde have skaffet os uberegnelige Fordeele. Hvorledes dette kunde skee uden at Danmark tiltraadte Toldforbundet, indsees ikke, og imod denne Measure lader sig vist meget anføre. Rigtignok skriver jo Ministeren Bülow, at det maaskee ikke vilde være vanskeligt at betage mig de Betæneligheder der næredes, naar Sagen først kom til nærmere Ventilation; hvad han mener dermed, er vanskeligt at vide, naar han ej skulde mene den stærkeres Ret mod den Svagere, men saa meget er vist, at Danmark til sin egen Skade ej kan tage Initiativet for en Forening med Told Forbundet, og at det, naar det var Preussen om at gjøre at vinde vor Flode som Søværn for Tydskland vel kunde henvende sig til os om at forenes herom ved en Alliancestractat. En Handels Tractats Afslutning med Preussen (og Told Foreningen) vilde overhovedet meget stemme med mit Ønske, thi det er ikke i sin Orden at disse Forhold og navnlig de resp. Skibes Behandling i vore som i deres Havne ej ere fastsatte ved Tractat saaledes, at de preussiske Skibe kunne behandles som upriviligerede. Det skulde være mig ret kiert, naar De engang ret til Bunds explicerede sig med Gesandten Bunsen og lod ham føle, hvor ubehageligt, hvor ukiert og derfor hvor ufortient det er, at den danske Regiering er stillet i et saa uvenskabeligt Forhold til den preussiske. — Ingen bedre end Minister v. Bülow kiender Gangen af de første Underhandlinger i London om Sundtoldens Nedsættelse paa visse Told Artikler, han nægtede selv, efter de ham givne Instructioner de først fastsatte Bestemmelser, som havde Underhandlingerne i Helsingør og Conventionerne med England og Sverrig af Aug. 1842 til følge. — Preussen deeltog ikke directe i disse Underhandlinger, men det stod jo til denne Magt at gjøre det, hvis den i løbet af Underhandlingerne

havde havt Indsigelser at gjøre. Saaledes blev Rusland og Frankrig au courant med Underhandlingerne og de gjorde ingen Indsigelser. —

Først $\frac{3}{4}$ Aar efter Afslutningen af Conventionerne protesterer Preussen mod Forhøjelsen af Fyr Afgivterne og forlanger yderligere Nedsættelser i Sundtolden, paa Grund af at deres Consul ikke havde deeltaget i Forhandlingerne. Den danske Regierings Fremgangsmaade ved disse Forhandlinger fremstilles af den preussiske Afsending som underfundig, medens man vel med føje kunde anvende denne Beskyldning paa dem selv. — Imidlertid alt skulde være sonet, naar den danske Regiering vilde forstaae sig til at afløse den preussiske Skibsfart for Sundtolden mod Udtællingen af en Aversional Summe, men da det vistes, at en saadan Afløsning med en enkelt Magt ej lod sig udføre, idet ald Østersøes Handel vilde trækkes over de preussiske Havne, hvilket ej kunde være Ruslands Interesse og følgelig ej kunde skee uden denne Magts Samtykke eller rettere uden at samme Afløsning fandt Sted for de øvrige Østersøes Magter eller for hele Sundtolden med dem alle; samt at en partiel Afløsning vilde kræve samme Formaliteter og samme Ophold i Sundet som nu, lod Minister v. Bülow den preussiske Befuldmægtigede uden Instructioner i flere Maaneder og kaldte ham tilbage uden at gjøre nogen officiel Meddelelse herom, og nu klager man over, at Danmark ej har villet eene sig med Preussen og pukker paa, at Aversionalsummen ikke vilde bydes paa nye og at den ej kunde rette sig efter de stigende Sundtold Indtægter, men at man maatte tænke paa andre Midler og deriblandt at grave en Canal igiennem Skaane for at undgaae Sundet. Naar hertil føjes den preussiske Presses Udfald mod Sundtolden, som skildres som den største Uretfærdighed, saa har man i kort Begreb en Fremstilling af den preussiske Regierings Fremgangsmaade i denne Sag og af dens Hensigter mod os. — Skulde det være mueligt ved Minister Bunsen at bibringe hans Herre sandere og retfærdigere Anskuelser om Danmarks Adfærd Sundtolden angaaende, vilde derved en bedre Forstaaelse lettes, navnlig naar man personligen kunde explicere sig med denne Fyrste Hvad jeg ved Afskeden sagde til Grev Bülow vil jeg ogsaa gjerne vedstaae mod Bunsen, nemlig at han bedre end nogen kunde dømme om det udførlige i en partiel Afløsning af Sundtolden med een Magt, men at Tarifen var underkastet Revision om syv Aar, og at jeg troede at kunne forsvare at underhandle med alle vedkommende Magter om Sundtoldens Afløsning mod fuldstændig Erstatning til den danske Stats Kasse, saaledes som allerede forhen var underhandlet ved den danske og preussiske Gesandt i Forening i St. Petersburg uden at den russiske Regiering dengang vilde inklade sig paa de krævede pecuniaire Opofrelser. Denne Yttring vil, haaber jeg, berolige den preussiske Regiering, idet den ikke afskierer Haabet

om en fremtidig for alle Parter tilfredsstillende Afgjørelse. — At denne omsider vil blive det tilraadeligste for Danmark er neppe at omtvivle. —

Glückstadt's Havn angaaende, da kan De stole paa at Yderhavnen, det vil sige Bassinet indenfor Molerne, i Aar vil blive fuldendt, og at altsaa alle Skibe med Tryghed vil kunne anløbe denne Havn. — Har nu end den af B a u e r & Comp. paabegyndte Entreprise mellem Harwich og Glückstadt ej havt den ønskede Fremgang, saa vil Sagen selv formedelst den hurtige Samfærdsel med den engelske Kyst, som den frembyder, nok erkiendes for at være gavnlig og fremkalde andre solidere Entrepriser. For Posten synes mig især at denne Forbindelse maatte være tilraadelig, og Departementet beskieftiger sig med at affatte Instructioner om en Post-Convention som det vil blive Dem overdraget at afslutte, naar den engelske Regiering vil byde Haanden dertil.

Angaaende Glückstadt tilføjes endnu, at en preussisk Diplomat har henkastet Ideen, at Glückstadt kunde være en Fri Havn for Toldforeningen. Dette vilde nu naturligtviis kun kunne finde sted ifølge en Handelstractat med Preussen og Toldforeningen, men man seer dog hvad Vigtighed de tillægge denne Handelsplads i Modsætning af Hamborg som de derved vilde tvinge til at tiltræde deres Forbund.

De marocceanske Anliggender gaae deres langsomme, ved Maurerne forhalede Gang, men vi have Aarsag at erkiende, at Storbritannien og Frankrig nu med forenede Bestræbelser virke til at stemme Maurerne til Eftergivenhed og Afslutning. Vi ere i øvrigt i færd med at slutte en Convention med Sverrig om vor fælleds Esquadres Styrke og Commando, hvilken senere vil blive meddeelt Engeland.

Dronningens eventuelle Rejse til Østersøen tillader jeg mig at betvivle, jeg beundrer i øvrigt hvor mobil Dronningen er, stedse i Besøg paa Landet hos de store Godsbesiddere. —

Minister Gladstone's Afgang har overrasket mig. Jeg vil haabe, at den ej vil virke skadelig paa vore Handels og Colonial Forhold og ønsker, at De maae kunne drage Nytte af samme til disses Forholds Forbedring /Sukkertolden?/. De underretter mig vel om Deres Anskuelser med Hensyn til det personelle ved denne partielle Minister Forandring. —

Selv kan jeg meddele Dem gode Tidender om mit Helbred. Det spændte Forhold mellem Danmark og Hertugdømmerne volder mig mange Bekymringer som Tiden og en til rette Tid udtalt fast Villie forhaabentligen vil jevne. Ussings Forslag har bragt Schl. Holsteinerne i Harnisk og til at yttre, hvad de egentligen mene, det er bedre end Falskhed i Ord og Handling. Dirckings Bog er tien-

lig til at rokke en fattet Anskuelse, men i øvrigt kan jeg ikke bifalde hans Anskuelse i eet og alt. —

 Kiøbenhavn, d. 11. Febr. 1845.

Efterskrift: Det er mig kiert at De er tilfreds med B i e l k e som fungerende Legations Secretair. —

54.

Kiøbenhavn, d. 1. Maj 1845.

Kiere Greve! Jeg har i dag modtaget Deres Skrivelse af 25^e April med den gode Tidende om Tractaten med Marocco's Afslutning og Gen. Consul Carstensens Ankomst til Engeland, og faa Timer efter Modtagelsen af denne kierkomne Meddelelse ankrede Dampskibet Hekla med Gen. Cons. Carstensen ombord her paa Rheden efter 4 Dages heldige Fart fra Southhampton. — Det er vist nok meget glædeligt at see dette Anliggende saa heldigen tilendebragt, og de betydelige Udgivter for Øjeblikket ville snart indvindes ved de aarlige Bespareser, jeg er i øvrigt af den Meening, at naar Presenterne ifølge Tractaten betaales til Afslutnings Dagen, kunne vi med føje spare den extraordinaire Present, som Maroccanerne ej have betinget sig, hvorimod man maae være mere rundhaandet med Foræringerne til de vedkommende Embedsmænd. Jeg veed, at Gh. L. Rd. Carstensen har anmodet Dem om at sondere Lord Aberdeen om hans Formening, hvorimod det engelske Cabinet holder meget paa den extraordinaire Presents Betaling, og jeg forventer Deres Beretning til Departementet snarest mueligen afsendt.

Efterretning er ogsaa indkommet om det med det engelske ostindiske Compagnie afsluttede Salg af Tranquebar og Serampore for 1250000 Lois Rupier, omtrent 1100000 Rgbd., hvilket, naar man engang havde bestemt sig til Salget, er en fordeelagtig Handel. Etr. Hansen, som har sluttet den, er nu rejst til China for at knytte Handels Forbindelser og designere Consuler i Havnene sammesteds. Saasart mulig kunde jeg ønske at sende et Krigsskib til disse Farvande, hvilket dog bliver mellem os.

 Vedlagt remitterer jeg Dem Minister Bunsens Brev (af hvilket jeg har taget Kopie) og i Anledning af hvilket jeg længe har villet tilskrive Dem. De kiender min Anskuelse, at en Tilslutning til Told Forbundet er at opgive sin Selvtændighed, og for Danmark kunde den Betænelighed endnu komme til, at denne Stat med sin Flode vilde være den eeneste udsatte Sømagt/ blandt Forbundsstaterne/, hvis Forbundet geraadede i Krig med en Sø Magt. Jeg giver de Hrr. Gesandtere selv at betænke, om ikke Englands Jalousie mod Told

Forbundet i Tidernes Løb kunde fremkalde Conflicter, som Danmark da nærmest kom til at bøde for, siden vi vilde være for svage til at afbøde dem. — Det samme kunde ogsaa tænkes mod Rusland. — I hvorvidt Forviklingen om Hertugdømmerne og om Sundtolden kunde udjevnes ved en saadan Anslutning, vil jeg lade staae ved sit Værd, men hvad den sidste angaaer, kunde Forbundsstaterne mueligen i Tiden ønske deres Quota af denne Toldindtægt, og i ald Fald er det ej sandsynligt, at Preussen vilde berolige sig over dens Betaling fordi den tilflød en Forbundsstat. Om denne Sag er nu alt roeligt, men det er maaskee Vindstille førend Stormen. Mit Ønske er altid lige levende at træde i Underhandling med Preussen om Handels og Skibsfarts Tractatens Fornyelse /men Baron Schoultz-Ascheraden synes ikke at have nogen Instruction i saa Henseende/. Af saadan Underhandling kunde mere fremgaae, ogsaa hvad Forholdene til Told Forbundet angaaer, og De har gjort ret i, i Deres Svar Skrivelse som jeg i det hele billiger at gientage Ytringen om min Beredvillighed at underhandle med alle vedkommende Magter om Sundtoldens Afløsning mod fuldkommen Erstatning. —

Vi faae nu see Tingene noget an, men jeg formoder at der ved Kongen af Preussens forventede Besøg vil være Anledning til nærmere at omtale disse Gienstande, som en venskabelig retsindig Stemning de part et d'autre kan fremme. Minister Bunsen vil De forsikre om min Højagtelse og Tillid.

55.

Kiere Greve! Ministeren for de udenrigske Sager vil have tilskrevet Dem om en bevilget Permission til Føhr i den Tid, Dronningen og Hendes Ministre ere fraværende. Mit Ønske er som sædvanlig, at samles med Dem der i nogle Uger; jeg bliver der fra den første Uge i August til den første Uge i September i fire Uger, og De vil ej omtvivle, hvor kiert det vil være mig, at see Dem der. — Saa usandsynligt det end er, at jeg i den Mellemtid skulde komme i contact med Dronningen af Engeland, som besøger Tydskland, saa finder jeg det dog raadeligst, at de medtager Dress en consequence, ogsaa for det Tilfælde, at jeg lod Hende complimentere ved Dem. — — — — — Kongen af Preussens Besøg har voldet mig megen Tilfredsstillelse, og jeg har ikke ladet Lejligheden ubenyttet for at indlede Underhandlinger om en Handels- og Skibsfarts-Tractat, hvilket modtoges med kiendelig Tilfredshed /i Forventning af hvad der kan følge paa/. — Mundtlig har man ej omtalt Favoritprojectet, men vel skriftlig bagefter og jeg har svaret undvigende, men ej afvisende, at vor Stilling ej var gandske den samme som Tydsklands, at vi vilde være Forposten mod enhver fjendtlig sindet Sø-

magt, at vor Politik derfor maatte være ejendommelig men at dette ej udelukkede Tractater og Forbund. —

Et Besøg af Stor-Hertugen af Meklenborg Schwerin har ligeledes været mig behageligt. Begge have med Interesse gjort sig bekendt med alt seeværdigt her paa Stedet og glædet sig ved vore skønne Bøgeskove, sidstnævnte havde bedre Tid (omtrent 12 Dage.)

De veed at det er brusten for K o s s, det burde have været forekommet. Brockdorff kommer vist til at være i længere Tid Chargé d’Affaires sammesteds. De veed jeg har betænkt ham med Kammerherre Nøglen. —

Nu vil jeg ønske, at ingen Forhindring forhæler den Fornøjelse det skal være mig at samles med min gamle Ven.

Sorgenfri, d. 17. Juli 1845.

56.

Sorgenfri, d. 16. Octbr. 1845.

— — — — —
 — — — Hvad De meddeler til Berigtigelse af de Rygter, der ere gaaede om Dronningens Ophold ved Rhinen, have meget interesseret mig. De veed, at jeg har havt megen Satisfaction af min Rejse i Holsteen af mit Besøg i Hamborg. De vil ogsaa vide, at jeg i Kiel har udtalt mig om Forholdene til Universitetets Rector og Decani, hovedsageligen »at jeg misbilligede den separatistiske Tendenz, der udgik fra de juridiske Professorer ved Universitetet, at jeg ej erkendte eller taalte nogen særskildt Stat Schlesvig-Holstein, men at man ikke heller maatte tiltroe mig den Dumhed at ville incorporere Hertugdømmerne i det egentlige Danmark« — Disse Ord have gienlydt vidt, og Universitetets Professorer har i en Adresse villet frælægge sig ald separatistisk Tendenz. —

Den sørgelige Nyhed, De omtaler, indskrænker sig til at Kronprindsessen ikke tiltroe sig Sundhed og Legemsstyrke nok til at opfylde sin Bestemmelse og er beredt til ethvert Offer for Landets Vel — men Kronprindsen vil ikke vide af saadant Offer at sige, han holder virkelig af Hende og jeg har derfor betydet Hende, med hans Villie, at Hun maatte see Foraaret i møde, om Hendes Sundhed da tillod Hende at vende tilbage, som jeg vist haabede. — Hendes Brev fra Strelitz modtog jeg i Meldorff, efter at Ægir havde ventet 14 Dage paa Hendes Ankomst i Kiel. I Altona kom Kamj. Hedemann for at berette mig om Hendes Helbreds Tilstand og Kamh. V. Oxholm rejste igiennem, sendt af Kronprindsen. Han har været meget ulykkelig og foruroliget, har ogsaa yttret det samme som til Dem i Scotland, men er nu fattet og seer Udviklingen imøde i det Haab, at Prindsessen vinder Kræfter og Sielsstyrke. Han beskief-

tiger sig nu med Inspectionsrejserne i sit Gouvernement og vinder Alles fortiente Deeltagelse og Kierlighed. —

Meget interessant og vigtig er Deres Meddelelse i Brev af 7^e Octb. Det er Tractaten af Zarsko Zelo af 1773? Det kommer an paa, hvad Ruslands Pretensioner angaaer, denne skal jeg sende Dem eller angive Dem, hvor De kan finde den. Det er mig en stor Beroligelse, at Lord Aberdeen med saa megen Iver beskieftiger sig med vore Anliggender og som det synes gandske i vor Interesse. —

Ved den Forhandling der har fundet sted med Preussen, ved Gh. St. M. Gr. R. Criminil og Minister Bodelschwingh og som hører til Underhandling om Fornyelsen af en Handels Tractat, er blandt de faae Concessioner i Sund Toldtarifen ogsaa nævnet raa Bomulds Nedsættelse fra 18 til 10 Styver pr. 100 q . Dette er saare billigt, men man har frygtet for at Engeland som har opnaaet Nedsættelsen af Tolden paa Tvist, vilde synes ilde om denne Forandring. Jeg har imidlertid ikke troet, at Engeland kunde andet end finde hiin Nedsættelse billig. Imidlertid vil De faae Deres Instructioner i saa Henseende, men det skader ej, at De kan føle Dem for forinden. —

Gen. Maj. Scholten ville De hilse fra mig, og sige ham, at det skulde, i ald Fald, være mig kiert, at see ham her. — Hvad jeg har meddeelt Dem i dette Brev er allene for Dem, et Bevis paa den Fortrolighed, som gerne ydes Dem, kiere Greve, af Deres Ven

Christian R.

57.

— — — Ved Parlamentets tidligere Sammentrædelse vil det afgjøres, om Irlands Nød vil udfordre frie Korn Indførsel, i det mindste til dette Land, i ald Fald er det et velsignet Aar for Danmarks Korn Udførsel efter en riig Høst. Kartoflerne fordærves ogsaa hos os og dyr Tid eller høje Priser kan forventes, men den Fattige vil aldrig savne Brød i vort af Forsynet velsignede Land. — — —

Kiøbenhavn, d. 26. Novbr. 1845.

58.

Kiere Greve! Deres Brev af 21^e Decbr. f. A. har meget interesseret mig, idet det indeholdt Bekræftelse paa den vigtige Avisnyhed at Whig Partiet ej havde kunnet danne et Ministerium, men at saadant igien var overdraget Sir Robert Peel. Dette Udfald af den stedfundne ministerielle Crisis maae meget styrke den nuværende Regiering, som med faae Undtagelser jo vedbliver. Visse Concessioner med Hensyn til Kornlovene maae vistnok indrømmes, men den fri Indførsel vil endnu udsættes. Hvad der er det vigtigste, det nuværende Ministerium vil betrygge Freden i Europa og man maae

haabe, at Americanerne ikke ere saa afsindige at fremkalde Krig formedelst Oregon Gebetet, som vist ej er en Krig værd.

Jeg var gandske sikker paa, at De med Forsigtighed passiv saae Begivenhederne i møde. — Jeg vidste, at De vilde staae Dem godt med L. Palmerston og L. Russel, men at De ej compromitterede Deres gode Stilling til L. Aberdeen, og denne vil udentvivel skønne paa denne Conduite. —

Ønskeligt var det nu, at De ved at handle med de samme Embedsmænd som hidtil, kunde fremme vor Post Convention. — Den Omstændighed, at tvende Poster ere landsatte i Glückstadt og derfra have benyttet Jernbanen til Hamburg, vil kunne giøres gieldende for hiin Conventions Afslutning og for Eftergivelsen af de 1000 L. St., som der er ingen Grund til at betale, naar Posterne selv søge vore Havne. Denne Eftergivelse maae altid være en Hoved Betingelse ved vor Underhandling, og vedkommende maae ej troe, at vi give efter i denne Post, — naar vi ellers indrømme dem Fordele. —

Legationsraad, Kamjkr. Bülow som overbringer Dem dette, medbringer yderligere Underretninger om dette for os interessante Anliggende. — Han vil mundtliggen meddele Dem adskilligt.

Det vil være mig magtpaaliggende, naar De kan erfare mere end vi vide om hiin remuante Gesandts Færd, som De bedømmer gandske rigtigt. — Det har interesseret mig at bemærke hvorledes v. d. Weyer er optraadt i de Belgiske Kamre; ved sin Fasthed og Dygtighed har han vundet og befæstet betydeligt den nu bestaaende Regiering.

Presenten til S. Drummond Hay besørger De altsaa med Tilgivt af de fornødne LSt. —

General Consul Carstensen faaer Posten i Norge, hans Svigersøn Marcussen bliver i Tanger. —

Kiøbhvn., d. 2. Jan. 1846.

— — — — Med Legationsraad Bülow har jeg modtaget Deres Brev af 13^e Febr. og de Lithographier, som medfulgte, en fortreffelig Efterligning af den skønne Ræv og frygtelig skønne Jagtsener fra Indien. — Det er rystende at læse Beretningen om Engælændernes dyrekøbte Sejre sammesteds; saa mange haabefulde Officerer ere bortrevne sammesteds. — General Gouverneuren synes at have viist sig fra en meget udmærket Side. —

Fra Corvetten »Galathea« haves meget gode Tidender, den forlod Ganges Floden d. 28. Decbr. — forud vare afgaaede Dampskibet »Ganges« og et Transportskib under dansk Flag til Penang, for derfra at søge Nicobar Øerne med chinesiske Arbejdere. — Bille

har underrettet det engelske Gouvernement i Calcutta om Expeditionen til Undersøgelse af Nicobar Øerne og yttret, at Dampskibet vilde efterlades paa Stationen for at sikre mod Sørøverier i denne vor Øgruppe. Den engelske Vice Gouverneur har svaret at Expeditionen til Nicobarernes Undersøgelse skulde finde ald den Bistand, som det engelsk ostindiske Compagnie kunde yde samme, men mundtlig har han og flere ladet forstaae, at Ejendomsretten ikkun erkjendtes ved en formelig Besiddelsestagelse og Besætning. Det vil nu vise sig, om den foretagende Undersøgelse vil gjøre Besættelsen af denne Øgruppe tilraadelig. —

Post Conventionen er endnu ikke refereret mig, men det glæder mig, at De har opnaaet at de 1000 L. St. ophøre — som overhovedet at De har mødt saa megen Beredvillighed fra Autoriteternes Side — jeg har sagt til Ministeren, at jeg gjerne vilde see Glückstadt nævnet i Conventionen, om det saa var ved at tilsige fri Transport af Posten til Altona, blot for at mærke Opmærksomhed paa dennes Pladses Vigtighed. —

De følger som jeg veed Parlaments Debatterne om Sir R. P e e l s store Foretagender med ufravendt Opmærksomhed, men De er ej gandske beroliget over Følgerne og over denne store Statsmands fortsatte Embedsvirksomhed. Maatte det lykkes ham at sætte sine gennemgribende Mesurer igiennem til Held for Storbrittanien, og til Exempel for andre Lande, for saa vidt Forholdene ere lignende. — Hvor langt lykkeligere er vort Land som et Korn udførende, hvilket derfor vil have Fordeel af en stadig Afsætning til det engelske Marked. —

Den intricate Sag som De saa heldigen har talt om med L. A. er faldet ud til vor Gavn overalt, og alle Statsmænds Yttringer, incl. M. og N., er for Monarkiets Integritæt, og for at vore Anliggender maae afventes. — — —

Kiøbhvn., d. 4. Marts 1846.

Bernstorff, d. 28. Maj 1846.

— — — — Jeg medgiver disse Linier til en af vore dygtigste Forretningsmænd, General Krigs Commissair Viborg i Admiralitetet, som foretager en Rejse til Engeland nærmest for Sejldugs Fabricationen, men han vil i dette tekniske Land være opmærksom paa alle Forbedringer og Opfindelser, som kan have Indflydelse paa Marinen, navnlig hvad Dokkene angaaer og saa meget andet, hvori Engeland er forud for andre Lande. — Jeg behøver ikke at anbefale ham til Deres velvillige Omsorg, da De har det Lov paa sig at enhver Landsmand, der ikke gjør sig ufortjent dertil, i Dem

finder den meest forekommende Beskytter og Hielper, gandske som jeg venter det af min Gesandt. —

At det maae gaae Dem godt i den vigtige, men dyre Stilling i det kostbare London er et Ønske, som jeg altid gjør for Dem, og derfor har det glædet mig dobbelt at erfare, af et af Deres foregaaende Breve, at mine gode Ønsker for Dem opfyldes, og at De ogsaa i pecuniair Henseende kommer godt ud af det i England. Af stor Interesse for en Mand, der tænker sundt om Forholdene, maae dette Ophold være, saaledes i denne Tid de friere Handelsloves Kamp mod Monopolisterne. — Den vil være haard i Over Huset om end Nødvendigheden byder Tory Partiet at give efter. Det vilde være meget at beklage, om Sir Robert Peel skulde gjøre Alvor af at trække sig tilbage, men det kan ikke nægtes, at hans Stilling er saare vanskelig, da det jo egentligen er ved Whig Partiets Stemmer, at han maae sætte sine Lov Forslag igiennem. —

Med glad Forventning seer jeg Post Conventionens Afslutning i møde, det er glædeligt at spare en aarlig Udgivt af 1000 L. St., det er mig kiert at kunne komme den engelske Regierings Ønske om Porto Nedsættelse i møde. — At Glückstadt nævnes, sætter jeg Priis paa formedelst den derved erkjendte Vigtighed som denne Plads kan have for Post Forbindelsen (og Handels Forbindelsen).

Skibsfarts Tractaten med Preussen er nu afsluttet og underskrevet d. 26. af Grev Criminil og Bar. Schoulz Ascheraden, /tænk Dem hans vigtige Mine/. Ministeren tilskriver Dem derom, officielement, Tractaten af 1818 fornyes, og Sund Tarifen af 1842 erkjendes (under 16. d. M. er fra 1. Juni af at regne nogle Nedsættelser skeete i denne, nemlig i Spirituosa og Sukker 1 Styver, raat Bomuld 9 St.), denne sidste Nedsættelse kunde maaskee være England mindre behagelig, med Hensyn til Tvist Tolden, men det vil paa den anden Side erkjendes, at det var altfor urimeligt, at raat Bomuld betalte mere Sundtold end Tvist, nemlig 18 St. imod 12, og var det end en Christianopelsk Artikkel, som man i 1842 ej vilde røre ved, saa kan en Nedsættelse, som man gjør af egen Drift, ej udlægges til Skade for denne Tarifs øvrige Gyldighed. — Forhandlingerne om denne Skibsfarts Tractat, som dreves saa heldigen i afvigte Aars September Maaned, forhaledes senere ved den preussiske Regierings nye Forslag, meest om Quarantaine Behandlingen i Sundet, og har derfor ikke kunnet tilendebringes førend nu. —

Det vil udentvivi have gefaldt ved det engelske Hof, at jeg benyttede Anledningen til af Hiertet at lykønske Kong Louis Philippe til ogsaa at sende ham Elephant Ordenen/ hvorom jeg venter Deres Yttringer/, hvorved jeg er kommet paa den Fod med denne udmærkede Regent, som jeg længe har ønsket at være, da

jeg bærer stor Højagtelse og Venskab for ham. — Det eeneste vanskelige var at det kunde misforstaaes som en politisk Demonstration, sat i Forbindelse med B.s Sendelse, som vi og alle Magter have desavoueret som aldeles ubetimelig, og virkelig har denne Intrigant villet benytte det til selv at sendes med Kongens Svar Skrivelse, men dér har vor lille Chargé d’Affaires brugt sig, og det er lykkedes ham at forekomme hiin Sendelse, hvilken som jeg hører, er overdraget til Hertug De Cazes, hvilket synes meget passende. — Mueligen vi derved bliver gandske fri for hiin incommode Person. — Jeg troer intet Øjeblik kunde være bedre valgt end dette til at sende Ordenen, og nu vil jeg med det første sende den til Kong Leopold, som jeg længe har tiltænkt den. — — —

61.

— — — — —
 Med Deeltagelse vil De have læst mit aabne Brev om Successionen i Schlesvig og dermed i Forbindelse die Eröfnung til den holstenske Ständer Forsamling. Derved er det schlesvig holstenske Parti kuert, men det vil vist lydeligen klage og protestere og maae de mødes med Kraft. —

I Roskilde er et Andragende af O. L e h m a n n, som atter, mod min Erindring i Kundgiørelsen, blandede sig i Holsteens Anliggende og fordrede en fri Forfatning, afvist. —

Sorgenfri, d. 23. Juni 1846.

62.

— — — — —
 Det er mig saare kiert, at Post Conventionen er ratificeret og kan træde i Kraft den 1. Octbr. — Det er en uheldig Stierne for Dem, at den britiske Regiering ej modtager eller giver Ordener ved saadan Lejlighed, men jeg troer De trøster Dem derover. At Sukker Billen er gaaet igiennem, er vist til Gavn for de dansk vestindiske Øer, og hvad vi i flere Aar havde ønsket at opnaae. —

Jeg kan ikke noksom sige Dem, hvor megen Værd jeg sætter paa Times’ gode Sindelag mod Os, og den Maade, hvorpaa vore Anliggender omtales i denne meget læste Tidende. — Kunde man selv med Penge Opofrelse, sikre sig denne i den offentlige Mening gieldende Bundsforvandte, jeg vilde ansee dem vel anvendte. Saa meget bedre er det, naar det samme opnaaes uden Penge, men De har dog vist Midler til at tilkiendegive Vedkommende Deres Paaskiønnelse i Deres Regierings Navn.

Kamjr. Bille i Hamborg skal sende Dem en under mine Øjne skrevet Artikkel om vore Forhold, hvilken især berigtiger Begreberne om Gesamtstat, at samme ej forudsætter Incorporation

eller for at Danmark vil fravriste Tyskland tvende Hertugdømmer, hvilket jo er det Foregivende, der exalterer Tydskerne mod os. Den viser, at Forholdet i det danske Monarkie, eller Gesamtstat er det samme som i Preussen eller Østerig, hvor i fornævnte Stat Kongeriget Preussen, som ej er Bundesstat, danner Monarkiet med de øvrige tydske Provindser i Østerig, Ungarn og Bøhmen m. m. danner den hele Kejserstat med de Østerigske Arvelande — saaledes ogsaa hos os Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne. —

I Paris har man i Salonerne sagt, at det engelske Ministerium var mindre fordeelagtig stemt for vor Sag, men det har jeg aldeles ingen Grund til at troe. — De vil ved Departementet erfare, at Rusland har erklæret sig meget til Fordeel for det aabne Brev, erkjendt Schlesvigs Uadskillelighed fra Danmark /ogsaa ifølge Tract. af 1773/ og venter Andragende fra Os ang. Successionen i Holsten som kunde tage Hensyn paa Agnaternes/ af det gottorpske Huus/ formentlige Rettigheder og derfor sikre det danske Monarkies Integritæt; bedre Tidender kunde jeg ej ønske og Gh. St. Minister Grev Reventlow Criminil rejser om faae Dage til St. Petersburg for at aabne disse Underhandlinger og treffe Aftale med Canzleren om, hvorledes disse Fyrster /den oldenborgske Linie/ kan affindes. —

Det gjelder nu, naar denne Sendelse, som det vil skee, officiel meddeles Lord Palmerston, at sørge for, at han ej deraf tager nogen Ombrage, fordi det gjelder Rusland, men det er let at vise ham, at det her ifølge Tractaterne er et Familie-Anliggende der skal ordnes. Rusland som Chef for Huset Gottorp er Garant for Opfyldelsen af Tractaten af 1773, der kun omtaler Successionens males. Herpaa kan Hertugen af Oldenburg grunde den Protest, han har afgivet, skjøndt jeg som bekjendt ej har yttret noget bestemt om Successionen i Holsten, og denne Gienstand er det, som Rusland er den nærmeste til at mægle. I øvrigt har Kejseren allerede betydet Hertugen af Oldenburg, at han ingen Pretensioner havde paa Schlesvig.

Geh. St. Min. Criminil er udholdende ved den retfærdige Sag jeg forfægter; alle andre Schl. Holsteinere komme nu ud af Rævehulen og trækker sig tilbage, da deres imaginaire Stat, som de hidtil have tient, er sprængt. —

Saaledes har Cancellie Præsident Grev Reventlouw Criminil, som i øvrigt har vist sig som en loyal Mand i sin vanskelige Stilling som Commissarius ved Stænder Forsamlingen i Itzehoe, begiert sin Afsked, ligeledes Gesandten Gr. E. Reventlau i Berlin /som længe havde søgt om samme/ og Gesandten G. Ranzau i St. Petersburg. — Tre Reventlouer ere entledigede som Virilstemme førende, fordi de have svigtet deres Kald, /De bemærker at jeg skriver alle disse Navne med u/ — Geh. Confd. Bülow — Amtmand G. Brockdorff, der har viist sig som en Nathue ved For-

samlingen i Neumünster, er afskediget, og de tvende Advocater, som have fremkaldt Adressen, sat under Tiltale. —

At Statholderen har taget sin Afskeed veed De, dog tilføjer jeg gierne, at vi skildtes som Venner, og Hertugen af Glücksburg er løbet med. —

Det ere vanskelige Tider, men Folkets Stemning er ikke fordærvet, uagtet den vist bearbejdes af Advocaterne saa meget som mueligt. —

Jeg agter uden at ændse disse Machinationer at rejse til Plöen d. 10.—12. over Schlesvig og Rendsborg og Neumünster og siden d. 29. Sept. at bivaane Troppe Samlingen ved Lockstædt nær Kellinghusen, Gud vil være med mig i mit Kald. — — — — —

Vyk, d. 21. Aug. 1846.

Efterskrift: Desværre er det nu kommet dertil at Skilsmisse underhandles i Strelitz ved Gesandten Gr. C. Moltke. Alle Forestillinger sammesteds have været frugtesløse.

Margen: Jeg sender Dem Artiklen, og den kunde maaske finde Plads i Times.

63.

Kiøbenhavn, d. 28. Decbr. 1846.

— — — — —
Hvad De skriver mig om de engelske Statsmænds Stemning i vore Anliggender, har meget interesseret mig. Det er saare vigtigt, at L. Palmerston ikke indtages mod os, navnlig af Bunsen. Lige vigtigt kan det for Fremtiden være at holde L. Aberdeen i den vanlige gode Stemning mod os. Den muelige Minister Canning erindrer jeg ikke at være blandt de muelige Efterfølgere af Palmerston. —

At De holder Dem til von Rannow, er vist meget rigtigt. — Med Bunsen er vist intet at udrette. Preussen cajolerer den tyske radicale Stemning mod os, men paa Kongens Venskab stoler jeg ikke destomindre. —

Vore Anliggender ere traadte noget i Baggrunden og jeg troer det klogt at lade Tiden raade. Jeg forbereder imidlertid de fornødne Ouverturner til de store Magter om Successionen i Holsten, men forhaster mig ej dermed.

Udfaldet af den schlesvigske Stænderforsamling er sørgeligt, men samme har blottet det statsopløsende Parties Planer og Hertugens Intriguer. De skulle vorde uvirksomme, men imidlertid fremmes ej de Lov Forslag, der ere af Vigtighed for Landet. For at fremtvinge disse havde Commiss. Befaling til strængt at overholde Lov Bestemmelserne om Forretningsgangen. Mit Rescript ved Stæn-

dernes Ophævelse tilkiendegiver dette tilstrækkeligen. — Desværre forestaae nu de nye Valg til Stænderne, de ville blive foretagne under det schl. holst. Parties Indflydelse og altsaa slette. — Vi forstaae ej at lede Valg og due altsaa ikke til nogen constitutionel Forfatning, hvor disse ere Hovedsagen. — Dog Folket kommer nok til Besindelse, naar Regieringen viser Fasthed og Consequence. —

En Oversættelse af et interessant historisk Skrift af Prof. Molbech sender jeg Dem, det kan være Dem nyttigt.

 Efterskrift: Kronprindsen finder sig med Roelighed og Resignation i sin Modgang. Gud give at Lykke kunde fremspire der af, jeg troer det klogt ej at overiile noget i denne Sag.

 Hvad De har meddeelt mig om den heldige Modtagelse De har nydt hos Dronningen og om den Interesse, hun har viist for mig og for min Søn, har meget glædet mig. Det vil være mig kiert, naar De ved saadan given Lejlighed, ogsaa i Samtale med Hertuginde af Kent, vil forsikre denne om det uforandrede Venskab, som Dronningen bærer for Hende — og hvor levende Dronningen omfatter Hds. brittiske Majestæts elskværdige Børn i Hendes Bønner og Ønsker. Skulde De kunne erholde Afbildninger af disse /i Kobber eller Littogr./ modtager jeg dem gjerne. — Man har igien kaldt Efterretningen om Dronningens Svangerskab, men i aldfald er det vel kun udsat.

Det er mig meget kiert at De er paa en saa venskabelig Fod med Lord Palmerston, der jo heller aldrig har ladet sig henrive af ondt Lune mod os; men det er vist ligesaa klogt at holde sig gode Venner med Lord Aberdeen, og hvad De, i en Depeche har yttret om hans Yttringer til Fordeel for vor Sag, har meget bestyrket min Overbeviisning om denne Statsmands Upartiskhed og uhildede Omdømme.

Det har voldet mig megen Tilfredshed at kunne læse en saa fordeelagtig Artikkel som den »Times« sidstleden indeholdt, den er optaget i vore Blade. —

I øvrigt er det udentvivl gandske ønskeligt, at de Schl. Holsteinske Anliggender ere traadte noget i Baggrunden, overskyggede af andre vigtigere, navnlig de preussiske. Kongen af Preussens Tale, som staaer der som et mageløst Exempel paa Talegave og Selvtillid, har overalt gjort stor Virkning, men er blevet meget forskiellig opfattet, mindst vel i constitutionelle Stater og i liberale Blade /yderst træffende synes mig Journal des Debats har yttret sig/. Forholdet mellem Kongen og Stænderne er iøvrigt meget forbedret, siden han

med saamegen Maadehold har besvaret den modificerede Adresse, saa at det er at formode, at Forhandlingerne ville tilendebringes med Roelighed. Hvorledes Majoritæterne virke, har ellers Beslutningen om Udførselsforbudet paa Kartoffler, saavel som Forbudet at brænde Brændeviin af Korn og Kartoffler viist. Uanset den liden Nytte af disse Forbud, nu da der saa at sige ingen Kartoffler og kun lidet Korn er i Landet, har man hyldet den offentlige Mening. Ogsaa hos os have mange Stemmer hævet sig for lignende Forbud og navnlig mod Korn Udførsel, men Gen. Toldkamret og Geh. Statsraadet har, jeg tør sige med Englands fri Handels Politik for Øje, stedse fra raadet disse Indgreb i Handel og Industrie, og vi møde den herskende Dyrtid ved Lettelser i Told og Skibsafgifter, naar Korn tilføres og med directe Penge Understøttelse til de trængende Kiøbstad Indvaanere, i Danmark navnlig ved Eftergivelse eller Tilbagebetaling af Consumtionen paa Korn og Meel. Handelsstanden er opfordret til at sørge for Tilførsel /fra de russiske Havne/ og af Floden overlades Skibe til Befragtning. Saaledes afgaaer en Fregat, equiperet en flutte, til Petersborg for at afhente et Parti her solgt Rugmeel/ 130000 L. \mathcal{R} /. Jeg haaber nok, at vi overstaae denne vanskelige Tid uden Uorden formedelst Brødmangel, hvilken iøvrigt som en slem Syge nok kunde gieste os ligesom de tydske Stæder; og aldrig vil vi glemme, hvor lykkeligt og riigt et Kornland Danmark er, hvor lykkelige dets Indvaanere imod saa mange andre haardt hiemsøgte Lande. Gruelig maae Tilstanden være i Irland og Gud bevare Europa for et uheldigt Høst Aar! Det er ej at afsee, hvilke Ulykker der da vilde ramme de fleste Lande. I aar allerede have vi betalt Lærepenge, der ej bør være tabte for os.

De vil have bemærket mit afvisende Svar til Ridderskabet, efter at S. H. L. Cancellie i en vel udarbejdet Forestilling havde viist denne Corporations Incompetence til at fremstaae som Hertugdømmernes Representanter. —

Forsamlinger have i disse Dage fundet sted for at eenes om hvad de videre skulde foretage sig. — Mange ønske de foretagne Skridt ugiordte og at kunne nærme sig til Regieringen; jeg har ladet enkelte forstaae, at jeg vilde behandle dem individuelt efter enhvers Opførsel imod mig. Iøvrigt er der mere Ro i Gemytterne, og den almindelige Dyrtid og Mangel beskieftiger alle Communer udelukkende. — I de offentlige Blade, navnlig H. Corresp., læses upartiske Artikler. —

Valgene ere iøvrigt faldne saa slet ud som mueligt med Undtagelse af det dansktalende Schlesvig og Flensborg, og det er en vigtig Beslutning, der foreligger, hvem Regieringen vil formene at møde af de slet sindede Embedsmænd og Advocater som ere valgte.

Det vil interessere mig at vide, hvorledes De har hiulpen Lieutn. Melsted, og især om De har sørget for, at han ej vender tilbage til de danske Stater. Kun under den Betingelse nyder han aarlig Understøttelse, de 40 L. St. som anvistes ham for i aar. Jeg frygter for han har narret Dem ved sine Løfter eller Forsikringer om et bedre Forhold. Han er en Løgner og Bedrager, og derfor, som ogsaa fordi han koster mange Penge, vil jeg holde ham langt borte. — Jeg anseer ham ikke for noget slet Menneske, men han er usund og upaalidelig. De skriver mig nok nærmere om dette Anliggende. —

— — — — —
 Kiøbhvn., d. 6. Maj 1847.

Efterskrift: Kronprindsen er her for Tiden, vel befindende. Endnu tør jeg ej trænge paa nogen nye Forbindelse. Han foretager et Besøg i Stockholm i de sidste Dage af Juni. Bille er fortreffelig paa den Post.

65.

Vyk paa Føhr, d. 5. Aug. 1847.

— — — — Jeg befinder mig nu paa Føhr siden den 31. i forrige Maaned og ville ønske at see Dem her, som sædvanlig, dog har jeg havt Betæneligheder ved at gientage min Anmodning, da jeg, som De veed, ej er eene her, men med Dronningen og det talrige Følge som for tre Aar siden. — Skulde De nu heri og i den ønskede Udjevning af visse Vanskeligheder som jeg ej ubetinget kan tilsige, finde Anledning til hellere ikke at komme hertil i a a r, har jeg ikke villet sætte Dem i nogen Forlegenhed i Henseende til Bestemmelsen, om De skulde foretage Rejsen eller ikke — men De veed, hvor gierne jeg seer Dem her, og skulde De ej have nogen Betænelighed ved at komme herover, navnlig naar De ej havde udtalt nogen Hensigt til et længere Ophold i Danmark med Familie, saa betænk Dem ej længe, men kom strax. — De skal vorde modtaget af mig med aabne Arme, med vante Venskab, som De fortjener det af mig. Jeg bliver her til ind i de første Dage af September, saa at Tiden ej vil mangle til en saadan hastig Tour til Elbens Bredder og derfra til Wyk. — Hvormeget kunde vi ej tale om og drøfte ved vores Morgenpromenade paa Wyks lange Linie! — De vilde finde mig velbefindende, idet Opholdet her, den større Roe, Sølufften og fremfor alt de fortreffelige Bade ere saare velgjørende for mig.

— — — — —
 Som enhver Dansk, der søger Deres Vejledning og Bistand, maae glæde sig ved at finde Dem paa den Post, De beklæder, saa vil Etr. Frank og Kamjkr. Eckard vist sande disse mine Ord, og Digteren Andersen har Aarsag til at takke Dem. Denne ville De sige til, hvis han endnu er i Engeland, at jeg har fornøjet mig meget

ved at modtage Brev fra ham og erfare, hvor godt det gaer ham, og at han overalt finder Paaskiønnelse. — De ville ligeledes yttre for den franske Maler Gudin, hvor kier hans Erindring var mig, og sige ham, at det skønne Malerie, jeg havde acquireret af hans Haand, prydede Dronningens Gemak paa Bernstorff og havde tient til Efterligning for flere af vore Kunstnere.

66.

[Udtaler Beklagelse over alligevel ikke at se Greven paa Før].
— — — — — Bille kommer i disse Dage hertil for at berette om sin interessante Sendelse. —

Angaaende Mag. Thomsens Arbejder i Archiverne, i Særdeleshed om Englands Garantie 1720 for Schlesvigs Besiddelse, veed jeg intet bedre, end han vedbliver disse, og vil jeg gierne bemyndige Dem til giennem Hambrø at lade ham udbetale en forøget Rejseunderstøttelse af indtil 100 L. St., hvilke da skulde vorde Hambro erstattede giennem Bureauet for udenlandske Betalinger. Jeg paa-skønner Mag. Thomsens patriotiske Virksomhed og har, hvad Grev Bouillé angaaer, viist min Erkiendtlighed ved at tilstille ham Comd. Korset. --

— — — — — Digteren Andersen skal jo i Skotland være kaldet til Dronningens Opholdssted? Veed De noget herom. —

Endnu maae jeg give Dem samme Instruction som er givet Gesandten Grev Moltke i Paris for det Tilfælde, at Hertugen af S. H. S. Glücksburg og hans Broder Pr. Wilhelm, Major i Østerrigsk Tieneste, komme til Engeland, som Hensigten er i Enden af September Maaned. Hvis Hertugen melder sig hos Dem, sørger De for hans Anmeldelse ved Hoffet, hvor De præsenterer ham. Uagtet hvad der ifior er passeret, ophører han ikke at være min Undersaat, og naar han som saadan henvender sig til min Gesandt, maae han ikke savne Beskyttelse og Bistand. Skulde han derimod, ilde raadet, vælge en anden Vej og ville optræde selvstændigt eller med Broderen under den østerrigske Ambassadeurs Vinger, da tager De ej Notice af ham /men da skulde det ogsaa glæde mig, om de engelske Ministre eller Hoffet lod ham føle det urigtige i saadan Fremgangsmaade og overhovedet ej indlude sig om Politik med ham/.

— — — — Iøvrigt gjelder ogsaa denne Instruction, hvis nogen Sinde nogen af det augustenborgske Huus besøgte England. — — —

Vyk, d. 21. Aug. 1847.

Anmærkninger.

Side:

3. **Bech**: Henrik Henrichsen Bech (1799—1863), Zoolog, Insp. ved Prins Christians partikulære Konkyliiekabinet, 1840—48 ved Kong Christian VIII's zoologiske Samling.
4. **Schimmelmänn**: Joseph Frederik Carl Greve Schimmelmänn (1787—1833), Hofjægermester. — **Reventlow**: Heinrich Greve Reventlow til Wittenberg (1796—1841), 1831 Amtmand i Flensborg. — **Holstein**: Heinrich Christopher Greve Holstein til Waterneverstorf (1786—1842). — **Kronstern**: Gabriel Friedrich August Schreiber von Cronstern til Nehnten (1783—1869). — **Hahn**: Friedrich Wilhelm Adolph Greve Hahn til Basedow († 1859). — **Overkammerherren**: A. W. Hauch.
5. **Prytz**: Johan Carl Peter Prytz (1789—1862), Kommandørkaptajn, brasiliansk Kontreadmiral, 1835 (6 Maj), Chargé d'affaires ad int. og Generalkonsul i Brasilien.
6. **Julia R.**: Grev Heinrich Reventlow (s. o.), ægtede 19 Juli 1831 Hofdame hos Dronning Caroline Amalie Comtesse Julie Rantzau, hun efterfulgtes af Baronesse Ottillia Christiane Adolphine Juul-Rysensteen. — **Ludvig**: Greve Ludvig Ditlev Reventlow (1780—1857). — Grev Christian Ditlev Reventlow (1775—1831) udgav 1831 til Minde om sin 1813 afdøde Hustru Benedicte f. von Qualen »Benedicte, Blicke und Bilder«. — **Schubarth**: Baron Herman Schubart (1756—1832), Generalhandelsintendant i de italienske Havne.
7. **Löwenstern**: Georg Heinrich Baron von Löwenstern (1786—1856), 1827 (3 Maj) Gesandt og Generalkonsul i Brasilien. — **Blome**: Adolf Frederik Blome (1798—1835), 1832 (11 Dec.) Gesandt i London. — **Koss**: Joseph Albrecht Friedrich Christoph von Koss (1787—1858), fra 1828 Legationssekretær i Paris, afløste først 1836 (1 Jan.) General Knud Frederik Juel (1766—1847) Gesandt i Paris, var stadig i Pengeforlegenhed. — **DalBorgo**: Olinto dal Borgo di Primo (1775—1836), Chargé d'affaires i Madrid. — **Grev Moltke**: Greve Carl Emil Moltke (1773—1858), Gesandt i London. — **Bernstorff**: Grev Joachim Frederik Bernstorff (1771—1835), Gesandt i Wien. — **Gr. Blome**: Greve Otto Blome (1795—1884), 1814—41 Gesandt i St. Petersburg. — **Juel**: Knud Frederik Juel (s. o.). — **Selbye**: Charles Borre Baron Selby (1778—1849), 1820—42 Gesandt i Haag. — **Einer**: Grev Reventlows ældre Broder Einar Ditlev Greve Reventlow (1788—1867). — **Neveu**: Ferdinand Otto Carl Lensgreve Reventlow (1805—75).
8. **Graah**: Wilhelm August Graah (1793—1863), Beskrivelse af hans Opdagerfærd: Undersøgelses Reise til Østkysten af Grønland (1832).
9. **Raadsig**: Johan Peter Raadsig (1806—82), Genremaler. — **Faria**: Antonio Candido de Faria, akkr. 1833—35 som Chargé d'Affaires for Dom Pedro. — **Palmella**: Pedro de Souza Holstein Hertug af Palmela (1781—1852), 1823 Premierminister i Portugal, 1825 Gesandt i London, 1827 Udenrigsminister, 1834 atter Premierminister.
10. **Carvalho**: José da Silva Carvalho (1782—1856), 1821—23 Justitsminister, understøttede Dom Pedro i Kampen mod Dom Miguel, 1832—36 atter Minister — **Coburg**: Prins Ferdinand af Sachsen-Coburg-Gotha (1816—85), formælet 9 April 1836 m. Dronning Maria II da Gloria af Portugal.
11. **Walden**: Charles Augustus Ellis Lord Howard af Walden and Seaford (1799—1868), 1833—41 Gesandt i Lissabon. — **Terceira**: Antonio José de Sousa, Hertug af Terceira (1792—1860), ledede med

Side:

- Saldanha Kontrarevolutionen 1846. — Saldanha: Juan Carlos d'Oliveira Hertug af Saldanha (1790—1876), se nærmere Eiclopedia (Erfasa), Madrid LIII, 193.
12. R o d r i g u e z : Kommandør François Joseph Rodriguez, accr. 1836, 14 Juni, rapp. 1838, 23 Juli. — P i g n a t e l l i : vel den Prins Antonio Pignatelli-Ruffo, der 1823—27 var Chargé d'affaires for begge Kongeriger Italien i Kbhvn. — V o g t : Frederik Sigfred Vogt (1777—1855), Chargé d'affaires i Italien.
 13. V a r g a s : Edouard Romeo Greve Vargas-Bedemar (1770—1847), Mineralog, 1842 Dir. for naturhist. Museum.
 14. W y n n : Sir Henry Watkin William Wynn (1783—1856), 1824—53 storbritannisk Gesandt i Kbhvn.
 15. M u s i n g h o : Om Mousinho de Silveira se Olliveira Martins, Historia de Portugal, Lisboa 1901, II, 290 f.
 16. E n S ø n : Greve Christian Ditlev Frederik Vilhelm Ferdinand Reventlow til Ugerup, f. 29 Maj 1837, † 3 Okt. 1904.
 17. P r i n s C a r l : Prins Carl af Preussen (1801—83), gift 1827 m. Prinsesse Marie af Sachsen-Weimar-Eisenach (1808—77). — S t o r f y r s t e n : Alexander (II) Nikolajewitsch (1818—81). — M e t t e r n i c h : Clemens Nepomuk Lothar Fyrste Metternich (1773—1859). — E n k e K e j s e r i n d e n : Marie Louise af Parma. — E r k e h e r t u g C a r l (1771—1847), yngre Broder til Kejser Ferdinand III.
 18. P r i n s W a s a : Gustav Prins af Wasa (1799—1877). — K e j s e r i n d e n a f B r a s i l i e n : Amélie Prinsesse af Leuchtenberg (1829—73), gift m. Kejser Pedro I af Brasilien.
 19. P r i n d s e s s e M a r i a , a f M e k l e n b o r g - S c h w e r i n (1803—62), gift 1825 m. Hertug Georg af Sachsen-Altenburg, hvis Broder Hertug Joseph af Sachsen-Altenburg (1789—1868) havde Døtrene Alexandra (1818—1907), gift m. Kong Georg V af Hannover, og Prinsesse Therese (f. 1823). — P r i n d s e s s e A u g u s t a : Augusta Wilhelmine Louise Prinsesse af Hessen-Cassel (1797—1889), gift m. Adolf Frederik Hertug af Cambridge. — S t o r h e r t u g e n a f B a d e n . S t o r h e r t u g L e o p o l d a f B a d e n (1790—1852), havde Datteren Alexandrine (1820—1904), gift 1842 m. Hertug Ernst II af Sachsen-Coburg-Gotha. — S c h a u m b u r g - L i p p e : Fyrst Georg af Schaumburg-Lippe havde Døtrene Mathilde (1818—91), gift m. Hertug Eugen af Württemberg, Adelaide (1821—99), gift m. Hertug Frederik af Glücksborg, og I d a (1824—94).
 20. D e w i t z : Otto Ludwig Christoph von Dewitz, meklenborg-strelitzsk Statsminister, blev 8 Dec. 1840 Stks. af Dbg.
 22. N e u m a n n : Preussisk Generalltnt. August Wilhelm v. Neumann blev 18 Dec. 1840 Stks. af Dbg. — T ü m p l i n g : Ludwig Carl Curt Friedrich Wilhelm Georg von Tümpling, Kapt. i den preussiske Generalstab, blev 1841, 16 April R. af D. — P r i n s G e o r g : Georg August Ernst Prins af M.-Strelitz (1824—76). — G r e v R e v e n t l o u : Grev Eugen Reventlou (1798—1885), fra 1828 Gesandt i Berlin. — L i e g n i t z : Augusta Prinsesse af Liegnitz (1770—1840), gift 1824 m. Kong Friedrich Wilhelm III af Preussen. — D e n f o r r i g e K o n g e a f H o l l a n d : Kong Vilhelm af Holland abdicerede 1840. — W i t t g e n s t e i n : Prins Albert Sayn Wittgenstein Berleburg (1771—1851). — P r i n d s W i l h e l m s e n e r e K e j s e r W i l h e l m I , gift 1829 m. Prinsesse Augusta af Sachsen-Weimar. — K o n g F r e d e r i k W i l h e l m I I I a f P r e u s s e n † 1840, var gift m. Prinsesse Louise af Meklenborg-Strelitz.
 23. A n h a l t - D e s s a u : Hertug Leopold Friedrich af Anhalt-Dessau blev 15 Dec. 1840 Ridder af Elefanten. — I r m i n g e r : Carl Ludwig

Side:

- Christian Irminger (1802—88), Viceadmiral, Marineminister; fra 1832 Adj. hos Prins Frederik, blev 8 Dec. Dbmd. — Prindsesse Marie: Marie Frederikke Wilhelmine af Hessen-Cassel (1796—1880), gift m. Storhertug Georg af Meklenborg-Strelitz. — Lord Aberdeen: George Gordon Earl of Aberdeen (1784—1860), 1841—46 Udenrigsminister.
25. Bunsen: Christian Carl Josias von Bunsen (1791—1850), fra 1841 preussisk fast Sendemand i London; jvfr. Fanny v. Bunsen, Josias v. Bunsen II (1869), 269 ff. — Prins Albert af Coburg fik 20 Jan. Elefantordenen. — Moncorvo: Baron Torre de Moncorvo blev 15 Dec. 1841 Kmd. af Dbg. — Mac Gregor: François Coleman Mac-Gregor, storbritannisk Generalkonsul for Danmark og for Øresundet i Helsingør.
26. Christian Winther, Lærer for Prinsessen se N. Bøgh, Christian Winther I, S. 00. — Prinsesse Lilli: Prinsesse Caroline Louise (1818—42). — Kabinetssekretær Josias Feddersen † 26 Febr. 1841.
27. 22. Maj: Kongens Bryllupsdag. — Johnson: Vilhelm Ferdinand Johnson (1788—1879), Departementschef i Finansministeriet, Geheimekonferensraad. — Bille: Christian Høyer Bille (1799—1844), Geheimekonferensraad, fra 1836 Ministerresident i Hamborg.
28. Drenckhahn: Christian Friedrich Anton von Drenckhahn, meklenborg-strelitzsk Amtshauptmann i Schönberg i Fyrstendømmet Ratzeburg. — Frk. Oxholm: Caroline Augusta Oxholm (1803—73), 1841 Hofdame hos Kronprinsessen, Søster til daværende Kammerherre, Hofchef hos Kronprinsen (1842—47) Valdemar Tully Oxholm (1805—76).
29. Sick: Julius Frederik Sick (1815—84), Kammerherre, Ministerresident, var Sekretær ved det Gesandtskab, der 1841 afgik til Strelitz i Anledning af Kronprinsens Formæling. — Alexander Humboldt blev 10 Juni 1841 Storkors. — Bodin: meklenborg-schwerinsk Generalmaj. Caspar Johan v. Boddien. — Hedemann: Adolph Otto Wilhelm Hedemann (1789—1849), Kammerherre (1841), Hofchef hos Kronprins Frederik.
30. Blücher: Gustav Frederik Carl Lensgreve Blücher-Altona (1798—1864), Hofchef. — Förster: Friedrich Christoph Förster (1791—1868), Historiker og Digter. — Prinsesse Marie: Prinsesse Marie af Meklenborg-Schwerin (1803—62), gift 1825 m. Hertug Georg af Sachsen-Altenburg. — Prins Friderich: Frederik Vilhelm Prins af Hessen-Cassel (1790—1876), Broder til Landgreve Vilhelm, Kongens Svoger. — Hertug Gustav: Frederik Vilhelm Gustav (1819—60), senere Storhertug af Meklenborg-Strelitz.
31. Bernstorff: Wilhelm Ludvig August von Bernstorff, meklenborg-strelitzsk Kammerherre og Regeringsraad, 1841 Kmd. af Dbg.
32. v. d. W.: von der Walden s. o. — Statsforandringen i Portugal: Dom Pedro kom 1842 atter til Magten. — Krabbe: Krabbe-Carius afgik 30 Marts 1842. — Dankwart: Frederik Christian Emil Theodor Claus Dankwart (1782—1856), 1842 Direktør for Udenrigsdepartementet, Geheimekonferensraad. — H. Reventlow Criminil: Greve Heinrich Anna Reventlow Criminil udnævntes 30 Marts til Geheimstatsminister og Chef for udenlandske Departement.
33. Det Malerie: Paa Enkedronning Caroline Amalies Auktion 1882 solgtes (Nr. 222): Tilborgh: I et Værelse sidder en Herre i sort Dragt med Elefantordenens Insignier. Foran ham en staaende Person. (Medd. af Hr. Museumsinsp. Thorlacius Ussing). — Adler: Johan Gunder Adler (1784—1852), Kabinetssekretær. — Blomfield: Lord John Arthur Bloomfield (1802—79), 1839—45 Gesandt i St. Petersburg. —

Side:

- Nesselrode: Carl Robert Greve Nesselrode, russisk Rigskansler, blev 1819 Ridder af Elefanten.
34. Francke: Karl Philipp Francke (1805—70), 1840 Deputeret i Generaltoldkammeret og Kommercekollegiet. — Min Sviger moder: Prinsesse Louise Augusta af Augustenborg døde 13 Jan. — Lorenzen: Om Kongens Forhold til Peder Hiort Lorenzens Optræden se bl. a. H. P. Giessing, Kong Christian VIII's Regjeringshistorie, 1852, S. 257.
35. Lütken: Otto Hans Lütken (1813—83), Kommandør.
36. Paludan: Frederik Paludan (1808—80), Kommandør. — Christmas: John Christmas (1799—1873), Kontreadmiral. — Polder: Andreas Christian Polder (1799—1853), Orlogskapt. — Irminger: se S. 23. — Lady Wynn: Hester Frances, Datter af Lord Robert Carrington, † 1854, gift med ovenn. Gesandt Sir Henry Wynn.
37. Scholten: Peter Carl Frederik Scholten (1784—1854), fra 1836 Generalgouvernør. — Dronning Victoria fødte 25 April 1843 Datteren Alice, gift m. Storhertug Ludvig IV af Hessen. — Hertugen af Sussex: Augustus Frederick, Hertug af Sussex (1773—1843), 6. Søn af Kong Georg III.
38. Peel: Robert Peel (1788—1850), fra 1838 Englands virkelige Styrer, 1841—44 Førsteminister. — Björnstierna: Magnus Frederik Ferdinand Greve Björnstjerna (1779—1847), General, svensk Minister i London, Forf. af Om Hinduernas Theogoni, Filosofi och Kosmografi (1843).
39. Aberdeen: George Gordon Aberdeen (1784—1860), 1841—46 Udenrigsminister under Robert Peel. — Kong Carl XIV Johan døde 8 Marts 1844. — Min Neveu: Friedrich Wilhelm Georg Adolph Landgreve af Hessen-Cassel (1820—84) ægtede 28 Jan. 1844 Storfyrstinde Alexandra Nikolajevna, Datter af Kejser Nikolaus I; hun døde allerede 10 Aug. s. A.
40. Wynn: Sir Henry Watkin William Wynn (1783—1856), var 1824—53 Gesandt i Kbhvn. — Carstensen: Johan Arnold Hieronymus Carstensen (1783—1853), Generalkonsul i Algier. — Gr. Moltke: Grev Adam Wilhelm Moltke.
42. Lunding: Hans Vilhelm Matthias Lunding (1807—53), Statssekretær. — Lund: Peter Wilhelm Lund (1801—80). — Steenstrup: Johannes Japetus Smith Steenstrup (1813—97), Naturforsker. — St. Aulaire: Louis Clair Beaupoil Greve Sainte-Aulaire (1778—1854), 1840—48 Ambassadør i London. — K.: Koss, se S. 7.
43. Hans Minister: Heinrich v. Bülow (1791—1846), 1842 Udenrigsminister.
44. Wilson: Sir Robert Thomas Wilson (1777—1849), 1842 Kommandant i Gibraltar. — Bulwer: Sir Henry Lytton Bulwer (1801—72), 1843 Ambassadør hos Dronning Isabella. — Drummond Hay: Sir John Drummond Hay († Marts 1845), storbritannisk Generalkonsul i Tanger, befuldmægtiget Minister i Marokko, efterfulgt i denne Stilling af Sønnen J. Drummond Hay; Svoger til ovenn. Generalkonsul J. A. H. Carstensen, der efter Afslutningen af Traktaten med Marokko 5 April hjemgik, og Generalkonsulatet overtoges af hans Svigersøn M. P. Marcussen (se ndfr.). Jvfr. C. Wandel, Danmark og Barbareskerne, 1919, 150 f.
45. L. Ph.: Kong Louis Philippe.
46. Bjelke: Holger Frederik Rudolph Bielke (1810—55), 1847 Legationssekretær i London. — Brockdorff: Ludvig Ulrich Hans Baron Brockdorff til Annettenhöhe ved Slesvig (1806—75), 1841 Legationssekretær i London 1845 (15 Dec). - 1846 Nov. i Paris.

Side:

47. **Grev Bülow**: Hans Bülow (1807—69) senest meklenborg-schwerinsk Statsminister. — **Sundtolden**: se nærmere M. Rubin i Hist. Tidsskr. 7 VI, 213 ff.
49. **Gladstone**: William Gladstone afgik Jan. 1845 som Handelsminister. — **Ussing**: Tage Algreen-Ussing (1797—1872), Kancellideputeret og Generalprokurør, forberedte Udstedelsen af det aabne Brev af 1846. — **Dircking**: Constant Peter Heinrich Maria Walpurgis Dirckinck Friherre af Holmfeld (1799—1880), udgav 1844 Essai historique sur la succession du Royaume de Danemark og Hertugdømmet Slesvigs selvstændige Udvikling.
50. **Etatsraad Hansen**: Peder Hansen (1798—1880), Guvernør i Trankebar, Konferersraad (se nærmere Dansk biogr. Lex. VII, 39), afsluttede 22 Febr. med det brittisk-ostindiske Kompagni den 9 Maj af Kongen ratificerede Traktat om Overdragelsen af de danske Etablissementer paa Indiens Fastland.
51. **Schoultz-Ascheraden**: August Friedrich Friherre von Schoultz-Ascheraden, preussisk Gesandt her. — Kong Frederik Vilhelm IV af Preussen var i Besøg i Kbhvn. 18 Juni—22 Juni, ledsaget af Baron Alexander v. Humboldt, Minister Bodelschwingh, Generalltnt. von Neumann (se ovfr.) og Major Bonin.
52. Om Kongens Ytringer i Kiel 16 Sept. til Universitetets Rektor og Dekaner se bl. a. Giessing, S. 392. — **Bodelschwingh**: Ernst von Bodelschwingh (1794—1854), fra 1842 preussisk Finansminister.
53. **Russel**: Lord John Russel (1792—1876). — **Bülow**: Bernhard Ernst von Bülow (1815—79), 1847—48 Chargé d'affaires ved Hansestæderne. — v. d. **Weyer**: van de Weyer, Prof. i Louvain, var 1841 belgisk Gesandt i London. (F. v. Bunsen, Jos. v. Bunsen II, 168). — **Marcussen**: Marcus Pauli Marcussen († 1870); gift m. Emilie Carstensen.
55. **Viborg**: Generalkrigskommissær Niels Wiborg † 1863.
56. Skibsfartstraktaten af 26 Maj afsluttedes paa dansk Side af Udenrigsminister Grev Heinrich Anna Reventlow-Criminil.
57. **Louis Philippe**: han fik 30 April 1846 tildelt Elefantordenen. — **Vor Chargé d'Affaires**: Brockdorff, se 46 og 52. — I Juni ankom til Kbhvn. Hertug Elie Decazes af Glücksburg, Storreferendar i Pairskammeret, til Kbhvn., ledsaget af Vicomte de Beaumont Vassy, Vicomte Elie Decazes og Baron Léopold Lefevre. — **O. Lehmann**: se Af Orla Lehmanns Papirer, udg. af Jul. Clausen, 1903, 91.
58. **Reventlou Criminil**: Greve Joseph Carl Reventlow-Criminil, fra 1842 Præsident for det slesvig-holsten-lauenborgske Kancelli. — **E. Reventlou**: Under 20 Aug. entledigedes Grev Eugen Reventlou fra Posten som Gesandt i Berlin. — **G. Rantzau**: Grev Otto Carl Josias Rantzau, 1841—46 Gesandt i St. Petersburg. — **Tre Reventlouer**: Under 20 Aug. entledigedes Grev Friedrich Reventlou til Wittenberg, Grev Theodor Reventlou til Jersbeck og Grev Ernst Reventlou til Farve samt Geheimekonferensraad Ditlev Heinrich v. Bülow til Bothkamp som Indehavere af Virilstemmer ved Provinsialstænderforsamlingerne i Holsten. Den 25 Aug. afskedigedes Grev Hans Adolph v. Brockdorff.
59. **Statholderen**. 20 Aug. var Prins Frederik Emil af Augustenborg bleven afskediget som Statholder i Slesvig og Holsten og Hertug Carl af Glücksborg afsk. som Oberst og Kmdr. for 5. Jægerkorps. 7 Sept. blev Amtmand over Gottorp og Hütten Amter L. N. von Scheele udnævnt til Præsident for den kgl. slesv.-holstenske Regering og Kommissarius

Side:

- for de 8 s. M. sammenkaldte slesvig-holstenske Provinsialstænder. — Canning: Charles John Canning (1812—62), 1841—46 Understatssekretær.
60. Molbech: C. Molbechs Das Herzogthum Schleswig, 1846, Oversættelse af hans Afhandling i *Nyt hist. Tidsskr.* I. 261—418; jvfr. A. Heils, Augustenborgske Breve, 1925, 94. — Hertuginde af Kent: Victoria Marie Louise Prinsesse af Sachsen-Coburg-Saalfeld (1786—1861), gift m. Hertug Edward af Kent, Dronning Victorias Forældre.
62. Melsted: Jens Finne Melstedt, afsk. 1836 som Premltnt. ved Prins Frederiks Reg. — Om Kongens Forkærlighed for Wyck, se Giessing, S. 453. — Frank: Karl Philipp Francke (S. 34), 1848 Regeringspræsident ved den provisoriske Regering. — Eckard: Kammerjunker, Direktør for Tugthuset i Glückstadt Friedrich Eckard (1805—67).
63. Gudin: Theodore Gudin (1802—80). — Thomsen: Grimur Thorgrimson Thomsen (1820—96), var da beskæftiget med at finde Aktstykker i engelske Arkiver vedrørende Garantierne for Slesvig 1720. — Hambro: Carl Joachim Baron Hambro (1807—77), fra ca. 1835 Bankier i London. — Bouillé: Amour Louis Charles René Greve de Bouillé i Paris blev 1847, 21 Aug., Kmd. af Dbg.
-

Danmarks Amtsforvaltere 1848—1932.

Ved **Harald Hatt.**

Københavns Amtstuedistrikt.

Omfatter Sokkelunds og Smørum Herreder samt Borup Sø i Ølstykke Herred. Amtsforvalteren er tillige Forvalter ved Domænegodset paa Københavns Distrikt og Skovkasserer for Københavns Skovdistrikt og Lystskovdistriktet.

1841—48. Schiern, Niels Frederik Bernhard, f. 1789 $\frac{27}{11}$ i Næstved (Oberstltn., Sø- og Landkrigskommissær Johan Friederich Bardenfleth v. S. og Ingeborg Cecilie Jensen), 1806 Student (Odense), 1813 $\frac{5}{1}$ Adjunkt ved Metropolitanskolen (Matematik), 1819 $\frac{16}{4}$ Kontorchef i Bureauet for udenlandske Betalinger, 1826 $\frac{2}{12}$ AF. f. Nyborg Amtstuedistr. fra 1827 $\frac{1}{1}$ at regne (Bestalling 1826 $\frac{23}{12}$), 1840 $\frac{10}{12}$ AF. f. Københavns Amtstuedistr. fra 1841 $\frac{1}{1}$ at regne (Bestalling 1840 $\frac{31}{12}$), 1846 $\frac{18}{6}$ tillige Bankrepræsentant, 1848 $\frac{15}{12}$ Overfinansbogholder og Chef for Statsbogholderiet fra 1849 $\frac{1}{1}$ at regne, † 1853 $\frac{18}{2}$ i København. — 1823 $\frac{31}{5}$ Kammerraad, 1836 $\frac{28}{10}$ v. Justitsraad, 1840 $\frac{28}{6}$ R., 1850 $\frac{28}{5}$ DM., 1852 $\frac{11}{6}$ v. Etatsraad. — Gift 1825 $\frac{8}{10}$ i København (Trinitatis Sogn) m. Susanne Margrethe Høst f. Oxholm (g. 1. m. Historikeren Dr. jur. Jens Kragh Høst), f. 1786 $\frac{4}{2}$ i København, † 1845 $\frac{17}{4}$ s. St. (Kaptajn i Flaaden Jørgen O. og Anne Margrethe Abildgaard).

1849—75. Guldencrone, Christian Frederik, Baron, f. 1803 $\frac{30}{5}$ i Aarhus (Baron Wilhelm G. og Juliane Marie Høegh-Guldberg), 1823 $\frac{6}{5}$ Sekondltn. i 2. jyske Infanteriregiment, 1829 $\frac{26}{3}$ AF. f. Skanderborg Amtstuedistr. fra $\frac{1}{1}$ s. A. at regne (Bestalling $\frac{23}{4}$), 1844 $\frac{21}{9}$ AF. f. Nyborg Amtstuedistr. (Bestalling $\frac{26}{10}$), 1849 $\frac{12}{2}$ AF. f. Københavns Amtstuedistr., † 1875 $\frac{18}{3}$ i København. — 1824 $\frac{27}{4}$ Kammerjunker, 1850 $\frac{29}{7}$ Kammerherre, 1854 $\frac{6}{10}$ R. — Gift 1829 $\frac{10}{4}$ i København (Slotskirkens Sogn) m. Marie Sophie Frederikke Bardenfleth, f. 1810 $\frac{17}{3}$ i København (Holmens Sogn), † 1887 $\frac{3}{10}$ i Valby ved København (Kontreadmiral Johan Frederik v. B. og Augusta Vilhelmine v. Hellfried).

1875—86. Jensen, Niels Lauritz Christian, f. 1814 $\frac{7}{8}$ i Koster Færgegaard paa Møn (Forpagter Niels J. og Jacobine Florentine Norup), 1827 $\frac{1}{5}$ —1831 $\frac{1}{5}$ paa Gisselfeld Godskontor, derefter Volontær i Rentekammeret, 1834 exam. jur., 1841 $\frac{18}{3}$ Kopist i

Zahlkammeret, 1849 Kancellist ved Finanshovedkassen, 1844—51 tillige Fuldmægtig hos Godsinspektør (Amtsforvalter) Petersen i Nykøbing Sj., 1851 $\frac{1}{4}$ —1855 $\frac{25}{5}$ kst. i dennes Embede, fra 1853 $\frac{1}{4}$ paa eget An- og Tilsvær, og efter Amtsforvalter P.'s Afgang paany 1855 $\frac{25}{5}$ — $\frac{1}{10}$ kst. AF. f. Odsherreds Amtstuedistr. samt Inspektør og Forvalter ved det Odsherredske Gods, 1855 $\frac{29}{10}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1875 $\frac{9}{6}$ AF. f. Københavns Amtstuedistr., entl. 1886 $\frac{9}{3}$ fra $\frac{1}{4}$ at regne, † 1887 $\frac{20}{1}$ i København. — 1853 Kammerassessor, 1863 $\frac{5}{10}$ v. Kancelliraad, 1869 $\frac{21}{7}$ Justitsraad, 1873 $\frac{17}{5}$ R., 1886 $\frac{9}{3}$ Etatsraad. — Gift 1847 $\frac{21}{5}$ i Nykøbing Sj. m. Agnetine Sophie Frederikke Petersen, f. 1826 $\frac{3}{9}$ i Nykøbing Sj., † 1894 $\frac{17}{11}$ p. Frederiksberg (Amtsforvalter Jens P. og Ellen Sophie Halt).

1886—95. Jagd, Jens Christian Henrik Claudius, f. 1821 $\frac{27}{4}$ i Fredericia (Lærer og Organist Niels J. og Ellen Regine Høxbroe), 1841 Skolelærereksamen (Skaarup), derefter Lærer og Realskolebestyrer i Svendborg, Tekniker og Opfinder, rejste til England, deltog i Krigen 1848—50 som Fører for et Frikorps og avancerede til Kaptajn, 1852 $\frac{7}{5}$ Telegrafbestyrer i Nyborg, entl. 1863, ledede fra 1858 Udtørringen af Sjørring Sø i Thy, Bladudgiver, Folketingsmand 1849—52 (Svendborg) og 1859—61, 1869—72 og 1873—95 (Thisted), 1878 $\frac{1}{7}$ kst. Bestyrer af Oppebørselsstuen i Kolding, 1882 $\frac{23}{9}$ AF. f. Thisted Amtstuedistr. fra $\frac{1}{10}$ at regne, 1886 $\frac{4}{6}$ AF. f. Københavns Amtstuedistr., † 1895 $\frac{27}{7}$ i København. — 1848 $\frac{13}{9}$ R., 1863 $\frac{11}{10}$ DM. — Gift 1. 1846 $\frac{19}{4}$ i Sørup m. Dorthea Vilhelmine Caroline Adolphine Tornøe, f. 1829 $\frac{16}{5}$ p. Lehnshøj i Sørup Sogn, † 1893 $\frac{22}{5}$ (Birkedommer Jens Wenzel T. og Eleonora Jacobine Lacoppidan); Ægteskabet opløst. — Gift 2. 1879 $\frac{26}{3}$ i Ærøskøbing m. Sara Helène Bruun, f. 1856 $\frac{14}{4}$ i Ærøskøbing (Toldforvalter og Amtstuefilialbestyrer Lars Junior B. og Emma Hansen).

1895—1905. Tuxværd, Axel Otto Georg, f. 1843 $\frac{10}{8}$ i København (Justitsraad, Toldkasserer Jørgen Henrik T. og Georgine Adolphine Arboe), 1861 Student (Frederiksborg), 1868 $\frac{27}{1}$ cand. jur., s. A. Assistent i Finansministeriet, 1873 $\frac{30}{5}$ Fuldmægtig s. St. (fra $\frac{1}{7}$), 1878 $\frac{20}{3}$ (fra $\frac{1}{4}$) Chef for Statsaktivkontoret, 1895 $\frac{8}{10}$ AF. f. Københavns Amtstuedistr., † 1905 $\frac{9}{9}$ i København. — 1885 $\frac{29}{7}$ R., 1894 $\frac{28}{7}$ DM. — Gift 1. 1873 $\frac{6}{5}$ i København (Trinitatis K.) m. Christiane Frederikke Frost, f. 1851 $\frac{18}{2}$ i Præstø, † 1874 $\frac{1}{3}$ i København (Distriktslæge Christian Frederik F. og Caroline Sophie Bentzen). — Gift 2. 1877 $\frac{28}{4}$ i København (Holmens K.) m. Anna Henriette Holm, f. 1854 $\frac{22}{12}$ i København, † s. St. 1899 $\frac{1}{7}$ (Konferensraad, Borgmester i København Johan Peter H. og Alvilda Davina Ebbesen).

1905—08. Gemzøe, Christian Octavius, f. 1845 $\frac{1}{6}$ i Seest ved Kolding (Sognepræst Jacob Mathias G. og Caroline Marie Gede), 1864 Student (Roskilde), 1874 $\frac{2}{6}$ cand. jur., s. A. Fuldmægtig hos Advokat Liebe, 1876 Assistent i Finansministeriet, 1888 $\frac{9}{1}$ Fuldmægtig i Pensionskontoret, 1895 $\frac{18}{10}$ Kontorchef i Statsaktivkontoret, 1898 $\frac{27}{1}$ Chef for Pensionskontoret, tillige Medlem af Justitsdirektionen for det kgl. Klasselotteri, 1905 $\frac{11}{10}$ A F. f. Københavns Amtstuedistr., † 1908 $\frac{17}{4}$ i København. — 1898 $\frac{8}{4}$ R. — Gift 1880 $\frac{30}{4}$ i København (St. Jacobs K.) m. Marie Christine Hygom, f. 1856 $\frac{18}{3}$ i København (islandsk Købmand, senere Rodemester Peter Harald H. og Emilie Sofie Knipschildt).

1908—23. Bull, Gustav Ludvig, f. 1853 $\frac{12}{4}$ i København (Kancellist, cand. jur. Carl Ludvig B. og Augusta Emilie Gerson), 1871 Student (Metropolitanskolen), 1878 $\frac{15}{1}$ cand. jur., 1879 Kopist i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten, 1882 $\frac{1}{5}$ Assistent i 1. Revisionsdepartement, 1895 $\frac{22}{5}$ Fuldmægtig s. St., 1899 $\frac{1}{7}$ (Resol. $\frac{19}{6}$) Kontorchef i 3. Revisionskontor, 1900 $\frac{1}{1}$ (Resol. 1899 $\frac{18}{12}$) Kontorchef i 1. Revisionskontor, 1903 $\frac{14}{12}$ Chef for 1. Revisionsdepartement, 1908 $\frac{11}{5}$ A F. f. Københavns Amtstuedistr., Afsked 1923 $\frac{23}{2}$ fra $\frac{31}{3}$ at regne, † 1927 $\frac{17}{6}$ i København. — 1904 $\frac{9}{11}$ R., 1923 $\frac{31}{3}$ DM. — Gift 1880 $\frac{14}{5}$ i København (Holmens K.) m. Clara Louise Paulina Puggaard, f. 1854 $\frac{20}{5}$ p. Hjuleberg i Abild Sogn, Halland, † 1924 $\frac{6}{12}$ i København (Godsejer, Dr. phil. Hans Christopher Vilhelm P. og Henriette Louise Amalie Wormstrup).

1923— . Reimuth, Johannes Martin Benedict, f. 1869 $\frac{10}{3}$ p. Ferslevgaard i Ferslev Sogn, Aalborg Amt (Proprietær Carl Johan Nicolaus R. og Ane Benedicte Jørgensen), 1887 Student (Aalborg), 1893 $\frac{28}{1}$ cand. jur., 1900 $\frac{29}{6}$ cand. polit., 1894 Assistent i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1904 $\frac{24}{12}$ Fuldmægtig og Ekspeditionssekretær, 1897—1906 raadgivende i Studenter-samfundets Retshjælp for ubemidlede, 1907 $\frac{9}{1}$ Chef for Skatte-departementets 2. Ekspeditionskontor, 1917 $\frac{1}{4}$ (Resol. 1916 $\frac{28}{7}$, Bestalling 1916 $\frac{30}{8}$) A F. f. Holbæk Amtstuedistr., 1920—22 Skatte-departementets Tilforordnede i de sønderjyske Landsdele og samtidig Revisor i Sønderjyllands Kreditforening, 1923 $\frac{9}{4}$ A F. f. Københavns Amtstuedistr. — 1921—26 Medlem af Tilsyns-raadet for Spare- og Laanekassen for Holbæk Købstad og Omegn; 1918—21 Medlem af Amtsforvalteretatens „Staaende Udvalg“, siden 1924 Amtsforvalterforeningens Formand. — 1911 $\frac{27}{10}$ R., 1922 $\frac{16}{8}$ DM. — Ugift.

Roskilde Amtstuedistrikt.

Omfattede 1848 Sømme, Voldborg, Tune og Ramsø Herreder af Københavns Amt samt Horns Herred af Frederiksborg Amt. Efter Ringsted Amtstues Nedlæggelse i H. t. Lov af 2. Juli 1870 blev Ring-

sted Herred lagt ind under Roskilde Amtstuedistrikt, hvortil desuden hører en Del af Herfølge Sogn i Bjeverskov Herred og en Del af Herlufmagle Sogn i Tybjerg Herred (Præstø Amt). Fra 1. Marts 1926 hører Horns Herred under Frederikssund Amtstuedistrikt.

1829—49. Münster, Niels Olaus, f. 1791 $\frac{2}{9}$ i Gadstrup (Sognepræst Gutzon Michael M. og Elisabeth Cathrine Bech), conditionerede i 2 $\frac{1}{2}$ Aar, 1807—09, hos Byfoged og Birkedommer Rotenburg i Slangstrup, 1809 $\frac{20}{10}$ exam. jur., s. A. 1. Fuldmægtig ved Frederiksborg Amtstue, 1829 $\frac{28}{4}$ (Bestalling $\frac{4}{6}$) A F. f. Roskilde Amtstuedistr., 1839 tillige Forvalter ved Roskilde Palæ, entl. 1849 $\frac{14}{3}$ fra $\frac{1}{4}$, † 1859 $\frac{26}{5}$ i Roskilde. — 1832 $\frac{7}{2}$ Kammerraad. — Gift 1826 $\frac{29}{5}$ i København (Frue K.) m. Sara Hansen, f. 1794 $\frac{18}{11}$ i København, † s. St. 1875 $\frac{21}{2}$ (Købmand Hans Jacob H. og Anna Christine Liebenberg).

1849—50. Povelsen, Povel, f. 1791 $\frac{26}{4}$ i Sorø (Købmand Christian P. og Sophie Cruse), 1809 Student (privat), 1814 $\frac{14}{4}$ cand. jur., fra Efteraaret 1813 Volontær i Forstkontoret, 1814 $\frac{12}{7}$ Kopist i Rentekammerets jyske og lollandske Landvæsenskantor, 1817 $\frac{11}{10}$ Fuldmægtig i 2. jyske Renteskriverkontor, 1828 $\frac{24}{5}$ Revisor for Regnskaberne for de for Statskassens Regning overtagne Godser, 1840 $\frac{19}{9}$ Medlem af Kommissionen ang. den nye Matrikels Indførelse, 1840 $\frac{31}{12}$ Kommitteret i Rentekammeret, entl. 1845 $\frac{4}{5}$, 1849 $\frac{21}{10}$ (fra 1850 $\frac{1}{1}$) A F. f. Roskilde Amtstuedistr., † 1850 $\frac{14}{4}$ i København. — 1829 $\frac{28}{7}$ v. Kammerraad, 1840 $\frac{28}{6}$ Justitsraad, 1841 $\frac{10}{6}$ Etatsraad. — Gift 1819 $\frac{2}{5}$ i København (Holmens K.) m. Ulrika Christiane Ludvigsen, f. 1796 $\frac{29}{12}$ i Vordingborg, † 1871 $\frac{21}{7}$ i København (Ritmester Ludvig L. og Marie Hersom).

1850—54. Bjerg, Andreas Peter, f. 1788 $\frac{30}{5}$ i København (Amtsforvalter Jeppe Andreas B. og Susanne Louise Spier), var i sin Ungdom paa Faderens Kontor, 1813 exam. jur., s. A. Landvæsenskommissær i gl. Københavns Amt, 1818 Sept.—1820 Novbr. tillige kst. A F. f. Roskilde Amtstuedistr., 1822 $\frac{27}{8}$ (fra Okt.) A F. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1829 $\frac{3}{3}$ A F. f. Aarhus Amtstuedistr., 1850 $\frac{11}{7}$ (fra $\frac{1}{10}$) A F. f. Roskilde Amtstuedistr., entl. 1854 $\frac{15}{8}$ (fra $\frac{1}{10}$), † 1858 $\frac{6}{10}$ i København (begr. i Roskilde). — 1813 $\frac{12}{5}$ Kammerraad, 1836 $\frac{28}{10}$ v. Justitsraad, 1854 $\frac{6}{10}$ R. — Gift 1814 $\frac{23}{2}$ i København (Vor Frelseres Sogn) m. Margrethe Heitmann Dons, f. 1789 i Sandby ved Nakskov, døbt 1789 $\frac{3}{4}$, † 1852 $\frac{15}{5}$ i Roskilde (Proprietær Simon Andreasen D. og Maren Diderichsen).

1855—62. From, Andreas, f. 1803 $\frac{29}{8}$ i Lillehedinge (Sognepræst Frederik Christian F. og Caroline Mathilde Holm), 1824 exam. jur., derefter Fuldmægtig ved Kronborg Amtstue, siden ved Frederiksborg Amtstue, 1854 $\frac{23}{3}$ kst. til i Aaret 1854 $\frac{1}{4}$ —1855 $\frac{1}{4}$ at bestyre Amtsforvalter-Embedet i Frederiksborg med de der-

til henlagte Forretninger, med Undtagelse af Skifte-, Overfor-
mynderi- og Lægdsvæsenet, 1855 $10/8$ (fra $1/10$) AF. f. Roskilde
Amtstuedistr., † 1862 $1/4$ i København. — 1846 $11/2$ Kammer-
assessor. — Gift 1842 $23/3$ i København (Trinitatis K.) m. Julie
Lydia Bartram, f. 1819 $10/5$ i København (Trinitatis S.), † 1882
 $13/3$ i Roskilde (Snedker Frederik B. og Christine Christiansen).

1862—63. Schönberg, Jens Johan, f. 1797 i Sæby, Vold-
borg Herred, hjemmedøbt $10/11$ (Sognepræst Palæmon Christian S.
og Anna Nørager), 1817 $20/1$ exam. jur., Fuldmægtig hos Toldkas-
serer Wellejus i Bandholm, 1820 $25/7$ Kopist i Statsgældskontoret,
1828 $8/11$ Fuldmægtig, 1836 $26/3$ 2. Underbogholder s. St., 1843 $5/12$
1. Underbogholder, 1849 $9/10$ (fra 1850 $1/1$) AF. f. Kalundborg
Amtstuedistr., 1862 $5/11$ (fra 1863 $1/4$; Kongen bifaldt dette 1862
 $12/12$) AF. f. Roskilde Amtstuedistr., † 1863 $24/8$ i Roskilde.
— 1840 $24/6$ Kammerassessor, 1847 $22/1$ Kammerraad, 1859 $1/1$ Ju-
stitsraad. — Gift 1850 $18/5$ i København (Helligaands Sogn) m.
Alexandrine Mathilde Flensborg, f. 1811 $30/12$ i København, † s.
St. 1867 $7/6$ (Kontreadmiral Christian Peder F. og Cathrine Marie
Alexandrine d'Origny).

1863—85. Malling, Ove, f. 1821 $2/3$ i København (Oberst-
løjtnant Joachim Cretschmer M. og Mathilde Christine Kitson),
1837 Student (Borgerdydskolen i København), 1843 $24/4$ cand. jur.,
1844 Volontær i Rentekammeret, 1849 Fuldmægtig i Finansmini-
steriet, 1860 $20/7$ Kontorchef i Indenrigsministeriets Kontor for
Stempel- og Lottosager, 1863 $26/11$ (fra 1864 $1/1$) AF. f. Roskil-
de Amtstuedistr., tillige Direktør for Roskilde Købstads og
Omegns Sparekasse, † 1885 $8/1$ i Roskilde. — 1859 Kancelliraad,
1883 $11/8$ R. — Gift 1853 $11/11$ i København (Holmens K.) m. Betzy
Andrea Marie Sletting, f. 1829 $11/11$ i København, † 1904 $9/5$ i Thi-
sted (Kaptajn i Flaaden Peter Ephraim S. og Petrine Magrethe
Brønnum).

1885—91. Christiansen, Johan Caspar, f. 1821 $25/5$ i
Flensborg (Agent Christian Andreas C. og Henriette Rachel
Kulenkampff), Sekondløjtnant, Købmand i Flensborg, 1863 $26/11$
AF. f. Assens Amtstuedistr., 1885 $9/4$ AF. f. Roskilde Amt-
stuedistr., entl. 1891 $15/8$ fra $30/9$, † 1892 $6/1$ i København. — 1850
 $26/6$ R. — Gift m. Anthonie Christine Elisabeth Schumacher, f.
1822 $14/12$ i Frederiksværk, † 1900 $26/5$ i København (Kaptajn An-
dreas Anton Frederik S. og Karen Marie Tscherning).

1891—99. Schlichtkrull, Ole Christian, f. 1828 $26/4$ i
Ringkøbing (Lysestøber Johan Christopher S. og Elisabeth Hede-
vig Feldt), var 1843 April—1848 $1/11$ paa Ringkøbing Amtstue, 1849
exam. jur., Assistent i Finansministeriets 1. Revisionsdepartement,
1876 $19/8$ Fuldmægtig s. St., 1877 $1/4$ — 1878 $30/9$ kst. AF. f. Kronborg

Amtstuedistr., 1878 $14/9$ fra $1/10$ Amtstuefilialbestyrer og Skovkasserer i Esrom, 1883 $13/11$ AF. f. Aarhus Amtstuedistr., 1891 $16/10$ A F. f. Roskilde Amtstuedistr., † 1899 $4/7$ i Roskilde. — 1891 $8/4$ R. — Gift 1858 $27/11$ i København (Holmens K.) m. Christiane Dorothea Emilie Liunge, f. 1834 $11/10$ i København (Frue S.), † 1912 $22/7$ p. Esrom Kloster (Bogholder og Kasserer ved Klampenborg Badeanstalt Andreas Peter L. og Charlotte Albertine Ackermann).

1899—1904. Regenburg, Jess Sophus, f. 1847 $3/5$ i Thorshavn (Landkirurg, senere Distriktslæge Carl R. og Marie Sophie Frederikke Cronwall), 1866 Student (Borgerdydskolen p. Christianshavn), 1874 $12/1$ cand. jur., s. A. Assistent i Overformynderiet, 1876 Assistent under Finansministeriet, 1886 $15/11$ Fuldmægtig i Statsgældskontoret, fg. Ekspeditionssekretær, 1894 $12/3$ (fra $1/4$) AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1899 $13/9$ AF. f. Roskilde Amtstuedistr., † 1904 $13/4$ i Roskilde. — Ugift.

1904—09. Gottlieb, Carl Nicolai Christian (AF. f. Aarhus Amtstuedistr.), 1904 $18/7$ AF. f. Roskilde Amtstuedistr., 1909 $23/4$ AF. f. Frederiksborg Amtstuedistr., se der.

1909—28. Ernst, Otto Sophus Leopold, f. 1866 $22/5$ i København (Generaløjtnant Jacob Frederik Marius E. og Louise Friederiche Leopoldine Otilie v. Abercron), 1885 Student (Mariboes Skole), 1891 $7/1$ cand. jur., 1891 $1/7$ Volontør i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1892 $1/1$ kst., 1893 $18/7$ fast ansat Assistent s. St., 1898 $25/7$ Fuldmægtig, 1902 $1/5$ — $31/8$ kst. AF. f. Holbæk Amtstuedistr., 1905 $1/4$ Ekspeditionssekretær i Skattedepartementet, 1909 $8/6$ AF. f. Roskilde Amtstuedistr., Afsked 1928 $16/3$ (fra $30/4$). — 1918—21 Formand for Amtsforvalteretatens „Staaende Udvalg“, 1920—23 Formand for Fremlejenævnet i Roskilde, fra 1921 Medlem af Tilsynsraadet for Sparekassen for Roskilde og Omegn. — 1923 $3/9$ R. — Gift 1900 $23/10$ i København m. Therese Jensen, f. 1869 $3/11$ i Nakskov (Købmand og Bankdirektør Christoph J. og Poulina Bay).

1928— . Pedersen, Claus Oluf, f. 1880 $31/1$ i Bramdrup ved Haderslev (Gaardejer Jens Peter P. og Magrethe Skau), 1894—95 Elev paa Hejls Efterskole, 1904—05 paa Tune Landboskole, 1905—06 og 06—07 paa Askov Højskole, 1912 Dyrslæge, 1921 $16/7$ fg. AF. f. Sønderborg Amtstuedistr., 1928 $1/6$ AF. f. Roskilde Amtstuedistr. — 1924—32 Medlem af Folketinget (Venstre), 1926—29 af Folketingets Finansudvalg. — Gift 1. 1912 $26/12$ i Kolding m. Ingeborg Wissing, f. 1886 $5/2$ i Kalundborg, † 1929 $3/4$ i Roskilde (Dyrslæge, Inspektør Esbern Sørensen W. og Karen Sofie Nielsen). — Gift 2. 1931 $5/9$ m. Anna Sophie Thiele, f. 1891 $21/5$ i Skive (By- og Herredsfoged Just T. og Malwina Frederikke Rafenberg).

Frederiksborg Amtstuedistrikt.

Hertil hørte i 1848: Lyng-Frederiksborg, Ølstykke og Strø Herreder; ved Hørsholm Amtstues Nedlæggelse fra 1. April 1858 tillige Sognene Hørsholm, Karlebo, Bløvstrød og Birkerød i Lyng-Kronborg Herred; ved Kronborg Amtstues Nedlæggelse 1. Oktbr. 1878 tillige Resten af Lyng-Kronborg Herred samt Holbo Herred; det tidligere Kronborg Amtstuedistrikt hørte dog indtil 1. Jan. 1926 under Amtstuefilialen i Esrom. Ved Oprettelsen af Frederiksborg Amtstue: Strø Herred (undtagen Tjæreby og Alsønderup Sogne), den vestlige Del af Lyng-Frederiksborg Herred (Sognene Sigerslev-vester, Græse, Gørløse, Slangerup, Hjørnlunde, Udesundby og Oppesundby) samt Ølstykke Herred (undtagen Farum Sogn). Amtsforvalteren er tillige Forvalter for det kgl. Gods i Distriktet og Skovkasserer (indtil 1. Jan. 1926 for 1. og 2. Frederiksborg og Hørsholm Distrikter, den hørsholmske Del af 1. Københavns Distrikt og den frederiksborgske Del af Nøddebo Distrikt, efter 1. Jan. 1926 for Kronborg, Gurre, Esrom, Maarum, Nøddebo, 1. Frederiksborg og Hørsholm Distrikter).

1843—54. Bentzon, Christopher Adrian Engelbrecht, f. 1790 $18/7$ i Helsingør (Købmand Lauritz Bentzen og Mette Margrethe Larsen), 1808 Sekondløjtnant i Artilleriet, Kommandør for Taars Fægebatteri paa Lolland, 1815 Officerseksamen, 1816 Landmaalereksamen, 1817 $17/6$ Landmaaler, 1819 exam. jur., 1822 $3/1$ 4. Fuldmægtig i det forenede Kontor for de kgl. Aktivfordringer, under Direktionen for Statsgælden og den synkende Fond, 1825 $7/5$ 2. Fuldmægtig, 1826 $6/6$ (Bestalling $29/7$) AF. f. Assens Amtstuedistr., 1830 $30/11$ tillige Tiendekommissær, 1843 $15/1$ (Bestalling $20/2$) AF. og Regimentsskriver f. Frederiksborg Amtstuedistr., entl. 1854 $2/3$ fra $1/4$ at regne, † 1867 $28/6$ i Hillerød. — 1826 $3/12$ v. Kammerraad, 1842 $28/6$ Justitsraad, 1854 $22/3$ Etatsraad. — Gift 1829 $8/4$ i København (Slotskirken) m. Sophie Charlotte Liebenberg, f. 1803 $4/7$ p. Frederiksberg, † 1860 $3/1$ i Hillerød (Sognepræst Michael Frederik L. og Antonette Thomasine Birch).

1854—55. From, Andreas, kst., se under Roskilde.

1855—83. Lerche, Henrik Georg Flemming, f. 1808 $25/8$ i København (Kaptajnløjtn., Kammerjunker Georg Flemming L. og Henriette Levetzau), 1826 Student (privat), 1833 $26/4$ cand. jur., 1834 $22/1$ Volontær i Rentekammerets danske Sekretariat, 1838 $13/1$ tillagt Gage, 1839 $31/8$ kst. Sportelkasserer, 1841 $2/3$ Fuldmægtig og Kasserer ved Rentekammerets danske Sportelkasse, 1844 $18/4$ (Bestalling $8/5$) AF. og Ridefoged f. Bornholms Amtstuedistr., 1855 $29/3$ AF. f. Frederiksborg Amtstuedistr., entl. 1883 $14/7$ fra $1/10$ at regne, † 1890 $2/10$ i København. — 1837 $28/10$ Kammerjunker, 1851 $11/8$ R., 1860 $6/10$ Etatsraad, 1883 $14/7$ DM. — Gift 1838 $23/5$ i København (Holmens Sogn) m. Josephine Dorothea

Regoli, f. 1811 $\frac{1}{11}$ i København (Holmens Sogn), † 1898 $\frac{22}{8}$ i København (Købmand Poul Dominico R. og Hansine Dorothea Bang).

1884—1903. Funch, Michael Johannes Vilhelm, f. 1834 $\frac{30}{11}$ i København (Købmand Christian Vilhelm F. og Johanne Cathrine Thortsen), 1851 Student (Borgerdydskolen p. Christianshavn), 1858 $\frac{14}{1}$ cand. jur., 1859 kst., 1862 fast ansat Kancellist i Finansministeriet, 1863 Fuldmægtig i Ekspeditionskontoret for Domænesager, 1872 $\frac{1}{10}$ (Resol. $\frac{2}{9}$) Kontorchef, 1878 $\frac{1}{4}$ (Resol. $\frac{9}{3}$) AF. f. Slagelse Amtstuedistr., 1884 $\frac{6}{8}$ AF. f. Frederiksborg Amtstuedistr., † 1903 $\frac{27}{3}$ i Frederiksborg. — 1887 $\frac{1}{3}$ R., 1892 $\frac{26}{5}$ DM. — Gift 1861 $\frac{14}{11}$ i København (Helligaands K.) m. Sophie Amalie Constance Krarup, f. 1833 $\frac{7}{3}$ i København, † 1923 $\frac{28}{1}$ s. St. (Silke- og Lærredskræmmer Thure Frederik K. og Cathrine Wilhelmine Borchhorst).

1903—09. Rothe, Janus Lauritz Andreas, f. 1850 $\frac{30}{4}$ i København (Stiftsprovst Peter Conrad R. og Vilhelmine Bertha Susanne Kolderup-Rosenvinge), 1868 Student (Metropolitanskolen), 1874 $\frac{12}{1}$ cand. jur., s. A. Volontær i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1876 Assistent s. St., 1886 $\frac{16}{3}$ Fuldmægtig, 1891 $\frac{25}{5}$ Chef for Ekspeditionskontoret for Skatte- og Stempelsager, 1898 $\frac{19}{6}$ Chef for 1. Revisionsdepartement, 1903 $\frac{24}{10}$ AF. f. Frederiksborg Amtstuedistr., Afsked 1909 $\frac{9}{2}$ fra $\frac{31}{3}$ at regne, † 1923 $\frac{15}{10}$ p. Frederiksberg. — 1894 $\frac{28}{7}$ R., 1901 $\frac{4}{1}$ DM. — Gift 1881 $\frac{3}{11}$ i København (Frue K.) m. Hertha Riise, f. 1859 $\frac{24}{12}$ p. St. Thomas, † 1930 $\frac{30}{3}$ p. Diakonissestiftelsen, Frederiksberg (Apoteker Albert Henrik R. og Henriette Maria Worm).

1909—24. Gottlieb, Carl Nicolai Christian, f. 1854 $\frac{30}{10}$ i København (Kommandør, Krydstoldinspektør Christian Frederik G. og Thora Camilla Ellbrecht), 1872 Student (Haderslev Læreres Skole), 1878 $\frac{13}{6}$ cand. jur., s. A. Volontær i Generaldirektoratet f. Skattevæsenet, 1879 Assistent s. St., 1886 $\frac{20}{3}$ Fuldmægtig, 1879—83 tillige Assistent p. Sjællands Stiftamts Kontor og 1883—84 p. Amager Birks Kontor, 1891 $\frac{10}{12}$ AF. f. Aarhus Amtstuedistr., 1904 $\frac{18}{7}$ f. Roskilde Amtstuedistr., 1909 $\frac{23}{4}$ AF. f. Frederiksborg Amtstuedistr., Afsked 1924 $\frac{16}{1}$ fra $\frac{31}{1}$ at regne. — 1909 $\frac{6}{10}$ R., 1924 $\frac{31}{1}$ DM. — Gift 1885 $\frac{30}{10}$ p. Kronborg m. Elna Hiort Lorenzen, f. 1863 $\frac{20}{9}$ i København (Generallojtnant Johan Frederik L. og Christiane Muus).

1924—25. Boeck, Peter Christian Bianco, Fuldmægtig i Skattedepartementet, 1924 $\frac{25}{1}$ kst. AF. f. Frederiksborg Amtstuedistr., 1925 $\frac{4}{9}$ fra 1926 $\frac{1}{1}$ AF. f. Præstø Amtstuedistr., se der.

1926— . Ravn, Aage, f. 1869 $\frac{30}{8}$ i København (Generalmajor Johan Theodor R. og Birgitha Vilhelmine Caroline Friess),

1888 Student (Borgerdydskolen), 1892 $17/2$ cand. polit., 1893 Arbejde i Københavns statistiske Kontor, 1896 $1/9$ Assistent i Finansministeriets 2. Departement, 1908 $1/10$ Fuldmægtig s. St., 1913 $7/2$ kst. Kontorchef, 1913 $10/9$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1921 $13/11$ AF. f. Vejle Amtstuedistr., 1925 $4/9$ fra 1926 $1/1$ AF. f. Frederiksborg Amtstuedistr. — 1918—21 Medlem af Amtsforvalteretatens „Staaende Udvalg”; 1894—1907 Manuduktør til de statsvidenskabelige Eksaminer, 1898—1913 Medredaktør af Hof- og Statskalenderen, 1901—03 Redaktør af Dansk Exportforenings Tidsskrift, 1922 Decisor i Købmand Rasmus Nyboes Legat. — 1927 $29/4$ R. — Gift 1902 $22/5$ i København (Holmens K.) m. Emmy Sophie de Fine Skibsted, f. 1877 $14/8$ i København (Kaptajn i Flaaden Ulrik Anton de Fine S. og Carla Hedeveg Berling Møller).

Kronborg Amtstuedistrikt (—1878).

Amtstuefilialen i Esrom (1878—1925).

Hertil hørte Holbo Herred samt Helsingør, Tikøb (med Hornbæk og Hellebæk), Asminderød og Grønholt Sogne af Lyng-Kronborg Herred. I H. t. Lov af 12. April 1878 og kgl. Resol. af 27. Maj s. A. blev Kronborg Amtstue nedlagt fra 1. Okt. s. A. og Distriktet henlagt under Frederiksborg Amtstue, men samtidig blev der for det nedlagte Distrikt oprettet en Amtstuefilial i Esrom (hvor Amtsforvalteren havde haft Embedsbolig), og dennes Bestyrer var tillige Skovkasserer (for Kronborg og Gurre Skovdistrikt, den kronborgske Del af Nøddebo samt Esrom og Maarum Distrikter). I H. t. Bekg. af 21. Dec. 1925 blev Amtstuefilialen i Esrom nedlagt fra 1. Jan. 1926.

1821—74. Fasting, Hans Christian, f. 1793 $5/11$ i Christianssæde Godsforvalterbolig, Skørtinge Sogn, Lolland (Godsinspektør, siden Amtsforvalter for Kronborg Amt Jens Martin F. og Christiane Charlotte Oxenbøll), i flere Aar Medhjælper hos Faderen, 1821 $22/5$ kst., 1831 $26/3$ (Bestalling $23/4$) fast ansat AF. og Regimentsskriver f. Kronborg Amtstuedistr., entl. 1874 $25/6$ fra $1/10$ at regne, † 1877 $15/7$ i Frederiksborg Nyhuse. — 1832 $7/2$ Kammerraad, 1847 $28/6$ Justitsraad, 1852 $6/10$ R., 1866 $7/12$ Etatsraad, 1871 $4/6$ DM., 1874 $25/9$ Konferensraad. — Gift 1839 $26/3$ i København (Vartov K.) m. Anne Marie Brask, f. 1813 $15/5$ p. Christianshavn, † 1855 $7/12$ i Esrom Kloster (Fuldmægtig i Landsover- samt Hof- og Stadsretten Jens Henriksen B. og Magdalene Birgitte Hjorth).

1874—75. Werner, Peter Christian Wilhelm, f. 1831 $28/8$ i Altona (Styrmand Christian Frederik Wilhelm W. og Catharina Henriette Wilhelmine v. Pein), Kontorist og senere Fuldmægtig ved Kronborg Amtstue, 1874 $7/9$ fra $1/10$ kst. AF. f. Kronborg Amtstuedistr., † 1875 $15/3$ i Esrom. — Gift 1869 $28/2$ i Esbønderup K. m. Vilhelmine Christine Marie Beck, f. 1836 $20/4$ i Vester

Thorup, Thisted Amt, † 1921 $^{15}/_3$ i København (Lærer Johannes B. og Anne Marie Bruce).

1875—77. Schoubye, Valdemar Jacob Emil, f. 1826 $^{13}/_7$ i København (Hofskriver Andreas S. og Catharine Spiir), 1844 Student (privat), 1853 $^{10}/_1$ cand. jur., Marts s. A. Assistent i 2. Revisionskontor for Umyndiges Midler, 1861 $^{26}/_8$ Fuldmægtig, 1867 $^{5}/_{12}$ Hovedrevisor og Kontorchef i 1. Revisionsdepartement (til 1882), 1875 $^{16}/_3$ kst. AF. f. Kronborg Amtstuedistr. (til 1877 $^{1}/_4$), 1882 $^{1}/_1$ Assistenthusforvalter, entl. 1887 $^{22}/_{11}$, † 1894 $^{18}/_5$ i Lansing, Michigan, U. S. A. — 1869 $^{28}/_7$ Kancelliraad, 1877 $^{25}/_6$ R. — Gift 1864 $^{17}/_9$ i Frederiksberg Slotskirke m. Julie Frederikke Steenstrup, f. 1844 $^{19}/_6$ i Roskilde, † 1930 $^{8}/_{10}$ i København (Slagtermester Frederik Juul Dons S. og Dorothea Marie Haureberg).

1877—78. Schlichtkrull, Ole Christian, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1877 $^{1}/_4$ kst. AF. f. Kronborg Amtstuedistr., til 1878 $^{1}/_{10}$, se nedenfor.

Amtstuefilialbestyrere.

1878—83. Schlichtkrull, Ole Christian, kst. AF., 1878 $^{14}/_9$ fra $^{1}/_{10}$ Amtstuefilialbestyrer og Skovkasserer i Esrom, 1883 $^{13}/_{11}$ AF. f. Aarhus Amtstuedistr., se under Roskilde.

1884—1907. Høyer, Johan Christian Sophus, f. 1828 $^{3}/_{10}$ i Krebshuset, Slaglille Sogn, Sorø Amt (Fuldmægtig Frederik H. og Dorthea Christine Plamböck), 1852 Amtstuefuldmægtig i Aalborg, 1874 $^{31}/_{12}$ fra 1875 $^{1}/_2$ Amtstuefilialbestyrer og Skovkasserer i Nykøbing F., 1884 $^{10}/_1$ Amtstuefilialbestyrer og Skovkasserer i Esrom, entl. 1907 $^{25}/_2$ fra $^{1}/_5$ at regne, † 1916 $^{24}/_{10}$ i Hillerød. — Gift 1861 $^{11}/_8$ i Sorø m. Marie Christine Jensine Jung, f. 1834 $^{23}/_6$ i Sorø, † 1920 $^{24}/_{12}$ p. Amtssygehuset i Sorø (Løjtnant Carl Frederik J. ved Sorø Akademi og Jensine Marie Christine Ortved).

1907—25. Schlichtkrull, Carl Emil, Assistent i Finansministeriet, 1907 $^{29}/_4$ fra $^{1}/_5$ Skovkasserer og Amtstuefilialbestyrer i Esrom, 1925 $^{4}/_9$ fra $^{1}/_{10}$ AF. f. Møns Amtstuedistr., se der.

Hørsholm Amtstuedistrikt.

Herunder hørte Birkerød, Blovstrød, Hørsholm og Karlebo Sogne. Ved Lov af 29. Dec. 1857 blev Hørsholm Amtstue nedlagt fra 1. April 1858 at regne og Distriktet henlagt under Frederiksborg Amtstue.

1843—57. Neergaard, Peter Sadolin, f. 1791 $^{23}/_7$ p. Liljendal, Øster Egesborg Sogn (Godsforvalter, senere Ejer af Bjernegaard Niels Peter N. og Johanne Margrethe Møller), 1809 Student (Schouboeske Institut), 1814 $^{14}/_4$ cand. jur., i 6 Aar Landmand (Forpagter paa Lundbygaard), 1820 $^{25}/_5$ Volontær i Rentekammerets

danske Sekretariat, tillige Fuldmægtig hos Advokat Rottbøll og Prøveprokurator, 1822 $\frac{5}{7}$ Overretsprokurator, $\frac{14}{9}$ s. A. Kopist i Rentekammerets jyske og lollandske Landvæsenkontor, 1826 $\frac{6}{6}$ Fuldmægtig i 1. sjæll. Renteskriverkontor, 1831 $\frac{24}{12}$ Sekretær i og 1841 $\frac{2}{3}$ Chef for Vejkontoret, 1835 $\frac{1}{4}$ Medlem af Komm. ang. Vejvæsenet paa Fyn, 1843 $\frac{16}{3}$ AF. f. Hørsholm Amtstuedistr. og Forstkasserer, † 1857 $\frac{15}{3}$ i Hørsholm. — 1840 $\frac{28}{6}$ Justitsraad. — Gift 1817 $\frac{12}{6}$ i København (Frue K.) m. Henriette Eleonore Nissen, f. 1794 $\frac{9}{3}$ i Sorø, † 1849 $\frac{28}{10}$ i Hørsholm (Professor ved Sorø Akademi Hans Nicolai N. og Anna Sophie Top).

Frederikssund Amtstuedistrikt.

Oprettet ved Bkg. af 18. Dec. 1925, fra 1. Jan. 1926. Herunder er fra Frederiksborg Amtstue henlagt: Strø Herred (undtagen Tjæreby og Alsønderup Sogne), den vestlige Del af Lyng-Frederiksborg Herred (Sognene Sigerslevvester, Græse, Gørløse, Slangstrup, Hjørunde, Udesundby og Oppesundby) samt Ølstykke Herred (undtagen Farum Sogn), og 1. Marts 1926 fra Roskilde Amtstue Horns Herred (med Ourø). Amtsforvalteren er tillige Skovkasserer for 2. Frederiksborg Skovdistrikt.

1926— . Perbøll, Ejgil Halfdan, f. 1884 $\frac{20}{9}$ p. Sejserø (Sognepræst Peter Engelhardt Theodor Olsen og Emmy Rasmine Nathalia Christensen), 1903 Student (Frederiksborg), 1910 $\frac{17}{6}$ cand. jur., s. A. Byfogedfuldmægtig i Fredericia, 1911—13 Sagsførerfuldmægtig i København, 1913—25 Assistent (Sekretær) i Finansministeriet, samtidig ansat i Østifternes Kreditforening, 1918 $\frac{18}{3}$ Overretssagfører (deponeret Bestalling), 1926 $\frac{1}{1}$ (Resol. 1925 $\frac{4}{9}$) AF. f. Frederikssund Amtstuedistr. — 1930 Formand for Frederikssund Turistforening, 1931 Revisor i de samvirkende sjællandske Turistforeninger. — Gift m. Cara Marguerithe Soldath (Datter af Fabrikant V. G. F. Soldath og Hustru f. Gemynthe).

Holbæk Amtstuedistrikt.

Omfattede i 1848 Merløse og Tudse Herreder; ved Nedlæggelsen af Ods Herreds Amtstuedistrikt fra 1. April 1872 og af Kalundborg Amtstuedistrikt fra 1. April 1878 lagdes disse ind under Holbæk Amtstuedistrikt, der saaledes kom til at omfatte hele Holbæk Amt, med en Filial i Nykøbing Sj. og indtil 1929 en Filial i Kalundborg. Amtsforvalteren er fra 1872 tillige Forvalter for det kgl. Gods i Ods Herred.

1842—55. Berg, Mouritz Andreas, Fuldmægtig i Rentekammeret, 1842 $\frac{14}{9}$ AF. f. Holbæk Amtstuedistr., 1855 $\frac{29}{3}$ AF. f. Odense Amtstuedistr., se der.

1855—71. Ringsted, Peter Hansenius, f. 1803 $\frac{29}{9}$ p. Christianshavn (Kontorist Peter R. og Rebecca Eweline Widerøe), 1822 Student (Borgerdydskolen p. Christianshavn), 1828 $\frac{14}{4}$ cand. jur., Juni s. A. Volontær (Skriver) i Rentekammerets Revisionskontor for Regnskabssagerne for en Del kgl. Godser i Danmark, efter dettes Ophævelse fra April 1841 i Revisionskontoret for falsterske, lollandske og jyske Regnskabssager, 1846 $\frac{20}{3}$ Fuldmægtig s. St., 1849 Fuldmægtig under Indenrigsministeriet, senere under Finansministeriet, 1855 $\frac{29}{10}$ A.F. f. Holbæk Amtstuedistr., entl. 1872 $\frac{8}{2}$ fra $\frac{1}{4}$ at regne, † 1888 $\frac{13}{1}$ i Holbæk. — 1862 $\frac{6}{10}$ v. Kammerraad, 1872 $\frac{8}{2}$ (fra $\frac{1}{4}$) Justitsraad. — Ugift.

1872—76. Fogh, Adolph Thorvald Aurelius, Fuldmægtig i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1872 $\frac{1}{4}$ kst. A.F. f. Holbæk Amtstuedistr., 1876 $\frac{7}{8}$ fra $\frac{1}{9}$ A.F. f. Holstebro Amtstuedistr., se der.

1876—78. Holst, Carl Peter Christian Daniel, Fuldmægtig i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1876 $\frac{25}{10}$ fra $\frac{1}{11}$ kst. A.F. f. Holbæk Amtstuedistr., til 1878 $\frac{30}{6}$, se under Maribo.

1878—1902. Holgersen, Georg Herman Mathias, f. 1829 $\frac{9}{6}$ i Flensborg (Købmand Holger Mathias H. og Louise Vilhelmine Mylini), Fuldmægtig ved Aabenraa Amtstue, 1865 $\frac{3}{3}$ kst. Husfoged i Kolding Herred og Oppebørselsbetjent ved det nyoprettede Oppebørselskontor i Kolding, 1878 $\frac{21}{5}$ fra $\frac{1}{7}$ A.F. f. Holbæk Amtstuedistr., † 1902 $\frac{29}{4}$ i Holbæk. — 1869 $\frac{21}{7}$ Kammerraad, 1888 $\frac{8}{4}$ R., 1897 $\frac{3}{4}$ DM. — Gift 1. 1870 m. Dethlevine Christiane Møller, f. 1843 $\frac{1}{7}$ i Aarup Mølle, Stovby Sogn, Vejle Amt, † 1884 $\frac{6}{6}$ i Holbæk (Møller Peter M. og Sophie Frederikke Martini). — Gift 2. 1886 $\frac{22}{5}$ i Frederiksberg K. m. Marie Cathrine Vilhelmine Augusta Nielsen, f. Schmidt, Enke efter Mejerikonsulent Christian Nielsen, f. 1848 $\frac{24}{6}$ i Kolding, † 1897 $\frac{20}{12}$ i Holbæk (Overlærer, cand. philol. Henrik S. og Christence Gudme).

1902—16. Lerche, Hannibal Henrik, f. 1843 $\frac{13}{8}$ i København (Amtsforvalter Henrik Georg Flemming L. og Josephine Dorothea Regoli), 1864 Student (Frederiksborg), 1872 $\frac{9}{1}$ cand. jur., s. A. Sagførerfuldmægtig i Hillerød, 1875 $\frac{12}{2}$ Sagfører i Hørsholm, s. A. Bestyrer af Frederiksborg Amtstues Kontor i Hørsholm, 1878 $\frac{18}{12}$ Overretssagfører s. St., 1886 $\frac{19}{11}$ kst. A.F. f. Varde Amtstuedistr., 1895 $\frac{28}{6}$ A.F. f. Bornholms Amtstuedistr., 1902 $\frac{8}{8}$ A.F. f. Holbæk Amtstuedistr., entl. 1916 $\frac{4}{3}$ fra $\frac{31}{3}$ at regne, † 1918 $\frac{3}{1}$ i København. — 1910 $\frac{29}{12}$ R. — Gift 1874 $\frac{15}{5}$ i København (Frue K.) m. Pauline Emilie Mathilde Müller, f. 1852 $\frac{27}{1}$ i København, † 1924 $\frac{15}{3}$ i Nizza (Justitsraad, Assistenshusforvalter Vilhelm M. og Marie Fürst).

1916—23. Reimuth, Johannes Martin Benedict, Kontorchef i Skattedepartementet, 1916 $\frac{28}{7}$ fra 1917 $\frac{1}{4}$ AF. f. Holbæk Amtstuedistr., 1923 $\frac{9}{4}$ AF. f. Københavns Amtstuedistr., se der.

1923— . Schlichtkrull, Oluf Christian, f. 1876 $\frac{12}{7}$ p. Frederiksberg (Amtsforvalter Ole Christian S. og Charlotte Emilie Dorothea Liunge), 1894 Student (Roskilde), 1901 $\frac{17}{6}$ cand. jur., 1901 $\frac{1}{10}$ Fuldmægtig ved Frederiksberg Birk (til 1913), 1903 $\frac{17}{12}$ Assistent i Finansministeriet, 1909 $\frac{1}{6}$ Fuldmægtig s. St., 1923 $\frac{7}{7}$ AF. f. Holbæk Amtstuedistr. — 1929 $\frac{21}{1}$ R. — Gift 1919 $\frac{6}{12}$ i Frederiksberg K. m. Ebba Thymann, f. 1893 $\frac{4}{9}$ p. Nygaard ved Kolding (Godsejer Georg T. og Kathrine Jessen).

Kalundborg Amtstuedistrikt (—1878).

Kalundborg Amtstuefilial (1878—1929).

Omfattede Arts, Skippinge og Løve Herreder samt Faarevejle, Vallekilde og Hørve Sogne af Ods Herred og Samsø Herred (med Tunø). Ved Lov af 16. Febr. 1878 nedlagdes Kalundborg Amtstue fra 1. April s. A.; i Stedet oprettedes i Kalundborg en Filial under Holbæk Amtstue. Samtidig blev Faarevejle Sogn henlagt under Amtstuefilialen i Nykøbing Sj. Amtstuefilialen i Kalundborg blev nedlagt 1929.

1824—49. Sonne, Jørgen Magnus, f. 1780 Okt. i Neksø, døbt $\frac{1}{12}$ (Kaptajn Hans S. og Mette Marie Tamdrup), 1799 Student (Rønne), 1802—03 Skriver paa Amtskontoret i Rønne, 1806 $\frac{18}{1}$ cand. jur., 1807 Juni Volontær i Forstkontoret under Rentekammeret, 1809 Juli Kopist i Jyske og lollandske Landvæsenskontor, 1814 $\frac{6}{4}$ Fuldmægtig i Forstkontoret, 1824 $\frac{21}{9}$ kst., 1825 $\frac{5}{2}$ kgl. udn. AF. f. Kalundborg Amtstuedistr., 1834 $\frac{24}{7}$ suspenderet paa Grund af Kasseangel, men da denne ikke hidrørte fra Uredelighed, men fra hans Folks Skødesløshed, blev han ved kgl. Resol. 1835 $\frac{10}{3}$ genindsat i Embedet fra $\frac{1}{4}$, † 1849 $\frac{25}{5}$ i Kalundborg. — 1832 $\frac{7}{2}$ Kammerraad. — Gift 1808 $\frac{2}{11}$ i København (Helligaands S.) m. Kirsten Dahl, f. i Stavanger, døbt 1780 $\frac{14}{12}$, † 1860 $\frac{20}{7}$ i København (Købmand Johan Henrik D. og Maren Kirsebom).

1849—63. Schönberg, Jens Johan, Underbogholder i Statsgældskontoret, 1849 $\frac{9}{10}$ fra 1850 $\frac{1}{1}$ AF. f. Kalundborg Amtstuedistr., 1862 $\frac{5}{11}$ fra 1863 $\frac{1}{4}$ AF. f. Roskilde Amtstuedistr., se der.

1863—77. Sehestedt, Carl Ludvig, f. 1815 $\frac{6}{12}$ i Rønne (Amtsforvalter Christian Ludvig S. og Karen Børgesen), 1832 Student (Rønne), 1840 $\frac{31}{10}$ cand. jur., 1845 Volontær i Rentekammeret, 1846 $\frac{8}{1}$ Landmaaler, 1850 Fuldmægtig i Matrikulskontoret, 1863

$16/_{11}$ A.F. f. Kalundborg Amtstuedistr., entl. 1877 $6/_{8}$, † 1882 $22/_{12}$ i København. — 1869 $21/_{7}$ Kammerraad. — Ugift.

1877—78. Hyhn, Carl Gottfred, se nedenfor.

Amtstuefilialbestyrere.

1878—97. Hyhn, Carl Gottfred, f. 1834 $27/_{3}$ i Kalundborg (Skrædermester Andreas Gottfred H. og Ane Madsdatter), 1852 Fuldmægtig ved Kalundborg Amtstue, 1877 $25/_{8}$ kst. A.F. s. St., 1878 $19/_{3}$ fra $1/_{4}$ Bestyrer af Amtstuefilialen s. St., entl. 1897 $17/_{11}$ paa Grund af Svagelighed, † 1912 $17/_{10}$ i København. — Gift 1863 $6/_{5}$ i Kalundborg m. Caroline Marie Nielsen, f. 1840 $31/_{8}$ i København (Holmens Sogn), † 1892 $29/_{10}$ i Kalundborg (Malermester Christian N. og Elisabeth Marie Jæger).

1897—1905. Hansen, Christian, f. 1846 $18/_{9}$ i Skanderborg (Væver Henning Ditlev H. og Anne Margrethe Grabow), Fuldmægtig ved Skanderborg Amtstue, 1897 $17/_{11}$ Bestyrer af Amtstuefilialen i Kalundborg, † 1905 $24/_{12}$ i København (Frederiks Hospital). — Gift 1878 m. Abelone Marie Margrethe Grønning, f. 1842 $28/_{1}$ i Skanderborg, † 1927 $7/_{6}$ i Kalundborg (Rebslagermester Jens Vilhelm G. og Sofie Marie Clausen).

1906—12. Nielsen, Jens Julius, Fuldmægtig ved Københavns Amtstue, 1906 $10/_{3}$ Bestyrer af Amtstuefilialen i Kalundborg, 1912 $7/_{9}$ kst. Bestyrer af Oppebørselskontoret i Kolding, se der.

1912—29. Holm, Frederik Villiam, f. 1860 $29/_{12}$ i Slagelse (Fuldmægtig ved Antvorskov Birk Niels Terpger H. og Laura Johanne Schäfer), 1883 exam. jur., s. A. Kontorist ved Ramsø-Tune Herreders Kontor i Roskilde, 1885 Fuldmægtig ved Lysgaard m. fl. Hrdr., 1886 $4/_{10}$ 1. Fuldmægtig ved Thisted Amtstue, 1912 $9/_{11}$ Bestyrer af Amtstuefilialen i Kalundborg, 1920 $30/_{1}$ kgl. udnævnt, entl. 1929 $5/_{10}$ ved Amtstuefilialens Nedlæggelse. — 1890 $24/_{2}$ Underretssagfører; 1929 $3/_{12}$ ansat i Holbæk Amts Sparekasse; Formand for Nævningegrundlisteudvalget i Kalundborg, Næstformand for Menighedsraadet. — Har udgivet Love, Ekspeditioner og Domme vedr. Bygningsafgifter 1802—99. — 1929 $27/_{11}$ R. — Gift 1. 1889 $22/_{4}$ i Thisted m. Abelone Margrethe Clausine Nielsen, f. 1868 $8/_{4}$ i Tandskov (Serup Sogn, ved Silkeborg), † 1890 $18/_{3}$ i Thisted (Entreprenør Christen N. og Oline Secher). — Gift 2. 1892 $18/_{2}$ i København m. Ellen Marie Abell Ingerslev, f. 1869 $13/_{10}$ i Horsens (Handelsagent Hans Peter I. og Ida Augusta Abell).

Ods Herreds Amtstuedistrikt (1848—72).

Nykøbing Sj. Amtstuefilial (1872—).

I H. t. kgl. Resol. af 9. Febr. 1848 blev det i Nykøbing Sj. værende Oppebørselskontor for det kgl. odsherredske Gods fra 1. Jan. 1848 at regne udvidet til en fuldstændig Amtstue for Ods Herred (undtagen Faarevejle, Vallekilde og Hørve Sogne, der hørte under Kalundborg Amtstuedistrikt). Ved Lov af 6. Jan. 1872 blev Amtstuen nedlagt fra 1. April s. A., men der oprettedes samtidig en Amtstuefilial med dertil knyttet Skovkasse under Amtsforvalteren i Holbæk. Ved Instrux af 19. Marts 1878 blev Faarevejle Sogn henlagt under Amtstuefilialen i Nykøbing Sj.

1848—55. Petersen, Jens, f. 1785 $\frac{8}{2}$ i Underup Sogn, Nim Herred, Aarhus Amt (Gaardmand Peder Hansen og Maren Pedersdatter), 1798—1802 paa Herredskontoret i Brædstrup, 1802 $\frac{1}{10}$ —1803 $\frac{1}{10}$ paa Skanderborg Amtstue, 1804 exam. jur., 1805 $\frac{1}{2}$ Prokurator i Viborg Købstad og omliggende Distrikt, 1806 $\frac{25}{8}$ immatrikuleret ved Kiels Universitet, 1807 $\frac{17}{2}$ Kancellist ved det kgl. Feltkommissariat i Kiel, 1807 $\frac{24}{12}$ Regimentskvartermester ved 3. jyske Infanteriregiment, deltog i Felittoget i Holsten 1813 og ved Rhinen 1814, Overkrigskommissær, 1816 $\frac{30}{1}$ Prokurator ved Underretterne i Aalborg Stift, 1820 $\frac{15}{1}$ Inspektør og Forvalter ved det kgl. odsherredske Gods, 1848 A.F. f. Ods Herreds Amtstuedistr., entl. 1855 $\frac{25}{5}$ (fra $\frac{1}{6}$), † 1859 $\frac{10}{3}$ i Rønne. — 1821—41 Medlem af Holbæk Amts Fattigvæsensdirektion, 1823—36 Sandflugtskommissær i Ods Herred, fra 1822 Forligskommissær i Dragsholm Birk. — 1828 $\frac{1}{11}$ Justitsraad, 1855 $\frac{25}{5}$ Etatsraad. — Gift 1807 $\frac{30}{1}$ i Viborg Nørre Sogn m. Ellen Sophie Halt, f. 1783, døbt $\frac{5}{12}$ i Viborg Søndre Sogn, † 1851 $\frac{26}{7}$ i Nykøbing Sj. (Konsumtionsforvalter Jens H. og Agnethe Giørup).

1855. Jensen, Niels Lauritz Christian, 1855 $\frac{25}{5}$ — $\frac{1}{10}$ kst. A.F. f. Ods Herreds Amtstuedistr., se under København.

1855—70. Bruun, Christen Lauritz, f. 1800 $\frac{31}{7}$ i Haarlev Kro (Kromand, Møller og Prokurator Ole B. og Edel Christine Deichmann), 1819 Student (privat), 1820 ansat i Rentekammerets Sekretariat, 1831 $\frac{21}{10}$ cand. jur., 1836 Kancellist i Generalkommissariatskollegiet, 1841 $\frac{2}{3}$ Fuldmægtig i Ekspeditionskontoret for Domænesager, 1855 $\frac{29}{10}$ A.F. f. Ods Herreds Amtstuedistr., entl. 1870 $\frac{31}{3}$, † 1871 $\frac{10}{5}$ i Nykøbing Sj. — 1847 $\frac{22}{1}$ Kammerassessor, 1856 $\frac{1}{1}$ Kammerraad, 1870 $\frac{31}{3}$ Justitsraad. — Ugift.

1870—72. Lange, Thomas Hermann, f. 1833 $\frac{9}{8}$ i København, Garnisons S. (kgl. Bogholder, Kammerraad Thomas Hermann L. og Olava Maria Christiane Berg), 1852 Student (Metropolitanskolen), 1859 $\frac{24}{1}$ cand. jur., 1865 Assistent i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1870 $\frac{8}{4}$ kst. A.F. og Skovkas-

serer f. Odsherreds Amtstuedistr., til 1872 $\frac{31}{3}$, 1873 $\frac{27}{5}$ (fra $\frac{1}{7}$) Fuldmægtig i Skattedirektoratets Ekspeditionskontor for Skatte- og Stempelsager, 1874 $\frac{16}{11}$ Byfoged og Byskriver i Æbeltoft samt Herredsfoged og Skriver i Mols og en Del af Sønder Herred, $\frac{25}{11}$ s. A. tillige Borgmester i Æbeltoft, 1893 $\frac{9}{3}$ Herredsfoged i Nørvang og Tørrild Herreder, † 1901 $\frac{30}{11}$ i Vejle. — 1890 $\frac{12}{5}$ R., 1900 $\frac{6}{9}$ DM. — Gift 1870 $\frac{4}{6}$ i Frederiksberg K. m. Anna Bothilde Berg, f. 1842 $\frac{9}{3}$ i Fejø Præstegaard, † 1930 $\frac{26}{5}$ p. Frederiksberg (Sognepræst Rudolph B. og Karen Kathrine Engel).

Amtstuefilialbestyrere.

1872—92. Sørensen, Erasmus Jacobus, f. 1825 $\frac{1}{1}$ i Aulum Præstegaard (Sognepræst Lauritz S. og Caroline Cathrine Sveistrup), var 1839—46 ansat paa Godsinspektør Petersens Kontor i Nykøbing Sj., 1847 exam. jur., en kort Tid Fuldmægtig paa Løve Herreds Kontor, derefter Fuldmægtig ved Godskontoret (fra 1848 Amtstuen) i Nykøbing Sj., 1872 $\frac{20}{3}$ fra $\frac{1}{4}$ Amtstuefilialbestyrer og Skovkasserer i Nykøbing Sj., † der 1892 $\frac{4}{2}$. — Gift 1869 $\frac{12}{11}$ i Nykøbing Sj. m. Hanne Christiane Nathalie Mørch, f. 1841 $\frac{17}{1}$ i Nykøbing Sj., † 1923 $\frac{13}{1}$ i Holbæk (Skomagermester Christian Peter M. og Anne Sophie Høier).

1892—1920. West, Peter Hansen, f. 1844 $\frac{10}{2}$ i Stedstrup, Eskildstrup Sogn, Falster (Gaardejer Hans Peter W. og Bodil Pedersdatter), 1860—63 ansat dels paa Falsters vestre Herreds Kontor, dels paa Stiftamtskontoret i Nykøbing F., 1865 exam. jur., i 25 Aar Fuldmægtig ved Kronborg Amtstue (Amtstuefilial og Skovkasse) i Esrom, 1892 $\frac{25}{4}$ Amtstuefilialbestyrer og Skovkasserer i Nykøbing Sj., entl. 1920 $\frac{9}{4}$ fra $\frac{31}{5}$ at regne, † 1926 $\frac{1}{3}$ i København. — Gift 1874 $\frac{26}{8}$ i Helsingør (St. Olai) m. Eleonora Christine Friis, f. 1847 $\frac{11}{10}$ i Helsingør (St. Olai), † 1929 $\frac{28}{5}$ p. Frederiksberg (Skipper Christian Jensen F. og Frederikke Emilie Hansen).

1920—25. Holmen, Otto Christopher Bernhard Theodor Pedersen, Amtstuefuldmægtig i Æbeltoft, 1920 $\frac{1}{7}$ Amtstuefilialbestyrer og Skovkasserer i Nykøbing Sj., 1926 $\frac{1}{1}$ AF. f. Møns Amtstuedistr., se der.

1926— . Jeberg, Søren, f. 1872 $\frac{6}{7}$ i Randers (Skomagermester Nis Jensen J. og Dorthea Jakobine Kirstine Buemann), 1888 $\frac{1}{4}$ Assistent ved Randers Amtstue, 1892 $\frac{1}{6}$ 2. Fuldmægtig s. St., 1897 $\frac{1}{10}$ 1. Fuldmægtig, 1926 $\frac{1}{3}$ Amtstuefilialbestyrer og Skovkasserer i Nykøbing Sj. — 1904—19 Revisor for Randers Amts Skolefond, i en Aarrække Revisor i Handelsbanken i Randers, senere i Landbosparekassen for Randers og Omegn, ogsaa efter dennes Overgang til Andelsbanken, 1901—26 $\frac{30}{9}$ aut. Klasseotterikollektør. — Ugift.

Ringsted Amtstuedistrikt.

Herunder hørte Ringsted og Alsted Herreder. Nedlagt ved Lov af 2. Juli 1870, hvorefter Alsted Herred blev henlagt under Slagelse Amtstuedistrikt, Ringsted Herred under Roskilde Amtstuedistrikt.

1833—52. Krag, Georg Andreas, Kancellist i det kgl. Ordenskapitels Sekretariat, 1833 $\frac{7}{6}$ (fra $\frac{1}{7}$, Bestalling $\frac{10}{8}$) A F. f. Ringsted Amtstuedistr., 1852 $\frac{7}{10}$ AF. f. Aalborg Amtstuedistr., se der.

1852—67. Carstensen, Edward James Arnold, f. 1815 $\frac{7}{9}$ p. Malta (Generalkonsul Johan Arnold Hieronymus C. og Anna Magdalene Ulrich), 1833 Student (privat), Premierløjtnant ved Kongens Livkorps, 1841 $\frac{27}{4}$ cand. jur., $\frac{31}{12}$ s. A. ansat som 2. Assistent ved Guvernementet i Guinea, 1842 $\frac{19}{1}$ Afsked af Kongens Livkorps med Kaptajns Rang, 1843 $\frac{13}{7}$ 1. Assistent, 1844 $\frac{30}{7}$ Guvernør i Guinea, entl. 1850 $\frac{6}{10}$ i Naade og med Pension og med Tilladelse fremdeles at have Titel af Guvernør med Oberstløjtnants Rang, samt at bære den for Guvernøren for de guineiske Besiddelser foreskrevne Uniform, 1853 $\frac{18}{3}$ (fra $\frac{1}{4}$) A F. f. Ringsted Amtstuedistr., entl. 1867 $\frac{25}{7}$ fra $\frac{1}{10}$ efter Ansøgning paa Gr. af Svagelighed paa de ham ved kgl. Resol. af 6. Okt. 1850 tillagte Vartpenge, † 1898 $\frac{5}{9}$ i København. — 1846 $\frac{27}{2}$ R., 1850 $\frac{6}{10}$ DM., 1867 $\frac{25}{10}$ Kammerherre. — Gift 1. 1848 $\frac{8}{12}$ m. Adelaide Frederikke Marie Franciska Emilie (Emmy) Grevenkop-Castenskiold, f. Brun (Enke efter Jægermester Johan Vilh. G.—C. til Hørbygaard), f. 1821 $\frac{7}{11}$ p. Kraagerupgaard (døbt i St. Petri K. i København), † 1865 $\frac{12}{3}$ i Sorø, begr. i Ringsted (Kammerherre Carl Frederik Bathasar B. og Frederikke Margrethe Bügel). — Gift 2. 1875 $\frac{10}{4}$ m. Marion Johns, f. 1828 $\frac{18}{1}$, † 1875 $\frac{18}{11}$.

Korsør Amtstuedistrikt,

fra 1863 Slagelse Amtstuedistrikt.

Omfatter Øster og Vester Flakkebjerg Herreder, Slagelse Herred samt fra Ringsted Amtstues Nedlæggelse 2. Juli 1870 Alsted Herred. Ydernæs i Fodby Sogn, Øster Flakkebjerg Herred, hører under Præstø Amts sjæll. Amtstue. 1. April 1863 blev Amtstuen flyttet fra Korsør til Slagelse.

1811—63. Rambusch, Hartvig Heinrich, f. i Slagelse, hjemmedøbt 1785 $\frac{30}{7}$ (Ritmester Hartvig Heinrich v. R. og Petronelle Marie Smith), Student 1800 (privat), 1806 $\frac{14}{4}$ cand. jur., Volontær i Rentekammerets Sekretariat, 1807 $\frac{10}{7}$ Auskultant s. St., 1811 $\frac{18}{2}$ AF. f. Korsør og Antvorskov Amter, entl. 1862 $\frac{6}{11}$ fra 1863 $\frac{1}{4}$ at regne, † 1870 $\frac{30}{5}$ i Korsør. — 1809 $\frac{11}{1}$ Hofjunker, 1811 $\frac{3}{1}$ Kammerjunker, 1835 $\frac{24}{2}$ Etatsraad, 1851 $\frac{16}{6}$ R., 1861 $\frac{18}{2}$ DM. — Gift 1. 1816 $\frac{18}{5}$ i Korsør m. Alhed Marie Schmidt,

f. i København, døbt 1796 $\frac{20}{7}$ i Frue K., † 1822 $\frac{25}{1}$ (Kopist i Rentekammeret Jørgen Stæhr S. og Charlotte Theodora Bach). — Gift 2. 1822 $\frac{18}{10}$ i Korsør m. Anne Wilhelmine Gjellerup, f. i Køge, døbt 1801 $\frac{20}{1}$, † 1834 $\frac{30}{4}$ i Korsør (Sognepræst Jacob G. og Laurentze Cathrine Frederikke Berndt). — Gift 3. 1838 $\frac{2}{3}$ i Korsør m. Lykke Henriette Georgine Schmidt, f. 1799 $\frac{14}{3}$ i København (Helligaands Sogn), † 1851 $\frac{30}{6}$ i Korsør (Kopist Jørgen Stæhr S. og Charlotte Theodora Bach).

1863—78. Knudsen, Knud Nicolai, f. 1807 $\frac{21}{10}$ i København, Trinitatis Sogn (Skibskaptajn Peter K. og Ulrica Kiær), kom efter Faderens Død i sit 10ende Aar paa det kgl. Konsumtionskontor i København, hvor han var i 5 Aar, derefter 7 Aar ved Handelen, mest i Stege, 6 Aar som Lærling, 1 Aar som Svend, 1831 Kontorist paa Vejle Amtskontor, 1833 Novbr. exam. jur., Kontorist og Fuldmægtig i København, 1842 Volontær i Rentekammeret, 1849 kst. Fuldmægtig under Indenrigsministeriet, 1852 Fuldmægtig i Finansministeriets Forst- og Jagtkontor, 1863 $\frac{22}{2}$ fra $\frac{1}{4}$ A.F. f. Slagelse Amtstuedistr., entl. 1878 $\frac{22}{1}$ fra $\frac{1}{4}$ at regne, † 1894 $\frac{20}{6}$ i København. — 1858 Kammerassessor, 1867 $\frac{24}{5}$ Kammerraad, 1878 $\frac{22}{1}$ Etatsraad. — Gift 1844 $\frac{19}{4}$ i København (Holmens K.) m. Antoinette Helene Mader, f. 1815 $\frac{31}{3}$ i København (Garnisons Sogn), † 1892 $\frac{22}{12}$ i København (Kommandersergent Frederik Christian M. og Bolette Marie Leismann).

1878—84. Funch, Michael Johannes Vilhelm, Kontorchef i Finansministeriets Ekspeditionskontor for Domænesager, 1878 $\frac{9}{3}$ fra $\frac{1}{4}$ A.F. f. Slagelse Amtstuedistr., 1884 $\frac{6}{8}$ A.F. f. Frederiksborg Amtstuedistr., se der.

1884—1910. Madsen, Niels Møller Vilhelm, f. 1833 $\frac{4}{3}$ i København (Apoteker, Assessor pharmaciæ Andreas M. og Marthe Catharine Sorterup), 1849 Student (v. Westenske Institut), 1856 $\frac{3}{6}$ cand. jur., 1859 Assistent i 1. Revisionsdepartement, 1865 tillige Fuldmægtig paa Sjællands Stiftamts Kontor, 1881 $\frac{28}{12}$ fra 1882 $\frac{1}{1}$ Fuldmægtig under 1. Revisionsdepartement, 1884 $\frac{3}{10}$ A.F. f. Slagelse Amtstuedistr., 1910 $\frac{19}{2}$ Afsked fra $\frac{1}{4}$ at regne, † 1915 $\frac{16}{10}$ i Slagelse. — 1892 $\frac{26}{5}$ R. — Gift 1861 $\frac{20}{5}$ i Assens m. Pauline Hansine Tornøe, f. 1835 $\frac{16}{4}$ p. Flenstofte i Dreslette Sogn, † 1928 $\frac{27}{12}$ i Slagelse (Amtsforsvalter Jørgen T. og Louise Augusta Sorterup).

1910—25. Jacobsen, From Vilhelm Christian Edvard August Henning, f. 1857 $\frac{22}{10}$ i København (Amtsforsvalter Waldemar J. og Hanne Helene Margrethe Møller), 1875 Student (Horsens), Volontær i Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Justitskontor, 1882 $\frac{1}{6}$ cand. jur., 1884 $\frac{1}{11}$ Assistent i 1. Revisionsdepartement, tillige Kopist i Landsover- samt Hof- og Stadsretten,

1895 $\frac{22}{7}$ kst. AF. f. Varde Amtstuedistr., 1907 $\frac{4}{6}$ kgl. udnævnt, 1910 $\frac{11}{4}$ AF. f. Slagelse Amtstuedistr., entl. 1925 $\frac{19}{9}$ fra $\frac{30}{9}$ at regne. — Statens Repræsentant i Tilsynsraadet for Sparekassen for Slagelse og Omegn til 1925. — 1922 $\frac{9}{3}$ R. — Gift 1888 $\frac{18}{12}$ i København (Helligaands K.) m. Valborg Hedevig Bolbroe, f. 1852 $\frac{24}{3}$ i København (Ekspeditionssekretær Niels Christian B. og Hansine Lind).

1926— . Steensen-Leth, Constantin, f. 1870 $\frac{15}{9}$ p. Steensgaard (Godsejer Vincens S.—L. og Marie Gjedde), 1888 Student (Odense), 1897 $\frac{27}{1}$ cand. jur., 1899 $\frac{1}{5}$ Assistent i Finansministeriet, 1905 $\frac{25}{10}$ fg. Fuldmægtig, 1909 $\frac{1}{4}$ fast ansat, 1921 $\frac{27}{7}$ AF. f. Assens Amtstuedistr., 1925 $\frac{14}{12}$ fra 1926 $\frac{1}{1}$ AF. f. Slagelse Amtstuedistr. — 1927 $\frac{26}{10}$ R. — Gift 1. 1909 $\frac{1}{5}$ i København (Citadelskirken) m. Frederikke Vilhelmine Esmann f. Wathne (Enke efter Grosserer Christian Ferdinand E.), f. 1865 $\frac{18}{7}$ i Mandal, † 1910 $\frac{29}{9}$ i København (Tønnes Christian W. og Karen Tomine Frederiksen). — Gift 2. 1912 $\frac{20}{7}$ i København m. Henriette Henningsen, f. 1888 $\frac{7}{9}$ i København (Figurmaler Erik H. og Mary de Jonquières); Ægteskabet opløst.

Tryggevælde Amtstuedistrikt (—1861).

Omfattede Stevns, Fakse og Bjeverskov Herreder; nedlagt ved Lov af 12. Dec. 1860 fra 1. April 1861 (jvf. Bkg. 16. April 1861) og forenet med Vordingborg Amtstuedistrikt til Præstø Amts sjællandske Amtstuedistrikt.

1834—60. Barner, Conrad Wilhelm, f. 1799 $\frac{16}{6}$ p. Alkestrup, Følleslev Sogn (Kammerjunker Leopold Theodor v. B. og Regitze Sophia Krabbe), 1818 Student (privat), 1825 $\frac{19}{4}$ cand. jur., s. A. Volontær i Rentekammerets jyske og lollandske Landvæsenskontor, 1828 $\frac{8}{1}$ Auskultant i Rentekammeret, 1834 $\frac{16}{8}$ AF. f. Tryggevælde Amtstuedistr., entl. 1860 $\frac{30}{4}$, † 1873 $\frac{8}{8}$ i København. — 1829 $\frac{28}{7}$ Kammerjunker. — Gift 1831 $\frac{23}{5}$ i Slagelse (St. Mikkels K.) m. Jacobine Marie Castenschiold, f. 1809 $\frac{23}{5}$ p. Hellestrup i Flinterup Sogn, † 1862 $\frac{28}{11}$ i København (Godsejer, Borgmester, Kammerjunker Jacob August C. og Caroline Louise Frederikke v. Westen); Ægteskabet opløst (hun gift 2. 1850 $\frac{27}{5}$ m. Boghandler i København Jacob Erslev).

Vordingborg Amtstuedistrikt,

fra 1861 $\frac{1}{4}$ Præstø Amts sjællandske Amtstuedistrikt.

Herunder hørte 1848: Hammer, Baarse og Tybjerg Herreder. Ved Lov af 12. Dec. 1860 blev Vordingborg og Tryggevælde Amtstuedistrikter fra 1. April 1861 forenet til Præstø Amts sjællandske Amtstuedistrikt, hvortil desuden horer Ydernæs i Fodby Sogn, Øster

Flakkebjerg Herred, medens en Del af Herfølge Sogn i Bjeverskov Herred og af Herlufmagle Sogn i Tybjerg Herred hører til Roskilde Amtstuedistrikt. I H. t. Lov af 3. April 1901 blev Amtstuen flyttet fra Vordingborg til Næstved.

1824—58. Schythe, Johan Jacob Gottfried, f. 1786 $\frac{8}{5}$ i København, Nicolai Sogn (Lotterikollektør Jørgen Eilersen S. og Susanne Nickelmann), 1804 Juni Fuldmægtig ved Bornholms Amtstue (to Gange kst. som AF.), 1810 $\frac{17}{2}$ Sekretær ved Bornholms og Christiansøs Guvernement (der blev ophævet i Sommeren 1814), 1815—19 i København, 1819 $\frac{5}{10}$ Forvalter ved Sorø Akademis nordre Godsdistrikt, 1824 $\frac{27}{5}$ fra $\frac{1}{7}$ A F. f. Vordingborg Amtstuedistr., tillige Kasserer ved Petersgaards Skovdistr., entl. 1858 $\frac{19}{2}$ fra $\frac{1}{4}$ at regne, † 1868 $\frac{16}{4}$ i København. — 1832 $\frac{7}{2}$ v. Kammerraad, 1847 $\frac{28}{6}$ Justitsraad, 1853 $\frac{6}{10}$ R. — Gift 1820 $\frac{24}{4}$ i København (Holmens Sogn) m. Emilie Georgine Hansen, f. 1799 $\frac{3}{10}$ i København (Nicolai Sogn), † 1860 $\frac{5}{1}$ i København (Lærredshandler Johan H. og Maren Borgesen).

1858—83. Alberg, Carl Theodor, f. 1814 $\frac{25}{8}$ i København (Statsgældsdirektør, Konferensraad Peter A. og Conradine Christiane Rasmussen), 1833 Student (Borgerdydskolen), 1839 $\frac{22}{10}$ cand. jur., 1835 Volontær i Finansdeputationen, 1843 Kancellist s. St., s. A. Fuldmægtig, 1849 Fuldmægtig i Finansministeriets Ekspeditions-Sekretariat, 1853 i Pensionskontoret, 1854 kst., 1855 $\frac{22}{3}$ fast ansat Kontorchef s. St., 1858 $\frac{24}{6}$ fra $\frac{1}{8}$ A F. f. Vordingborg Amtstuedistr. og Kasserer ved Petersgaards Skovdistrikt, 1868 $\frac{17}{12}$ fra 1869 $\frac{1}{1}$ at regne entl. fra Stillingen som Skovkasserer ved det nu afhændede Petersgaards Skovdistrikt, † 1883 $\frac{16}{10}$ i Vordingborg. — Overligningskommissær for Vordingborg Købstad 1869—83. — 1852 $\frac{16}{4}$ Kammerassessor, 1855 $\frac{22}{3}$ v. Kammerraad (frasier sig Titelen i Marts 1875). — Gift 1842 $\frac{8}{10}$ i København (Fruc K.) m. Eline Christine Rundin, f. 1812 $\frac{13}{5}$ i København, † 1886 $\frac{9}{2}$ i Hillerød (Garver Jonas R. og Anne Cecilie Sørensen).

1884—95. Andersen, Johannes Julius, f. 1832 $\frac{27}{12}$ i København, Helligaands Sogn (Høker Jeppe A. og Kristine Marie Herløv), 1861 Fuldmægtig ved Præstø Amts sjæll. Amtstue, 1883 $\frac{1}{11}$ kst. A F. f. Præstø Amts sjæll. Amtstuedistr., 1888 $\frac{27}{8}$ fast ansat, 1895 $\frac{14}{5}$ afskediget uden Pension, derefter Bogholder, † 1916 $\frac{21}{4}$ i København. — Gift m. Louise Elisabeth Christiane Schrader, f. 1841 $\frac{10}{10}$ i København, † 1920 $\frac{10}{9}$ i København (Skibskaptajn Johan Christian S. og Johanne Louise Augusta Bruun).

1895—1906. Maës, Heinrich Ditlev Karl Kristian, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1895 $\frac{3}{5}$ kst., $\frac{20}{12}$ fast ansat A F. f.

Præstø Amts sjæll. Amtstuedistr., 1906 $\frac{14}{3}$ AF. f. Hjørring Amtstuedistr., se under Viborg.

1906—19. Blechingberg, Einar, f. 1860 $\frac{15}{11}$ i København (Borgmester i Roskilde, Justitsraad Carl Daniel Fribo B. og Jørgine Worsaae), 1879 Student (Roskilde), 1885 $\frac{13}{1}$ cand. jur., s. A. Assistent i 1. Revisionsdepartement, 1899 $\frac{1}{7}$ Fuldmægtig, 1906 $\frac{7}{6}$ AF. f. Præstø Amts sjæll. Amtstuedistr., † 1919 $\frac{5}{11}$ i Næstved. — Gift 1890 $\frac{2}{7}$ i København (St. Matthæus K.) m. Sigrid Madsen, f. 1869 $\frac{9}{10}$ i København (Apoteker, Assessor pharmaciæ Hans Peter M. og Fanny Elise Marie Christine Høst).

1920—25. Grumme, Carl Alfred, f. 1863 $\frac{17}{5}$ i Horsens (Købmand Heinrich Andreas August G. og Petrine Marie Olsen), 1881 Student (Horsens), 1891 $\frac{28}{1}$ cand. jur., 1891 $\frac{1}{10}$ Assistent i 1. Revisionsdepartement, 1906 $\frac{31}{8}$ Fuldmægtig s. St., 1893 $\frac{1}{3}$ —1913 $\frac{30}{6}$ tillige Fuldmægtig hos Sparekasseinspektøren, 1913 $\frac{12}{6}$ fra $\frac{1}{7}$ AF. f. Assens Amtstuedistr., 1920 $\frac{11}{5}$ AF. f. Præstø Amts sjæll. Amtstuedistr., † 1925 $\frac{18}{3}$ i Næstved. — Gift 1893 $\frac{21}{12}$ i Frederiksberg K. m. Johanne Dorthea Amanda Lous, f. 1862 $\frac{25}{4}$ i København (Kancelliraad Hans Harald Ferdinand L. og Thora Bøge).

1926— . Boeck, Peter Christian Bianco, f. 1878 $\frac{27}{4}$ i København (Kammerherre, Oberst Bianco B. og Charlotte Augusta Bruun), 1897 Student (Borgerdydskolen p. Østerbro), 1904 $\frac{20}{2}$ cand. jur., s. A. Fuldmægtig ved Københavns Amts nordre Birk og ved Sjællands Stiftamt, 1905 $\frac{17}{3}$ Fuldmægtig ved Aarhus Stiftamt, 1906 $\frac{1}{7}$ By- og Herredsfuldmægtig i Skanderborg, 1907 $\frac{1}{11}$ Assistent i Sø- og Handelsretten, 1908 $\frac{1}{4}$ tillige Assistent i Skatte-departementet, 1915 $\frac{28}{12}$ Fuldmægtig der, 1921 $\frac{15}{11}$ kst. AF. f. Vejle Amtstuedistr., 1924 $\frac{25}{1}$ f. Frederiksborg Amtstuedistr., 1925 $\frac{4}{9}$ fra 1926 $\frac{1}{1}$ AF. f. Præstø Amts sjællandske Amtstuedistr. — Sekretær ved den sønderjyske Valutaregulering. — Halvkompanjefører i Akademisk Skyttekorps, 1909—19 Depotkommandør, under Krigen Stabschef ved Jernbanebevogtningen; har Idrætsmærket i Guld. — 1920 $\frac{21}{1}$ R.; dekoreret med Tyske røde Kors. — Gift 1905 $\frac{7}{6}$ i København (Slotskirken) m. Ingeborg Réé, f. 1881 $\frac{22}{3}$ (Tobaksfabrikant Herman Ludvig R. og Harriet Hecksher).

Møns Amtstuedistrikt.

Omfatter Mønbo Herred (Øerne Møn og Nyord).

1841—50. Frost, Iver, Fuldmægtig i Matrikulskontoret, 1840 $\frac{10}{12}$ (Bestalling $\frac{31}{12}$) fra 1841 $\frac{1}{1}$ AF. f. Møns Amtstuedistr., 1850 $\frac{25}{9}$ AF. f. Aarhus Amtstuedistr., fra $\frac{1}{10}$, se der.

1850—57. Schaper, Carl Diderik Wilhelm, f. 1802 $\frac{4}{6}$ i København (Kaptajn, Murmester Gottfred Diderik Christopher

S. og Nicoline Margrethe Harsdorff), 1821 exam. jur., 1822 $15/1$ Volontær (Skriver) i Rentekammerets københavnske Renteskriverkontor, 1832 $14/2$ Kopist i 1. sjæll. Kontor, senere i Revisionskontoret for de kgl. Domæner, 1845 $13/11$ Fuldmægtig der, senere Fuldmægtig i Generaldecisionet for det direkte Skattevæsen (under Finansministeriet), 1850 $19/10$ kst. AF. f. Møns Amtstuedistr., 1851 $19/5$ kgl. udnævnt (Bestalling $16/6$), † 1857 $3/9$ i Stege. — 1856 $6/10$ v. Kammerraad. — Gift 1851 $11/12$ i Stege m. Annette Sophie Elisabeth Tiedemann, f. 1819 $18/9$ i Stege, † 1908 $2/7$ (Købmand Gerhard Christian T. og Helene Caroline Dahl).

1858—88. Reinsholm, Hans Georg, f. 1808 $10/11$ p. Arresødal ved Frederiksværk (Godsinspektør Jens R. og Christiane Ernestine Winckler), Avlsforvalter p. Grønnesøgaard ved Frederiksværk, 1840—56 Godsforvalter p. Frederiksværk Gods, 1846 $19/6$ —1858 $1/4$ Medlem af Direktionen for Frederiksværk og Omegns Sparekasse, 1856—57 Skovkasserer i Frederiksværk, tillige Medlem af Tiendekommissionen for Frederiksborg Amts 1. Distr. (entl. 1858 $19/4$), 1858 $31/3$ Bestalling som AF. f. Møns Amtstuedistr., kgl. stadfæstet 1864 $24/10$, † 1888 $18/4$ i Stege. — 1854 $6/10$ Kammerassessor, 1867 $24/5$ Kammerraad (frasier sig denne Titel i Juli 1874). — Gift 1839 $3/3$ p. Arresødal i Vinderød Sogn m. Vilhelmine Marie Falkenberg, f. 1816 p. Sonnerupgaard i Hvalsø Sogn, hjemmedøbt $28/6$, † 1888 $22/4$ i Stege (Kammerraad Hans F. og Juliane Sophie Hoffman).

1888—92. Christiansen, Andreas Wilhelm Johann Louis, f. 1823 $12/3$ i Borby ved Eckernförde (Gaardmand Christian C. og Sophie Petersen), 1840 $1/4$ ansat ved Toldvæsenet i Hertugdømmerne, 1852 $1/9$ Assistent og 1861 $6/7$ kst. Revisor i Slesvigske Toldrevisionskontor til dettes Ophævelse 1865 $1/4$, 1866 $1/10$ Assistent og 1870 $1/8$ Fuldmægtig ved Københavns Amtstue (til Efteraaret 1886), 1883 $27/3$ Klasselotterikollektor i København, 1888 $11/6$ kst. AF. f. Møns Amtstuedistr., indtil 1892 $15/12$, † 1893 $20/1$ i København. — Gift 1859 $21/9$ i Tjæreby (Frederiksborg Amt) m. Cathrine Mathilde Lund, f. 1837 $4/3$ i Kvalbø Præstegaard p. Suderø, Færøerne, † 1919 $2/7$ i Västerås (Provst Hans Andersen L. og Thomasine Cornelia Ambrosia Bugge).

1892—97. Wilde, Alexander Johan Sophus Just, Assistent i 1. Revisionsdepartement, 1892 $1/10$ kst. AF. f. Møns Amtstuedistr., 1897 $21/8$ AF. f. Randers Amtstuedistr., se der.

1897—1925. Bendtsen, Hans Jørgen, f. 1860 $30/3$ i Klemsker (Snedkermester Hans Peter B. og Ane Margrethe Dahlbye), 1883 $1/10$ Assistent ved Københavns Amtstue, 1886 $1/4$ 2. Fuldmægtig, 1895 $1/4$ 1. Fuldmægtig s. St., 1897 $8/9$ kst. A F. f. Møns Amtstuedistr., 1907 $4/6$ fast ansat, entl. 1925 $18/5$ fra

$\frac{1}{7}$, † 1932 $\frac{22}{6}$ i København. — 1925 $\frac{14}{6}$ R. — 1898—1925 $\frac{30}{9}$ Medlem af Direktionen for Møns Spare- og Laanekasse; var som Revisor tilknyttet Baroniet Zeuthen i Tølløse. — Gift 1891 $\frac{21}{1}$ i København m. Nielsine (Nelly) Regine Jagd, f. 1864 $\frac{19}{11}$ i Thisted (Amtsforvalter Jens C. H. C. J. og Dorothea V. C. A. Tornøe).

1925. Schlichtkrull, Carl Emil, f. 1868 $\frac{9}{4}$ p. Frederiksberg (Amtsforvalter Ole Christian S. og Charlotte Emilie Dorothea Liunge), 1888 Student (Aarhus), 1893 $\frac{1}{2}$ cand. polit., 1894 $\frac{1}{4}$ Assistent i Finansministeriets 2. Departement, 1907 $\frac{29}{4}$ (fra $\frac{1}{5}$) Skovkasserer og Amtstuefilialbestyrer i Esrom, 1925 $\frac{4}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) A F. f. Møns Amtstuedistr., hvilket Embede han dog ikke kom til at overtage, Afsked 1925 $\frac{22}{12}$ fra 1926 $\frac{1}{1}$ at regne. — Gift 1908 $\frac{10}{3}$ i Esbønderup m. Clara Johanne Emma v. Ellbrecht, f. Müller (gift 1. m. Løjtnant Eberhard Helmuth v. E.), f. 1871 $\frac{30}{3}$ i Nørre Sundby, † 1924 $\frac{21}{1}$ i Esrom (Bogholder ved Københavns Mælkeforsyning Hermann Edvard Emil M. og Hedevig Juliane Marie Petronelle Nielsen).

1926— . Holmen, Otto Christopher Bernhard Theodor Pedersen, f. 1872 $\frac{8}{2}$ i Viborg (Spindemester Jens Pedersen og Anna Magdalene Gotfredsen (Holmen) i Svendborg), 1890 Almindelig Forberedelseseksamen, 1886 $\frac{1}{1}$ Kontorist ved Svendborg Amtstue, 1893 $\frac{1}{12}$ 2. Fuldmægtig s. St., 1895 $\frac{1}{6}$ 1. Fuldmægtig ved Æbeltoft Amtstue, 1920 $\frac{16}{6}$ (fra $\frac{1}{7}$) Amtstuefilialbestyrer og Skovkasserer i Nykøbing Sj., 1925 $\frac{22}{12}$ (fra 1926 $\frac{1}{1}$) A F. f. Møns Amtstuedistr. — 1899 $\frac{7}{9}$ —1920 $\frac{1}{7}$ Forligsmægler i Æbeltoft, 1923 $\frac{1}{10}$ —1926 $\frac{1}{2}$ do. i Nykøbing Sj., 1900 $\frac{23}{8}$ —1919 $\frac{1}{12}$ Formand for Ligningskommissionen i Æbeltoft, 1901 $\frac{1}{4}$ —1908 $\frac{31}{3}$ Revisor for Æbeltoft-Trustrup Banen, 1908 $\frac{1}{1}$ —1921 $\frac{1}{1}$ do. for Sparekassen for Æbeltoft By og Omegn, 1916 $\frac{1}{1}$ —1918 $\frac{31}{12}$ kritisk Særrevisor (Eksportrevisor) for Æbeltoft Andels-Svine-slagteri, 1915 $\frac{1}{10}$ —1920 $\frac{1}{7}$ Regnskabsfører og Kasserer (Inspektør) for Randers Amts Tuberkulosehospital og Sygehus i Æbeltoft, 1929 $\frac{30}{7}$ Kasserer for Præstø Amts Sygehus og Sindssygeanstalt i Stege. — Gift 1900 $\frac{8}{8}$ i Randers m. Christine Dorthea la Cour, f. 1878 $\frac{8}{6}$ p. Lihmegaard i Randers Amt (Proprietær Christian Frederik Carl la C. og Sophie Johanne Marie Schmidt).

Bornholms Amtstuedistrikt.

Amtsforvalteren er tillige Forvalter for det kgl. Gods samt Skovkasserer for Bornholms Skovdistrikt.

1844—55. Lerche, Henrik Georg Flemming, Fuldmægtig og Sportelkasserer i Rentekammeret, 1844 $\frac{18}{4}$ A F. og Riddefoged f. Bornholm, 1855 $\frac{29}{3}$ A F. f. Frederiksborg Amtstuedistr., se der.

1855—75. Jensen, Niels Lauritz Christian, kst. AF. f. Ods Herreds Amtstuedistr., 1855 $\frac{29}{10}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1875 $\frac{9}{6}$ AF. f. Københavns Amtstuedistr., se der.

1875—86. Lütken, Johannes Sylvester, Chef for Statsaktivkontoret, 1875 $\frac{15}{10}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1886 $\frac{11}{9}$ AF. f. Vejle Amtstuedistr., se der.

1886—95. Weidemann, Conrad Daniel, Inspektør ved det Wærnske Institut, 1886 $\frac{7}{12}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1895 $\frac{4}{4}$ AF. f. Aalborg Amtstuedistr., se der.

1895—1902. Lerche, Hannibal Henrik, kst. AF. f. Varde Amtstuedistr., 1895 $\frac{28}{6}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1902 $\frac{8}{8}$ AF. f. Holbæk Amtstuedistr., se der.

1902—13. Blum, Hans Ludvig Rudolph, Fuldmægtig i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1902 $\frac{11}{10}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1913 $\frac{7}{7}$ AF. f. Svendborg Amtstuedistr., se der.

1913—21. Ravn, Aage, kst. Kontorchef under Finansministeriet, 1913 $\frac{10}{9}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1921 $\frac{13}{11}$ AF. f. Vejle Amtstuedistr., se under Frederiksborg.

1922—26. Juul, Johannes Peter Laurentius Husum, Fuldmægtig i 1. Revisionsdepartement, 1922 $\frac{4}{2}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1926 $\frac{1}{8}$ AF. f. Viborg Amtstuedistr., se der.

1926—32. Drejer, Christen Bojer Nielsen, f. 1868 $\frac{1}{6}$ i Tømmerby, Thisted Amt (Gaardejer Niels Jensen (Drejer) og Ane Marie Christensen), 1884 Assistent i Finansministeriets 2. Departement (Anvisningskontoret), 1917 $\frac{1}{12}$ Fuldmægtig i Statsgældskontoret, 1926 $\frac{1}{4}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., Afsked efter Ansøgning p. Gr. af Svagelighed 1932 $\frac{21}{3}$ fra $\frac{30}{4}$ at regne, † 1932 $\frac{30}{4}$ i Rønne. — Gift 1926 $\frac{3}{12}$ i København m. Anna Christine Schmidt f. Mathiesen, f. 1872 $\frac{27}{7}$ i København (Snedkermester Ole M. og Maren Marie Hansdatter).

Maribo Amtstuedistrikt.

Omfattede oprindeligt kun Lolland, men efter Nykøbing Amtstues Nedlæggelse 1. April 1874 hele Maribo Amt, dog med en Filial i Nykøbing F. Amtsforvalteren er tillige Forvalter for Falsters Gods og for Baadesgaards Gods paa Lolland.

1826—59. Eller, Mathias Christian Siegfried, f. 1792 i København, døbt $\frac{15}{10}$ i Vor Frelses K. (Fuldmægtig Richard Petri E. og Bolene Sophie Møller), 1808 Volontær i Rentekammerets 1. søndenfjeldske Kontor, Skriver s. St., 1810 exam. jur., 1811 $\frac{12}{3}$ Kopist i samme Kontor til dets Ophævelse 1814 $\frac{6}{4}$, 1814 $\frac{12}{7}$

Kopist i 1. sjæll. Renteskriverkontor, 1821 $13/1$ Fuldmægtig i det islandske og bornholmske Renteskriverkontor, 1826 $6/6$ A F. f. Maribo Amtstuedistr., fik 1834 $9/8$ Tilladelse til trods en Kassemangel at forblive i sit Embede, † 1859 $27/5$ i Maribo. — 1832 $7/2$ Kammerraad, 1853 $6/10$ Justitsraad. — Gift 1821 $27/10$ i København (Holmens Sogn) m. Pauline Birgitte Löser, f. 1801 $2/4$ i København (Petri Sogn), † 1878 $2/8$ i København, begr. i Maribo (Blikkenslagermester Johann Andreas L. og Anna Elisabeth Conrad).

1859—63. Wegge, Hans Gerdes, f. 1796 $14/4$ i Bursø (Skytte paa Søholt, senere Skovrider Christian Frederik W. og Anne Margrethe Gerdes), 1823 Oktbr. exam. jur., 1829 $2/6$ Landmaaler, 1842 $9/3$ Landinspektør (uden Eksamen, da han „er særdeles duelig og der er stor Trang til Landinspektører”), 1847 $12/3$ Tiendekommissær i Roskilde Distrikt, „fra den Tid han tager Bolig i Roskilde”, 1849 Distriktslandinspektør paa det kgl. Domænegods i Frederiksborg Amt, 1853 $8/5$ Stiftslandinspektør i Sjællands Stift, Medlem af Eksaminationskommissionen for den forenede Landmaaler- og Landinspektøreksamen (entl. 1860 $31/3$), 1859 $20/8$ A F. f. Maribo Amtstuedistr., † 1863 $6/8$ i Maribo. — 1853 $6/10$ Justitsraad. — Gift 1847 $28/4$ i Egebjerg K. m. Rosalie Constance Wellendorf, f. 1828 $10/4$ p. Mantzhøj Skovridergaard i Egebjerg Sogn, † 1876 $17/8$ i Gjeltehus, Søllerød Sogn (Skovrider Hans Christian Eggert W. og Cathrine Elisabeth Salome Ulrich).

1863—91. Meyer, Johan Frederik Otto Eduard, f. 1813 $27/3$ i København (Assessor i Statsgældsdirektionen Johannes Christian Frederik M. og Karen Marie Cecilie Müller), 1830 Student (v. Westenske Institut), 1835 $28/10$ cand. jur., 1831 Volontær i Statsgældsdirektionens Aktivkontor, 1837 $29/4$ Kopist s. St., 1846 $18/11$ Fuldmægtig i Statsgældskontoret, 1855 $29/10$ A F. f. Ringkøbing Amtstuedistr., 1863 $26/11$ A F. f. Maribo Amtstuedistr., 1874 tillige Forvalter for Falsters Gods og 1879 for Baadesgaards Gods, † 1891 $11/6$ i Maribo. — 1860 $6/10$ v. Kancelliraad, 1875 $4/2$ R. — Gift 1. 1845 $25/4$ i København (Frue K.) m. Emilie Petrea Johansine Smidt, f. 1816 $19/2$ i København (Holmens S.), † 1848 $29/2$ i København (Isenkræmmer Jens S. og Marie Cathrine Svane). — Gift 2. 1854 m. Meta Louise Schou, f. 1823 $21/9$ i København (Holmens S.), † 1910 $27/1$ i Maribo (Kasserer ved Søassurancekompagniet Christian Stolberg S. og Oline Cathrine Zedler).

1891—1902. Gyldenkrone, Emil, Baron, f. 1838 $27/10$ i Skanderborg (Amtsforvalter, Baron Christian Frederik G. og Marie Sophie Frederikke Bardenfleth), 1857 Student (Borgerdydskolen p. Christianshavn), 1863 $16/1$ cand. jur., s. A. Assistent i Finansministeriet, 1872 $18/10$ kst. Legationssekretær i St. Petersborg, 1873 $31/10$ kgl. udnævnt fra $1/11$ at regne, 1875 Legationssekretær i Berlin,

1885 $\frac{6}{5}$ fra $\frac{1}{7}$ at regne AF. f. Hjørring Amtstuedistr., 1891 $\frac{12}{9}$ AF. f. Maribo Amtstuedistr., † 1902 $\frac{15}{5}$ i Maribo. — 1876 $\frac{8}{4}$ R. — Gift 1882 $\frac{27}{8}$ m. Abelone (Lona) Birgitte Gulowsen, f. 1848 $\frac{30}{1}$ i Kristiania (Oslo), Sanglærerinde (Købmand Anders G. og Nanna Dithlovine Cecilie Gabrielsen).

1902—05. Holst, Carl Peter Christian Daniel, f. 1843 $\frac{15}{11}$ i København, Frue Sogn (Farver Carl Peter Vilhelm Bryde H. og Ane Malene Hansen), 1861 Student (v. Westenske Institut), 1867 $\frac{23}{5}$ cand. jur., 1868—76 Assistent paa Sjællands Stiftamts Kontor, 1869 Assistent i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1874 kst., 1876 $\frac{21}{8}$ (fra $\frac{1}{9}$) fast ansat Fuldmægtig s. St., 1876 $\frac{1}{11}$ —1878 $\frac{30}{6}$ tillige kst. AF. f. Holbæk Amtstuedistr., 1885 $\frac{8}{6}$ (fra $\frac{1}{7}$) AF. f. Assens Amtstuedistr., 1902 $\frac{16}{8}$ AF. f. Maribo Amtstuedistr., † 1905 $\frac{27}{10}$ i Maribo. — 1894 $\frac{28}{7}$ R. — Gift 1877 $\frac{24}{4}$ i København (Holmens K.) m. Anna Marie Margrethe Schwartz, f. 1854 $\frac{18}{7}$ i København, døbt i Tysk ref. K., (Boghandler Otto Friederich S. og Mariane Catharine Louise Wilhelmine Rosing).

1906— . Holck, Axel Nikolaj, f. 1863 $\frac{30}{1}$ i København (Sognepræst Johan Christopher H. og Thyga Elisabeth Christine Thomine Thaning), 1882 Student (Bokkenheusers Kursus), 1888 $\frac{26}{6}$ cand. polit., 1892 $\frac{1}{4}$ Assistent i Statens statistiske Bureau, 1896 $\frac{1}{1}$ Fuldmægtig s. St., 1897 $\frac{1}{4}$ Kontorchef, 1903 $\frac{30}{5}$ (fra $\frac{1}{7}$) AF. f. Hjørring Amtstuedistr., 1906 $\frac{5}{2}$ (fra $\frac{1}{3}$) AF. f. Maribo Amtstuedistr. — 1903— Formand for Foreningen imod lovbeskyttet Usædelighed, 1912— Formand for Lolland-Falsters historiske Samfund og Redaktør af dets Aarvog, 1908— Formand for Maribo Stiftsmuseums Bestyrelse; historisk og socialøkonomisk Forfatter (Dansk Statistiks Historie 1800—50; Arbejderforhold og Socialreform i det 19. Aarh. (1920); Medarbejder ved Salmonsens Konversationsleksikon, „Verdenskulturen“, Tidsskrift for Kunst; Redaktør af Tidsskrift for Industri 1902—03). — 1910 $\frac{29}{12}$ R., 1927 $\frac{26}{10}$ DM. — Gift 1893 $\frac{27}{9}$ i København (Frelser K.) m. Ida Charlotte Thorlakson, f. 1872 $\frac{1}{5}$ i København (Tandlæge Grimur Carl Christian T. og Elisabeth Weide Engholm).

Nykøbing F. Amtstuedistrikt (—1874) og Amtstueffilial (1874—).

Omfattede Falster med Bogø samt Fejø, Fæmø og Askø under Fuglse Herred. Ved Lov af 16. Marts 1874 blev Amtstuen nedlagt fra 1. April s. A. (jvf. Skattedirektoratets Skr. af 27. Marts s. A., Nr. 50) og Distriktet henlagt under Amtsforvalteren i Maribo, dog med en Amtstueffilial i Nykøbing F., hvis Bestyrer tillige er Skovkasserer for Falsters Skovdistrikt.

1820—49. Parelius, Hans Ludvig Schiellerup, f. 1783 $\frac{19}{12}$ i Holbæk (Klokker Peter P. og Karen Hagen), April 1804—

20 Fuldmægtig ved Holbæk Amtstue, 1807 Feltpostekspeditor, 1810 Jan.—Dec. og 1811 Febr.—1814 Juni befuldmægtiget af Kommissionen for Københavns Brændselsforsyning til at varetage Forretningerne ved Oplaget i Holbæk, 1815 $27/4$ — $1/6$ kst. AF. i Kalundborg, 1820 $14/11$ kst. AF. paa Falster og Bestyrer af de falsterske Godser og Vaalse By (overtog Embedet 1821 $1/4$), 1824 $9/3$ fast ansat, 1824 $11/9$ fritaget for Godsbestyrelsen, entl. 1849 $1/8$, † 1849 $6/10$ i Nykøbing F. — 1828 $27/10$ (Bestalling $1/11$) v. Kammerraad, 1843 $27/7$ R., 1847 $28/6$ Justitsraad. — Gift 1812 $14/6$ i Hagested m. Petrea Søeborg, f. 1784 $28/11$ i Hagested, † 1846 $29/12$ i Nykøbing F. (Sognepræst Peder S. og Ingeborg Magdalene Barbara Rørbye).

1850—73. Leuning, Edvard William, f. 1801 $4/1$ i København, Frue S. (Justitssekretær i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten Christopher Gram L. og Cecilie Marie Kirchhoff), 1821 exam. jur., s. A. Volontær i 1. jyske Renteskriverkontor, 1827 $29/5$ Kopist i Matrikulskontoret, 1842 $15/12$ Fuldmægtig s. St., 1850 $30/1$ AF. f. Nykøbing F. Amtstuedistr., entl. 1873 $21/7$, fra $1/10$, † 1877 $28/8$ i Nykøbing F. — 1854 $6/10$ v. Kammerraad, 1869 $21/7$ Justitsraad, 1872 $30/11$ R. — Gift 1846 $30/10$ i Taarnby K. paa Amager m. Mettea Louise Blicher, f. 1816 $8/8$ i Nykøbing F., † 1883 $28/11$ s. St. (Overlærer Hans Jacob B. og Louise Margrethe Kornbech).

1873—74. Wolf, Eduard Peter Wilhelm, fhv. AF. paa Ærø, 1873 $15/9$ (fra $1/10$) kst. AF. f. Falsters Amtstuedistr., 1874 $27/3$ (fra $1/4$) Amtstuefilialbestyrer og Skovkasserer i Nykøbing F., 1874 $25/9$ AF. f. Viborg Amtstuedistr., se der.

Amtstuefilialbestyrere.

1874. Wolf, Eduard Peter Wilhelm, se ovenfor.

1875—84. Høyer, Johan Christian Sophus, Amtstuefuldmægtig i Aalborg, 1874 $31/12$ (fra 1875 $1/2$) Amtstuefilialbestyrer i Nykøbing F. og Skovkasserer f. Falsters Distrikt, 1884 $10/1$ Amtstuefilialbestyrer og Skovkasserer i Esrom, se der.

1884—1905. Larsen, Hans Vilhelm, f. 1838 $22/6$ i Gribsvad Kro, Rørup Sogn, Odense Amt (Kroejer Mads L. og Katrine Elisabeth Amundsen), var som ung i Syd- og Nordamerika, 1860 Lærereksamen (Skaarup), 1860—64 Lærer ved Mjels Skole paa Als, derefter Forstander for den Classenske Højskole i Frederiksværk, 1871 $22/6$ Bestalling som Landinspektør, 1876 $28/2$ Skovkasserer for Tisvilde—Frederiksværk Distrikt, 1884 $6/2$ Skovkasserer for Falster og Amtstuefilialbestyrer i Nykøbing F. (fra $1/4$), samtidig Landinspektør s. St., † 1905 $6/4$ i Nykøbing F. — 1889—92 og 1894—1900 Medlem af Nykøbing F. Byraad. — Gift 1884 $26/9$ i Nykøbing F. m. Marie Magdalene Marquardt, se nedenfor.

1905—21. Larsen, Marie Magdalene, f. Marquardt, f. 1851 $\frac{3}{2}$ i Nykøbing F. (Mægler Marius August M. og Maren Gotthardt), 1905 $\frac{29}{6}$ (fra $\frac{1}{7}$) Skovkasserer f. Falsters Distrikt samt Bestyrer f. Amtstuefilialen i Nykøbing F., Afsked 1921 $\frac{26}{10}$ fra $\frac{30}{11}$ at regne. — Gift 1. 1871 $\frac{29}{3}$ i Nykøbing F. m. Christian Erik Emil Heilmann, cand. pharm., Hotelejer i Frederiksværk, f. 1842 $\frac{23}{10}$ i Frenderup, Damsholte Sogn, † 1878 $\frac{21}{8}$ i Frederiksværk (Pharmaceut Jens Christian H. og Petrine Emilie Rasmussen). — Gift 2. 1884 $\frac{26}{9}$ i Nykøbing F. m. Hans Vilhelm Larsen, se ovenfor.

1921—31. Preuss, Otto Henrik, f. 1864 $\frac{18}{3}$ p. Frederiksberg (Kancellist, siden Bestyrer af Kolding Oppebørselsstue Henrik Casper P. og Marie Elisabeth Steen), 1882 $\frac{1}{6}$ Assistent ved Frederiksborg Amtstue, 1883 $\frac{1}{7}$ Fuldmægtig ved Kolding Oppebørselsstue, 1889 $\frac{1}{4}$ 2. Fuldmægtig ved Svendborg Amtstue, 1891 $\frac{19}{4}$ 1. Fuldmægtig ved Roskilde Amtstue, 1895 $\frac{15}{9}$ Bestyrer af Præstø Amts sjæll. Amtstues Filialkontor i Faxe, 1902 $\frac{1}{4}$ 1. Fuldmægtig ved Amtstuens Hovedkontor i Næstved, 1921 $\frac{31}{12}$ Amtstuefilialbestyrer i Nykøbing F. og Skovkasserer for Falsters Skovdistrikt, † 1931 $\frac{18}{11}$ i Nykøbing F. — Fra 1902 $\frac{1}{4}$ til sin Død Godsforvalter for Høvdingsgaards Gods; 1912—21 Formand for Sundhedskommissionen for Herlufsholms Sogn, 1916—21 Medlem af Sogneraadet smstds., 1916—21 Revisor i Næstved Sparekasse. — Gift 1896 $\frac{22}{9}$ i Roskilde m. Dagmar Biering, f. 1864 $\frac{11}{4}$ i Marstal (Distriktslæge i Roskilde Edvard B. og Hansine Marie Petersen).

Odense Amtstuedistrikt.

Omfatter Odense, Bjerge, Aasum, Lunde, Skam og Skovby Herreder.

1824—54. Bekker, Hans Henrik Wilhelm, f. i Svendborg, hjemmedøbt 1790 $\frac{7}{9}$ i St. Nicolai Sogn (Herredsfoged, Justitsraad Adrian B. og Christine Flindt), 1813 Kasserer paa Statsgældsdirektør Holtens private Kontor, 1816 $\frac{16}{4}$ Assistent i Bureauet for udenlandske Betalinger, Kasserer s. St., 1824 $\frac{27}{5}$ A F. f. Odense Amtstuedistr., † 1854 $\frac{17}{12}$ i Odense (St. Knuds Sogn). — 1831 $\frac{8}{1}$ Kammerraad, 1842 $\frac{28}{6}$ Justitsraad, 1851 $\frac{16}{6}$ R. — Gift 1822 $\frac{16}{10}$ i København (Holmens Sogn) m. Caroline Sophia Amalia Halse, f. 1794 $\frac{10}{9}$, døbt 1801 i Frederiksnagor, Indien, † 1864 $\frac{28}{2}$ i Odense (Prokurator Christopher H. og Caroline Bie).

1855—69. Berg, Mouritz Andreas, f. 1800 $\frac{18}{7}$ i København (Sergeant i Marinen Christopher Emanuel B. og Ane Cathrine Groos), 1814—17 Volontær hos Byfogden i Stubbekøbing, 1818 $\frac{29}{10}$ exam. jur., derefter Fuldmægtig hos Byfogden i Stubbekøbing (der tillige var Bestyrer af Stangerup Gods), 1820 Volontær og snart

efter Skriver i fynske og lollandske Renteskriverkontor, 1828 $\frac{24}{5}$ Kopist s. St., 1836 $\frac{30}{4}$ Prædicat af Fuldmægtig, 1841 $\frac{2}{3}$ Fuldmægtig i Revisionskontoret for københavnske og sjællandske Sager, 1842 $\frac{14}{9}$ A.F. f. Holbæk Amtstuedistr., 1855 $\frac{29}{3}$ A.F. f. Odense Amtstuedistr., † 1869 $\frac{12}{7}$ i Odense. — 1845 $\frac{28}{6}$ Kammerraad, 1856 $\frac{6}{10}$ Justitsraad, 1862 $\frac{10}{9}$ R., 1867 $\frac{24}{5}$ Etatsraad. — Gift m. Maren Cathrine Jensen, f. 1799 $\frac{15}{12}$ i Maribo Landsogn, † 1874 $\frac{12}{4}$ i Odense (Husmand Jens Pedersen og Dorthea Kirstine Lange).

1870—89. Kranold, Rudolph Heinrich Carl Conrad, f. 1819 $\frac{25}{11}$ i Itzehoe (Institutbestyrer, cand. theol. Wilhelm Heinrich Otto Emanuel K. og Louise Wilhelmine Dreessen), 1838 Student (Ratzeburg), 1842 juridisk Eksamen (Kiel), 1843 Volontær i Rentekammeret, 1847 $\frac{22}{1}$ (fra $\frac{1}{1}$) Fuldmægtig i Rentekammerets Slesv.-Holst.-Lauenborgske Revisionskontor, 1849 Bureauchef under den blandede Bestyrelseskommission for Slesvig, 1850 Chef for 2. Departements Bureau under den overordentlige Regeringskommissær, 1851 $\frac{5}{3}$ —1852 $\frac{7}{2}$ Chef for 2. Departements 1. Ekspeditionsbureau, fra 1851 $\frac{5}{3}$ tillige fungerende, 1852 $\frac{7}{2}$ definitivt udnævnt Chef for 2. Departement, 1862 $\frac{30}{11}$ Generaldecisor for Ministeriets Regnskabsvæsen, 1864 $\frac{28}{10}$ afskediget, 1864—66 kst. Chef for det kgl. Theater, 1869 $\frac{26}{10}$ A.F. f. Odense Amtstuedistr., fra 1870 $\frac{1}{1}$ at regne, † 1889 $\frac{8}{2}$ i Odense. — 1850 $\frac{23}{10}$ Kammerraad, 1852 $\frac{27}{1}$ Justitsraad, 1852 $\frac{6}{10}$ Etatsraad, 1854 $\frac{26}{4}$ R., 1854 $\frac{6}{10}$ v. Etatsraad, 1860 $\frac{27}{3}$ DM., 1866 Konferensraad, 1878 $\frac{21}{12}$ K. af Dbg. — 1856—63 Medlem af Rigsraadet. — Gift 1851 $\frac{19}{12}$ m. Anne Marie Christiansen, f. 1825 $\frac{19}{7}$ i Flensborg, † 1885 $\frac{16}{1}$ i Odense (Agent Christian Andreas C. og Henriette Rachel Kulenkampff).

1889—1901. Münter, Frederik, f. 1835 $\frac{1}{12}$ (Justitsraad, Raadmand Carl Vilhelm Theodor M. og Ingeborg Catharina v. Oppen), 1855 Student (privat), 1861 $\frac{21}{1}$ cand. polit., 1857 $\frac{24}{6}$ Volontær i Livrente- og Forsørgelsesanstalten, 1861 $\frac{1}{10}$ Assistent s. St., 1863 $\frac{21}{9}$ 3. Fuldmægtig, 1869 $\frac{27}{10}$ 2. Fuldmægtig, 1871 $\frac{1}{4}$ Ekspeditionssekretær i Livsforsikrings- og Forsørgelsesanstalten af 1871, 1882 $\frac{28}{10}$ afskediget efter Ansøgning, 1883 $\frac{9}{4}$ A.F. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1889 $\frac{7}{4}$ A.F. f. Odense Amtstuedistr., entl. 1901 $\frac{20}{2}$ fra $\frac{1}{3}$ at regne, † 1907 $\frac{10}{5}$ i København. — 1868 $\frac{21}{1}$ Kammerjunker, 1891 $\frac{8}{4}$ R., 1897 $\frac{3}{4}$ DM., 1901 $\frac{20}{2}$ Kammerherre. — Formand for Højres Arbejder- og Vælgerforening i København, Bestyrer for det Münterske Legat. — Gift 1881 $\frac{6}{12}$ i København m. Harriet Kirstine Hemmert, f. Jensen, (Enke efter Grosserer Jens Andreas H.), f. 1844 $\frac{28}{9}$ i København (Frue Sogn), † 1929 $\frac{7}{10}$ i København (Grosserer Jørgen J. og Birthe Christine Olsen).

1901—31. Nordlien, Peter Emil Mortensen (Navneforandring 1901 $^{10}/_5$), f. 1861 $^{10}/_1$ i Skallerup ved Hjørring (Proprietær Thomas Andreas Mortensen og Anna Maria Petersen), 1878 Student (Aalborg), 1884 $^{22}/_1$ cand. jur., Sagførerfuldmægtig, 1885 $^{1}/_{12}$ Assistent i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1891 $^{15}/_6$ Fuldmægtig, 1893 $^{1}/_{11}$ Ekspeditionssekretær, 1896 $^{18}/_9$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1901 $^{12}/_4$ AF. f. Odense Amtstuedistr., afsked. 1932 $^{5}/_1$ fra $^{1}/_2$ at regne, † 1932 $^{23}/_{11}$ i København. — 1903—12 Formand for Skatteraadet for Odense Skattekreds, forestod 1904 ff. Genneførelsen af Skattelovene af 1903 i Odense Kommune, 1913 $^{1}/_1$ —1931 $^{31}/_{12}$ Medlem af Landsoverskatteraadet; 1906 Juni—1931 Septbr. Medlem af Repræsentantskabet for Odense-Kerteminde-Martofte Jernbaneselskab (Formand fra Oktbr. 1921); 1915 Septbr.—1931 Septbr. Medlem af Repræsentantskabet for Sydfynske Jernbaneselskab; var Medlem af det af Finansministeriet 1919 $^{25}/_2$ nedsatte Udvalg til at undersøge og stille Forslag om Amtsforvalternes Lønningsforhold og om Ansættelse af Lønninger for Personalet ved Amtstuerne m. m.; 1910—18 Formand for Amtsforvalter-Etatens „Staaende Udvalg”; 1920—31 Medlem af Nævninge-Grundliste-Udvalget for Odense Købstad og St. Hans Landdistrikt. — 1913 $^{4}/_4$ R., 1926 $^{23}/_4$ DM., 1931 $^{9}/_1$ K. af Dbg. — Gift 1894 $^{20}/_8$ i Grenaa m. Wilhelmine Augusta Henning, f. 1860 $^{2}/_4$ i Grenaa (Købmand Chr. H. og Emma Kahlen).

1931— . Wolf-Jürgensen, Leopold Anton Oscar Marius, f. 1875 $^{8}/_{11}$ i Taagelund, Egtved Sogn, Vejle Amt (Lærer Niels Gjessing W.—J. og Alwina Dorothea Catharina Jessien), 1894 Student (Roskilde), 1902 $^{11}/_2$ cand. jur., 1906 $^{1}/_9$ Assistent (Sekretær) i 1. Revisionsdepartement, 1920 $^{1}/_{12}$ Fuldmægtig, 1908 $^{1}/_4$ af Justitsministeriet beskikket som Revisor ved Landbrugs-lotteriet, 1909 $^{1}/_4$ —1927 $^{1}/_4$ Medlem af Kontrolkomitéen for Landbrugslotteriet, fra 1926 $^{1}/_7$ som Formand, 1927 $^{25}/_1$ (fra $^{1}/_2$) AF. f. Aarhus Amtstuedistr., 1931 $^{11}/_2$ (fra $^{1}/_3$) AF. f. Odense Amtstuedistr. — Siden 1928 Medlem af Amtsforvalterforeningens Bestyrelse (Kasserer og Sekretær). — Ved Rigsdagsvalget 1910 opstillet som Delegationens Kandidat i Fredensborgkredsen, ved Valget 1913 som Venstres Kandidat i Stegekredsen, uden at opnaa Valg. — Gift 1905 $^{17}/_5$ i København m. Elna Christine Dannemand Nielsen, f. 1883 $^{11}/_1$ i København (Grosserer Thorkild D. N. og Kirstine Rasmussen).

Assens Amtstuedistrikt.

Omfatter Baag og Vends Herreder. Amtsforvalteren er tillige Forvalter for Frederiksgave Gods.

1843—52. de Klaumann, Sophus Christian, f. 1794 $^{30}/_1$ i København (Toldinspektør Frederik Wilhelm de K. og Dorothea

Albech), 1814 exam. jur., 1816 Kopist ved det fynske Guvernements Bureau i Odense, 1839 $20/12$ Fuldmægtig s. St. med Titel af Overkrigskommissær, 1843 $4/5$ A.F. f. Assens Amtstuedistr., $10/6$ s. A. Rang i 5. Klasse Nr. 3, † 1852 $17/1$ i Assens. — Gift 1831 $1/10$ i København (Trinitatis S.) m. Marie Cathrine Tvermoes, f. 1797 $30/8$ i København, † 1887 $31/12$ i Taarnby (Agent Mads Jacobsen T. og Anna Catharina Mohr).

1852—63. Tornøe, Jørgen, f. 1794 $23/9$ i Stige, Lumby Sogn (Skipper i Stige, senere Købmand i Kerteminde Wentzel Ulrich Jensen T. og Alhed Marie Jørgensdatter), 1817 exam. jur., fra 1825 Godsforvalter ved forskellige Godser, bl. a. Næsbyholm paa Sjælland, fra 1830 $18/9$ ved Frederiksgave og Flenstofte Godser paa Fyn (de var 1824 kommet under Kronen), 1841 $15/7$ Bestalling som kgl. Embedsmand, 1846 $6/2$ Tiendekommissær i Assens og Hinds-gavl Amter, 1852 $27/3$ A.F. f. Assens og Hinds-gavl Amter („saaledes at han ogsaa fremdeles bestrider Administrationen af de nævnte Godser”), † 1863 $31/7$ i Assens. — 1852 $6/10$ Kammerraad. — Gift 1830 $20/5$ m. Louise Augusta Sorterup, f. 1810 $23/5$ i Næstved, † 1891 $13/5$ p. Frederiksberg (Hotelejer og Forligelseskommissær i Næstved Jørgen S. og Christine Payngk).

1863—85. Christiansen, Johan Caspar, Købmand i Flensborg, Løjtnant, 1863 $26/11$ A.F. f. Assens Amtstuedistr., 1885 $9/4$ A.F. f. Roskilde Amtstuedistr., se der.

1885—1902. Holst, Carl Peter Christian Daniel, Fuldmægtig i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1885 $8/6$ (fra $1/7$) A.F. f. Assens Amtstuedistr., 1902 $16/8$ A.F. f. Maribo Amtstuedistr., se der.

1902—13. Bauditz, Knud Valdemarssøn, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1902 $15/10$ A.F. f. Assens Amtstuedistr., 1913 $11/4$ A.F. f. Holstebro Amtstuedistr., se der.

1913—20. Grumme, Carl Alfred, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1913 $12/6$ (fra $1/7$) A.F. f. Assens Amtstuedistr., 1920 $11/5$ A.F. f. Præstø Amts sjæll. Amtstuedistr., se der.

1920—21. Lund, Christian Frederik Johannes, f. 1862 $5/5$ i Nyborg (Premierløjtnant Johan Frederik L. og Ida Wilhelmine Augusta Zahle), Student 1882 (Borgerdydskolen p. Christianshavn), 1887 $21/1$ cand. polit., 1888 $3/10$ Løjtnant, 1889 Assistent i Finansministeriets Statsgældskontor, 1902 $29/3$ (fra $1/4$) Fuldmægtig s. St., 1917 $1/4$ Ekspeditionssekretær s. St., 1920 $30/7$ A.F. f. Assens Amtstuedistr., † 1921 $20/5$ i Assens. — Lærer i Dansk ved Hærens Elevskole, Frederiksberg Slot, fra 1891 $20/9$ til Elevskolens Ophævelse 1912 $16/1$. — 1920 $24/9$ R. — Gift 1. 1890 $17/7$ i Frederiksberg Præstegaard m. Kristine Funch, f. Hansen, f. 1854 $25/5$ i Øster Egesborg Sogn, † 1920 $17/4$ i København (Adoptivdatter

af Godsejer, Kaptajn Christian Frederik Gustav Hansen). — Gift 2. 1920 $\frac{31}{3}$ i København (Vor Frelser K.) m. Astrid Emilie Elisabeth Conradsen, f. 1879 $\frac{11}{7}$ i København (Bibliotekar L. V. C. og Emilie Caroline Jensen).

1921—26. Steensen-Leth, Constantin, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1921 $\frac{27}{7}$ AF. f. Assens Amtstuedistr., 1926 $\frac{1}{1}$ AF. f. Slagelse Amtstuedistr., se der.

1926— . Schmidt, William August, f. 1871 $\frac{19}{10}$ i Sæby, Holbæk Amt (Købmand William Alexander S. og Henriette Jacobine Meyer), 1888 $\frac{1}{4}$ Assistent ved Slagelse Amtstue, 1897 $\frac{1}{2}$ 2. Fuldmægtig, 1901 $\frac{1}{6}$ 1. Fuldmægtig s. St., 1910—26 tillige Forligskommissær i Slagelse Købstad og Antvorskov Birk, 1926 $\frac{1}{2}$ AF. f. Assens Amtstuedistr. — Gift 1897 $\frac{5}{6}$ i Slagelse (St. Mikkels K.) m. Hilda Frederikke Kirstine Morbech, f. 1877 $\frac{4}{11}$ i Slagelse (Rebsluger Carl Emil M. og Ane Kirstine Kristensen).

Nyborg Amtstuedistrikt, fra 1865 Svendborg Amtstuedistrikt.

Omfatter Vinding, Gudme, Sunds og Salling Herreder samt Langeland; siden 1870 hører desuden Ærø herunder, dog med en Amtstuefilial i Ærøskøbing. 1. Juli 1865 flyttedes Amtstuen fra Nyborg til Svendborg (i H. t. Bkg. 15. Febr. 1865). Amtsforvalteren er tillige Forvalter for det kgl. Gods paa Ærø.

1844—49. Guldenchrone, Christian Frederik, AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1844 $\frac{21}{9}$ AF. f. Nyborg Amtstuedistr., 1849 $\frac{12}{2}$ AF. f. Københavns Amtstuedistr., se der.

1849—64. Aagaard, Ulrik Christian Frederik, f. 1790 $\frac{6}{6}$ i Kolding (Proprietær Johannes A. og Louise Ravn), gjorde 1803—13 Tjeneste ved Kolding Amtstue, hvor han „i Krigens Tid deltog i alle løbende Forretninger”, 1814 Jan. exam. jur., s. A. Fuldmægtig ved Vejle Amtstue, 1824 $\frac{21}{12}$ (fra 1825 $\frac{1}{1}$, Bestalling 1825 $\frac{22}{1}$) AF. f. Æbeltoft Amtstuedistr., 1841 $\frac{24}{5}$ (Bestalling $\frac{8}{7}$) AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1849 $\frac{31}{5}$ (fra $\frac{1}{7}$) AF. f. Nyborg Amtstuedistr., † 1864 $\frac{25}{10}$ i Nyborg. — Medstifter af den 1829 $\frac{28}{10}$ oprettede Sparekasse for Æbeltoft og Omegn, 1836—46 Stænderdeputeret i Viborg (valgt af Købstæderne), 1848—49 Medlem af den grundlovgivende Rigsforsamling. — 1832 $\frac{7}{2}$ v. Kammerraad, 1845 $\frac{28}{6}$ R., 1847 $\frac{28}{6}$ Justitsraad, 1862 $\frac{6}{10}$ DM. — Gift 1818 $\frac{30}{10}$ i Vejle m. Anna Sophie Zacho, f. 1788 $\frac{3}{6}$ p. Frijsenborg i Hammel Sogn, † 1863 $\frac{21}{10}$ i Nyborg (Snedker Jens Peter Z. og Karen Marie Pedersdatter).

1865—76. Schaffalitzky de Muckadell, Vilhelm Joseph Henrik, f. 1811 $\frac{3}{3}$ p. Arreskov i Fyn (Kammerherre, Greve Erik Skeel de S. de M. og Susanne Birgitte Kaas), 1828 Student

(Nyborg), 1837 $\frac{6}{5}$ cand. jur., 1838 Jan. Volontær i Rentekammeret, fra Foraaret 1841 med Gage, Kaptajn i Livkorpset, 1849 Fuldmægtig i Indenrigsministeriet, 1856 $\frac{9}{2}$ (Bestalling $\frac{22}{3}$) AF. f. Randers Amtstuedistr., 1865 $\frac{20}{1}$ AF. f. Nyborg (Svendborg) Amtstuedistr., entl. 1876 $\frac{18}{3}$ fra $\frac{1}{4}$ at regne, † 1876 $\frac{26}{7}$ i Svendborg. — 1839 $\frac{19}{1}$ Kammerjunker, 1854 $\frac{6}{10}$ R., 1862 Kammerherre, 1876 $\frac{18}{3}$ DM. — Gift 1852 $\frac{13}{3}$ i København (Garnisons K.) m. Albinia Vilhelmine Jane Louise Hagemann, f. 1824 $\frac{29}{4}$ i København, † 1897 $\frac{20}{2}$ s. St. (General Jasper Lützow H. og Lady Harriet Hobarth).

1877—85. Møller, Jens Julius Gysbert, f. 1814 $\frac{28}{11}$ paa Straarupgaard i Dalby Sogn ved Kolding (Lotto-Assistent Jens Andreas M. og Julie), fra 1829 paa Branddirektør Thejlls Kontor i Svendborg, derefter i 5 Aar paa Grevskabet Langelands Godskontor til Foraaret 1838, 1839 Maj exam. jur., Fuldmægtig ved Frederiksborg Amtstue, Ejer af Ladegaards Mølle ved Hillerød, 1857—61 kst. Branddirektør i Frederiksborg Amts søndre Distrikt, 1861 $\frac{25}{5}$ AF. f. Holstebro Amtstuedistr., 1876 $\frac{12}{6}$ (fra $\frac{1}{9}$) AF. f. Svendborg Amtstuedistr., entl. 1885 $\frac{13}{8}$ fra $\frac{1}{10}$ at regne, † 1890 $\frac{19}{10}$ i Svendborg. — 1876—78 af Finansministeriet valgt Medlem af Repræsentantskabet for det sydfynske Jernbanelsselskab. — 1856 $\frac{6}{10}$ Kammerassessor, 1869 $\frac{21}{7}$ Kammerraad (frasier sig Titelen 1874), 1881 $\frac{22}{9}$ R., 1885 $\frac{3}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) Etatsraad. — Gift m. Emma Olavia Vilhelmine Høyer, f. 1823 $\frac{29}{10}$ i Slagelse, † 1888 $\frac{18}{2}$ i Svendborg (Prokurator Niels H. og Christiane Møller).

1885—97. v. Bülow, Carl Theodor Leonhard, f. 1825 $\frac{17}{10}$ i Flensborg (Oberst Franz Christoffer v. B. og Marie Christine Foght), 1852 Kancellist i Finansministeriets Assignations- og Bogholderkontor, 1859 Fuldmægtig s. St., 1864 kst., 1869 $\frac{24}{3}$ fast ansat Inspektør ved Klasselotteriet, 1885 $\frac{14}{12}$ AF. f. Svendborg Amtstuedistr., † 1897 $\frac{30}{3}$ i Svendborg. — 1860 Kammerjunker, 1877 $\frac{26}{7}$ naturaliseret som dansk Adel, 1880 $\frac{3}{12}$ R. — Gift 1871 $\frac{9}{9}$ i Frederiksberg K. m. Augusta Petrea Dahl, f. 1847 $\frac{28}{11}$ i Grenaa, † 1921 $\frac{13}{8}$ (Apoteker Christian Fischer D. og Frederikke Elisabeth de Fischer).

1897—1913. Holm, Conrad, f. 1840 $\frac{10}{3}$ i København (kgl. Bogholder, Justitsraad Poul Christian H. og Christiane Mørch), 1858 Student (Borgerdydskolen paa Christianshavn), 1866 $\frac{8}{6}$ cand. jur., 1870 Assistent i Finansministeriet, 1876 $\frac{24}{2}$ Fuldmægtig, 1877 tillige Sekretær ved det veterinære Sundhedsraad, 1885 $\frac{3}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) AF. f. Randers Amtstuedistr., 1897 $\frac{5}{6}$ AF. f. Svendborg Amtstuedistr., † 1913 $\frac{24}{5}$ i Svendborg. — 1905—10 Formand for Amtsforsvalter-Etatens „Staaende Udvalg”. — 1894 $\frac{28}{7}$ R. — Gift 1895 $\frac{21}{2}$ m. Maria Mørch, f. 1849 $\frac{20}{9}$ i Randers (Overlærer Bolle Herman M. og Maria Tauber).

1913— . Blum, Hans Ludvig Rudolph, f. 1864 $\frac{22}{12}$ i Holbæk (Sparekassedirektør Edvard Peter Georg B. og Emilie Bertelsen), 1882 Student (Schneekloth), 1889 $\frac{17}{1}$ cand. jur., Kopist i Landis-Over- samt Hof- og Stadsretten, 1892 Assistent i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1896 $\frac{16}{10}$ Fuldmægtig, 1902 $\frac{11}{10}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1913 $\frac{7}{7}$ AF. f. Svendborg Amtstuedistr. — 1922 $\frac{9}{3}$ R. — 1905—18 Medlem af Amtsforsvalter-Etatens „Staaende Udvalg”, 1921—24 Amtsforsvalterforeningens Formand. — Revisor ved det Wærnske Institut; i 4 Aar Formand for Svendborg Værgeraad, Medlem af Svendborg Vor Frue Sogns Menighedsraad. — Gift 1892 $\frac{23}{8}$ i København (Vor Frue K.) m. Louise Vermehren, f. 1869 $\frac{17}{8}$ i København (Isenkræmmer Edvard V. og Sophie Galle).

Ærø Amtstuedistrikt (1864—1870).

Ærø Amtstuefilial (1870—).

Indtil Freden i Wien 30. Okt. 1864 hørte Ærø under Hertugdømmet Slesvig og udgjorde et eget Amtstuedistrikt. Ved Lov af 2. Juli 1870 blev Ærø Amtstue nedlagt fra 1. Okt. s. A. og Øen henlagt under Svendborg Amtstue, dog med en Filial i Ærøskøbing, som bestyres af Toldforvalteren s. St. (jvf. Skattedirektoratets Skr. Nr. 55, 8. April 1874).

1862—70. Wolf, Eduard Peter Wilhelm, Kancellist i Ministeriet for Slesvig, 1862 $\frac{19}{2}$ AF. paa Ærø, 1862 $\frac{8}{3}$ tillige Kirkeinspektør, entl. 1870 $\frac{10}{9}$ fra $\frac{1}{10}$, se under Viborg.

Amtstuefilialbestyrere.

1870—1900. Bruun, Lars Junior, f. 1812 $\frac{14}{4}$ i Veggerløse (Skolelærer og Kirkesanger Niels B. og Sara Barfod), 1826—28 Kontorist i Stubbekøbing, 1828—31 i Nykøbing F. (Byfogedkontoret), 1832 exam. jur., Kammerskriver under Generaltoldkammer- og Kommercekollegiet, 1844 $\frac{8}{6}$ Toldbetjent i Aarhus, 1844 $\frac{5}{10}$ i Randers, 1845 $\frac{4}{2}$ kst. Overtoldbetjent i Skelskør, 1847 $\frac{1}{6}$ Toldkontrolør i Kerteminde, 1851 $\frac{21}{5}$ Toldassistent i Faaborg, 1852 $\frac{3}{11}$ Tolddoppebørselskontrolør i Ærøskøbing, 1868 $\frac{20}{1}$ tillige kst. Toldinspektør for Ærø, 1870 $\frac{28}{9}$ Toldforvalter for Ærø, 1870 $\frac{26}{10}$ tillige Bestyrer af Ærø Amtstuefilial, entl. 1900 $\frac{24}{8}$ fra $\frac{30}{9}$ at regne, † 1905 $\frac{26}{12}$ i Ærøskøbing. — 1869 $\frac{21}{7}$ Kammerassessor, 1882 $\frac{20}{3}$ R., 1900 $\frac{24}{8}$ Etatsraad. — Gift 1852 m. Emma Hansen, f. 1822 $\frac{22}{4}$ i København (Helligaands S.), † 1890 $\frac{5}{3}$ i Ærøskøbing (Krigsassessor Peter Christian Wilhelm H. og Margrethe Boltén).

1900—1920. Bohn, Anders Kai, f. 1845 $\frac{5}{6}$ i Svaneke (Toldkontrolør Hans Peter B. og Hanne Ditlevine Sehested), Toldkontorist i Svaneke, 1868 $\frac{9}{5}$ kst., 1873 $\frac{31}{12}$ fast ansat Toldassistent s. St., 1874 $\frac{12}{2}$ forflyttet til Vordingborg, 1880 $\frac{28}{12}$ kgl. Bestalling, 1881 $\frac{17}{9}$ forflyttet til Gilleleje, 1886 $\frac{30}{1}$ Toldforvalter i Mariager,

1892 $\frac{25}{3}$ i Kerteminde, 1900 $\frac{28}{12}$ Toldforvalter i Ærøskøbing, tillige Amtstuefilialbestyrer s. St., entl. 1920 $\frac{25}{2}$ fra $\frac{31}{3}$ at regne, † 1931 $\frac{9}{1}$ i Ærøskøbing. — 1920 $\frac{14}{9}$ R. — Gift 1876 $\frac{12}{10}$ i Neksø m. Hermine Margrethe Wichmann, f. 1850 $\frac{12}{10}$ i Neksø, † 1931 $\frac{20}{5}$ i Ærøskøbing (Bager Christian W. og Philine Louise Dam).

1920— . Hartfelt, August Martin Victor, f. 1865 $\frac{20}{4}$ i København (Skibsbygger Wilhelm August Julius Andersen H. og Maren Mathilde Christensen), 1881 $\frac{1}{6}$ indtraadt i Toldvæsenet, Kontorist ved Christianshavns Hovedkontor, 1890 $\frac{26}{4}$ Toldmedhjælper i Svaneke, 1891 $\frac{3}{1}$ i Allinge, 1894 $\frac{27}{4}$ kst., $\frac{6}{10}$ fast ansat Toldassistent i Roskilde, 1897 $\frac{27}{8}$ Toldassistent i Holbæk, 1903 $\frac{28}{3}$ kgl. Bestalling, 1911 $\frac{3}{1}$ Toldoppebørselskontrolør i Svaneke, 1916 $\frac{25}{2}$ Toldforvalter i Kerteminde, 1920 $\frac{10}{4}$ (fra $\frac{1}{6}$) Toldforvalter i Ærøskøbing, tillige Amtstuefilialbestyrer s. St. — Gift 1897 $\frac{29}{10}$ i København (St. Matthæus K.) m. Michala Anna Sophie Petersen, f. 1867 $\frac{19}{12}$ i Allindemagle, † 1926 $\frac{16}{5}$ i Ærøskøbing (Mejeriforpagter Nicolai Severin Gottlieb P. og Karen Marie Olsen).

Hjørring Amtstuedistrikt.

Omfatter Hjørring Amt.

1845—67. Juel, Niels, f. 1796 $\frac{23}{3}$ i Sorø (Major og Landinspektør Axel J. og Kirstine Jørgensen), Landmaalerassistent hos Faderen, 1812 af Rentekammeret autoriseret til at deltage i Matrikuleringsarbejdet, 1814 $\frac{27}{4}$ Landmaalereksamen (m. Udm.), 1815 $\frac{17}{6}$ Landmaaler, 1818 $\frac{19}{5}$ Landinspektør i Frederikshavn, Landvæsenkommissær i Hjørring Amt, 1822 Tiendekommissær i Hjørring Amts nordlige Del (til omkr. 1840), Forligelseskommissær i Horns Herred (i 6 Aar), 1828 $\frac{22}{10}$ Sandflugtskommissær i Skagens Distrikt (i 1 Aar), Medlem af Karantæne- og Sundhedskommissionerne (i 9 Aar), 1841 $\frac{23}{10}$ AF. f. Æbeltoft Amtstuedistr. (fra 1842 $\frac{1}{1}$, Bestalling 1841 $\frac{22}{12}$), 1845 $\frac{6}{10}$ AF. f. Hjørring Amtstuedistr. (fra $\frac{1}{10}$, Bestalling $\frac{30}{10}$), entl. 1868 $\frac{7}{1}$ (fra $\frac{1}{2}$), † 1874 $\frac{12}{7}$ i København, begr. i Hjørring. — 1825 $\frac{17}{12}$ Kammerraad, 1832 $\frac{1}{8}$ Justitsraad, 1847 $\frac{28}{6}$ R., 1853 $\frac{6}{10}$ DM., 1859 $\frac{1}{1}$ Etatsraad. — Gift 1821 $\frac{4}{11}$ i Frederikshavn m. Elise Henriette Landt, f. 1798 $\frac{3}{12}$ i København (Frue Sogn), † 1867 $\frac{13}{11}$ i Hjørring (Sognepræst til Olsker-Allinge Jørgen L. og Anna Hedvig Djurhuus).

1868—73. Clod, Hans Adolf, fhv. Kontorchef i Slesvigske Ministerium, 1868 $\frac{11}{4}$ AF. f. Hjørring Amtstuedistr., 1873 $\frac{1}{3}$ (fra $\frac{1}{4}$) AF. f. Aalborg Amtstuedistr., se der.

1873—85. Rohde, August, f. 1826 $\frac{14}{7}$ i København, Garnisons S. (Bogholder i Hof- og Stadsretten Peder R. og Johanne Holm), 1842 Volontær i Statsgældshovedkassen, 1846 Volontær i

Livsforsikringsanstalten af 1842, 1849 kgl. Assistent, 1854 Fuldmægtig, 1856 tillige Revisor ved Bogholderiet, 1858 Underbogholder, 1866 $\frac{12}{10}$ Kontorchef, indrettede Anstaltens Kontrabogholderi og forestod det til 1871, Kontorchef i Livsforsikrings- og Forsørgelsesanstalten af 1871, 1873 $\frac{7}{5}$ (fra $\frac{1}{7}$) AF. f. Hjørring Amtstuedistr., † 1885 $\frac{8}{3}$ i Hjørring. — 1863 Kammerraad, 1869 Justitsraad, 1883 $\frac{11}{8}$ R. — Gift 1. m. Thora Jacobine Hansen, f. 1831 $\frac{16}{10}$ i København (Garnisons Sogn), † 1864 $\frac{4}{8}$ i København (Urtekræmmer Jacob H. og Kirstine Margrethe Thrane). — Gift 2. 1866 $\frac{11}{8}$ i Frederiksberg K. m. Henriette Charlotte Jøhnke, f. 1840 $\frac{17}{4}$ i København (Frue Sogn), † 1918 $\frac{9}{3}$ p. Frederiksberg (Snedkermeister Josias Heinrich J. og Henriette Louise Lindsted).

1885—91. Gyldenkrone, Emil, Baron, Legationssekretær i Berlin, 1885 $\frac{6}{5}$ (fra $\frac{1}{7}$) AF. f. Hjørring Amtstuedistr., 1891 $\frac{12}{9}$ AF. f. Maribo Amtstuedistr., se der.

1891—1903. Spärck, Johan Albert, f. 1840 $\frac{8}{11}$ i Hjørring (Herredsfoged i Børglum Herred, Justitsraad Johan Albert S. og Rebekka Cecilie Bistrup), 1858 Student (Aalborg), 1866 $\frac{30}{5}$ cand. jur., 1873 Assistent i Generaldecisoratet for det indirekte Skattevæsen, s. A. (til 1876) Sagførerfuldmægtig, 1876 tillige Assistent i Overformynderiet, 1886 $\frac{23}{12}$ Fuldmægtig under 1. Revisionsdepartement, 1891 $\frac{28}{11}$ AF. f. Hjørring Amtstuedistr., † 1903 $\frac{31}{3}$ i Hjørring. — Gift 1. 1876 $\frac{15}{11}$ i Frederiksberg K. m. Agnes Henriette Holm, f. 1839 $\frac{4}{11}$ i Christiansfeld, † 1878 $\frac{15}{2}$ i København (Dr. med. Peter Michel H. og Henriette Marie Frederikke Hederich). — Gift 2. 1894 $\frac{20}{9}$ i Frederiksberg K. m. Ida Emma Charlotta Gisiko, f. 1859 $\frac{18}{11}$ i Stockholm (Handelsbogholder Carl Samuel G. og Emma Frederikke Lovisa Wetterberg).

1903—06. Holck, Axel Nikolaj, Kontorchef i Statens statistiske Bureau, 1903 $\frac{1}{7}$ AF. f. Hjørring Amtstuedistr., 1906 $\frac{1}{3}$ AF. f. Maribo Amtstuedistr., se der.

1906—21. Maës, Heinrich Ditlev Karl Kristian, AF. f. Præstø Amts sjæll. Amtstuedistr., 1906 $\frac{14}{3}$ AF. f. Hjørring Amtstuedistr., 1921 $\frac{13}{11}$ AF. f. Viborg Amtstuedistr., se der.

1922— . Poulsen, Nicolai Edinger Octavius, f. 1877 $\frac{26}{1}$ i København (Overlæge, Dr. med. Jacob Peter P. og Anna Sophie Balle), 1896 Student (Sorø Akademi), 1903 $\frac{17}{2}$ cand. jur., Byfogedfuldmægtig i Aalborg, 1904 $\frac{1}{7}$ Assistent i Finansministeriet, 1913 kst. Fuldmægtig, s. A. fg. Kontorchef, 1914 $\frac{19}{3}$ fra $\frac{1}{4}$ AF. f. Ribe Amtstuedistr., 1922 $\frac{4}{2}$ AF. f. Hjørring Amtstuedistr. — 1930 $\frac{26}{9}$ R. — Gift 1915 (Ægteskabet opløst 1929).

Thisted Amtstuedistrikt.

Omfatter Thisted Amt.

1841—49. Aagaard, Ulrik Christian Frederik, AF. f. Æbeltoft Amtstuedistr., 1841 $\frac{24}{5}$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1849 $\frac{31}{5}$ AF. f. Nyborg Amtstuedistr., se der.

1849—58. Bertelsen, Jens Christian Hansen, f. 1798 $\frac{29}{10}$ i København (Høker Bertel Jensen og Christiane Sophie Magdalene Christensdatter), 1814 exam. jur., 1819 $\frac{20}{11}$ Kopist i Vejkontoret, 1828 $\frac{24}{5}$ Fuldmægtig i Rentekammerets 2. jyske Kontor, 1837 $\frac{27}{6}$ Fuldmægtig i det islandske og bornholmske Kontor, 1840 $\frac{10}{12}$ (Bestalling $\frac{31}{12}$) AF. f. Ribe Amtstuedistr., 1849 $\frac{29}{8}$ fra $\frac{1}{10}$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., entl. 1858 $\frac{6}{11}$ fra 1859 $\frac{1}{1}$, † 1873 $\frac{17}{6}$ paa Frederiksberg. — 1845 $\frac{28}{6}$ Kammerraad, 1856 $\frac{1}{1}$ Justitsraad. — Gift 1825 $\frac{11}{3}$ i København (Helligaands K.) m. Henriette Christiane Mulvad, f. 1804 $\frac{12}{10}$ i København (Helligaands S.), † 1870 $\frac{4}{4}$ paa Frederiksberg (Urtekræmmer Søren M. og Christiane Hansen).

1859—67. Henke, Johan Henrik Theodor, f. 1808 $\frac{29}{1}$ i København (Taffeldækker Louis H. og Maria Harboe), 1824 exam. jur., fra Beg. af 1823 Volontær og senere Skriver i Finansdeputationens Bogholderkontor, 1827 $\frac{4}{12}$ 3. Kopist, 1839 $\frac{22}{1}$ 2. Kopist, 1840 Kancellist under Finansdeputationen, 1848 i Finansministeriets Sekretariat; siden 1833 tillige Assistent ved Tabelkommissionen; 1850 $\frac{1}{1}$ kst. Fuldmægtig i Statistisk Bureau, 1852 $\frac{29}{3}$ fast ansat, 1855 $\frac{29}{4}$ Kontorchef i Statistisk Bureau; 1859 $\frac{16}{3}$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., † 1867 $\frac{7}{2}$ i Thisted. — Gift 1. 1830 m. Kirstine Jakobine Hammer, f. Jørgensen, f. 1799 $\frac{20}{12}$ i København (Citadels K.), † 1848 $\frac{17}{8}$ s. St. (Minér ved det kgl. Artillerikorps Hans J. og Anne Kirstine Larsdatter). — Gift 2. 1852 $\frac{8}{5}$ i København (Trinitatis K.) m. Sophie Thema Printz, f. 1830 $\frac{7}{12}$ i København, † 1928 $\frac{28}{2}$ s. St. (gift 2. 1875 $\frac{15}{5}$ i København, St. Johannes K., m. Kammerraad Niels Chr. Frederik Frederiksen).

1867—82. Wilstrup, Johannes Wilhelm, f. 1812 $\frac{5}{2}$ i København (Skrædermester Christian Petersen W. og Johanne Marie Eversen), 1827—37 paa Ringsted Amtstues Kontor, fra 1831 som Fuldmægtig, 1838 exam. jur., 1841 $\frac{5}{5}$ gageret Volontær i Ordenskapitlets Kontor, 1850 tillige Volontær under Generaldevisoratet for det direkte Skattevæsen, 1852 Assistent s. St., 1851 $\frac{22}{11}$ kst. AF. f. Aalborg Amtstuedistr., til 1852 Okt., 1853 $\frac{31}{5}$ Fuldmægtig i Domænerevisionskontoret under Generaldevisoratet for det indirekte Skattevæsen, 1860 i det alm. Revisionskontor, 1861 $\frac{21}{3}$ Kontorchef s. St., fra 1857 $\frac{1}{4}$ tillige Revisor ved Vemmetofte adelige Jomfrukloster, 1867 $\frac{18}{5}$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., entl. 1882 $\frac{26}{7}$ (fra $\frac{1}{10}$), † 1893 $\frac{28}{7}$ paa Frederiksberg. — 1862

Kammerraad (frasiger sig Titlen i Maj 1874), 1871 $\frac{27}{8}$ R., 1882 $\frac{26}{7}$ Etatsraad. — Gift 1848 $\frac{21}{7}$ i København (Trinitatis K.) m. Amalia Frederikke Albertine Neuber, f. 1822 $\frac{7}{2}$ i København (St. Petri S.), † 1896 $\frac{14}{6}$ paa Frederiksberg (Betjent Carl N. og Rebecca Elisabeth Schwartz).

1882—86. Jagd, Jens Christian Henrik Claudius, 1882 $\frac{23}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1886 $\frac{4}{6}$ AF. f. Københavns Amtstuedistr., se der.

1886—96. Trojel, Ludvig Thomas, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1886 $\frac{11}{9}$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1896 $\frac{26}{6}$ AF. f. Vejle Amtstuedistr., se der.

1896—1901. (Nordlien), Peter Emil Mortensen, Fuldmægtig i Skattedirektoratet, 1896 $\frac{18}{9}$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1901 $\frac{12}{4}$ AF. f. Odense Amtstuedistr., se der.

1901—09. Berg, Otto, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1901 $\frac{14}{6}$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1909 $\frac{8}{10}$ AF. f. Aalborg Amtstuedistr., se der.

1909—16. Frost, Anthon Svanholm, f. 1866 $\frac{27}{5}$ paa Stejnsgaard, N. Kongerslev Sogn, Aalborg Amt (Proprietær, exam. jur. Frederik v. Arenstorff F. og Ane Hansine Svanholm), 1885 Student (Randers), 1892 $\frac{2}{2}$ cand. jur., s. A. Assistent i Generaldirektoratet f. Skattevæsenet, 1902 Fuldmægtig s. St. (Skattedepartementet), 1895—1909 tillige Fuldmægtig ved Sjællands Stiftamt, 1909 $\frac{19}{11}$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1913 tillige Kommunalrevisor i Thisted, † 1916 $\frac{20}{10}$ i København. — Gift 1910 $\frac{17}{10}$ i Frederiksberg K. m. Ebba Vilhelmine Cecilie Hviid, f. 1888 $\frac{26}{7}$ i København (Intendant Erik Gjedde Hv. og Elise Christine Wilhelmine Grøndahl).

1917—25. Schou, William, f. 1876 $\frac{15}{7}$ i Maribo (Inspektør William S. og Christine Antoinette Christensen), 1894 Student (Østerbros Latinskole), 1900 $\frac{20}{6}$ cand. jur., Sagførerfuldmægtig og Assistent i Kriminal- og Politiretten, 1903 Assistent i Finansministeriet, 1909 $\frac{1}{6}$ Fuldmægtig, 1917 $\frac{9}{1}$ (fra $\frac{1}{4}$) AF. f. Thisted Amtstuedistr., † 1925 $\frac{24}{4}$ i Thisted. — 1913 $\frac{28}{6}$ Overretssagfører (depon. Bestalling); Formand for Overhuslejenævnet f. Thisted Amt; 1921—25 Medlem af Amtsforvalterforeningens Bestyrelse. — Gift 1910 $\frac{4}{10}$ i København (Frue K.) m. Olga Hvalsøe, f. 1889 $\frac{16}{3}$ i København, St. Pauls S. (Grosserer Valdemar Christian H. og Anna Elise Söhn).

1925—. Hvid, Theodor Emil Jensen, f. 1877 $\frac{2}{4}$ i Hunseby (Gaardejer Jens Hansen Hv. og Gjertrud Bruun), 1894 $\frac{1}{9}$ Assistent ved Maribo Amtstue, 1898 $\frac{1}{10}$ 2. Fuldmægtig s. St., 1903 $\frac{1}{3}$ 2. Fuldmægtig ved Næstved Amtstue, 1908 $\frac{25}{1}$ (fra $\frac{1}{2}$) 1. Fuldmægtig ved Assens Amtstue, 1913 $\frac{4}{2}$ 1. Fuldmægtig ved

Thisted Amtstue, 1925 $\frac{4}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) A F. f. Thisted Amtstuedistr. — 1917 Formand f. Thisted Skatteraad, 1929 Overligningskommissær f. Thisted Købstad, 1930 Kirkevæрге f. Thisted Kirke. — Gift 1909 $\frac{14}{1}$ m. Karen Marie Flensted, f. 1885 $\frac{14}{11}$ i Hjørring (Møllejer, senere Branddirektør i Maribo Christian F. og Emilie Dorothea Hansen).

Aalborg Amtstuedistrikt.

Omfatter Aalborg Amt. Amtsforvalteren er tillige Forvalter for det forrige Bjørnsholm Gods.

1839—52. Lange, Valerius Thorsen, f. 1788 $\frac{28}{12}$ i København (Frederiks tyske K.) (Malermester og Borgerkaptajn Lars Poulsen L. og Birgitte Cecilie Smidt), 1805 $\frac{15}{10}$ exam. jur., 1803—09 Volontær og Skriver i 1. sjæll. Renteskriverkontor, 1809 $\frac{13}{5}$ Kopist s. St., 1814 $\frac{6}{4}$ Fuldmægtig, 1826 $\frac{6}{6}$ Renteskriver (Kontorchef), 1838 $\frac{18}{12}$ (fra 1839 $\frac{1}{1}$, Bestalling $\frac{3}{1}$) A F. f. Aalborg Amtstuedistr., entl. 1852 $\frac{22}{7}$, † 1862 $\frac{19}{9}$ i København. — 1828 $\frac{20}{12}$ Kammerraad, 1847 $\frac{28}{6}$ Justitsraad. — Gift 1816 $\frac{1}{6}$ i København (Garnisons Sogn) m. Abel Cathrine Hammer, f. 1793 $\frac{12}{5}$ i Vardø, Norge, † 1839 $\frac{27}{5}$ i København (Kaptajn Edvard H. og Henrica Cathrine Mogensen).

1851—52. Wilstrup, Johannes Wilhelm, kst., se under Thisted.

1852—73. Krag, Georg Andreas, f. 1806 $\frac{3}{1}$ i Odense, Vor Frue Sogn (Generalkrigskommissær, Toldinspektør Henrik Christian K. og Annette Moltke), lærte som ung i 2 Aar Landvæsen paa Moltkenborg, 1 Aar paa Herredskontoret i Nyborg, 1828 exam. jur., i Juli s. A. Volontær i Rentekammerets sjæll.-fynske Landvæsenkontor, 1830 $\frac{28}{8}$ Kopist i Sekretariatet under Direktionen for den alm. Pensionskasse, 1832 $\frac{7}{2}$ Kancellist i det kgl. Ordenskapitels Sekretariat, 1833 $\frac{7}{6}$ A F. f. Ringsted Amtstuedistr., 1852 $\frac{7}{10}$ A F. f. Aalborg Amtstuedistr., entl. 1873 $\frac{20}{1}$ fra $\frac{31}{3}$ at regne, † 1875 $\frac{4}{9}$ i Vejle. — 1832 $\frac{14}{2}$ Kammerjunker, 1865 $\frac{19}{9}$ Etatsraad, 1873 $\frac{20}{1}$ R. — Gift 1833 $\frac{28}{8}$ m. Henriette Margrethe Reinholdine Elisabeth v. Krogh, f. 1808 $\frac{5}{12}$ i Trondhjem (?), † 1896 $\frac{12}{10}$ (Oberst Georg Fredrik v. K. og Henriette Schjønheyder).

1873—95. Clod, Hans Adolf, f. 1824 $\frac{28}{10}$ i Nakskov (Adjunkt Joachim Godske C. og Mariane Grønlund), 1843 Student (Slagelse), 1852 April cand. jur. slesv., $\frac{3}{6}$ s. A. Kancellist i Slesv. Ministeriums 2. Departement, 1853 $\frac{10}{11}$ Fuldmægtig s. St. (i 1. Ekspeditionsbureau), 1857 $\frac{29}{1}$ Kontorchef i 2. Bureau, afskediget 1864 $\frac{28}{10}$, 1868 $\frac{11}{4}$ A F. f. Hjørring Amtstuedistr., 1873 $\frac{1}{3}$ (fra $\frac{1}{4}$) A F. f. Aalborg Amtstuedistr., tillige Forvalter for det forrige Bjørnsholm Gods, afsked 1895 $\frac{31}{1}$ fra $\frac{31}{3}$ at regne, † 1898 $\frac{27}{4}$ paa Frederiksberg. — 1857 $\frac{29}{1}$ Kammerraad, 1863 $\frac{16}{1}$ Ju-

stitsraad, 1871 $18/8$ R., 1895 $31/1$ Etatsraad. — Gift m. Petrea Michaelsen, f. 1825 $20/5$ i Næstved, † 1899 $30/10$ p. Frederiksberg (Købmand Jehuda M. og Rebecca Levin).

1895—1909. Weidemann, Conrad Daniel, f. 1837 $19/7$ i København (Grosserer, Bogholder ved Københavns Brandforsikring Conrad W. og Vilhelmine Elidane Manthey), 1855 Student (v. Westenske Institut), 1862 $17/1$ cand. jur., Assistent i 1. Revisionsdepartement, 1882 $26/7$ Fuldmægtig s. St., tillige Inspektør ved det Wærnske Institut, 1886 $7/12$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1895 $4/4$ AF. f. Aalborg Amtstuedistr., Afsked 1909 $30/7$ fra $30/9$ at regne, † 1930 $25/5$ i København. — 1897 $3/4$ R., 1909 $30/7$ DM. — Ugift.

1909—18. Berg, Otto, f. 1864 $26/4$ p. Hovedgaarden Damsbo, Jordløse Sogn ved Faaborg (Forpagter Anton Gerhard B. og Hanne Magdalene Dorothea Lagoni), 1883 Student (Odense), 1889 $23/1$ cand. jur., s. A. Assistent i Finansministeriet, 1893 $1/4$ Fuldmægtig i Kolonialkontoret, 1901 $14/6$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1909 $8/10$ AF. f. Aalborg Amtstuedistr., † 1918 $8/10$ i Aalborg. — 1910—18 Medlem af Amtsforvalter-Etatens „Staaende Udvalg”. — Gift 1895 $12/7$ m. Thora Sofie Roed, f. 1867 $20/9$ i København (Havneassistent Emil Thorvald R. og Sofie Sørensen).

1919— . Jensen, Niels Peter, f. 1867 $20/1$ i Lysgaard ved Viborg (Husmand Jens Frandsen og Ane Nielsdatter), 1885 Skolelærereksamen (Ranum Seminarium), 1891 Student (Triers Kursus), 1895 $9/2$ cand. mag. (polit.) med Statistik som Hovedfag, 1896 Assistent i Statens statistiske Bureau, 1902 Fuldmægtig, 1907 $2/8$ fra $1/10$ kst. Bestyrer for Kolding Oppebørselsstue, 1912 $26/6$ AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1919 $1/2$ AF. f. Aalborg Amtstuedistr., Folketingsmand (Venstre) for Hornsletkredsen 1906—10, for Kjellerupkredsen 1910—13 og 1918—29; Medlem af Folketingets Finansudvalg 1907, Sekretær 1908 og Ordfører 1910—13; Medlem af Toldraadet fra 1910 samt af dets Appeludvalg og af Statsregnskabskommissionen; Medlem af Union interparlementaire. — Literære Arbejder: Dansk Landbrug ved Overgangen til det 20. Aarh. (1902); Skattereformen af 1903 (1903); Afhandlinger i Blade og Tidsskrifter. — 1923 $3/9$ R. — Gift 1895 $20/9$ i Almind K. m. Marie Kirstine Nielsen, f. 1869 $7/1$ i Almind ved Viborg (Husmand Troels N. og Kirstine Andersen).

Viborg Amtstuedistrikt.

Omfatter Viborg Amt undtagen Taanum og Hornbæk Sogne af Sønderlyng Herred og Helstrup og Grensten samt en Del af Øster Velling Sogn af Middelsom Herred, der hører til Randers Amtstuedistrikt. Amtsforvalteren er tillige Skovkasserer for Viborg Distrikt.

1827—53. Morville, Niels Christian, f. i Nørre Nissum, døbt 1785 $^{10}/_1$ (Sogndegn, Studiosus Gregers M. og Dorothea Venster), 1802 Student (Frederiksborg), 1803—05 Volontær i Matrikulsarkivet, 1805—07 ansat paa By- og Herredsfogedkontoret i Kolding, 1807 Sept. Volontær ved Rentekammerafdelingen i Kolding og Rendsborg, Foraaret 1808 i Rentekammerets dansk-norske Sekretariat i København, tillige i Matrikulsarkivet, 1810 $^{7}/_4$ cand. jur., Sommeren 1810 Assistent ved den geografiske Opmaaling i Holsten, 1810 $^{7}/_{11}$ Kopist i Rentekammerets dansk-norske Sekretariat, 1812 $^{14}/_9$ Fuldmægtig i Kontoret for den nye Matrikel, 1827 $^{5}/_6$ (Bestalling $^{9}/_6$) AF. f. Viborg Amtstuedistr. og Koloniforvalter over Alheden, entl. 1853 $^{14}/_6$ fra $^{1}/_7$ at regne, † 1856 $^{7}/_{10}$ i Viborg. — 1832 $^{7}/_2$ Kammerraad. — Gift 1816 m. Pouline Sophie Rasmussen, f. i København, døbt i Vor Frelzers K. 1796 $^{9}/_{10}$, † 1857 $^{9}/_9$ i Viborg (Styrmand Johannes R. og Christine Grønberg).

1854—60. Dalberg, Stentzel Thomasen, f. 1804 $^{28}/_1$ i København (Kammerraad, Oplagsskriver Thor Stentzel D. og Frederikke Amundin), gik i Skole i det v. Westenske Institut, 1821 exam. jur., Kopist i Partikulærkammeret, 1832 $^{28}/_7$ Fuldmægtig s. St., 1839 $^{30}/_7$ 1. Fuldmægtig i Zahlkammeret, 1840 $^{19}/_{12}$ Kontrolør ved Zahlkassen (Finanshovedkassen), 1854 $^{11}/_2$ fra $^{1}/_4$ A F. f. Viborg Amtstuedistr. og Forvalter ved Alhedens Kolonier, † 1860 $^{10}/_{10}$ i Viborg. — 1838 $^{13}/_1$ Kammerassessor, 1845 $^{28}/_6$ Kammerraad. — Gift m. Ingeborg Frederikke Marthe Hansen, f. paa Frederikseg i Herlufmagle Sogn, døbt 1808 $^{2}/_{12}$, † 1873 $^{2}/_9$ i København, begr. i Viborg (Forpagter H. og Hustru f. Faber).

1860—74. Ring, Lauritz, f. 1802 $^{23}/_{12}$ paa Nørre Elkjær i Tversted Sogn, Hjørring Amt (Godsejer Peter R. og Mette Marie Hoppe), 1822 Student (Aalborg), 1826 $^{20}/_{10}$ cand. jur., 1828 Volontær i Statsgældskontoret, 1833 $^{12}/_1$ Kopist s. St., 1843 $^{23}/_3$ Fuldmægtig, 1852 Underbogholder, 1856 $^{31}/_7$ AF. f. Holstebro Amtstuedistr., 1860 $^{28}/_{12}$ A F. f. Viborg Amtstuedistr. og Forvalter ved Alhedens Kolonier, entl. 1874 $^{4}/_7$ (fra $^{1}/_8$), † 1876 $^{15}/_6$ p. Frederiksberg. — 1856 $^{6}/_{10}$ Kammerraad, 1862 $^{6}/_{10}$ Justitsraad, 1872 $^{30}/_{11}$ R., 1874 $^{4}/_7$ Etatsraad. — Gift 1. 1833 $^{26}/_1$ i København (Garnisons Sogn) m. Inger Petrea Christiane Elisabeth Hoppe, f. paa Agersbøl i Østersnede Sogn, Vejle Amt, hjemmedøbt 1804 $^{10}/_3$, † 1833 $^{19}/_{12}$ i København (Proprietær Erik Christian Grave H. og Ane Aars). — Gift 2. 1836 $^{29}/_{10}$ i København (Frue Sogn) m. Kirstine Margrethe Volkersen, f. i Nysted, døbt 1813 $^{10}/_9$, † 1896 $^{23}/_5$ p. Frederiksberg (Sognepræst Frederik V. og Frederikke Jensen).

1874—91. Wolf, Eduard Peter Wilhelm, f. 1823 $^{13}/_{12}$ i Magstrup (Sognepræst Hans Eiler W. og Cathrine Elisabeth Groth), 1843 Student (Ribe), deltog i Krigen 1848—50, 1850 Juni Sekond-

løjtnant i Reserven, 1852 Maj Afsked med Premierløjtnants Karakter, 1854 cand. jur. slesv., 1852 ansat i Slesvigske Ministerium, 1855 Aug. Kancellist s. St. (i 2. Departements 1. Ekspeditionsbureau), 1862 $19/2$ AF. paa Ærø, 1862 $8/3$ tillige Kirkeinspektør, entl. 1870 $10/9$ (fra $1/10$) i Naade og med Ventepenge paa Grund af Embedets Inddragelse, 1873 $15/9$ (fra $1/10$) kst. AF. f. Falsters Amtstuedistr., 1874 $27/3$ (fra $1/4$) Skovkasserer og Amtstuefilialbestyrer paa Falster, 1874 $25/9$ AF. f. Viborg Amtstuedistr., † 1891 $4/2$ i Viborg. — 1885 $7/2$ R. — Gift 1862 $27/6$ i Naur m. Ida Cathrine Dorothe Caroline Groth, f. 1841 $30/9$ i København (Frue S.), † 1904 $29/5$ i Fakse (Sognepræst Simon Peter G. og Caroline Sophie Groth).

1891—1912. Bang, Christian Terkelsen, f. 1838 $24/8$ i København (Kontorchef i Kultusministeriet, senere i Finansministeriet Andreas Kreutzfeldt B. og Johanne Caroline Michelsen), 1857 Student (Metropolitanskolen), 1865 $16/6$ cand. jur., 1863 $1/4$ Assistent i Kultusministeriets Revisionskontor (der senere overgik til Finansmin.), 1878 tillige Sekretær i Livsforsikringselskabet Hafnia, 1879 tillige for 6 Aar Amtsrevisor for Præstø Amt, 1884 $24/10$ Fuldmægtig og Ekspeditionssekretær i 1. Revisionsdepartement, 1886 i 3 Mdr. (Juni—Sept.) kst. AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1891 $13/4$ AF. f. Viborg Amtstuedistr., entl. 1912 $3/2$ fra $31/3$ at regne, † 1921 $13/12$ p. Frederiksberg. — 1873 $2/5$ M. f. D. R. (med Ret til at bære den), 1901 $9/1$ R., 1912 $3/2$ DM. — Gift 1874 $25/9$ i Brabrand m. Else Augusta Petersen, f. 1851 $9/2$ paa Holmstrupgaard i Brabrand Sogn, † 1896 $19/1$ i Viborg (Proprietær Morthen Hermann P. og Ladsine Augusta Møller).

1912—21. Schjøtt, Andreas Olaf, f. 1851 $2/7$ i Naskov (Murmester Peter Wilhelm S. og Augustine Margrethe Stybe), 1866—72 ansat paa Godskontor samt paa By- og Herredsfogedkontor, 1876 exam. jur., 1877—79 paa By- og Herredsfogedkontor, delvis med Konstitution som Fuldmægtig, 1881 $3/1$ Assistent i Finansministeriets 1. Revisionsdepartement, 1895 $26/3$ Fuldmægtig s. St., 1883 $1/1$ tillige Assistent i Københavns Magistrat, 1889 Overassistent i Københavns Kommunes Hovedkasse, 1899 $25/11$ AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1912 $18/4$ AF. f. Viborg Amtstuedistr., 1921 $25/9$ (fra $30/9$) Afsked. — 1918—21 Medlem af Amtsforvalter-Etatens „Staaende Udvalg”. — 1921 $25/9$ R. — Gift 1. 1881 $2/9$ i København (Trinitatis K.) m. Marie Sophie Caroline Vilhelmine Brøker, f. 1856 $9/10$ i Hjørlande Sogn ved Frederikssund, † 1902 $28/12$ i Skanderborg, begr. i Hjørlande (Teglværksejer Karl Heinrich B. og Johanne Marie Henriksen). — Gift 2. 1904 $18/11$ i København (St. Jacobs K.) m. Dagmar Larsen, f. 1867 $27/8$ i Bogense, † 1914 $25/11$ i Viborg, begr. paa Frederiksberg Solbjerg Kgd. (Organist Erik Frederik L. og Juliane Jensen).

1921—26. Maës, Heinrich Ditlev Karl Kristian, f. 1856 $\frac{31}{7}$ i Ørsted, Slesvig (Inspektør ved Fakse Kalkbrud Heinrich M. og Adelheid Johanne Rønnenkamp), 1873 Student (Sorø), 1879 $\frac{16}{6}$ cand. jur., 1879—82 Sagførerfuldmægtig i København (HRS. Rasmus Strøm), 1879—90 juridisk Manuduktør, 1882 Assistent i Finansministeriet (1. Dept.), 1892 $\frac{27}{7}$ Fuldmægtig s. St., 1884—94 tillige Sekretær ved Københavns Demarkationskommission, 1891—1916 tillige Revisor ved Københavns Amdsraad, 1892—95 Protokolfører ved juridisk Eksamen, 1895 $\frac{3}{5}$ kst., $\frac{20}{12}$ fast ansat AF. f. Præstø Amds sjæll. Amtstuedistr., 1906 $\frac{14}{3}$ AF. f. Hjørring Amtstuedistr., 1921 $\frac{13}{11}$ AF. f. Viborg Amtstuedistr., Afsked 1926 $\frac{10}{6}$ fra $\frac{31}{7}$ at regne, † 1927 $\frac{29}{3}$ i København. — 1913 $\frac{4}{4}$ R., 1926 $\frac{28}{7}$ DM. — 1895—1906 Finansministeriets Suppleant i Repræsentantskaberne for Kallehave Banen og Præstø-Næstved Banen; Stifter af Hjørring Kunstforening (Formand 1908—21); 1905—10 Medlem af Amdsforvalter-Etatens „Staaende Udvalg”. — Gift 1. m. Ellen Elise Margrethe Steinicke, f. 1864 $\frac{15}{3}$ i Sandau (Hestehandler Karl Robert Louis S. og Marie Margrethe Bendix); Ægteskabet ophævet 1905. — Gift 2. 1905 $\frac{27}{12}$ i København (Garnisons K.) m. Henriette Ahlmann, f. 1866 $\frac{5}{12}$ i København, † 1909 $\frac{4}{3}$ i Hjørring (Oberst Heinrich A. og Ernesta Krogh).

1926— . Juul, Johannes Peter Laurentius Husum, f. 1873 $\frac{16}{2}$ i Terslev (Sognepræst Julius Sofus Emil J. og Charlotte Husum), 1892 Student (Odense), 1898 $\frac{15}{6}$ cand. jur., Sagførerfuldmægtig i Aarhus, 1902 $\frac{24}{9}$ Sagfører i København, 1905 $\frac{5}{1}$ Assistent i 1. Revisionsdepartement, 1905 $\frac{1}{5}$ — $\frac{31}{12}$ tillige Kopist i Landsoversamt Hof- og Stadsretten, 1906 $\frac{1}{1}$ —1913 $\frac{31}{7}$ tillige retskyndig Assistent i Registrerings- og Skibsmaalingsbureauet, 1912 $\frac{1}{5}$ — $\frac{30}{9}$ kst. som retskyndig Registratør s. St., 1913 $\frac{1}{8}$ tillige Overreferat i Landsoverskatteraadet, 1918 $\frac{1}{10}$ Fuldmægtig i 1. Revisionsdepartement, 1920—22 kst. som Kontorchef hos Skattedepartementets Tilforordnede i de sønderjyske Landsdele, 1922 $\frac{4}{2}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1923 $\frac{1}{1}$ —1926 $\frac{31}{12}$ tillige beskikket som regnskabskyndig Konsulent for Skatteraadene indenfor Bornholms Amdsraadsreds, 1926 $\frac{1}{8}$ AF. f. Viborg Amtstuedistr. — Gift 1905 $\frac{20}{10}$ i København (Andreaskirken) m. Sigrid Margrethe Nielsen, f. 1879 $\frac{7}{5}$ i København (Grosserer Christian Hendrik N. og Christine Rasmussen).

Randers Amtstuedistrikt.

Omfattede 1848 Onsild, Gerlev, Nørhald, Røvsø, Galten, Støvring og Sønderhald Herreder; fra 1. April 1867 blev Hornslet, Melby og Todbjerg Sogne i Østerlisbjerg Herred henlagt fra Æbeltoft til Randers Amtstuedistrikt; heraf blev Melby og en Del af Todbjerg

Sogn omkr. 1900 henlagt under Aarhus Amtstuedistrikt. Taanum og Hornbæk Sogne af Sønderlyng Herred og Helstrup og Grensten Sogne samt en Del af Øster Velling Sogn af Middelsom Herred (i Viborg Amt) hører til Randers Amtstuedistrikt.

1820—55. Wilde, Johan Paulitz, f. 1786 $\frac{24}{6}$ i Helsingør (Borgmester Tewis W. og Christiane Petronelle Harboe), 1804 Volontær i Generalkommissariatskollegiet, 1805 $\frac{18}{10}$ Kancellist ved Feltkommissariatet i Kiel, 1807 $\frac{28}{10}$ Fuldmægtig s. St., 1808 $\frac{9}{3}$ Revisor ved Feltkommissariatet ang. de spansk-franske Tropper, 1809 Decbr. Krigskancellisekretær, 1810 $\frac{27}{6}$ Revisionsfuldmægtig i Generalkommissariatskollegiet, 1816 $\frac{22}{12}$ Revisor ved de danske Tropper i Frankrig til disses Hjemkomst i Decbr. 1818, 1819 $\frac{1}{7}$ paa ny Revisionsfuldmægtig i Generalkommissariatet, 1820 $\frac{20}{5}$ AF. f. Randers Amtstuedistr., entl. 1855 $\frac{29}{10}$ fra 1856 $\frac{1}{1}$ at regne, † 1864 $\frac{24}{1}$ i Randers. — 1816 Decbr. Krigsassessor, 1828 $\frac{27}{10}$ Kammerraad (Bestalling $\frac{1}{11}$), 1855 $\frac{18}{10}$ Etatsraad. — Gift 1821 $\frac{18}{5}$ i Randers m. Charlotte Amalie Therkildsen, f. 1799 $\frac{24}{10}$ i Hvidemølle, Randers St. Mortens Sogn, † 1833 $\frac{16}{10}$ i Randers (Møller Anders T. og Øllegaard Charlotte Sielle).

1856—65. Schaffalitzky de Muckadell, Vilhelm Joseph Henrik, Baron, Fuldmægtig i Indenrigsministeriet, 1856 $\frac{9}{2}$ AF. f. Randers Amtstuedistr. (Bestalling $\frac{22}{3}$), 1865 $\frac{20}{1}$ AF. f. Nyborg Amtstuedistr., se der.

1865—85. Weilbach, Johannes, f. 1816 $\frac{20}{8}$ paa Brønsholmsdal, Karlebo Sogn (Fabrikør paa Usserød Værk Johan Philip W. og Drude Margrethe Muus), 1836 Student (privat), 1844 $\frac{4}{5}$ cand. jur., 1846 Volontær i Rentekammeret, 1848 i Finansministeriet, 1850 $\frac{12}{9}$ kst., 1852 $\frac{12}{11}$ fast ansat AF., Husfoged og Aktuar i Løgumkloster Amt, 1859 $\frac{8}{5}$ AF. og Husfoged i Sønderborg Amt, 1864 $\frac{28}{10}$ entl., 1865 $\frac{2}{6}$ (fra $\frac{1}{7}$) kst., 1866 $\frac{18}{5}$ fast ansat A F. f. Randers Amtstuedistr., entl. 1885 $\frac{11}{4}$ (fra $\frac{1}{10}$), † 1885 $\frac{11}{9}$ i København. — 1854 Kammerraad (frasier sig Titlen i Maj 1874), 1885 $\frac{7}{2}$ R., 1885 $\frac{3}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) Etatsraad. — Gift 1850 $\frac{14}{12}$ i København (Garnisons K.) m. Frederikke Johanne Hedemann, f. 1824 $\frac{13}{2}$ i København, † s. St. 1917 $\frac{3}{4}$ (General Hans Christoffer Georg Frederik v. H. og Charlotte Cathrine Eleonore Baagø).

1885—97. Holm, Conrad, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1885 $\frac{3}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) AF. f. Randers Amtstuedistr., 1897 $\frac{5}{6}$ AF. f. Svendborg Amtstuedistr., se der.

1897—1924. Wilde, Alexander Johan Sophus Just, f. 1855 $\frac{4}{10}$ paa Lindegaarden i Skibby Sogn, Horns Herred (Kommandør i Søetaten Otto Alexander Klemme W. og Ida Holten Thiele), 1873 Student (Roskilde), 1880 $\frac{10}{1}$ cand. jur., 1881 Assistent i 1. Revisionsdepartement, 1892 $\frac{1}{10}$ kst. AF. f. Møns Amtstuedistr.,

1897 $21/8$ AF. f. Randers Amtstuedistr., entl. 1924 $16/8$ (fra $31/8$), † 1929 $27/5$ i København. — 1919 $26/9$ R. — Formand for Randers Købstads Værgeraad og for Randers Museums hist. Afd. — Kunstmaler, udstillede første Gang 1887 paa Charlottenborg. — Gift 1883 $3/7$ m. Olga Johanne Albertine Købke, f. 1860 $18/7$ i Randers (Herredsfoged, Etatsraad August Carl Christian K. og Marie Magdalene Lassen).

1924— . Glud, Einar, f. 1871 $3/4$ i Viborg (Landmand og Prokurator, exam. jur. Gerhard Emil G. og Dorette van Deurs), 1889 Student (Viborg), 1895 $15/6$ cand. jur., 1899—1902 Sagfører i Aalborg, 1902 $24/6$ Beskikkelse som Overretssagfører, 1902—12 Ejer af Fædrenegaarden Højbjerg Mølle i Lysgaard Herred, med Bopæl sammesteds fra 1903, 1912—24 Assistent og Sekretær i Finansministeriet, 1913—19 tillige Assistent hos Justitsministeriets Kasseinspektør, 1919 $7/1$ — $16/7$ kst. AF. f. Møns Amtstuedistr., 1920 $10/5$ —1924 $1/12$ fg. AF. f. Aabenraa Amtstuedistr., 1924 $1/12$ AF. f. Randers Amtstuedistr. — Gift 1901 $2/11$ i Aalborg m. Dagmar Mayntzhusen, f. 1870 $14/5$ i Sæby (Kæmner Conrad Valdemar M. og Annette Schmidt).

Æbeltoft Amtstuedistrikt.

Omfattede 1848 Østerlisbjerg, Nørre, Sønder og Mols Herreder. Fra 1. April 1867 blev Østerlisbjerg Herred delt mellem Aarhus, Randers og Æbeltoft Amtstuer, saaledes at den sidste kun beholdt Mørke, Thorsager, Bregnet og Skarresø Sogne.

1846—53. Galschiøtt, Martinus Braem, Fuldmægtig i Domænerevisionskontoret, 1846 $26/1$ (Bestalling $12/2$) AF. f. Æbeltoft Amtstuedistr., 1853 $18/3$ (fra $1/4$) AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., se der.

1853—64. Owsen, Christen, f. 1789 i Stade, Serridslev Sogn, døbt $18/10$ (Selvejergaardmand Ove Christensen og Johanne Marie Laursdatter), 1805—14 Kontorist ved Hjørring Amtstue, 1814 Okt.—1840 Dec. Fuldmægtig ved Thisted Amtstue, 1841 $1/1$ Fuldmægtig ved Vejle Amtstue, 1853 $18/3$ (fra $1/4$) AF. f. Æbeltoft Amtstuedistr., entl. 1864 $22/6$ (fra $30/6$), † 1865 $27/9$ i Æbeltoft. — 1851 $16/6$ DM., 1859 $1/1$ Kammerraad, 1861 $17/6$ R. — Gift 1822 m. Frederikke Wilhelmine Weldingh, f. 1801 $27/11$ i København (Garnisons S.), † 1871 $31/10$ i Æbeltoft (Major Daniel Christian v. W. og Juliane Marie de Meza).

1865—78. v. Siemsen, Wilhelm Godske, f. 1808 $22/12$ i Sorø (Landmaaler, senere Landinspektør i Ribe Jens S. og Sophie Høegh), 1830 Student (Sorø), 1834 $23/9$ Sekondløjtnant i Artilleriet, 1836 $28/4$ forsat til 2. Livregiment, afsked. 1842 $20/5$, fra $1/7$, 1843 $25/1$ Landmaaler, 1845 $18/7$ Landinspektør, $16/10$ s. A. Tiendekommiss-

sær i Gørding, Malt og Anst Herreder samt Hunderup Birk og Ribe Amt sønden Kongeaaen, 1849 $\frac{2}{1}$ kar. Premierløjtnant i 10. Bat., 1849 $\frac{16}{5}$ Kaptajn i Infanteriets Krigsreserve, 1863 $\frac{12}{11}$ afsked. som Major, deltog i Krigen 1864 som Kompagnichef, 1869 $\frac{12}{8}$ kar. Oberst; 1856 Medlem af den kombinerede Kommission, der af Indenrigsministeriet og Slesvigske Ministerium var nedsat for at udarbejde Lovforslag vedr. Landboforholdene i de blandede Jurisdiktioner i Haderslev, Ribe og Tønder Amter; 1865 $\frac{17}{3}$ (fra $\frac{1}{7}$) A. F. f. Æbeltoft Amtstuedistr., entl. 1878 $\frac{29}{7}$ (fra $\frac{1}{11}$), † 1882 $\frac{1}{1}$ i København. — 1848 $\frac{25}{5}$ Kammerraad, 1848 $\frac{13}{9}$ R. — Gift 1. 1853 $\frac{22}{2}$ i Randerup K. m. Johanne Emilie Brasen, f. 1822 $\frac{9}{7}$ i Ribe, † 1856 $\frac{9}{7}$ s. St. (Kancelliraad, Herredsfoged i Lø Herred Ferdinand B. og Johanne Dorothea Nielsen). — Gift 2. 1867 $\frac{6}{7}$ i København (Trinitatis Sogn) m. Cecilie Cathrine Polder, f. Hansen, f. 1815 $\frac{1}{4}$ i Sønderborg, † 1894 $\frac{21}{5}$ i Æbeltoft (Købmand Peter H. og Anna Marie Lorentzen), Enke efter Departementsdirektør i Marineministeriet, Orlogskaptajn Andreas Christian P. († 1863 $\frac{5}{11}$).

1878—80. Siemsen, Harald Rolf Viggo, f. 1836 $\frac{9}{5}$ i Sorø (Bagermester Nicolai Wilhelm S. og Jacobine Caroline Høgh), Fuldmægtig ved Æbeltoft Amtstue, 1878 $\frac{1}{11}$ kst. A. F. f. Æbeltoft Amtstuedistr., tillige Branddirektør, † 1880 $\frac{26}{5}$ i Æbeltoft. — Gift m. Christine Christensen, f. 1827 $\frac{13}{3}$ i Faaborg, † 1910 $\frac{24}{6}$ i Æbeltoft (Postbefordrer Peder Christensen Aale og Karen Jensdatter).

1880—98. Breyen, Henrik Frederik, f. 1843 $\frac{1}{2}$ i Stubbekøbing (Toldforvalter Even B. og Noline Mosine Brexen), ansat ved Toldvæsenet i Roskilde, 1864 $\frac{7}{1}$ Assistent i Generaldecisoratet for det indirekte Skattevæsen, 1879 $\frac{30}{5}$ Toldforvalter i Æbeltoft, 1880 $\frac{9}{6}$ fra $\frac{1}{7}$ tillige kst. A. F. f. Æbeltoft Amtstuedistr., 1898 $\frac{19}{4}$ fra $\frac{1}{6}$ Toldkasserer i København, † der 1916 $\frac{23}{4}$. — 1901 $\frac{9}{1}$ R. — Gift 1876 $\frac{28}{4}$ i Helsingør (St. Marie) m. Laura Elisa Ottilia Christensen, f. 1850 $\frac{5}{8}$ i Helsingør (St. Olai), † 1906 $\frac{24}{11}$ i København (Boghandler Johannes Wilhelm C. og Ottilia Harboe).

1898—1918. Warrer, Søren, f. 1845 $\frac{21}{11}$ i Nordby paa Fanø (Skipper Jens Jacobsen W. og Mette Cathrine Jessen), 1861 $\frac{1}{5}$ ansat i Toldvæsenet, 1861—66 tjenstgørende i Nibe og Thisted, 1866—67 Toldfuldmægtig i Grenaa, 1868 $\frac{26}{5}$ Assistent under Generaldecisoratet for det indirekte Skattevæsen, 1874 $\frac{16}{7}$ fra $\frac{1}{8}$ Toldassistent i Lemvig, 1874 $\frac{10}{11}$ i København, 1880 $\frac{21}{5}$ ansat ved Tuborg under København, $\frac{15}{11}$ s. A. kgl. Bestalling, $\frac{4}{12}$ s. A. Toldkontrollør ved Tuborg, 1898 $\frac{18}{10}$ fra $\frac{1}{11}$ Toldforvalter i Æbeltoft, 1898 $\frac{26}{10}$ tillige kst. A. F. f. Æbeltoft Amtstuedistr., † 1918 $\frac{2}{8}$ i Æbeltoft. — Gift 1885 $\frac{31}{1}$ i København (Vor Frelser K.) m.

Annie Eliza Peckham, f. 1860 $\frac{31}{1}$ i København (døbt i St. Albans K.) (Maskinmester, Civilingeniør William P. og Charlotte Dawes).
 1918— . Petersen, Lauritz Jacob Telling, f. 1869 $\frac{15}{8}$ i Vedding, Hanved Sogn ved Flensborg (Murer Hans P. og Henriette Frederikke Telling), 1883 $\frac{21}{8}$ indtraadt i Toldvæsenet, 1888 $\frac{7}{11}$ Assistent i Finansministeriets 2. Revisionsdepartement, 1906 $\frac{24}{7}$ Fuldmægtig smstds., 1914 $\frac{17}{9}$ Ekspeditionssekretær, 1918 $\frac{23}{10}$ (fra $\frac{1}{12}$) Toldforvalter i Æbeltoft, tillige kst. A F. f. Æbeltoft Amtstuedistr. — Gift 1919 $\frac{25}{3}$ i København m. Astrid Elise Bang, f. 1879 $\frac{9}{10}$ i København (Toldkasserer, Kaptajn Jacob B. og Christiane Jensen).

Aarhus Amtstuedistrikt.

Omfatter Sabro, Framlev, Hads, Vesterlisbjerg, Hasle og Ning Herreder, fra 1. April 1867 tillige Skødstrup, Egaa og Hjortshøj Sogne af Østerlisbjerg Herred, fra omkr. 1900 tillige Melby og en Del af Todbjerg Sogn i samme Herred.

1829—50. Bjerg, Andreas Peter, A F. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1829 $\frac{3}{3}$ A F. f. Aarhus Amtstuedistr., 1850 $\frac{11}{7}$ (fra $\frac{1}{10}$) A F. f. Roskilde Amtstuedistr., se der.

1850—66. Frost, Iver, f. i Kongens Lyngby, døbt 1796 $\frac{19}{8}$ (Lakaj hos Arveprins Frederik, Hans Jørgen F. og Ellen Marie Thomsen), 1813 $\frac{1}{4}$ —1815 $\frac{1}{10}$ Skriver i Skattereguleringskontoret, derefter Skriver i Matrikulskontoret, 1816 Landmaalereksamen, 1818 Novbr. exam. jur., 1819 $\frac{14}{8}$ Bestalling som Landmaaler, 1821 $\frac{13}{1}$ Kopist i det københavnske Rentekammerkontor, 1828 $\frac{24}{5}$ Fuldmægtig i Matrikulskontoret, 1840 $\frac{10}{12}$ (Bestalling $\frac{31}{12}$) fra 1841 $\frac{1}{1}$ A F. f. Møns Amtstuedistr., 1842 $\frac{19}{10}$ tillige Bestalling som Landinspektør, 1844 $\frac{1}{5}$ Tiendekommissær paa Møn, 1844 Revisor for Møns Sparekasse af 1827, 1850 $\frac{25}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) A F. f. Aarhus Amtstuedistr., entl. 1866 $\frac{17}{3}$ (fra $\frac{1}{4}$), † 1878 $\frac{18}{1}$ paa Frederiksberg. — 1845 $\frac{28}{6}$ Kammerraad, 1854 $\frac{20}{5}$ Justitsraad, 1864 $\frac{3}{12}$ R., 1866 $\frac{17}{3}$ Etatsraad (frasier sig Titlen 1874 $\frac{27}{10}$). — Gift 1826 $\frac{18}{8}$ i København (Holmens K.) m. Noline Kristine Schou, f. 1804 $\frac{27}{8}$ i Grenaa, † 1866 $\frac{21}{12}$ paa Frederiksberg (Snedker Severin Nielsen S. og Karen Christiansdatter Ramshart).

1866—83. Lehmann, Eduard Adolf Emilius, f. 1821 $\frac{6}{11}$ i København (Konferensraad Martin Christian Gottlieb L. og Frederikke Louise Bech), gik i Skole i København og Plön, studerede i Heidelberg og fra 1842 i Kiel, 1846 jur. Eksamen ved Overappellationsretten i Kiel, s. A. Amtssekretær paa Amtshuset i Plön, 1847 $\frac{21}{8}$ Volontær i det slesv.-holst.-lauenburgske Kancelli, 1848 $\frac{18}{5}$ Kancellist, Sekretær paa Haderslev Amtshus, 1850 $\frac{18}{9}$ Assessor i Kriminal- og Politiretskommissionen for Haderslev Amt, $\frac{19}{9}$ s. A.

tillige kst. Herredsfoged i Haderslev Herred samt Herreds- og Ridefoged i Tyrstrup Herred, 1851 $\frac{16}{1}$ Herredsfoged i Tyrstrup Herred, 1852 $\frac{7}{5}$ Medlem af Appellationsretten for Hertugdømmet Slesvig, 1863 $\frac{5}{1}$ Departementschef i Ministeriet for Slesvig (2. Dept.), afsked. 1864 $\frac{28}{10}$, 1866 $\frac{10}{10}$ AF. f. Aarhus Amtstuedistr., entl. 1883 $\frac{24}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$), † 1887 $\frac{23}{6}$ i Aarhus. — 1859 $\frac{1}{1}$ R., 1883 $\frac{24}{9}$ Konferensraad. — Juridisk Forfatter. — Gift 1851 m. Christine Sophie Antonette Simesen, f. 1821 $\frac{6}{12}$ i Haderslev, † 1898 $\frac{22}{5}$ i Aarhus (Major Søren S. og Christiane Birgitta Bøeg).

1883—91. Schlichtkrull, Ole Christian, Skovkasserer og Amtstuefilialbestyrer i Esrom, 1883 $\frac{13}{11}$ A F. f. Aarhus Amtstuedistr., 1891 $\frac{16}{10}$ AF. f. Roskilde Amtstuedistr., se der.

1891—1904. Gottlieb, Carl Nicolai Christian, Fuldmægtig under Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1891 $\frac{10}{12}$ A F. f. Aarhus Amtstuedistr., 1904 $\frac{18}{7}$ AF. f. Roskilde Amtstuedistr., se under Frederiksborg.

1905—27. Hansen, Karsten, f. 1862 $\frac{26}{1}$ i Ballum, Slesvig (Gaardejer Knud H. og Anna Hansen), 1881 Student (Ribe), 1887 $\frac{8}{1}$ cand. jur., 1888 $\frac{5}{5}$ Assistent i Finansministeriet, 1898 $\frac{1}{2}$ Fuldmægtig, Ekspeditionssekretær, 1904 $\frac{5}{12}$ (fra 1905 $\frac{1}{1}$) AF. f. Aarhus Amtstuedistr., entl. 1927 $\frac{31}{1}$. — 1922 $\frac{9}{3}$ R. — Ugift.

1927—31. Wolf-Jürgensen, Leopold Anton Oscar Marius, Fuldmægtig i 1. Revisionsdepartement, 1927 $\frac{25}{1}$ (fra $\frac{1}{2}$) A F. f. Aarhus Amtstuedistr., 1931 $\frac{11}{2}$ (fra $\frac{1}{3}$) AF. f. Odense Amtstuedistr., se der.

1931— . Heuckendorff, Hans Peter, f. 1878 $\frac{2}{4}$ i Aalborg (Apoteker Frederik Carl Christian H. og Gabrielle Rønne), 1896 Student (Frederiksberg), 1903 $\frac{15}{6}$ cand. jur., 1903 $\frac{1}{11}$ Sagsførerfuldmægtig i København, 1905 $\frac{1}{10}$ Assistent (Sekretær) i Finansministeriet, 1906 $\frac{23}{6}$ cand. polit., 1920 $\frac{1}{2}$ Fuldmægtig i Finansministeriet, 1927 $\frac{1}{4}$ Kontorchef, 1931 $\frac{23}{3}$ (fra $\frac{1}{4}$) A F. f. Aarhus Amtstuedistr. — Ugift.

Skanderborg Amtstuedistrikt.

Omfatter Hjelslev, Tyrsting, Gjern, Vor, Nim og Vrads Herreder.

1845—52. Bindsbøll, Jacob Hornemann, f. 1789 $\frac{24}{9}$ i Bringstrup (Sognepræst Jens B. og Karen Johanne Hornemann), 1811 Student (Roskilde), 1816 $\frac{19}{4}$ cand. jur., Forvalter ved Stamhuset Fusingø, senere ved Frederiksgave og Flenstoftes Godser i Fyen, Landvæsenkommissær i Assens og Hindsgavl Amter, 1830 $\frac{3}{6}$ Inspektør over en Del af de for Statsgældskassens Regning overtagne Gaarde og Godser i Jylland, 1834 $\frac{22}{2}$ tillige Tilsyns-

førende for de øvrige, 1845 $2\frac{1}{2}$ (Bestall. $\frac{2}{4}$) AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1850 $20\frac{1}{2}$ (fra $\frac{1}{4}$) entl. fra Stillingen som Inspektør over Bjørnsholm og Silkeborg Godser, † 1852 $15\frac{1}{11}$ i Skanderborg. — 1827 $\frac{1}{5}$ Kammerraad, 1832 $15\frac{1}{2}$ Justitsraad, 1851 $16\frac{1}{6}$ R. — Gift m. Sophie Amalia Friis, f. 1793 paa Store Frederikslund, Kindertofte Sogn, hjemmedøbt $\frac{9}{6}$, † 1871 $28\frac{1}{12}$ i Skanderborg (Forvalter Berthel F. og Anne Cathrine Frandsen).

1853—70. Galschiøtt, Martinus Braem, f. 1802 $27\frac{1}{8}$ i Roskilde (Landsdommer Johannes G. og Diderikke Jørgensen), 1816—19 $1\frac{1}{5}$ Kontorist paa Roskilde Byfogedkontor, 1820 Juni exam. jur., 1822 Jan. Volontær og kort derefter lønnet Skriver i Rentekammerets 1. sjæll. Kontor, 1831 $\frac{3}{5}$ Kopist s. St., 1838 $20\frac{1}{10}$ Prædicat af Fuldmægtig, 1841 $\frac{2}{3}$ Fuldmægtig i Domænerevisionskontoret, 1846 $26\frac{1}{1}$ (Bestall. $12\frac{1}{2}$) AF. f. Æbeltoft Amtstuedistr., 1853 $18\frac{1}{3}$ (fra $\frac{1}{4}$) AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., † 1870 $30\frac{1}{6}$ i Skanderborg. — 1852 $\frac{6}{10}$ Kammerraad, 1859 $1\frac{1}{1}$ Justitsraad, 1869 $28\frac{1}{7}$ R. — Gift 1849 $\frac{9}{10}$ i Æbeltoft m. Sophie Magdalene Petersen, f. 1813 $\frac{8}{11}$ i Rolse, Mols Herred, † 1905 $17\frac{1}{10}$ i Helsingør (Forpagter P. paa Rolsegaard og Charlotte Emmerence Sass).

1870—83. Kabell, Frederik Christian, f. 1808 $28\frac{1}{2}$ i Aarhus (Kantor Peder K. og Ane Elisabeth Wulff), 1828 Student (Metropolitanskolen), 1831 cand. polyt., s. A. Adjunkt ved Herlufsholm lærde Skole, 1833—35 i Udlandet for at studere Mølle- og Vandbygningsfagene, 1836 Præmie for det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Prisopgave om Kalk og Cement, s. A. kst. og 1838 $2\frac{1}{10}$ (Bestall. $19\frac{1}{12}$) fast ansat Overinspektør og Kasserer ved det kgl. Saltværk Travensalze i Holsten, 1863 $\frac{5}{12}$ AF. f. Ringkøbing Amtstuedistr., 1870 $12\frac{1}{10}$ AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., entl. 1883 $\frac{3}{2}$ (fra $\frac{1}{4}$), † 1903 $31\frac{1}{12}$ i København. — 1842 $26\frac{1}{6}$ Kammerraad, 1856 $\frac{9}{1}$ Justitsraad, 1883 $\frac{3}{2}$ R. — Gift m. Hanna Elisa Henriette Jacobsen, f. 1814 $\frac{4}{3}$ i København, † 1881 $31\frac{1}{1}$ i Skanderborg (Hendrik Ludvig J. og Karen Sophie Jacobsen).

1883—89. Münter, Frederik, fhv. Fuldmægtig og Ekspeditionssekretær i Livrente- og Forsørgelsesanstalten, 1883 $\frac{9}{4}$ AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1889 $\frac{7}{4}$ AF. f. Odense Amtstuedistr., se der.

1889—94. Andræ, Poul Georg, f. 1843 $26\frac{1}{8}$ i København (Minister Carl Christopher Georg A. og Hansine Poulina Schack), 1862 Student (Metropolitanskolen), 1868 $22\frac{1}{5}$ cand. jur., 1868—69 Volontær og Assistent i Indenrigsministeriet, 1871—72 Sekretær ved den overordentlige Regeringskomm. for de vestindiske Øer, 1875 Assistent i Finansministeriet, 1878 Fuldmægtig s. St. (Domænekontoret), 1889 $\frac{4}{7}$ AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., afskediget efter Ansøgning paa Grund af Svagelighed i Naade og med

Pension 1894 $\frac{11}{1}$ fra $\frac{1}{4}$ at regne, † 1928 $\frac{15}{6}$ i København. — Legatstifter; historisk Forfatter („Via Appia” 1882—89, Bøger om Faderen m. m.). — 1884 $\frac{20}{2}$ Kammerjunker, 1912 $\frac{11}{10}$ Etatsraad; svensk Med. litt. & art. — Ugift.

1894—99. Regenburg, Jess Sophus, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1894 $\frac{12}{3}$ (fra $\frac{1}{4}$) AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1899 $\frac{13}{9}$ AF. f. Roskilde Amtstuedistr., se der.

1899—1912. Schjøtt, Andreas Olaf, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1899 $\frac{25}{11}$ AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1912 $\frac{18}{4}$ AF. f. Viborg Amtstuedistr., se der.

1912—1919. Jensen, Niels Peter, kst. Bestyrer f. Kolding Oppebørselsstue, 1912 $\frac{26}{6}$ AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1919 $\frac{1}{2}$ AF. f. Aalborg Amtstuedistr., se der.

1919— . With, Allan, f. 1872 $\frac{16}{12}$ i København (Kontorchef Peter Nicolaj W. og Ida Lindemann), 1891 Student (Borgerdydskolen p. Christianshavn), 1900 $\frac{15}{2}$ cand. jur., Byfogedfuldmægtig i Fredericia, 1903 Assistent i Skattedepartementet, 1909 $\frac{26}{11}$ Fuldmægtig s. St., 1913 Ekspeditionssekretær, 1904—07 tillige Fuldmægtig paa Københavns Amts og Amtsraads Kontorer, 1919 $\frac{15}{4}$ AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1920 Juli—1921 Juni fg. AF. f. Haderslev Amtstuedistr. — Siden 1926 Medlem af Amtsforvalterforeningens Bestyrelse. — 1927 $\frac{29}{4}$ R. — Gift 1905 $\frac{2}{8}$ i Fredericia m. Gudrun Scharling, f. 1872 $\frac{12}{1}$ i København (Borgmester Carl Lund S. og Henriette Bang).

Holstebro Amtstuedistrikt.

Omfattede indtil 1. Oktbr. 1875 Hjerm, Ulfborg, Ginding, Vandfuld og Skodborg Herreder, efter den Tid hele Ringkøbing Amt (med en Filialbestyrer i Ringkøbing). Efter Genoprettelsen af Ringkøbing Amtstue fra 1. Oktbr. 1930 omfatter Holstebro Amtstuedistrikt: Vandfuld, Skodborg, Hjerm og Ginding Herreder, af Ulfborg Herred den mellemste og østlige Del (Raasted, Idum, N. Felling, Vinding, Vind samt Timring Sogne) og Hammerum Herred (undtagen de sydligste Sogne Assing, Arnborg, Skarild og S. Felling). Amtsforvalteren er tillige Skovkasserer for Feldborg og Klosterhedens Skovdistrikter samt Hoverdal og Straasø Plantagedistrikter.

1813—56. Schierbeck, Frederik Christian, f. 1780 $\frac{16}{10}$ i Skive (Amtsforv. Lars S. og Isidore Margrethe Catine Ernst), 1799 Student (privat), 1801—02 paa Bornholms Amtstue, 1802—06 Volontær i Rentekammerets københavnske Kontor, 1806 $\frac{15}{1}$ cand. jur., 1806 $\frac{2}{4}$ Kopist i danske og tyske Forstkantor, 1811 $\frac{12}{3}$ Fuldmægtig s. St., 1813 $\frac{27}{12}$ AF. f. Holstebro Amtstuedistr., entl. 1856 $\frac{7}{3}$ (fra $\frac{2}{4}$), † 1858 $\frac{25}{7}$ i Aarhus. — 1829 $\frac{1}{8}$ Justitsraad, 1842 $\frac{17}{10}$ R., 1847 $\frac{28}{6}$ Etatsraad, 1856 $\frac{2}{4}$ DM. — Gift 1815 $\frac{11}{5}$ i Holstebro m. Anne Birgitte Tranberg, f. 1799 $\frac{4}{3}$ i Holstebro, † 1888 $\frac{19}{11}$

(Justitsraad, By- og Herredsfoged Jørgen T. og Gjertrud Kirstine Grøn).

1856—60. Ring, Lauritz, Underbogholder i Statsgældskontoret, 1856 $31/7$ A.F. f. Holstebro Amtstuedistr., 1860 $28/12$ A.F. f. Viborg Amtstuedistr., se der.

1861—77. Møller, Jens Julius Gysbert, fhv. Fuldmægtig ved Frederiksborg Amtstue, 1861 $25/5$ A.F. f. Holstebro Amtstuedistr., 1876 $12/6$ (fra $1/9$) A.F. f. Svendborg Amtstuedistr., se der.

1877—92. Fogh, Adolph Thorvald Aurelius, f. 1831 $24/7$ i København (Pakhusforvalter ved den kgl. færøske Handel, Kammerraad Børge Nicolay Peter F. og Vilhelmine Juliane Adolphine Belmann), 1848 Student (Borgerdydskolen p. Christianshavn), 1855 $13/1$ cand. jur., 1855 $1/4$ Volontør og 1856 $1/4$ Assistent i Indenrigsministeriet, 1863 $1/4$ Fuldmægtig i Generaldirektoratet for Skattevæsenet, 1869 $14/7$ —1870 $3/1$ kst. A.F. f. Odense Amtstuedistr., 1872 $1/4$ —1876 $20/8$ kst. A.F. f. Holbæk Amtstuedistr., 1876 $7/8$ fra $1/9$ A.F. f. Holstebro Amtstuedistr., † 1892 $9/1$ i Holstebro. — Gift 1. 1861 $3/10$ i Frederiksberg K. m. Jensine Emilie Christine Petersen, f. 1834 $13/10$ i København (Trinitatis), † 1881 $19/7$ i Holstebro (Sejl-, Flag- og Kompasmager Jens Andreas P. og Caroline Dorothea Christensen). — Gift 2. 1884 $2/3$ i Ørre Præstegaard m. Anna Kristine Poulsen, f. 1860 $23/7$ i Lindholdt, Tvis Sogn, † 1891 $4/2$ i Holstebro (Landmand i Remme, Sinding Sogn, Poul Kristensen og Kirstine Jensen). — Gift 3. 1891 $9/6$ i København (St. Johannes K.) m. Elisa Biering, f. 1853 $10/3$ i Svindinge Præstegaard ved Nyborg (Sognepræst Frederik Ferdinand B. og Anne Serine Berthine Bech).

1892—1913. Markmann, Frederik Joachim August, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1892 $9/4$ A.F. f. Holstebro Amtstuedistr., 1913 $14/1$ A.F. f. Vejle Amtstuedistr., se der.

1913—. Bauditz, Knud Valdemarssøn, f. 1866 $18/2$ p. Frederiksberg (Overbaneingeniør, Kaptajn Waldemar Gustav Otto B. og Elisabeth Johanne Henriette Owen), 1883 Student (Schneekloth), 1889 $12/1$ cand. jur., 1889 $8/7$ Assistent i Finansministeriet, 1899 $29/4$ Fuldmægtig i Kolonialkontoret og vestindisk Pakhusforvalter, 1902 $15/10$ A.F. f. Assens Amtstuedistr., 1913 $11/4$ A.F. f. Holstebro Amtstuedistr., tillige Skovkasserer for Feldborg og Klosterhedens Skovdistrikter samt Hoverdal og Straasø Plantagedistrikter. — 1893 $10/1$ Kammerjunker, 1895 $20/7$ R. af Stanislaus Ordenen, 1922 $9/3$ R. — 1921—28 Medlem af Amtsforvalterforeningens Bestyrelse (Kasserer og Sekretær); Medstifter af Dansk Idræts-Forbund; Stifter af og 1894—99 Formand for Schneeklothianer-Samfundet; af Handelsministeriet tilforordnet som Medlem af

Tilsynsraadet for Holstebro og Omegns Sparekasse; Formand for Holstebro Turistforening, Den personlige Friheds Værns Holstebro Afdeling og Danske Røde Kors Holstebro Afdeling. — Gift 1925 $\frac{17}{6}$ i Holstebro m. Karen Petra Amanda Jensen, f. 1875 $\frac{9}{1}$ i Bovense ved Kerteminde.

Ringkøbing Amtstuedistrikt (—1875).

Omfattede opr. Hind, Hammerum, Nørre og Bølling Herreder; i H. t. Lov 8. Jan. 1872 blev Ringkøbing Amtstue nedlagt fra 1. Okt. 1875 og Distriktet henlagt under Holstebro Amtstuedistrikt, dog saaledes at alle Amtstueforretninger besørgedes af en Filialbestyrer i Ringkøbing. Ved Bkg. af 12. Aug. 1930 oprettedes fra 1. Oktbr. s. A. en ny Amtstue i Ringkøbing med flg. Distrikt: Hind, Bølling og Nørre Herreder samt Dele af Ulfborg Herred (Sønder Nissum, Husby, Staby, Ulfborg og Madum Sogne) og af Hammerum Herred (Assing, Arnborg, Skarild og S. Felling Sogne).

1833—50. Krebs, Peter Axel Christian, f. i København (Frederiks tyske K.) 1784 $\frac{31}{7}$ (Professor og Major i det kgl. Artillerikorps Heinrich Johannes K. og Christiane Sophie v. Bracht), 1803 Student (Herlufsholm), 1808 $\frac{15}{10}$ cand. jur., arbejdede i Rentekammeret siden Novbr. 1804, Skriver i sjæll. og fynske Landvæsenkontor, 1809 $\frac{13}{5}$ Kopist i jyske og lollandske Landvæsenkontor, 1813 Maj Landmaalereksamen, 1813 $\frac{29}{5}$ kst., 1814 $\frac{6}{4}$ fast ansat Fuldmægtig i Kontoret for Ildstedskattens Regulering, fik 1818 $\frac{3}{6}$ en Pengegave for sit Arbejde med Registreringen af Bankhæftelsen i Danmark, 1824 $\frac{18}{12}$ kst. og 1830 $\frac{27}{11}$ fast ansat AF. f. Ringsted Amtstuedistr., 1833 $\frac{7}{6}$ AF. f. Ringkøbing Amtstuedistr., † 1850 $\frac{4}{7}$ i Ringkøbing. — 1832 $\frac{7}{2}$ Kammerraad. — Gift 1. 1812 $\frac{20}{5}$ i København (Trinitatis K.) m. Elisabeth Caroline Hadsteen, f. 1791 $\frac{13}{7}$ i København (Nicolai Sogn), † 1818 $\frac{17}{12}$ i København (Bud ved det vestindiske Kompagni Andreas H. og Karen Elisabeth). — Gift 2. 1821 $\frac{3}{6}$ i København (Trinitatis K.) m. Anna Larsine Bendsen, f. 1789 $\frac{23}{8}$ i København (Holmens Sogn), † 1868 $\frac{27}{1}$ i Skanderborg (Johannes Larsen B., ved Modelkamret, og Gjertrud Jørgensdatter).

1850—55. Krarup, Nicolai Edinger, f. 1813 $\frac{24}{10}$ i Vejrum ved Struer (Provst Janus Balthasar K. og Marie Christine Grundtvig), 1831 Student (privat), 1836 $\frac{14}{11}$ cand. jur., 1837 $\frac{20}{5}$ Volontær i fynske og lollandske Renteskriverkontor, fra Jan. 1838 i Kammerkancelliet, fra $\frac{1}{6}$ s. A. i Forstkantoret, 1840 $\frac{1}{1}$ fast gageret, 1842 Maj—1843 med Understøttelse fra Kongen og det Reiersenske Fønd i Udlandet for at studere Stats- og Landøkonomi, 1843 $\frac{1}{7}$ Fuldmægtig i Forst- og Jagtkantoret, 1849 $\frac{19}{11}$ Departementssekretær, tillige Kaptajn i Kongens Livcorps, 1850 $\frac{6}{10}$ AF. f. Ringkøbing Amtstuedistr. (Bestalling $\frac{2}{12}$), 1854 $\frac{20}{9}$ (fra

$\frac{6}{11}$) kst. Chef for 6. Udskrivningsdistr., tillige kst. AF. f. Ringkøbing Amtstuedistr. til 1855 $\frac{1}{12}$, † 1867 $\frac{10}{9}$ i Ringkøbing. — 1860 $\frac{3}{1}$ R. — Gift 1850 $\frac{14}{7}$ m. Bothilde Wilsted, f. 1816 $\frac{14}{9}$ i København (Garnisons S.), † 1893 $\frac{15}{11}$ i København (Lods Peter Christiansen W. og Dorthea Larsdatter).

1855—63. Meyer, Johan Frederik Otto Eduard, Fuldmægtig i Statsgældskontoret, 1855 $\frac{29}{10}$ AF. f. Ringkøbing Amtstuedistr., 1863 $\frac{26}{11}$ AF. f. Maribo Amtstuedistr., se der.

1863—70. Kabell, Frederik Christian, Overinspektør ved Saltværket Travensalze, 1863 $\frac{5}{12}$ AF. f. Ringkøbing Amtstuedistr., 1870 $\frac{12}{10}$ AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., se der.

1870—75. Dethlefsen, Johannes Bernhard, f. 1813 $\frac{12}{7}$ i Leck (Kontrolør Peter D. i Dagebøl og Charlotte Louise Overbeck), 1832 Student (Flensborg), 1838 Paaske juridisk Eksamen ved Universitetet i Kiel, 1839 $\frac{16}{3}$ Underretsadvokat (1840—48 i Løgumkloster), 1848 kst. AF., Birke- og Husfoged samt Branddirektør og Actuarus i Løgumkloster, maatte efter Slaget ved Slesvig drage til København, Volontær i slesv.-holst.-lauenburgske Kancelli, 1850 Juni kst. Herredsfoged i Tønder og Højer Herreder, 1851 $\frac{30}{1}$ kst. Landfoged og Branddirektør paa Pelworm, 1851 $\frac{22}{10}$ kgl. udnævnt, fg. Landskriver paa Pelworm og Herredsfoged for Nordstrand Herred, 1863 $\frac{21}{6}$ Landfoged i Husum Amt, afskediget 1864, 1870 $\frac{1}{11}$ kst. AF. f. Ringkøbing Amtstuedistr., til Amtstuen Nedlæggelse 1875 $\frac{1}{10}$, † 1893 $\frac{9}{11}$ i Holstebro. — 1856 Kancelliraad, 1858 Justitsraad, 1862 $\frac{18}{1}$ R. — Gift m. Elise Catharina Cramer, f. 1805 $\frac{17}{12}$ i Flensborg, † 1875 $\frac{9}{12}$ i Ringkøbing (Gærveribestyrelse Johan Christian C. og Maria Catharina Stein).

Ringkøbing Amtstuefilial (1875—1930).

1875—95. Jensen, Jens Christian Juulsgaard, Fuldmægtig ved Ringkøbing Amtstue, 1875 $\frac{28}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) Bestyrer for Amtstuefilialen i Ringkøbing, 1895 $\frac{15}{3}$ kst. Bestyrer for Kolding Oppebørselsstue, se der.

1895—1912. Andersen, Niels Peter, f. 1848 $\frac{3}{6}$ i Nykøbing Sj. (Arbejdsmand Anders Jensen og Marie Elisabeth Bønnelykke), var som ung først Landvæsenselev og siden paa Sagførerkontor i Kalundborg, 1878 ansat paa Kolding Oppebørselsstue, 1884 1. Fuldmægtig ved Thisted Amtstue, 1886 Fuldmægtig ved Københavns Amtstue, 1895 $\frac{2}{4}$ Bestyrer af Amtstuefilialen i Ringkøbing, afsked. 1912 $\frac{28}{5}$ (fra $\frac{31}{5}$), † 1916 $\frac{30}{5}$ i Hee. — 1912 $\frac{29}{6}$ Kancelliraad. — Gift 1882 $\frac{21}{5}$ i Kolding m. Karen Nielsen, f. 1853 $\frac{23}{3}$ i Outrup paa Mors (Husmand Niels Nielsen Refsgaard og Karen Marie Sørensdatter).

1912—23. Schmidt, Jens Herman Harald, f. 1863 $\frac{22}{9}$ i Hjørring (Skomager Ole Hansen S. og Karen Marie Jensen), 1877 $\frac{1}{8}$ Assistent ved Hjørring Amtstue, 1883 $\frac{1}{10}$ 2. Fuldmægtig s. St., 1888 $\frac{20}{12}$ 1. Fuldmægtig ved Aalborg Amtstue, 1912 $\frac{25}{6}$ (fra $\frac{1}{7}$) Amtstuefilialbestyrer i Ringkøbing, afsked. 1923 $\frac{26}{8}$, fra $\frac{30}{9}$ at regne, † 1924 $\frac{4}{11}$ i København. — 1923 $\frac{26}{8}$ R. — Ugift.

1923—29. Magnussen, Valdemar Theodor Sophus Marinus, Fuldmægtig ved Aarhus Amtstue, 1923 $\frac{2}{10}$ Amtstuefilialbestyrer i Ringkøbing, 1929 $\frac{1}{6}$ Bestyrer af Kolding Oppebørselsstue, se der.

Ringkøbing Amtstuedistrikt (1930—).

1930— . Dahl, Jens Lauritz, f. 1872 $\frac{21}{6}$ i Furreby, Hjørring Amt (Restauratør i Hjørring Peder Christian Jensen D. og Semine Larsen), 1890 $\frac{13}{8}$ Assistent ved Hjørring Amtstue, 1898 $\frac{13}{8}$ 2. Fuldmægtig s. St., 1907 $\frac{1}{5}$ 2. Fuldmægtig ved Maribo Amtstue, 1909 $\frac{1}{4}$ Fuldmægtig ved Holstebro Amtstue, 1930 $\frac{4}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) AF. f. Ringkøbing Amtstuedistr. — Gift 1. 1895 $\frac{19}{3}$ i Hjørring K. m. Kirstine Jensen Mølgaard, f. 1874 $\frac{15}{2}$ i Mølgaard, Furreby Sogn, † 1912 $\frac{4}{11}$ under et Besøg i Minneapolis, U. S. A. (Gaardejer Søren Jensen M. og Marie Steffensdatter). — Gift 2. 1913 $\frac{8}{11}$ i Arnborg K. m. Pedrea Nielsine Pedersen, f. 1884 $\frac{22}{6}$ i Hjöllund, Arnborg Sogn (Gaardejer Søren P. og Sidsel Margrethe Nielsen).

Varde Amtstuedistrikt.

Omfatter Slavs, Skads (med Fanø), Øster- og Vester-Horne Herreder samt Tømmerby og Terpager af Sneum Sogn i Gørding Herred.

1842—67. Hansen, Lorenz, f. 1793 i Rosenkrands By, Aventoft Sogn, Slesvig (Gæstgiver Jens H. og Margrethe Jensen), 1807—14 konditionerende hos Birkedommer, Godsinspektør Feddersen i Møgeltønder under Grevskabet Schackenborg, hvor Overadministratoren Grev Moltke bemærkede ham og tog ham med til København, derefter $\frac{1}{2}$ Aar paa Københavns Amts Kontor til Jan. 1815, Okt. s. A. exam. jur., fra Begyndelsen af 1818 Fuldmægtig paa Københavns Amts Kontor, fra 1820 ved Frederiksborg Amt, tillige ved Frederiksborg Amtstue, fra 1822 tillige Forstagsfører i Frederiksborg og 2. københavnske Skovdistrikt, indtil denne Stilling blev inddraget 1837 $\frac{26}{7}$, i H. t. kgl. Resol. 1838 $\frac{18}{12}$ fra Dec. 1838 til Marts 1840 kst. AF. f. Frederiksborg Amtstuedistr., 1842 $\frac{14}{9}$ AF. f. Varde Amtstuedistr., entl. 1867 $\frac{24}{9}$ fra $\frac{1}{10}$, † 1871 $\frac{27}{10}$ i Helsingør. — 1845 $\frac{28}{6}$ Kammerraad, 1866 $\frac{31}{5}$ Justitsraad. — Gift 1822 $\frac{27}{5}$ i Gladsakse Sogn m. Anne Elisabeth Schmauch,

døbt 1801 $\frac{3}{8}$, † 18.. (Kroejer i Bagsværd, exam. jur. Johannes Peter S. og Marie

1867—86. Michelsen, Søren, f. 1818 $\frac{10}{11}$ i Tved, St. Cathrine Sogn ved Ribe (Gaardmand Michel Sørensen og Karen Larsdatter), Amtstuefuldmægtig i Varde, 1867 $\frac{26}{10}$ fra $\frac{1}{11}$ kst. AF. f. Varde Amtstuedistr., † 1886 $\frac{16}{11}$ i Varde. — Indtil sin Død tillige Sparekassekasserer i Varde. — Gift 1848 $\frac{4}{11}$ i Varde m. Johanne Forum, f. 1824 $\frac{2}{3}$ i Varde, † s. St. 1894 $\frac{18}{3}$ (Købmand Hans Peder F. og Anna Møller).

1886—95. Lerche, Hannibal Henrik, 1886 $\frac{19}{11}$ kst. AF. f. Varde Amtstuedistr., 1895 $\frac{28}{6}$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., se under Holbæk.

1895—1910. Jacobsen, From Vilh. Chr. Edv. Aug. Henning, Assistent i 1. Revisionsdepartement, 1895 $\frac{22}{7}$ kst. AF. f. Varde Amtstuedistr., 1907 $\frac{4}{6}$ fast ansat, 1910 $\frac{11}{4}$ AF. f. Slagelse Amtstuedistr., se der.

1910—28. Carlsen, Theodor Guido Michael Georg Emil, f. 1860 $\frac{1}{9}$ i Aalborg (Redaktør Emil C. og Henriette Staudt), 1880 Student (Aalborg), Journalist, 1894 $\frac{18}{6}$ cand. jur., 1896 Assistent i Kriminal- og Politiretten, 1899 tillige Assistent i 1. Revisionsdepartement, 1910 $\frac{22}{6}$ AF. f. Varde Amtstuedistr., † 1928 $\frac{24}{12}$ i Varde. — Gift 1900 $\frac{6}{5}$ i Frederiksberg K. m. Johanne Elisabeth Clemmesen, f. 1873 $\frac{18}{8}$ i Svendborg, † 1927 $\frac{22}{11}$ i Varde (Købmand Johan Henrik Halberg C. og Cathrine Erichsen).

1929— . Stefánsson, Stefán Guðmundur, f. 1876 $\frac{13}{4}$ i Island (Gaardejer Stefán Jónsson og Jóhanna Stefánsdóttir), 1899 Student (Reykjavik), 1906 $\frac{20}{6}$ cand. jur., Sekretær i Finansministeriet, 1921 $\frac{20}{5}$ Fuldmægtig, 1927 $\frac{1}{1}$ Fuldmægtig i Hovedrevisorerne, 1914 $\frac{9}{9}$ Translatør i Russisk (1915—17 ansat ved Hovedtelegrafstationens Censurafdeling, 1916 Delegeret fra „Røde Kors“ til de tyske Fangelejre), 1929 $\frac{26}{2}$ AF. f. Varde Amtstuedistr. — Gift 1907 $\frac{27}{5}$ i København m. cand. phil. Valborg Martha Tulinus, f. 1872 $\frac{8}{5}$ i København, † 1923 $\frac{9}{5}$ i København (Paraplyfabrikant Theodor T. og Johanne Schülein).

Vejle Amtstuedistrikt.

Omfatter Vejle Amt med Undtagelse af Kolding Herred (en Del af Harte Sogn i Brusk Herred hører til Ribe Amtstuedistrikt). Amtsforvalteren er siden 1901 tillige Skovkasserer for Randbøl Distrikt og siden 1930 for Boller Distrikt.

1841—59. Caroc, Christian, f. i København, døbt i Garnisons K. 1787 $\frac{19}{9}$ (Auditør Friderich Carl v. C. og Inger Kirstine Müller); 1799 lod Kronprinsen ham, der da var forældreløs, optage ved det kgl. Landkadetkorps som Kostgænger og 1800 som virke-

lig Kadet, men da han kun var lille af Vækst, forlod han den militære Vej og blev 1803 ansat ved Generalkommissariatet; 1804 Præliminæreksamen, blev af praktisk Virksomhed hindret i at gennemføre et juridisk Studium; Efteraar 1805 Kancellist ved Feltkommissariatet, Efteraar 1806 Fuldmægtig, 1807 Revisor ved Generalkommissariatet, 1810 $31/5$ Fuldmægtig i Revisionen ved Arméforplejningen, 1814 $1/7$ (Resol. $20/6$) AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1840 $10/12$ (Bestall. 1841 $11/2$) AF. f. Vejle Amtstuedistr., † 1859 $7/2$ i Vejle. — 1809 $11/11$ v. Kancellisekretær, 1811 $11/6$ v. Krigsassessor, 1828 $27/10$ (Bestall. $1/11$) Kammerraad, 1830 $2/7$ Justitsraad, 1847 $28/6$ R., 1851 $16/6$ Etatsraad, 1855 $18/10$ DM. — Gift m. Juliane Christiane Funck, f. i København, døbt 1790 $7/3$ i Garnisons K., † 1876 $5/1$ p. Frederiksberg, begr. i Vejle (Assistent Johan Chr. F. og Helene Margrethe Schall).

1859—86. Jacobsen, Waldemar, f. 1813 $16/7$ i Englerup Mølle, Sigersted S. (Kroejer Engelbrecht J. og Caroline Svendsen), 1831 Student (Slagelse), 1836 $10/11$ cand. jur., 1838 Volontær i Rentekammeret, 1846 $20/3$ Fuldmægtig i Landvæsenskontoret, 1847 $4/11$ Protokolfører ved Landmaaler-Eksamenskommissionen (til 1859 $4/7$), 1851 $25/6$ kst., 1852 $29/3$ (fra $1/4$) kgl. udn. Kontorchef i Landvæsenskontoret, 1859 $15/4$ AF. f. Vejle Amtstuedistr., † 1886 $14/6$ i Vejle (begr. p. Frederiksberg). — 1851 Kancelliraad, 1859 $19/5$ Justitsraad, 1872 $30/11$ R. — Gift 1847 $2/12$ i København (Frue S.) m. Hanne Helene Margrethe Møller, f. 1823 $22/2$ i København, † 1886 $14/10$ i København (Bogtrykker Hans Christian M. og Christine Sophie Prehn).

1886—96. Lütken, Johannes Sylvester, f. 1830 $27/1$ i Mern (Sognepræst Otto Diderik L. og Cecilie Marie Leuning, Søster til Amtsforv. E. W. Leuning), 1847 Student (privat), 1852 $21/6$ cand. polit., 1853 Assistent i Finansministeriet, 1858 $22/6$ Fuldmægtig i Domæneekspeditionskontoret, 1874 $31/1$ Chef f. Statsaktivkontoret, 1875 $15/10$ AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1886 $11/9$ AF. f. Vejle Amtstuedistr., † 1896 $5/4$ i Vejle. — Formand for Haandværker- og Industriforeningen i Rønne, foranstaltede en Industriudstilling i Rønne for hele Bornholm, i nogle Aar Medlem af Rønne Byraad og Ligningskomm. samt Skolekomm., Formand for Øresparekassen og for Højreforeningen f. Bornholms Amts 1. Valgkreds. — 1888 $8/4$ R. — Gift 1862 $5/6$ i Karleby, Falster, m. Frederikke Elise v. Buchwald, f. 1843 $18/4$ i Hejls, † 1924 $13/2$ i København, begr. i Roskilde (Godsbesidder Louis v. B. og Charlotte Jansen).

1896—1913. Trojel, Ludvig Thomas, f. 1842 $23/12$ i Hillerød (Adjunkt, senere Overlærer Frederik Christian Ludvig T. og Margrethe Frederikke Augusta Mohr), 1861 Student (Sorø), 1869 $8/6$ cand. jur., s. A. Assistent i Koloniernes Centralbestyrelse, 1872

$\frac{3}{5}$ Translatør i Tysk og Engelsk, 1874 Assistent i Finansministeriet, 1881 $\frac{24}{9}$ Fuldmægtig og Ekspeditionssekretær s. St., 1886 $\frac{11}{9}$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., 1896 $\frac{26}{6}$ AF. f. Vejle Amtstuedistr., 1897 $\frac{1}{4}$ tillige Delegeret i Bestyrelsen for Vejle-Give Banen, 1901 $\frac{5}{7}$ tillige Skovkasserer f. Randbøl Distrikt, entl. 1912 $\frac{1}{11}$ fra 1913 $\frac{31}{3}$ at regne, † 1922 $\frac{4}{3}$ i Hillerød. — 1897 $\frac{3}{4}$ R. — Gift 1873 $\frac{12}{12}$ i Aalborg m. Anna Alette Kirstine Arctander, f. 1846 $\frac{20}{2}$ i Klinte paa Fyen, † 1908 $\frac{12}{4}$ i Vejle (Sognepræst Thomas Arthur Mainwaring A. og Kirstine Amalie Fjelstrup).

1913—21. Markmann, Frederik Joachim August, f. 1848 $\frac{13}{10}$ i København (Bagermester Frederik M. og Bolette Poulsen), 1866 Student (v. Westenske Institut), 1872 $\frac{10}{6}$ cand. jur., Assistent i Finansministeriet, 1889 $\frac{24}{7}$ Fuldmægtig, 1892 $\frac{9}{4}$ AF. f. Holstebro Amtstuedistr. og Skovkasserer, 1913 $\frac{14}{1}$ AF. f. Vejle Amtstuedistr., tillige Skovkasserer f. Randbøl Distrikt, Afsked 1921 $\frac{25}{9}$ fra $\frac{30}{9}$, † 1927 $\frac{15}{7}$ i Vejle. — Kommunal Revisor i Holstebro; Medlem af Vejle-Vandel Banens Bestyrelse; Medstifter af „Københavns Boldklub“ og af „Dansk Boldspil Union“; oprettede og ledede i Holstebro en Forsøgsanstalt for Fiskeudklækning. — 1909 $\frac{6}{10}$ R., 1921 $\frac{25}{9}$ DM. — Gift 1926 $\frac{4}{4}$ i Vejle m. Thomasine Kirstine Frøsig, f. 1870 $\frac{5}{9}$ i Esbjerg (Gartner Niels F. og Ingeborg Mortensen).

1921—25. Ravn, Aage, AF. f. Bornholms Amtstuedistr., 1921 $\frac{13}{11}$ AF. f. Vejle Amtstuedistr., 1925 $\frac{4}{9}$ (fra 1926 $\frac{1}{1}$) AF. f. Frederiksborg Amtstuedistr., se der.

1926— . Ræbild, Poul Martin, f. 1879 $\frac{12}{1}$ i København (Justitssekretær Frederik Karl Ferdinand R. og Mathilde Amalie Hansen), 1897 Student (Metropolitanskolen), 1903 $\frac{7}{2}$ cand. jur., 1905 $\frac{8}{6}$ cand. polit., 1904 $\frac{1}{4}$ Assistent i Finansministeriet, 1911 $\frac{27}{4}$ (fra $\frac{1}{5}$) Fuldmægtig i 1. Departement samt vestindisk Pakhusforvalter; 1906 tillige Sekretær ved Overværgeradet, 1911 Ekspeditionssekretær s. St., 1919 og 1920 kst. Formand; 1925 $\frac{14}{12}$ (fra 1926 $\frac{1}{1}$) AF. f. Vejle Amtstuedistr. og Skovkasserer for Randbøl Distrikt, 1930 $\frac{1}{5}$ tillige for Boller Distrikt. — 1919 $\frac{17}{9}$ R. — Ugift.

Kolding Oppebørselsstue.

Oprettet ved kgl. Resol. 10. Febr. 1865 for de ikke til Tyskland afstaaede Dele af Tyrstrup Herred, d. v. s. det nuværende Kolding Herred, samt en Del af Vamdrup og Sest Sogne i Anst Herred (en Del af Ødis Sogn hører til Ribe Amtstuedistrikt). Bestyreren er tillige Skovkasserer for Stenderup Skovdistrikt.

1865—78. Holgersen, Georg Herman Mathias, Fuldmægtig ved Amtstuen i Aabenraa, 1865 $\frac{3}{3}$ kst. Husfoged og

Oppebørselsbetjent i Kolding, 1878 $\frac{21}{5}$ (fra $\frac{1}{7}$) AF. f. Holbæk Amtstuedistr., se der.

1878—82. Jagd, Jens Christian Henrik Claudius, fhv. Telegrafbestyrer, 1878 $\frac{1}{7}$ kst. Bestyrer af Oppebørselsstuen i Kolding, 1882 $\frac{23}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) AF. f. Thisted Amtstuedistr., se under København.

1882—94. Preuss, Henrik Casper, f. 1824 $\frac{17}{6}$ i København (Translatør og Bogholder Vilhelm P. og Marthe Christine Olsen), 1866 kst. Kancellist i Finansministeriet, 1882 $\frac{9}{11}$ (fra $\frac{1}{12}$) kst. Bestyrer af Kolding Oppebørselsstue og Skovkasserer for Stenderup Skovdistr., † 1894 $\frac{14}{12}$ i Kolding. — Gift 1860 $\frac{3}{5}$ i København m. Marie Elisabeth Steen, f. 1828 $\frac{24}{11}$ i København, † 1902 $\frac{11}{11}$ (Blikkenslager Johan Otto S. og Jacobine Bless).

1895—1907. Jensen, Jens Christian Juulsgaard, f. 1837 $\frac{8}{2}$ i Ringkøbing (Gartner Peder J. og Mette Kirstine Nielsdatter), 1850 $\frac{1}{10}$ ansat ved Ringkøbing Amtstue, 1865 $\frac{1}{5}$ Fuldmægtig s. St., 1875 $\frac{28}{9}$ (fra $\frac{1}{10}$) Bestyrer for Amtstuefilialen i Ringkøbing, 1895 $\frac{15}{3}$ kst. Bestyrer for Kolding Oppebørselsstue samt Skovkasserer for Stenderup Skovdistrikt, 1907 $\frac{14}{6}$ Afsked, † 1908 $\frac{7}{3}$ i Køge. — Gift 1866 $\frac{4}{5}$ i Ringkøbing m. Inger Dorthea Møller, f. 1839 $\frac{7}{7}$ i Ringkøbing, † 1908 $\frac{5}{6}$ i Køge (Gartner Peder Gregersen M. og Karen Kirstine Andersdatter).

1907—12. Jensen, Niels Peter, Fuldmægtig i Statens statistiske Bureau, 1907 $\frac{2}{8}$ (fra $\frac{1}{10}$) kst. Bestyrer af Kolding Oppebørselsstue, 1912 $\frac{26}{6}$ AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., se under Aalborg.

1912—26. Nielsen, Jens Julius, f. 1860 $\frac{6}{10}$ i Højen, Vejle Amt (Mette Margrethe Jensen og Avlskarl Lave Nielsen), 1886 $\frac{1}{11}$ Assistent ved Københavns Amtstue, 1895 $\frac{1}{4}$ 2. Fuldmægtig, 1897 $\frac{1}{10}$ 1. Fuldmægtig og Kasserer, en Tid kst. AF. s. St., 1906 $\frac{10}{3}$ Amtstuefilialbestyrer i Kalundborg, 1912 $\frac{7}{9}$ kst. Bestyrer af Oppebørselsstuen i Kolding, † 1926 $\frac{9}{12}$ paa Frederiksberg. — Ugift.

1926—29. Embedet vacant; Kontorfuldmægtigen kst. som Bestyrer.

1929— . Magnussen, Valdemar Theodor Sophus Marinus, f. 1870 $\frac{14}{2}$ i Aarhus (Stabssergent Claus Peter M. og Marie Henriette Johanne Nielsen), 1897 $\frac{1}{7}$ 2. Fuldmægtig ved Aarhus Amtstue, 1904 $\frac{1}{3}$ 1. Fuldmægtig s. St., 1923 $\frac{2}{10}$ Amtstuefilialbestyrer i Ringkøbing, 1929 $\frac{1}{6}$ Bestyrer af Kolding Oppebørselsstue. — Gift 1916 $\frac{15}{2}$ i Aarhus (Frue K.) m. Anna Johanne Hansen, f. 1885 $\frac{22}{11}$ i Aalborg (Boghandler Jens H. og Anna Louise Jochumsen).

Ribe Amtstuedistrikt.

Bestod før 1864 af Anst, Malt og Gørding Herreder samt de nørrejske Distrikter syd for Kongeaaen, efter 1864 af Ribe, Anst, Malt og Gørding Herreder, med Undtagelse af en Del af Vamdrup og Sest Sogne i Anst Herred, der hører til Kolding Oppebørselsdistrikt, og Tømmerby og Terpager i Sneum Sogn, Gørding Herred, der hører til Varde Amtstuedistrikt. Til Ribe Amtstuedistrikt hører desuden en Del af Kolding Landdistrikt og af Harte Sogn i Brusk Herred samt en Del af Ødis Sogn i Kolding Herred. Amtsforvalteren i Ribe er tillige Forvalter for det kgl. Gods i Distriktet.

1840—49. Bertelsen, Jens Christian Hansen, Fuldmægtig i Rentekammeret, 1840 $^{10}/_{12}$ AF. f. Ribe Amtstuedistr., 1849 $^{29}/_8$ AF. f. Thisted Amtstuedistr., se der.

1850—55. Nielsen, Henrik Christian, f. 1805 $^{14}/_{12}$ i Thisted (Amtstuefuldmægtig, senere Amtsforvalter i Ribe, Rasmus N. og Abelone Christine With), 1825 Student (Ribe), 1830 $^{22}/_{10}$ cand. jur., 1830—35 ulønnet Medhjælper hos Højesteretsadvokat Guldberg, ved Københavns Amts nordre Birk og i Landetatens Generalauditoriat, 1835 $^8/_3$ kst., $^{29}/_7$ s. A. virkelig Auditor ved Slesvigske Infanteriregiment, 1837 $^{25}/_2$ Regimentskvartermester og Auditor ved Slesvigske (4.) Jægerkorps, 1841 $^{10}/_7$ Overauditor, 1848 Intendant for Nørrejylland, 1850 $^{30}/_1$ AF. f. Ribe Amtstuedistr. (Bestalling 1851 $^{20}/_3$, overtog først Embedet 1851 $^1/_4$, Amtstuefuldmægtig Westerby kst. i Embedet), gentagne Gange kst. Amtmand, 1855 $^{11}/_5$ Stiftamtmand over Ribe Stift og Amtmand over Ribe Amt, entl. 1884 $^5/_4$ fra $^{16}/_4$ at regne, † 1885 $^{19}/_{11}$ i Ribe. — 1866—70 Medlem af Landstinget, 1876—82 kongevalgt Medlem, Medlem af Bestyrelsen for Kronprins Frederiks Fond. — 1848 $^{13}/_9$ R., 1850 Justitsraad, 1859 $^{21}/_{12}$ DM., 1861 $^6/_7$ K., 1875 $^9/_7$ Storkors af Dbg. — Gift 1835 $^{30}/_{10}$ i Ribe Domkirke m. Jacobine Laurentze Eilskov, f. 1809 $^9/_10$ i Ribe Domsogn, † 1855 $^8/_6$ i Ribe (Apoteker Christian Cornelius E. og Anania Hansen).

1855—78. Bergh, Erik Nicolai Severin, f. 1804 $^{27}/_3$ paa Stensbæk i Bindslev Sogn, Hjørring Amt (Proprietær Jacob Jørgen B. og Jacobine Severine Munch), Fuldmægtig ved Hjørring Amtstue, 1855 $^{29}/_{10}$ AF. f. Ribe Amtstuedistr., entl. 1878 $^{13}/_2$, † 1897 $^{31}/_5$ i Ribe. — 1860 $^6/_10$ Kancelliraad. — Gift 1835 $^7/_6$ i Ingstrup m. Anna Margrethe Kruusine Koefoed, f. 1808 $^{24}/_9$ i Ingstrup, † 1877 $^{10}/_{11}$ i Ribe, St. Catharina Sogn (Sognepræst Andreas Agerbech K. og Karen Johanne Kruuse).

1878—99. Klagenberg, Peter Albertin, f. 1848 $^{13}/_{10}$ i Tange, Sdr. Gørding Sogn (Snedker Holger K. og Ane Nielsdatter), Fuldmægtig ved Ribe Amtstue, 1878 $^{25}/_2$ kst. AF. f. Ribe Amtstuedistr., 1899 $^{21}/_4$ Konstitutionen tilbagekaldt.

1899—1914. Brun, Ludvig Munthe, f. 1854 ¹⁵/₁₁ paa Christianslund, Vester Egede Sogn (Birkedommer Peter Munthe B. og Ane Munch), 1874 Student (privat), 1880 ¹⁶/₁ cand. jur., 1881 Konsulatssekretær i Paris, 1882 ¹/₈ Assistent i 1. Revisionsdepartement, 1899 ²¹/₄ kst., 1907 ⁴/₆ fast ansat AF. f. Ribe Amtstuedistr., afsk. 1914 ¹¹/₂ fra ³¹/₃, siden 1905 Ejer af Snertingegaard ved Vordingborg, † der 1927 ¹²/₁. — Gift 1. 1899 ²²/₈ i København (Matthæus K.) m. Josephine Bernhardine Kalkerup, f. 1856 ¹³/₁₂ i København, † 1901 ⁴/₁₁ i Ribe (Rebsluger Frederik Christian K. og Philipine Christine Sørensen). — Gift 2. 1905 ⁵/₁₂ m. Meta Nielsen, f. 1878 ⁹/₉ paa Mandø, † 1930 ³¹/₁ paa Rigshospitalet i København (Skibsfører Hans Christensen N. og Mette Jørgensen).

1914—22. Poulsen, Nicolai Edinger Octavius, fg. Kontorchef i Finansministeriet, 1914 ¹⁹/₃ AF. f. Ribe Amtstuedistr., 1922 ⁴/₂ AF. f. Hjørring Amtstuedistr., se der.

1922— . Debell, Gustav, f. 1882 ¹⁶/₉ i Kolding (Sagfører Carl William Sørensen og Anna Debell), 1901 Student (Kolding), 1907 ¹⁵/₆ cand. jur., 1908 Assistent i Generaltolddirektoratet, 1909 ²⁷/₆ Assistent (Sekretær) i Finansministeriet, 1917—19 Suppleantformand for Københavns 3. Huslejenævn, 1919—22 Medarbejder ved Landsoverskatteraadet, 1922 ¹⁵/₅ AF. f. Ribe Amtstuedistr. — Gift 1914 ¹⁶/₁ p. Frederiksberg m. Laura Sophie Berntsen, f. 1891 ²¹/₁₁ i Kolding (Skrædermester Lauritz Martin B. og Anna Mathilde Elling).

De sønderjyske Landsdele.

I Stedet for de hidtilværende Kredskasser i de sønderjyske Landsdele blev der i Maj 1920 oprettet Amtstuer i Haderslev, Aabenraa og Tønder, i Juli s. A. tillige i Sønderborg; til hver Amtstue henlagdes henholdsvis Haderslev, Aabenraa, Tønder og Sønderborg Amter (jvf. Bkg. af 14. Juli 1920 om Oprettelse af Amtstuer i de sønderjyske Landsdele og Bkg. af 19. Aug. s. A. om Grænserne for de sønderjyske Amter og Amtsraadskredse).

Haderslev Amtstuedistrikt.

Amtsforvalteren er tillige Skovkasserer for Haderslev Distrikt.

1920. Palsbo, Arthur Harald, Fuldmægtig i Finansministeriet, 1920 ¹⁰/₅ fg. AF. i Haderslev, 1920 Juli fg. AF. i Sønderborg, se under Tønder.

1920—21. With, Allan, AF. f. Skanderborg Amtstuedistr., 1920 Juli—1921 Juni fg. AF. i Haderslev, se under Skanderborg.

1921— . v. Haffner, Waldemar, f. 1872 ¹⁶/₄ paa Brodda i Skaane (Godsejer, Kammerherre Johannes Wolfgang v. H.

og Charlotte Louise Treschow), 1890 Student (Roskilde), 1897 $\frac{26}{6}$ cand. jur., Sagførerfuldmægtig, 1900 Assistent i Finansministeriet, 1909 $\frac{1}{4}$ Fuldmægtig og Ekspeditionssekretær, 1921 $\frac{27}{6}$ AF. f. Haderslev Amtstuedistr. — 1927 $\frac{26}{10}$ R. — Gift 1915 $\frac{4}{6}$ i Aagerup K. m. Komtesse Mathilde Wanda Elisabeth Ahlefeldt-Laurvig, f. 1888 $\frac{16}{8}$ paa Tranekjær Slot (Udenrigsminister, Greve Carl William A.—L. til Eriksholm og Elisabeth Komtesse Danneskiold-Samsøe).

Aabenraa Amtstuedistrikt.

Amtsforvalteren er tillige Skovkasserer for Aabenraa Distrikt.

1920—24. Glud, Einar, Sekretær i Finansministeriet, 1920 $\frac{10}{5}$ fg. AF. f. Aabenraa Amtstuedistr., 1924 $\frac{1}{12}$ AF. f. Randers Amtstuedistr., se der.

1924— . Madsen, Carl Marius, f. 1870 $\frac{13}{3}$ i Hagededgaards Gartnerbolig (Gartner Jens M. og Emma Caroline Villaume), 1884 $\frac{15}{10}$ Assistent ved Holbæk Amtstue, 1890 $\frac{1}{4}$ ved Maribo Amtstue, 1891 $\frac{1}{9}$ Bogholder ved Holbæk Amtstue, 1904 $\frac{24}{5}$ 2. Fuldmægtig s. St., 1905 $\frac{1}{10}$ 1. Fuldmægtig, 1924 $\frac{1}{12}$ fg. A F. f. Aabenraa Amtstuedistr. — 1900 $\frac{1}{6}$ —1918 $\frac{31}{3}$ Revisor ved Landmandsbankens Holbæk Afdeling, 1925 $\frac{1}{4}$ —1928 $\frac{31}{3}$ Revisor ved Sparekassen for Aabenraa By og Amt, siden 1918 $\frac{1}{4}$ Regnskabsfører for Stenhus Kostskole, Holbæk. — Har udgivet: Haandbog over Sogne, Købstæder, Kommuner m. fl. Institutioner (1902, 5. Udg. 1929) og Promilletabeller til Brug ved Beregning af kommunale Ejendomsskatter (1927). — Gift 1899 $\frac{27}{4}$ i Holbæk m. Thora Bernhardine Petersen, f. 1876 $\frac{20}{4}$ i Holbæk (Entreprenør Rasmus P. og Hanne Frederikke Bærentsen).

Sønderborg Amtstuedistrikt.

Amtsforvalteren er tillige Skovkasserer for Sønderborg Distrikt.

1920—21. Palsbo, Arthur Harald, fg. AF. i Haderslev, 1920 Juli fg. AF. i Sønderborg, 1921 $\frac{27}{6}$ AF. f. Tønder Amtstuedistr., se der.

1921—28. Pedersen, Claus Oluf, 1921 $\frac{16}{7}$ fg. AF. f. Sønderborg Amtstuedistr., 1928 $\frac{1}{6}$ AF. f. Roskilde Amtstuedistr., se der.

1928— . Smith, Jonathan, f. 1877 $\frac{25}{5}$ i Højer (Tandtekniker Hans Nissen S. og Helene Magrethe Nielsen), 1899 Tandlægeeksamen i Berlin, 1900 Tandlæge i Aabenraa, 1904 i Haderslev, 1920 Amtsassessor under den internationale Kommissionsstyrelse, $\frac{1}{11}$ s. A. Amtsassessor i Haderslev Amt (til 1927), 1928 $\frac{1}{7}$

fg. AF. f. Sønderborg Amtstuedistr. — Vælgerforeningens juridiske Konsulent fra 1908, Medlem af Haderslev Kredsraad (Amtsråd) 1910—22, af Haderslev Byraad 1919—22, af Amtsrådsforeningens Bestyrelse 1921—27, af Valglovskommissionen i H. t. Lov af 29. April 1921 og af Biblioteksrådet 1926—30; Formand for Sønderborg konservative Forening fra 1929 og Sønderborg Opstillingskreds fra 1930. — Interneret i Aug. 1914 paa Dänholm ved Stralsund og i Altona, deltog i Verdenskrigen 1915—18. — Literære Arbejder: Staatsrechtliche Untersuchungen über die Gültigkeit der Verordnungen vom 28. Aug. 1866, 12. Juli 1865 und 18. Okt. 1872 (1906); Slesvigsk Jagtret (1907); Kommunalloven (1908); Ein Kampf um die rechtliche Stellung des Turnunterrichts (1909); Kredsloven (1909); Tillæg til Kommunalloven (1912); Medarbejder ved Trap: Sønderjylland. — Gift 1908 $11/9$ i Bryrup m. Lolo Vedel, f. 1885 $6/4$ paa Fuglsang i Vinding Sogn (Stationsforstander Ernst V. og Anna Jensen).

Tønder Amtstuedistrikt.

1920—21. Swane, Hans Jørgen, f. 1886 $29/11$ i København (kgl. Borgmester Peter Daniel S. og Elise Vilhelmine Købke), 1906 Student (Randers), 1912 $11/6$ cand. jur., Sagførerfuldmægtig, 1919 $4/4$ Overretssagfører (deponeret Bestalling), 1916 $16/8$ Assistent (Sekretær) i Finansministeriet (1. Revisionsdepartement, senere 1. Hovedrevisorat), 1920 $10/5$ —1921 $18/7$ fg. AF. i Tønder (i H. t. kgl. Resol.), 1923 $22/5$ — $20/6$ kst. Bestyrer af Amtstuefilialen i Ringkøbing, 1925 $1/4$ — $22/8$ kst. AF. f. Møns Amtstuedistr., 1929 $1/3$ Fuldmægtig i Finansministeriet. — Gift 1920 $3/12$ (Frederiksberg) m. Ellen Blechingberg, f. 1891 $15/7$ i København (Amtsforvalter Ejnar B. og Sigrid Madsen).

1921— . Palsbo, Arthur Harald (Navneforandring 1905), f. 1878 $15/11$ i Valby (Kreditoplagskasserer Sophus Petersen og Helga Grundtvig), 1896 Student (Schneekloths Skole), 1897 cand. phil., 1898 Assistent ved Finanshovedkassen, 1899 Assistent i Finansministeriet, 1913 $19/9$ Fuldmægtig s. St., 1920 $10/5$ fg. AF. i Haderslev, 1920 Juli i Sønderborg, 1921 $27/6$ AF. f. Tønder Amtstuedistr. — Gift 1903 $23/12$ (ved Frederiksberg Birk) m. Inger Juhl, f. 1883 $1/4$ p. Frederiksberg (Ingeniør Peter J. og Elna Boeck).

Anmeldelser.

Erich Wasmannsdorff: Verzeichnis Deutscher Familienverbände und Familienforscher, Familienstiftungen und familienkundlicher Vereinigungen, 2. Aufl. 1932, Görlitz 1932. (Pris: 8 Rmk. 50 Pf.)

Den tyske Slægtsforskning har efter Verdenskrigen, som tidligere her i Tidsskriftet paapeget, taget et mægtigt Opsving som et Led i den gamle haardt trængte Kulturs Kamp mod Tidens samfundsfjendtlige Tendenser. I saa godt som alle Byer har der dannet sig genealogiske Selskaber, der i mange Tilfælde virker ved Udgivelsen af et særligt Organ for sine Interesser og hyppige Sammenkomster, og overalt har de gamle Familier sluttet sig sammen til indbyrdes Støtte og Pleje af slægtshistoriske Studier. En overvældende frodig faglig Literatur er skudt frem, der gennemgaaende vidner om en Højnelse af Arbejdstekniken, Overgang til nye Metoder, Krav til Stringens og Videnskabelighed. Tilknytning til andre Socialvidenskaber, Biologi, Raceforskning o. s. v. Det herhjemme forsømte Studium af Ane-tavlen er sat i Højsædet. Heraldik og Sfragistik er traadt ind i et nyt Forskningsstadium. Af de senest fremkomne Hovedværker skal nævnes Bernhard Koerner, Deutsches Geschlechterbuch (indtil nu udgivet 77 Bind) og samme Forf.s vægtige Værk Handbuch der Heroldkunst (4 Bind), der er rigt paa nye Syner.

Etsteds omhandler Forf. Vaabnernes Opstaaen af Runae familiares, der tydeligst endnu har holdt sig i den polske Heraldik og som paapeges af Olaus Worm i 1651. Siden 1920 udkommer Der Deutsche Wappenkalender, og af det dygtigt ledede Archiv für Sippenforschung foreligger der 9 Bind (1.—4. Bind med Titel Kultur u. Leben). Desuden er der fremkommet flere fortrinlige Haandbøger i praktisk Ættegranskning. Af denne rige Literatur, der vilde kunne give vor hjemlige Slægtsforskning, der staar i Stampe og ganske mangler Fællesaand, haardt tiltrængte nye Impulser, naar desværre kun lidet til os, hvilket skyldes de høje Bogpriser og vore store offentlige Bibliotekers afknappede Budget.

Erich Wasmannsdorffs Bog er af utvivlsom Nytte for alle herhjemme, der søger Tilknytning til Fagfæller uden for Landet. Den indeholder hovedsagelig et Register paa 11 700 Adresser for Slægtsforskere i og udenfor Europa, hvortil er knyttet en Stedfortegnelse, en Liste over Familiesammenslutninger og genealogiske Samfund i Tyskland samt et Register til Koerners Geschlechterbuch. Desværre er Oplysningerne om Danmark sparsomme, tilfældige og ganske misvisende. Forf. har forsømt at rette en Henvendelse til vort Samfund, som herhjemme er nærmest til at give de for tyske Slægtsforskere retledende Oplysninger.

L. B.

Otto Fr. Arends, Gejstligheden i Slesvig og Holsten fra Reformationen til 1864. Personalhistoriske Undersøgelser, I A—K; II L—Ø; III. Series Pastorum. Kbhvn. 1932 (Levin & Munksgaards Forlag).

Medens den meget tiltrængte og ofte efterspurgte Nyudgave af Wibergs Præstehistorie lader længe vente paa sig, har en Enkeltmand udenfor den gejstlige Stand og tilmed bosiddende afsides fra Forskningscentret København,

Kommunelæge i Overby (Sjællands Odde) O. F. A r e n d s, efter mange Aars ufortrøden Samlerfordybelse fuldent det foreliggende, monumentale Værk, der af alle genealogisk, personhistorisk og særlig kirkehistorisk Interesserede bør modtages med den varmeste Anerkendelse.

Formatet, Papiret og Trykket virker i høj Grad tiltalende. Opstillingen er klar og overskuelig. De to første Bind giver alle Præsternes Navne i alfabetsk Ordre, hver med de vigtigste biografiske og genealogiske Data, efterfulgte af Kildehenvisninger, alt i knap og koncis Form. Grundlaget for Arbejdet danner den righoldige, fra tysk Side fremkomne Literatur, Monografier og Artikler i periodiske Tidsskrifter, tyske Universitetsmatrikler o. s. v., for hvilket Stof Forf. gør Rede. Hertil kommer Udbyttet af de til Gejstligheden Syd for Grænsen udsendte Spørgeskemaer, der har givet Oplysninger fra de ved Pastoraterne opbevarede Kirkebøger. Tredje Bind omfatter Series Pastorum, ordnet efter Provstier og Sogne. Overalt faar man Indtrykket af at Efterforskningerne er ført saa vidt frem som med Rimelighed kan forlanges. At en minutiøs Gennemgang fra specialkyndig Side af et saa omfattende Værk vil kunne afføde Tilføjelser, Rettelser og Paavisning af Trykfejl er en Selvfølge. Forf. er i sin redelige Stræben forberedt herpaa ved straks at have anlagt et Kartotek for Suppleringer, som skal danne Grundlaget for et senere udkommende Tillæg, der kræver Tid til at modnes. Maaske vil der da ogsaa kunne gives et Personregister over Præstehustruer og Paarørende.

Carsbergfondet har muliggjort Udgivelsen af det fortjenstfulde og nyttige Værk.

L. B.

Smaa Meddelelser.

Hofurmager Pierre Charlo.

Af Th. Hauch-Fausbøll.

Da de Oplysninger, der tidligere har været trykt om Hofurmager Pierre Charlo er mangelfulde og delvis urigtige, skal jeg her meddele, hvad der vides om ham. Han var efter Aldersangivelse ved sin Død født 1707. Fødestedet kendes ikke bestemt. Bering Liisberg angiver, at det er Haag¹⁾, og har opfattet Clements Meddelelse om, at han var fra Haag (de la Haye)²⁾ saaledes, men helt sikkert er det vel ikke. I hvert Fald var han født i Holland, saaledes som opgivet til Borgerskabsprotokollen. Som tyveaarig kom han til Kjøbenhavn, hvor han 26. Maj 1732 tog Borgerskab som »Smaae Urmager«, hvorved vel skal forstaas, at hans Specialitet var Lommeure³⁾. 14. Nov. 1740 optoges han som Urmager i Lavet, 1751 blev han Ældste i den fransk reformerte Menighed, 2. Aug. 1756 fik han Bestalling som Hofurmager og 26. Aug. 1766 Konfirmationsbestalling⁴⁾.

Vi træffer Charlo som Urmager i 1730—31, endnu inden han har taget Borgerskab. Han bor da i Købmagerkvarter Nr. 37 paa Østergade (nuværende Østergade Nr. 48 og 50)⁵⁾. Midt i 30erne flyttede han til Juvelerer

1) Bering Liisberg: Urmagere og Ure i Danmark S. 177 og 257.

2) Clement: L'Eglise Réformée, S. 52.

3) Kbhs. Borgerskabsprotokol 1724—29, S. 112.

4) 1756 i Best.-prot. 15.331. 1766 i Confirmations-Best.-prot. 1766—67 S. 104.

5) Indkvarteringsmandtal 1730—31.

Christian Schraders Ejendom Øster Kvarter Nr. 24 paa Østergade (nu en Del af Nr. 47, hvor Fonnesbech har sit Modemagasin). Her fik han Bolig i Stuen, medens Schrader boede »paa Salen« d. v. s. første Sal og paa anden Sal boede nogle unge Folk Knapmager Benjamin Nedz. Ogsaa Kælderen var i mange Aar beboet og udlejet til en Øltapper Peder Andersen¹⁾. Schrader betegnes under Tiden som Hofjuveler og havde i hvert Fald Arbejde for Hoffet. Det har nok været gennem ham, at Charlo kom i Forbindelse med dette. Efter Schraders Død 1739²⁾ fik Charlo Hjælp af et velstaaende og fornemt Medlem af den reformerte Menighed Gehejme-konferensraad Johan Henrik Greve af Gyldensteen, der laante ham 2000 Rdl., og samme Aar købte han af Schraders Enke for 2150 Rdl. hendes Ejendom paa Østergade³⁾, men maatte for Laanet give Greven Pant i Ejendommen. Skødet og Pantebrevet blev udstedt 15. Dec. 1740 og tinglæst 19. Dec. Ved Obligation af 3. Juli 1753 pantsatte han den for samme Sum til reformert Kirke, der endnu ved Charlos Død havde dette Beløb til Gode. Huset laa mellem Sr. Thomas Scharffs og Urmager, Sr. Lorentz Henrich Kleins Huse og var 3 Etager højt med Kvist over og Kælder under. Der var 4 Fag til Gaden, dog havde Kælderen kun to Fag. Desuden var der et Sidehus paa 4 Fag i 3 Etager⁴⁾. En Del af sine Ure fik Charlo fra Des Arts Pére et fils & Archard i Geneve, andre forfærdigede han selv, men han havde dog ikke noget stort Værksted. 1733—34 holdt han saaledes kun en Svend⁵⁾ og ved sin Død 1773 havde han en Svend og 2 Dreng. I Herning Museum findes et smukt ciseleret enkeltkapslet Sølvur, signeret P. Charlo 211 Copenh. Det har tilhørt St. St. Blicher⁶⁾. Et andet Arbejde af Charlo træffer man blandt Frederik V.s Efterladenskaber paa Rosenborg. Det er et Guldur med de oldenborgske Kongers Portrætter paa Skiven; Uret er udført af Charlo til Kongeslægtens Jubilæum 1749⁷⁾. Charlo døde i Kjøbenhavn 25. Juli 1773, 66 Aar og 4 Maaneder gammel (F. R.) Sine to Døtre efterlod han til Deling 7336 Rdl. 3 Mark og 4½ Skilling⁸⁾. Charlo blev gift Iste Gang 17. Okt. 1730 i Kjøbenhavn (F. R.) med Esther Larpent, f. 17. Feb. 1710, død i Barselseng 1. Nov. 1735⁹⁾. Senere ægtede han¹⁰⁾ Anne Marguerite Flock, der var født 1698 i Vezel og døde 11. Marts 1775 i Kjøbenhavn (F. R.). I begge Ægteskaber havde han 5 Børn: 1. Pierre Charlo, f. 23. Dec., død 26. Dec. 1731 i Kjøbenhavn (F. R.), † lille. 2. Isaac Louis Charlo, f. 15. Juni, død 19. Juli 1733 i Kbhvn, † sst. 3. Jan 1735 (F. R.). 3. Esther Charlo, f. 27. Okt., død 30. Okt. 1735 i Kjøbenhavn, † 16. Maj 1815¹¹⁾; gift med Johan Gotfried Wagner, der boede ved Gammel Strand og handlede med franske, hollandske, spanske, vestindiske og tyske Produkter¹²⁾, men gik fallit 1775. 4. Jean Matthieu Charlo, f. 20. Maj,

1) Indkvarteringsmandtal 1736—37.

2) Petri Kb.

3) Kbhs. Byting Skøder 1740—41, fol. 241.

4) Kbh. Panteprotokol 1740, fol. 566.

5) Indkvarteringsmandtal 1733—34, Øster Kvarter Nr. 24.

6) Peter Skautrup og H. P. Hansen: Sprog og Kultur, S. 147.

7) Bering, Liisberg l. c.

8) Hof- og Stadsrettens Forseglingsprotokol 4, Nr. 37, S. 59.

9) Clement og efter ham Bering Liisberg opfører hende med den anden Hustrus Dødsaar.

10) Vielsen har vistnok fundet Sted i Udlandet, da han ikke nævnes i Kjøbenhavns Kopulationsprotokoller udover sit Iste Giftermaal.

11) Clement S. 96.

12) Dannemarks Speil 1768, S. 116.

døbt 26. Maj 1739 i Kjøbenhavn, † sst. 8. Aug. 1740 (F. R.). 5. Isidore Henriette Charlo, f. 7. Dec., døbt 14. Dec. 1740 i Kjøbenhavn (F. R.); g. 8. Maj 1763 i Kjøbenhavn m. Professor, Justitsraad Charles Henri Mourier, f. 6. Okt. 1732 i Kjøbenhavn, † 4. Dec. 1815 paa Frederiksberg¹.

Luther-Lindemann.

I Tidsskriftets 9. V. 274 skriver Hr. Politilæge Søren Hansen i sin Afhandling om »Steen Blichers Forfædre« om Familien Lindemanns meget usikre Slægtskab med Martin Luther og bemærker her, at »Luthers Moder ikke hed Margrethe Lindemann, men Margrethe Ziegler eller Zieglerin.«

Saaledes har Opfattelsen i Tid lang været, men Pastor Otto Sartorius skriver i sit Værk »Die Nachkommenschaft D. Martin Luthers in vier Jahrhunderten,« 1926, Side 138:

— Luthers Moder var Margarethe, født Lindemann fra Neustadt a. d. Saale, født c. 1459, død 30. Juni 1531. Ofte har man antaget, at hun var født Ziegler, men det er oplyst, at hendes Fader var Teglbærder (Ziegler) af Næringsvej, hvilket er bekræftet mig af Pastor Stellwaag i Nürnberg, tidligere i Neustadt a. d. Saale. I den By var der mange Teglbærdere, og den Dag i Dag er der en Gade, som hedder Lehmstrasse.

Det Hus, Luthers Moder boede i, stod endnu indtil Begyndelsen af 90erne i forrige Aarhundrede. —

Samme Bog indeholder interessante Oplysninger dels om falske Luther-Efterkommere her i Danmark, dels om, at den 1875 afdøde kendte Astronom Heinrich Ludwig d'Arrest, Professor ved Københavns Observatorium, var gift med en Lutheretterkommer Emilie Møbius. Dette Ægtepars to Dattersønner er efter Sartorius de eneste to Mennesker i Danmark, der dokumenteret nedstammer fra Reformatoren.

Carl Arctander.

Steen Blichers Forfædre.

En Tilføjelse.

I 9. V. 277 skriver Forfatteren af ovennævnte Artikel, at Kommerceraad Steen Jørgensens Herkomst er ukendt. Dette er imidlertid ikke Tilfældet; thi det fremgaar af fhv. Sognepræst H. Hansens Artikel: »En gammel Baag Herreds Slægt« i Aar bog for Historisk Samfund for Odense og Assens Amter, V. Aarg. 1917, S. 108, at Steen Jørgensen er født i Barløse 1677 og Søn af Jørgen Jørgensen (f. ca. 1608, † 1681), der ejede den Gaard i Barløse, som nu kaldes Barløseborg. Iøvrigt mener Forf., at Jørgen Jørgensen var en uægte Søn af »den lille Konge i Fyen« Jørgen Steensen Brahe, (f. 1585, † 1661). I 7. III. 72 f. findes en Anmeldelse af ovennævnte Artikel.

E. Juul Hansen.

¹) Elvius og Hiort-Lorenzen: Danske Patriciske Slægter, S. 197, hvor Professortitelen er glemt.

Om de uløste Gaader i Familien von Stöckens Stamtavle.

Nedenstaaende fremkommer i Anledning af Dr. L. Bobés Tilføjelse i Personalhist. Tidsskr. 9. V. 258.

1. Friedrich Georg von Stöcken. Det kan vel næppe bestrides, at han er identisk med Friedrich Gerhard von Stöcken, Søn af Generalsuperintendent i Slesvig Christian von Stöcken, hvad ogsaa Lengnick har i sin Stamtavle over Familien von Stöcken (I). Se om ham ogsaa min: Sønderjyllands Bispehistorie 1931 S. 52.
2. I Følge Lengnick formodes Jacob Heinrich von Stöcken at være Søn af Etatsraad Hans Heinrich von Stöcken til Øvelgønne, der var en Halvbroder til ovennævnte Friedrich Gerhard von Stöcken.
3. Frederik von Stöcken, der døde 2. Marts 1776 i Jyderup, vilde jeg gætte paa var identisk med Frederik Carl Christian von Stöcken, en Sønnesøn af Friedrich Gerhard von Stöcken. Han var født 1735, var en Tid Lecteur hos Fyrstinden af Østfriesland; 1769 købte han Gislingegaard ved Holbæk, men solgte den allerede 1771 igen. Lengnick angiver ham død 1774. 6. Maj 1767 havde han i Flg. samme ægtet Cathrine Justine Gerhard, født 1735, død 18. Oktober 1803.

Age Dahl,
Sognepræst i Egen.

Parsberg.

I Tilslutning til de i forrige (53.) Aargang af Tidsskriftet givne Meddelelser om Kall Rasmussen, Berigtigelser til den Parsbergske Slægttavle, fremkommer Hr. Adjunkt, Cand. mag. H. Fussing med følgende yderligere og værdifulde Suppleringer, hentede fra et Brev fra Kall Rasmussen til Vedel Simonsen i Landsarkivet i Odense. I en Bønebog, Kall Rasmussen fandt i Biblioteket i Stockholm, som har tilhørt Ingeborg Podebusk, Hr. Tønne Parsbergs og derefter hendes Svigerdatter Sidsel Bille, gift med Niels Parsberg, er indtegnet forskellige genealogiske Data vedrørende Familien Parsberg. Herefter døde Rigsraad Tønne Parsberg til Harrested og Øretofte (D. biogr. Lex. XII, 553) den 23. November 1521. I sit Ægteskab med fornævnte Ingeborg Podebusk, indgaaet 3. Juni 1509, havde han følgende Børn, der er opført i Danmarks Adels Aarvog XXIV (1907), men alle uden Angivelse af Fødselsdag, og som det vil ses, i urigtig Orden: Rigsraad Verner Parsberg til Harrested † 1567 (D. biogr. Lex. XII, 555) fødtes som ældste Barn 6. Febr. 1510, derefter følger Jørgen, f. 23. April 1511, Vibeke, f. 1. Maj 1512, Anne, f. 1. Maj 1514 († 1587, gift m. Christoffer Gyldenstjerne), Jytte, f. 8. Maj 1515; Niels, f. 23. Maj 1516 (Lensmand paa Krogen Slot † 1556) og Valdemar, f. 30. Juni 1519.

Om H. C. Andersens Slægt.

I Assens Kirkebog findes følgende: »Onsdagen d. 1. Maj 1743 blev N o m m e n N o m s e n Hanskemager Svend som arbejder hos en Mester udj Odense, og hafde til Hustrue S ø f r e n J e n s e n Postriders Datter ved

Nafn, Karen Søfrens Datt. Deris Datter christnet og blev kaldet Gedsche. (Derefter Fadderne). Disse ovenmelte Egtefolch blev copuleret udj Cappel Kirche Aar 1742 d. 16. November, hvilchet Sognepræstens Attest udviste, dateret Cappel d. 11. Martij 1743.

Nommen Nomsen var H. C. Andersens Farmors Far. (Jfr. G. L. Wad: Om Hans Christian Andersens Slægt. Odense 1905. S. 17).

E. Juul Hansen.

Adelslægten Sommer i Fyn.

Den sidste Mand af denne Slægt, til hvis Stamtavle man kun kender ganske lidt (jvf. Danmarks Adels Aarvog 1917, S. 501), var Niels Sommer i Pugholm, der stod paa Grænsen mellem fri og ufri og 1534 kun kaldes beskeden Mand, men dog paa sin Ligsten benævnes »Erlig og Velbyrdig Mand«, saaledes som det fremgaar af Jo. Bircherodii: Monumenta et Inscriptiones Ottinienses i Ny kgl. Saml. 185, 8vo. Her faar vi tillige at vide, at han døde 28. Okt., men Aarstallet mangler, og at Stenen ogsaa dækker over »Erlige Mand« Jørgen Olsen, død 20. Juni 1567 »med begge deris Hustru« Maren P. D. (vel Pedersdatter), død 14. Jan. 1599. Ligstenen er prydet med det Sommerske Vaaben, der har en paafaldende Lighed med det Bangske, saa man fristes til at antage en Slægtsforbindelse mellem de to gamle fynske Slægter. Laurids Sommers Hustru er muligvis en Datter af den første lutherske Sognepræst i Middelfart, Magister Peder Hansen Bang, død 1566 (jvf. Hundrup's Stamtavle over Familien Bang S. 2). Hans Ægteskab har været kortvarigt, og han er død som Borger i Odense, hvor hans Enke har ægtet en anden Borger, efter hvem hun i 32 Aar sad Enke.

Th. Hauch-Fausbøll.

Slottet Ahrensburg som Hjemstavnsmuseum for Kredsen Stormarn med Schimmelmanske Mindestuer.

Slottet Ahrensburg ved Hamborg er en af Holstens monumentaleste Bygninger, opført omkring 1595 af Peter Rantzau som et trelænget sammenbygget Hus med parallelle Tage og prydet paa de fire Hjørner med polygonale Taarne. I 170 Aar har Slottet været Stamsæde for den til Danmark saa nøje knyttede grevelige Slægt Schimmelman, der her i Landet endnu ejer det tidligere Grevskab Lindenberg og Fideikommisgodset Hellebækgaard. Paa Grund af de overalt raadende vanskelige Konjunkturer har den nuværende Besidder set sig nødsaget til at stille Slottet til Salg. Efterat det værdifulde Bibliotek for to Aar siden var bleven splittet for alle Vinde og Godsarkivet, hvad man vanskeligt forstaaer, erhvervedes af en i Nærheden boende Privatmand, skulde før Salget af Slottet bortauktioneres hele dets kostbare Bohave, et yderst interessant Portrætgalleri af Familiebilleder, delvis udført af Tidens ypperste Kunstnere, en Rigdom af Kunstskatte, væsentligt fra Skatmester Greve H. C. Schimmelmans Tid, deriblandt en Del af hans pragtfulde Meissner Porcellæn. Den truende Splittelse af alle disse Skatte blev undgaaet ved at den historisk interesserede Landraad for Kredsen Stormarn afvigte Efteraar erhvervede dem under et for en forholdsvis ringe Sum, og de har i flere Maaneder været offentlig tilgængelige i Slottet, som man midlertidigt har lejet af den nuværende Besidder. Man haaber nu ved Hjælp af et Lotteri at erhverve Ahrensburg Slot og indrette det til et Hjemstavnsmuseum med de Schimmelmanske Familieminder som Kerne.

Af de ældre Familieportræter skal nævnes følgende, der nok saameget har Interesse for Danmark som for Kredsen Stormarn:

Skatmester Greve Heinrich Carl Schimmelmann (1724—82), malet af G. M. Fuchs (gengivet i Efterl. Pap. fra den Reventlowske Kreds V). Grevinde Caroline Tugendreich Schimmelmann, f. Friedeborn (1730—95). Statsminister Greve Heinrich Ernst Schimmelmann (1747—1831), Ungdomsbillede med Elefantordenens Stjerne; E. Pauelsen (?). Samme i høj Alder. Grevinde Charlotte Schimmelmann f. Schubart (1757—1816). Grevinde Caroline Baudissin, f. Schimmelmann (1760—1826). Grevinde Julie Reventlow, f. Schimmelmann (1763—1816), af Ang. Kaufmann. Greve Christian Schimmelmann (1767—1842), af C. A. Jensen. Grevinde Françoise Schimmelmann, f. Dannekjold-Løvendal (1767—1842) af J. Juell. Greve F. V. le Merchier de Criminel (1753—1823), Greve Carl Schimmelmann (1787—1833), af C. A. Jensen 1827. Grevinde Fanny Blücher-Altona (1797—1835). Dobbeltportræt af Grevinde Josephine Reventlow f. Schimmelmann (1790—1852) og Louison dal Borgo di Primo, adopt. Schimmelmann. Gibsbuster af Skatmester Greve H. C. Schimmelmann og Hustru f. Friedeborn. Portræt af Barbara Marie Abbestee f. Fabritius (1704—75) af C. G. Pilo.

De første Grandjean'er i Danmark.

Af Th. Hauch-Fausbøll.

Spørgsmaalet om Familien Grandjeans Oprindelse har tidligere været opkastet her i Tidsskriftet¹⁾ og har fundet sin Besvarelse af Hofjægmester Schøller, der har paavist Stamfaderen Augustin Grandjean i Hyllested Kirkebog²⁾, ligesom jeg har paavist to formentlige Døtre af ham³⁾. Hans Hustru har man hidtil ikke kendt. Hun kan imidlertid paavises i Flinterup Kirkebog, hvor det 1686 hedder »D. Palmarum Blevé Augustin Grandhans Hofmester paa Hellestrup og Regina Rochow Kammer Pige ibid. trolovede. Die 21 Aprilis blev de samme copulerede«. Hermed bortsfalder Hofjægmester Schøllers Hypotese om Augustin Grandjeans Komme til Landet som Militær. Han er indkommen som Hofmester i en fornem Herres Tjeneste og hvem denne var, kan ogsaa med nogenlunde Sikkerhed paavises, thi 14. Juli 1686 fik Generalmajor Ph. Adam v. Massenbach Skøde paa Hellestrup⁴⁾ og Købet ligger jo i Reglen nogen Tid forud for Skødets Udstedelse. Massenbach var født paa sin Slægts Stamgods Massenbach i Pfalz og havde været Oberstløjtnant i det franske Rytterregiment Mazarin. Han ejede flere Godser i Lorraine. I hans Følge har Grandjean sikkert været, og under Ophold i Tyskland er Navnet bleven fortysket til Grandhans. De første Personer af Navnet Grandjean her i Landet har da været:

Augustin Grandjean, f. vel kort før 1660, var 1686 Hofmester paa Hellestrup; da han stiftede Familie, maatte han ind i en fast Stilling og er, vel støttet af sit Herskab, v. Massenbach bleven Kvartermester i Ritmester Kreidels Kompagni, 1696 forekommer han i den lavere Stilling som Korporal og 1699 nævnes han kun som Rytter i Søndersted; g. 21. April 1686 i Flinterup m. Regina Rochow. Børn:

1) Personalhist. Tidsskr. 5, I. 178.

2) Samme 5, IV. 289.

3) Personalhist. Saml. (General. Tidsskr.) III., 3.

4) Weitemyers Ekstrakter til Trap's Danmark.

1. Philip Adam Grandjean, dbt. 7. April 1687 i Hyllested.
2. Ludvig Grandjean, døbt 5. Aug. 1688 i Hyllested, Skovrider.
3. Marie Elisabeth Grandjean; g. 7. Jan. 1717 (B.) m. Kahytkok paa »Nordstjernen« Hans Lindenka mp.
4. Marie Magdalene Grandjean; g. 19. Aug. 1732 (Fb.) m. Murer Johan Christoph Veis.
5. Malie Grandjean (en Pige), døbt 23. April 1699 i Søndersted.

Til Medlemmerne.

Udgifveren af den i nærværende Hefte anmeldte Bog »Gejstligheden i Slesvig og Holsten fra Reformationen til 1864«, Hr. Kommunalæge Otto Fr. Arends, har vist Samfundets Medlemmer den Elskværdighed at tilbyde dem Bogen til en Pris, der ligger 20 pCt. under Bogladeprisen, Kr. 15. Medlemmer, der maatte ønske at gøre Brug af Tilbudet, bedes meddele dette til Samfundets Sekretær, Arkivar H. Hjorth-Nielsen, Jægersborg Allé 23, Charlottenlund.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

I.

Hvem var kavaieriløitnant Carl Ulrich von Uhlenstein og hans hustru Anna Margretha Hind?

I Hirsch »Danske og norske officerer 1648—1814« heter det om Carl Ulrich von Uhlenstein: »Vagtmester i staden Bergen, har erholdt karakter som Lt.n. af Kavalleriet af Fr. IV« (Når?). Selv har løitnanten (ifølge herr Ovenstad) gitt den trykte selvangivelsesblankett av 1743 i anledning »Koppskatten« en påtegning, hvorav hitsettes:

»Vel har Sl. og Høyst Lovflig i Hukommelse Kong Frederich den fjerde, i hvis Krigs Tieneste jeg har staaet, i Naade dimitteret mig som Lieutenant af Cavalleriet, men da — jeg i aaret 1737 — af dette Stædts Høy- og Vel Edle Magistrat er bleven beskicket til at være Vice Vagt Mester her i Bergen, med samtlige deres Løfte at tiltræde Vagtmester Embedet, når dend nu værende Vagt Mester Hendr: Kortz ved døden afgår, som jeg i midler tid i hans svaghet skal gå tilhånde i hvad som forretningen vedkommer«, o. s. v. (Riksarkivet). Datert og undertegnet

»Bergen, den 18de Januaris
1744/Carl Ulrich v. Uhlensteins.

Ifølge oplysninger, innhentet ved herr Johannes Sundvor, Bergen, var løitnant Uhlenstein gift 2 ganger i Bergens Domkirke. 1. gang er forretningen innført i kirkeboken med disse ord:

»1732. 6. Februaris. (gift) Carl Ulrich von Uhlenstein, ungd., Lieutenant i moskovitisk Tieneste og jomfru Catharina Johanna Kobroe«, datter av kjøbmann Gregorius Kobroe, Bergen.

Det anførte turde vise at Uhlenstein var kavaleriløitnant i den danske armé, hadde vært i »moskovitisk« (russisk) tjeneste (under den store nordiske krig?) og hadde fått avskjed i nåde av Fr. d. 4. (Når?).

Herr Johannes Haugen, Bergen, har funnet, at stiftsamtmannen tok Uhlenstein til sin underbetjent i 1738. »Han var en meget habil og bekvem person, dessuten lever gudfryktig og ædruelig«. I denne tid sees han å ha arbeidet ved Tollboden. Hans instruks (i original), datert 23. juni 1738 og undertegnet av herr Claus Fasting, eksisterer ennå (tilfeldigvis hos undertegnede). I 1741 var (blev?) han »obertoldbetjent« i Bergen (Hauchs register B. b. 4 a. fol. 491). Omkring årene 1749—51 var han klokker i Fana og bodde da på Ånes. Om han noen gang kom til å overta vaktmesterstillingen efter Hendr. Kortz, har det hittil ikke lyktes å bringe på det rene, — heller ikke hvor og når han var født, hvilken slekt han tilhørte, og når og hvor han døde (rimeligvis i Fana). (NB! Hvilken institusjon i Bergen var Hendr. Kortz vaktmester ved? og når døde han?)

I sitt ekteskap med Catharina Johanna, f. Kobroe, hadde Uhlenstein 3 barn: 1. Eleonora Maria, født visstnok i 1732. 2. Margaretha Catharina, f. 1734, døpt i Nykirken 23 mai, s. å. og 3. Johan Christian, f. 1736, do. do. 6 mars s. å.

Hustruen døde straks efter og blev gravlagt 9. mars 1736. Løitnant Uhlenstein giftet sig for 2. gang i Domkirken den 26. desember 1745 med »pige Anna Margretha Hind,« som også fødte ham 3 barn: 1. Carl August, døpt i Domkirken 5. juli 1746. 2. Catharina Johanna, do. 26. juli 1747 og 3. Wollert Elsnits, døpt i Fana 7. oktober 1749.

Disse barn av 2. ekteskap blev — merkelig nok, skulde det synes — konfirmert i Trondenes (i Troms fylke), den eldste i 1765, datteren i 1766, og den yngste sønnen i 1768. Der levede de som voksne mennesker, de to brødrene bosatt på gården Erikstad i Kassfjord, og søsteren deres på Bestebostad i sitt 1. og på Stangnes i sitt 2. ekteskap. Og dog kan hverken løitnant Uhlenstein eller hans hustru Anna Margretha Hind sees å være avgått ved døden i Trondenes, — for hennes vedkommende hverken med Hind eller Uhlenstein som familienavn — i hvert fall.

Hvorfor havnet så de 3 barna deres i Trondenes? Svaret tør kanskje bli: Da foreldrene — muligens bare faren — efter all sannsynlighet var død i Bergen (eller Fana), var deres slektninger på morsiden der nord de nærmeste til å ta sig av dem.

Anna Margretha Hind var nemlig temmelig sikkert av sorenskriver Jens Pedersen Hinds slekt (efterkommere). Den som skriver dette opsett, har i sine gutteår (omkr. 1887) selv sett en gammel bok — bibel eller postille i skinnbind, av format noget større kanskje enn en almindelig stilebok, med stamtavle over Hind-slekten på innsiden av første permen. Hvem den begynte med, er indres ikke; men sorenskr. Jens Pedersen Hind og hustru, sønnen presten Peder Jensen Hind med hustru og barn, datteren Kirsten Jensdtr. Hind, g. m. sorenskr. Povel Hansen Egede, med flere av Hind- og Egede-slekten, likeså Anna Margrethe Hind, g. m. løitn. Carl Ulrich v. Uhlenstein, (og deres barn) stod inntegnet der. Den gamle boken er dessverre tilintetgjort (brent) for lenge siden. Men at der ennå mellem 1750—1770 levde folk av denne slekten i Trondenes, tør fremgå av mn.-str.-boken for sognet. I 1757 finner man således Jacob Isachsen Hind inntegnet som fadder så vel av presten som av klokkeren, i hver sin protokoll. Og prestens bok for 1766 (s. 283) viser navnetrekket J. I. Hind, øiensynlig skrevet av mannen selv, idet han som kaveringsmann undertegnet en forlovelse, — sannsynligvis den samme Jacob Isachsen Hind.

I skatteopgavene for 1678 — sier Hans Nilssen Grunnvasbotten (nu i U. S. A.) en i sin tid særdeles pålitelig gransker av »de gamle bøker« — oppgis sorenskr. J. P. Hind å ha 1 sønn og 2 døtre, efter de samme opgaver

for 1685, 1 datter. I mellemtiden er altså datteren Kirsten og sønnen Peder flyttet hjemmefra. Men hvad het så denne hans 2. datter? Giftet hun sig? og i så fall: med hvem? og hvor var hun bosatt?. Det vilde være i høi grad ønskelig å få rede på trykte og utrykte meddelelser som kunde gi oplysning om Hind-slekten, så man fikk vite hvor sorenskr. J. P. Hind var fra, hvor navnet Hind stammer fra, om det har noe med Hindø (Hinnøy) å gjøre o. s. v. Har ikke Hans Egede efterlatt sig slektsoptegnelser, f. eks. i sine dagbøker, som kunde vise hvad hans moster het, og i det hele tatt kaste lys over noe av dette?

Om der n u lever efterkommere av løytnant Uhlenstein — i Norge eller utlandet — gjennom barna av 1. ekteskap, vet jeg ikke. Bergens skifteprotokoll viser (for 28. april 1785) at Margaretha Catharina Uhlenstein hadde vært gift med Christian Milde og hadde født ham 2 barn: 1. Carl Ulrich Milde, 20 år da og bosatt i Helsingør. 2. Marie Magdalena Milde, 19 år. Det er imidlertid blitt påstått at der i »Norsk Kunn-gjøreelsestidende« — visstnok efter 1880 — skal ha stått en meddelelse om en Uhlenstein, som skulde være avgått ved døden i utlandet og hvis eventuelle slektinger i Norge eftersøktes, uten at jeg har hatt anledning til å konstatere rigtigheten av denne påstand.

Gjennem sønnen Carl August (av 2. ekteskap) har løytnant Uhlenstein nu ikke så ganske få efterkommere ikke bare på forskjellige steder i Norge, men også i U. S. A. Disse vilde være særdeles takknemlige for ethvert bidrag som kunde gi svar på spørsmålet: Hvem var kavaleriløytnant Carl Ulrich von Uhlenstein (Uhlensteen, Ullensteen, Uhlensted — skrive-måten varierer noe) — og Anna (Anne? Ane?) Margretha Hind?

H. Hoifors.

2.

Andersen-Buch.

Undertegnede ønsker gerne Oplysninger om Ole Andersen, der var Forpagter paa Billesborg 1802, da hans Datter: Karen Magd. Margr. A. blev viet til Telegrafbestyrer J. W. Schytte. Hun kalder sig Karen Buch og er efter Folketællingen 1845 født i Slagelse c. 1773. Ifølge Kirkebogen var der 1766—1770 en Ole Andersen som Forpagter paa Gunderup (holm). Er det den samme Mand?

Gunnar Køster, Kolding.

3.

Banner.

I Personalhistorisk Tidsskrifts 9, V. 2, findes nogle interessante Notitser om Slægten Banner af Hr. Postmester C. Klitgaard, hvori blandt andet anføres: »Slægtens Mandslinie skal i Følge »Danmarks Adels Aarbog« vær uddød 1713 med Kaptajn Niels Nielsen Banner«.

Tillad en Lægmand i den Anledning at spørge om, hvorvidt dette Udtryk er korrekt.

Det er sikkert Forfatteren til de omtalte Notitser bekendt, at den her omhandlede Slægt endnu blomstrer paa Sværdsiden under Navnet Høegh, i det Børnene af Niels Eriksen Banners Ægteskab med Sophie Pedersdatter

Høeg antog sidstnævnte Navn og nu kalder sig Høegh, men, saavidt jeg har forstaaet, endnu fører Slægten Banners Vaaben.

Slægten skal jo have samme Stamfader som Slægten Banér i Sverrig, nemlig Timme Sjællandsfarer, der skal have udmærket sig under Knud den Stores Kampe i England; og Slægtskabet mellem de to Linier fik maaske en Slags historisk Bekræftelse derigennem, at Lensmanden paa Kallø, Erik Eriksen Banner, fik Opsynet med sin »Slægtning« Gustav Vasa, der var en Søn af Sigrid Banér. (Jævnfør A. Heise i Salmonsens Konversationsleksikon).

Men selv om Slægtskabet mellem den danske og svenske Linie ikke kan staa for en streng Kritik, maa det dog forekomme tvivlsomt, om man med Rette kan betegne en Slægt som uddød paa Sværdsiden, fordi den har foretaget Navneforandring.

C. W. Cold.

Jeg erkender, at det af mig anvendte Udtryk ikke er korrekt; der burde have staaet »Slægtens Mandslinie af Navnet Banner uddøde o. s. v.«, — med Bemærkning, at Mandslinien fortsattes under Navnet Høegh.

C. Klitgaard.

4.

Moltzau.

Oplysning søkes om chirurgus og barber Jochum Moltzows (Moltzau, Moltzov, Moltzou) fødested, nationalitet og forældres navn. Han er stamfar til, saavidt vites, hele familien Moltzau i Norge, er født i 1644 og død i 1726 i Nordland, Norge. Han fik 2. September 1674 Kongebrev paa at være enebarber og chirurgus i Nordlandene. Han var gift med Tedichen Nielsdatter Lindschow (som døde mai 1733 paa Ytre Hernes i Bodø) i hendes andet egteskap. (I sit første egteskap var hun gift med prosten Nicolai Stabel). I egteskapet med chirurgus Jochum Moltzow var 6 barn, 4 sønner og 2 døtre.

Den ældste av sønnene var sogneprest til Øksnes i Vesteraalen Jochum Frederich Moltzau født 1682, vistnok i Bergen, Norge, og død i 1716. Han var gift med Kirsten Egede (søster av Hans Egede, Grønlands Apostel) i hendes andet egteskap, hvor de hadde to sønner. (Kirsten Egede var først gift med Lauritz Hansen Søeblad og i sit tredje egteskap med Jens Monsen Bloch).

Det maa vel antas at chirurgus Jochum Moltzows far er utvandret fra Nordtyskland under tredveaars krigen 1618—48, eventuelt til Danmark. Navnet skreves i Norge indtil ca. 1700 vistnok Moltzow.

Erling Egede Moltzau.
Drammensveien 91, Oslo.

Svar.

I.

Oberstløjtnant Frantz Christian Brun.

(Spørgsmaal IX i Personalhist. Tidskr. 8 I. 105).

Oberstløjtnant Frantz Christian Brun hører ganske rigtigt til Stralsund Brun'erne, som den norske Rigsarkivar Huitfeldt-Kaas har behandlet her i Tidsskriftet (I III 358), idet han er født 29. Maj og døbt 4. Juni 1751 i Stadsbøygden Kirke i Trondhjem Stift som Søn af Løjtnant

Christian Brun og Karen Gaadskesen, som Huitfeldt-Kaas tilsyneladende med mere Ret kalder Karen Göttsche eller Godsche, idet han angiver, at hun er Datter af Oberstløjtnant Peder G. og Helle Vind. Oberstløjtnant Brun er altsaa identisk med den paa Stamtavlen til Side 360, Tab. III opførte Søn Frants Brun, der angives død ung. Hans Fader Christian Brun var Kaptein des armes, da han 14. Aug. 1739 bliver karakt. Fændrik i 3. trondhjemske nationale Infanteri Reg., 7. Marts 1740 blev han virkelig Fændrik, 23. Juni 1741 Løjtnant, 21. April 1751 Kaptajnløjtnant, 15. Jan. 1755 karakteriseret Kaptajn i Regimentets Landeværnsbatl., men var 1758 i Linjebatl. og kom vist paa Vartpenge ved Regimentets Nedlæggelse 1. Juli 1767. I refererede Sager 2. Febr. 1737 siges han udtrykkelig at være Søn af afdød Major, hvilket stemmer med, at han paa Stamtavlen er opført som Søn af Major Frantz Brun, † 1733. Denne var født c. 1670, idet han ved sin Død 6. Marts 1733 opgives at være 63 Aar; han var i 1700 Kaptajn for et Kompagni af Trondhjems Infanteri Regiments Reserve, da han 10. April blev Kaptajn, samme Dag, som Faderen blev Oberst og hans 3 Brødre Lorentz, Johan og Peter blev Kaptajner (ref. Sag. 22. Sept. 1753, § 11), var i 1709 Chef for strindske Kompagni, blev 6. Maj 1715 Kompagnichef i 2. trondhjemske nat. Inf. Reg., 2. Okt. samme Aar karakt. Major, 1717 forsat til 1. trondhjemske nat. Inf. Reg. og 14. Okt. 1718 som Premiermajor til 3. trondhjemske nationale Inf. Reg. Hans Enke Anne Cathrine Frost sad tilbage med 10 uforsørgede Børn, hvorfor der 1733 tilstaas hende 325 Rdl. og 30 Rdl. aarlig Pension. Frantz Bruns Fader, Oberst Ole Brun, overtog 13. Sept. 1662 Kaptajn Johan Wades Kompagni, nævnes 1670—75 som Kaptajn i oplandske nationale Infanteri Regiment og er vist den Kaptajn Brun som Ulrik Frederik Gyldenløve i Sept. 1679 indstiller til Major paa Grund af hans Forhold ved Udevalla; er dog endnu i 1680 Kaptajn, blev 1681 karakteriseret Major, 1683 virkelig Major, 14. Marts 1686 Oberstløjtnant, 10. April 1700, samme Dag som hans 4 Sønner udnævntes til Kaptajner, Oberst og Kommandant i Trondhjem og fik 29. Jan, 1707 Afsked med 200 Rdl. Pension for Livstid.

Oberstløjtnant Frantz Christian v. Bruns Datter, Karen Hedwig Margrethe, blev døbt 20. Juli 1792 i Vejle og ægtede daværende Krigsassessor og Toldkasserer Anders Løwe, der var døbt 25. Nov. 1777 i Odense St. Knuds Kirke som Søn af Postmester Anders Løwe, der blev døbt 15. Juli 1749 ligeledes i Odense St. Knuds Kirke som Søn af Anders Løwe, der sikkert er identisk med den nævnte Kromand Anders Knudsen Løwe.

Th. Hauch-Fausbøll,
 Dansk Genealogisk Institut.

Regnskab for Aaret 1932.

	Kr. Ø.		Kr. Ø.
Saldo, overført fra Regnskabsaaret 1931.....	594.36	Honorarer for Bidrag til 1.—4. Hæfte.....	985.50
Bidrag fra den danske Stat.....	390.00	Trykning.....	3,140.58
Bidrag fra Julius Skrikes Stiftelse.....	200.00	Tryksager.....	37.89
— - Den grevelige Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse.....	400.	Porto.....	79.65
Indvundne Renter.....	127.97	Kontingent til Dansk historisk Fællesforening.....	10.00
Medlemskontingent.....	3,472.00	Omkostninger ved Møderne ¹⁵ / ₄ og ⁷ / ₁₁ 32.....	218.50
Salg af Bøger og ældre Aargange af Tidsskriftet.....	351.25	J. H. Schultz Kommission.....	512.80
		Bøger.....	12.35
		Saldo, overføres til næste Aar.....	538.31
	5,535.58		5,535.58

Samfundet ejer den 31. December 1932, foruden Kassebeholdningen Kr. 538.31, som indestaar i Kjøbenhavns Handelsbank, Kr. 1,000.00 4 pCt. jydsk Landkreditf. Obligation, testamentarisk Gave fra Hds. Maj. Enkedronningen, Kr. 200.00 5 pCt. amort. danske Statsoblig. af 1919, Kr. 700.00 ⁴/₂ pCt. Vest- og sønderj. Kreditf. Oblig., samt Kr. 400.00 ⁴/₂ pCt. Fyens Kreditforenings Oblig.

Kjøbenhavn, den 8. Marts 1933.

O. H. Clementsen.

Ovenstaaende Regnskab har vi gennemgaaet og sammenholdt med de os forelagte Bilag, og vi have intet fundet at erindre. Formuen har vi befundet at være tilstede. Obligationerne lyde paa Samfundets Navn.

L. Bie.

Stefan Hetsch.

Om Rejseunderstøttelsen til H. C. Andersen i 1841.

Nogle Breve og et Par Aktstykker.

Ved H. G. Topsøe-Jensen.

To Gange modtog H. C. Andersen Rejseunderstøttelse fra Fonden ad usus publicos. Medens det første Stipendium (af 13. April 1833), der satte Andersen i Stand til at foretage den store Udenlandsrejse til Paris, Schweiz og Italien 1833—34, udførligt omtales i »Mit Livs Eventyr« og i Edv. Collins Bog »H. C. Andersen og det Collinske Huus« (1882) — det betød jo selve Vendepunktet i Digterens Liv — har det næppe været synderligt paaagtet tidligere, at Fonden endnu engang skulde virkeliggøre en af Andersens store Rejseplaner. Imidlertid: var Andersens næste Ansøgning om Rejseunderstøttelse ikke blevet bevilget af Kongen 2. Februar 1841, havde han maattet opgive sin Rejse til Orienten, og »En Digters Bazar«, maaske hans ypperste Arbejde ved Siden af Eventyrene, var aldrig blevet skrevet.

Dette andet Stipendium nævner »Mit Livs Eventyr« ikke. I Collins Bog hedder det blot i en Parentes til Omtalen af Rejseunderstøttelsen i 1833: »og i Januar 1841 fik han endvidere 600 Rdl.« (S. 180). Ansøgningen til Kongen og dens Skæbne berøres kort i Andersens Breve til Henriette Wulff af 10. Februar og 2. Marts 1841 (»Breve fra Hans Christian Andersen, udg. af C. St. A. Bille og Nikolaj Bøgh«, II, 1878, S. 18 og 23), lidt udførligere i et Brev til Edvard og Henriette Collin den 20. Januar 1841 (»H. C. Andersens Brevveksling med Edvard og Henriette Collin, udg. af C. Behrend og H. Topsøe-Jensen«, I, 1933, 305—306). Sagens Aktstykker skal derfor meddeles her; Brevene samt Andersens Almanaker og Dagbøger findes i de Collinske Samlinger, Det kgl. Bibliotek, Resten i Fonden ad usus publicos' Arkiv, Rigsarkivet.

Forhistorien kan fortælles i faa Ord. Andersen var den 31. Oktober 1840 rejst fra København midt under Indstuderingen af Tragedien »Maurerpigen«, der allerede havde voldt ham store Ærgrelser og bl. a. fremkaldt et aabent Brud med det heibergske Hus, idet Fru Heiberg nægtede at udføre Stykkets Hovedrolle, som var skrevet specielt for hende. Det var almindeligt bekendt, at Digteren havde Planer om at besøge Grækenland og Konstantinopel. Saa tidligt som 30. Juni 1840 kunde man læse i »Dagen«: »I disse Dage har H. C. Andersen gjæstet sin Fødestad Odense, hvorfra han efter Indbydelse af Hs. Exc. Grev Moltke idag er afreist til Glorup, hvor

han lægger sidste Haand paa sin nye Tragedie »Maurerpigen«. Hvis dette Stykke gjør Lykke, vil den geniale Digter, efter Forlydende, for de Penge, det indbringer ham, gjøre en Reise enten til Constantinopel eller Spanien« (cit. i Carl S. Petersens Udgave af J. L. Heibergs Poetiske Skrifter, III, 1932, 360—61). Og efter Afrejsen hed det i samme Avis 4. November: »Digteren H. C. Andersen, som i denne Tid er afreist til Italien, agter derfra at begive sig til Grækenland, samt at besøge Constantinopel og Østerlandets øvrige Hovedstæder, for practisk at studere den østerlandske Poesi ved Kilden selv«. Ideen havde vakt Opsigt og blev sikkert mødt med almindelig Skepsis — Turen laa jo udenfor de sædvanlige Turist-ruter — og Heiberg skyndte sig at slaa komisk Mønt af den paa det noksom bekendte Sted i »En Sjæl efter Døden«, der udkom i »Nye Digte 1841« den 21. December 1840 — netop den Dag, da Andersen sad i Rom og skrev paa sin Ansøgning til Kongen. Han var indtruffet her den 19. December, og da hans Forventninger til »Maurerpigen« efter alt, hvad der var foregaaet inden hans Afrejse, just ikke var de største — han drømte karakteristisk nok i Florents, at Stykket var blevet udpebet (Dagbogen, 13. December 1840) — har han straks efter Ankomsten været betænkt paa at skaffe sit i økonomisk Henseende kun løst funderede Rejseprojekt en sikrere Basis:

[Rigsarkivet. Fonden ad usus publicos. Rejseunderstøttelser 1841].

Allernaadigste Konge!

Da jeg ved min Afreise havde den Lykke at fremstille mig for Deres Kongelige Majestæt var De, som altid, mig mild og god. Deres Majestæt spurgte, om jeg havde søgt nogen Slags Understøttelse til min Reise; jeg svarede nei, og fortalte, at jeg reiste dels for den lille Sum jeg havde henlagt af Honoraret for Mulatten, dels for hvad jeg mueligviis fik af Theatret efter Opførelsen af min nye Tragedie og at jeg saaledes frygtede, at jeg selv under de gunstigste Omstændigheder ikke kunde blive et Aar ude, end sige komme til Sicilien og Grækenland. »Ja saa faae vi nok see til at løse Dem hjem«, var Deres Majestæts kongelige, milde Ord. Jeg vovede da at bede Deres Majestæt tillade mig fra Udlandet, før jeg kom i nogen Penge-Forlegenhed, at turde søge om et Par hundred Species, og min allernaadigste Konge svarede mig saa naadigt og mildt at jeg troer at jeg vel tør fordristige mig til, i dybeste Underdanighed at henvende mig her til min Konge selv!

Af et Brev dateret Kjøbenhavn den 5. December erfarede jeg igaar at mit Stykke endnu ikke er bragt paa Scenen, det seer altsaa langvarigt ud med at erholde Honoraret, og dette vil, selv under de gunstigste Omstændigheder kun skjænke mig et meget kort Ophold paa Sicilien; nu er det mit inderligste Ønske, for at komme did hen i en god Aarstid at tage med Dampskibet fra Neapel i Begyndelsen af Marts, men det vover jeg imidlertid ikke at gjøre før jeg veed hvad jeg har at reise for.

Det vil altsaa nu ganske beroe paa min ædle Konges Naade hvor langt jeg skal komme og hvorlænge jeg kan være ude. Med Guds Hjælp skal jeg i et nyt Arbeide vise god Frugt af min Reise og saaledes blive Deres kongelige Majestæts Naade nogenlunde værdig. Gud vel-signe og bevare min milde Konge!

i dybeste Underdanighed

H. C. Andersen.

Rom den 22. December 1840.

Ansøgningen blev givet i de bedste Hænder. Andersen indsendte den ikke direkte, men lagde den i et Brev til sin faderlige Velgører, Konferensraad Jonas Collin:

Rom den 21. December 1840.

Min kjære gode Fader!

Med dette Brev følger et til Ingeborg¹⁾, vil De læse det, jeg skrev det igaar og har deri fortalt min Reise til Rom og min Ankomst her. Hverken i Caffè græco eller paa Posthuset var endnu i Dag indtruffet Brev til mig; jeg besluttede imidlertid at vente rolig til Nytaar, men i Eftermiddag viser Adam Müller²⁾ mig i et Brev han fik i Dag, at endnu den 5te December var ikke Maurerpigen opført; jeg finder det derfor raadeligst strax i Aften at skrive Dem til og med dette Brev at sende min Ansøgning til Kongen, som De nok først læser og siden besøger. Bedst havde det vel været, at jeg havde kjendt mit Stykkes Skjæbne og da stilet Ansøgningen derefter, men vente til Maurerpigen nu gaaer, og jeg faaer det at vide, det vil blive for langvarigt vil jeg ikke være paa Hjemveien igjen istedet for længer bort. Efter den fornuftigste Reiseplan maatte jeg forlade Rom den 22. Februar og reise til Neapel hvor jeg efter et Ophold af 14 Dage tog til Sicilien, thi ellers vil for en videre Reise Aarstiden blive for heed; men jeg kan ikke reise videre før jeg veed hvorledes det staaer sig med mine Penge-Sager. Jeg vil derfor her sætte mere ud fra hinanden hvad jeg alt antydede for Dem i mit sidste Brev til Gottlieb³⁾. (det blev sendt fra Mantua).

Dersom mit Stykke ikke [er] spillet og har vundet Bifald naar dette Brev kommer til Dem, vil De da ikke see at hjælpe paa mig. H. P. Holst fik af Holten⁴⁾ et Creditiv langt over den Sum han havde udbetalt og det manglende skal erstattes ved det Tillæg han, *in spe*, venter af Fondet, samt med hans egne Midler; kunde jeg nu ikke ogsaa mod det jeg (*in spe*) erhoder af Regjeringen og rimeligviis for Maurerpigen, erholde et Creditiv tilsendt, saaledes at jeg fik det *senest til midt* i Februar, (f. Ex. senest den 15de). Jeg yttrede hjemme for Dem Tanken om at erholde 300 Species af Regjeringen og De syntes ei at betvivle Muligheden; jeg maa for Maurerpigen erholde mellem 100 Species, og 400 Species. Skulde De nu ikke, dersom Stykket ei er gaaet og Kongen og Vedkommende trække det ud med Resolutionen kunde skaffe mig et saadant omtalt Creditiv lydende paa 400 Species. Skriv mig endelig strax til herom. Kan De imidlertid bringe det istand at jeg faaer af Fondet og at mit Stykke har givet mig et godt Udbytte, da lad det Hele komme paa Creditivet; dette maa lyde paa Neapel, Palermo, Athen, Triest, Wien, Marsaille, Paris. Jeg ønsker alle disse Steder, da jeg ikke veed hvorledes jeg kan lægge

min Reiseplan og det koster jo ikke noget, uden der hvor jeg hæver Pengene (Ikkesandt?) — Dette mit Brev erholder De rimeligviis, de første Dage af Januar, maaske den 6te⁵), det bringe da min sønlige kjærlige Hilsen! min Tanke vil den Dag ret levende være i Hjemmet; Gud lad os Alle beholde Dem længe, saaledes, som De er! —

— — —
Rom den 22. December 1840.

Før jeg sender Brevet afsted, endnu et Par Ord; — med 400 Species, som sagt kan jeg komme til Grækenland, med det Halve, kun til Sicilien; lad mig endelig snarest mueligt høre derom og kan De — Villien veed jeg har De — da faaer jeg det høieste Creditiv paa *eengang* der kan skaffes mig. Lev vel!

Deres sønligt hengivne

H. C. Andersen.

Men da Andersen skrev dette Brev, var hans Stykkes Skæbne allerede afgjort. »Maurerpigen« opførtes første Gang 18. December 1840 og gjorde ingen Lykke; det henlagdes efter kun tre Opførelser. Allerede 22. December — Dagen efter anden Opførelse — meddelte Jonas Collin selv Andersen denne Jobspost (Brevet trykt i »Breve til Hans Christian Andersen, udg. af C. St. A. Bille og Nikolaj Bøgh«, 1877, S. 114—15). Meddelelsen naaede ham 8. Januar 1841 midt i en frygtelig Tandpine-Periode og efter en særlig ond, søvnløs Nat. Dagbogen fortæller om Modtagelsen: »Brev fra Faderen, da det var fra ham og ei fra Eduard, frygtede jeg nok det var saa, Maurerpigen har ei gjort Lykke, og gaaer kun 2 Gange. Landsmændene spurgte mig om hvad Brevet mældte, og jeg maatte sige dem det. — Hele Dagen Hals og Tand-Smerter. Skrevet Brev til Faderen og til Mad. Holst⁶); opgivet Reisen til Constantinopel og Grækenland. Hjemme og syg; læser Ingemanns Prinds Otto«. Andersens Brev er da ogsaa præget af sort Mismod:

Rom den 8. Januar 1841.

Min kjære Fader!

I forgaars, den 6te Januar, begyndte jeg paa et Brev til Dem, for saa meget jeg kunde, da at underholde mig med Dem den Dag der er os af saa megen Betydning! ret i mit Hjerte bad jeg til Gud for Dem og for os Alle, som hænge fast ved Dem. Imidlertid, ved nu at gennemlæse det Skrevne fandt jeg det saa veemodigt, at jeg har revet det itu og begynder et nyt Brev. Jeg var febersyg da jeg skrev hiint Brev, nu har imidlertid mit Befindende taget en bestemtere Character og det er altid noget! Veiret har her, i de sidste Dage været en evig Skylregn og en slappende Scirocco; jeg vilde benytte Tiden aligevel, gik ud og paadrog mig en stærk Forkjølelse; det er nu Halspine og en Gigt i Tænderne, som jeg aldrig har prøvet den; i mit Værelse, hvor der er Steengulv og Træk, som i alle Huse her i Rom, bliver det ikke saa let bedre. I Nat var det en Nat for mig, som jeg aldrig har oplevet den! En saadan Tandpine kan næsten gjøre vanvittig; først i Dagningen sov jeg en Smule; stod op henad

Formiddagen og søgte hen i Caffè græco, da Posten i to Dage, formedelst Snee i Bjergene, er udeblevet; jeg kom der hen og fik Deres Brev. Aldrig ere mine Drømme om Natten saaledes truffet ind, som denne Gang; jeg var forberedt paa det, eller maaske jeg er saa udiint af Tandsmerte at jeg med megen Rolighed har læst Deres Brev Tak fordi De skrev strax! jeg vil her sende et Par Ord med til Mad: Holst, vil De slaae en Convolut derom og sende hende dem; beed Eduard⁷⁾ takke Hartmann og sige ham at jeg meget snart skal skrive ham selv til. Det bedrøver mig meest at han igjen har spildt en smuk Musik paa et forkasteligt Arbeide⁸⁾, jeg kan kun love ham at jeg aldrig skal give ham ny Anledning. Vil De sige Ryge, Regisseurerne og hvem De *tilfældigviis* træffer paa, og som har taget sig af mit Stykke, en hjertelig Tak fra mig. — De skriver ikke hvor mange Piber der har været! siig mig det kun! dog det fortæller vel Eduard mig. Hvad jeg ved et uheldigt Forsøg taber hos dem der Hjemme veed jeg! — Heiberg⁹⁾ har altsaa været klartseende, jeg er det desværre ikke, uden maaskee i eet — min Fremtid! — Omtrent i disse Dage maa De have faaet et Brev jeg skrev fra Rom den 22. December, netop samme Dato, da De skrev Deres; jeg hørte da af Adam Müller at Maurerpigen ei var opført og jeg sendte da i Deres Brev en Ansøgning til Kongen, et gunstigt Resultat af denne er altsaa nu min eneste Tilflugt, thi Honoraret for Stykket, der rimeligviis ingen Afsætning har i Boghandelen, gaaer ganske til at dække min Skrædderregning, som De jo har betalt. Hvad jeg tidligere har skrevet til Dem om, Mueligheden at erholde, gennem Fondet, fra Kongen 300 Species, lægger jeg Dem nu dobbelt paa Hjertet, uagtet naar jeg ikke ved denne Hjælp og fra mit Stykke kunde faae 400 Species kan jeg ikke begynde den Reise, hvorfor jeg er her i Rom, at gaae til Grækenland og Constantinopel; — et stort aandeligt Udbytte havde jeg ventet af denne Reise, men rimeligviis maa den ganske opgives; dog *Noget* faaer jeg da sandsynligviis, men dette Noget, det *høieste*, kan og vil De see at bringe mig dette paa et Creditiv, som jeg kan erholde her i Rom før den 22. Februar, thi efter dette maa jeg da lægge min Reise-Plan, hvorledes jeg skal lægge Veien hjem. Den 23. Februar er jeg alt paa Veien til Neapel, thi da er Alt dødsstille i Rom, faaer jeg intet Creditiv, da bliver jeg kun 14 Dage i Neapel og reiser til Søes til een af de nordlige italienske Havne og er da — snart i Danmark! — Jeg veed en Deel der hjemme, der ville more sig over denne Reise til — Grækenland! — Et Brev er over 17 Dage om Reisen her til og er der nu Iis i Beltet og senere Snee paa Alperne kan Tiden være længer, derfor skriv *saa snart De kan* efter at have faaet dette Brev og send mig det Høieste der kan saa snart bringes til Veie, dog uden at jeg siden kommer i stor Gjæld.

— — —
 Mig er Rom ingen god By; sidste Gang jeg var her fik jeg netop paa denne Tid Underretning om min Moders Død¹⁰⁾ og et andet Brev¹¹⁾ der gjorde mig mismodig den hele Tid her. Nu Sygdom og mit Stykkes Udpibning! Tilgiv mig hvad Sorger jeg har bragt Dem og Deres! Lev vel!

Deres sønlig hengivne
 H. C. Andersen.

Rom den 9. Januar 1841.

Først i Dag, efter at have oppebiet Postens Ankomst, der intet Brev bragte fra Eduard, sender jeg dette afsted. Denne sidste Nat

har været mig ligesaa skrækkelig, som den forrige! jeg har i Dag Feber af Smerte og Landsmændene, der ere meget kjærlige og gode mod mig have viist mig al Deeltagelse, jeg forsøger nu Fodbad og spanske Fluor — før De faaer dette Brev maa jeg være rask!

Hvad det forventede Creditiv angaaer, *noget* maa jeg have! da beder jeg, at er Creditivet *under* 200 Species, da skal det lyde paa Livorno, Triest, Vien og Paris. Er derimod det Umuelige mueligt — og jeg faaer over 200 Species, vil De da lade tilføie Athen, men, som sagt lad mig endelig faae Brev dermed før 22. Februar, thi ellers maae jeg med de Penge jeg har efter et kort Ophold forlade Neapel og kan ei engang tænke paa Sicilien. Lev vel min iegode kjære Fader! hils dem Alle

Deres trofaste

Andersen.

Imidlertid var Andersens første Brev med Ansøgningen kommet til København, og Jonas Collin gav i sit Svar Besked om, hvorledes Sagerne stod:

København 23. Januar 1841.

De er vel skrækkelig utaalmodig for at erfare noget om Deres Ansøgn. og derfor skriver jeg i Dag. Dagen efter at jeg fik Ansøgn. skulde jeg til Kongen, jeg tog derfor Ansøgn. med mig og leverede ham den. Han yttrede intet bestemt. Hvorfor havde De i Ansøgn. til Kongen bedet om 200 Sp. og i Brevet til mig nævnet 400 Sp. som den Sum De behøvede? Imidlertid er Sagen ikke endnu afgjort, men jeg tvivler meget paa at De faaer mere end 200 Sp. (uagtet jeg nævnte for Hs. Majest. at De behøvede 400 Sp. hvis De skulde komme til Grækenland). Maatte De kun faa de 200 Sp. thi Ansøgningernes Mængde tiltager bestandig. De skriver, at Holst har faaet et Creditiv fra Holten. Ja, det er en ganske privat Velvillighed af Holten mod Holst, formodentlig fra Holst' Stilling som forhenv. Lærer ved Efterslætsselskabets Realskole, som Holten altid har interesseret sig meget for, tildeels med ikke ubetydelige private Opoffrelser. Det er saaledes uden Følge for Andre.

Under disse Omstændigheder frygter jeg meget for, at De maa lade Reisen til Grækenland fare. Maaskee har De allerede opgivet Ideen? Honoraret for Maurerpigen har jeg ikke endnu faaet; deraf skal Witzke¹²⁾ have 186 r. Jeg har erindret Rindom¹³⁾ derom, men det var, sagde han, endnu ikke bestemt; det er vel Abonnement og Tidsberegningen som ikke harmonere med en Smule Velvillighed for Forfatteren. Med Theatret skal det forresten see traurigt ud; af nyt kommer intet frem. Jeg kommer der sjælden . . .

Saasnart jeg hører noget om Deres Ansøgn. skal De, med Guds Hielp, høre fra mig.

Ansøgningen var imidlertid blevet oversendt fra Kongen til Fonden ad usus publicos:

[Rigsarkivet. Fonden ad usus publicos. Rejseunderstøttelser 1841].

Vedlagte af Candidatus philosophiæ H. C. Andersen, i Rom, allerunderdanigst indsendte Ansøgning, om Understøttelse til Fort-

sættelse af hans Reise i Udlandet, ville Vi allernaadigst have Vor Direction for Fonden ad usus publicos tilstillet, for derover at nedlægge særskilt allerunderdanigst Forestilling.

Befalende Eder Gud!

Givet i Vor Residentsstad Kjøbenhavn d. 15de Januar 1841.

Christian R.

Indenfor Fonden havde Andersen yderligere en værdifuld Støtte, idet hans nærmeste Ven, Assessor Edvard Collin siden 1832 var dens Sekretær. Afgørelsen trak dog endnu i Langdrag, som Jonas Collins næste Brev viser:

Kiøbenh. d. 29. Januar 1841.

Fra Theatercontoret fik jeg i Dag følgende Notice: Efter Regulativet¹⁴⁾ tilkommer Andersen efter første Forestilling 100 r. De 3 Forestillinger gave i alt 642 r. 48 s. Deraf $\frac{1}{6}$ Deel til Forfatteren er 107 r. 8 s. Med Hensyn til den ringe Indtægt har Hs. Majest. paa Directionens Forestilling bevilget Dem en extraordinair Godtgjørelse af 100 r., saa at De faaer ialt 307 r. 8 s. Af disse har jeg betalt Witzke 186 r. altsaa 121 r. 8 s. tilbage. Hvormeget De faaer af Kongen, kan jeg ikke sige noget om. Møsting har været syg en 14 Dages Tid, og derved er det giort umuligt for Edvard at faae Sagen afsted. Inden den 22. Febr. vil De følgelig ikke faae noget Resultat. Af Reisen til Grækenland bliver der da sandsynligviis intet, og derover sørger jeg ikke, thi Gud veed hvad De vil *der*. —

Jeg vilde i Morges (*den 30. Januar*) have søgt Audients hos Hans Majest. og da tillige, hvis det havde ladet sig gjøre, talt om Deres Sag, men Kongen tog paa Jagt, og altsaa blev der ingen Audients. At De skal faae Brev enten fra Edvard eller mig, saa snart vi faae Penge til Dem, kan De være vis paa.

— — —
Slaae nu de græske Reisegriller af Hovedet — . . . Jeg troer, De gjorde bedst i at komme hiem saasart som muligt.

Men endelig forelaa Resultatet da. 1. Februar afgik Fondens Forestilling til Kongen, konciperet af Edvard Collin, underskrevet af Direktionens Medlemmer, Gehejmerraad Møsting og Finansministeren Lensgreve A. W. Moltke til Bregentved. Ved de i Virkeligheden Sagen ret uvedkommende Momenter, der anføres til Støtte for Andragendet, giver den et morsomt Indblik i svundne Tidens patriarkalske Styresæt:

[Rigsarkivet, Fonden ad usus publicos, Allerunderdanigste Forestillinger samt Kongel. Resolutioner og Rescripter 1839—1842].

No. 154 1841.

Allerunderdanigst Forestilling..

Ved allerhøieste Rescript af 15. Januar dette Aar har Deres Majestæt allernaadigst paalagt undertegnede Direction at nedlægge særskilt allerunderdanigst Forestilling i Anledning af Cand. philo-

sophiæ H. C. Andersens vedlagte Ansøgning om Understøttelse til Fortsættelse af hans Reise i Ulandet. — I den Anledning tillader Directionen sig allerunderdanigst at yttre Følgende:

Andersen har, som Deres Majestæt bekjendt, tidligere foretaget en Udenlandsreise med Kongelig Understøttelse, nemlig ifølge Kongelig Resolution af 13. April 1833: 600 Rbd. aarlig i 2 Aar, hvortil der i Aaret 1834 bevilgedes ham et Tilskud af 200 Rbd. — Det tør imidlertid ikke lades ubemærket, at en anden Digter, som paa samme Tid havde Kongeligt Reisestipendium, nemlig Candidat Hertz, havde af Fonden erholdt 800 Rbd. aarlig i 2 Aar, og ligeledes senere fik et Tilskud af 400 Rbd. — Med Hensyn til hvad der forøvrigt kan tale for Andersens nærværende Andragende, skal Directionen allerunderdanigst oplyse Følgende. — Andersen tiltraadte denne Reise med en Sum han ved Flid og Oekonomie havde sammensparet, nærmest ved Indtægten af hans Drama »Mulatten«. Det heldige Udfald af dette Arbeides Fremstilling paa Scenen, som bragte ham den ikke ubetydelige Indtægt af 800 à 1000 Rbd., lod ham haabe en lignende Indtægt af hans sidste dramatiske Arbeide »Maurerpigen«; paa dette Haab var hans Reiseplan og Beregning grundet, og denne er nu aldeles tilintetgjort ved det ikke heldige Udfald, da han kun har erholdt circa 300 Rbd. — At han derfor nu befinder sig i stor Forlegenhed, at hans kjæreste Ønske, paa denne Reise at kunne besøge Grækenland derved maa blive uopfyldt, er Direktionen meddeelt ved Conferentsraad Collin, som derhos, ifølge de Oplysninger, han ved et i disse Dage ankommet Brev fra Andersen har modtaget, har erklæret, at dennes Reiseplan, selv i en mindre Udstrækning, ikke vil kunne realiseres uden en Hjælp af 2 à 300 Species.

Med Hensyn til det her allerunderdanigst Anførte, maa Directionen i dybeste Underdanighed henstille dette Andragende til

Deres Majestæts allernaadigste Resolution.

Directionen for Fonden ad usus publicos d. 1ste Februar 1841.

J. S. Møsting.

A. W. Moltke.

Angaaende en Reiseunderstøttelse
til Cand. phil. H. C. Andersen.

E. Collin.

Kongens Resolution faldt den følgende Dag:

Vi ville, i Betragtning af de allerunderdanigst anførte Omstændigheder, have Candidatus Philosophiæ H. C. Andersen bevilget til indbemeldte Øjemed en yderligere Understøttelse af 600 Rbd. S. M. af Fonden ad usus publicos.

Kiøbenhavn den 2den Februar 1841.

Christian R.

[Bemærkning med Blyant: Anvises d. 5. Febr. 1841 = 600 rd. r. s.]

Dagen efter, at Pengene var anvist til Udbetaling, sendte Jonas Collin Beløbet til Andersen:

Kiøbenh. 6. Febr. 1841.

Hans Majestæt har været saa naadig, kiære Andersen, at bevilge Dem 300 Sp., og 600 r., som, tilsammenlagte med de 121 r., jeg har

tilbage fra Deres Honorar for Maurerpigen, udgør de 721 r., for hvilke jeg har tilveiebragt det hermed følgende Creditiv.

Det glæder mig, at De saaledes er hjulpen, og sat i Stand til at fortsætte og *fuldende* Deres Reise, thi det bør jeg gjøre Dem opmærksom paa, at med *denne* Sum maa De arrangere Dem saaledes at De gieldfri kan komme her tilbage, thi videre Understøttelse til denne Reise maa De ikke gjøre Regning paa

Jeg har været noget uvis, om dette Brev træffer Dem i Rom. Men hvorhen skulde jeg ellers adressere det? Jeg skriver derfor samtidig til Bravo¹⁵⁾, og underretter ham om, at der med Dagsposten afgaaer Brev til Dem, for at han, hvis De, naar det kommer til Rom — noget, hvorover man i saadan Vinters Tid ikke kan gjøre sikker Regning — skulde være afreist, da kan sende det til Dem.

Alle her i Kredsen glæde sig ved det lykkelige Udfald af Deres Ansøgning; gid Efterretningen maa træffe Dem sund og rask. Jeg venter at faae Brev fra Dem inden De modtager dette, — med Klager over, at De maa vente saalænge, ikke sandt! utaalmodig kan De være?

Lev vel kærester Andersen

Deres

Collin.

Men vi vender tilbage til Andersen i Rom. Han havde endnu sidst i Januar ikke helt opgivet Rejsedrømmen, selvom »Maurerpigen«s kranke Skæbne var en slem Streg i Regningen. »Jeg havde i dramatisk Henseende ventet mig særdeles meget af dette Arbeide og tildeels baseret min Reiseplan paa dets gunstige Udfald«, skrev han 28. Januar til Generalmajor Christian Høegh-Guldberg. »Nu vil det beroe paa Kongen, hvor meget og hvor snart jeg faaer fra ham, hvad han ved min Afreise af sig selv gav mig Haab om« (»H. C. Andersen og det Collinske Huus«, 115). Saa kom da den 9. Februar Collins Brev af 23. Januar. Det var ikke opmuntrende. Dagbogen resumerer dets Indhold derhen, »at det var uvist med min Ansøgning, og at Theatret ikke syntes at ville betale Maurerpigen, som et heelt Stykke«. »Skrækkeligt Humør«, staar der i Almanaken. Næste Dag skrev han hjem:

Rom den 10. Februar 1841.

Min kjære, gode Fader!

I dette Øieblik fik jeg Deres Brev af 22. Januar, og seer der af, at jeg ikke kan have stort Haab om at erholde nogen Reise-Understøttelse af Kongen, eller i det mindste vil den komme saa seent, at den ikke kan fremme min Reise, jeg skriver derfor nu i Minuttet for at sige Dem at jeg den 24. i denne Maaned, altsaa før De erholder dette mit Brev, reiser til Neapel, jeg bliver der til Slutningen af Marts, men har da ikke flere Penge, end at jeg kan reise lige hjem; det gjør jeg da strax dersom jeg ikke til den Tid i Neapel post restante har faaet et Brev med en Vexel, jeg beder kun om 100 Species, eller derunder, hvad mit Stykke vel i Overskud fra Skrædder-Regningen har indbragt; med disse kan jeg dog naae Sicilien, vil De lade dette

Creditiv lyde paa Neapel, Florents, Triest og Vien, saa kan jeg hæve hvor jeg trænger meest. Gid De maa erholde dette Brev og kunde svare mig *Postdagen* efter dets Modtagelse. Takke Dem for al Deres faderlige Omhue for mig kan jeg ikke, og lønne Dem, der til staaer ikke min Lykkestjerne i Verden. Med Bitterhed og Smerte forlod jeg mit Fædreland, hvor, kun De og Deres Hjem, samt meget faae, holder mig fast; med en større Liden vender jeg tilbage, men lover Dem at De ikke skal tydeligt see det naar vi atter samles. Gid jeg havde lidt mere¹⁶⁾ Selv-Følelse, af hvad der kan være godt hos mig, det vilde holde mig meget i Veiret, men man maae jo beholde sin Natur. Jeg har havdt to haarde Maaneder her i Rom, dog smerter det mig at forlade denne høist interessante By

— — —

Men jeg maa slutte; Posthuset lukkes i denne Time! Gud glæde Dem og Deres mere, end jeg er blevet glædet i mit Liv! — Hils Deres Kone, *Jonna*¹⁷⁾, Alle der oven paa!¹⁸⁾ snart sees vi jo; vær saa mild mod mig, som Deres Hjerte kan; nogen Frugt haaber jeg dog De skal see af min Reise; i det mindste den, at De det første Aar ikke skal høre noget ondt om et nyt Digterarbeide af mig

Lev vell!

Deres sønlig hengivne

H. C. Andersen.

E. S. Erholder jeg, mod Forventning Penge fra Kongen vil De da, med Hensyn til Creditivet, lade dette lyde, som jeg i et tidligere Brev har skrevet; er det over 200, da paa Athen, Triest og Vien, er det under 200, da paa Neapel, Florents, Triest og Wien.

Af Almanaken fremgaar det, at Collins næste Brev — af 29. Januar — naaede Rom den 15. Februar. »Ingen Reise-Udsigter«, hedder det kort og godt; Andersen fandt, at Brevet »var ikke varmt som ellers« (Dagbogen). Og saa fik han det samtidig med et Brev fra sin moderlige Veninde Fru *Signe Læssøe*, »hvoraf jeg fik at høre at jeg i Heibergs nye Bog er meget ilde behandlet«. Denne Meddelelse bragte ham igen ud af Ligevægt; »Kamp i min Sjæl, om det var gavnligt jeg levede eller ei«, fortæller Dagbogen. Men en Uge efter — 22. Februar — noterer han, at Professor *Gerhard* fra Berlin¹⁹⁾ har tilbudt ham Anbefalingsbreve til Grækenland. Helt har han dog altsaa ikke sluppet Haabet. 25. Februar rejste han til Neapel sammen med Digteren H. P. Holst og Teologen *Peter Conrad Rothe*, den senere Stiftsprovst og Sognepræst til Frue Kirke i København, der 34 Aar efter holdt Talen over hans Kiste. Den 28. Februar fandt Ankomsten til Neapel Sted. Næste Dag skrev Andersen i Almanaken: »Faaet Brev fra Faderen med Creditiv paa 350 Species«. Dagbogen tilføjer: »Det første jeg saae var paa Creditivet »Athen«; jeg blev jublende glad, satte mig strax til at begynde et Brev til Faderen«. Om Aftenen gik han i Teatret. »Da jeg kom hjem lod jeg hente hvid Capri Viin og fik Holst og

Rothe ind hos mig, vi drak Kongens og Hjemmets Skaal«. Spændingen var udløst.

Den 15. Marts 1841 gik H. C. Andersen ombord paa Dampskibet Leonidas for via Malta og Syra at sejle til Athen. Drømmen om den store Rejse var blevet til Virkelighed.

Noter.

- 1) Collins Datter Fru Ingeborg Drewsen (1804—1877).
- 2) Historiemaleren Adam Müller (1811—1844).
- 3) Jonas Collins ældste Søn, Kammerassessor Gottlieb Collin (1806—1885).
- 4) Konferensraad Nicolai Abraham von Holten (1775—1850), Medlem af Statsgældsdirektionen.
- 5) Jonas Collins Fødselsdag.
- 6) Skuespillerinden Elisabeth Holst, f. Heger (1811—1891); hun udførte Titelrollen i »Maurerpigen«.
- 7) Jonas Collins næstældste Søn og Andersens nærmeste Ven og Raadgiver (1808—1886).
- 8) 23. Maj 1840 opførtes Øhlenschlägers »Fiskeren og hans Børn« med Musik af J. P. E. Hartmann. Stykket gjorde ingen Lykke og gik kun 3 Gange.
- 9) J. L. Heiberg havde i sin Privatcensur til Jonas Collin over »Maurerpigen«, dat. 16. Aug. 1840, udtrykt sine Tvivl om, hvorvidt Tragedien burde antages, dens Sceneheld vilde være problematisk, idet Stykket savnede »en egenlig *Pointe*, uden hvilken intet dramatisk Værk kan bestaae« (»Andersen og det Collinske Huus«, S. 323—24).
- 10) Anna Marie Andersen døde 7. Oktober 1833; 16. December modtog Andersen i Rom Meddelelsen herom gennem et Brev fra Jonas Collin (trykt »Breve til Andersen«, S. 110).
- 11) Edvard Collins haarde Brev om »Agnete og Havmanden« af 18. Dec. 1833 (»H. C. Andersens Brevveksling med Edvard og Henriette Collin«, I, 1933, S. 201—205 og Noten dertil).
- 12) Skræddermester J. Witzke, St. Kongensgade Nr. 39 (nu Nr. 21).
- 13) Kammerraad P. C. Rindom (1802—1844), Kontorchef, Hovedkasserer og Bogholder ved Det kgl. Teater.
- 14) Det saakaldte »Minut-Regulativ« af 22. Oktober 1832, hvor Forestillingens Længde afgjorde Honoraret efter en meget findelt Skala, som opererede ikke blot med Timer, men med Kvarterer. Heller ikke »Maurerpigen« naaede fuld Takst.
- 15) Maleren Johan Bravo (1796—1876), 1841 dansk Kunst-Agent i Rom, 1846 dansk Konsul smst.
- 16) først skrevet: den heibergske.
- 17) Jonna Drewsen (1827—1878), Jonas Collins ældste Barnebarn; gift 1850 med Baron Henrik Stampe.
- 18) Collins Svigersøn Assessor Adolph Drewsen boede paa 2. Sal i hans Gaard i Amaliegade Nr. 155 (nu Nr. 9), medens de gamle Collins boede paa 1. Sal.
- 19) Arkæologen Friedrich Wilhelm Eduard Gerhard (1795—1867).

Nogle Oplysninger om Nicolaus Hegelahr.

Af August F. Schmidt.

Nicolaus Hegelahr (1746—1822) har indlagt sig Fortjeneste i Litteraturen ved at have leveret vort første Digt om Heden: »Forlystelser i Heederne« (1788). Digtet er forfattet, imedens Hegelahr var Præst i Skarrild-Arnborg i Hammerum Herred. Det har ikke alene sin Interesse som vor allerførste »Hede-Lyrik«, også i kulturhistorisk Henseende er »Forlystelser i Heederne« stadig læseværdigt. Da Digtet udkom, fik det en særdeles velvillig Modtagelse; det blev saaledes anmeldt af W. H. F. Abrahamsen i »Lærde Efterretninger« (Forår 1790, Nr. 26). Trods den heldige Start fortsatte Hegelahr ikke med Digtetekunsten. »Forlystelserne« blev hans eneste Bog. Den er nyudgivet i 1926 af Jeppe Aakjær, der indleder Udgaven med et Forord¹⁾, hvori findes de nødvendige Oplysninger af biografisk og litterær Art. Da Pastor Hegelahr altså på sit Område er en Førstemand i vor Litteraturhistorie, vil man ikke undres over, at også nærværende fremkommer.²⁾

Nicolaus Hegelahr var Præstesøn, født i Hassing i Thy 1746.³⁾ Han blev Student fra Roskilde Skole 1768. I 1769—71 underviste han Arveprins Frederik i Matematik. Det fortælles, at Prinsen en Dag skød ham ned ad en Trappe, af hvad Grund vides ikke, og da fik Hegelahr den Benskade, han aldrig forvandt. Ikke desto mindre tilegnede han Arveprinsen i en ordrig Fortale sit Digt om Hederne, »til underdanigst Erindring om den haabefulde Fremvevt i de mathematiske Videnskaber, som Deres Kongelige Højhed udviiste i Aarene 1769, 1770 og 1771, hvortil jeg brugtes som et ringe Middel.«

I 1772 den 29. August blev Hegelahr cand. theol., og den 22. April 1773 kaldedes han til Præst i Skarrild og Arnborg; hans Ordination fandt Sted 18. Juli 1773. — Den 4. Oktober 1815 forflyttedes han til Sunds (Hammerum Herred), og den 28. Maj 1819 til Gellerup. 1821 den 24. Januar blev han tillige udnævnt til Præst for Sunds. Han døde den 23. Februar 1822.

¹⁾ Forordet er genoptrykt i Jeppe Aakjærs: Fra Sallingland til Øresund (1932), 51—55.

²⁾ Hegelahr er mærkelig nok ikke omtalt af Oluf Friis i hans Bog: Jylland i dansk Litteratur indtil Blicher (1929).

³⁾ Kirkebogen begynder først 1757.

I Gellerup omtales Nicolaus Hegelahr som »gammel og fattig, men velmenende og from«. ¹⁾

Den 25. Oktober 1775 blev han gift med Maren Andersdatter Schoubye fra Sønder Felding. Med hende fik han 2 Sønner og 5 Døtre. Hun blev hans Huses onde Ånd. Han levede et hundsk Liv med hende, siger Jeppe Aakjær, og der er overleveret et Par Træk, der af Folk i Egnen blev knyttet til Madam Hegelahr, som ikke modsiger Aakjærs Ord. Engang skulde hun således i Skarrild Kirke bære et af Bøndernes Børn til Dåben, og idet hun nu kom gående op ad Kirkegulvet, nynnede hun på den Vise: »Bispens Datter i Norge — Under Egegren —« så højt, at Menigheden hørte det. Visen er yderst flov, og det viser da, hvor ryggesløs en Holdning over for det hellige en Præstekone i den Tid kunde indtage. Når Madam Hegelahr sang nævnte Vise og Folk genkendte den, kan det tyde på, at Visen har været kendt helt vel i Egnen. I 1877, da Evald Tang Kristensen (i Viborg Stifts-Tidende ^{21/4}) skrev om nogle gamle Fortællere i Herningegnen, nævnte han Trækket om Maren Hegelahrs Visenynnen og føjede til, at han hos en gammel Pige i Sunds i sin Tid optegnede et Vers af en slem Vise, der dog havde et ægte gammelt Grundlag — det var den om Bispens Datter i Norge under Egegren —. »Denne Vise er nu tabt. . . . Stor Skade er det vel nu ikke«.

Selvom den Form af Visen, Madam Hegelahr kunde, ikke er overleveret, kender vi dog meget vel til Visen i Almindelighed, idet Evald Tang Kristensen har optegnet den i en Del Varianter under Overskriften: Bispens Datter i Pile, udgivet i hans Bog »Danske Skjæmteviser« (1903), 31—32, 283—85. Noder til denne uhøviske Vise findes i Tang Kristensens nævnte Værk i Melodibilaget, 5 f. Blot af de Tekster, der findes i Skæmteviserbindet, får man et levende Indtryk af, hvor grov en Vise det i Virkeligheden var, Pastor Hegelahrs Kone ifølge veloverleveret Folketradition nynnede på, ilav hun bar et Barn til Dåben. Opskriften *B* hos E. T. Kristensen (S. 283) har Omkvædet: »— Hendes Egegren —«. Det har vel nok været en Vise omtrent som *B*, Præstekonen og Folk i Skarrildeggen har kendt.

Maren Hegelahr døde i Skarrild den 31. August 1811 i sin Alders 68. Aar. Hun blev begravet den 6. September. Sognepræsten Hr. Johan Engelken fra Sønder Felding prædikede over hende og anvendte Teksten fra Jesu Sirachs Visdom 41₃: »O Død! din Dom er god for et nødtørftigt Menneske, og hvis Styrke formindskes«. Over Graven blev af fire Piger, som nedkastede hver en Blomsterkrans, følgende Vers afsunget:

¹⁾ K. F. L. Nielsen: Fra Studekørsel til Motordrift (1922), 172. Jfr. Wibergs Præstehistorie og Erslews Forfatterlexikon (Supp. I, 733).

Mel.: Naar min Tid og Mund, etc.
 Hvor skulle vi Idag for dig oplad,
 Naar al vor Længsel stilles,
 Naar alle døde, Rad i Rad
 Skal for vor Jesu stilles.
 Naar han ved Navn fremkalder dig,
 Og os for vor Gud vedkiender sig,
 Naar aldrig vi adskilles.¹⁾

Selvom Maren Hegelahr døde i 1811, nævner Evald Tang Kristensen dog i 1877²⁾, at hendes Minde endnu levede friskt i Folks Tale i Egnen i 1870'erne. Tang Kristensens Ord må vel stå til Troende, og det var ikke for det Gode, Pastor Hegelahrs Kone blev erindret. I Hjemmet skaltede og valtede hun med Sagerne efter Behag siger E. T. Kr., hun solgte Høet af Engen uden Mandens Vidende og holdt den store Familie med Svigersønner og Børnebørn hos sig, medens Hegelahr, der jo var Krøbling, måtte indrette sig herefter.²⁾ Der er en Fortælling i »E Bindstouw« (1842), som ifølge Evald Tang Kristensens Meddelelse til Jeppe Aakjær handler om Hegelahr og hans huslige Forhold³⁾. Det er Mads Uhers Beretning i Historien: æ Staahkelsmand om, hvorledes han hjælper den forfulgte Præst, der her tænkes på. Mads Uhr fortæller: »E Præjst war ælles en grumme gue Mand, men Gud bewaahrs faa Kuen, han had! Hun wa saa uen ve ham, som nown Kuen ka wæhr, aa han had ett Hunds Ret ve hin. A haa redded ham tow Gaanng aa hinne Kløer — faa han war en bette faapint Sperris, aa hun wa stuer aa stærk, men A war indda stærker, aa ku majt hin. — Hun had faat isinn aa vil gjø Nød ve ham, A passer ett wal om aa sæjj, aa rennt ætte ham runnen om æ Goer mæ en Knyw i hinne Haaen, aa rovt, te hun sku gjø de hæhr ve ham. De kun A ett lih, aa saa tow A e Knyw fræ hin, aa trudd hin te aa væ skekkele.«⁴⁾

Der er imidlertid en Fejl i Overleveringen. Blicher lader Mads Uhr fortælle, at Oprintrnet mellem Hegelahrs fandt Sted, da han tjente i Sunds Præstegård. Dette kan ikke passe, da Madam Hegelahr jo var død allerede fire År før Forflyttelsen til Sunds. Her er det naturligvis Blicher, der har husket forkert. Fra sin Præstetid i Torning og Lysgård (1819—25) har Blicher udentvivl kendt ret godt til sin Embedsbroder i Sunds og Gellerup. Rygtet har gået om Hegelahrs triste Hjemliv i Skarrild, Blicher har i Tidens Løb ikke husket på at holde Forandringen i Hegelahrs Hjemliv fra 1811 ude fra, hvad han i Almindelighed havde erfaret om den Sunds Præst, og da han så mange År senere — o. 1842 — gav E Bindstouw den

¹⁾ Skarrild Kirkebog 1788—1815, Fol. 57 b (Landsarkivet, Viborg).

²⁾ Viborg Stifts-Tidende ²¹/₄ 1877.

³⁾ Aakjær: St. St. Blichers Livs-Tragedie II, 207 f., jfr. smsts., 95 f.

⁴⁾ Steen Steensen Blichers Samlede Skrifter 26. Bd., udg. af J. Aakjær og Johs. Nørvig (1930), 117, 301.

sidste Afpudsning inden Offentliggørelsen, tænkte han ikke på, at Hegelahr var Enkemand, da han var Præst i Sunds. Derfor er det så ligetil, at Mads Uhr fortæller Begivenheden som knyttet til Præstegården i Sunds, medens Skarrild jo er dens Hjemsted.

I en fremtidig ny Udgave af E Bindstouw må Kommentaren til Mads Uhrs Fortælling altså ændres.¹⁾

Der er intet, som tyder på, at Steen Blicher har kendt Nicolaus Hegelahr's Bog om Hedeforlystelserne, så det er neppe litterære Forhold, der er Årsag i Blichers Interesse for sin Forgænger i Hede- poesien. Derimod har man Grund til at tro, at Mads Uhrs Fortælling om Konens Jagt med Kniv i Hånd efter den halte Mand har mere Blicher så meget, at han har erindret den gennem Årene og så til sidst gjort Brug af den som et Indskud i den troværdige og brave Mads Uhrs Fortælling om Stakkelsmanden. Måske det også har fornøjet Blicher at give en god Historie til Bedste om en Kollega, der, ligesom han selv, havde nogle Spektakler med Konen. —

Evald Tang Kristensen fortæller, at selvom Pastor Hegelahr måtte finde sig i meget, greb han dog undertiden ind og brugte sin Myndighed. Et Eksempel herpå finder vi måske i det »Brev om rindende Vand«, som Hegelahr skrev i Gellerup Præstegård den 17. Juli 1820 og sendte til sin Nabo Niels Særkær. Brevet, der er det eneste trykte Bidrag fra Hegelahr's Pen udover Forlystelser i Heederne, er helt lærerigt at læse. Det er udgivet af E. Tang Kristensen i »Jyske Folkeminder« IX (1888), S. 368—69. Det var iøvrigt almindelig Tale blandt Folk, at Hegelahr var den sidste Præst der på Egnen, som havde gået i den sorte Skole. Han var meget anset for sin Klogskab, og man mente, han af Kongen kunde få, hvad han søgte. Denne Tanke er vel fremstået ved, at han i sit sidste Leveår var Præst for to vidtstrakte Sogne. I Sunds var Hegelahr den sidste Præst, inden Sognet ved Resolution af ²⁴/₁ 1821 blev Anneks til Gellerup. Da han ikke kunde leve af Sunds Kald alene søgte han og fik det bedre Gellerup Embede. Her var det, han var så heldig i 1821 at blive udnævnt til Præst også for Sunds Sogn, der indtil ¹⁰/₁₁ 1828 var underlagt Gellerup Pastorat.

¹⁾ Jfr. Blichers Samlede Værker, Bind 26, Noterne Side 301 (til Side 117¹⁶).

Familien Stouenberg.

Af Th. Hauch-Fausbøll.

Familien Stouenberg har kun i to Generationer ført dette Navn, der utvivlsomt maa stamme fra Gaarden Stovenbjerg i Store Dalby Sogn eller Stovenbjerg Mølle i Urlev Sogn, nu begge ved Braaskov, men rimeligvis har Navnet tidligere været brugt som Kendingsnavn, da der gaar mindst et Par Generationer forud for, at det bliver fast Familienavn.

Familien har tidligere været ufyldstgørende behandlet af Lengnick i hans Stamtavle Engelbreth. Af Slotsforvalter Fr. Stouenberg findes et Portræt i Brocks Bog om Rosenborg III, 170. I det følgende er ved Kildehenvisninger til Kirkebøgerne anvendt samme Betegnelser som i Adelsaarbogen, med Undtagelse af, at Vor Frue Kirke er betegnet ved D (∴ Domkirken).

I.

Rasmus Iversen f. c. 1725 i Viborg¹⁾, var 1759 Hyrekusk-karl i lille Kirkestræde, tog 14. Juni 1762 Borgerskab som Hyrekusk²⁾ og havde som saadan egne Heste og Vogne³⁾, boede til Leje hos Brygger Aistrup i Store Regnegade Nr. 95, indkom 2. Marts 1773 Kl. 3¼ Eftermiddag i Frederiks Hospital og døde 16. Marts 1773 Kl. 1 Morgen af Svindsot, begr. paa Assistents Kirkegaard (N.); g. m. Anna Maria Børgesdatter, der 1774 boede paa Nellikegangen Nr. 154, Datter af Hyrekusk Børge Pedersen Smidt og Giertrud Andersdatter⁴⁾, Børn 1—5.

1. Iver Rasmussen Stouenberg, f. 1759, Lakai hos Kongen, kgl. Fuldmægtig paa Rosenborg, se II.
2. Maria, dbt. 25. Aug. 1764 i Kjøbenhavn (N.), levede 1773. Blandt hendes Faddere var Skoleholder Andreas Brobye.

1) Protokol over indkomne Syge i Frederiks Hospital 1773, Nr. 133. Sygeprotokol samme Aar og samme Nr.

2) Kjøbenhavns Borgerskabsprotokol 1749—84, fol. 113.

3) Hof- og Stadsrettens Forseglingsprotokol 5 for 1771—73, fol. 267, Registreringsprotokol 5 for 1771—75, fol. 398 og Behandlingsprotokol 5 for 1771—76, fol. 441 og 446. Boet var net, men fattigt. Enken gik fra Arv og Gæld.

4) Personalh. Tidsskr. 9 I 217.

3. Anna (dbt. 22. Okt. 1768 i Kjøbenhavn (N.), † 14 Dage
4. Giertrud (gamle af Slag, begr. 1. Nov. 1768 i Kjøbenhavn (N.).
5. Andreas, dbt. 13. Okt. 1770 i Kjøbenhavn (N.), levede 1773.
Han var opkaldt efter Skoleholder Andreas Brobye, der tillige med sin Hustru Abelone, Barnets Moster, var blandt Fadderne ligesom Husværten Brygger Aistrup og Jomfru Aistrup.

II.

Iver Rasmussen Stouenberg (se I, 1), dbt. 12. Aug. 1759 i Kjøbenhavn (N.)¹⁾. Blandt Fadderne var Andreas Brobye Skoleholder i Vingaardsstræde, Mouritz Krag Skrædder i Hummergade, Cornelius Galschiøt Silkevæversvend i lille Kirkestræde. Stouenberg nævnes 1791 som Løber hos Kongen, 1796 som Lakai hos Kongen og 1800 tillige som Thehandler. 1. Okt. 1815—5. Aug. 1826 kgl. Fuldmægtig paa Rosenborg²⁾, † 30. Nov. 1834 i Kjøbenhavn; g. 8. Okt. 1791 i Odder m. Kirstine Jensen, der da var Jomfru paa Rathlousdal, dbt. 24. Feb. 1763 i Odder, † 15. Juni 1808 af Brystsye (D.) og 10. Aug. samme Aar fik Manden Bevilling at sidde i uskiftet Bo³⁾, Datter af Møller Rasmus Jenssøn i Fillerup Overmølle og Dorothea Sophia Engelbreth.⁴⁾ Hun benævnes ved sin Død og ved Børnenes Daab med Familienavnet Jensen, ved sit Bryllup Jomfru Myller efter Faderens Stilling og i Engelbreths Stamtavle ligesom sin Fader Finsteen, antagelig Faderens Kendingsnavn efter Fensteen By ved Odder. Børn 1—6:

1. Marie Elisabeth Stouenberg, f. 7. Sept., dbt. 27. Sept. 1792 i Kjøbenhavn (S.), fik 1. Dec. 1834 Myndighedsbevilling under Justitsraad, Kontorchef i Generaltoldkammeret Clemmensens Kuratel, † 25. Okt. 1865 af Brok i Kjøbenhavn (H.).
2. Rasmus Stouenberg, f. 29. Juni 1794 i Kjøbenhavn, dbt. 15. Juli 1794 i Waisenhuskirken (S.), Krigskancellisekretær, † 17. April 1813 i Kjøbenhavn (H.).⁵⁾
3. Dorthea Sophia Stouenberg, f. 15. Juli 1796 i Kjøbenhavn, dbt. 15. Aug. i Trinitatis Kirke (S.), † 15. Sept. 1796 af Krampe (N.).
4. Fritz (kaldet Frederik) Stouenberg,⁶⁾ f. 23. Juni 1797 i Kjøbenhavn (S.), deltog i Krigen 1813—14, 1817 exam. jur., 25. Juli 1820 Kopist under Statsgælddirektionen, 5. Aug. (fra

¹⁾ Enkekassen Nr. 2938, Folketællingen 1801, Købmagerkvarter, Gøthersgade 139.

²⁾ Brock: Rosenborg II, 121.

³⁾ Designationer over Samfrændeskiftebreve m. m. 1771—1809.

⁴⁾ Lengnicks Stamtavle Engelbreth.

⁵⁾ Hvide Bog.

⁶⁾ Han omtales udførligt i Brocks Bog om Rosenborg III, 171 ff.

1. Okt.) 1826 Fuldmægtig hos Slotsforvalteren paa Rosenborg, 1851 kst. og 9. Feb. 1854 Slotsforvalter paa Rosenborg, 21. Juni 1856 Afsked, 1858 St. Helena Med., 12. Juli 1858 R.*, † 23. Aug. 1874 paa Frederiksberg (Fb.); g. 22. Dec. 1865 i Brudens Hjem i Smallegade Nr. 1 (Brudgommen var da 68½ Aar gammel) i Henhold til Vielsesbrev af 4. Dec. (Fb.) m. Guri Vilhelmine Lovise Madsen, f. 2. Juni 1833, † 23. Aug. 1874.
5. Dorothea Sophia Stouenberg, f. 8. Juni 1799 i Kjøbenhavn, dbt. 5. Juli i Trinitatis Kirke (S.), † 23. Nov. 1800 »for Tænder« (N.).
6. Caroline Lovise Stouenberg, f. 16. Dec. 1801 i Kjøbenhavn, fremstillet 12. Feb. 1802 (S.), † 6. Dec. 1835; g. 15. Jan. 1831 i Kjøbenhavn (B.) m.¹⁾ karakt. Bataillonskirurg, senere Overlæge Lauritz Clementsen, f. 1801 i Kjøbenhavn, † dær 29. Juni 1873 (g. 2. m. Ane Kirstine Marie Schmidt, f. 4. April 1802 i Kjøbenhavn, † dær 21. Juli 1876).

¹⁾ Dette Ægteskab er ikke nævnt hos Carøe: Den danske Lægestand 1786—1838, S. 34.

Nogle Oplysninger om Søren Kierkegaard 1834—38. IV. Af Sejer Kühle.

Der er nu givet nogle Antydninger vedrørende Livet i den lille Bydel, der omgav Kierkegaards Hjem. Vi har set, at Hertz i to Aar havde sit Logi paa Nytorv og fik Forbindelse med ham for at samle Materiale til sin politisk-æstetiske Novelle. Ogsaa Poul Møller boede i sine sidste Aar i Nærheden og maatte passere hans Hjem, hver Gang han astmatisk-stønnende gik til eller fra Universitetet. Og blandt de Mænd, der arbejdede paa Domhuset, kan fremhæves P. V. Jacobsen og Jørgen Jørgensen, hvoraf sidstnævnte ikke blot omtales af Hertz, men ogsaa af Kierkegaard.

Efter denne Udflugt vender vi tilbage til Hjemmet for atter at beskæftige os med Søren Kierkegaards Forhold til Faderen og Broderen.

— Faderen var økonomisk velstillet. Han var — som man allerede ved — rejst til Hovedstaden tolv Aar gammel og havde i en Del Aar været i Lære hos den ugifte Morbroder Hosekræmmer Niels Andersen Seding. I 1780 (omtrent 24 Aar gl.) fik han selv Borgerskab som Hosekræmmer og udvidede senere sin Virksomhed til at omfatte andre Omraader. 21. Marts 1788 indsatte Seding ham som Universalarving, og 7. Marts 1796 døde den gamle i hans Hjem paa Købmagergade.

Allerede da var Kierkegaard en velhavende Mand, og i Begyndelsen af 1797 afstod han Forretningen til Fætteren — den senere meget rige — Michael Andersen Kierkegaard og Chr. Agerskov.

20. Sept. 1802 oprettede han Testamente, hvori han foreskrev Regler, der skulde følges ved Skilsmisse eller Død, og samtidig stiftedes Legatet »Niels Andersen Sedings Minde«. Efterhaanden voksede Kapitalen. Statsbankerotten klarede han derved, at han havde anbragt en stor Del af sine Penge i solide Papirer. — Ved Hustruens Død 30. Juli 1834 fik han Tilladelse til at hensidde i uskiftet Bo, men besynderligt er det, at hans Formue da blev angivet til kun 40 000 Rdl. Sølv, skønt vi ved, at han førte nøje Regnskab, og dette Regnskab maa have udvist et langt større Beløb. (Ved samme Lejlighed indsendte Søren til Magistraten Ansøgning af 8. Aug.¹) om at faa beskikket Kancelliraad P. E. Beyer som Kurator.)

Det er muligt, at den betydelige Arv, der blev efter Faderens Død 9. Aug. 1838, var en Overraskelse for Sønnerne. I Skiftesagen findes to ret betydelige Bopakker med omstændelige Opgørelser over den afdødes Ejendele²). Man lægger Mærke til forskellige Genstande som: et Guldur med Guldkapsel, talrige Sølvgenstande og Overflod af Sengeklæder og Dækketøj. Alt dette kendte Sønnerne, men de havde næppe Rede paa de 124 Værdipapirer, der fandtes i en Blikkasse. Ialt blev Boet — efterat alle Udgifter var dækkede — opgjort til 125 341 Rdlr., hvoraf Søren fik den Fjerdedel, der tilkom ham. Over Indboet blev afholdt Auktion 21. Nov., og Ejendommen blev 28. Dec. 1838 tilskødet de to Brødre for 19 000 Rdlr.

Man vil forstaa, at Søren blev ret velstillet, da han 20. Marts 1839 fik Arven overdraget, men ogsaa tidligere havde der sikkert været sørget for, at Sønnerne fik, hvad de havde behov. Noget andet er, at de Lommepege, der var tildelt Søren, ikke havde svaret til hans Forbrug, idet han efter Moderens Død havde tillagt sig en Del kostbare Tilbøjeligheder, saa han indtil Slutningen af August 1837 havde paadraget sig en Gæld paa 1 262 Rdlr. Til denne Gæld maa føjes den Understøttelse, han derefter modtog, nemlig 391 Rdlr. Ialt opgjorde Faderen — if. en Udskrift, som findes i Skiftesagen — det, der skulde fradrages i Arven, til 2 257 Rdlr. Sølv, hvori formodentlig er indbefattet de nævnte Beløb. Broderens Gæld var 2 304 Rdlr., medens de to Søstre hver havde faaet godt 2 400 Rdlr. til Udstyr. Alle disse Gældsposter var dog ved et Dokument af Januar 1836 eftergivet Børnene.

Det økonomiske Mellemværende mellem Søren og Faderen var rimeligvis af ret pinlig Art, og Faderen kan tit have haft Lejlighed til at tale baade om sin egen fattige Barndom og om det Velvære, hvori Sønnen levede, et Velvære, der langt overgik det, man ellers havde kendt i Familien. Men Søren slog sig næppe til Taals med Faderens Paamindelser. Den ældre Broder opnaaede ved Indgaaelse i Ægteskab 21. Okt. 1836 en aarlig »Pension« paa 800 Rdlr.; og Søren, der allerede da havde Gæld, kan meget vel have følt det som Uret, at han ikke fik en tilsvarende Understøttelse. Denne »Uret« blev først hævet, da Faderen saa de sørgelige Resultater af den Modstand, han havde gjort mod Sønnens Krav.

Overfor Broderen opstod tidligt hos Søren en Skinsyge, som var præget af megen Bitterhed. Efterhaanden som han modnedes, blev det ham stadig mere pinligt at mærke, at denne Broder var ham overlegen og fik de Goder, som stod i Forbindelse med denne Overlegenhed.

At Broderen i enhver Henseende havde et betydeligt Forspring, kunde der ikke være Tvivl om. Han var, som før nævnt, naaet

vidt. Han var den første i Familien, der havde studeret, og var ad den Vej naaet saa langt, at man kunde vente at se ham blandt de ypperste. Ikke blot havde han opnaaet de vigtigste Universitetsgrader, men havde desuden betydelige Kundskaber i Oldtidssprogene, megen Indsigt i Bibelen og i forskellige Kirkefædres Skrifter og endelig i Filosofien. Han tænkte endog i 1830 paa at blive Poul Møllers Efterfølger i Norge. Dertil kommer, at han havde betydelige dialektiske Ævner og gode Talegaver.

I en Del Aar tænkte han ogsaa paa at faa en Lærerstilling ved Københavns Universitet, hvor han fra 1834 havde Ret til at holde Forelæsninger. Hans Stilling i Familie og blandt Venner var da saa fremtrædende, at Søren daarligt kunde gøre sig gældende, ja, endnu i Fyrrerne maatte Søren føle Vanskeligheden ved at have saa anset en Broder.

P. C. Kierkegaard forstod selv senere, at hans videnskabelige Periode havde haft en Vrangside; og han skrev da ogsaa i 1856 ved Udnævnelsen til Biskop om samme Tidsrum: »Aldrig, Gud være lovet, istand til aldeles at glemme den Tro, der boede i hans Forældres Hjerter, og som igjennem dem var forkyndt, blændedes han dog igjennem en lang Aarrække af den døde Kundskab, der opblæser, som da hans Disputats for den philosophiske Doctorgrad (Göttingen 1829) er kjendeligen nok stemplet med det Præg, og hildedes han derhos kun altfor ofte i Verdens Begjeringer som da det Usikkre og Holdningsløse i hans Vandel i hine Aar noksom vilde have aabenbaret det for oplyste Christnes Øine.«

Broderens Fortrin paa de nævnte Felter gjorde sit til, at Søren fandt Behag i den Opmærksomhed, han vakte blandt Kammeraterne. Men ogsaa en anden Omstændighed medførte, at han hellere søgte deres Selskab end hans. Det fremgaar af forskellige Optegnelser, at han frygtede hans Vejledning paa det moralske Omraade og tirredes af hans »Farisæerøjne«. Disse Øjne glemte han aldrig, selv om han senere erkendte, at der havde været rigelig Anledning til Bebrejdelser. Blandt de mest oplysende Bemærkninger om Forholdet mellem Brødrene finder vi i Søren's Papirer (IX, S. 53 f.) følgende: »Peter har i Grunden altid anseet sig for bedre end mig, og saa smaat som den forlorne Broder. Deri har han ogsaa havt Ret; han har altid været retskaffnere end jeg. Hans Forhold til Fader f. E. var en retskaffens Søns — mit derimod ofte dadelværdigt: o, men dog har Peter aldrig elsket Fader som jeg. Peter har aldrig gjort Fader Sorg, end sige den Sorg som jeg, men saa har Peter ogsaa glemt Fader, medens jeg mindes ham hver Dag, ubetinget hver Dag siden hiin 9d August 38 og vil mindes ham indtil en salig Gjenforening hisset.«

Gennem saadanne Ord mærker man den gamle Rivaliseren; og man aner den Bitterhed, Søren følte ved Broderens Overlegenhed ogsaa i den Retning. Det var jo netop det pinlige ved Sagen, at Broderen havde Ret i sin Betragtning af ham. Men tidligt lærte denne Broder at tie. Han kunde endnu i Fyrreerne finde meget at bebrejde Søren. F. Eks. kunde han ikke tilgive ham, at han havde skrevet »Forførerens Dagbog«, der efter hans Anskuelse kun kunde tjene til Ungdommens Fordærvelse. Derfor mente han ogsaa efter Sørens Død, at Indtægten af »Enten-Eller« burde tilstilles Magdalenehjemmet, som modtog ret store Gaver fra ham. Men — som sagt — han søgte at undgaa Strid. Nu og da kom Søren til Pedersborg — uden at Broderen dog nogen Sinde nævner det i sin Dagbog — og Peter kom ofte til København. Ved saadanne Lejligheder blev Sørens Planer, Hensigter og personlige Forhold tit berørt, og han »udtalte sig manges Gang meget udførligt og livligt om alt saadant, nedlagde det saa at sige hos en Fortrolig, der dog fattedes den ene Betingelse for Fortroligheden, Samstemningen, og kun havde den anden, Tavsheden«. Diskussion kunde ikke nytte »efterat en bestemt Modsætning i Henseende til visse Punkter tidlig havde været paa Tale mellem os, saa det fra den Tid af var vitterligt for begge Parter, at min tavse Tilhøren ikke betydede Bifald eller Samstemmen«³).

Søren var sikkert altfor sensibel, altfor utaalson, naar han mente sig forfordelt, og altfor bange for Broderens Indblanden i sine Forhold. Ganske vist er Oppositionsforholdet mellem den yngre og den ældre Broder naturligt, men det antog hos de to Mennesker en særlig stærk Form og fik derved afgørende Betydning for Sørens hele Udvikling. Man vilde rimeligvis, hvis det var muligt at efterspore Drivkræfterne i hans Tænkning, kunne finde, at hans polemiske Forhold til Grundtvig var betinget af Forholdet til Broderen; og man vilde finde det endnu vigtigere, nemlig at netop Oppositionsforholdet gav ham en overordentlig Tilskyndelse til aandelig Vækst.

Naar hans Pirrelighed og Bitterhed blev saa stærk, var det ikke uden Forbindelse med den Pine, han følte ved sin legemlige Svaghed. Langt senere siger han (S. K. Pap. IX, S. 41 f.): »Det at være et sundt stærkt Menneske, der kunde deeltage i Alt, der havde legemlig Kraft et sorgløst Sind: o, hvor ofte har jeg i tidligere Tid ønsket mig dette. I Ungdommens Tid har min Qval været frygtelig«. Lignende Udbrud finder man mange Steder i hans Papirer. Et af de mest kendte Eksempler er følgende: »Spæd, spinkel og svag, næsten i enhver Henseende legemligt nægtet Betingelserne for ogsaa at kunne gjælde for et heelt Menneske, sammenlignet med Andre; tungsindig, sjælesyg, paa mangfoldig Maade dybt og endeligt foru-

lykket: blev der saa givet mig Eet: en eminent Klogskab, formodentlig for at jeg dog ikke skulde være ganske værgeløs.»

Denne legemlige Svaghed gav ham allerede i Drengesaarene en piniig Særstilling. Som voksen viste den sig mere synlig. Skulderpartiet antog en ikke helt normal Form og blev forholdsvis kraftigt udviklet, Underkroppen forblev svag og Benene spinkle. Stemmen blev spæd og — hvad Hertz kalder — mutuerende, ofte slaaende over i Diskant, saadan som man træffer hos Mænd, der ikke har naaet fuld Udvikling.

Legemlig Svaghed var vistnok ret almindelig i Familien. Den omtalte Halvonkel M. A. Kierkegaard havde en Søn H a n s Peter Kierkegaard (f. 1. Marts 1815), der if. Brøchners Beskrivelse »var vanfør, lam i den hele ene Side, og fuldstændig Krøbling; aandelig derimod velbegavet«⁴⁾. Gennem Lægdsrullen for 1790⁵⁾ faar vi desuden at vide, at en anden Slægtning, nemlig Morten Andersen Kierkegaard, som blev Købmand i Horsens, var lam i bægge Ben. Ja, muligvis har flere andre i Familien haft saadanne Skrøbeligheder. Det er saaledes paafaldende, at M. P. Kierkegaard havde saa mange ugifte Søskende hjemme i Sædding. Men der findes intet Middel til at undersøge, hvilke Mangler de kan have haft. Kun om den yngste Broder ved vi noget sikkert. Han skal omtales senere.

Den legemlige Svaghed kan dog for Søren's Vedkommende have medført, at der i Hjemmet blev vist ham et særligt Hensyn, ligesom det er troligt, at han ogsaa som den yngste havde en privilegeret Stilling; blot havde han den ikke paa de Omraader, hvor han som voksen ønskede at gøre sig gældende.

Som før sagt, er det sandsynligt, at han var Moderens Yndling; og selv om Faderen gav sine Børn en stræng Opdragelse, er der Vidnesbyrd nok om, at Søren hos ham mødte megen Kærlighed. Særlig er det bemærkelsesværdigt, at Faderen ikke svigtede ham, da det saa mørkest ud. Med Taknemmelighed tænkte Søren paa, at »just da han fik en forlorn Søn — da blev han ret for Alvor Fader;« »han vilde just være Fader til den forlorne Søn, det er næsten som brød han sig ikke saa meget om at være Fader til den forlorne Søns Broder, det velartede Barn«. (S. K. Pap. X², S. 236).

Den gamle Kierkegaard maa have haft nogen Forstaaelse af det, der gjorde Livet vanskeligt for Sønnen; og specielt maa han have forstaaet, at Søren havde arvet ogsaa en psykisk Svaghed.

Bægge Sønner led under alvorlige Depressionstilstande med dertil svarende Ængstelighed, Selvbefrejdelse, Spekulationer over arvelige Svagheder, over Guds Straf o. s. v. Hos Søren bemærker man de Perioder, hvorunder han rugede over sin egen Ufuldkommenhed, dels over saadanne Forseelser, som var begaaet i Midten

af Trediverne og under Forlovelsen, dels pintes han af en utaalelig Afstand mellem Forhaabninger og Resultater. Men vi kender desuden de Højspændingstilstande, den Hypomani, der ledsagedes af en stærk Produktivitet. Angsten virkede paa ham ikke blot hæmmende, men til Tider ogsaa stærkt inciterende.

Hos den ældre synes Depressionstilstanden at have været af mere blivende Art. Han led under Anger og Selvanklager. Han saa sine Forseelser i urimelig Forstørrelse og anede stadig Straffen. Han havde ligesom Søren forløftet sig paa Indtryk; og ligesom han overfor Faderen havde været den lydige Søn, der ængsteligt søgte at undgaa alt, hvad der kunde være ham imod, saaledes søgte han at være lydig overfor sin Gud og pintes idelig af Angsten for at overtræde hans Paamindelser.

Søren har gentagne Gange hentydet til denne Særegenhed hos Broderen. F. Eks. skriver han i 1849 (S. K. Pap. X², S. 100): »Peter har aldrig været ung i aandelig Forstand; han har faaet et sygeligt Indtryk af det Religieuse, han er blevet saa angest og bange for Gud, at han i denne Pusilanimitet sidder — og Gud veed, om han kan blive ret opflammet ved at turde troe at være elsket af Gud.«

Denne Betragtning af Broderen er fuldstændig rigtig. Skønt han kunde tale med Kraft og Myndighed, var han en religiøst forkuet Natur; men naar Søren paataaler det, finder man det ikke helt paa sin Plads. Ti han gjorde sig selv store og mærkelige Bekymringer.

Værd at nævne er det maaske nok, at Broderens mange Bekymringer stod i Forbindelse med en Række Forestillinger, som ellers hørte hjemme i Almuen, Forestillinger, han rimeligvis havde faaet gennem Faderen.

Han troede paa Varsler gennem Drømme. Naar Fuglen var død i sit Bur, eller naar et Portræt var faldet ned fra Væggen, mente han, at et Menneskes Død var nær. Naar han var i Tvivl om en Sag, raadspurgte han Biblen. Han slog op i den og troede, at han fik Svar ved at læse det første Sted, han fik Øje paa. Eller han gik i Kirke og blev da opmærksom paa et Ord, som han antog særlig beregnet paa ham. Denne Tro paa, at et Forsyn kunde spores bag saadanne Oplevelser og Handlinger, gav Anledning baade til Ængstelse og til Beroligelse; i mange Tilfælde fik de Betydning for hele hans Liv.

Det er naturligt, at Søren's Ængstelighed skyldtes Dispositioner, der var Arv fra Faderen. Ogsaa for hans Vedkommende gælder det, at han pintes af Tungsind med Anfald af Ængstelse og Anger; og ogsaa for ham gælder det, at han havde en Tilbøjelighed til at dvæle ved de mørke Sider af Religionen. Saavidt det kan skønnes, kulminerede dette Tungsind i Begyndelsen af det andet

Ægteskab (1802—03) og efter Hustruens Død (nemlig i 1835—37); og i disse Perioder antog Tungsindet en sygelig Karakter.

Spiren til denne Sygelighed maa muligvis søges langt tilbage i Slægten. Den gamle Kierkegaard var i hvert Fald ikke den eneste i sit Slægtled, der viste Tendenser til Sindssyge. Hans yngste Broder Peder Pedersen Kierkegaard (dbt. $21/8$ 1769, død i Sædding $8/2$ 1834) betegnes nemlig i førnævnte Lægdsrulle fra 1790 som afsindig og var derfor ubrugelig til Militærtjeneste.

Men selvom der har været sygelige Dispositioner i Slægten, og selv om den gamle Kierkegaard var præget deraf, er det desuden ganske sikkert, at han ogsaa havde Synder at angre, Synder som han ikke kunde glemme, og i Særdeleshed ikke, da han saa Søren skeje ud.

Vi ved, at han godt et Aar efter den første Hustrus Død saa sig nødsaget til at ægte sin Tjenestepige Ane Sørensdatter Lund, der blev Moder til alle hans Børn. Denne Kvinde stod langt under ham. Hun var fattig, idet hun ved Indtrædelsen i Ægteskabet kun ejede de nødvendigeste Gangklæder. Hendes Skolekundskaber var færre end hans og hendes Begavelse væsentlig ringere; men, saavidt det kan skønnes, var hun en godmodig lille Kone, der troligt hjalp Manden med at give sine Børn en kristelig Opdragelse. Dog kunde han næppe glemme sin Forseelse, og at Forholdet til Hustruen endnu i hendes sidste Leveaar ikke var helt godt tør maaske udledes af den Omstændighed, at da P. C. Kierkegaard i Februar 1833 skulde være Præst paa Mors, ønskede han, at Moderen skulde rejse med (P. C. K., S. 34). Dog var det først efter hendes Død, at den gamle Hosekræmmer følte sig ret ulykkelig, og en Splittelse i Familien blev alvorlig.

Senere fortalte den ældste Søn, at han i denne Tid søgte at bringe Faderen Lindring ved Skriftens, Kirkefædrenes og Menighedens Vidnesbyrd. Af hans Dagbøger ser vi, at han i Juli 1834 (før Moderens Død) oversatte »En Martyrhistorie fra det tredie Aarhundrede«, i December 1835 oversatte han Augustins Skrift om Trosbekendelsen, hvortil han i Maj 1838 føjede en Kommentar, og i Februar—Maj 1838 skrev han en Række Salmer og Sange, der ligesom det øvrige blev trykt i J. C. Lindbergs »Nordiske Kirke-Tidende«. Ved Samtaler søgte han at overbevise Faderen om Trosbekendelsen som det urokkelige i Kristendommen; men hele denne Virksomhed synes dog ikke alene at have haft det Formaal, som P. C. Kierkegaard angiver.

Nogen Støtte — muligvis ogsaa nogen Foruroligelse — kunde Faderen faa gennem Læsning. Ad forskellige Veje ved vi, at han ikke var ukendt med religiøs Litteratur; og i Skiftet efter ham finder vi da ogsaa registreret følgende Bogsamling: J. O. Thisted »For

Christne. Et Opbyggelsesskrift« I—VI (1823—25), J. P. Mynster »Prædikener« I—III og »Betragtninger over de christne Troeslærdomme« I—II, J. Hornsyld »Betragtninger over Bibelen« I—III (1831—37), A. G. Rudelbachs Postil, Kingos Psalmer ved P. A. Fenger (1827), 30 andre Bind, mest Andagtsbøger og 3 Bdtr. gamle Bøger.

Her er givet en Antydning af Samlingens Art. Henriette Lund nævner, at Kierkegaard beskæftigede sig med Chr. Wolffs Filosofi; og det er meget tænkeligt, at Samlingen har indeholdt »Fornuftige Tanker om det, som Menneskene have at gøre og lade, til deres Lyksaligheds Befordring« (1744). Med Hensyn til Mynsters Prædikener, da ved vi Besked gennem S. Kierkegaards Papirer. Faderen studerede dem flittigt, og Sønnen fik sin Andel i dem.

Thisted, Hornsyld, Rudelbach og Fenger var alle Mænd, som den gamle Kierkegaard kendte.

Pastor Thisted var 1822—24 Kapellan ved Trinitatis Kirke. Han var Modstander af Rationalismen og bl. a. yndet af Brødre-menighedens Medlemmer. Tilslutningen til hans Prædikener var til Tider saa stor, at det var livsfarligt at overvære dem. — Hans Søn var Forfatteren Valdemar Thisted, der blev Kandidat i 1840 sammen med Søren Kierkegaard og senere blev en Del paavirket af ham.

Pastor Hornsyld havde været Præst i Assens, men søgte i 1820 Afsked og flyttede til København; og den Produktion, der derefter fremkom, bragte ham i nær Tilknytning til Grundtvig og Rudelbach. Han kom meget i Grosserer M. A. Kierkegaards Hjem, vistnok oprindelig fordi en Datter her var gift med en Broder til Fyns Biskop, Dr. theol. Nicolai Faber. P. C. Kierkegaard, der læste Korrektur paa en stor Del af Hornsylds Værk, nævner ofte den gamle Præst i sin Dagbog.

Den omtalte Postil af Rudelbach er sikkert Prædikensamlingen »Der Herr kommt« Bd. I (1833), som R. efter et Besøg sendte i Begyndelsen af 1834.

Af Betydning for den gamle Kierkegaard har naturligvis ogsaa hans Kirkegang været; og ikke mindst tør vi betragte Altergangen som Udtryk for Søgen efter Bestyrkelse i Gudsforholdet. Det er derfor ogsaa rimeligt at foretage en Undersøgelse paa dette Omraade. Vi kan ganske vist ikke faa et Indtryk af, hvilke Anfægtelser han har haft, og hvilken Styrkelse han har faaet; men ét og andet fremgaar dog af det Uddrag af Frue Kirkes Kommunionbog, som vi til Slut skal bringe:

1833, 4. Apr.	M. P.	Kierkegaard,	Hustru og Søn	(Søren).
—, 24. Maj	M. P.	—	—	— (Søren).
—, 31. —	P. C.	—	—	—

1833,	27. Sept.	M. P.	Kierkegaard,	Hustru og 2 Sønner.
1834,	14. Marts	P. C.	—	—
—,	21. —	M. P.	—	Hustru og Søn (Søren).
—,	15. Aug.	M. P.	—	og 2 Sønner.
—,	7. Nov.	P. C.	—	—
1835,	16. Jan.	M. P.	—	og 2 Sønner.
—,	24. April	P. C.	—	—
—,	29. Maj	M. P.	—	og Søn (Søren).
—,	7. Aug.	M. P.	—	og Sønnen Peter Chr.
—,	16. Okt.	M. P.	—	og Søn (Søren).
—,	18. Dec.	M. P.	—	og Sønnen Søren Aabye.
1836,	1. Jan., 13. Marts og 23. Maj	P. C.	Kierkegaard.	—
—,	17. Juni	M. P.	Kierkegaard.	—
—,	3. Juli og 18. Sept.	P. C.	Kierkegaard.	—
—,	23. Sept.	M. P.	Kierkegaard.	—
—,	16. Dec.	M. P.	—	og Sønnen Søren Aabye.
—,	26. Dec.	P. C.	—	og Hustru.
1837,	28. April	M. P.	—	—
—,	21. Maj	P. C.	—	og Hustru.
—,	11. Juni og 22. Sept.	M. P.	Kierkegaard.	—
1838,	16. Apr. og 22. Juni	M. P.	Kierkegaard.	—
—,	6. Juli	S. A.	Kierkegaard,	—
—,	5. Aug.	P. C.	—	—
1839,	18. Jan. og 9. Aug.	S. A.	Kierkegaard.	—
1840,	14. Aug.	S. A.	Kierkegaard.	—

Denne Liste kan tjene forskellige Formaal. Den støtter Læsningen af adskillige Steder i Kierkegaards Papirer (f. Eks. I, S. 26 og 64, samt II, S. 106, 136 f. og 200), og den giver nogle Oplysninger om Familieforholdene. Særlig henledes Opmærksomheden paa Altergangen 16. Okt. 1835, de Optegnelser, der gaar forud (f. Eks. S. K. Pap. I, A. 85, 89 og C 60), og de Meddelelser, der er givet om Broderens Sygdom.

Man ser, at Kierkegaard med Hustru og Sønner i de første Aar gik samlet til Alters. Dog var det næppe et Tilfælde, at de to Brødre kun fulgtes én Gang i hvert af Aarene 1833, 34 og 35. Fra den Tid — Aaret efter Moderens Død — begyndte dog først den egentlige Splittelse i Familien. Fra 16. Januar 1835 kom Brødrene ikke mere til Alters sammen. Fra 7. August s. A. fulgte P. C. Kierkegaard heller ikke Faderen, men Søren fulgte ham — i Modsætning til, hvad der er sagt i 1. Afsnit — ikke blot tre Gange i 1835, men ogsaa én Gang i 1836, sidste Gang faa Dage efter Faderens 80-Aars Fødselsdag. Efter den Tid gik Faderen ene, og Søren kom ikke til Alters før 6. Juli 1838.

Splittelsen betød ikke — hverken for Faderens Vedkommende eller den ældste Søns — at Interessen svigtede. Tværtimod tiltog Hyppigheden af Altergangen i Splittelsestiden 1835—36. Naar den aftog stærkt fra Begyndelsen af 1837, skyldtes det delvis, at Skriftefaderen, Pastor G. H. Waage blev forflyttet til Sorø Akademi,

og den yngre Præst A. N. C. Smith traadte i Stedet. Hos ham indfandt Søren sig aldrig; men i 1838 søgte han Pastor E. W. Kolthoff og senere Stiftsprovst Tryde. Mærkeligt nok nævner Kolthoff ham sjældent i sine Dagbøger (Ny kgl. Sml. 8°, 739), hvorimod Broderen adskillige Gange er omtalt.

Ligesom den anførte Liste ikke kan give os nogen Besked om de Sindstilstande, der har været knyttet til Kommunionen, saadan kan den heller ikke vise nogen bestemt Dato for Splittelsens Opstaaen i Familien; men den giver dog et Fingerpeg, som ikke er uden Værdi, naar man sammenholder de her givne Oplysninger med Søren Kierkegaards egne. For Studiet af en senere Tid vilde det rimeligvis have Interesse, om Listen blev ført frem til Kierkegaards Død.

Her vil vi imidlertid nøjes med det allerede indvundne. Det er lykkedes gennem de foregaaende Undersøgelser at fremdrage en lang Række Oplysninger. Af særlig Vigtighed er det, at Forholdet mellem Søren Kierkegaard og Broderen delvis er klarlagt, og at der er givet nogle Antydninger, der viser dette Forholds Værdi for Sørens Udvikling. Hvad man har vidst om Forholdet til Faderen er blevet suppleret ved Fremdragelse af forskellige Dokumenter, men vi er dog langfra naet til Bunds. Men selv om der endnu kan være adskilligt at studere, er det vistnok tilstrækkeligt dokumenteret — og det var netop den Paastand, vi begyndte med — at det lønner sig at søge ogsaa andre Steder end netop i Kierkegaard-Arkivet.

[Noter.

- ¹⁾ Værge- og Kurator-Beskikkelser 1834, Nr. 1370.
 - ²⁾ Hof- og Stadsrettens Skiftekommission, Bopakke V B 1838/688, og Ex. test.-Boer 15/56 (1844).
 - ³⁾ Dansk Kirketidende 1881, S. 339.
 - ⁴⁾ Det nittende Aarhundrede 1877¹, S. 368.
 - ⁵⁾ Lægdsrulle (Sessionsrulle) for Lundenæs Amt (2. jyske Distrikt, Lægd 26).
-

Et Bidrag til Joh. Fr. Classens Karakteristik.

Af T. Vogel-Jørgensen.

De efterfølgende Breve og andre Aktstykker giver en Karakteristik af en af Datidens mest indflydelsesrige Mænd, Ejeren af Frederiksværk Gods og Kanonfabrik, Generalmajor — dengang Generalkrigskommissær — **Johann Friderich Classen**¹⁾ Stifteren af det Classenske Fideicommiss. Denne Karakteristik er uden Tvivl meget ensidig, men den er næppe uden Værd. — Ogsaa Oplysningen om Classens Forsøg paa at faa en gammel Krigskarl gjort til Skoleholder er værd at bemærke.

Naar imidlertid ikke blot de Partier af Brevene er medtaget, som direkte belyser Classen, er det, fordi Aktstykkerne ogsaa direkte og indirekte, giver et ganske godt Billede af en næppe helt almindelig Mand, Sognepræst i Melby, Magister **Severin Matthias Dorn**²⁾, som har skrevet flere af Brevene. Endelig berettes ogsaa her en Historie, som muligvis vil kunne interessere, selv om den omhandler en ganske ukendt Mand, Skoleholder **Jørgen Hansen**³⁾, der oprindeligt var Fæstehusmand og Landsbyskrædder. Om ham giver Breve og Noter yderligere Oplysninger.

Magister Dorn har, som det vil fremgaa af det efterfølgende, haft en Energi og et Initiativ ud over det sædvanlige. Han synes tillige at have haft et ualmindelig godt Hjerte; bl. a. har han paa mange andre Maader end gennem den her omhandlede Aktion og hvad Brevene iøvrigt oplyser, taget sig af Jørgen Hansen og dennes Familie. En Søn af J. H., Sognepræst **Hans Georg Ludvig**

1) Johann Friderich Classen, f. 1725, d. 1792. Han, der var Ejer af Frederiksværk Gods, overtog 1764 Melby m. fl. Sogne paa Halsnæs, Strø Herred. Købekontrakt og Skøder er dog først dateret 1768, jævnfør C. Nyrop: »Joh. Fr. Classen«, Kbh. 1887, og Astrid Paludan-Müller: »Generalmajor Classen«, Kbh. 1923.

2) Severin Matthias Pedersen Dorn, f. Kbh. 1716. d. Melbye 1797. Sognepræst i Melby fra 1742 til 1796. Wiberg siger i Supplementet til Præstehistorien om ham: »Nidkær og begavet. Efter sin Resignation boede han i Præstegaarden, og hans Død foraarsagedes ved, at han, der gik i Barndom og altid frøs, var krøben ind efter en Bagning i den endnu varme Ovn, hvilken man igen lukkede til for at bage nogle Smaakager uden at blive ham værd.

3) Jørgen Hansen, døbt Melbye 13 Decbr. 1733, d. Juli 1804, begr. Melby 5 August s. A.

Reinsholm¹⁾, beretter i sit paa Latin affattede Vita²⁾, hvordan Pastor Dorn har hjulpet ham frem, har læst med ham, hjulpet ham til Optagelse i Frederiksborg latinske Skole, støttet ham økonomisk i adskillige Aar m. m. Reinsholm skriver om Dorn, at hans »Minde for mig, saa længe jeg aander og lever, skal være højhelligt«.

I de offentliggjorte Skrivelser er Ortografien bibeholdt, selv om den, navnlig for Dorns Vedkommende, er i endog usædvanlig Grad inkonsekvent. De Dorn'ske Breves Form med den fuldkommen forvirrede Mangel paa Sammenhæng i Sætningsbygningen, med Udeladelse af Eftersætninger og lignende er bibeholdt. Disse Smaating bidrager til Dorns Karakteristik, ligesom hans store Ordrigdom, som gaar langt ud over, hvad der selv i de Tider var almindeligt. Derfor gengives navnlig det store Brev in extenso trods bestandige Gentagelser.

Kun Interpunktionen er nu og da ændret, oftest suppleret, for at lette Læsningen, og Anvendelsen af store og smaa Bogstaver er normaliseret.

Det første Brev³⁾ er sendt til Amtmand over Frederiksborg-Kronborg Amt Frederik Carl von Gram⁴⁾ og lyder:

Deres Excellence,
Høy og Velbaarne
Hr. Geheime Conference Raad og Amptmand
Ridder af Elephanten.
Naadige Herre.

Ved Skole Embedets Vacance udi Meelbye formedelst forrige Skoleholder G e e r t H a n s M e u l e n g r a c h t s⁵⁾ Dødsfald, er det mig een stor Glæde og Fornøjelse til det vacante Skole Embede udi Meelbye at kunde præsentere Deres Excellence een af mit Embeds Frugter, da jeg med god Samvittighed som den, jeg kiender dertil den tienligste og nyttigste kand til igien at blive Skoleholder i Meelbye underdanigst foreslaae Deres Excellence. Manden er til det Embede tienlig og vel begaved, forstandig, christelig, gudelig sindet og i Kors og Drøvelse en forsøgt og vel øvet Christen, navnlig Jørgen Hansen, nu Huusmand udi Meelbye. Vel er hand ingen Student, mens nest Gud vil jeg derfor paa Embedets Vegne være Deres Excellence forsvarlig, at Manden, som har et got Hoved, dertil de behøvende Eegenskaber, den Dyd, Guds frygt og Skikkelighed, at efter

¹⁾ Hans Georg Ludvig Reinsholm, født Melbye 14 April 1763. Hans Fødsel findes ikke nævnt i Kirkebogen (den angives bl. a. i R.s Vita, se næste Note). Pastor Dorn glemmer overhovedet særlig mange Tilførsler. — Reinsholm var 1787—92 residerende Kapellan Vig—Asminderup, Ods Herred, 1792—1819 Sognepræst i Tersløse, Merløse Herred, 1819 til han døde, 1831, Sognepræst i Vig-Asminderup.

²⁾ Vitæ candidatorum 1782—93. S. 197—99. L. A.

³⁾ Partikulære Breve 1770, Frederiksborg-Kronborg Amt. L.A.

⁴⁾ Frederik Carl von Gram, f. 1702, d. 1782. Amtmand over Frederiksborg Amt 1741—71.

⁵⁾ Gert Hans Meulengracht, d. Melby 25 Febr. 1770, 52 Aar gammel.

al Formodning Skoleholder Embedet udi Meelbye kand ved ham blive vel forsynet, og da denne Gang ved Vacancen ingen uden ustuderede Personer har anholdet om mit Forslag, kand jeg ei rettere see og skiønne, end jo af de Personer, som hos mig har meldet (sig) til at blive proponerede til at nyde det i Meelbye vacante Skole-Embede, bemelte Mand Jørgen Hansen er den dueligste og værdigste og tager jeg mig derfor den underdanigste Friehed Deres Excellence ham at foreslaae til igien at blive Skoleholder i Melbye i forrige, nu afgangne Skoleholder Geert Hans Meulengrachts Sted. Paa det Embedet det snarest mueligt til Ungdommens Gavn udi Meelbye kunde igien worde forsynet, ynskte jeg gierne med mit Bud igien tilbage Deres Excellences naadigste Resolution, og har jeg den Ære næst al Velstands Tilønskning med højeste Veneration og skyldig Submission i dybeste Underdanighed at forblive

Deres Høye Excellence,
Høy- og Velbaarne
Naadige Herres
underdanigste Tiener

Severin Matthias Dorn.

Meelbye, d. 14 Martij 1770.

Man ser, at Præsten, hvis Iver viser sig særdeles stor, har haft megen Hast. Han ønsker Grams Afgørelse tilbage med sit Bud — hvad han dog ikke har faaet. Det vilde da ogsaa være imod Forordningen¹⁾, der vel fastsatte, at Amtmanden havde Kaldsret for Skoleholdere, men først efter at Provsten havde prøvet dem og afgivet anbefalende Erklæring. Det har, som det synes at fremgaa af det følgende, aabenbart været Præsten om at gøre at holde Provsten udenfor i denne Sag.

Uden paa foranstaaende Brev findes iøvrigt med ukendt Haand tilføjet:

Naar Provsten kiender den Person beqvem, som er i Forslag, haver Hs. Excellence ey noget derimod.

Men nu optræder Provsten med følgende Brev til Hs. kgl. Majestæts Stald-Skriver, Jørgen Brandt, Frederiksborg.

Velædle, Høystærede Hr. Stald Skriver.

Saa snart jeg kom fra Kircke igaar (Søndag 25 Marts, Mariæ Bebudelse), maatte jeg resolve til at lade mig aarelade paa Foden, som var et got Raad men hindrede mig i at faae Støflen paa idag og altsaa icke kunde begive mig ud paa Reisen. — Fra Hr. Magister Dorn fik jeg idag et Bref paa 2 Arck Papir som en Apologie, hvorfor han har kaldet en Huusmand til Skoleholder; mig syntes, at siden Huusmanden kunde leve af sit Skredder Haandverck, en anden kunde være tient med det Brød, besynderlig 2de som Degne Sønen J ø r g e n O t t o i Cregome, der længe har holt Skole, samt Sr. P o v e l M ø l l e r s, Skolemester i Strøegaards Mølle, har søgt om Skolen. Men enten Hr. Dorn seer mest efter Duellighed eller Føyelighed mod sig

¹⁾ Skoleforordningen af 23 Januar 1739.

selv, derom raisonneres adskilligt af dem, som mener at kiende hans Hensigter. Siden Huusmanden Jørgen Hansen har et Fæste Huus¹⁾, desuden Drengbørn²⁾ giver det nok en Anstand, indtil han af General Commissairen faaer sin Frihed, og førend det skeer, skrider jeg icke til at examinere og recommendere ham, thi det var at sætte Misforstaaelse mellem Deres Excell. Høyvelb. Hr. Geheimeconferenc Raad og General Krigs Commissairen. Jeg har og hørt, at Manden er meget svagelig, og at Bønderne frygter for, att han ei har Helbred til Embedet, endskiønt Hr. Dorn skriver andet. Dog er det vist, at han for Resten har et meget godt Rygte og skal have en god Oplysning, som han og med Fliid og Agtsomhed har erhvervet sig. Saa snart han faaer sin Frihed, skal jeg examinere ham og indberette det directe til Deres Excellence self. Men ellers hafde Hr. Dorn tænkt at gaa saa smurt dertil og meente at faae Confirmation derpaa, førend jeg fick vide noget deraf. Næst all Velstands Ønske samt min Respect for velædle Kiæreste og hele Huus, henlever jeg med største Estime

velædle Hr. Stald Skrivers
Høystærede, kiære Ven,
Deres tjenstærbedigste
og skyldige Tiener
C. Coldevin³⁾.

Thorup d. 26 Martii 1770.

P. S. Jeg tæncker nock, at Beneficarii fick vota imod sig idag.

Derefter faar Pastor Dorn sit Svar fra Amtmanden. Det er dateret 5. April 1770 og lyder⁴⁾:

Til Hr. Magister Dorn i Meelbye.

Jeg havde gierne ønsket at kunde have føyet Deres Velærværdighed derudi at antage til Skoeleholder udi Meelbye, udi afdøde Meulengrachts Steed den mig proponerede Huusmand Jørgen Hansen, som ieg ikke tvivler paa efter Deres Velærværdigheds goede Vidnesbyrd kan være en goed og oplyst Mand, vel og formoede, at De ikke proponerede ham, uden De fandt ham tienlig at forestaae Skcelen, men da han er Fæster af det Friderichsværchske Gods, saa seer jeg ikke uden han havde Frieled fra Godset at kunde antage ham til Skoeleholder, desuden han eller hver, som dertil skal antages, først af Prousten maa examineres, førend jeg slig Skoleholder kan beskikke. Imidlertid saa (jeg) heldst, om man dertil kunde erholde et skikke-

¹⁾ Han overtog 1762 sin Svigerfader, Husmand Jens Larsens Fæstehus. Fæsteprotokol Kronborg Rytterdistrikt 1758—96. LA.

²⁾ Foruden den i Note 1 Side 174 nævnte Søn fik Jørgen Hansen 1764 Sønnen Hans. Endvidere maa der i Følge en Begravelsesantegning i Kirkebogen 1772, i 1765 være født en Søn, Niels, der imidlertid ikke findes i Kirkebogens Daabsregister. — Sønnen Jens Reinsholm, der blev Fuldmægtig ved Frederiksværk, senere Forvalter paa Arresødal, er først født 1771. Han døde 1819.

³⁾ Sognepræst i Torup, Provst i Strø Herred Christian Andersen Coldevin, f. 1709, d. 1793.

⁴⁾ Frederiksborg Amts Kopibog; udgaaede partikulære Breve 1770—73. LA.

ligt studeret Menneske, og muelig om Deres Velærværdighed nærmere overlagde det med Prousten, en saadan Person vil torde findes at foreslaae. Jeg forbliver etc. |

F. C. v. Gram.

Magister Dorn har imidlertid faaet en Erklæring fra Provst Coldevin, som fra 26. Marts til 23. April, da Erklæringen er dateret, maa have ændret sit Syn betydeligt. Dette Provstens Indlæg anføres dog af Hensyn til Kontinuiteten senere. Det har været sendt med som Bilag til det nu følgende Brev, der er noget ejendommeligt.

Magister Dorn griber nemlig til det ekstraordinære Skridt at skrive til Biskoppen¹⁾, skønt han godt nok maa vide, at denne intet har med Kaldelse af Skoleholdere at gøre. Han skriver et, som man vil se, meget langt Brev til Biskoppen — saa langt, at Pennen til sidst nægter at fungere, og det fremgaar af Skriften paa de mange Foliosider, at Magisteren trods den Iver og det Hastværk, hvormed Brevet bærer Vidnesbyrd, dog har maattet give sig Tid til at puste, mens han snittede en ny Gaasefjer til.

Brevet²⁾ lyder:

Deres Eminence, Høyædle, Høyærværdige og Høylærde Høygunstige Hr. Confessionarius, Allerhøystærede Hr. Biskop.

I reedelig Hensigt til Guds Ære og min Menigheds Ungdoms Gavn og Nytte har jeg i forrige Skoleholder afgangne Geert Hans Meulengrachts Sted Hans Excellence Hr. Geheime Conference Raad og Amptmand von Gramm underdanigst proponeret til Skoleholder igien at blive i Meelbye een Mand, som er i sine Aars beste Alder og Styrke, som jeg i mange Aar har haft Leilighed selv at undervise og lære, prøve og kiende, som stammer af gudfrygtige, skikkelige og fornemme Folk paa Landet i Sognet³⁾. Bemelte Mand er Jørgen Hansen, som i eendeel Aar har i Meelbye Bye beboet et Kongens Huus i Sognet, som nu er lagt til Frederichsværeks Gods. Bemelte Jørgen Hansen, som vel har været og er een ustuderet Mand, men hand har ikke alleene et got Hoved og stor Beqvemhed til det Lære Embede at forestaae, men hand har tillige og altid været een gudfrygtig og skikkelig Mand, der steds baade han og hans Hustrue⁴⁾ begge har ført et exemplaric og ustraffelig Liv og Leved. Baade hand og Hustrue, som er det Fruentimmer, Deres Høyædle og Høyærværdighed viede sig naadigst saa fornøyet med, da De sidst visiterede i Meelbye Kircke. De har begge to, baade Mand og Hustrue, altid været af mine lydigste og dydigste Tilhørere; begge har de frem for mange andre samlet sig saa herlig Kundskab og derhos saaledes levet, at de for deres gudelige og christelige Op-

¹⁾ Ludvig Harboe, f. 1709, d. 1783.

²⁾ Provstebreve, Indberetninger m. m. Strø Herred vedk. 1738—70. Bisparkivet. LA.

³⁾ Faderen var Fæstebonde Hans Børgesen, f. Melby 1681, d. Tollerup, Melby Sogn, 1745. g. 1723 Karen Nielsdatter f. Melby 1686, d. Melby 1766.

⁴⁾ Ane Jensdatter, f. 22 Februar 1735, Melby Sogn, begr. Sønderup Nørre, Merløse Herred, 1816.

førsel af deres Lærer og Siesesørgeer har meriteret og meriterer stor Ære og Berømmelse. Manden Jørgen Hansen har det behaget Gud i endeel Aar ved megen Kors og Sygdom, Anfægtning og Fristelse at øve og prøve, rens og luttre i Elendigheds og Anfægtnings Ovn. For hans svage Helbreds Skyld har hans Forældre i hans Ungdom ladet ham lære det ærlige og lovlige Skrædder Haandverk, det, han og med megen Guds frygt, Ædruelighed og Flittighed, Tiliid til Gud og stille Taalmodighed troelig har forfulgt indtil for nogle Aar siden det behagede Gud at paalægge ham saadan haard og langvarig Sygdom, der tvang ham til gandske at begive sit Haandverk; imidlertid undte den barmhiertige Gud ham saa meget af Helbreden, at han ei allene kunde berede sig til sit salige Endeligt, som hand hver Dag ventede paa, mens da jeg desforuden observerede med denne Mand, at Gud havde noget vigtigere og større hand ved hans Kors og Sygdom vilde berede Ham til, sc. i Tiden til megen Frugt og Nytte, vel at forestaae et Skole og Læreembede, og da det ofte hændte sig i forrige Skoleholders Tiid, at jeg ved een og anden Urigtighed i Skolen, som mødte mig ved Skole Visitatzer, maatte finde mig bedrøvet og misfornøiet, og det saa meget meer, som jeg ved mine Paamindelser og Formaninger til Guds Ære og Meelbye Skoleungdoms Gavn og Nytte efter daværende Skoleholders Omstændigheder kunde saa got som intet udrette, hvorfor jeg tilsidst i min Tiliid til Gud, Bøn og Paakaldelse og Taalmodighed maatte henstille til Gud Sagen. Da jeg og andre paa den Tiid det minst ventede, bleve vi befriede og forløsende ved det, den naadig Gud ved Døden bortkaldte forrige Skoleholder i Meelbye, nu afgangne Geert Hans Meulengracht. Imidlertid, da jeg i nogle Aar vist ventede, at der vilde skee med forrige Skoleholder een Forandring, som vilde give mig Leilighed at være betænkt paa igien at faae et dygtigere og beqvemmere Subjectum, og mine Raad, som jeg i Jørgen Hansens Sygdoms Tiid gav ham, har Gud saaledes vel hørt, at hand i Anledning deraf paa beste Maade har præpareret sig til at forestaae et Skole Embede i Tiiden, og at hand dertil af Gud er bleven giort beqvem og duelig, vilde Deres Eminence behage naadigst at se af Hr. Provstens Attest, som beviser, hvorledes hand in examine er bleven befunden, og hvorledes hand tillige er bekiendt for at have ført et meget christelig og exemplarisk Liv og Levned. For hans Legems slette Helbreds Skyld har han i endeel Aar ei alleene maatte nedlægge sit Haandverk mens og ikke været i Stand som andre Huusmænd der var lagte til Frederichsværkes Gods, der at kunde gjøre noget Hoveriets Arbeide. Ved Hans Majestæts Liv Chirurg Hr. Justitsraad Braun¹⁾ gode Raad, Forskrift og fortræffelige Medicamenter er Jørgen Hansen nu saaledes kommet sig, at hand til megen Frugt og Nytte kand forrette Skole Embedet udi Meelbye, mens hands Legems svage Constitution er saaledes, at hand til Hoveriets Arbeide er uskikket. Det er for nogle Aar siden, da dette Gods var endnu Hans Majestæts, i Anledning af Extra Skatten, jeg da maatte forklare den Mands Omstændigheder i een Skrivelse til salig Hr. Regimentsskriver Plum²⁾; mit Brev havde og den

1) Simon Gotfred Braun, indvandret Tysker, f. 1702, d. 1772. I 1770 var han Livkirurg hos Enkedronning Juliane Marie.

2) Bolle Fr. Plum, f. 1704, d. 1765, begr. 3 Febr. 1766. — Det paa-gældende Brev eksisterer ikke, hverken i Amtets eller Regimentsskriverens Korrespondance, L.A., ej heller blandt Ekstraskatte-Regnskabernes Bilag, R.A.

gode Hvirkning, at Jørgen Hansen blev befriet for Ekstra Skatten, mens desuden i Fald Godset havde fremdeles forblevet Hans Majestæts, saa havde salig Plum epter min Recommendation ved een Vacance vilde forhiulpet ham til een kongelig Skole paa Amptet hos Hans Excellence Amptmd. von Gramm. Da nu forrige Skoleholder i Meelbye ved Døden afgick, hændtes mig selv ved den Tiid een særdeles Maleur, som forsaarsagede, at jeg under 3 Ugers Tiid ei kunde bruge min høyre Arm, som jeg i den Tiid maatte lade mit Embede ved min Naboe, Hr. Provsten, forrette, og derved skeete den nye Skoleholders Proposition af mig saa meget sildere end ellers havde skeet, og da min Forestilling kom ind til Hans Excellence, var samme Herre syeg, som saa meget sildere forsaarsagede Hans Excellences Fuldmægtige Sr. Brandts Brev til Herreds Provsten, det, Deres Høyærværdighed ved bemelte Brevs Igiennemlæsning selv naadigst erfarer; men ved den Ophold kom dog Skoleholder Embedet udi Meelbye til at lide, thi da Menigheden fick at vide, at Jørgen Hansen, som de alle kiendte for een meget oplyst, gudfrygtig og til Embedet saa beqvem Mand, af mig til Skole Embedet igien at faae var bleven recommenderet og forestillet, saa har Sognefolket deels af dem selv, deels effter mit Raad og Begiering, at deres Børn ei skulde glemme det lidet, de havde lært, ladet deres Bzrn gaae i Skole i Jørgen Hansens Huus i Meelbye. Til Alles Fornøyelse har og Skolebørnene i den Tiid, de har gaaet og gaaer i Skole hos ham, meget lært og profiteret, som det er den gandske Menigheds Ynske at blive saa lykkelig at faae til Skoleholder den af mig proponerede Mand, hvis Beqvemhed og Skikkelighed ei nogen har Aarsag at tvivle paa. At Hans Excellence ei havde noget imod min Forestilling, naar Jørgen Hansen befanttes ved Provstens Examen dygtig, behager Deres Høyærværdighed naadigst at see af Sr. Brandts Brev af 21 Mart. a. c. At Jørgen Hansen er befunden in examine beqvem og dygtig, beviiser medfølgende Hr. Provstens Attest af 23 April 1770. Saaledes er Hans Excellence Hr. Geheimeconference Raad, Provsten og jeg med hinanden derudi enige, at den af mig forestillede Person faaer Skolen i Meelbye; mens da det ved Frederichsværk blev spurdt, at Jørgen Hansen effter mit Forslag var bleven antaget til Skoleholder i Faveur af en af sine Folk, een gl. udlevet Mand paa 70 Aar, som foregives at have været Vagtmester, og som Monsieur Jochel¹⁾ skriver i sit Brev af 27 Marts 1770 hand en liden Tiid skal have holdt Skole ved Frederichsværk og tvert imod befunden Sanhed roeses i samme Brev af et skikkeiig Liv og Levnet i Faveur af denne udlevede og i sit Liv og Levnet slette Manden, det, Hr. Clasen har søgt og søger at kuldkaste mit Forslag med Jørgen Hansen, for af sine Officianter at paanøde mig en Mand, som for sit Liv og Levnet ei har det beste Røgte, da Ædruelighed just ikke er den Mands Dyd, det, han beviiste al den Dag, hand i Meelbye hos mig søgte den vacante Skole, at jeg fick at spørge, hand ei kunde menagere og den Dag for at drikke sig en Ruus i Meelbye Kroe, som mange smukke Folk hos os ei lidet da forundrede sig over. Saadan en slet Person vilde Hr. Clasen nøde mig til at proponere, det min Samvittighed ei tillader mig enten at kunde eller vilde. Efterat Jørgen Hansen af Hr. Provsten var kiendt beqvem og til Embedet dygtig, anholdt saavel Hr. Provsten, jeg og Jørgen Hansen selv med sine Venner hos Ge-

2) M. D. Jochel, Kasserer paa Frederiksværk, senere afskediget p. Gr. af Underslæb, fik dog Gælden eftergivet i Classens Testamente. f. ca. 1730, d. 1796.

neralkrigscommisaren, at bemelte Herre vilde dertil give sit Minde og Tilladelse, at fra Frederichswærkes Gods Jørgen Hansen maatte entlediges, siden bemelte Mand til Skoleholder Embedet i Meelbye var voceret, af mig proponeret, af Herreds Provsten examineret og effter befunden Dygtighed af Hans Excellence approberet og confirmeret, og da det er demonstreret, at det er til Hr. Clasens som Godsets Eierer egen Interesse, at den Mand entlediges, som for sin svage Helbreds Constitution aldrig har været eller kand være i Stand til at kunde gjøre noget Hoveriets Arbeide, saa Hr. Generalkrigscommisaren kunde selv være dermed tient at faae een anden Huusmand i hans Huus og ligefuld beholde effter Loven hereffter sin Ret til Jørgen Hansens Sønner, som sine Vaarneder. Endskiønt Hr. Clasens Forvalter og andre Betientere har i Sagen været af min Mening, saa har dog Hr. Generalkrigscommisaren ei været at persvadere til at give sit Minde og Ja, at Jørgen Hansen til Skolen at imodtage fra hans Gods maatte entlediges, Hr. Clasen har blevet derved, at Hans Excellence Amptmanden, Provsten og jeg havde os at holde til Skoleforordningen, som effter Hr. Clasens Tanke skulde obligere os til at tage til Skoleholder, i hvordan hand ellers var, enten een studeret Person eller een gl. Krigsmand, men da hverken Provsten eller Jeg have funden saadan Ordre grundet i Skoleforordningen, saa vilde jeg ynske, at Hr. Clasen paa sin Side som een christelig Øvrighed tilkommer vilde for sit Gods være Sognefolk Lysz med sit Exempel i at bruge Saligheds Midler, med al Respect og Ærbødighed og som en god og troe Undersaat lyde Loven, kongelige Forordninger og Rescripter med den Troeskab og Iver, jeg for min Deel har beflittet og beflitter mig paa, saa vilde derved Guds Ære og Meelbye Sogns Gavn og Nytte ei lide. Vel har Hans Excellence Geheime Conference Raad og Amptmand v. Gramm, da den Herre havde spurdt, hvorledes Hr. Clasen ved at vilde kuldkaste mit Forslag med Jørgen Hansen, har prøvet at chicanere baade Hans Excellence, Provsten og mig og derfor, for i den Sag at blive frie for Hr. Clasens Chicaneer, har i een naadig Skrivelse af 5te April 1770 høybemelte Herre ladet skrive disse Ord: Imidlertid saae (jeg) helst, at mand dertil kunde erholde et skikkelig studeret Menniske, og mueligt, om Deres Velærværdighed nærmere overlagde det med Provsten, en saadan Person vel turde findes at foreslaae. Endskiønt jeg har overlagt Sagen med Hr. Provsten, saa ere vi dog begge to derudi med hinanden eenige, at Jørgen Hansen er til Skole Embedet een værdig vel qualificeret, gudfrygtig og skikkelig Person, at vi ei rettere kand see, end hand tillige er en lovlig voceret Person; eiheller har nogen skikkelig studeret Person denne Vacance indstillet sig for at søge Skolen. Længe effter Jørgen Hansen var proponeret, examineret og approberet, saa har een liderlig og forløben Student, navnlig Smit, indfunden sig, som Hr. Provstens meget ærede af 4 Maj a. c. nærmere udviser, men uden at forandre vor Meening, har baade Provsten og jeg været derudi eenige, at saa uværdig / vi ei andet kunde skionne / som den omløbende liderlige Student var til at faae Skole Embedet, saa værdig derimod Jørgen Hansen, endskiønt hand er en ustuderet Person. Vel har Hr. Provsten i sin Skriveste af 4de Maj yttret sig med at være af den Mening: Dersom Hr. Naboe vilde selv tage ind til Hr. Generalkrigscommisaren, nu hand er hjemme, kunde jeg, siden det er første Gang, hand ikke nægter ham sin begiering etc. I dette Stykke med selv at tage til Hr. Clasen er jeg af en anden Mening end Hr. Provsten. Hid-

tildags, i eendeel Aar, naar jeg har ladet mig melde til at tale med den Herre, saa har der altid været noget i Veien, at det ei har været ham beleiligt at give mig Audience, mine Breve har hand de fleeste ladet ubesvaret, og saa meget jeg har kundet merke, spørge og slutte mig til om den Herres Religions Principia, hands Guds frygt, Christendom og hans moralsce Caracteer, saa er den saa vit jeg kand skionne af den Beskaffenhed, siden bemelte Herre ei er noget Sognelem i mit Sogn og følgelig hand eier mig bekient til Sielesorg, at jeg holder det for raadelig for mig ei at befatte mig med at tale selv med ham og allerminst er hand den Mand, jeg ynsker i Samvittigheds Sager at have med at bestille. Af een øm Kierlighed til min Menigheds Gavn og Nytte ynsker jeg allene dette, at i det Kircke Sogn i Kiøbenhafn, den Herre ligger til og efter Lov og Krigsarticlerne er forbunden at bruge Saligheds Midler, at det der i Kirckebøgerne maa vorde efterseet og undersøgt¹⁾, hvor længe det kand være siden, bemelte Herre var til Gudsbord, thi saa vit jeg af visse Omstændigheder kand tænke mig til, da frygter jeg for, at det ei er nyelig skeet. Her paa Godset ere Kirckerne ei de Huuse, hand for at bruge Naade Midlerne kommer udi. At det er disse Sogne, som den Herre har tilkiøbt sig, deres aandelige og timelige Velfært ham fornemmelig ligger paa Hierte, det har man ikke til Dato kundet fornemme. Dersom Kierlighed til Gud og Næsten var det Hovedhiul, som drev Værket i den Herres Hierte, saa vilde al Forhindring falde af sig selv mod den Mand, som jeg har proponeret til at blive igien Skoleholder i Meelbye, og da jeg i min Samvittighed derom er inderlig overbeviest, at det kand blive til Guds Ære og min Meenighed og dens Ungdom til Gavn og Nytte, om jeg kunde faae denne Mand til min Skoleholder, som for sin Beqvemhed og Duelighed ved forefalden Vacance Skoleholder Embedet har været tiltænkt, inden dette Gods blev soldt, saa kand jeg ingenlunde foreslaae nogen anden til Skoleholder, førend jeg underdanigst faaer giort Forespørgsel for Deres Høyædle Høyærværdighed om ikke den Mand, Jørgen Hansen, som af mig til Skole Embedet er proponeret, af Herreds Provsten examineret og beqvem funden og dygtig declareret, og af Hans Excellence Amptmanden approberet og følgelig og kand siges at være til Skole Embedet udi Meelbye lovlig voceret, og om det kand skille mig ved een god og nyttig Skoleholder, som baade jeg og Meenigheden frem for andre ynsker at faae, det, Hr. Generalkrigscommisar Clasen, som er bleven dette Godsets Eiere, ei dertil vil give sit Votum for at paanøde os en anden, som vi ei til Embedets Tieneste kand være tient og hjulpen med. Deres Høyædle Høyærværdigheds naadigste Betænkning maae jeg i denne Sag underdanigst udbede mig saavel som medfølgende Documenter in originali, at naar Deres Høyærværdighed har naadigst behaget at igiennemlæse dem, min Søn, som ligger som Alumnus paa Regentzen og har den Ære at insinuere og overlevere Deres Høyærværdighed samme mit Brev som medfølgende Documenter det maatte bemelte min Søn naadigst communiceres, naar hand paa mine Vegne maatte i Bispe Residentzen affhente disse Documenter, og naar det kunde vorde beleiligt, Jeg under Deres Høyædle Høyærværdigheds Couvert maatte igien faae dem tilbage. Det skulde giøre mig meget ont, om jeg ei effter mit For-

1) Classen tilhørte i Følge sin Boligs Beliggenhed Trinitatis Sogn, i hvis Kirkebog der ikke findes Fortegnelse over Communicanter. Han findes ikke anført blandt Communicanter i Citadels-Kirkens Kirkebog.

slag til Geheimeconference Raaden kunde faae den Mand, Jørgen Hansen, til Skoleholder, leves dog i det underdanigste Haab, at Deres Høyædle Høyærværdighed bliver i denne Sag af Herreds Provstens og min Mening. Næst all Velsignelses Tilynskning over Deres Høyærværdigheds naadige Fru Bispinde og høye respective Familie, har jeg den Ære med høyeste Veneration i dybeste Underdanighed at forblive

Deres Høyædle Høyærværdigheds
underdanigste Tiener
S e v. M a t t h. D o r n.

Meelbye d.

23 Maji 1770.

Hertil svarer Biskop H a r b o e ganske kort¹⁾, at saa gerne han saa Magisterens Ønske opfyldt, saa lidet kunde han befatte sig med denne Sag. Han henviser til Skoleforordningen.

Den Provstens Opfattelse, som Magister Dorn i sit Brev Gang paa Gang henviser til, er udtrykt i et Brev, dateret 23. April. Det er sendt til Amtmanden, men det er næppe kommen denne i Hænde før i Juli, — den afgørende Paategning af Generalkrigskommissær Classen er først dateret 16. Juli.

Provstens Erklæring²⁾ lyder:

Efter Velærværdige og Høylærde Hr. Magister Dorns Skrivelse at han haver voceret nærværende Jørgen Hansen af Meelbye paa Deres Excellence høyvelbaarne Hr. Gehejme Conference Raad og Amtmand von Grams nærmere Approbation til Skoleholder i Meelbye Skole, maa jeg først i Anledning af Deres Majst. allernaadigste Forordning sub 23 Janv. 1739 haver effter foregaaende Examen og befunden Dygtighed givet ham min Attest derom. Da siden icke nogen studeret Persohn eller andre ere mig forestillede til at examineres, og Skolen icke længere kan henstaae uden at en Skoleholder voceres, saa har jeg effter nøye Undersøgning befundet, at Jørgen Hansen er meget got grundet i sin Christendom, haver altiid ført et exemplarisk Lefnet og skriver samt reigner saa got, som i hans Skole behøves, saa jeg formode, at han skal blive Børnene til Nytte og Opbyggelse, altsaa herved vil have ham til beste recommanderet. Og naar han herpaa haver faaet høyædle og høyvelbaarne Hr. General Krigs Commisaire von Classen som Godsets Eier, hans skriftlige Permission, at han maae forlade sit Huus og tage til Skolen, søger han underdanigst Deres Excellences højvelbaarne Hr. Geheime Conference Raad og Amtmand von Gram om naadigst Approbation at beskikkes som Skoleholder til Meelbye Kongl. Rytter Districtes Skole.

Thorup Præstegaard den 23 April 1770.

C o l d e v i n.

Paa Bagsiden af denne Erklæring har Classen givet sin Paategning:

Jeg giver mit Minde til, at forbemeldte Jørgen Hansen antages til Skoleholder i Meelbye, dog forbeholdes det Frederics Werkske

1) Bispkontorets Kopibog for udgaaede Breve 1770. LA.

2) Partikulære Breve 1770, Frederiksborg-Kronborg Amt. LA.

Godses Eyere de lovmæssige Rettigheder, hand haver til Jørgen Hansen og Familie¹⁾).

Frederics Werk d. 16 Jul. 1770.

Classen.

Denne Provstens Erklæring med Classens Paategning sender den ivrige Præst saa til Amtmanden. Magister Dorns Brev¹⁾ er dateret samme Dag, da Classen har givet sig. Man tør vel formode, at naar Magisteren saa hurtigt har kunnet afsende Classens Paategning, er det, fordi han selv har bekvemmet sig til at indfinde sig hos den ham paa dette Tidspunkt saa forhadte Godsejer og har faaet ham til at skrive paa, mens han var til Stede. Iøvrigt tyder andre Træk paa, at Forholdet mellem Classen og Præsten ikke altid har været lige spændt.

Brevet til Amtmanden begynder med at sige, at »Da efter megen Møye og Umage Hr. Generalkrigs Commisar Clasen har givet sit Minde«, — og Præsten anmoder saa om, at Jørgen Hansen, som midlertidig har holdt Skole i sit Hus, maa flytte ind i Melby Skole.

Amtmandens Resolution falder hurtigt. I et Brev²⁾ til Magister Dorn meddeler han 19. Juli, at Jørgen Hansen er udnævnt, og han beder Præsten »hannem til den Ende Skolen overlevere« og at give Provst Coldevin Meddelelse om Kaldelsen.

For saa vidt som det i 1770 blev brugt som Argument mod Jørgen Hansen, at han var for svag til at kunne bestride Skoleholder-Embedet, har det iøvrigt Interesse, at han beklædte Embedet til sin Død en af de sidste Dage i Juli 1804, og 6. Juli 1804, da Biskop Balle er paa Visitats i Melby Skole, skriver han i sin Visitatsbog³⁾ følgende:

Den gl. ærværdige Skoleholder Jørgen Hansen ligger for Døden. Han har været en troe og duelig Mand indtil det Yderste. Gud vel-signe og belønne ham i sin himmelske Herlighed.

¹⁾ Senere synes Classen at have været nedladende nok overfor Jørgen Hansen. Det kan bl. a. anføres: J. H.s Børn kalder sig Reinsholm, og efter en mundtlig Overlevering i Slægten, meddelt mig af denne, har Classen en Gang, da han vendte hjem fra en Rejse til Rhinegnene (Jvf. Pal. M. S. 138: Da det ikke kan ses, at C. selv har rejst i Udl., maa man undres over hans indgaaende Kendskab til andre Landes Industri, Lovgivn., Handelsforh. etc.), været saa naadig at forære J. H. Navnet Reinsholm efter et særlig smukt Sted, som han havde set paa Rejsen. J. H. har dog kun ladet sine Børn kalde sig med Navnet. Vel betegner Pastor Reinsholm i sit Vita (Side 174 Note 2) Faderen som Jørgen Reinsholm, men selv kalder J. H. sig indtil sin Død med Navnet Hansen. Der findes bl. a. adskillige Underskrifter, som viser det.

²⁾ Frederiksborg Amts Kopibog, udgaaede partikulære Breve 1770—73. L. A.

³⁾ Nicolai Edinger Balles Visitatsbog »Fierde Visitats-Tour«, 1799—1804. Sjællands BA., LA.

Maria Christina v. Boeck, f. Hansdatter
1732—1816.

Major Johan Christian v. Boeck
1723—1787.

[Efter Gouacher af Medaillør og Emailør Rothermundt].

Majorinde Maria Christina v. Boeck og hendes Slægt i Vejstrup 1650—1800.

Af Hector Boeck.

Syd for Kolding ved Skamlingsbankens Fod ligger i de otte Sogne, som efter Krigen 1864 forblev ved Danmark, Sognet Vejstrup med dets tre Landsbyer Vejstruprød (»Røj«), Grønninghoved og Sjølund. Egnen er naturskøn med frodige Marker, Smaaskove, levende Hegn, og med Vejstrup Kirke enligt beliggende midt i Sognet. Gaardene her er oftest anselige med velholdte og store Bygninger, fra gammel Tid Selvejergaarde. Bondeslægterne, aldrig undergivet Herremands Vælde, er som Proprietærers. Karakteristisk sagdes det om de store Gaardejere efter Krigen 1864, at de kørte til Kolding paa Ekvipager med Gummihjul, en Betegnelse for deres Stilling og Velstand. Her fra Vejstrup Sogn stammer Majorinde Boecks fædrene Slægt, der efter Kirkebøgerne¹⁾ kan føres tilbage til ca. 1650. Naar det er lykkedes overraskende at paavise Majorindens Forældres Herkomst saa langt tilbage, skyldes dette

¹⁾ Vejstrup Sogns Kirkebog 1690—1751, 1752—1781, 1763—1822 i Landsarkivet i Viborg er benyttet. Den ældste er for de første 50 Aar overordentlig slet, unøjagtig og makuleret. Hvad der mangler i ovennførte, f. Eks. Anne Pedersdatters Vielse til Jørgen Hansen, hans Død etc., er ikke indført.

Sognepræstens Indførsel i Kirkebogen 1786 ved hendes da 86 aarige Moders Død i en Beretning om dennes Familie, der genealogisk simpelthen er uovertræffelig at finde i et Dødsregister fra hine Tider. Beretningen maa skyldes den Anseelse, den gamle Enke har været Genstand for, men maa ogsaa antages at hidrøre fra den Interesse, der knyttedes til Datteren, der purung blev gift med en fra hollandsk Indien hjemvendt hovedrig Morbroder og efter dennes Død, som 20aarig med en ung Rytterofficer, hvilket sidste efter hendes Stand i Datiden var ualmindeligt.

Majorindens Bedstefader var Gaardejer *Simon Hansen* i Sjølund, f. ca. 1652, begravet 17. Febr. 1723, 71 Aar gl. i Vejstrup. Hustruen er ikke indført i Kirkebogen og kendes ikke. Deres kendte Børn var *Hans Simonsen*, db. 9. Aug. 1691, *Nis Simonsen*¹⁾, db. 18. Aug. 1695, *Peter Simonsen*²⁾, samt et dødfødt Barn, begr. 1698.

Majorindens Fader *Hans Simonsen* blev som Ungkarl af Sjølund gift 7. Novbr. 1726 med den 26aarige Enke *Anne Jørgens* (f. *Pedersdatter*) og fik med hende Gaarden i Røj³⁾, hvor der efter Præstens Opgivelse fødtes 9 Børn (i Kirkebogen kun fundet 7), nemlig 4 Sønner og 5 Døttre.

Majorindens Moder *Anne Pedersdatter* (den gamle Enke) havde været gift med *Jørgen Hansen* (d. 1725) paa Gaarden i Røj. Hun fødtes (døbtes)⁴⁾ 21. Marts 1700 i Grønninghoved og døde højt bedaget 14. Marts 1786, »86 Aar ÷ 7 Dage« gammel, som Datter af Gaardejer *Peder Lausen*⁵⁾ i Grønning-

1) Overtog Faderens Gaard (halv Ejendomsgaard) i Sjølund (Tyrstrup Herreds Pantrepr., Aabenraa).

2) Anført i Tyrstrup Herreds Pantrepr. som Nis S's Broder og kaldes Sandemand Peter S. i Grønninghoved.

3) Gaarden i Vejstruprød benævnes i Tyrstrup Herreds Panteprotokol som Nr. 36, Ejendomsgaard, $\frac{2}{3}$ Parts eller Ottings Gaard (ved Udskiftningen 1782). Dens Tilliggendes Størrelse forøgedes noget i Tidernes Løb, nu udstykket for en Del. Beliggenhed: Umiddelbart Nord for Vejen Vejstruprød—Hejlsminde, første Gaard paa venstre Haand efter Vejstrupgaard, Sydøst for Gaarden Ravnsminde. (Dommerkont. i Kolding).

4) Fødselsdag og Daabsdag synes paa den Tid ofte den samme.

5) *Peder Lausen*, db. ca. 1650, begr. 24. Maj 1716 i Vejstrup 66 Aar gl., gift..... m. *Maren Pedersdatter*, f....., begr. 7. Febr. 1742 Aar gl. i Vejstrup. Deres Børn fødte i Grønninghoved var: a) *Kirsten Pedersdt*, f. 5. Apr. 1692, b) *Maren Pedersdt*, f..... begr. 2. trin. 1696, c) *Laue Pedersen*, f. 21. Marts 1697 (gift paa Gaarden i Grønninghoved, hvis senere Ejer var Iver Andersen Ravn), d) *Anne Pedersdt*, f. 21. Marts 1700 (ovenanførte), e) *Simon Pedersen*, f. 7. Aug. 1703, d. som ung i Udlandet, og f) *Christian Pedersen*, f. 26. Novb. 1706, d. 13. Novb. 1752 paa Skovbygaard ved Haderslev som fhv. Plantageejer i Ostindien efter $\frac{1}{2}$ Aars Ægteskab med Maria Christina Hansdatter (Majorinden).

hoved og Maren Pedersdatter. Om hende og hendes Familie har Præsten i Kirkebogens Dødsregister indført følgende Beretning: »1786 $1\frac{4}{3}$ døde Anne Hanses, en gammel Enke af Røi, fød af Peder Lausen i Grønninghøved og Hustru Maren Pedersdt., i Aaret 1700 d. 21. Marts, givt førstegang med Jørgen Hansen i Røi, og fik ved ham 2 Sønner¹⁾ som er død. Det andet Ægteskab skede d. 7. Novb. 1726 med Ungkarl Hans Simonsen af Siølund. Ved ham fik hun 9 Børn, nemlig 4 Sønner og 5 Døttre, af hvilke 1 Søn og 2 Døttre efterleve. Sønnen Simon Hansen, som besider Gaarden, er givt med Anne Marie Knudsdatter fra Lille Anslet, og haver tilsammen 2 Sønner, Hans Straarup og Knud Straarup, og 2 Døttre nominibus Anne Catharine Straarup og Anne Kierstine Straarup. — Maren Hansdatter givt med Ungkarl Iver Oluvsen i Gr.hod, og har 5 efterlevende Børn: 1) Oluv Iversen givt med Kirstine Jørgensdatter fra Moshuus²⁾ og har ved hende en Søn Jørgen og 1 Datter Maren, ugift. 2) Anne Marie Iversdt. givt med Niels Biergi Øddes, ved ham har hun en Datter Maren, ugift, 3) Karen, 4) Maren og den yngste Søn 5) Hans Iversen, ugift. — Marie Kierstine Hansdt., givt førstegang med hendes Morbroder Christian Pedersen af Grønninghøved og var med ham ufrugtbar; andengang med Cornet Boog fra Haderslev ved hvem hun fik 11 Børn; men hvormange Sønner og Døttre der ere vides ikke, saasom de i nærværende Tid boer i Slesvig. —

Hendes Alder var 86 Aar ÷ 7 Dage«. —

Hans Simonsen blev 69 Aar gl. og begravedes 17. Marts 1761 i Vejstrup. Hans efter Kirkebogen kendte Børn, fødte i Vejstruprød, var:

1. Simon Hansen, db. 24. Aug. 1727, d. før 1735.
2. Maren Hansdatter, db. 30. Marts 1729, d. efter 1795, gift m. Gaardejer Iver Oluvsen i Grønninghøved, f., d. efter 1795. Børn: (4 Sønner, 6 Døttre, hvoraf levede 1795) a) Oluf Iversen, gift m. Kirstine Jørgensdt. fra Moshuus. b) Hans Iversen i Ferup, Lejrskov, gift m. Kirsten Tullsd. c) Karen Iversdt., gift m. Anders Jacobsen i Grønninghøved. d) Anne Marie Iversdt., gift m. Niels Biergi Ødis (1 Datter Maren). e) Maren Iversdt., ugift i Stenderup.

¹⁾ Deres Børn efter Kirkebogen var: a) Karen Jørgensdt., db. 2. Apr. 1720, d. før 1722, b) Karen Jørgensdt., db. 18. Juni 1722, c) en Søn begr. 13. Jan. 1726.

²⁾ Ved Mosvig eller Binderup Bugt i Lillebelt.

3. Marie Kierstine Hansdatter, db. 22. April 1732, d. 14. Decbr. 1816 i Slesvig (begr. i Frederiksberg Ke.) 84 Aar gl., gift 1) 6. April 1752 i Vejstrup m. fh. Plantagejer i hollandsk Ostindien, Ejer af Skovbygaard (Grarup) ved Haderslev Christian Pedersen, db. 26. Novb. 1706 i Grønninghoved, d. 13. Novb. 1752 paa Skovbygaard (begr. i Grarup Ke.) Ingen Børn. Hun gift 2) 17. Juni 1753 paa Skovbygaard (Grarup Kb.) med Premierløjtnant (i Haderslev) ved 1. Fyenske Kyrasserrgt. Johan Christian v. Boeck¹⁾, db. 28. Marts 1723 i St. Petri Ke., København, d. 10. Okt. 1787 som Major i Slesvig (begr. i Frederiksberg Ke.). 11 Børn. Om disse Ægteskaber se nedenfor.
4. Simon Hansen, db. 17. Apr. 1735, d. 1800, overtog efter Faderens Død dennes Gaard 12. Okt. 1765 og overlod den til Sønnen Hans Simonsen Straarup 14. Marts 1796. Gift 19. Juni 1766 m. Anne Marie Knudsdatter fra Lille Andslet, f., d. 1794. Børn: a) Hans Simonsen Straarup, f. ca. 1767, d. ca. 1815, Gaardejer i Vejstruprød 1796, gift. . . . m. Anne Matthiasdt. Hun gift 2) ca. 1816 m. Truels Jørgensen (Ravn), d. 1820. Hun gift 3) ca. 1821 m. Hørfabrikant Hans Petersen, der 15. Juni 1860 overlod Gaarden til sin umyndige Plejesøn Hans Peter Julius Christiansen. b) Knud Simonsen Straarup, f., d. 1800 ugift, overtog Broderens Gaard 30. Maj 1810 og overlod den 21. Juni 1816 til Broderens Enke. c) Anna Catharine Simonsen Straarup, f., d. ca. 1798, gift m. Gaardejer Jes Nielsen i Aytrup. d) Anne Kirstine Simonsen Straarup, f., d. efter 1800, gift m. Gaardejer Jørgen Pedersen i Vejstruprød.
5. Peder Hansen, db. 12. Okt. 1738, begr. 23. Novb. 1738.
6. Karen Hansdatter, db. 12. Okt. 1738, begr. 20. Apr. 1742.
7. Peder Hansen, db., begr. 26. Febr. 1744.

I Kirkebogen mangler 2 Døttre. Da ingen findes opkaldt efter Moderen og det sædvanlige Navneskifte fra Bedsteforældre og Forældre til Børn ellers finder Sted, maa det antages, at en Datter Anne Hansdt. er født før Sønnen Simon Hansen.

Af Hans Simonsens 4 Sønner fortsatte saaledes kun een, Simon, Hansen, Slægten med 4 Børn under Navnet Straarup og forblev paa

¹⁾ Rigsark.: Patenten-Extracten 1752—55 (Slesvig-Holsten), 1753 Nr. 9, »Haus-Copulation für Cornet Johan Christian v. Boeck und die Wittve Maria Christina Petersen im Amte Hadersleben«. Blev samtidig kar. Premierlt. Søn af Oberstløjtnant Johann Friederich v. Boeck. Bryllup i Hjemmet ansaas dengang for finere end i Kirken.

Fædrengaarden, og kun 2 Døttre efterlevede deres gamle Moder, nemlig Maren i Ægteskab med Iver Oluvsen, hvis Slægt ligesom Morfaderens (se Note 5, S. 185) endnu midt i 18 Hundredaarene sad paa Gaardene i Grønninghoved, og Maria Christina i Ægteskab med Major v. Boeck, der blev Moder til en stor Børneflokk, blandt hvilke Konsistorialraad Fridrich Boeck i Maribo, Etatsraad, Herredsfoged Carl Boeck i Fredericia, og Major Wolff Diderich v. Boeck i København skal nævnes.

Maria Christina var som 19aarig i April 1752 blevet viet til sin fra hollandsk Ostindien hjemvendte Morbroder Christian Pedersen, kaldet Guldmand, (se Note 5 S. 185), der i Holland og Ostindien havde erhvervet sig anselig Formue¹⁾, efter Traditionen, sikkert overdrevent, 100 000 Rdl., og som havde tilkøbt sig Skovbygaard²⁾ i Grarup Sogn, Øst for Haderslev. Men allerede et halvt Aar efter var Christian Pedersen, der sagdes ogsaa at have været Kaperkaptajn og have sejlet paa Kina, dødssyg, og efter at han den 8. Novb. paa Sengen havde underskrevet et reciprokt Testamente sammen med sin unge Hustru, hun med ført Pen, døde han allerede den 13. af en Brystsygdom¹⁾ og blev begravet i Grarup Kirke. Maria Christina var da, 20 Aar gl. blevet en efter Datidens Forhold meget rig Enke. Efter at den afdødes Broderdatter, Degnen i Grarup Hans Hoyers Kones Søn, Lorentz Hansen Hoyer, hans Brodersøn, Simon Lauesens Datter i Grønninghoved, Maren Simonsdt., hans Svoger Iver Olufsens i Grønninghoved levende to Sønner, Oluf og Christian Iversen, og hans Søsterdatter Lena Boysdt., der var hos ham paa Skovbygaard, hver i Legater havde modtaget 100 Rd., ligesom Grarup Sogns Fattige til Underholdning og Skolegang, sad den purunge Enke saaledes ene og barnløs tilbage paa sin Gaard.

Christian Pedersen, der havde faaet en god Uddannelse, var Typen paa adskillige af Datidens unge og energiske Mænd, der i Udlandet ved Dygtighed erhvervede sig Formue. Om hans øvrige Liv findes i en lille Bog, fra ca. 1850, der var i Oberst Chr. Thranes³⁾ Eje og stammer fra Grønninghoved, følgende fordringsløse Beretning: »Der var to Brødre, Christian og Simon Pedersen (se Note 5 S. 185). De rejste sønder paa med 100 Rd. og Lærdom. Den ene blev undervejs syg og døde efter at Pengene var svundne ind, saa der ikke engang var noget at begrave ham for. Broderen blev

¹⁾ Skrivelse af $\frac{4}{12}$ 1752 fra Amtmand Guldenchrone i Haderslev til Kongen (Statsark. i Kiel).

²⁾ Conf. recipr. Testamente af $\frac{8}{11}$ 1752 (Statsark. i Kiel).

³⁾ Oberst Christian Wildenrath Frederik Caspar Conrad v. Thrane, f. 1802, d. 1880, gift m. Christiane Frederikke Boeck; er den fra Trearskrigen kendte Fører for 4. Reservebatl. — Bogen nu i Forf.'s Eje.

hos ham under Sygdommen. Den efterlevende Christian (Guldmand) lod sig af Mangel hverve, godt lært i Tysk og Dansk. Engang da han stod Vagt hos en fornem Herre sang han en tysk Sang efter dansk Melodi, hvorpaa han (denne) spurgte ham, om han havde Lyst til at tjene ham. Men da han sagde, at han ikke kunde tjene to Herrer, indvilgede han i det, da Herren tilbød at udløse ham, naar han havde Lyst til at gaa til hans Plantage i Vestindien¹). Der bestod han som en fornem Herre, blev baaren i Portechaise o. s. v. Han var gift med en Sort og havde et Par Sønner, som var voksne inden han tog bort derfra. Det var en Morgen, han stod uden for Døren, og ladte sit Vand, saa kom der et vildt Menneske og stak ham et Spyd i Siden, hvorover han blev saa vred, da han kom sig, at han ikke vilde blive der for ikke at miste Livet. Der kom en dansk Skipper, som han gjorde Accord med, forlod Kone og Børn, som fulgte ham om Bord, og gik om Bord med Pengene etc. Ombord gik han med en Tressehat med Guld etc. paa og vilde gaa op paa Dækket, hvor Matroserne vilde bemægtige sig ham, men da han var stærk, kom Kaptajnen ham omsider til Hjælp. Hatten gik over Bord, hvorpaa han opholdt sig i Kahytten. Ankommen tilbage, giftede han sig her med Marie Kirstine Hansdatter fra Vejstruprøy, fød paa en Gaard, som nu tilhører Hørfabrikant Hans Pedersen. Han købte en Gaard ved Haderslev, om Vandling eller Olufskjær²) vides ikke; men Christian Guldmand blev syg og døde uden Arvinger, hvorefter Konen giftede sig med en Løjtnant Boeck ved Rytterne i Haderslev. De solgte Gaarden, droge maaske til Slesvig. Han blev Major, købte sig selv et Compagni. Han havde en god Ven³), som ingen Penge havde til et Compagni, hvorfor han laante ham disse. En kort Tid herefter tog Kongen Compagnierne, hvorved han havde tabt alle sine Penge. Han havde mange Børn (10)⁴), men nu havde

1) Ostindien.

2) Var Skovbygaard i Grarup Sogn. I hans Testamente staar »den af os nu besiddende og af mig for mine egne erhvervede Midler købte Gaard, Schaubye«. I Haderslev Herreds Skøde- og Panteprot. findes hverken han eller Premierlt. Boeck indført som Ejere. 1750 er opført som Ejer Erich Erichsen, og derefter Hans Jensen, men 7. Juni 1751 afstaar Peder Hansen i Grarup sin Fordring paa sin Svoger Erich Erichsen, Skovbygaard, nemlig sin Kones Arvelod, til Monsr. Christian Pedersen, Vejstruprød, imod 160 Rdl. Cour. Antagelig bringer denne Fordring Skovbygaard paa Chr. P.'s Haand. Den 8. Apr. 1753 udsteder Baltzer Hansen, Ulfshus, en Veksel paa 100 Rdl. til Madame Petersen, Hr. Chr. P.'s efterladte Enke. Protokolleret Skøde findes ikke (ligesom for Chr. P. eller Boeck) for den Mand, Boeck sælger Gaarden til, men maa antages at være Hans Jensen.

3) Ritmester Benedict v. Ahlefeldt (f. 15. Sept. 1734, d. 18. Febr. 1760), der var Kornet ved hans Faders Kompagni, af Linien Wittmold-Grünwold-Damp-Bothkamp, der uddøde med ham paa Bothkamp.

4) Var 11.

han kun sin Gage og intet andet at give dem uden en god Lærdom«.

Denne Beretning, der i Hovedsagen stemmer med de faktiske Forhold, er utvivlsomt Slægtens Erindring nedskrevet om dens æventyrlige Søn, »Christian Guldmand« og hans unge Niece, der efter et kort Ægteskab med ham blev Officersfrue og Moder til en Flok dygtige Børn.

Maria Christinas Enkestand blev altsaa ikke lang. Allerede 17. Juni 1753 viedes hun til den raske og energiske Rytterofficer, kar. Premierløjtnant *J o h a n C h r i s t i a n v. B o e c k*, der som Kornet var blevet detacheret fra sit Rytterkompagni til Haderslev fra Kolding, hvor Faderen var Ritmester ved 1. Fyenske Kyrasserregiment, hvortil Kompagniet hørte. Af sin Brudgom havde Maria Christina, som hun kaldtes, kun forlangt, at han, der var Kornet, skulde have Løjtnantstitel. Herom ansøgte han Kongen, og da man fandt, at det var billigt, at hans »Liebste«, der bragte en saa ualmindelig Medgift fik sit Ønske opfyldt, indrømmedes Begæringen¹). Paa Skovbygaard fødtes det følgende Aar deres første Barn, Frideriche Elisabeth Boeck, der ægtede Major Otto Christopher von der Osten²) i Kolding.

Ved Boecks herpaa følgende Tilbagevenden til Garnisonen i Kolding ved Faderens Kompagni (7.) blev Ægteparret fast bosiddende her i 10 Aar. Den store Formue, Premierløjtnant Boeck ved sit Giftermaal var kommen i Besiddelse af, satte ham i Stand til at avancere hurtigere. Ved at tilkøbe sig et Kompagni ved Dattidens Linieafdelinger, de hvervede, kunde en ung Officer ved Rytteriet forfremmes til Ritmester og blive Chef for et Kompagni. Han maatte selv sørge for at det anordnede Antal hvervede Mand og Heste samt unge Befalingsmænd var komplet, og Tab i Fredstid heraf skulde han selv erstatte. Han havde saaledes en Formue bunden i Kompagniet, og ophævedes det ved en Hærordning, mistede han sine Penge i dette. En Handel kom 11. Jan. 1758 i Stand mellem ham og Faderen, der da var Major. Sønnen overtog Faderens Kyrasserkompagni mod at betale denne 5000 Rdl. straks, samt desuden 120 Rdl. aarlig, og tilbød at indbetale anbefalede 200 Rdl. til Oprettelsen af det forestaaende Landkadetkompagni. Herved avancerede den 34aarige Premierløjtnant forbi flere ældre Kammerater og blev Ritmester og Chef, samtidig med at Faderen, *J o h a n n F r i e d e r i c h v. B o e c k*³) udnævntes til Oberst-

¹) Udnævnt til kar. Premierlt. 16. Juni 1753.

²) F. 18. Okt. 1770 i Vejle, d. 21. Febr. 1822 i Kolding, gift 2) m. Enke-Majorinde Pauline Rheinländer, f. Seidelin (d. 1844).

³) Dbt. 8. Decb. 1697 i Lesum (Kb.) ved Fæstningen Burg, 1 Mil N. f. Bremen, begr. 14. Decb. 1779 i Kolding Kirke (Kb.), 81 Aar gl.; Søn af kgl. svensk Proviant-, Accise- og Toldforvalter i Fæstningen Burg samt

løjtnant og modtog efter Ansøgning Afsked som 60aarig efter 43 Aars Militærtjeneste. Faderen var da saa fastsiddende i Kolding, at han ønskede at forblive her, idet han 1749 havde købt Koldinghus store Slotshave og her ud mod Torvet havde opført en stor grundmuret Gaard med Rytterstald, der endnu i Midten af 18 Hundredaarene eksisterede under Navn af »Oberstløjtnant Boecks Gaard«.

Johan Christian Boeck synes at have været alt andet end økonomisk anlagt. Han var Selskabsmand par excellence, skal have kunnet flere Sprog, som Fransk og Engelsk, og selvfølgelig Tysk perfekt, og have udmærket sig ved sit Fløjtespil. Hans Selskabelighed i Kolding førte til, som det berettes, at Dugen aldrig var af hans Bord, og han skal have haft stærk Passion for L'hombre og været meget søgt ved Hoffet paa Gottorp under sin sidste Tjenestetid i Slesvig. Hans Formue svandt ind. Afgørende for hans pekuniære Ruin blev Hærordningen af 1763, hvorved hans Regiment inkorporeredes, han selv mistede den i Kompagniet staaende Formue samt sin Chefspost og maatte saa at sige begynde forfra som Sekondkaptajn ved Jydske geworbne Rytterregiment med Majors Karakter, efter i 14 Aar at have forrettet Premiermajors Tjeneste ved sit Regiment. Men en særlig Aarsag til Misæren var det, at han havde laant Kornet *Benedict von Ahlefeldt*¹⁾ der var blevet forlovet med hans Søster *Elisabeth Margrethe Boeck*²⁾, til Uheld for hende, mange Penge og yderligere sat ham i Stand til 1758 at tilkøbe sig et Kompagni ved 3. Jydske Rytterregiment i Flensborg, hvorved han som 24aarig blev Ritmester. Ahlefeldt var nærmest et mauvais sujet, sad i Gæld til op over Ørene og opførte sig ekstravagant³⁾. Da han i 1760 døde i Elmshorn under Hærens Opstilling i Holsten, efterladende sig en Gæld paa 200 000 Rdl., henvendte Boeck sig forgæves til hans Familie om sine Penge, en 30 000 Rdl. Af disse Aarsager, og ogsaa som Følge af en da allerede stor Børneflok, svandt Boecks Formue ind til en Ubetydelighed, saa han endog ikke saa sig i Stand til senere at svare Faderen de aarlige 120 Rdl. Afslutningen paa

Skattemester i Lesum *Johann Boeck*, (f. 1. Decb. 1628...., begr. 29. Okt. 1708 i Lesum Kirke (Kb.) og 2. Hustru *Margaretha Mejerholz*. Paa Lesum Kirkegd. findes udlagt hans store Gravsten med hans og 1. Hustrus (f. *Margaretha Muller*) Vaabner.

¹⁾ Se Louis Bobé: Slægten Ahlefeldts Historie II, S. 131, Bendix Ahlefeldt.

²⁾ f. 1724 i Kbhvn., d. ugift 29. Jan. 1807, 83 Aar gl. i Kolding som Indehaver af Slotshaven.

³⁾ Hans Chef, Grev Schulenburg, klagede bl. a. over, at han flere Aftener, da et Skuespillerselskab gav Forestillinger i Kolding, mødte i Teatret i en Slags Jægerhabit. Ahlefeldt skulde ved Myndighedsalder have overtaget Besiddelsen af Bothkamp i Holsten og kunde have været Landets rigeste Adelsmand.

hans lykkeligste Periode blev Felttoget til Mecklenburg, hvor han gjorde Tjeneste som Premiermajor ved sit Regiment. Ved Carl Peter Ulrich af Ruslands Død blev dette Felttog til ingenting, men paa det lange Tilbagetog gennem Holsten levede Officererne et Slaraffenliv, spillede Basset og Landsknægt og drak Champagne til langt hen ad Morgenstunden.

Ved den efterfølgende Hærreduktion sattes Boeck paa Vente-
penge, men ansattes det følgende Aar 1764 som Stabskaptajn ved 3. jyske geworbne Dragonregiment i Vejle, hvorfra han efter Ansøgning forsattes 1772 til 1. Jyske nationale Bataillon¹⁾ i Horsens som Stabskaptajn ved Fodfolket, »hvilket accomoderer ham bedre«, hvad hans Chef skrev. Under det 10-aarige Ophold her opdroges hans store Børneflokk, og Sønnerne kunde frekventere Latinskolen. Boeck var en mangesidet dannet Mand og en god Informator for Børnene. Omkring det runde Familiebord og ved et enkelt Tælleslys' svage Skær sad Familien sammen de lange Vinteraftener, medens Børnene læste flittigt. Saaledes anfører Rektor Tauber i Horsens i Sønnen, Konsistorialraad Fr. Boecks Testimonium 1781²⁾ som Student til Universitetet, at han var blevet forberedt af den energiske Major Boeck og Hustru, der begge havde undervist ham i Religion, Læsning, Regning og Skrivning, og derpaa var undervist af Niels Juel, Skolens Lærer for Tertianerne, til han kunde indtræde i Skolen.

Forholdene i Hjemmet med de mange Børn var nu blevet smaa. For at hjælpe paa Indkomsterne ansøgte Boeck 1776 om ved forefaldende Lejlighed at maatte faa et hvervet Kompagni. Hans Ønske opfyldtes først to Aar senere, da han 1. Okt. 1778 udnævntes til Kompagnichef ved det da oprettede Fyenske Infanteriregiment, der indkvarteredes i Slesvig By, hvor han 8. Marts 1780 forfremmedes til Major med Anciennetet fra 21. Okt. 1774. Indtil videre kunde Familien dog forblive i Horsens, hvorfra den først 1783 flyttede til Slesvig. For yderligere at forøge de sparsomme Indkomster tog han ved sin Udnævnelse til Major to Aars Tjeneste paa Flaaden og besørgede Transporterne af Fyenske og Slesvigske Infanteriregiments Soldatesker til Krigsskibene. Herved blev han i Tiden 1780—82 Kommandant paa Helgoland under den Nordamerikanske Borgerkrig, da der herhjemme ogsaa foretoges Rustninger.

Under Opholdet i Slesvig By synes Familien at have beboet den ene Fløj af »Palæet« i Frederiksberg. 2 Sønner var da kommet paa Regensen i København og 2 andre var blevet Officerer. Vel

¹⁾ Bataillonnen indlemmedes ved Hærordningen 1774 i Holstenske Infrgt. og overgik Aaret efter til Bornholmske Infrgt. (nuv. 17. Batl.).

²⁾ I Forf.'s Eje.

kom Livet her i den skønne Fjordby til at forme sig mere officersmæssigt ved den nære Berøring med Prins Carl af Hessens Hof paa Gottorp, men Skyer trak op i Horizonten ved Udsigt til Krig med Sverige, og da Regeringens Opmærksomhed herved henledtes paa Hærens Tilstand, gav dette Anledning til Hærordningen af 1785 og Forandringer i Personellet. Herved afskedigedes Major Boeck formedelst tiltagende Alder (62 Aar) den 11. Februar med 300 Rdl. Pension efter 45 Aars Militærtjeneste. Allerede 2 Aar efter døde han i Slesvig 10. Okt. og begravedes i Frederiksberg Kirke. Han var Typen paa Datidens stramme og myndige Officerer, kommanderende og original, men velvillig og faderlig, med Kundskaber ogsaa udenfor sin Tjeneste.

Majorinde Boeck var som 55aarig atter blevet Enke. Hun blev sammen med flere af Døttrene boende i Hjemmet i Frederiksberg, hvor Sønnen, Fændrik Friderich Rubech Christian v. Boeck, der gjorde Tjeneste hos Prinsen som Adjutant, døde Aaret efter Faderen. Hun døde her 14. Decb. 1816, 84 Aar gl., og jordedes ved Siden af sin Mand i Frederiksberg Kirke. Om hende har Eftertiden kun berettet lidt, udover at hun var gæstfri, en god Hustru og en dygtig Moder for sin store Børneflok¹⁾, 4 Sønner og 7 Døttre.

¹⁾ a) Friderica Elisabeth B., f. 4. Jan. 1754 paa Skovbygaard (Grarup), d. 11. Apr. 1812 i Kolding, g. 1796 m. Major O. C. von der Osten (se Note 2, S. 190). b) Friderica Lovisa B., db. 23. Juli 1755 i Kolding, d. . . . 1829 i Slesvig, g. Walcke, senere Danselærer i Norge, sep. c) Christiane B., f. 14. Juli 1756 i Kolding, d. 16. Okt. 1847, 91 Aar gl., ugift i Fredericia. d) Benedicte Margarethe B., f. 28. Sept. 1758 i Kolding, d. 8. Juni 1823 i Ringsted, g. 1) . . . 1789 m. Godsforv. paa Svenstrup Hans Birch (f. 10. Jan. 1750, d. 26. Aug. 1810), g. 2) 19. Maj 1813 m. Grosserer Hans Peter Christian Schmidt i Ringsted (f. 4. Maj 1760, d. 20. Aug. 1819). e) Johanna Maria B., f. 27. Nov. 1760 i Kolding, begr. 26. Juni 1762 i Kold. Ke. f) Johanna Maria B., f. 17. Okt. 1762 i Kolding, d. 16. Aug. 1831 i Kbhvn., g. 12. Juni 1787 m. Købmd. og Klubvært i Kbhvn. Henrich Christopher Dreyer (f. 2. Apr. 1758 i Tranekær, d. ca. 1835). g) Johan Friderich B., f. 27. Febr. 1764 i Kolding, d. 4. Maj 1843 i Maribo, Konsistorialraad, k. Provst, g. 30. Marts 1790 m. Sophia Charlotte Sandrue (f. 28. Sept. 1771 i Kbhvn., d. 17. Apr. 1846 i Maribo). h) Christian Carl B., f. 13. Sept. 1765 i Vejle, d. 14. Aug. 1846 i Fredericia, Etatsraad, Herredsfoged, g. 5. Juni 1797 m. Anna Elisabeth Buchhave (f. 18. Nov. 1776 p. Grevensvænge, d. 13. Apr. 1855 i Kbhvn.). i) Friderich Rubech Christian B., db. 25. Nov. 1766 i Vejle, d. 12. Maj 1788 i Slesvig, Fændrik. j) Wolf Diederich B., f. 6. Apr. 1769 i Vejle, d. 28. Apr. 1837 i Kbhvn., Major, g. 1796 m. Kusinen Maria Magdalena Boeck, (db. 9. Marts 1758 i Fredericia, d. 14. Juni 1816 i Viborg). k) Christina Sophia B., db. 6. Nov. 1772 i Vejle, d. 19. Febr. 1774 i Horsens (begr. 9. Marts i Skt. IbsKe).

Sielewski — Strasoldo.

En Emigrantskæbne.

Af Egil Snorrason.

Af den i Østrig kjendte udbredte, fra Landskabet Friaul stammende adelige Slægt *Strasoldo*¹⁾, er et Medlem ved Skæbnens Ugunst kommet til Danmark, hvorfra han, trods et Par Forsøg, ikke formaaede at komme væk, og hvor han efter et langt, trangt godt fyrretyveaarigt Ophold endelig fandt sin Død i 1824.

Denne Mand er *Rudolph Romuald Sielewski*, Greve à *Strasoldo*, som ved kongelig Resolution af 30te Marts 1785 under Navnet »*Selevski*« faar »Tilladelse at indtræde indtil videre i Directionen for Vores Kongelige Danske Dug Manufactur paa Blaagaard med Interims Stemmeretlighed ligesom enhver af Directionens øvrige Membra, samt Authorisation til ved Manufacturet at antage sig de Forretninger, som af Directionen i Besynderlighed maatte ham anbetroes, imod af Commerciens Fonds for hans Arbejde at tillægges en passelig Godtgjørelse, hvis Beløb nærmere kan bestemmes, naar Directionens Indberetning indkommer om hans befundne Bekvemhed og Duelighed«²⁾).

Han benævnes ved denne Lejlighed alene under Navnet *Selevski* — *Sielewski* skriver han det altid selv — ligesom han stedse i sit Forhold til sin Virksomhed paa Blaagaard gaar under dette Navn, som sikkert er et paataget Navn, hvad han vel maa have haft sine Grunde til.

Ved sin Udnævnelse i 1785 har han allerede været en Aarrække her i Landet, idet han, da han under 9de Februar 1787 søger om at erholde Indfødsret, hvad han opnaar ved Patent af 16de Februar 1788³⁾, anfører, at han har været her med Familie i syv Aar, saa han skulde altsaa være ankommet hertil i 1780, og i hvert Fald har han været her i Aaret 1782, hvad der fremgaar af den i Kjøbenhavn værende Romersk Catholske Menigheds Daabsbog, hvorefter der den 29de August 1782 døbes et Pigebarn *Marie Elisabeth Selevski*, født den 23de s. M., »*filiam legitimam*« — hvad der dog er overstreget i Texten — af *Romuald Selevski* og *Theresia Selevsky*. Som Gudforældre: *A. Galeoti* og *Elisabeth Frontin* og som Faddere *Peter Peschier* og *Maria Stander*.

Dette er for Resten den eneste Gang Grev Strasoldo forekommer i levende Live i Menighedens Archivalier, hvor han først atter findes mange Aar senere ved sin Død.

Derimod kan man finde ham dels gennem hans Forbindelse med Blaagaard og dels gennem Folketællingerne i 1787 og 1801.

Paa Folketællingen 1787 findes han i Kjøbenhavns Kjøbmager Qvarteer Nr. 43, boende paa Østergade nuværende Nr. 38, hvor han og hans Familie anføres saaledes: R o m o a l S i e l e w s k y, Herre, 44 Aar, 1ste Ægteskab, Directeur ved Blaagaard, Theresia Neig, Kone, 30 Aar, 1ste Ægteskab, med Børnene: Joseph Sielesky, 12 Aar, Til Søes, Rose Sielesky, 10 Aar, Carl Sielesky, 3 Aar, Ludvig Sielesky, 2 Aar og Datteren Wilhelm: Sielesky, 1 Aar, samt Tjenestepigerne Friderica Wilman, 25 Aar, og Giertrud N: Datter, 20 Aar, begge ugifte.

Som hans Hustru anføres Theresia Neig, 30 Aar gammel, og hun er formentlig identisk med den ved den foranciterede Daabs-handling som Moder til Barnet Maria Elisabeth anførte Theresia Sielevski, og da dette Barn ikke anføres paa Folketællingslisten for 1787, maa det formodes at være død allerede paa dette Tidspunkt. Forældrene anføres som værende »i første Ægteskab« og alle de paa Listen anførte fem Børn skulde herefter være Helsødskende, men hverken det ene eller det andet kan være rigtigt. Mange Aar senere⁴) — i 1821 — legitimerer han, som det nærmere vil fremgaa af det følgende, de tre yngste Børn og fortæller ved denne Lejlighed, at han, efter at han har forladt Polen — hvad der sikkert er skeet i 1780 — flere Gange har tilskrevet sin Gemalinde, Fru Grevinde A n n a M a r i e S z i e r m a y, og bedt hende om at ville komme og leve sammen med ham, men hun frygtede det nordlige Clima og blev borte, hvorfor han maatte vove et Skridt imod Loven, udenfor Loven at leve sammen med en Person med hvilken han har haft flere Børn, af hvilke tre endnu er i Live, og det er disse tre, nemlig de paa Folketællingen anførte yngste tre, Carl, Ludvig og Vilhelmine, som han altsaa legitimerer. Af Sønnen Ludvig Ignatius' ved hans Skifte i 1840 værende Daabsattest⁵), som vi senere skal komme nærmere til, fremgaaer det, at dette Barns Moder — og hun maa sikkert være »den Person«, Grev Strasoldo hentyder til i Kuldlysningensdeclarationen, ligesom hun sikkert har været Moderen til disse hans tre udenfor legitimt Ægteskab fødte Børn — har været Theresia de Neel, der selv var en Datter af det i Palatinatet Krakov hjemmehørende Ægtepar A l e x a n d e r d e N e e l og E l i s a b e t h W i r z a w s k i. Naar henses til den Maade, han ved Legitimationen i 1821 omtaler Børnenes Moder blot som »en Person«, han har samlevet med, vil jeg formode, at hun næppe har hørt til samme Niveau som han og hans »Gemalinde, Fru Grevinde

Anna Marie Sziermay«, og seer man hen til hans Ankomst her til Landet, kan jeg snarest formode, at Sagen har forholdt sig saaledes, at han, der ved Fødsel har stammet fra det under Østrig da hørende Landskab Friaul, maa være kommet til Polen, hvor han vist har blandet sig stærkt op i de dér saa forviklede og urolige Forhold i Aarene efter dette Lands første Deling i 1773, og han har vist sluttet sig til det Parti, der kæmpede for Polens Selvstændighed. Om han under disse Forhold har lagt sig ud med sit Stamland Østrig, skal jeg ikke kunne sige, men nogen Grund maa der have været til, at han, da han forlader Polen, ikke søger til Østrig, men her til Danmark, og ingensinde sees han at have søgt Forbindelse med Østrig, og først da Friaul er løst fra Forbindelsen med Østrig, søger han at genvinde i Friaul Besiddelser, han mener sig berettiget til. Omkring 1780 maa han have følt Forholdene i Polen saa uholdbare, at han har forladt Landet, ved hvilken Lejlighed han har medtaget sine to legitime Børn, Joseph og Rosa, henholdsvis fem og tre Aar, og til deres Pasning og Pleje medført Børnenes Barnepige Theresia de Neel, og muligvis har Ægteparret, ligesom Barnepigen, været hjemmehørende i Krakow eller deromkring. Da hans legitime Hustru derefter ikke har haft Lyst eller Mod til at følge ham i hans Landflygtighed, er Forbindelsen opstaaet mellem ham og Theresia de Neel, som han altsaa overfor Offentligheden fremstiller som sin Hustru.

Grev Strasoldo's videre Liv kan væsentlig følges gennem hans forskellige Henvendelser til det Kongelige General Land Oeconomie og Commerce Collegium, hvorunder Manufacturet sorterer, og hans Henvendelser drejer sig i det væsentlige om mere Arbejde for dergennem at faa større Indtægter, og det sees, at han fra 1790 har siddet i saare vanskelige pecuniære Forhold. Familien boer omkring 1790 i Store Færgestræde 37, men fra 1792 findes den bosat i Academiegaden 226 — nuværende Fredericiagade 27 —, hvor den vist stadig har beboet en Lejlighed i en Bagbygning ud til den ufuldførte Marmorkirke, hvortil Greven trods en aarelang Fraværelse vender tilbage og ender sit Liv i 1824.

Der er noget Kludder her — som slet ikke sjældent — i Vejvisernes Angivelser, idet Grev Strasoldo første Gang i 1792 boer i Nr. 225, og saa for en længere Aarrække lige til 1807 i Nr. 227, men da han ved Folketællingen 1801, som i 1792, findes boende Nr. 226 A, tør man vist gaa ud fra, at han hele Tiden har haft den samme Lejlighed, som for Resten er den, der omtales i Carl Bernhards i Musæum offentliggjorte Erindringer 1890, Bind I, Side 75.

Ejendommen Matr. Nr. 226 A af Sanct Annæ Øster Qvarteer er en Parcel af den Quarré, der laa mellem Bredgade, Academiegade,

Store Kongensgade og Prinsessegaden (ud til Marmorkirkens Tomt) og som af Frederik den 4de under 27de November 1722⁶⁾ var skænket til et Consortium af fem Personer, Nicolaj Burmester, Hans Jørgen Kirksteen, Peter Wartberg, Rasmus Æreboe og Jens Lassen til Oprettelsen af en »saa kaldet Delfs porcelins eller hollandsk Steentøjs fabriqve«. Fra disse og deres Arvinger samles Quarré'en i 1750 ved sex forskellige Skjøder paa een Haand, hvorefter den atter deles, idet omtrent den ene Tredjedel med Facader ud til Academiegade, St. Kongensgade og Prinsessegaden deles i to omtrent ligestore Parceller, 226 B paa Hjørnet af Academiegaden og Store Kongensgade, og 226 C paa Hjørnet af Store Kongensgade og Prinsessgaden, medens Resten af Ejendommen med Facader til Academiegaden, Bredgade og Prinsessegaden bliver tilbage som Nr. 226 A. Paa denne store Grund med Facade til Academiegaden laa en i Tiden 1770—80 opført Hovedbygning og over Gaarden laa den Bagbygning, hvor Strasoldo havde til Huse. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det er det samme Hus, der ligger der den Dag endnu [1932]^{7a)}.

Da hans Embedsvirksomhed vel næppe har lagt større Beslag paa ham og i hvert Fald absolut ikke har givet ham et rimeligt Udkomme, har han søgt at forbedre sine Indtægter ved at give Undervisning i Sprog og Tegning. I 1798, da han omtaler Sagen^{7b)}, beklager han, at han, efter i 1795 at være kommen til Skade med sin Fod, ikke som før kan løbe Byen rundt for sine Informationer, saa denne Udvej maa han altsaa allerede tidlig have prøvet.

Han er stadig plaget af Pengevanskeligheder og Aagerkarle, men i 1794 prøver han paa at komme ud af det hele og søger i Februar 1794⁸⁾ om Rejsetilladelse paa tre Aar, for at foretage en Rejse til Polen, hvor han venter at kunne komme i Besiddelse af nogle Midler. Han erholder baade Rejsetilladelse, Pas og Lov at beholde Gage i den Tid, men allerede Aaret efter synes han at være kommet tilbage, idet der 28de Februar 1795 ved et indtruffet Dødsfald er blevet en Post ledig, som han søger under 21de Marts s. A.⁹⁾, og ved Kjøbenhavns Ildebrand 5te—7de Juni 1795 er han her, idet han nogle Aar senere ved at berette, at han ved at hjælpe en Ven under Branden har faaet sin Fod beskadiget, hvad han endnu 1798 stadig har Kvaler af⁷⁾. Ellers vender han mange Aar efter tilbage til denne Rejse, og det sees, at det er Polens Forhold, der har givet Anledning til Rejsen. Han synes at have haft eller ment at kunne forvente Bistand fra Polens hidtidige Gesandt her, A n k e w i t z, men beklager saa¹⁰⁾, at Kosciusko' og Dombrowski's Opstand i 1794 har ødelagt det for ham, og tre af hans Støtter — mulig hentyder han her til de tre fornævnte Polakker — bleve fangne og han selv maatte takke sin Skjæbne, at han slap til Berlin.

Hans Forhold efter hans Hjemkomst fra denne Rejse og Tiden derefter belyses ganske godt af en Correspondance der findes i Finants Collegiet, hvortil et fra ham fremkommet Andragende er oversendt med Commerce Collegiets Bemærkninger^{7b}).

Han anmoder om Forbedringer i sine Kaar som han har søgt at forbedre ved Informationer og beklager sig stilfærdigt over den skrappe Concurrence fra de nu saa talrige Emigranter, »welche eben so gern als ich, zu wunschen sich damit beschäftigen und ihren Unterhalt darin suchen«. Collegiet synes egentlig ganske at holde med ham og efter kort at have refereret, at han er blevet ansat 30te Marts 1785 med en Gratification af 200 Rdlr. af Commerciens Fonds, hedder det: »Han er siden vedblevet disse Forretninger, uden at der hidtil har været nogen Lejlighed til Forbedring af hans Indkomster, da desuden ingen Gage finder Sted for Medlemmerne af Manufacturets Direction«. Da den ham tillagte Gratification »ikke længere er tilstrækkelig til hans og Børns Underhold« og han formedelst et Svagheds Tilfælde ikke mere er i Stand til uden for sine Forretninger at erhverve noget ved Informationer o. s. v., henstilles det til Finants Collegiet »hvorvidt samme maatte finde det rimeligt at bidrage til hans Lettelse, eller gjør Brug af hans Tjeneste udi noget Fag, hvorved hans Vilkaars Forbedring kunde foranlediges«.

Gagen omtales som utilstrækkelig til »hans og Børns« Underholdning, saa jeg vil næsten antage, at Theresia de Neel ved denne Tid — 10de Februar 1798 — allerede er død.

Hans Forhold til Blaagaard har efter hans Hjemkomst vist været saare løst. Han kaldes saaledes endda et Par Gange »forhenværende« Directeur¹¹), og hans Emolumenter har vist allerede 1794 ved hans Afrejse for de kommende tre Aar været ydet ham i Forstrækninger eller Forskud, men lidt efter lidt synes han stille at være gledet ind i Forholdene med stadige Ansøgninger om mere Arbejde eller Forbedring og i hvert Fald om Forskud.

Ved Folketællingen 1801 findes Strasoldo boende i Kjøbenhavns Sanct Annæ Øster Qvarteer som den 155de Familie i Ejendommen Matr.-Nr. 226 A i Academiegaden—Fredericiagade 27. Familien bestaar af: Romuald Sielewsky, Husfader, 59 Aar, Enkemand 1ste Gang, Directeur ved det kgl. Manufactur, Sønnen Carl, 17 Aar, og Ludvig, 13 Aar, begge paa en Rejse til Ostindien, samt den ugifte, nu 42aarige Tjenestepige Friderikke Wilmann.

Han angiver sig altsaa her som »Enkemand 1ste Gang«, hvorfor det sees, at Theresia de Neel er død, og han boer alene tilbage med den ældste af Tjenestepigerne fra 1787. De to ældste Børn, Joseph og Rose, er forsvundne, enten de nu er døde eller maaske paa en eller anden Maade er kommet tilbage til hans legitime Hustru.

De to Sønner, Carl og Ludvig, af hans Forbindelse med Theresia de Neel, er sendt paa Rejse til Ostindien, men hvad den yngste Datter, Wilhelmine Henrica, angaar, saa kan det ikke være paa Grund af Dødsfald, at hun er udgaaet, idet vi alt ved, at hun i 1821 bliver legitimeret. Et Tilfælde har spillet mig hende i Hænde, idet jeg paa Folketællingen 1801 har fundet boende i Kjøbenhavns Øster Quarteer Nr. 2 & 3: Admiralinde Dorthea Lous, 37 Aar, Enke efter 1ste Ægteskab, Lever af sine Midler. Wilhelmine Henriette Strasoldo, et antaget Barn, 14 Aar og ugift, samt Helge Jørgensen, Tjener, 19 Aar, ugift.

Familien Lous har efter Vejviseren boet Store Kongensgade 226, som maa være Sanct Annæ Øster Quarteer Nr. 226 enten B eller C. Her i Nabolaget af Strasoldo's Bopæl maa Admiralinden have lært Barnet at kjende og rimeligvis i Anledning af Barnets Moders, Theresia de Neels, Død har hun taget Barnet til sig, vel næppe for at adoptere det, men vel snarere for at benytte hende som en muligt lidt bedre Kammerjomfru. At Admiralinden, der ved Mandens Død den 3die Juli 1797 er blevet Enke, har haft Forbindelse med Grev Strasoldo fremgaar af, at da Admiralindens eneste Datter, Mette Christine Lous, den 12te Juli 1800 er blevet gift med Caspar Herman Benzon og der den 13de November 1801 oprettes Testamente¹²⁾ af de Nygifte, underskriver som Vitterlighedsvidne: »Rudolph Strasoldo Sielewski« og sætter det af ham ogsaa ved andre Lejligheder brugte Segl ved, der kun indeholder Bogstaverne R. og S. sammenslyngede. Det er første Gang, jeg seer ham kalde sig ved Navnet »Strasoldo«.

De to Sønner, Carl og Ludvig, har han dog snart faaet hjem igen, hvad der sees af, at 11te Februar 1807¹³⁾ henvender Herbergerer E (v e r t) M ø l l e r — der er Restaurateuren fra Hjørnet af Kongens Nytorv og Vingaardsstræde 139 eller Hotel du grand Nord — sig til Commerce Collegiet, idet han anfører, at Hr. Strasoldo-Sielevski gennem tre Aar fra 1802—1805 har faaet Mad fra ham til sig og to voksne Sønner — som altsaa i det Tidsrum har været her i Byen — hvorfor Strasoldo er blevet Herbergeren 762 Rdl. 81 Sk. skyldig, og til disse Penge vil Tracteuren gjerne forhjælpes eller have Lov at sætte Debitor i Gældsængsel. Med dette forholder det sig saaledes: Strasoldo har under sin sædvanlige trange Kamp for Udkommet, i 1806, begunstiget af visse Omstændigheder, besluttet sig til et Forsøg paa at komme i Besiddelse af nogle Værdier, han mener at have Krav paa i sit Fædreland Friaul, hvortil han i December 1805, efter i Kiel at have foredraget Kronprinsen Sagen, har faaet fornøden Tilladelse, Pas o. s. v.¹⁴⁾.

Da han i Aaret 1811 endelig kommer tilbage fra denne Expedition, beretter han¹⁵⁾, at han nu er vendt tilbage fra sin Rejse

til Kongeriget Italien, og at Øjemedet med hans Rejse var at bringe Familieanliggender i Orden, især da alle Godsbesiddere, fra Frankrigs Side, vare opfordrede under Tab af deres Besiddelser, at regulere deres Contributions Afgift med »den sidst værende Aerario«. Den Opfordring fra fransk Side maa ses paa Baggrund af Napoleons Krig med Østrig i 1805, der endte med Freden i Pressburg den 26de December 1805, ved hvilken Lejlighed Østrig blandt andet afstod Venezia og Friaul til det af Napoleon oprettede Kongerige Italien. Det synes saaledes, at Strasoldo ved Arv eller paa anden Maade maa have haft Krav paa visse Besiddelser, som han nu har ment at kunne føre igennem.

Strasoldo beretter dernæst videre, at »allerede var dette be-drevet paa det bedste i 2 Aar, da mit ulykkelige Fædreland, Hertugdømmet Friaul, ved Østrigernes Angreb, tredie Gang, blev Krigs-theatret, og jeg, ligesom mange andre, maatte fjerne mig derfra, hvorved jeg maatte give Slip paa alle Indkomster«. Herefter synes han jo en Stund at være naaet til Friaul og at være tiltraadt sine Besiddelser, hvad Krigen 1809 mellem Frankrig og Østrig atter ødelægger.

Nogen lang Tid kan Strasoldo dog næppe have været i Italien. Han har som alt anført faaet Tilladelse og Pas i December 1806 og i Februar 1807 siger Collegiet at han er bortrejst. Videre langt synes han dog ikke straks at være kommet, da han efter Bladet »Dagen« for 13de Juni 1807, Nr. 98, endnu den 5te s. M. sees at have været i Altona, hvor han endda synes at have været nogle Maaneder, og har været optaget med at hjælpe en Mand, der skulde give nogle Concerter i Altona og Hamborg, og, hvad der er det mærkeligste ved det hele, skulde finansieres af Strasoldo. Skøndt han ved denne Lejlighed udtaler, at han næppe vil kunne foretage sin paatænkte Rejse til Polen og Friaul, maa han alligevel være kommet af Sted, og det næste Livstegn vi har fra ham er i November 1808, hvor han, efter en fra ham til Bank Kontoret i Kjøbenhavn rettet Henvendelse, der gaar videre til Collegiet, i Efter-aaret 1808 sees at have været i Frankfurt am Mayn¹⁶). Næste Gang vi før hans Hjemkomst i Maj 1811 hører om ham, er i en fra ham til Collegiet rettet Skrivelse, dateret Paris 2den Januar 1811¹⁷), der fortæller, at han foreløbig sidder fast i Paris. Ved Hjemkomsten til Kjøbenhavn lidt senere paa Aaret siger han altsaa, at han har været i Italien, men intet har opnaaet. Han tager det dog meget roligt og filosofierer fredsommeligt og ligevægtigt over, at det synes at være hans Bestemmelse aldrig at vorde rig, men da han haver lært at undvære Rigdom saa skatter han sig lykkelig ved Indfødsretten, der har givet ham et andet Fædreland, hvis Naade han ved trediveaarig Tjeneste haver haft de største Prøver paa.

At han endelig slutter Brevet med Anmodning om et Tillæg udover »min ringe Løn eller Emolument, der udgjør 300 Rdlr.«, overrasker absolut ikke. Collegiet, der har undersøgt Forholdet, gjør hans Debet op til 1134 Rd. 23 sk.

Efter dette glider han igien stille ind i det daglige Liv, hvor han synes at have beholdt sine smaa Emolumenter uden der vist er stillet større Krav til ham. Han rykker atter ind i Lejligheden i Academiegaden, hvor han findes i Indqvarterings Mandtallet 1812 som »Grev Strasoldo«. Og han giver Informationer; saaledes omtaler Dahlerup i sine Erindringer¹⁸), at han i 1814 sammen med to Kammerater tog »Undervisning i det italienske Sprog af en emigreret Greve Strasoldo de Zelewski —«. »Navnet Strasoldo« benytter han sig nu af i Vejviseren fra 1815—16 til sin Død, og i Omtale kaldes han »Grev Strasoldo«. Han synes at have levet stille og fredeligt som af Carl Bernhard skildret, accepteret i det gode Selskab og for Resten syslende med sine Blomster. Han, der maa være født omkring 1740, dør endelig af Alderdomssvaghed den 24de October 1824 og begraves paa Assistents Kirkegaards catholske Afdeling, hvad der fremgaar af den herværende Romersk-Catholske Menigheds Begravelsesbog, hvor han ganske gaadefuldt anføres som: »Graf Rudolph Caspar von Strasoldo«.

Han synes at have bevaret sit gode Helbred omtrent til det sidste. Af Papirer paa hans Skifte¹⁹) kan det ses, at han endnu i Tiden fra 3die Marts til 29de Maj 1824 jævnlig er kjørt i Besøg, og de Steder, han har gæstet, er Minister Rosenkrantz, den engelske Minister, Hotel du Nord, Cancelliet og Thotts Palais, saa det hele falder godt nok sammen med Carl Bernhards Beretning i »Musæum«. Af Skiftet sees det ogsaa, at han, som tidligere, har levet en garcon og faaet sin Mad hentet fra en Tracteur, som hans Tjenestepige har hentet til ham. Han har ved sin Død kun det nødtørftigste Bohave og om nogen Arv til Børnene er der ikke Tale.

Før sin Død har han legitimeret de tre Børn, han har haft med Theresia de Neel. Dette fremgaar af et Par Documenter der findes 1840 paa Skiftet⁴) efter hans Søn, Louis Ignatius, og herigjennem giver den gamle Grev Strasoldo, der ellers Livet igjennem har været tavs om sin Afstamning, os bevidst en Del positive Oplysninger.

Disse Documenter er dels en Daabsattest for Sønnen Louis Ignatius og dels en til dansk oversat »Copi« af det Document, hvorved han i 1821 legitimerede Børnene.

Daabsattesten er saalydende:

Ignatius Ludovicus.

Anno Domini 1786.

Infrascriptus, in Provincia Castellæ ordinis Beatæ Mariæ de Mercede-Redemptionis Captivorum religiosum professus, in præsentique Regiæ Catholicæ Majestatis in hac Haffniensi Curia

Capellæ Presbiter Sacellanus attestor; hodie nona Februarij anni millesimi Septingentesimi octogagesimi sexti, Parvulum, hora quarta post meridiem vigesimæ secundæ januarij eiusdem anni ex Rodolpho Romualdo Sielewski S. R. I. Comiti a Strasoldo et Cassandræ de Nizer filio et Theresia de Neel Alexandri de Neel et Elisabeth Wirzowski filia, Conjugibus in Palatinatu Cracoviensi domicilantis, Pater vero Medeæ in Ducatu Foruliesi ortus, natum ista Capella ad baptisandum fuisse præsentatum; meque ipsum, Ignatium Ludovicum nominatum, oleo Cathecumenorum inunctum, supra sacrum fontem a perillustribus, Domino D. Ignatio Marchione de Muzquiz, Regis Catholici in Aula Danica Ministro Plenipotentiaro, Domina D. Elisabeth Sophia Mercier, Committissa de Fries, Domino Christian de Lerche, et nubili Domina Nicolina Antonetta de Thilisch, Receptum juxta ritum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ baptizasse, sacroque Chrismate dellivisse adstantibus Domino D. Raymundo Lopez huius Legationis pro Secretario et aliis permultis.

Fr. *Dominicus de Ibararan*
Regis Cath. Capella Sacellanus.

Extrait du livre baptistaine
de la Legation de S. M. Catholique
Le Roi d'Espagne.

Præmissam Baptismi notam, ego subscriptus, ex Libris Baptizatorum in Capella Legationis Galliæ in hac Hafniensi Aula Minister Plenipotentiarus Sacre Majestatis Catholicæ Regis Hispaniæ verbaliter adjunctis Familiæ titulis, præsentî Patri, extrahere jussi et in fidem proprio Sigilo amunivi, ex proprio manu Subscripsi.

Hafniæ... Maij 1821.

Josef de Yznardy
y Yzquierdo.

L. S.

[Legation De Espanna
In Dinamarca].

Det hos Notarius publicus under 19de December 1821 indførte og af Notarius attesterede Legimations Document af 18de s. M.²⁰), idet jeg foretrækker at benytte Ordlyden af det i Notarialprotokollen indførte Declaration fremfor Texten i den ved Skiftesagens Acter liggende Copi, er saalydende:

»Rudolph des Heiligen Römischen Reiches Grafen von Strasoldo erklären hiemit durch dieses Document, vor ein Löbliches Oeffentliches Königliches Notariat, seu Notarius publicus: Das er in den ersten Jahren, da er Pohlen verlies, er seiner Gemahlin der Frau Gräfin Anna Maria Sziernay, zum öftere zugeschrieben und gebeten mit Ihm leben zu wollen, da Sie aber das Nordliche Clima fürchtete endschloss Sie sich nicht dazu.

Er musste also einen Schritt wider die Civil Gesetze wogen, mit einer Person ausser der Ehe leben, mit welcher er mehrere Kinder erzeugt hat, wovon 3 annoch leben.

Carolus Rudolphus wurde in der Königlich Spanischen Capelle den 6 May 1784 durch den damahligen Geistlichen Augustinus de Echberia getauft Ignatius Ludovicus in eben solchen Capella Anno 1786... durch den Priester N. N.

Wilhelmina Henrica in der besagten Capelle, den 18de Juny Anno 1787 durch den Geistlichen Laborde getauft.

Da nun diese Seinen Gemahlin laut Attestat: A. und B. seid den 1ste Augusti Anno 1810 gestorben, so findet sich solcher im Stand, diese seine natürliche Kinder zu legitimiren und in denen Rechte, die ihnen so wohl Denmark als Østerreich in Civil, so wohl als in Erbrechte eingestohen.

Copenhagen, den 18de Decbr. 1821.

Rudolph Gr. von Strasoldo,
Directeur in den Königlichen Manufactur.

L. S.
Deficiente Sigilo Armis.

Stempel.

Ich Unterschriebener G. H. Olsen, Königlicher dänischer Statsrath und einziger N. P. R. etc. bezeuge hiedurch, das des mir von Person wohl bekannte Herr Rudolph Graf von Strasoldo directeur bey den Königlichen Manufacturen hieselbst vor mir erklärt hat, das hiebey geheftede. Document eigenhändig unterschrieben und besiegelt zu haben, so wie er auch ferner erklärte, dass er den Inhalt desselben in jeder Rücksicht rathabile.

Urkundlich dessen unter meiner Hand und meinen Amts Siegel. Apt. Fr. Gandil.

Hauniæ die 19de Decembris 1821.

G. H. Olsen. Not. Publ.
L. S.

Af dette Document fremgaar det, at han »Rudolph des Heiligen Römischen Reichs Grafen von Strasoldo« har forladt Polen, og da hans Gemalinde ikke har fulgt ham, saa har han indladt sig med en Kvinde med hvem han har tre Børn, Carl Rudolph, Ignatius Ludvig og Wilhelmine Henrica, som alle tre er døbte af tre forskellige Præster i det kongelige spanske Capel, hvad der forklarer, at disse Børns Daab ikke findes i den herværende Romersk-Catholske Menigheds Daabsbøger, og da Grev Strasoldo's Gemalinde er død allerede 1ste August 1810, legitimerer han nu disse sine 3 naturlige Børn.

Han optræder ved denne Lejlighed som »Grev Strasoldo«, og her er — hvad jeg aldrig har set før — ikke et Ord om »Sielevski«.

I Notarialprotokollen findes under Documentet følgende Paategning: »Af Originalen af foranstaaende Datum er Wilh: Henr: Strasoldo meddeelt en Copie den 27de Septbr. 1831.«

Af den ovenmeldte, for Sønnen Ignatius Ludovicus, udfærdigede Daabsattest af Maj 1821 faar jeg ud, at den herværende spanske Gesandts, mulig ganske private, Præst attesterer, at den 9de Februar 1786 er i Kirken til Daab fremstillet et den 22de Januar s. A. født Drengbarn, hvis Fader er Rudolph Romuald Sielewski, der selv er en Søn af Det hellige Romerske Riges Greve af Strasoldo og Casandra de Nizer, og hvis Moder er Theresia de Neel, der er en Datter af det i Palatinatet Krakow hjemmehørende Ægtepar Alexander de Neel og Elizabeth Wirzawski, men Barnets Fader [Sielewski] stammer fra Medea i Hertugdømmet Friaul, hvorefter som Faddere anføres en Del Personer af det bedste Selskab i Kjøbenhavn med den spanske Gesandt i Spidsen. Af den Daabsattesten givne Paategning fremgaar det, at den er en Extract, Uddrag, af Daabsbogen for hans Catholske Majestæt Kongen af Spanien, hvorefter det hedder, at »foranstaaende Daabsattest har jeg, den spanske Konges Gesandt, ladet uddrage af Daabsbogen i det franske Gesandtskabs Capel, idet jeg i Faderens Nærværelse ordret har tilføjet Familiens (c: Slægtens) Titler«, hvorhos Rigtigheden bekræftes af den i 1821 her værende spanske Gesandt Yzhardy, og Dokumentet er forsynet med Legationens Segl (»Legation De Espanna In Dina-marca.«).

Jeg tænker mig, at Sagen er gaaet saadan til: Grev Strasoldo har som Sielewski haft Vrøvl eller Besværligheder af hans og Theresia de Neels første Barns Daab i Aaret 1782 og har derefter, ved Velvillie fra den spanske Gesandts Side, faaet sine tre senere fødte Børn døbt af Gesandtskabets Præst. Da andre Catholiker har kunnet nøjes med den herværende Catholske Menigheds Bistand ved forefaldende Lejligheder, har der næppe i det spanske Gesandtskab existeret en Daabs Protokol, hvorfor man har grebet den Udvej at lade disse tre, vist temmelig enkelt staaende, Daabshandlinger indføre i den franske Legation, hvor der altsaa i en Aarrække fra ca. 1780 til ca. 1820 i hvert Fald har været en saadan Protocol. Da selve Attesten endelig udfærdiges i 1821 for Ignatius Ludovicus, har den gamle Grev Strasoldo øjensynlig personlig henvendt sig til den spanske Gesandt, og da Attesten rimeligvis er udfærdiget med Ignatius' paatænkte Rejse, som vi senere kommer til, for Øje, under hvilken han ønsker at sætte sig i Forbindelse med sin i Italien værende fædrene Slægt, har den gamle Greve ønsket, at Attesten fyldigst muligt skulde bevise Sønnens Afstamning, hvorfor der i Documentet er skeet Tilføjelserne om Faderens og Moderens Afstamning. Mulig har det ogsaa været Grev Strasoldo's Tanke, at

Attesten skulde kunne tjene som Legitimation i Almindelighed, det er jo først et godt halvt Aarstid senere, at Kuldlysningen hos Notarius finder Sted.

Attesten er, som den foreligger med sine Tilføjelser, ikke helt klar, og besynderligt er det saaledes, at Grev Strasoldo ikke har anført sin egen Faders Navn her, hvor han dog næppe ønsker at skjule noget, men det kan vel kun skyldes en gammel Mands Forglemmelse, ligesom det synes kun at være sket med noget Besvær, at han har faaet sat ind sit eget Fødested. Det maa vel erindres, at det er en godt firs-aarig Mand, der ved Indføjelse i Texten, i en allerede eksisterende Daabsattest, har søgt at faa en hel Del Oplysninger indføjet bedst mulig, og de øvrige Agerende ved Lejligheden, den spanske Gesandt, mulig Præsten og en Skriver eller Secretair har vel næppe været særlig interesserede, de har kun ønsket bedst mulig at hjælpe den gamle Mand.

Hvis min Tydning af Daabsattesten er rigtig, faar vi i den Oplysning om, Grev Strasoldo's Moder, Casandra de Nizer, som mulig vil kunne føre til nærmere Oplysning om hans Afstamning, og endelig faar vi at vide, at han stammer »fra«, som vel i denne Forbindelse skal betyde, at han »er født« i Medea i Hertugdømmet Friaul. Efter Wurzbach: Biographisches Lexikon des Kaizerthum Oesterreich, 1879, Bind 39, Side 286, under Artiklen om Slægten Strasoldo, nævnes »Medea« som en Slægten tilhørende Besiddelse i Grevskabet Görtz, og i Rietstap: »Armorial Général, II, Side 852, findes en Linie af Slægten saaledes: Strasoldo, baron de Villanova comte de Medea etc., og mulig har vor Strasoldo hørt til denne Linie af Slægten. Men i hvert Fald tænker jeg, at det bliver i denne Egn, at hans Fødsel maa kunne findes, og her omkring maa vel ogsaa de Ejendomme have ligget, som han i 1807 søger at komme i Besiddelse af.

Vender vi os herefter til den afdøde Grev Strasoldo's tre legitimerede Børn, som er de eneste vi kjende ved hans Død, saa har deres Lod formet sig fuldt saa trist som Faderens. Man kan vel næppe fortænke dem i, nu de var blevet legitimerede, at de ikke har fulgt Carl Bernhards fornuftige Tanke at bortlægge Grevetitlen, det har været dem for fristende af beholde den, og Sønnerne fører den, skjøndt de absolut ikke kan soutenere den. Jeg vil her begynde med den yngste af Sønnerne først.

I g n a t i u s L u d o v i c u s er, efter hans Daabsattest, født 22de Januar 1786⁴). Om hans Barndom vides intet udover Faderens stadig udtalte Ønsker om at ville opdrage ham til et godt og nyttigt Medlem af Samfundet, og da Faderen har givet sig af med at informere, maa det formodes, at han ogsaa har ladet disse sine In-

formationer komme sine Børn til Gode, og det er vel fra ham, at i hvert Fald Sønnen Ignatius har sine Sprogkundskaber. Ellers synes Faderens Indgreb i hans Sønners Opdragelse væsentlig at have indskrænket sig til at sende dem til Søs i en ung Alder, i 1787 seer vi saaledes, at han har sendt sin ældste Søn, Joseph, ud at sejle, tolv Aar gammel, og i 1801 er de andre Sønner, Carl og Ignatius, paa Langfart til Ostindien. Disse to sidste er dog snart efter vendt hjem og har i Aarene 1802 til 1805 øjensynlig været hjemme hos Faderen, hvor de allenfals har faaet Maden. I Juni 1803 søger Faderen et af sine sædvanlige Forskud med den Begrundelse, at der for ham har vist sig en gunstig Lejlighed til at faa hver af sine Sønner anbragt efter deres valgte Bestemmelse for at blive nyttige Borgere i Staten. Hvad det har drejet sig om for den ældste Sønns Vedkommende, skal jeg ikke kunne sige, og hvad Ignatius Ludovicus angaar, saa er han i 1806, som det sees af de ved hans Skifte værende Attester, havnet som Extra Skriver ved Søetaten, hvorfra han afskediges i 1815, da Kontoret nedlægges. I dette Tidsrum har han dog et Aarstid gjort Tjeneste som Skibssecretair ved »de franske Skibe i Vissingen«. Han har derefter gjort Tjeneste som Copist i Kjøbenhavns Fattigvæsens Bogholder og Revisions Kontor fra November 1815 til Udgangen af Maj 1818 og synes derefter at have søgt Ansættelse i Viborg, i hvert Fald har han en under 30te Juli 1818 af Bloch — formentlig Dr. theol. J e n s B l o c h, Biskop i Viborg — udfærdiget Attest, hvor »nærværende talentfulde unge Mand, Hr. Strasoldo-Selevsky, af ædel Herkomst og Opdragelse, som foruden Hans ypperlige Anlæg og Færdighed i Vocal- og Instrumentalmusik, ogsaa forstaaer flere levende Sprog og skriver en god Haand o. s. v.«, anbefales paa det bedste til videre Befordring. Hvad han i de nærmest følgende Aar har haft, kan ikke ses, men han lader ved forskellige Lejligheder skinne igennem, at han har exploiteret sine Færdigheder ved Informationer, hvorved han har faaet samlet sig saa meget, at han i Efteraaret 1822 har vovet sig paa en Rejse til Italien, for igiennem sin derværende Slægt at skaffe sig bedre Vilkaar. Men Ak! — denne Rejse, som kjendes gennem den deraf opstaaede Correspondance mellem Consulatet i Livorno, Commerce Collegiet og Kjøbenhavns Magistrat²¹), har faaet saa bedrøvelig en Gang.

Af Consul B i r c h s Indberetning fra Livorno af 4de August 1823 sees det, at nylig ankom med Capitain B j ø r n fra Kjøbenhavn en vis derfra stammende Hr. Strasoldo — af den medfølgende Regning fremgaar, at Strasoldo allerede ved sin Ankomst den 25de Maj 1823 har maattet indløses hos Capitain Biørn for 80 Lire —, som foregav at have Slægtninge i Pisa og Majland, der vilde tage

sig af ham, men »der sogenannte Oheim in Pisa« gjorde efter hans Tilbagekomst fra Mailand endda Anstalter til ved Politiets Bistand at faa Strasoldo ud af Landet, hvorfor Consulen fandt sig beføjet til omgaaende at foranledige ham hjemsendt med det danske Skib Providentia, Capitain G o t t l o b, og Udgifterne for Consulatet beløber sig til ialt Mrk. 139-1, som ønskes refunderet, og som Strasoldo har angivet, at hans herværende Familie vil betale. Den gamle Grev Strasoldo, der giennem Magistraten bliver afkrævet Beløbet, giver blankt Afslag under Henvisning til sine trange Kaar, og af en Skrivelse fra Sønnen sees det, at Rejsen paa Grund af Havari paa Udturen var trukket saa længe ud, at han allerede ved Ankomsten til Livorno var løbet læns, og hos Familien fandt han den koldeste Modtagelse, og for Resten vil han have staaet i den Formening, at det var den kjølige Familie, der havde paataget sig Omkostningerne ved hans Hjemsendelse, som det aldrig havde været hans Tanke at bebyrde sin gamle Fader med, hvis Kaar han kendte. Han har nu ellers paa Consulatet underskrevet godt nok paa, at han skulde, kunde og vilde refundere Beløbet i Kjøbenhavn. Det vilde til nærmere Oplysning om Strasoldo's Familieforhold have været rart, om Consulen havde anført Navnene paa »der sogenannte Oheim in Pisa« som paa Slægtningene i Mailand. Af »Biografisk Lexikon des Kaiserthum Oesterreich« Bind 39, Side 291, sees det, at en Greve Julius Joseph Strasoldo i 1814 til 1818 er Politidirecteur i Milano og fra 1818 Regeringspræsident smstds.

Af Skiftets Papirer sees det, at Strasoldo i Aaret 1824 har faret som Skibssecretair med Fregatten Freya, med hvilket Skib den senere Christian VIII den Sommer sejlede til Bornholm, og under 30te August 1825 bliver han Mynsterskriver i det holstenske District med en Gage af 200 Rdlr. Han forbliver dog kun et Par Aar i Embedet, dels er Gagen umulig at leve af i Altona, hvor alt er saa dyrt, og dels har han været plaget af en Øjensygdom, hvorfor han søger Afsked og ved kgl. Resolution af 25de Maj 1827 tillægges der ham 100 Rdlr. aarlig i Vartpenge. Han synes derefter at have ernæret sig ved Informationer her i Byen, men i 1831 søger og faar han Tilladelse til i to Aar at nyde sine Vartpenge i Gothenborg. Det kan dog ikke sees, at han har gjort Brug af Tilladelsen, han synes hele Tiden at have haft Lejlighed her i Staden. Under 24de December 1837 faar han Krigs Cancellie Secretairs Character, men da han i 1840 har ansøgt om at faa Søkrigs-Commissairs Character, faar han Afslag den 26de Maj s. A.

Han lever sine sidste Aar i Klareboderne 3, hvor han har lejet Værelse hos en Kunstdrejer Dehsens Enke, A. D e h s e n. Efter

nogle faa Dages Sygeleje paa Frederiks Hospital, afgaar han ved Døden der den 5te September 1840 af Brystbetændelse.

Udover de alt nævnte Papirer paa Skiftet kan det sees, at der har været fremlagt »en af Grev Rudolph Strasoldo under 18de December 1821 udstedt, den 19de s. M. notarialiter attesteret Declaration, hvorved han har legitimeret sine naturlige Børn: Carolus Rudolphus, Ignatius Ludovicus og Wilhelmine Henrica som ægte Børn. Herved Tegningen af et Vaaben, der efter den tilstedeværende Søns [Carl Rudolph] Erklæring er Familiens«. Dette Dokument findes desværre ikke mere ved Sagen. Derimod findes en notarialiter bekræftet til dansk oversat ,Copie af Kuldlysnings Declarationen, som er udstedt 27de September 1831 og altsaa synes at maatte være identisk med den Copi, der efter Vedtegning i Notarial Protokollen er udfærdiget til Vilhelmina Henrica Strasoldo, der muligen har benyttet den som Legitimation ved Skiftebehandlingen, og da denne Copi har en Vedtegning paa Foden saalydende: »vidi. B. F. Rönne«, som maa være B o n e F a l c h R ö n n e, Sognepræst i Lyngby 1802—1833, formoder jeg, at hun, da hun skal giftes i 1831, har benyttet den som Legitimation, en Slags Daabsattest. Efter en Copien given Blyantspaategning skal Originalen være vedlagt Revisions Forretningen, men senere er rimeligvis disse to Papirer ombyttede og mon ikke Originalen sluttelig er havnet hos Wilhelmine Strasoldo, som har ladet Copien tilbage i Stedet.

Jeg har under en Retssag fra 1829 stødt paa Ignatius Ludovicus, som Vidne. Han gjør ikke noget betydeligt Indtryk, men synes Hæderligheden selv. Hans Omgang synes at have været Borgerskabet i Kjøbenhavn.

Han er ved sin Død ugift og barnløs. Han efterlader sig kun det Nødtørftigste, saa om nogen Arv efter ham bliver der ikke Tale.

Hvad den ældre Broder C a r l R u d o l p h angaar, er det kun saare lidet jeg ved om ham. Hans tidligste Barndom kjendes saa lidt som den yngre Broders og i 1801 har han altsaa været paa Rejse til Ostindien. Da han senere i Livet og ogsaa her paa Skiftet efter Broderen kalder sig »forhenværende Premierlieutenant i den italienske Hær«, kan man formode, at han har været med Faderen paa dennes Rejse til Italien (Friaul) i 1807, og at det er ved denne Lejlighed, han er kommet i den Vej. Af Vejviseren kan man fra 1821 finde ham boende hos Faderen som »C. Strasoldo, Premierlieutenant«, men allerede fra 1823 er han flyttet til Store Kongensgade 261 og senere i andre selvstændige Lejligheder. Af Folketællingslisterne 1834 og 1840, sees han at have været gift med M a r i a n n e, født D o m a n s k y, i 1834 angives hun at være 44 Aar, og i 1840 til

52 Aar, saa hun er vel altsaa født o. 1793. Ægteskabet kan der vist sættes et Spørgsmaalstegn ved, for da hun den 25de September 1842 dør af Kræft paa Almindeligt Hospital, hvad der er tilført den Romersk Catholske Menigheds Begravelsesbog, er der tilføiet senere: »Sie war mit Strasoldo nicht verheirathet sondern mit einen Robert in Rusland und soll eine geborene Domansky gewesen sein. Ihr Mann soll nicht mehr leben«. Lieutenanten synes altsaa at have ført Faderens Traditioner videre. Han selv er ved Hustruens Død i 1842 stærkt reduceret. Han kalder sig Commissionair. Af Papirer paa hans Skifte fremgaar det, at han er død som Patient paa Sanct Hans Hospital den 18de Juni 1844 efter et længere Sygeleje. Han dør barnløs.

Det tredie og yngste af den gamle Grev Strasoldo og Theresia de Neels Børn er Datteren *Wilhelmina Henrica*, der skal være døbt den 18de Juni 1787. Da han den 9de Februar 1787 søger om Indigenat³⁾, angiver han sin Familie til at bestaa af sex Personer, som maa være ham selv med Theresia de Neel og Børnene *Joseph*, *Rosa*, *Carl* og *Ignatius*, og *Wilhelmina* er paa det Tidspunkt endnu ikke født — og den lille i 1782 døbte Datter *Marie Elisabeth* er allerede død. *Wilmina Henrica* er som ganske ung — før 1801 — kommet til Admiralinde *Lous* »som antaget Barn«, og hun synes at være forblevet hos Admiralinden til dennes Død den 16de April 1830 hos hendes Datter og Svigersøn, i hvis Hjem hun har boet siden 1815—16, hvad der fremgaar af følgende. Admiralindens eneste voxne Datter *Mette Christine Caroline Lous*, døbt i Holmens Kirke 1780, 3die August, er i Aaret 1800, den 12te Juli blevet gift med den senere Oberst *Caspar Hermann von Benzon*, Søn af Oberstlieutenant *Christian Benzon* og *Albertine Christine von Heinen*, født 1774, 18de November og død i Kjøbenhavn 1842, 16de August. Den 30te Januar 1841 gjør dette barnløse Ægtepar Testamente saaledes²²⁾, at der af Formuen oprettes to Legater, nemlig 1. Det *Caroline Benzon Lou'ske* Legat og 2. *Caspar Benzons* Legat. Efter Testamentets § 10 sees det: »Mine Strasoldo, der har haft sit Ophold hos afdøde Admiralinde *Lous* og som for Tiden er gift med *Gartner Olsen* skal ubetinget, saalænge hun lever, nyde en Portion af Legatet eller 200 Rdlr. Sølv...«. Men hun har sikkert ogsaa erholdt noget ved Admiralindens Død, hvad der har sat hende i Stand til at blive gift et Aarstid efter dette Dødsfald, thi den 4de November 1831 indgaar hun i Lyngby Kirke Ægteskab med *Gartner Niels Ditlev Olsen* i Virum, der er født 27de Juli 1806 i Svendborg. Da han dør allerede den 1ste August 1842, kan der paa det i den Anledning afholdte Skifte sees en Del om Ægte-

parrets Forhold. De har oprettet reciprokt Testamente og i dette tales der om, at de har en Formue af 700 Rdlr., som sikkert skyldes hende og vel stammer fra Admiralinden. Ægteparret har købt sig et Hus i Virum, som hun ved Mandens Død bliver hensiddende med i uskiftet Bo. Med lidt paa Kistebunden har hun endnu været et attraaværdigt Parti og 12te September 1845 ægter hun, 58 Aar gammel, i Lyngby Kunstdrejer Ole Adolph Maro Winding, der skal være født i Randers i 1812 og vel er identisk med det Drengbarn af samme Navn, der efter Lengnichs Kirkebogsuddrag skal være født den 9de Maj 1812 i Randers, som sjette Barn af Procurator Andreas Daniel Winding og Anna Elisabeth Møller. Henriette Strasoldo synes at have levet med denne Ægtefælle til sin Død den 19de September 1862 i Virum, som han bekjendtgjør i Berlingske Tidende for 22de September s. A. saaledes:

»Efter et kort Sygeleje bortkaldte Gud til den evige Hvile, Fredagen den 19de September, min i 17 Aar tro og hengivne Kone Wilhelmine Henriette Vinding, født Strasoldo, hvilket her ved sørgeligst meddeles Slægt og Venner.

Virum den 20de September 1862.

O. A. M. Vinding.«

Den 20de s. M. er Enkemanden Vinding mødt op paa Nordre Birks Skifteret²⁴), hvor han anmelder Hustruens Død med Tilføjende, at hun ikke har efterladt sig Børn med Comparenten, men har efterladt en udenfor Ægteskab avlet Søn Caspar Rudolph, 54 Aar gammel. Ifølge et oprettet Testamente er Længstlevende Afdødes eneste Arving.

Skiftet gaar sin Gang, og der fremlægges Samtykke af 14de Februar 1863 fra den Afdødes eneste Søn, Post- og Dampskibs-expediteur Caspar Rudolph i Bergen til, at Enkemanden indtil videre hensidder i uskiftet Bo, hvorefter han den 4de Marts 1863 erholder den fornødne Tilladelse.

Da Vinding imidlertid nogle Aar efter vil indgaa nyt Ægteskab, bliver den 6te Juni 1868²⁴) reassummeret: Boet efter afdøde Wilhelmine Henriette, født Strasoldo, og Kunstdrejer O. A. M. Vinding af Virum. Hendes eneste Søn og Arving, som nu kaldes Caspar Richard(!) Rudolph af Bergen er død, efterladende sig Enke og to myndige Børn, som Vinding vil have fyldestgjort, og da dette fremgaar at være sket af de nu fremlagte Attester, tiltræder Vinding som eneste og myndige Arving Boet, hvorefter han 14de August s. A. i Hellig Gejst Kirke ægter Enke efter en den 6te October 1863 i Nybrogade 16 afdød Tømrersvend Anders Lauritz Andersen, Caroline Wilhelmine, født Peter-

sen, der maa være født i 1824. Hun dør allerede den 19de August 1871, medens han, der ved sit andet Ægteskab har nedsat sig som Pantelaaner i Kjøbenhavn — han har vist fortsat en oprindelig af sin sidste Svigermoder allerede tidligere dreven Forretning, hun kaldes i Folketællingen 1850 for »Sættekone« — nu selv en tidlang fortsætter Forretningen. Senere kalder han sig Kunstdrejer og han dør endelig den 9de Marts 1890.

Af de ved det sidste Skifte i Nordre Birk i 1868 fremlagte Papirer fremgaar det, at Caspar Richard(!) Rudolph er død 9de Juni 1864, efterladende sig Enken Mette Margrethe Rudolph, født Røepstorff, og to myndige Børn, nemlig Herman Karl Gyldenstjerne Rudolph og Wilhelmine Henriette Rosenkrantz Rudolph.

Af Danmarks Adels Aarvog, Bind XXXIV, 1917, under Slægten de Roepstorff, sees det Side 439, at Mette Margrethe de Røepstorff, født 1799, 12 Januar, † 1884, 3die November, har været gift med Litograph Caspar Rudolph, født 5te Juni 1808. Jeg tænker, at han er identisk med det paa den herværende Fødselsstiftelse den 11te Juni 1808 døbte Barn Nr. 228, Caspar Rudolph, som er født den 5te Juni 1808. Barnet maa være avlet under de forvirrede Forhold her i Kjøbenhavn under Bombardementet 1807.

Hvem Faderen til Wilhelmine Strasoldo's Barn Caspar Rudolph har været meldes der intet om, men der kan dog giennem Barnets Navn opstilles en temmelig sikker Formodning. Seer man hen til den Interesse, hun — ved til Efternavn at give Barnet sin gamle Faders Fornavn Rudolph — har vist, for gennem dette Navn at give Barnet en vis Tilknytning til hendes egen Slægt, saa var det jo muligt, at det ved Fornavnet »Caspar« var søgt knyttet til dets Fader — hvad der muligvis har været begge Forældres Ønske, og hvad jeg tror har været Tilfældet. Kaster man et Blik ud i hendes os bekjendte Omgangskreds, støder vi paa Caspar Hermann von Benzon, Admiralinde Lous' Svigersøn, som den i 1807 unge Wilhelmine Strasoldo sikkert jævnlig er stødt paa. Og undersøger vi paany det af Ægteparret Caspar Hermann von Benzon og Caroline von Benzon, fød Lous, den 30te Januar 1841 oprettede Testamente²²), saa have de »eftersom vi ingen Livsarvinger efterlader os — — besluttet efter begges Død, saaledes at disponere over for fælleds efterladte Formue

§ 1.

At der af de efter vor afdøde Svigermoder og Moder, Enkefru Admiralinde Dorothea Lous, fød Jenssenius, af mig Caroline Benzon i sin Tid arvede og paa hendes Navn tildels endnu lydende kongelige Obligationer skal oprettes et Legat under Navn af det »Caroline Benzon Louske Legat til Bedste

- A. for den afdøde Admiralinde Dorothea Lous, fød Jensenius, hendes Slægt saavel mandelig som qvindelig, og
 B. ligeledes for dem af afdøde Admiral Andreas Lous' Slægt« og under

§ 20.

»Af alle vore øvrige Capitaler og Ejendele oprettes en Legat-capital under Navn af »Caspar Benzons Legat« for de Efternævnte af hans Slægt, som efter dette Legats Bestyrere maatte ansees — —

A.

Dette Legat oprettes til Bedste for nulevende Kammerjunker Jacob von Benzons, Afdøde Kammerherre P. Ulrik Frederik von Benzons og ligeledes afdøde Kammerjunker Major Lars von Benzons, ægte Børn og disses Descendenter.«

Ved Testamentet er Arvemidlerne saaledes bestemt til Gunst for en Kreds af det barnløse Ægtepars nærmeste Slægtninge, idet der dog ved forskellige §§ er sørget for en Del Personer, som i levende Live har staaet dem nær, med en Rentenydelse, og ligesom vi foran i § 10 fandt »Mine Strasoldo« betænkt efter det Forhold, hvori hun havde staaet til den afdøde Admiralinde med en Legatportion af det »Caroline Benzon Louske Legat«, saaledes findes der i § 20, under Punct H. en saalydende Bestemmelse vedrørende »Caspar Benzons Legat«:

H.

»Fire Legatportioner eller disses Beløb, 1200 Rdlr. Sølv, skriver Tolv Hundrede Rigsbankdaler Sølv, skulle efternævnte udenfor Familien ubetinget nyde aarlig, saalænge de leve, hver med det halve eller 600 Rdlr. Sølv, skriver Seks Hundrede Rigsbankdaler Sølv

1. Caspar Rudolph, Litograph, som for Tiden opholder sig i Bergen i Norge, og der er gift med en Frøken Røepstorff.
2. Carl Hansen, som har taget Skolelærer Examen paa Jonstrup Seminarium, og for Tiden opholder sig i Sielland.

Saa skal og disses Enker, naar de ikke ere traskilte, ubetinget nyde, saalænge de leve, hver 300 Rdlr. Sølv, skriver Tre Hundrede Rigsbankdaler Sølv.«

Af Papirerne paa Skiftet, da Fru Benzon er død 18de Januar 1861, sees det, at begge disse fornævnte Personer allerede fra 1846 har haft Understøttelse, at Caspar Rudolph den 30te Juli 1832 er ægteviet til Frøken Metha Margretha von Roepstorff, og at Skolelærer Carl Hansen, hvis fulde Navn er C a r l H e r m a n H a n s e n, er Skolelærer og Kirkesanger ved Ruds Vedby Kirke, Løve Herred, Holbæk Amt, samt endelig, at han lever i Ægteskab med C a t h r i n e A m a l i e J a c o b i n e H e l t, til hvem han er ægteviet den 9de December 1841. Efter »Den jonstrupske Stat 1790—1814«, Side 117, er Carl Herman Hansen født i Kjøbenhavn den 4de Februar 1817, opdraget hos Lærer Steenum i Tusse og efter hans

Død hos Lærer Peter Olsen sammesteds. 1840 Hjælpelærer i Udby, Koll: 20de November 1841, Lærer og Kirkesanger i Ruds Vedby, entlediget i Januar 1881 og død 16de Marts s. A.

Disse Data synes at tale for sig selv.

Henvisninger.

1. Kneschke (Ernst Heinrich, Prof. Dr.): Neues allgemeines deutsches Adels-Lexikon, 1870, v. Wurzbach (Dr. Constant v.): Biographisches Lexikon des Kaiserthum Oesterreich, 1879, Bind 39.
2. Commercecollegiets Forestillinger 1785, Nr. 18. Rigsarchivet.
3. Naturalisations-Patenterne, 1788, 15de Februar, R. Sielewsky. Rigsarchivet.
4. Kjøbenhavnske Skifter, 1840—41, Nr. 46, Krigscancellisecretaire og forhen: Mynsterskriver Ludovico Ignatius de Strasoldo. Landsarchivet for Sjælland.
5. Som under 4.
6. Sjællandske Registre 1722, Side 270. Rigsarchivet og O. Nielsen: Kjøbenhavns Diplomatarium, Bind VIII, Side 553.
- 7 a. Rentekammeret, Kjøbenhavns Kontors Journal 1796, Nr. 1020.
Grev Strasoldo har ved et Par Arrangements, først ca. 1790 med Forvalteren ved Frederiks Kirkeplads, Schoubye, og endelig efter Ansøgning af 8. December 1796 til Rentekammeret, under 14. Januar 1797 erholdt Tilladelse til, mod en aarlig Godtgørelse af 4 Rdlr., at benytte et Stykke paa 37 Alens Længde og 33 Alens Bredde af den Del af Kirkepladsen, der grænser op til Bagsiden af det af ham beboede Hus, der som det foran saas's, er Bagbygningen til det nuværende Gadenummer 27 i Fredericiagade, og det er dette Areal, som Strasoldo dyrker som Have.
- 7 b. Finantz Collegii Journal, 1798, etv. 259. Rigsarchivet.
8. Commerce Collegii Danske Journal, 1794, Nr. 90. Rigsarchivet.
9. Commerce Collegii Danske Journal, 1795, Nr. 230. Rigsarchivet.
10. Industrifagets Journal, 1811, Nr. 664. Rigsarchivet.
11. Som under 9.
12. Executor og Commissarieskifter i Hof- og Stadsretten, 31/36, Benzon, Mette Christine Caroline, og tidl. af: Mand Oberst Caspar Hermann Benzon, 1864. Landsarchivet for Sjælland.
13. Industrifagets Journal 1807, Nr. 120, Rigsarchivet.
14. Industrifagets Journal 1806, Nr. 915. Rigsarchivet.
15. Som under Nr. 10.
16. Industrifagets Journal 1808, Nr. 1238. Rigsarchivet.
17. Industrifagets Journal 1811, Nr. 35. Rigsarchivet.
18. Hans Birch Dahlerup: »Mit Livs Begivenheder«, Bind II, 1815—1848, Kjøbenhavn 1909, Side 1.
19. Kjøbenhavnske Skifter 1824—25, Nr. 45, Greve Rudolph de Strasoldo. Landsarchivet for Sjælland.
20. Notarial Documenter 1821, Nr. 741. Landsarchivet for Sjælland.

21. Commercecollegiet, Indberetninger fra Consulaterne i Italien, Nr. 505, Rigsarchivet, Kjøbenhavns Magistrats 1ste Secretariats Copiebog for 1823, Raadstuearchivet.
22. Som under Nr. 12.
23. Kjøbenhavns Amts Nordre Birks Skifteprotocol 1837—42, Side 537, Landsarchivet for Sjælland og Danske Cancellies 2 Departements Testamenter 1842, 66 B. Rigsarchivet.
24. Nordre Birks Skifteprotocol 1862—65, Folio 88 og 1865—68, Folio 411. Nordre Birks Skifteafdeling.

Af trykte Kilder skal jeg særlig henvise til de af Dr. phil. Louis Bobé i hans Værk »Efterladte Papirer fra den Reventlowske Familiekreis«, Bindene VI, Side 579, VII, Side 491 og VIII, Noterne Side 37, fremdragne Oplysninger om Grev Strasoldo, der har været mig til stor Nytte ved Udarbejdelsen af min foranstaaende Undersøgelse.

Billedhuggeren Jens Adolf Jerichau's Slægt.

Nogle Oplysninger samlede i Anledning af 50-Aaret for hans Død.

Ved **E. Juel Hansen.**

Slægten Jerichau har sikkert intet andet tilfælles med den adelige Slægt Jerichow, der havde taget Navn efter Slottet og Byen Jerichow »im Havelbergischen Spregel« (jfr. Dr. Leopold Freiherr von Ledeburs Artikel: »Die Herren von Jerichow und ihre Stammgenossen« i det af ham udgivne »Archiv für Deutsche Adels-Geschichte«. I. Theil, Berlin 1863) end Navneligheden. I de ældre Kirkebøger for Assens staves Navnet snart Jerico, snart Jericho, hvilket kan tyde paa, at Navnet er stavet efter Udtalen og at det oprindelige Navn har været Jerichow. Først i 1790erne staves det Jerichau, hvorimod Navnet Jerichow, som nogle Efterkommere paa Spindesiden ved kgl. Bevilling af 20. Juni 1910 fik Tilladelse til at føre, maa betragtes som det mest korrekte.

Da Slægtens nulevende Medlemmer paa en enkelt Undtagelse nær ikke har vist nogen Interesse for nærværende Arbejde, har det ikke kunnet undgaas, at det i nogen Grad er blevet præget heraf. Dog har Forf. ad andre Veje søgt Oplysninger, især i Richters 100 Aars Dødsfald og i Dødslistene i Personalhistorisk Tidsskrift, hvilket vil forklare de manglende Stedsangivelser.

Ved de mere bekendte Medlemmer af Slægten er kun Stillingerne anført og Biografierne maa søges i de forskellige Leksika saasom Bricka: Dansk Biografisk Leksikon, Erslew: Forfatter-Lexicon, Weilbach: Nyt dansk Kunstnerlexikon og Dahl og Engelseftoft: Dansk biografisk Haandleksikon og de deri værende Litteraturhenvisninger, endvidere kan henvises til Erichsen og Krarup: Dansk historisk Bibliografi (Optrykket 1929) 3. Bd. S. 357 og 800, 2. Bd. S. 405, og for Komponisten Thorald Jerichaus Vedkommende til »Politiken«s Søndagstillæg »Magasinet« 24. Mai 1931, S. 14 f.

Slægtens første kendte Mand her i Landet er nedennævnte Korporal Johan Jochim Jerico, som efterlod sig en Søn, Carl Christian Jerichau, Urtekræmmer i Assens, der var Fader til den berømte Billedhugger Jens Adolf Jerichau.

Første Slægtled.

Johan Jochim Jerico (Jericho), † før 1789. (Er rime­ligvis identisk med Rytter Johan Christian Jerico, der nævnes som Fadder i Assens Kirkebog 30. Sept. 1742). Kaldes i 1766 Korporal ved Major Lente v. Adellers Eskadron af det holstenske Kyrasser Regiment, blev 5. Juni s. A. dimitteret¹⁾. I Kopibog for Krigshospitalskassens Bogholderkontor findes et Afslag paa en af ham indgivet Ansøgning om Pension. Afslaget er dateret 20. Marts 1784 og stilet til »den afskedigede Under Officer Johann Jochim Jerichow i Ausacker i Sognet Husbye, Flensborg Amt«. Som Grund til Afslaget angives, at det er over 10 Aar siden, at han blev dimit­teret, hvorfor han maa henvende sig til det civile fattiges Væsen. Ifølge det samme Kontors Ekstrakter over indkomne Sager var hans Ansøgning dateret 29. Dec. 1783 og var under 3. Marts 1784 blevet anbefalet af det holstenske Rytterregiment, som udtaler, at han var blevet afskediget 5. Juni 1773²⁾. Nicolaj Bøgh skriver i sin Bog »Erindringer af og om Jens Adolf Jerichau«. K. 1884. S. 14 f.: »Jerichaus Farfader var efter al Sandsynlighed en fordreven sachsisk Adelsmand, der kom her ind i Landet og antog Navn efter sin Fødeby Jerichow, ikke langt fra Magdeburg. Han giftede sig efter Sigende med en Bondepige, og da hun havde født ham en Søn — Billedhuggerens Fader — rendte han fra hende og kom ikke mere tilbage; man hørte senere Intet fra eller om ham«. v. 1° 19. Febr. 1745 i Assens t. Karen Møgensdatter, begr. 31. Mai 1765 ss.; 2° 18. April 1766 ss. t. Anna Catharina Nicolais­datter, dbt. 3. Aug. 1735 ss., † 14. Jan. 1818 ss. (D. af Avls­mand i Thorø Nicolai Bundesen og Inger Henriksdatter). Ved Folketællingen 1787 tjente hun hos Jomfru Anne Margrete Møller, der drev en lille Frøhandel i Assens; ved sin Død kaldes hun Enke efter Toldbetjent Jokum J. — Søn af 2. Ægteskab:

Andet Slægtled.

Carl Christian Jerichau, dbt. 29. April 1767 i Assens, † 23. Mai 1821 ss. Løste 3. Jan. 1792 Borgerskab som Urtekræmmer ss.; Premierløjtnant i Borgervæbningen. v. 1° 13. April 1792 (i Huset) i Føns t. Juliana Henriksdatter Rasmussen, f. ca. 1769, † 7. Okt. 1811 i Assens (D. af Forpagter af Sparretorn Henrik R.); 2° 27. Febr. 1812 (i Huset) i Assens t. Karen Birch, f. 5. Jan. 1781 ss., † 6. April 1855 ss. (D. af Kobbersmed Niels Jørgensen B. og Eleonora Hedevig Søetoft). Børn:

1) ifølge Meddelelse fra Hærens Arkiv.

2) ifølge Meddelelse fra Rigsarkivet.

Tredie Slægtled.

af 1. Ægteskab med Juliana Henriksdatter Rasmussen:

1. Anne Cathrine Jerichau, f. 28. Mai 1793 i Assens, † 26. Dec. 1857 i Middelfart. v. 12. Mai 1813 (i Huset) i Assens t. Diderich August Christensen, f. 1789 paa Højrupgaard, dbt. 11. Jan. s. A. i Hillerslev Kirke, † 3. Nov. 1857 i Middelfart (S. af Claus Christiansen og Cathrine Margrete Jahn). Sekondløjtnant ved Fyenske Infanteriregiment 16. Okt. 1808, Premierløjtnant ved Jægerkompagniet i 3. Bataillon 5. Febr. 1811, Afsked 3. Sept. 1814 som Krigsassessor; løste 28. Nov. 1815 Borgerskab i Middelfart som Køb- og Handelsmand, som Billard- og Keglebaneholder 26. Juni 1822 og som Spisevært og Kukkenbager 12. Aug. 1834; en Tid Kæmnerkasserer. Hans Søn, Købmand Niels Peter Andreas Christensens, tre Sønner erholdt ved kgl. Bev. af 20. Juni 1910 Tilladelse til at føre Navnet Jerichow.
 2. Johan Christian Jerichau, f. 9. Juni 1794 i Assens, † 21. Sept. 1863 i Randers. Løste 13. Okt. 1819 Borgerskab som Køb- og Handelsmand i Bogense; flyttede senere til Randers, hvor han var fungerende Extra-Underbetjent, indtil han 23. Dec. 1839 udnævntes til Undertold- og Konsumptionsbetjent; Toldassistent, D. M. 1. Jan. 1859. g. m. Eva Sophie Stein eller Steen, f. ca. 1801, † 9. Febr. 1852 i Randers. Børn: Fjerde Slægtled I.
 3. Henrich Nicolai Jerichau, f. 11. Juli 1795 i Assens, † 12. Aug. s. A. ss.
 4. Henrich Nicolai Jerichau, f. 21. Juli 1796 i Assens. Kon-
ditionerede 1821 i København.
 5. Ernst Bernhard Jerichau, f. 4. Okt. 1797 i Assens, † 25. Febr. 1841 i Paris. Fysiker.
 6. Inger Sophie Jerichau, f. 14. Mai 1799 i Assens, † 10. Sept. 1802 ss.
 7. dødfødt Datter, f. 10. Juni 1800 i Assens.
 8. Peter Andreas Jerichau, f. 28. Juli 1801 i Assens. Løste 14. Okt. 1833 Borgerskab som Købmand i Middelfart. Ugift.
 9. Daniel Ludvig Jerichau, f. 4. Aug. 1802 i Assens, † 24. Aug. 1803 ss.
 10. Daniel Ludvig Jerichau, f. 18. Marts 1804 i Assens. Sø-
mand.
 11. dødfødt Søn, f. 13. Juli 1807 i Assens.
 12. dødfødt Datter, f. 7. Okt. 1811 i Assens.
- af 2. Ægteskab med Karen Birch:
13. Julius Evald Jerichau, f. 8. Nov. 1812 i Assens, † 30. Dec. 1862 ss. Løste 9. Marts 1847 Borgerskab som Købmand ss.,

gik 1858 fallit; Fallitten skyldtes, at de Handelshuse, han havde staaet i Forbindelse med, var fallerede. v. 24. April 1847 i Middelfart t. Juliane Karen Margrete Christensen, f. 27. Juli 1821 ss. (D. af Krigsassessor, Købmand Diderich August C. og Anne Cathrine Jerichau). Børn: Fjerde Slægtled II.

14. Juliane Eleonora Hedevig Jerichau, f. 17. Jan. 1814 i Assens. v. 28. Juni 1845 ss. t. Julius Evald Christensen, f. 24. Jan. 1818 i Middelfart, forulykkede paa en Sejl tur i Øresund 1884 (S. af Krigsassessor, Købmand Diderich August C. og Anne Cathrine Jerichau). Løste 11. Juli 1845 Borgerskab som Købmand i Faaborg, senere Grosserer i København.
15. Niels Frederik Jerichau, f. 9. Febr. 1815 i Assens, † 4. Juli 1872 ss. Lærer ved Realskolen i Odense, senere Kantor ved Assens Kirke og Lærer ved Borgerskolen. Forfatter. Ugift.
16. Jens Adolf Jerichau, f. 17. April 1816 i Assens, † 24. Juli 1883 i Nedre Draaby. Billedhugger. v. 19. Febr. 1846 i det preussiske Gesandtskabs Kapel i Rom t. Elisabeth Marie Anna (Lisinska) Baumann, f. 27. Nov. 1819 paa et Landsted uden for Warschau, † 11. Juli 1881 i København (D. af Kortfabrikant Philip Adolf B. og Johanne Reyer). Malerinde. Begge begr. paa Frederiksberg Assistenskirkegaard. Børn: Fjerde Slægtled III.
17. Jacobine Jerichau, f. 2. Aug. 1817 i Assens, † 11. Sept. 1882 ss. v. 17. April 1842 ss. t. Nicolai Frantz Schwartz, f. 31. Dec. 1818 ss., † 22. Nov. 1881 ss. (S. af eligeret Borger, Garver Hans Jørgen S. og Martine Gløerfeldt). exam. polyt., løste 19. Juli 1842 Borgerskab som Garver i Assens, senere Ejer af Kaals Mølle, Landvæsenskommissær, Amdsraadsmedlem, R. af Dbg. 21. Mai 1874.
18. Caroline Jerisine Jerichau, f. 19. Nov. 1818 i Assens, † 10. Juni 1888 i Odense, begr. i Assens. Pensionær i Graabrødre Kloster i Odense. Ugift.

Fjerde Slægtled.

I.

Toldassistent Johan Christian Jerichaus Børn med Eva Sophie Stein:

1. Juliane Sophie Jerichau, f. 24. Aug. 1819 i Bogense.
2. Carl Christian Jerichau, f. 26. Marts 1822 i Bogense, † 14. April 1823 ss.

3. Caroline Christiane Jerichau, f. 26. Marts 1824 i Bogense, † 5. Febr. 1857 i Kragelund, g. m. Th. Fr. Christensen i Mausing.
4. Carl Christian Jerichau, f. 2. Sept. 1827 i Bogense, Købmand i Nykøbing paa Mors, senere Fotograf i Viborg, v. 1° 26. Nov. 1853 i Nykøbing M. t. Ane Oline Selmer, f. 28. Nov. 1826 i Gadgaard, Helligsø Sogn, † 27. Dec. 1863 i Nykøbing M. (D. af Gaardejer Schack S. og Hedevig Lene Krogh); 2° t. Anna Petra Sabroe, f. ca. 1833, † 12. Nov. 1870 i Viborg (Søndersogn).
5. Christiane Sophie Jerichau, f. 30. April 1830 i Bogense.

II.

Købmand Julius Evald Jerichaus Børn med Juliane Karen Margrete Christensen:

1. Carl Christian Jerichau, f. 28. April 1848 i Assens, † 20. Aug. 1885.
2. Evald August Jerichau, f. 18. Jan. 1850 i Assens, † 17. Okt. 1908. Fabrikant i København. Gift.
3. Caroline Vilhelmine Jerichau, f. 15. Okt. 1851 i Assens.
4. Juliane Karen Margrete Jerichau, f. 7. Jan. 1854 i Assens, † 14. s. M. ss.
5. Jens Adolph Jerichau, f. 29. Aug. 1855 i Assens, † 2. Nov. 1929 i »De gamles Hjem« i Hjallese, Dalum Sogn. fhv. Køkkenchef. g. m. Anna Dorthea Elisabeth Larsen, f. 23. Jan. 1864 i Katstrup Sogn, † 12. Jan. 1929 i Hjallese (D. af Lærer L. E. L. og Anna Mette Nielsen).
6. Peter Andreas Jerichau, f. 10. Dec. 1857 i Assens.
7. Julius Valdemar Jerichau, f. 4. Febr. 1860 i Assens, † 30. Mai 1915 paa Rigshospitalet. Tjener, senere Frugthandler.
8. Julie Evalde Jerichau, f. 27. Juni 1863 i Assens.

III.

Billedhuggeren Jens Adolf Jerichaus Børn med Elisabeth Marie Anna Baumann:

1. Caroline Amalia Jerichau, f. 1847 ell. 48 i Rom, † 21. Okt. 1848 i København (Frels.).
2. Thorald Harald Adolph Carol Lorentz Jerichau, f. 1. Nov. 1848 i København (Frels.), † 25. Dec. 1909 i Christiania. Komponist.
3. Marie Rose Elisabeth Signe Jerichau, f. 22. Juni 1850 i København (Trin.), † 25. Okt. 1893.

4. Nicolaj Harald Adolph Jerichau, f. 18. Aug. 1851 i København (Trin.), † 6. Marts 1878 i Rom. Landskabsmaler. v. 20. Marts 1875 i Konstantinopel t. Marie Kutzner, f. 1850, † 7. Nov. 1876 i Neapel (D. af Gymnasiallærer i Hirschberg Theophilus K. og Charlotte Agathe Baumann, Tvillingsøster til Fru Jerichau-Baumann). Begge begr. ved Cestuspyramiden i Rom. I Ægteskabet fødtes to Børn: Hjalmar, f. 1876 i Konstantinopel, † s. A., begr. paa Prinsesøen i Bosphorus; dødfødt Søn, f. 7. Nov. 1876 i Neapel.
5. Caroline Elisabeth Nanny (Agnete) Jerichau, f. 11. Nov. 1853 i København (V. Frue), † 27. Aug. 1897 i Sirdapore i Indien. Forfatterinde (under Navnet: Agnete Læssøe f. Jerichau). v. 7. April 1873 t. Albert Frederik Læssøe, f. 11. Juni 1848 i Udby, Tusse Herred, † 18. Mai 1903. (S. af Skolelærer, senere Sognepræst Frederik Christian L. og Elisabeth Dorothea Pingel). Sekondløjtnant i Infanteriets Krigsreserve 26. Juni 1867, Kaptajn i fransk Tjeneste 10. Okt. 1870—26. Juli 1871, R. af Æresleg. i April 1872, Premierløjtnant ved 7. Bataillon 1. Nov. s. A., udenfor Nr. 3. April 1873, Direktør for Ingeniørerne i Persien 1875; afskediget af den danske Hær 14. Jan. 1882; Attaché i Udenrigsministeriet i Kalkutta, Oberst i engelsk Tjeneste i Ostindien.
6. Karen Elisabeth Jerichau, f. 24. Jan. 1855 i København (V. Frue), † 13. Febr. s. A. ss. (V. Frue).
7. Louise Johanne Jerichau, f. 27. Marts 1856 i København¹⁾, † 25. Mai 1891.
8. Sophie Dagmar Elisabeth Jerichau, f. 23. Juli 1859 i København (V. Frue). Ved aabent Brev af 31. Okt. 1878 optaget i den danske Adel. v. 4. Nov. 1878 i København (Garn.) t. Christian Frederik Emil von Holstein-Rathlou, f. 11. Nov. 1849, † 29. Jan. 1919 i København (S. af Niels Rosenkrantz v. H.-R. til Stamhuset Rathlousdal og Julie Sophie Dorothea Elisa Volradine von Leitner). Hofjægermester, Besidder af Stamhuset Rathlousdal og Brunswardens Fideikommiss, Ejer af Rodstenseje.
9. Holger Hvidtfeldt Jerichau, f. 29. April 1861 i København (V. Frue), † 26. Dec. 1900 ss. Landskabsmaler. v. 12. Mai 1886 t. Anna Frederikke Birch, f. 1861 (D. af Branddirektør i Roskilde Georg Emil B. og Frederikke Cecilie Leth).

¹⁾ I Folketællingslisten 1860 opgives det, at hun er født i København, men hendes Daab er forgæves eftersøgt i de københavnske og frederiksbergske Kirkebøger.

Søstrene Bardua.

Af Jørgen Swane.

I Ballenstedt, Hertugerne af Anhalt-Bernburgs Residens, fødtes i 1781 og 1798 som Døtre af den tidligere Kammertjener hos¹⁾ Arveprins Alexius,²⁾ Johan Adam Bardua,³⁾ Caroline og⁴⁾ Wilhelmine Bardua. Paa Grundlag af Wilhelmine Barduas Optegnelser og Dagbøger har Professor Dr. Johannes Werner, der tidligere har udgivet »Franziska von Altenhausen« og Maleren Wilhelm v. Kügelgen: Selvbiografi, 1929, udgivet en Bog om Søstrene, der giver et interessant Billede af den ugifte Kvinde i Biedermeiertiden. Meget af den 324 Sider tykke Bog vil imidlertid, bortset fra det kulturhistoriske, være af mindre Interesse for danske Læsere, men den Omstændighed, at Hertugerne af Anhalt-Bernburg var besvoglede med den danske Kongefamilie og Kurfyrsterne af Hessen, og Søstrene Bardua med Aarene knyttedes nær til den hertugelige Familie, bevirker, at der i Erindringerne ogsaa omtales Danske.

Omkring 1800 var Hertug Alexius regerende Hertug af Anhalt-Bernburg; han var gift med Marie Frederikke (1768—1839), Datter af Kurfyrst Wilhelm I af Hessen og Kong Fr. V.s Datter Wilhelmine Caroline. I 1817 blev Hertugparret skilt paa Grund af Hertugindeus Sindssygdøm, der ulykkeligvis nedarvedes paa deres Søn⁵⁾ Alexander Carl, den sidste Hertug af Anhalt-Bernburg.

I Nærheden af Residensslottet i Ballenstedt, i et Hus, bygget opad en Klippe, boede som Eneboerske en gammel Fru v. Ompteda (Catharina Charlotte Baronesse v. der Horst f. 1734 d. 1811 der havde været gift med Baron C. E. v. Ompteda jfr. Bobé: Reventlowske Familiepapirer VII S. 350 f., 447, og IX S. 266, 366). Hun havde tidligere været Overhofmesterinde hos Dronning Caroline Mathilde i Celle og et hemmelighedsfuldt Slør hvilede over hendes tidligere Liv; — muligvis hængte det sammen med Dronning Caroline Mathildes Landsforvisning og Struensees Henrettelse — man fortalte uhyggelige Ting om hende, og Børnene var bange for hende.

Den gamle Dame lod sig aldrig se udenfor sine aflukkede Ene-mærker, og ingen kendte noget rigtigt til hende; som Betjening havde hun kun en gammel Mand, der med et lille graat Æsel kørte ned til Byen og gjorde Indkøb af Livsfornødenheder til hende.* i

Caroline, den ældste af Søstrene Bardua og den betydeligste af dem, havde allerede i sin tidligste Ungdom vist upaatvivlelige Evner i Musik, Sang og Maling, og i 1805 besluttede Forældrene, at hun skulde uddannes særlig i Maling i Weimar, og da det netop traf sig saaledes, at den gamle Kurfyrstinde, der havde været paa Besøg hos Datteren i Ballenstedt, skulde rejse tilbage til Cassel, fik Caroline Tilladelse til at følge med til Gotha. Inden hun fortsatte Rejsen til Weimar, maatte hun synge for Kurfyrstinden, der sørgede for, at hun fik passende Følgeskab videre paa Rejsen. I Weimar gjorde Caroline G o e t h e s Bekendtskab og blev med sit friske og muntre Væsen en hyppig og skattet Gæst i Goethes Hjem. Efter c. 3 Aars Ophold i Weimar, hvor hun bl. a. malede 2 Billeder af Goethe, drog hun, for at fortsætte sine Studier, til Dresden, udrustet med en saa smigrende Udtalelse om hende af Goethe, at hun strax blev optaget i Huset hos den bekendte Historie- og Portrætmaler⁶⁾ G e r h a r d v. K ü g e l g e n. Med Goethe stod hun stadig i Brevveksling og i 1810 viste han sin Interesse for hende ved, sammen med Filosofen S c h o p e n h a u e r s⁷⁾ Moder, at foranstalte en Bortlodning af et af hendes Malerier, Goethe valgte Nr. 7, 17 og 77, men vandt ikke Billedet.

Efter at Caroline Bardua havde tilendebragt sin Uddannelse, vendte hun tilbage til Ballenstedt, hvor hun snart blev en søgt Portrætmalerinde, hvis Ry bredte sig til de omkringliggende Byer, saaledes at hun for Bestillingernes Skyld ofte opholdt sig 1 eller 2 Aar der, men stadig vendte tilbage til Ballenstedt, indtil Familien Bardua efter Faderens Død i 1818 brød op derfra og flyttede til Berlin, hvor Moderen døde i 1825.

Medens Caroline rejste rundt og malede, havde Søsteren ud-dannet sig i Musik og Sang og var med sit elskværdige og fornøje-lige Væsen bleven en kær Gæst saavel paa Slottet i Ballenstedt som i de bedste Kredse i Byen. Efter Moderens Død fulgte Wil-helmine (Mine) stedse med Søsteren paa hendes Rejser og opteg-nede i sin Dagbog udførligt deres fælles Oplevelser. Fra 1829 til 1832 opholdt Søstrene sig i Frankfurt, hvor de bl. a. stiftede Be-kendtskab med Familien B r e n t a n o, i Særdeleshed med ⁸⁾B e t t i n a, gift med Digteren A. v. A r n i m, og Søsteren⁹⁾ K u n i g u n d e, gift med den berømte Retslærde og senere Minister F r. K a r l v. S a v i g n y, hvilket Bekendtskab under Caroline og Mi-nes senere Ophold i Berlin udviklede sig til nært Venskab. I Frank-furt vexlede Arbejde med Tablauer arrangeret af Caroline, Musik-

aftener og Fester. Fra 1832 til 1848 var Søstrene fast bosiddende i Berlin og deres Evne til, trods deres beskedne Herkomst, at komme i Forbindelse med og knytte sig til Datidens Intelligens og Aristokrati, svigtede dem heller ikke her, ligesaa lidt som de andre Steder, hvor de havde opholdt sig.

Disse Aars Ophold var Højdepunktet i Søstrenes Liv, og af Dagbøgerne skal her særlig omtales Stiftelsen af Berliner »Kaffeselskabet«, et kvindeligt Modstykke til de bekendte Berliner Litteratur og Kunstner Sammenslutninger »Onsdagsselskabet« og »Tunnelen over Spree«. Selskabet stiftedes i Marts 1843. De første Medlemmer var, foruden Søstrene Bardua, Bettina v. Arnims ¹⁰) 3 Døtre¹¹), en Datter af Professor v. Graefe, senere gift med Bismarcks højre Haand, Statssekretær Herman v. Thile og en¹²) Datter af Zoologen Lichtenstein, senere kom¹³) Valeska v. Grabow, Hofdame hos Kong Fr. Wilhelm III.s Enke¹⁴) Fyrstinden af Liegnitz,¹⁵) 2 Døtre af General v. Wolzogen og mange flere til. Medlemmerne kaldtes Kaffeologer og havde alle særlige Navne¹⁶), Maximiliane v. Arnim var Præsident under Navnet »Præsident Liljekonval«. Mine Bardua var Redaktør af Foreningens Blad og Protokolfører, og Caroline tegnede til hvert Nummer af Bladet Titelbladet og svævede under Navnet »Altmeister Bardolio« som Foreningens gode Aand over det hele.

Man kan ikke andet end undre sig over, at de gamle Frøkener Bardua, — Caroline var i 1843 allerede 61 Aar og Mine 45 Aar gl. — var i Stand til fuldtud at kunne deltage i den 20aarige Ungdoms Glæder og knytte den til sig, Caroline med det evigt unge varme Sind laa det nær, men i første Række var det dog Mines Værk, og det viste sig senere igennem Søstrenes Liv, at det Venskab, der udviklede sig mellem dem og deres unge Venner, var af en saadan Karakter, at det holdt sig længe efter at Foreningen var opløst, lige til Søstrenes Død.

Kort efter Foreningens Stiftelse opstod det Spørgsmaal, om Herrer kunde være Medlemmer af den; den ivrigste Forkæmper herfor var ¹⁷) Gisela v. Arnim, der meget ønskede, at hendes nære Ven, den senere Litteratur- og Kunsthistoriker Hermann Grimm — som hun 1859 blev gift med — skulde være med. Mine var noget betænkelig ved Sagen, men maatte bøje sig for Henvisningen til, at man havde udnævnt Æventyrdigteren H. C. Andersen — under Navnet »Anderlein« — til Æresmedlem af Foreningen. Senere indtraadte som Medlemmer Digterne ¹⁸) Emanuel Geibel og ¹⁹) Gebhard v. Alvensleben. Kun ugifte kunde være Medlemmer. Ofte blev Gæster indbudte, og Kaffeologerne saa Prinser og Prinsesser, Ministre, Grevinder, Lærde og Kunstnere til deres Møder og opførte i 1845 Tableauer og

efter særligt Ønske det Gellertske Hyrdespil »Baandet« for Kongen og Dronningen af Preusen.

Ved Begyndelsen af et Møde overraskede engang Præsident »Liljekonval« de forsamlede Kaffeologer med den Efterretning, at Æresmedlemmet »Anderlein« havde digtet et Æventyr »Fra den gamle Loftstrappe« og sendt det til Foreningen. Under spændt Forventning læste Præsidenten Æventyret op, og i den almindelige Begejstring derefter besluttedes, at det strax skulde trykkes, og Mine Bardua udbragte et Leve for Andersen. Situationen blev nu noget pinlig for Maximiliane v. Arnim, og hun maatte tilstaa, at Æventyret slet ikke var af Andersen, men af Hermann Grimm, som saa skuffende havde efterlignet Andersens Skrivemaade, at alle havde ladet sig narre deraf.

Selv om H. C. Andersen aldrig kom til noget Møde i Kaffeselskabet, traf Søstrene Bardua dog sammen med ham, og herom skriver Mine i Dagbogen den 4. Januar 1846: »Digteren Andersens Nærværelse sætter hele Selskabet fra Hoffet og nedefter i Bevægelse — han er Dagens Løve. Man taler endel om hans Digterforfængelighed. Professorinde E r d m a n n fortalte mig, at hun 3 Gange havde været indbudt paa ham, hos ²⁰)R a u c h, hos ²¹)T i e c k og hos ²²)Fru S t e f f e n s, men alle Steder var han udeblevet. Tieck havde han ikke engang svaret paa hans egenhændige Indbydelse. Fru v. Schmeling har idag indbudt os til Middag med Andersen. Jeg er spændt paa, om han kommer, og vilde gerne lære ham nærmere at kende, da han jo er Æresmedlem af vort Selskab«. Samme Aften fortsætter Mine: »Den lille Middag forløb paa bedste Maade. — Andersen kom virkelig. Jeg har ikke fundet anden Forfængelighed hos ham end en ren barnlig Digternatur, der vel ikke lader sig saa let fordunkle, hverken af Kongers eller den store Verdens Virakskyer. Han var overordentlig talende, og ledsagede sin Tale med livlige Fagter. Han ser temmelig godt ud, og jeg anslaaer ham til at være 40 Aar gl. Noget troskyldigt præger hele hans Væsen, troskyldig er ogsaa den Maade, hvorpaa han taler om sine Æventyr og øvrige digteriske Produktion. Det kan maaske være, at han i Selskab med Mænd taler lidt f o r m e g e t om sig selv. Han har gentagne Gange været indbudt hos Kongen. I Gaar vilde Vagten i Potsdam ikke lade ham passere, da man ikke vilde tro hans Forsikringer om, at han skulde til Kongen; der havde været en lang Forhandling, indtil endelig en Kammerherre var kommen ham til Undsætning. Andersens Maade at tale paa virker meget komisk ved den Besvær, han har med sit dansk-tyske Sprog. Efter Middagen læste han et Par Æventyr for os og fortalte derefter et om en Boldt og en Top, der laa sammen i en Skuffe.

Da Andersen, som Medlem af »Kaffeselskabet«, havde haft til Hensigt at besøge os, og allerede havde vor Adresse noteret i sin Bog, mødtes vi ikke som fremmede. Caroline har bedt ham om at sidde en Time for sig, da hun gerne vilde male ham, og han har lovet det i Morgen, skønt han i de faa Dage, han har tilbage her inden sin Afrejse, er nærved at blive revet i Stykker af fyrstelige Indbydelser og alle mulige Anmodninger, som en »Løve« maa finde sig i.

6. Jan. 1846. Andersen holdt sit Ord. Han kom i Gaar Morges ved $\frac{1}{2}$ 10 Tiden og blev $1\frac{1}{2}$ Time. I denne korte Tid har Caroline lavet en Skitse af hans Hoved i Olie — og hvor glimrende! Fru Arnim, som endnu ikke havde hørt noget om, at vi havde været sammen med ham, kendte ham strax. Andersen havde medbragt et Bind af sine Æventyr og læste et deraf for os. Et andet maatte jeg læse højt, og Caroline fortalte mig bagefter, at Andersen stadig sagte havde talt med. Han er saa fordybet i sin egen aandelige Verden, at han kun tager liden Notits af andet, men man tør ikke udlægge det som slet og ret Forfængelighed. Forfængelighed søger altid paa en eller anden Maade at skjule sig, men man fanger den dog paa en vis Maade. Hos Andersen er intet at fange, han er saa uforbeholden, saa troskyldig og lykkelig i Følelsen af sine Digtergaver; hvad der bor i ham vælder saa sølyklart over hans Læber, hans barnlige Glæde over hans poetiske Skaberkraft har noget saa naivt og uskyldigt over sig, at alle de ugunstige Udtalelser: »Ja, naar han blot ikke var saa forfængelig« derved bliver slaet af Marken.« —

Mine Barduas Oplysning om, at H. C. Andersen ikke skulde have svaret paa Tiecks Indbydelse eller efterkommet den, stemmer ikke med »Mit Livs Æventyr«, hvor Andersen omtaler, at han spiste Middag hos den syge Tieck sammen med hans Broder Billedhuggeren, Historikeren Raumer og Steffens Enke og Datter. —

Da Søstrene Bardua i 1848 brød op fra Berlin for at flytte til Ballenstedt, blev »Kaffeselskabet« ophævet, dog afholdtes i 1851 under et Besøg af Søstrene i Berlin endnu en Gang 2 Møder — de sidste, men Erindringen om de tidligere muntre Møder bandt Kaffeologerne sammen til deres sidste Dage.

Ved Søstrenes Tilbagevenden til Ballenstedt sad Hertug Alexander Carl (1805—63), det sidste syge Skud paa sin Stamme, som Hertug af Anhalt-Bernburg. I 1834 havde han succederet sin Fader, og hans aandelige Tilstand var allerede da saadan, at Hertug Alexius havde indsat et af høje Embedsmænd bestaaende »Geheime-Conferensraad«, der skulde føre Regeringen for den dertil uskikkede Søn. Trods sin Sygdom var Hertugen i Efteraaret 1834 bleven gift med den 23aarige Prinsesse Frederikke af Slesvig-

Holsten-Glyksborg (d. 1902) en Søster til Kong Chr. IX. Ægte-skabet forblev barnløst og har vel overhovedet ikke været et Ægte-skab i egentlig Forstand. Omtrent hver Sommer var Søstrene i Alexisbad, og traf der i 1842 sammen med Hertugparret, og der udviklede sig hurtigt et Venskab, som med Aarene blev intimere og intimere.

Man kan med Rette spørge om Grunden til dette Venskab mellem det hertugelige Hus og Døtrene af en, hvad der var enhver bekendt i Ballenstedt, ganske vist meget agtet, men dog underordnet Kammertjener. Men Grunden hertil er nærliggende; for den unge livlige Hertuginde betød Samværet med de talentfulde, vidtberejste og med mange berømte Personligheder bekendte Søstre utvivlsomt en velkommen Afveksling og Opmuntring i det traditionelle og paa Grund af Hertugens Sygdom endnu mere indsnævrede Hoflivs stille Ensformighed, og ikke alene for Hertuginde, men ogsaa for hele Hoffet betød Caroline med sin gode Smag og Mine med Theaterblod rullende i sine Aarer, ved Arrangering af smaa Theaterforestillinger og større Festforestillinger, meget som et oplivende Element. Men hertil kom den Tiltro og det Venskab, som Hertugen nærrede til Caroline Bardua paa Grund af hendes sunde, aabne og ærlige Væremåde. Trods den store Aldersforskel mellem dem, hængte han paa en rørende Måde ved hende, og han der ellers ofte pludselig kunde bruse op mod hvemsomhelst, var, saasnart Caroline var omkring ham, rolig, munter og tilfreds. Denne beroligende og gavnlige Virkning, som hun havde paa Hertugens syge Sind, var en vigtig Faktor for Freden ved Hoffet, og paa en Måde endogsaa for Bestaaelsen af Hertugdømmet, der maaske allerede i Hertugens levende Live, hvis Sygdommen skred hurtigt frem, vilde falde til Dessau. Det var derfor ikke blot i Spøg, at Minister ²³v. Schätzell sagde til Caroline, at han i Statens Interesse maatte bede hende aldrig forlade Ballenstedt.

Igennem Aarene havde Hertuginde Frederikke gentagne Gange Besøg af sine Søskende. I 1846 kom Broderen ²⁴)Hertug Carl sammen med sin Gemalinde, Fr. VI.s Datter Wilhelmine, Caroline Bardua malede Hertugen med den »prægtige Elefantorden paa den sorte Frakke.« Som sædvanligt ved festlige Lejligheder havde Caroline Bardua arrangeret nogle Tableauer, hvoraf det sidste »Fremstilling af Slesvig-Holstein« rørte Hertuginde Wilhelmine til Taarer.

En Eftermiddag i 1848 havde Hertuginde tilsagt sin Nær-værelse hos Søstrene til Eftermiddagskaffe; hun kom sammen med sin Moder, ²⁵)Hertuginde Louise Caroline og Søsteren ²⁶)Prinsesse Louise. Hertuginde og hendes Moder sad paa den ene Sofa, Prinsessen og en Hofdame paa en anden, og man talte, — som nu, — om de daarlige Tider. Da kom uanmeldt Broderen ²⁷)Prins Frederik, og

nu gik man fra de sørgelige Tids-Betragtninger over til lystige Polkaer og Mazurkaer. Hertuginde aabnede Klaveret og dansede med sin Broder, medens Prinsesse Louise spillede, senere lod endog den gamle Hertuginde sig lokke ud paa Gulvet. Først ved halvsvy Tiden gik Herskaberne, og paa Trappen sagde Hertuginde: »Hvor har det dog været morsomt idag, maa vi ikke snart komme igen?»

I 1858 var Prins ²⁸⁾Hans paa Besøg hos Søstrene, og Mine havde Fornøjelsen en Aften efter Souper'en paa Slottet at spille Belejringspil med ham. Et Par Dage ind i Januar passerede der Søstrene en morsom lille Historie. Ved Middagstid kom der en Lakaj fra Slottet med en delikat, friskstegt Gaas som en Gave fra Prins Hans. Søstrene var lidt forbausede herover, men tog med Glæde mod Gaasen. De havde imidlertid allerede spist deres Bedyryg, hvorfor de nøjedes med at skære et Par ganske tynde Skiver af Brystet, som de spiste, medens de skar et Ben af til deres Pige Marie. Om Aftenen skulde Søstrene op paa Slottet, og lige inden de skulde til at gaa, kom en af Lakajerne styrtende og spurgte, i bævende Forventning, om de allerede havde skaaret Gaasen i Stykker — det var en rædsom Fejltagelse, at de havde faaet den allerede nu. Prins Hans havde bestilt Gaasen som en Julegave til dem, og den skulde overrækkes dem i Aften oppe paa Slottet, og man var først bleven opmærksom paa Fejltagelsen, da Prinsen havde sendt Bud ned i Køkkenet, om Gaasen dog ikke snart var færdig, saa at han kunde faa den op og pakke den ind til Julegave. I en Fart blev Gaasen hentet frem fra Spisekammeret og vandrede igen op paa Slottet tilligemed Laarbenet, som Pigen heldigvis havde gemt til sin Aftensmad — men uden de af Søstrene fortærede 2 Skiver af Brystet. Oppe paa Slottet syede nu Kokken Benet godt fast paa Gaasen, gav den en rask Opstegning og pakkede den selv ind i 5 Stykker tykt Papir, hvorefter den tilligemed de andre Julegaver blev lagt i Gavekurvene i de hertugelige Saloner. Da Rækken kom til Gaasen, blev det dertil hørende komiske Digt læst højt, og Søstrene modtog med fremhyklet Forbauselse den gode, gamle Bekendt.

Hidtil var alt gaaet godt, men nu vilde saavel Hertuginde som den fyrstelige Giver gerne se Dyret. Mine kludrede med Udpakningen saa meget hun kunde, men da hun kom til det femte og sidste Indpakningspapir, blev hun baade varm og kold — de manglende Stykker Bryst vilde afsløre hele Bedraget. Da fik hun en lys Idé, og spurgte Hertuginde, om det fedtede Papir ikke var farligt for Silkemøblerne, og uden at vente paa Svar fløj hun som en Vind med Gaasen under Armen ud i Galleriet, hvor Lakajerne ængstelig havde afventet, hvorledes Sagen udviklede sig.

I 1863 var der stort Besøg paa Slottet i Ballenstedt, foruden den gamle Hertuginde Louise og hendes Datter Prinsesse Louise, der lige var bleven udnævnt til Abbedisse for det adelige Kloster i Itzehoe, kom rejsende Prinsesse ²⁹)Marie af Anhalt-Dessau, en Søster til Dronning Louise, og hendes unge Datter ³⁰Hilda, samt paa Tilbagerejsen fra Prinsesse Alexandras Bryllup med Prinsen af Wales, Prins Christian (Kong Chr. IX. af Danmark) med Gemalinde og alle deres Børn, dog synes Prins Valdemar, der da kun var 4 Aar, ikke at have været med. Til Ære for alle disse kære tilrejsende Slægtninge lod Hertuginde Frederikke 3 Galladiner og andre Festligheder afholde. Naturligvis deltog Søstrene Bardua ogsaa heri, og ved en Festlighed kom den gamle Hertuginde Louise Caroline selv hen og forestillede sine Sønnebørn for dem, og Mine skriver herom: »saavel Prinserne ³¹)Frederik og ³²Vilhelm som Prinsesse ³³)Dagmar var meget indtagende, og ikke mindre deres Forældre, der underholdt sig ganske som Privatpersoner med os, og saaledes, at man mærkede, at det ikke blot var af Høflighed, men ogsaa af Venlighed overfor os. Da Lakajen kom med Theanretningen, og Caroline sagde »Nej Tak, først bagefter«, lavede Prins Christian selv en Kop til hende. Efter den musikalske Underholdning kom den prinselige Familie endnu engang hen og talte med os.«

Til Søstrenes store Overtaskelse kom Prins Hans et Par Dage efter ind til dem og sagde, at hans Svigerinde gerne vilde aflægge dem et lille Besøg og umiddelbart derefter kom Prinsesse Louise med sine 2 Døtre. Prinsesse ³⁴)Thyra havde en Buket Violer med, som hun lige før havde plukket i Slotsparken. Prinsesse Louise, som jo ogsaa selv malede, besaa med Interesse Caroline Barduas Malerier. Om Prinsesserne skriver Mine: »Prinsesse Dagmar har en fin, gennemsigtig Teint, og mørke Øjne og Haar, Munden er en lille Smule tyk, men smukt formet. Man kan udmærket forestille sig hende som fremtidig Storfyrstinde eller Kejserinde af Rusland, endskønt hun endnu kun er Backfish. Prinsesse Thyra er, tror jeg, 10 Aar gammel og en sød lille Pige med lange lyse Krøller.« Kort efter, at de fornemme Gæster var gaaet, kom ogsaa de fremtidige Konger af Danmark og Grækenland, Prinserne Frederik og Wilhelm paa Besøg. Et Øjeblik efter kom Prins Hans, »unzer Prinz Hans«, som Mine altid kalder ham, tilbage, og gjorde for Spøg et Buk lige til Jorden for sine unge Nevøer.

Om Aftenen var Søstrene med i Familiekredsen paa Slottet, hvor man efter The morede sig med at »skrive Sedler«, og Prinsesse Louise af Danmark spillede 4hændigt med sin Svigerinde Prinsesse Louise.

Den 9. April afrejste de danske Gæster, kun Prins Fredi (Frederik) blev et Par Dage endnu. Prinsesse Louise gav ved Afskeden Mine et Fotografi af Prinsesse Alexandra og Prinsen af Wales, saa Søstrene nu havde Billeder af alle hendes Børn. Den 11. rejste de sidste Gæster og Søstrene stod i Vinduet og hilste paa dem, da de kørte afsted; Vognvinduene blev aabnede, og Mine bemærker særligt, at hun saa Prins Fredis gode Ansigt hjerteligt nikke op til dem. »Denne unge Prins har ved sit naturlige venlige Væsen vundet alles Hjerter.«

Disse Fester var de sidste, som holdtes paa Slottet af Hertuginde Frederikke som regerende Hertuginde af Anhalt-Bernburg, siden 1855 havde hun været Medregent, d. 20. August 1863 døde Hertug Alexander Carl i Hoym; med ham uddøde Linien Anhalt-Bernburg, og Hertugdømmet tilfaldt Hertug Leopold Frederik af Anhalt-Dessau. Hertuginde fik en Fløj af Slottet i Ballenstedt stillet til sin Raadighed, medens Hertug Leopold vilde benytte Resten. Der viste sig nu den Vanskelighed for de to Hofholdninger, at der kun var et Køkken i hele Slottet, og det gav Anledning til forskellige Smaastridigheder og megen Discussion. I November s. A. fik man dog nyt og andet at tale om, da Prins Christian blev Konge af Danmark; Hertuginde var saa opfyldt af Broderens Ophøjelse, at endog Køkkenstridighederne med Hertug Leopold ganske traadte i Baggrunden.

For Søstrene Bardua var Timeglasset nu ved at rinde ud; d. 2. Juni 1864 døde Caroline ret pludseligt, og et inderligt Samliv gennem 50 Aar opløstes. Adskillelsen fra Søsteren varede dog ikke længe for Mine, idet hun Aaret efter, d. 17. Juni 1865, døde. Mindet om de to gamle Damer er forlængst forsvundet, ligesom deres Grave paa den stille Kirkegaard i Ballenstedt, men det Tidspunkt er kommet, som Caroline forudsaa, da hun opmuntrede den tøvende Mine til at nedskrive sine Oplevelser med de Ord: »Skriv du kun, der vil komme en Tid, hvor alt, hvad der findes i dem, vil være af Værdi.«

Noter.

- 1) Alexius Frederik Christian, 1767—1834, Hertug af Anhalt-Bernburg.
- 2) Johann Adam Bardua, 1740—1818, Kammertjener.
- 3) Caroline Bardua, 1781—1864, Malerinde.
- 4) Wilhelmine Bardua, 1798—1865.
- 5) Alexander Carl, 1805—1863, Hertug af Anhalt-Bernburg.
- 6) Gerhard v. Kügelgen 1772—1820, Maler, Fader til Hofmaler Wilhelm v. K.
- 7) Johanna Schopenhauer 1766—1838.
- 8) Bettina Brentano, 1785—1859, g. m. Digteren Achim v. Arnim.

- 9) Kunigunde Brentano, 1780—1863, g. m. Professor i Berlin, Friedrich Carl v. Savigny, 1779—1861.
 - 10) Armgard v. Arnim, 1821—1880, g. m. Grev Albert v. Flemming, Gisela og Maximiliane.
 - 11) Ottilie v. Graefe 1816—1898, g. m. Hermann v. Thile 1812—1889.
 - 12) Marie Lichtenstein, g. m. Pastor Hoffmeister.
 - 13) Valeska v. Grabow, Hofdame.
 - 14) Augusta, Komtesse v. Harrach, 1800—1873, 1824 tildelt Tiltens Fyrstinde af Liegnitz og morganatisk gift med Kong Frederik Wilhelm III. af Preussen.
 - 15) Anna og Pauline, Friherrinder v. Wolzogen.
 - 16) Maximiliane v. Arnim, 1818—1894, g. m. General, Grev Eduard v. Oriola.
 - 17) Gisela v. Arnim, 1827—1889, g. m. Hermann Grimm 1828—1901, Litteratur og Kunsthistoriker.
 - 18) Emanuel Geibel, 1815—1884, Digter.
 - 19) Gebhard v. Alvensleben, 1816—1895, Digter.
 - 20) Christian Rauch, 1777—1857, Billedhugger.
 - 21) Ludwig Tieck, 1773—1853, Digter.
 - 22) Digteren Henrik Steffens Enke, Hanna f. Reichardt.
 - 23) Max v. Schätzell, 1804—1879, Minister.
 - 24) Carl, Hertug af Slesvig-Holsten-Glyksborg, 1813—1878, g. m. Prinsesse Wilhelmine Marie af Danmark 1808—1891, 1. Gang gift med den senere Kong Fr. VII.
 - 25) Louise Caroline, Hertuginde af Slesvig-Holsten-Glyksborg, 1789—1867, Datter af Landgrev Carl af Hessen, g. m. Hertug Wilhelm Paul Leopold 1785—1831.
 - 26) Louise, Prinsesse af Slesvig-Holsten-Glyksborg 1820—1894, Abbedisse for Klosteret i Itzehoe.
 - 27) Frederik, Hertug af Slesvig-Holsten-Glyksborg, 1814—1885, g. m. Prinsesse Adelaide af Schaumburg-Lippe, 1821—1899.
 - 28) Hans, Prins af Slesvig-Holsten-Glyksborg, 1825—1911, dansk General.
 - 29) Marie Louise Charlotte, Prinsesse af Hessen, 1814—1895, g. m. Frederik August, Prins af Anhalt-Dessau, 1799—1864.
 - 30) Hilda Charlotte, Prinsesse af Anhalt-Dessau, f. 1839.
 - 31) Kong Frederik VIII. af Danmark, 1843—1912.
 - 32) Kong Georg I. af Grækenland, 1845—1913.
 - 33) Kejserinde Dagmar (Maria) af Rusland, 1847—1928.
 - 34) Hertuginde Thyra af Cumberland, 1853—1933.
 - 35) Leopold Frederik, Hertug af Anhalt-Dessau, 1794—1871, g. m. Prinsesse Frederikke af Preussen, 1796—1850.
-

Bidrag til Johannes Ewalds Slægts Historie.

Ved Th. Hauch-Fausbøll.

Der er langt igen, inden Johannes Ewalds Slægts Historie ligger fuldstændig klar, foreløbig har Dr. Louis Bobé og nu sidst Pastor Aage Dahl her i Tidsskriftet (9 V 210) gjort en god Begyndelse. Til Pastor Aage Dahls Artikel vil jeg gerne knytte et Par Bemærkninger, der afgiver Stof til at arbejde videre med.

Kompastor Johannes Ewald (Side 220) siges i I. M. Michlers Verzeichniz der Prediger in der Stadt Rendsburg 1727 at være bleven Diakon ved Marie Kirken (i Rendsborg) og 1728 at være udnævnt til Diakon i Neuwerk (Christ- og Garnisons Kirken) og død som saadan 20. Juni 1757. Den ældste Søn Præsten i Brockdorf er da ogsaa døbt i Marie Kirke og døde 9. Marts 1779 (Brockdorf Kb.) Han ægtede 11. Sept. 1755 i Itzehoe Wiebke Catharina Storm, der var født 18. Marts 1736 i Rendsborg og døbt i Marie Kirken (Gl. Enkekasse 2097). De fik 4 Sønner og en Datter, hvoraf en Søn og en Datter døde før Faderen. De tre overlevende Sønner var:

1. Christian Friederich Georg Ernst Ewald,
2. Aemilius Ernestinus Christophorus og 3. Johann Friederich Dorotheus Ewald.

Johan Jacob Ewald (Side 221) blev født 17. Juni og var 1766 Kancelli- og Regeringssekretær ved Glückstadts, Pinnebergs og Altonas Overappellationsret. Han viedes 26. Juni 1766 i Kiels Nicolai Kirke til Margaretha Dorothea Vinceli, f. Reyher, f. 17. Marts 1728 i Kiel og døbt 19. Marts i St. Nicolai Kirke sst. (gl. Enkekasse 3110).

Ewalds Fader Enevold Ewald indsender 7. Nov. 1739 fra Waisenhuset en Ansøgning fra hans Moders 17aarige Søstersøn Johann Friderich Berlage, der snart er færdig til at gaa til Akademiet og ansøger i hans Stedfaders Bogbinder Enoch Flochs i Slesvigs Sted om den vakante Degnetjeneste ved Domkirken i Slesvig. Berlages Fader var Degn ved Jomfruklosteret i Slesvig (Tyske Kancelli Pat. Extr. 1739 pag 134).

Ewalds yngste Broder var oprindeligt bestemt til ligesom Stedfaderen at blive Hørkræmmer, hvorfor han 10. Okt. 1766 blev indskrevet som Dreng og 11. Dec. 1770 udskrevet som Hørkræmmer-svend (Hørkræmmerlaugetspr. i Raadhusarkivet). Blandt andre Ewalder, der synes at have hørt til Slægten, opholdt Jens Ewald sig i nogle Aar i Tønder, hvor han fik 4 Børn døbte. Hverken hans

Stilling eller Hustruens Navn nævnes i Kirkebogen, men Børnenes Navne tyder paa et Slægtskab:

1. Catharina, dbt. 27. Dec. 1734. 2. Cathrin Margret, dbt. 5. Feb. 1736. 3. Enewold, dbt. 24. Juli 1737 med Niels Ewald blandt Fadderne. 4. Christina, dbt. 1. Marts 1739.

Lidt senere træffer vi i Tønder Kirkebog en Rytter Johan Wenig Ewald, der faar to Børn med sin Hustru Maria Elisabeth døbt:

1. Christopher, dbt. 17. Jan. 1745 og 2. Johannes, dbt. 7. Dec. 1746.

Lidt senere forekommer i Kolding to Børn døbte af en Jochum Evaldt:

1. Johan Christian, dbt. 10. Jan. 1769, der 17. Jan. 1793 tager Borgerskab sst. som Murmester. 2. Evald, dbt. 4. Okt. 1771.

I Faaborg fandtes i 1. Halvdel af det 18. Aarhundrede en Guldsmed Jørgen Friderich Ewald (det mellemste Navn er muligt egentlig et Patronymikon); g. m. Anne Margrette Toersdatter Trøstrup, der fik følgende Børn døbte i Faaborg:

1. Thoor, f. 18. Nov. 1716. Blandt hans Faddere er Wit Thorssøn Trøstrup. 2. Fridericha, f. 17. Maj 1718. 3. Jens Trøstrup, f. 30. Nov. 1719. 4. Karen Trøstrup, f. 10. Jan. 1721. 5. Friderich, dbt. 10. Juli 1722. Efter Navnene at dømme kan der næppe være Tvivl om, at han er opkaldt efter sin Farfader. 6. Kirstine Marie, f. 31. Jan. 1725.

For de to sidstes Vedkommende er der intet, der peger mod et Slægtskab med Johannes Ewald, et saadant er mere sandsynligt med en Degneslægt i Brøns, hvis ældste kendte Mand er:

Peder Evaldt (Ewald), f. 1676, begr. 3. Maj 1729 i Brøns, 52 Aar og 6 Maaneder gammel. Præsten kalder ham ved denne Lejlighed »min gode Organist og Degn«; g. 10. Nov. 1706 i Brøns m. Karen Feddersdatter, dbt. 11. Aug. 1678 i Brøns, begr. sst. 3. Jan. 1747, Datter af Fedder Pedersen af Astrup. Børn, døbte i Brøns 1—7:

1. Evaldt (Pedersen), dbt. 28. Aug. 1707, begr. 14. Maj 1722 i Brøns. Fadder var Christian Evaldt.
2. Friderich, dbt. 30. Jan. 1709.
3. Karen, dbt. 20. Søndag efter Trinitatis (2. Nov.) 1710, g. 25. Okt. 1742 i Brøns m. Enkemand Søren Jannichsen af Brøns.
4. Anne, dbt. 13. Marts 1712.

5. Mett-Christine, dbt. 4. Marts 1714.
 6. Peder Evaldt, dbt. 3. Maj 1716, begr. 2. Marts 1762 i Brøns, Organist og Degn sst.; g. 16. April 1739 m. Præstens Datter Herlig (Herle) Margrete Meyer, f. c. 1711, begr. 27. Dec. 1781. Datter a. Cathrine Fridericia, dbt. 30. Aug. 1750 i Brøns, begr. dær 19. Nov. 1750.
 7. Niels, dbt. 3. April 1718 i Brøns.
Fra den sidste nedstammer muligt en Bondeslægt, som fra omkring 1800 har levet i Brøns.
-

Periodiske Annotationer paa Serampore i Bengalen i Aaret 1815.

Ved L. Bie.

I Forklaringen til de Annotationer, som findes trykte i Tidsskriftets Aargang 1931, 2.—3. Hefte, Pag. 102 ff er angivet, at Heftet for Aaret 1815 mangler.

Da paagældende Hefte senere er kommet tilveje paa Museet, vil man nedenfor finde den afbrudte Række suppleret, idet Fremgangsmaaden med Hensyn til Stoffets Begrænsning etc. er fulgt som forhen.

Martii d. 9. Om Formiddagen Klokken 11 blev Madame Pay forløst med en Søn.

Martii 25. Om Eftermiddagen omtrent Klokken 4½ døde herpaa Stædet forhenværende Skibs Capitaine Christian Søningens.

April 20. Om Morgenen omtrent Klokken 2½ Slet blev Skibs Capitaine Peter Daniel Schmidts Kone forløst herpaa Stædet med en Søn.

September 25. Blev — ved Calcutta Præst The Reverend Mr. Henry Shepherd i Hr. Otto Bie's Huus herpaa Stædet — Mr. Constantine Sherin viet til Miss Charlotte Frederika Wassmus, eneste Datter efter forlængst afdøde Mr. Charles Philip Wassmus, forhen Chirurgus i Det Engelske Compagnies Tieneste.

October Den 6. Om Morgenen Kl. 4 Slet døde herpaa Stædet Hr. Otto Bie's naturlige Søn Ole, avlet med det endnu levende Fruentimmer Lucie, og født den 3die July 1796, altsaa i en Alder af 19 Aar 3 M^{der} og 3 Dage.

October 31. Ankom her til Stædet min anden Søn Poul Severin Kierulf — Lieutenant i Den Danske Søe Etat, — medbringende sin Kone ved Navn Hannah Mørch — hvor til viet i Christianssand i Norge den 13 April d. A. og den 15de S. Md forloed Norge, for at søge Passage i Engeland til Ostindien, som erholdtes med Det Engelske Skib Sir Stephen Lushington, Captn Wm (Chinor?), der forloed den sidste Engelske Havn den 26de May d. A. og paa Udrejsen anløb Madeira, Isle de France og Madras.

November den 29. Om Aftenen Klokken 10 Slet, døde herpaa Stædet Mr. James William Emerson og begravet næste Dags Eftermiddag.

December 15. Blev det Danske Etablissement Frederiksnagore, bedre kendt under Benævnelsen Serampore — som formedelst udbrudte Fiendtligheder mellem Dannemark og Engeland, blev taget i Besiddelse af Gouvernementet paa Calcutta den 28 January 1808 — atter tilbagegivet Den Danske Regering Dags Dato; i hvilken Anledning ved det Engelske Flags Needtagen blev fyret d 21 Canon Skud, og ved det Danske Flags Ophejsen 27 Canon Skud — og foruden andre Festiviteter var hele Byen brilliant illumineret om Aftenen, og nogle Transparenter anbragte hist og her, iblandt andre een over Det Danske Asiatiske Compagnies nye Magaziner ved Flag Stangen, forestillende et Dansk Split Flag, hvorudi var anbragt en Transparent af Compagniets Vaaben.

December 30. Om Morgen en omtrent Klokken 2½ Slet, døde herpaa Stædet Herr L. P a y s ældste Datter M a r i e K r i s t i n e, fød den 18de December 1809 — altsaa i en Alder af 6 Aar og 12 Dage.

En ministers otium.

Breve fra Ove Høegh-Guldberg til professor Grimur Thorkelin.

Ved Arne Hoff.

I et statsraadmøde d. 14de April 1784, i optrin saa dramatiske som faa i Danmarks nyere historie, gennemtvang den kun 16-aarige kronprins Frederik (VI) ved sin faste og snarraadige optræden et fuldstændigt regeringsskifte. Sjælen i den afgaaende regering, geheimeraad Ove Høegh-Guldberg, gjordes uskadelig ved forvisning fra hovedstaden, idet han blev udnævnt til stiftamtmand over Aarhus stift og amtmand over Havreballegaard og Stiernholm amter. Paa lignende maade behandlede de andre medlemmer af regeringen.

D. 10de Juni afrejste Høegh-Guldberg til Aarhus¹⁾ for at overtage sine embeder der, og forlod dermed København for aldrig mere at vende tilbage. Hurtigt fandt han sig til rette i Aarhus. Da han i løbet af sommeren havde faaet indrettet sig i gaarden Vestergade 11²⁾ og havde omrejst sit stift og lært det at kende »saaledes, som Barnet sin Religion, naar han har lært sin Catechismus«³⁾ kunde han igen begynde det stille liv som videnskabsmand og familiefader, et liv, der passede ham meget bedre end den anstrengende statsministerpost. Embedsforretningerne førte ham vel en del omkring, men optog ikke mere af hans tid, end at der var lejlighed nok til at genoprette gammelt venskab med muserne. »Jeg er nu igen bleven lærd«, skriver han til vennen A. G. Carstens, »i sær kiendt med de Gamle, hvis Kierlighed voxer med Alderen. Historien, visse Dele af Critiken og den hellige Exegesis eie mig og skifteviis; af og til læses, af og til skrives; alt dette mest om Vinteren, og mindre om Sommeren, fordi mit Embede da giver mig jævnlige Reiser og Adspredelser«⁴⁾.

Af det livlige brevs kifte med venner i København er foruden det allerede udgivne stof⁵⁾ bevaret en række breve til geheimearkivar Grimur Thorkelin blandt dennes papirer i Rigsarkivets samling af privatarkiver⁶⁾. Disse breve spænder over hele tidsrummet fra regeringsskiftet 1784 til Høegh-Guldbergs døde 1808, med en afbrydelse i de aar, Thorkelin var paa en stor studierejse til England, Skotland og Irland. I førstningen drejer de sig især om afvikling af forskellige af Høegh-Guldbergs forretninger i København, dernæst om udgivelsen af et theologisk skrift, Høegh-Guldberg havde forfattet i Aarhus⁷⁾, og siden om alle mulige forskellige emner. I det følgende er kun de breve og brevaftsnet taget med, der indeholdt træk af almindeligere interesse. Blandt det udskidte er især en mængde detaljer om det theologiske skrifts udstyr, typografiske opsætning o. l.

(—) er Høegh-Guldbergs, [—] er udgiverens bemærkninger.

P. M.

Deres Velbhed ville ei fortryde paa at modtage disse faa Linier. I den Fare, som De kand staae for Geheime-Archivarii Tienesten,

har jeg troet det bedst at vende mig lige til Kronprintsen ved Hr. Marsk. Bülow⁸⁾). Jeg har sagt om Deres Kierlighed til denne Tieneste, hvad jeg burde. Jeg har sagt, at De havde Løfte derpaa, og at De havde det med, naar De nu overleverede Brevet, for at forevise det. Dette ville da Hr. Professor, og i lige Maade ville De troe, at jeg paa det stærkeste har anbefalet Sagen. Med Guds Hielp bør vi have Haab. De ville nu melde mig Udfaldet. Kunne jeg faa alle Adresse-Contoires Efterretninger indbunden indtil sidste Aar, var det mig vigtigt. Min Ven ville huske det. Har jeg ikke Bøger hos Bogbinder Berg⁹⁾) Om saa er, saa ved de altid gaaende Aarhus-Skipperer *Erich Møller* og *Mørck* er Leilighed stedse. Continuationer erindrer min Ven og gode Reise-Beskrivelser. Min Kone¹⁰⁾ og Børn hilse. Elsk

Aarhus d. 27 Jul. 1784.

altid Deres gode Ven
O. H. Guldberg.

P. M.

De veed, Allerhøistærede Hr. Professor, at alt hvad Dem angaar, er mig vigtig, og at den igientagne Bekræftelse, som De nu har havt af Hans K. H. Kronprintsens egen Mund, har været mig en besynderlig Fornøielse. Gud lade alt til sin Tid blive saa lykkeligt for Deres Velbyrdighed, som jeg ønsker. Ingen skal derved glæde sig oprigtigere end jeg. De fire Casser har jeg faaet, ligesom og Pakkerne. For Adresse-Contoires Efterretninger takker jeg: Prisen er god nok. Jeg er vis paa, at min Ven Hr. Justitsraad *Malling*¹¹⁾) ikke alleene udbetaler disse 13 rdr. 4 mk.; men ogsaa Bergs Regning, for de nu oversendte Bøger, paa det baade det eene og det andet kunne vorde afgjort: og dette gjør vist Hr. Justitsraaden, naar De vil lade ham blot læse disse den Sag vedkommende Linier.

Hvad endnu kand være tilbage mig tilhørende af Bøger hos Berg, er jeg vis paa, at min Ven har Omhu for; ligesom og for Continuationerne, hvilke ligge mig meest paa Hiertet, siden de Fraværende altid har med dem en slem Forlegenhed, og som ikke afhielpes, uden ved en Omhu, saa stadig som Deres.

Her har jeg ret Fortred for at faa Bøger indbundne. Min Ven veed, at jeg fik en Deel fra Italien, og deriblandt ikke ukostbare Værker. Nogle tør jeg her lade indbinde; men der er andre in folio, som jeg nødes til og bør at sende lige til Dem, Kiere Hr. Professor, for ved Deres Forsorg at see dem skikkeligen og sikkert i Kiøbenhavn indbundne. Saadan en Casse tager jeg mig den Frihed at sende Dem med første Leilighed: at De vil tage den under Deres Omhu,

veed jeg, og hvo veed, om jeg saa ikke endnu inden Vinteren kunne faae dem igien? Men tør jeg og vente, at De Selv ville eftersee Blanchinis Værker¹²); gid der dog ingen Defect saa var?

Hvad skal jeg gjøre ved mine Doubletter, som staaer hos min Svoger¹³)? Det bedste var dog at sælge dem til den beleiligste Tid i Vinter, naar kun alt nøie tages fra, som kunne være mig givet; for hvilket De vist vil bære Omhu. Alt dette overlades da min Ven, som forstaaer ogsaa heri at sørge paa det bedste for mig.

De vil spørge, hvorvidt jeg er her med mit Bibliothek¹⁴); og jeg troer, at De veed, at jeg, ogsaa for dets Skyld, har maattet bygge et nyt Huus. Dette er nu saavidt færdigt, at om 14 Dage troer jeg, at kunne have Reolerne opsatte, men saa alt det øvrige! Dog Deres Velb. veed, at Stiftamtmanden, skjønt vist ikke uden Forretninger, har dog ei Stats-Secretairens. Der er da Haab, og bliver, at til Paaske skal Bibliotheket og Catalogerne møde hinanden; thi til den Tid venter jeg dem fra min Ven.

I øvrigt ere vi alle vel. Min Kone helser Dem; og mine Sønner¹⁵) tale ofte om D. V., som en god Ven: disse smaa Karle glæde sig ved den forestaaende Oppakning, som de unge Kiøbenhavnere nogensinde kand gjøre ved en nær nye Comødie.

I øvrigt ere mine Ønsker for Deres Velb., og mit Venskab er Dem altid tilhørende med al den Høiagtelses som De saavist fortienet

Aarhus, d. 14 Sept. 1784

O. Høegh-Guldberg.

[Efter forskellige bemærkninger om bøger, indbinding og regninger fortsættes:] — — — Nu er da mit Bibliothek opsat; og Biblica, Hist. Eccl., skønne Videnskaber, Philologica, Hist. Germ., Hist. Dan. og Svecica, Numismatica, Juridica i fuld Orden efter min egen Smag. Det øvrige har Horn¹⁶) og Neslew¹⁷) opsat, men der endnu for mig, ut assolet, at gjøre. Dette nye Bibliothek er ret smuk: det ville glæde min Ven at see det; og hvo veed, om De tilkommende Sommer ikke kunde finde Leilighed at besøge mig? At De var velkommen, veed De. Vi helse Dem alle.

Aarhus d. 30 Sept. 1784

Lev altid vel og elsk altid

Deres oprigtige Ven

O. Høegh-Guldberg.

Jeg er vis paa, at min Ven sørger for mine Supplemerter og min Catalogus. Lev altid vel.

Høilærde Hr. Professor
Høistærede Ven

Tak for Deres Velbyrdigheds ligesaa velmeente som smukke Ønske. Herren ville opfylde paa Dem alt hvad mit Hierte attraaer for Dem, Deres Sundhed og Deres Bedste! Saa veed jeg vist, at De ikke alleene bliver lykkelig, men meget lykkelig. De veed, hvor høit jeg elsker Dem, og det agter jeg at vedblive alle mine Dage.

Længe har jeg ventet et Brev fra Dem, blot for at see og vide, at De var vel; ogsaa fordi, at De dog altid skriver noget lærdt, altid noget som er værdt at læse. Og nu fik jeg da, hvad jeg ønskede; deraf takker jeg min Ven meget for Deres Omhu for mine Continuationer i sær, thi de, sandt at sige, ligge mig meest paa Hierte. *Commentaires sur la Vie privée de M. Voltaire*^{17 a)}: *Gemählde von England*^{17 b)}: *Memoires de M. le C. de Barsac*¹⁸⁾ og *Coxs Reise i 2 qv.*¹⁹⁾ maae jeg vel med Kammerherre Buchwaldt²⁰⁾ have.

Med sær megen Tak har jeg læst al Deres Omhu for mine nu solgte Bøger og med Forundring seet, at de bleve dog udbragte til saadan Summe. De har vist, Kiere Hr. Professor, dertil giort alt, og jeg erkiender det. Naar nu Pengene komme ind og alt er afgiort, ville De kun levere dem til Hr. Justitsraad Malling; Men De skal deraf selv beholde 50 rdr., og det vil jeg, og paastaaer, og De gjør mig imod, naar det ikke saa skeer. Som jeg ventede, gik det, at Berg ei blev færdig; men nu bliver han det da til Foraaret, og dette er min Vens Omhu, at see mig da disse Bøger, og hvad ellers kand være, oversendte med vore første Paketbaade. Vel er det, at der dog i de Italienske Bøger ei ere flere Defecter: ikke nok, at den eene er der, og den er da uhielpelig. Men skulle De vel troe, at jeg i mit Danske Magazin har og i disse Dage fundet en Defect?

Mine Bøger staae sig dog i deres nye Bolig; endog de, som ere i den eene Stue, hvor der ingen Varme er, og hvor Philologica og tota Historia have deres Plads; men jeg flytter dem og undertiden og dem da efterhaanden ind til Varmen.

Catalogus over Sl. Biskop H a r b o e s²¹⁾ sidste Bøger har jeg faaet paa Nippet. Deraf kunde jeg have Lyst til [her nævnes en række katalognumre]. Dette være nu kiere Hr. Professors Sag.

Men endnu noget. For at fornøie mig, og tillige under min Fornøielse at nytte andre, har jeg (men dette være kun Dem sagt) under Arbeide en Tidsbestemmelse af det nye Testamentes Bøger: hvor jeg troer i Henseende til Apostlenes Gierninger og de deraf hengende Pauli Breve at bringe Tidsregningen lige til Vished. Sparer Gud mig Sundhed, Liv og Tid denne Vinter, bliver jeg færdig, og ville lade det trykke mod Foraaret; men saaledes, at mit Navn skiules, saalænge det kand. S t e i n²²⁾ er den, som man kunde bedst betroee sig til; men De, min Ven, maatte sørge for

Correctur og alt. Paa Skrivpapir ville jeg have 100 Exemplarer trykte og 400 til 500 paa Trykpapiir. Skriftet vil vel blive et Alphabet. Det maatte være i stor Octav: og Forord med Stein at levere 3 Ark fuld færdige i 14 Dage, saaledes at man i tre til fire Maaneder kunne være færdig.

Skriv mig nu, hvad De derom tænker og vil: Stein er mig troe aldeles, saa De kunne lade ham sørge for Papiir nu strax; men det maae trykkes smukt. [Thorkelin skal indkræve forskellige bøger, O. H.-G. har laant ud, deriblandt Golii Lexicon Arabicum²³).] Nu ikke et Ord meere uden dette, at jeg med en sand Hengivenhed er Deres Velbyrdigheds oprigtige Ven

Aarhus d. 7 Jan. 1785.

O. Høegh-Guldberg.

Efterskrift: Naar De seer den gode Hr. Marskalk Bülow, da ville De sige ham fra mig de bedste Ønsker og venligste Helsener.

Kiereste Hr. Professor

Det er mig, som De veed, saare kiert, naar jeg faaer Brev fra Dem; thi om De endog blot skrev, er det mig en Glæde, at see Dem leve, være frisk og nyde Livet; men De skriver og gierne, hvad som roer mig og er værdt at læse. Jeg takker Dem da af Hiertet, og vil nu, saavidt det er fornødent, giennemvandre her Brev for Brev, for at sige Dem, hvad De vil og bør vide.

Tak for S t a p h o r s t²⁵), ligesaa for Buchwaldts Reise. Hvad jeg ellers til Supplemente behøver, veed min Ven bedre end jeg endnu, og derfor sover jeg trygt ind paa Deres Omhu. Det Nye jeg bør have, veed De og; og uden for det, jeg bør have, maae jeg ei gaae. Alt dette har De vel bestemt, og vil De bestemme. Ogsaa er jeg vis paa, at naar nu engang Vinteren forlader os, og Skibsfarten begynder, haver De alt indbunden færdigt, at jeg kunne faae det, om Gud vil; og det bliver ikke lidet.

Jeg takker Dem for hvad jeg paa Sl. Bispens Auction fik. Det var kun lidet, men det er mig kiert, ogsaa fordi det er af hans Bøger. Jeg spurgde Dem engang om Golii Lexicon. Behag at huske dette, og at svare mig derpaa, ligesom og angaaende det Stykke af Musesæum Haganum²⁶).

Men nu til Hovedsagen; og det er angaaende det Skrift, som jeg i Vinter har udarbejdet eller rettere samlet og bragt i Orden af mine egne længe giorte Anmærkninger til det Nye Testamente hvoraf De, kiere Ven, forhen har seet noget. Det er nu færdigt, og saa vidt renskrevet, at jeg med den første agende Post, som gaaer herfra, tænker at sende Dem lidt meere ved den tredie Deel af Manu-

scriptet; og saa siden efterhaanden Resten, saa at Stein aldeles ikke skal bie. Det seer mig ud til at vil gjøre 24 til 30 Ark trykte. [Her følger en række bogtryktekniske bemærkninger]

Hvad ellers, kiere Hr. Professor, Skriftet selv angaaer, saa har jeg gaaet en ganske nye Vei, og troer selv, uimodsigeligen at have beviist og tilfulde fastsat visse Ting, som hidtil have svævet. Men det forstaaer sig, at der ere andre, som hvile paa Formodninger større eller mindre: dog hvor kun de ere, der er det og ærligt sagt. Hele Skriftet er ellers, som De Selv begriber, kritisk fra Begyndelsen til Enden; men jeg haaber, at det skal være nyttigt; og til Dem som Ven vil jeg sige, at jeg, for at lette min egen Samvitighed, har skrevet det; thi jeg ville ikke, at denne Kundskab skulde med mig gaae i Graven. Naar det nu bliver trykt, er jeg rolig. Hvad det indeholder, er Resultatet af 30 Aars Betragtning og Læsning. Naar De faaer det, skal jeg bede Dem med opvakt Tvivl at læse mine Beviser og samle dem; og saa ærligen sige mig, om De føle dem og deres Styrke. Dette maae De vist gjøre. Men i det øvrige Taushed; den De og ville indprædike Stein.

Dette nok herom. Nu Dem selv. Jeg er vis paa, at Deres Forretninger ved Archivet ere Dem vigtige: De ville og engang fortælle mig, hvorledes Deres andre Arbejder gaae. Der er intet, Hr. Professor, som rører Dem, der er jo mig vigtigt. Jeg ønsker Dem altid i alle Ting Guds Naade. Lev vel, og elsk altid Deres Ven

Aarhus d. 22 Mart. 1785.

O. Høegh-Guldberg.

Velbyrdige

Allerhøistærede Hr. Professor

Jeg har rigtigen faaet alt hvad Deres Velbyrdighed til adskillige Tider har sendt mig saavel Bøger, som heftede Sager, og ligesom jeg derfor venligst takker, saa skylder jeg Dem og min bedste Erkiendtlighed for den deilige Catalogus over mit Bibliothek, som jeg nu skylder Deres gode Omhu, og hvor det nu gielder, at jeg selv er agtsom nok at indføre i, hvad jeg selv siden har faaet fra Hamborg, og som ikke er saa lidet.

Men den B a s t h o l m s k e²⁷⁾ Strid hvor ligner den Penne-Krigen i Aaret 71?²⁸⁾ Her er saa meget udselt baade i Angreb og Forsvar, at, om Striden skulde vare ved, maae jeg bede min Ven, kun at sende mig, hvad De Selv synes af begge Dele dog at være noget; thi det blotte intet er næsten ikke værdt at see, mindre at vide. [I det følgende omtales forskellige tekniske bemærkninger om trykningen af O. H.-G.s bog]

Men ville dog nu Stein skynde sig! Jag paa ham, og det gjør De. Tak, at De med saadan Omhu skiuler Forfatteren. Deres Diplomatarium²⁹⁾ seer jeg at være i Deres Tanker, og det er mig kiert; men Chronicon Regum Manniæ³⁰⁾, som De kunne levere den, er et got Mellem-Arbeide, naar kun min Bedste Professor kand bestride Udgangen. Vær saa god at helse de tre Herrer³¹⁾, som have erindret mig. Vi her helse D. V. allesammen. Lev vel, og ut facis, et soles ama tuum.

Aarhus d. 7 Jun. 1785

O. Høegh-Guldberg.

[Dette brev indledes med en række bogtekniske bemærkninger om O. H-Gs bog] — — — Nu over vore andre Sager.

a) Hvad Bøger, som Deres Velb. har valgt for mig, beholder jeg tilhobe, siden jeg finder det alt i min Smag. Vel havde jeg faaet fra Hamborg Neckers³²⁾; men den var saa skiønt indbunden, at jeg næsten ei gad bruge den, saa det andet Exemplar kand nu være til Slid. Tot's Memoires²⁴⁾ har jeg og faaet derfra, som jeg vil blot sige Dem.

Badens Danske Grammatica³³⁾ har Forfatteren selv sendt mig. Arbeidet er got. Rothe³⁴⁾ og Abildgaard³⁵⁾ og Riegels³⁶⁾ maa beholde for mig Deres Sager. [De følgende linjer handler om betaling af regninger]

Fra Auktioner i Hamborg har jeg ellers af og til faaet adskiligt, og faaet det for meget got Kiøb, saa at mit Bibliothek i sær i den Theologiske Classe, eller rettere Phil. Sacra, og i Henseende til Hist. Eccl. har vundet. Havde jeg nu kun disse Recruiter indført i Deres saa deilige skrevne Catalogus! Jeg maae dog tvinge mig selv til dette Arbeide.

Naar De har Leilighed, ville De til Hr. Marskalk Bülow, Kammerherre Suhm (som for Herverarar Saga³⁷⁾ maae takkes) og Geheimeraaderne Luxdorph og Holmskiöld³⁸⁾ sige ret mange Helsener. Ligesaa mange har jeg til Dem fra min Kone og mine Sømner. Lev vel. Maatte jeg dog snart see Dem paa Veien!

Aarhus d. 11 Jul. 1785.

Elsk altid Deres sande Ven

O. Høegh-Guldberg.

[Bemærkninger om trykningen af O. H-Gs bog.] — — Men hvorledes skal jeg takke Dem for min fuldfærdige Catalogus, saa skiøn og ordentligen skreven? De ønsker saa venskabeligen, at jeg der-

med maa være fornøiet, og hvor kunne jeg andet? Thi i Henseende til en og anden Bogs Forflytning fra een Classe til en anden, saa veed De, Kiere Hr Professor, at derom er og bliver aldrig Eenighed imellem de Lærde. Nu gaaer jeg selv Classerne efterhaanden igiennem egentlig for at tegne de Nye til som jeg siden fra Hamborg har faaet: og da ved samme Leilighed er det mig let at flytte, hvad jeg vil have flyttet, siden Hoved-Ordenen er god, og alt for mig saare bequem indrettet.

De veed, at jeg har Apollodori Bibliotheca udgiven af Heine³⁹): her fattes jeg af Noterne i Parte Prima net op det allerførste Ark. Kunde De, Kiere Ven, da Bogen er nye, skaffe mig dette, skede mig en kier Tieneste. Dersom De ellers havde noget at sende mig, kunde det nu og skee ved Hr Horn. Hvad nyt, jeg ellers herefter ved Dem faaer fra Bogladen, er De saa god at sende mig indbundet.

Vore Critici i Kiøbenhavn ere bidske og tøilesløse⁴⁰); maaske det er den sande Critiks Egenskaber. — Hav den Godhed paa de sædvanlige Steder at forsikre min Ærbødighed og Selv at troe, at jeg er med en Vens Hierte

Aarhus d. 9 Aug. 1785.

Deres oprigtige Tiener

O. Høegh-Guldberg.

[Dette brev indledes med en drøftelse af, hvordan den økonomiske side af udgivelsen af O. H-Gs bog skal ordnes: om Stein skal have noget visst af fortjenesten, eller bare trykkerløn] — — At De melder mig Folkes Domme om Værket og sender mig Recensionerne strax etc., derom tvivler jeg ikke.

Men nu de Exemplarer, der skal uddeles, derom tænker jeg i Almindelighed at ville saaledes forholde mig:

at saalænge min Ven mærker, at man ikke udgiver mig aabenbare for Forfatter, bliver, saa at sige, ingen Exemplarer skiænket bort. Men naar man almindelig gjør mig til Forfatter, da først vil jeg give de faa bort, jeg dertil har bestemt. Saalænge beholder min Ven dem indbundne hos sig. Det er da et underrettende Brev fra Dem, som eene skal bestemme, naar Tiden er. Dog bliver herfra en liden Undtagelse; og det er denne: at til H. K. H. Arveprintsens overleverer min Ven tre Exemplarer paa Median-Papiir et Par Dage efter Høisammes Geburtsdag, og derfor udbeder sig en audience. Jeg skal selv i Forveien melde Dem; men De tale kun til Marskalken om Audiencen, og ellers om intet. Endvidere ville De paa Postpapiir overlevere til Kammerherre Suhm, Biskop

Balle⁴¹⁾, Professor Moldenhauer⁴²⁾, Justitsraad Malling paa Slottet til hver sit; men tillige fra mig bede inderlig, at De [!] ikke vil nævne Forfatteren. Dersom De troer, at vi og kand troe Geheimeraad Luxdorff og Holmskiold: saa undte jeg og strax hver af dem eet Exemplar. Men nu veed jeg og, at Marskalk Bülow ville finde sig særdeles flatteret, dersom han maatte være med i denne Hemmelighed; jeg troer og, at jeg tør, naar De siger ham, at han alleene paa Slottet har faaet og at jeg beder ham om Taushed, samt at et Exemplar siden efter er bestemt for H. K. H. Kronprintsens Bibliothek.

Videre tør jeg i Førstningen ikke gaae. Men derfor trænger jeg ogsaa til et Brev fra min Ven, paa det jeg kand, naar De mærker, at man i Almindelighed gjør mig til Forfatter, strax skrive Dem om Bestemmelsen af de øvrige 5 Exempl. paa Postpapir. Jeg troer og, at Forsigtighed kunde fordre, endnu at lade to Exempl. paa Median-Papiir indbinde. See her nok for min Ven, og De gjør det dog alt saa gerne. Herren bevare Dem. Elsk altid Deres gode Ven

Aarhus d. 4de Oct. 1785.

O. Høegh-Guldberg.

Høiædle Hr Professor
Allerhøiestærede Ven

Jeg skriver Deres Velbhed i Dag kun kort og blot for at sige Dem, at jeg har faaet Deres sidste to Breve, og at jeg takker Dem for al den kiere Omhu, som De har for alt, hvad mig angaaer. Saa meget som jeg ynder Deres diplomatiske Arbeide, saa lidet kand jeg faae min Siel til at finde Smag i den Reise, som De nu agter at gjøre⁴³⁾: De agter at gjøre, som er min Ven, som har den Alder, som har det Haab; et Haab, der Dag fra Dag kunde komme til Opfyldelse og da fordrede Deres Nærværelse. Troe mig, at disse Grunde ere vigtige; men paa den anden Side maaskee det giver Dem en Anseelse, at De reiser: Folk tænker visselig saa; og saa maae De reise, helst saa vidt som De nu dermed er kommen, dog bliver altid mit Raad NB. i Deres Alder og med Deres Haab a) at være kun høist et Aar borte, b) at forsikre sig endnu nøiere Archivet, om De paa nogen Maade kand, inden De forlader Byen. NB. Disse to Ting ere meget vigtige.

Nu andet, og hvad meget mindre er. Martfeldts smukke Memorial⁴⁴⁾ har jeg læst, og det med Forbauselse: Forsvarsskriftet for Callesen⁴⁵⁾ har jeg læst, og det med den største Høiagtelse: Det er vel, klogt og ædelt skrevet: kort sagt det gjør i alt sin Forfatter Ære.

Stein, vores Stein, faaer vi endnu at lade et lidet somme sig. En anden Gang gaee vi anderledes til værks. Imidlertid var jeg dog nysgierrig for at vide, om Skriftet saa lidet gaeer af. Gjør mig den Tieneste at see til, om De herom paa nogen Maade kunne vorde med Vished underrettet.

Angaaende et Exemplar til Prof. Hwid⁴⁶⁾ maae vi sige: les beaux esprits se rencontrent. Ogsaa haaber jeg, at Prof. Horneman⁴⁷⁾ og M. Birk⁴⁸⁾ med min Svoger og Broder⁴⁹⁾ have hver faaet et. Behag, Kiere Ven, herom at nævne mig et Ord.

Tak for hver Efterretning, som De giver mig om denne liden Bog. Ambergs⁵⁰⁾ Oversættelse ville jeg gjerne være fri for: at læses af Tysken hører ikke til min Smag; men De skal, Kiere Ven, dog ikke hindre. I Fortrolighed vil jeg gerne sige Dem, at en berømt Mand i Tydskland har skrevet mig, og begiert Selv at maae oversette den: dertil maae og vil jeg selv bidrage. Lad saa den anden blive til hvad den kand⁵¹⁾.

Rhode⁵²⁾ har jeg nu skrevet at modtage hos Dem, min Ven, de Exemplarer, som ligge Dem paa Halsen, og at sende mig dem. De er da saa god, NB. efter mit Brev, at udlevere dem.

Men endnu een Sag. Have vi to Regninger sammen? For alting send mig dem: og tillige min Boglade-Regning. Glem ikke dette. Nu ikke et Ord meere uden de bedste Ønsker — —

Aarhus d. 20 Dec. 1785.

Velbyrdige Hr Professor

Allerhøistærede Hr Geheime-Archivarius,

Med den Deeltagelse, som mit Hierte altid har inderlig følt for alt det, der angik Deres Velbyrdighed, modtog jeg Deres Brev, læste Deres Skiebne, giennemgik jeg Deres Efterretninger om os for Engellænderne⁵³⁾, og annammede jeg af Deres kiere Haand den rare Gave af Keiserindens Romerske Mønter ved den lærde, nu døde King⁵⁴⁾. For Bøgerne, og Brevet takker jeg Dem nu med al den Æmhed, De bør vente fra en gammel Ven.

Mit høieste Bifald har De, fordi De havde Mod og beholdte Hierte til at blive Deres Pligt troe imod Fædrenelandet og vor ypperlige Kronprints, der ikke alleene blev i Nødens Tid Deres Beskytter, men og lod Dem reise, og nu ved Hiemkomsten har opfyldt sin kongelige Faders Dem givne Løfte⁵⁵⁾, Deres Ære, høistærede, har De haandhævet; og min med, og den Mands med, som ved mig troede Dem, tog Dem af min Haand, og saa ærligen, saa ædel indtil Enden har beskyttet Dem, og, jeg er vis paa, vil (thi jeg kender og har erfaret Manden) fremdeles holde sin Haand over Dem. Sandt!

jeg begriber, at for Deres Alder, Deres Kundskaber og med den Lykke, som Deres Engelske Venner havde kunnet skaffe Dem, ere 500 rdr nu kun lidet; men De [!] ere da noget, og Embedet er Dem værdigt, og Grundvolden er vel lagt, at efter Tid og forekommende Leilighed noget Tillæg, nogen Forbedring kand skee; hvilket jeg er vis paa, at vor saa retskafne Hr Geheimeraad Bülow vil have Øine til, og gribe Anledning til, naar han finder den. Erfaring har lært mig, at Hoved-Sagen hos os er altid at sette en brav Mand først i Embede; siden gaaer det, naar denne hielper ved Prøver paa sin Duelighed selv til, langt lettere, efterhaanden at gjøre hans Kaar bedre. De ville kun, Agtværdigste Hr Professor, blive ved (som De saa ærligen plejer) at være Hr Hofmarskalken hengiven, og i Deres Videnskaber lade Fædrenelandet nyde Dem og see Dem: saa kand De, troe mig, kun rolig overvinde disse første Vanskeligheder, og med fuld Tillid opbie de Tider og Leiligheder, hvoraf vi dog alle henge aldeles.

En lærd Tidendes ubesindige Recension⁵⁶), hvor ikke er agtet paa et lidet Skrifts væsentlige Bestemmelse, maae dog ikke et Øieblik enten ærgre eller afskrække Dem. Ogsaa mig have de Smørere i forrige Dage, ei vel, ofte behandlet: men disse usle Dommere ansaae jeg ikke uden med Foragt, og derfor blev ligefuldt ved at skrive, saalænge jeg kunne dertil have Tid, Lyst og Alder. De, Høistærede, maatte derfor dog ingenlunde holde Deres Reisebeskrivelse tilbage om Scotland, hvor De vist har seet vel, og seet nøie, og naar De da dømmes efter rigtig Vægt og paa rette data og sande facta, maae ikke alleene Deres Reisebeskrivelse blive indtagende og lærerig, men disse Dommere finde og der for sig, hvad De [!] ei veed, og ei kand uden skiævt dadle, om De [!] finde Kløe til at dadle. Jeg ønsker en saadan Beskrivelse; og jeg er vis paa, at Hans Exc. Geheimeraaden attraaer den med mig. Over Engelland troer jeg vist, at D. V. ville i det Literariske Fag kunne sige noget sær got og nøie mærket; og naar De da gjøre sig til en Lov at fortælle net op Deres Syn, Deres Iagttagelser, Deres Erfaringer, uden at indblande nogen Dom, nogen Sammenligning, saa er Leilighed afskaaren for vore Anglomaner enten at rase mod Dem, eller styrke sig selv i Anglomanie.

Nu er jeg ellers vis paa, at min vittige Hr Professor har paa denne sin lange Reise samlet sig nok, ja nok i høi Grad af vigtige, ærlige, for os, for Verden, for Historien betydelige Acter, Documenter, Underretninger. At give dem ud, og ud med Bemærkninger Alphabetvis; de vigtigste først eller i Spidsen, vel fordeelte med andre, er et Arbeide, der er at tænke paa, og som De saa skiønt veed at gjøre. Ved sligt vil De give Sig Agt, skaffe sig Vægt ved os, og lette for Deres ædelmodige Velynder, hvad han ville og ønsker

for Dem. De seer, Høistærede, at jeg skriver Dem, som jeg i hine Dage taledede med Dem; thi jeg elsker og agter Dem som da. Og vist er det, at saae jeg Dem, hørde De endnu meere, og blev tilskyndet stærkere. Og hvorfor kunne jeg ikke see Dem? Fra Kiøbenhavn til Kallundborg ere kun 13 Mile. Overfarten, naar De indtræffer en Mandag eller Torsdag Aften til denne Bye, er snart giort; og saa er De nu 8 Dage hos mig, og snart igien kand være tilbage. Jeg tør sige, at vor gode Hr Geheimeraad vil styrke Dem dertil, og skaffe Dem let Tilladelse. Vi skulle da giøre lærde Planer, og snakke om Snoro, hvis Begravelse ville have martret mig, ligesaa meget som det nu glæder mig, at han skal leve, og Sverre og Hakon see Lyset⁵⁷). Endnu er Vei og Veir got; og en Pebersvend kand snart giøre sig reiseferdig. Jeg synes virkelig, at De vil komme og derfor ender jeg nu, bedende Dem at bringe til Hans Excellence min allerkiærligste Helsen, og selv at troe, at jeg er med den sandeste Hengivenhed — — —

Aarhus d. 9 Sept. 1791.

Høiædle Hr Professor
og Geheime-Archivarius!

Med en sand Erkiendtlighed modtog jeg med den agende Post den smukke og livfulde Homer, hvori denne store Poets Aand har et saare sielent Udtryk af dyb Plan og viid og lang Udsigt; kun eet vilde jeg ikke: Henrykkelsen er for stor for en Poet saa let, saa fuld af Natur, saa overvættes rig. See der, Kiereste Hr Professor, baade min Taksigelse og min Bedømmelse.

Nu de i Irland fundne Mønter. De ere just derfor mig alle kiere; vare og derfor alle rare. Men da Deres Velbhd veed, at Mønte-Samling var engang i endeel Aar min Orm; og maaskee endnu erindrer sig, hvorfor den Lyst tre Aar, førend jeg forlod Kiøbenhavn, forlod mig: saa blev denne Samling ikke liden⁵⁸), som det gierne gaaer med alle Samlere, hvorover jeg vist nok allerede eiede de fleste af de velbevarede Mønter, som jeg nu skylder Deres Godhed; men dog ikke den ægte Brittiske; ikke de to Galliske; ikke den eene af Carausii⁵⁹). Min Tak er derfor stor for denne Berigelse, som nu og ligger som et Minde af Deres Godhed. Stedet af Cæsar er ved den Brittiske artig oplyst, og den sande Læsemaade stadfæstet.

De C o m b e over de Hunterske Græske Byers Mønter eier jeg ikke, kiender ei heller; ville dog nok eie; men ikke, Kiereste Hr Professor, paa nogen Maade Deres Exemplar; ville De tvertimod skaffe mig samme fra Engelland, var det en kier Tieneste; thi naar jeg engang seer Tid, er det i visse Maader Pligt at bringe mine

Græske Mønter i Orden, og over den og gjøre en Catalogus; og da kunde de Combe komme mig til Hielp.

Det er mig saare kiert, at Deres Velbhd vil give os sin Scotske Reise. Jeg er vis paa, at den bliver nøiagtig og lærende i sær over det Fag, som var Deres Øiemed; og da dette ikke har været andre Reisendes, saa bliver De her nye, og har en Fortieneste, som er Deres; hvilket just De vist i Udarbeidelsen vil have aldeles for Øine. Alt andet, som De vist har erfaret og nøiagtig optegnet, blive da en Tilgift, en Prydelse, et Kit. Saa ere mine Tanker; og jeg er hvis[!] paa, at de og ere Deres egne.

Den Materie, som De til Videnskabernes Selskab har valgt, angaaende Irland⁶¹), kand aldrig være bedre; og vel udført, Dem og Selskabet meere værdigt. Min kiere Hr Geheime-Archivarius vil komme til at stige høit op, for at legge Grunden vel. Phoenicer og Carthaginenser have vist kiendt denne Øe, handlet længe derpaa, end og bygget der, have endnu Levninger der efterladte, brugt Irland maaske til en entrepôt i flere Aarhundere, ladet efter sig stærke Spor af det Puniske Sprog, saa stærke, at man endog ikke aldeles uheldig har forklaret af det gamle Irske de Puniske Scener i Plauti Poenus⁶²): derfra kommer vel og den gamle Samfund imellem Spanien og Irland, som og er gode Tegn til. Nu Scoterne, der uden Tvivl ere fra Irland, og den Digter-Aand, der saa udmærkede sig ved disse. Nu den tidlige Christendom, og alt hvad D. V. veed endog bedre end jeg. Dette alt vel samlet, vel sammenbundet, og af det alt ei meere og andet sluttet, end hvad netop flyder af hver Præmiss, vil gjøre et saare artigt, og Dem anstændigt Heelt. Jeg ønsker al Lykke dertil; og vil inderlig glæde mig endog ved den allerstørste. — — —

Aarhus d. 14 Febr. 1792.

Høiædle Hr Justitsraad

Kiere og Ærede Ven,

De Ønsker, som Deres Velbhd atter til min Første Sept.⁶³) har villet fornye, ere saa oprigtige, som De, jeg inderlig i de nu mange Aar elsker og ærer, uafladelig har viist mig Prøver paa. Stedse skylder jeg Dem derfor den ømmeste Taknemmelighed og den inderligste Deeltagelse i alt, hvad Dem og Deres værdige Frue angaaer: maatte mit Hiertes Attraae for Dem Begge og Deres opnaaes, o hvor skulle De da stedse leve lykkelig! Saaledes er De kiere Ven, sindet mod mig, og jeg mod Dem; og dette er begge vores Glæde. Men Deres Hierte maae dog endelig hvert Aar efterlade hos mig et Mærke paa Deres Kierlighed. Jeg blues derved, der ei

kand gjøre Giengield, og dette Aar endnu allermeest, da Gaven er i samme Grad rar, som Erasmus Rotterodamus er og maae være mig dyrebar, som nu henger hos mig med Originalstykker af Luther, Melanchton og Churfyrst Johan Friderich. I Sandhed, Ven, De er Ven, men for ædelmodig Ven. Lad mig da nu i denne stedse store Mand hver Dag erindre mig min uforglemmelige Thorkelin; og om vi oplever med hinanden flere Aar-Skifter, og Deres Hierte vil tvinge Dem, o Elskede Ven, lad der en liden Bog med Deres kiere Navn eene sige mig, at De har mig kier. Dette være nu vor faste Aftale! Min Kone har givet mig sin venlige Helsen for Dem, og jeg Dem min for Deres ædle Frue, da jeg er med Hiertets Hengivenhed — — —

Aarhus d. 6 Sept 1799.

[Brevet indledes med en tak for den sædvanlige nyttaarshilsen]

Af Aviserne har jeg allerede seet, at min Ven er med i den Commission, som Kongen har sat til Kundskabs Fremme i Island. Vor Tids Omskabelses Lyst kiendes i alle Lande, og hører til vor Leve-Alders særegne Mærker; den vil, hvor den kand komme til, yttre sig allevegne, og vil holde ved saalænge, indtil haandgribelig Skade allevegne standser samme, og dette at haandhæve og hielpe det Gamle bliver igen Nyt, og det Modsatte gammelt. Hvad nu min Ven i Commissionen for Deres Fødeland angaaer, som De baade kiender og ynder, da er jeg vis paa, at De gjør hvad jeg i lige Tilfælde vilde, istemmer med de øvrige Medlemmer, om De saa finder at burde; men ellers udarbejder med Flid og stærke Grunde uden Sky Deres eget Votum. Saa skylder De Kongen, Landet og Deres egets [!] Samvittighed; og vi see jo, kiere Ven, Prøver nok paa, at Regieringen baade vil det Rette, og hører derefter. De har nu Leilighed, opfordret at tiene Island, og De baade kand og vil, og det glæder mig. — — —

Aarhus d. 17 Jan. 1800.

Høiædle Hr Justitsraad,

Elskelige Ven,

Deres Høiædelheds Ønsker til min 1 Sept. ere saa fra Hiertet, at om de end ikke vare beseglede med den smukke Persius⁶⁴), der nu hos de flere, som bevidne vort Venskab, erindrer mig stedse om Deres faste Kierlighed, ville dog min Siel aldrig kunne tvivle om Deres mig yderst visse Hengivenhed. Tak, ædle Ven, for dette Hierte og denne Fasthed: vi vil dermed leve og døe.

De ynder Hr. Raadmand Stadfeldt⁶⁵): og jeg ynder ham vist og. Selv har jeg raadet ham at see denne Værdighed erkjendt af Cancelliet; men seer nu af min Høistæredes Brev, at dette er umueligt. Hvad De da ønsker for denne Agtbare Mand, skal vist nok blive min Bestræbelse: om denne nu kand have Virkning, vil Prøven vise; thi tilforn i lang Tid har man været saare uvillig til disse Naadesbeviisninger; og endnu maatte jeg vide, om han vil finde sig i at betale Bestallingen: derom ville min Ven unde mig et Par Ord; jeg beder Dem derom, siden en Forespørgsel fra Dem tynger mindre, end om den heri kom fra mig⁶⁶).

Alt hvad jeg da deri kand udrette, skal med inderlig Fornøielse skee, ogsaa fordi D. H. saa ønsker, som er mig saa kier, og af hvem jeg er — — —

Aarhus d. 22 Sept. 1801.

[Brevet indledes med en tak for fødselsdagshilsnen]

— — Var det ikke, Ægte Ven, at jeg indseer, at Deres Hierte berøver Deres Bibliothek aarlig udmærkede Stykker for at berige mit, og at jeg næsten med Blusel skuer nu denne Rigdom: saa vilde jeg næsten halv stolt ansee denne Rigdom, og om jeg havde lært at prale, da kunde jeg fremvise denne Samling, som sand Sieldenhed. Saadan er nu og denne Gave af min Ven; dette Corpus Poet. Christ. Fabricii⁶⁷), jeg nu allerførst seer; en Udgave giort med al den Flid, Tiden da tillod, og med bedre Anmærkninger, end jeg torde vente, forsynet paa nogle Steder ikke lette, som min Nysgierighed vilde strax have efterseet; og desuden en Samling, der indeholder Stykker, jeg aldrig læste, og ikke har truffet. Tak, Allerhøistærede, for dette kiere Corpus; gientagen Tak for hver Bog, De har villet have hos mig; ere de nu min Ejendom, saa er det og Deres Medejendom; thi hver og een bliver, saalænge jeg her skal være, min ærlige Thorkelins Minde, kierlige Minde, og kan jeg, skal den blive samlet.

Endnu er jeg dette Aar i Aarhus^{67 a}), fordi vi i Junio ventede hertil det Kronprintslige Herskab, og om et Par Uger H. K. H. Arveprintsen med sine Herrer Sønner. Endnu i denne høie Alder vedholde ved Guds Naade for mig Siels og Legems Kræfter, og for min noget yngre Kone Helbred, skjønt svagt og vaklende. — — —

Aarhus d. 9 Sept. 1803.

[Brevet begynder med ønsker om glædeligt nytaar og tak for Thorkelins nytaarshilsen]

Tak da, Ædle Ven, for et kiert Brev; tak for den mig givne Efterretning om Deres forvovne Arbeide at torde binde an med det saa kiæmpagtige Værk Vitæ sanctorum⁶⁸). Vist nok har paa Sorøe, hvor dette var, nogle Biographier deraf lært mig, at der var for Kirke- og Statshistorien en rig Høst at gjøre; men Mod havde jeg endog om jeg givet havt Tid, da ikke engang til at angribe hele Værket. Nu i min Alder læser jeg blot for at moere mig; af Nyere helst Reiser, af andet helst og meest de Gamle. — —

Aarhus d. 13 Jan. 1804.

Høiædle Hr Justitsraad Thorkelin,

Gamle trofaste Ven,

Den 18de Aug. forlod jeg Aarhus med alle, for at ende mine Dage under Guds Villie paa Hald⁶⁹). I fulde 6 Uger har mit Bibliotheks Ordning holdt, ja daglig trettet mig: i al den Tid hvilede Pennen, og hartad alle Breve laae ubesvarte. Nu først, da Forstyrrelsen har ophørt hos mig, kand jeg med Tilfredshed opfylde sød Pligt, undskyldte en vis uartig, men aftvungen Taushed, hierteligen takke Deres Høiædelhed for Deres kierlige Brev, saa ønskefuldt for en bedaget Ven, og allerskyldigst bevidne Dem min sande Erkiendtlighed for det nye Mindesmærke, som De har sat vort gamle Venskab i mit Bibliothek. Hvert Ord i Deres kiere Brev, Dyrebare Ven, har det aldrig svigtende Venskab skrevet; Tid og Fraværelse er her uden Virkning: Deres Hierte henger efter mig, og mit Hierte har for Deres Trofasthed og ædle Sindelav og usvækkede Erindring den føleligste Høiagtelse: Deres Ønsker for mig ere ei Pennens, men Sielens; og mine for Dem, Elskede Ven, have hos mig samme levende Kilde. Gud velsigne Dem, Deres kiere Frue og Børn med Helbred, Liv og al Lyksalighed. Opfyldelsen heraf bliver mig altid den sande Glæde.

Saa har nu, gavmilde Ven, Deres Kierlighed atter sat hos mig ved Siden paa de mange andre, som nu ved Bibliothekets Mønstring saa ofte, saa rørende mødte mig, det prægtige Værk over Frankrigs vist gyldne Alder, som gav dette Rige den Overmagt, det da allerede misbrugte, og uden hvilken den gyselige Overvælde, som nu trykker dette Land og Europa, hverken bestod, heller var bleven til. Men, alt for taknemmelige Ven, Deres Kierlighed har ingen Grændse og bliver Dem kostbar: jeg veed, at den 1ste Sept. skal udmærkes; o maatte dog noget lidet, noget ukosteligt, da betegne mig en Vens

faste Minde om et nyt Aar for en Ven! Lad mig heri bønføres, heri overtale! — — —

[I det efterfølgende opfordres Thorkelin atter til at komme over til Hald paa et besøg. Derefter følger de sædvanlige hilsner]

Hald d. 4 Oct. 1804.

[Der takkes for Thorkelins lykønskninger til O. H-Gs fødselsdag]

— — Ogsaa til denne 1. Sept. skal Deres ædle Hierte ville have et Minde i mit Bibliothek; et dagligt Mærke for mit til min Vens saa mange Kierligheds Tegn daglig vandrende Øie. Allerede har jeg læst *Z a h n s*⁷⁰⁾ vist lærde Fortale, og fundet samme endog for mig i ret Meget underrettende. Denne Udgave har vist stor Værd og gjør dog ikke *F. J u n i i* og *S t j e r n h j e l m s*⁷¹⁾ overflødige. *U l f i l a s* og *I h r e*⁷²⁾ med de andre over Ulfilas moerer mig ofte, og viser mig tydeligt nok, at Nordens Beboere og det hele Nordlige Tysklands Syd paa til Donau vare i hine gamle Dage udaf een Hovedstamme. Hver Gang nu, Gamle Ven, visse behagelige Undersøgelser skee, saa er Deres Ulfilas med, og De og Deres Sprogkundskab ønskes ved min Forskning. Denne Nydelse bliver os vel neppe til Deel; men vi vil elske hinanden, og trøste os ved, at vi vide, hvor vi evig samles. — — —

Hald d. 29 Sept. 1806.

Allerhøistærede Ven,

De maae falde i Forundring over min Taushed; men jeg er nu paa 6te Maaned svag af Alderdom og tilstød. Min Kone døde for mig den mærkelige 5te Sept.⁷³⁾ Jeg tilbringer den meeste Tid i Sengen. De matte Hænder taale ei Pennen, derfor har jeg maattet lade min Vens Ærede ubesvaret, hvis haarde Skiebne gaaer mig til Hiertet. Vi have elsket hinanden. Lader os blive ved, snart samles vi.

Hald d. 5 Jan. 1808.

O. Høegh-Guldberg

[Hertil er føjet med Thorkelins haand:]

Denne ægte danske Mand, denne min ævig uforglemmelige Velgiører forlod Verden den 7de Februarii 1808 til Fædrelandets og min ubødelige Sorg.

G. Thorkelin.

Noter.

1. Hist. Tidsskr. 4, I 128.
2. J. Hoffmeyer, Blade af Aarhus Bys Historie I 1 461.
3. Hist. Tidsskr. 4, I 130.
4. Hist. Tidsskr. IV 355.
5. Breve til A. G. Carstens, Hist. Tidsskr. IV, 321 ff., til Oluf Worm, Horsens Skoles Progr. 1844, 13 ff., til Johan von Bülow, Hist. Tidsskr. 4, I 125 ff.
6. Breve til Thorkelin nr. 270 ff.
7. Tids-Bestemmelse for det Nye Testamentes Bøger, med adskillige didhen hørende Anmærkninger, Kbh. 1785.
8. Brevet til Bülow, Hist. Tidsskr. 4, IV 130.
9. Poul Olsen Berg, Bogbinder i Kbhvn. (Borgersk. 4. 8. 1760).
10. Lucie Emmerentze Nørlem, 1738—1807.
11. I. C. Mallng, 1749—1806, der fulgte efter Ove Høegh-Guldberg som Kabinetssekretær hos arveprinsen.
12. Rimeligvis Francesco Bianchini, der er forfatter af talrige afhandlinger og publikationer om italiensk arkæologi, omved 1700—30.
13. Peder Vogelius, 1741—87, sognepræst til Helligaands sogn i Kbh., gift med Helvig Høegh.
14. Det skal have bestaaet af henved 40 000 bind, Chr. H-G, Et Par Ord om Ove Høegh-Guldberg, Odense 1841, 22.
15. Friderich, f. 1771, Jørgen, f. 1773, Peder, f. 1776, Christian, f. 1777, og Julius, f. 1779.
16. Rimeligvis Magnus Frederik Horn, 1753—1842, cand. theol. 1776, kapellan, senere sognepræst for Hospitals sogn i Horsens.
17. Rimeligvis Frederik Nislev, 1753—1801, cand. philol. 1781, senere sognepræst til Agerskov sogn i Ribe stift.
- 17 a. I den talrige række skrifter, der fulgte efter udg. af Voltaires erindringer, synes der ikke at være noget af dette navn.
- 17 b. Gemählde von England vom Jahr 1780, fortgesetzt von dem Herausgeber bis zum Jahr 1783. Aus dem Franz. 1784, 8vo.
18. Dette værk er det ikke lykkedes udgiveren at finde. Bibl. Nationale i Paris synes ikke at kende noget værk af dette navn. Skulde det mon dreje sig om et haandskrift?
19. Will. Coxe, Travels into Poland, Russia, Sweden, and Denmark, I-II, 4to, London 1784.
20. Friedr. Buchwald, Udtog af en Reisendes Dagbog i Mecklenborg, Pommern, Brandenburg og Holsten, Kbh. 1784.
21. Kirkehistorikeren Ludvig Harboe, 1709—83. Han havde sammen med Ove Høegh-Guldberg udarbejdet salmebogen af 1778.
22. August Friderich Stein, bogtrykker i Kbhvn. (Borgersk. 6. 10. 1779).
23. Jacobus Golius, Lexicon Arabico-Latinum, Leyden 1653.
24. Antagelig Mémoires du Baron de Tott sur les turcs et les Tartares Amsterdam 1785.
25. Nic. Staphorst, Historia Ecclesiæ Hamburgensis Diplomatica, I-V, Hamb. 1723—29.
26. Dette skrift er det ikke lykkedes udg. at opspore.
27. Kgl. konfessionarius Chr. Bastholm udgav 1785 sit Forsøg til en forbedret Plan i den udvortes Gudstjeneste. Dette skrift gav anledning til en lang polemik, se Erslews Forfatter Lexicon I 78.

28. Pennefejden 1771 begyndte allerede 1770 med Philopatreas trende Anmærkninger (skrevet af Jacob Chr. Bie). Herpaa fulgte en meget livlig pjecestrid, hvori bl. a. Ove Høegh-Guldberg, Hans de Hofman, Chr. Martfeldt og Thura deltog. Alle stridsskrifterne er opregnede i Bibl. Dan. I 1056 f.

29. Diplomatarium Arna-Magnæanum, I—II, Kbh. 1786.

30. Dette værk synes aldrig at være kommet.

31. Antagelig geheimeraad Bolle Luxdorph, Johan von Bülow og historikeren, kammerherre P. F. Suhm, som Ove Høegh-Guldberg gang paa gang beder Thorkelin hilse.

32. Maaske et af de talrige værker om økonomiske og politiske emner, den berømte franske finansmand Jacques Necker i disse aar udgav.

33. Jakob Baden, Forelæsninger over det danske Sprog eller ræsonneret dansk Grammatik, Kbh. 1785.

34. Tyge J. Rothe havde i de foregaaende aar udgivet et stort værk Kristendommens Virkning paa Folkenes Tilstand i Europa, I—V, 1774—83, og en retshistorisk undersøgelse Nordens Statsforfatning før og i Lenstiden I—II, 1781—82.

35. Formodentlig Peter Chr. Abildgaard, 1740—1801, den danske dyrlægekunsts fader, der i disse aar udgav og oversatte forskellige værker om husdyrs røgt o. l.

36. Historikeren N. D. Riegels, 1755—1802.

37. Herverarsaga, ed. Steph. Biørnonis, Kbh. 1785.

38. Johan Theodor Holmskiold, 1731—93, enkedronning Juliane Maries hofchef.

39. Chr. G. Heyne, Apollodori Atheniensis Bibliothecae Libri, Göttingen 1782.

40. Ove Høegh-Guldbergs Tidsbestemmelse var blevet anonymt anmeldt i Danmarks litt. Program IV 179.

41. Den berømte lærebogsforfatter Nic. Edinger Balle, 1744—1816.

42. Daniel Gotthilf Moldenhawer, 1753—1823, professor theol. ved Kbhvns univ.

43. Næmlig til England og Irland. Som det vil fremgaa af det følgende, kom rejsen ogsaa istand.

44. Chr. Martfeldt, Gjenpart af en allerunderdan. Promemoria til H K H Kronprinsen, den danske Kornhandel angaaende ,d. 30 Oct. sidstleden, Kbh. 1785.

45. Antagelig P. C. Abildgaards artikel i Kbhvns Lærde Efterretninger 1785, der udkom som særtryk under titlen »De Hrr. Martini og Riegelsens imod Hr. Professor Callisen udgivne Charteker — —«. Om hele denne fejde, der opstod ved Chirurgical Akademis oprettelse, se G. Norrie, Chirurg. Acad. Hist. 174 ff. De fra denne strid stammende smaaskrifter findes opregnet i Ehrencron-Müllers Forfatterlex. V 327.

46. Andreas Chr. Hviid, 1749—88, professor theol. ved Kbhvns univ.

47. Claus Frees Hornemann, 1751—1830, professor theol. ved Kbhvns univ.

48. Andreas Birch, 1758—1829, mag., senere dr. theol. og titulærprofessor, d. som biskop i Aarhus.

49. Enten prof. Niels Høegh i Norge, 1734—1806, eller provst H. J. C. Høegh i Gentofte, 1738—1805, (Persh. Tidsskr. 7, IV 66 f.).

50. Enten Hans Chr. Amberg, 1749—1815, udgiver af en tysk-dansk og dansk-tysk ordbog, eller hans bror Herman, 1754—1837, senere rektor i Christianssand.

51. Hvem denne mand var, vides ikke, Der synes imidlertid ikke at være kommet noget ud af det.

52. Henr. Rhode, assistent ved det Islandske pakhuskontor (Hist. Tidsskr. 4 I 197).

53. Sketch of the Character of his royal Highness the Prince of Denmark, London 1791.

54. Sikkert John Glen King, Nummi Familiarum et Imperatorum Romanum, London (?) 1787 (?). King, der var D. D., var præst ved det engelske faktori i Petrograd og blev udnævnt til »medaillist« hos kejserinden. (John Nichols, Literaty Anecdotes III, London 1812, 623, note og W. T. Lowndes, The Bibliographers Manual of Engl. Lit. III 1072).

55. Thorkelin blev 11. Jan. 1792 udnævnt til geheimearkivar.

56. Om recensionerne af Thorkelins engelske pjece se Erslews Forf. Lex. III 351.

57. Som saa mange andre af Thorkelins planer blev heller ikke disse realiserede.

58. Samstemmende oplysninger giver Chr. Høegh-Guldberg i sit førnævnte skrift Et Par Ord s. 22. I 1898 tilbød en trafikass. A. S. Møller i Aarhus Den kgl. Mønt- og Medaillesamling en samling paa omved 300 stkk., hvoraf omved 30 var græske eller andre ikke-romerske, resten romerske. Samlingen, der angaves at have tilhørt Ove Høegh-Guldberg og senere hans sønnesønsson, dr. Høegh-Guldberg i Aarhus, viste sig næsten udelukkende at bestaa af værdiløse eller falske mønter. Den blev efter Møntsamlingens afslag solgt til udlandet. Om dette har været hele Ove Høegh-Guldbergs møntsamling, ved vi naturligvis ikke. Om hans interesse for mønter vidner ogsaa talrige bemærkninger i de føromtalte breve til Johan von Bülow.

59. Carausius var Augustus i Britannien 286 (ell. 87)—293.

60. C. Combe, Nummorum veterum populorum et urbium, qui in museo Gulielmi Hunter asservantur, London 1782.

61. Beviis, at de Irske, ved Ostmannernes Ankomst til Irland i det 8de Aarhundrede, fortiene en udmærket Rang blandt de meest oplyste Folk i Europa paa de Tider, i Kgl. Vid. Selsk. Skrifter, 2, IV 550 ff.

62. Plautus, Poenulus, 5te akt.

63. Ove Høeghs-Guldbergs fødselsdag.

64. Den romerske satiredigter Aulus Persius Flaccus, af hvis værker der netop i disse aar kom forskellige udgaver.

65. Snæbiørn Asgeyrson Stadfeldt, 1753—1840, raadmand, senere borgmester i Randers. 1801 var han blevet dr. jur. i Göttingen og ønskede saa at blive justitsraad.

66. Tilføjelse i marginen med Thorkelins haand: Besvaret den 3 Octobr. — I Ove Høegh-Guldbergs her udeladte brev af 8. Jan. 1802 hedder det videre om denne sag: — — Hvad den gode Stadfeldt angaaer, da har jeg for meere end 3 Maaneder siden anbefalet ham til det Danske Cancellie for at opnaae det ønskede (ansøgte) Ære-Mærke med det bedste Vidnesbyrd, jeg gav ham, og han har fortient. Men slet intet har jeg siden hørt derom. — — Først i 1809 opnaaede Stadfeldt at faa titel af Virkelig justitsraad.

67. Mon ikke det skulde være Poematum veterum ecclesiasticorum opera christiana, Basel 1562, af den sachsiske theolog Georg Fabricius, 1516—71 (Allgem. deut. Biogr. VI 513).

67 a. Ove Høegh-Guldberg havde faaet sin afsked bevilget fra 1. Jan. 1803.

68. Der findes flere samlinger af dette navn, saaledes Aloys Lippomani's, Rom 1551—60, og Laurenz Surius's, Köln 1570—75. Der kom forøvrigt aldrig noget ud af denne plan.

69. 1798 havde Ove Høegh-Guldberg købt herregaarden Hald i Dolle-
rup sogn, Nørlyng herred, af kaptajnløjtnant M. Braem for 29 244 rdr.

70. Ulflas gotische Bibelübersetzung nach Ihrens Text — — mit — — einer hist.-kritischen Einleitung herausgeg. von J. C. Zahn, Weissenfels 1805.

71. Jesu Christi Evangelia ab Ulphila — — translata, udg. Sthlm. 1670—71 af Georg Stiernhielm og med glossar af Fr. Junius.

72. Reliquiae Linguae Goticae, diss. Upsaliae 1758 (præses) Joh. Ihre.

73. Det har ikke været udgiveren muligt at finde noget mærkeligt paa 5. Sept. Enkedronning Juliane Marie, hvem Ove Høegh-Guldberg skyldte saa overordentlig meget, var derimod født 4. Sept. 1729. Maaske er det denne dato, der er ment. Muligvis kunde der dog tænkes paa Københavns Bombardement, der sluttede den dag, da konen døde.

Fortegnelse over den danske Stamtavle-Litteratur i Aarene 1931 og 1932.

Slægtsforeningernes Medlemsblade er kun medtaget, forsaavidt der i Aargangen 1931 eller 1932 indeholdes genealogisk Stof. — For de øvrige Tidsskrifters Vedkommende henvises til TH. DØSSING og ROBERT L. HANSEN: Dansk Tidsskrift-Index 17. Aarg. 1931. Kbh. 1932, S. 311—342, og 18. Aarg. 1932. Kbh. 1933, S. 310—346.

1931.

Danmarks Adels Aarbog. Udgivet af en Forening. Redigeret af J. V. Teisen og Louis Bobé. 1932. 49. Aargang. Kbh. (1931.) 8vo. XXVI + 450 + 195 + 42 Sider. Indeholder fuldstændige Stamtavler over Slægterne Schack, Bartholin (Bartlin), Rosenørn, Urup, Vestenie.

Slægtstavlesamlingen 1931 omfattende 300 kortfattede Slægtsbiografier over nulevende kendte Personers Fædreneslægt i ret Linie. Udgivet af Dansk Personalhistorisk Bureau (ved E. Mackeprang, Dr. polit., og E. Dahlberg, cand. juris). Kbh. 1931. 8vo. 191 Sider.

Minder om gamle Hjem og Slægter i Ods Herred. Udgivet af Lars Andersen. II. Bind. Kolding 1931. 8vo. 33 Sider. Slægten Ritz, Even Willumsen og hans Slægt i Faarevejle, Mads Nielsen Støber i Høve og hans Slægt, Mads Christensen i Stubberup og hans Slægt, Gaardmand Niels Pedersen i Aastofte og hans Slægt, Niels Andersen i Veddinge og hans Slægt.

Friskolefolk. Udgivet af Anders Uhrskov. 1. Bind. Kbh. 1931. 8vo. Side 17: Christen Hansens Slægt. — 2. Bind. Kbh. 1931. Side 7: Niels Hansens Slægt. Side 54 ff.: Lars Pedersens Slægt. Side 189 ff.: Dagmar Christensens Slægt.

Meddelelser fra Slægtsforeningen Barfoed-Barfod. Red. Knud V. Barfoed, Helga Barfod og L. F. la Cour. Nr. 8. Februar 1931. Sorø. 8vo. Side 134—135: Et lille Udsnit af Barfoed-Slægten Stamtavle.

A. Fibiger: Kammerherre S. Barner, en Guds Mand. Kbh. 1931. 8vo. Side 7—8: Slægten von Barner.

Hans Andreas B e n d e r, hans Slægt og Efterkommere. Aarhus 1931. 4to. 125 Sider.

Stamtavle over Slægten B o e s e n. Udarbejdet ved Th. Hauch-Fausbøll. Udgivet af Familien. Kbh. 1931. 8vo. 63 Sider.

Familien Bonnevie i Danmark og Norge 1714—1930. D. Thraps Stamtavle omarbejdet og udvidet ved Kristine Bonnevie og Poul Bonnevie. Med 76 Illustrationer og 11 Oversigtstavler. Kbh. Oslo 1931. 4to. 252 Sider.

Børge Dan: Slægten D a n. Udarbejdet paa Grundlag af efterladte Optegnelser af Sognepræst til Gierslev Lars Christian Dan (f. 1741, d. 1813) og Købmand i Nakskov Theodor Frederik Emilius Dan (f. 1837, d. 1907). Trykt som Manuskript (i 100 nummererede Eksemplarer). Kbh. 1931. 8vo. 72 Sider.

Oplysninger om Slægten E l n e g a a r d fra Søndebro. Samlet af Karl Elnegaard. (Sorø 1931.) 8vo. 31 Sider.

Th. Thaulow: En dansk-norsk Slægt F a l e c k. Kbh. 1931. 8vo. 127 Sider.

G l a h n-Samfundet. II. Bind, 4. Hæfte. April 1931. [Kbh.] 4to. Side 98: Et Par Anmærkninger til Slægtebogen af Torben Glahn.

Stamtavle for Henrik Olsen Biørn Homan, høiesterets advokat i Christiania. Udarbejdet af hans søn W. Maclean Homan til minde om sin far. Oslo 1931. 8vo. 16 Blade.

En lærd Families Liv og Livsvilkaar i det sekstende og syttende Aarhundrede. Kulturhistorisk Studie af H. Iacobæus, Dr. med. Kbh. 1931. 8vo. S. 9 ff.: Familien Iacobæus' Oprindelse.

Mit gamle Hjem. (Af Kirsten Nielsen, Gamle Kongsgaard, Lejre.) (Røskilde 1931.) 8vo. 119 Sider. Hertil hører som Bilag en Stamtavle over Efterkommere af Christen Jensen, Allerslev, Kornerup.

Axel Garboe: Bornholmer-Geologen Magnus Jespersen. Et Bidrag til en Mands og hans Slægts Historie. Med mange Illustrationer. Kbh. 1931. 8vo. Side 12—23: Slægten og deres Hjemstavn.

Østerbygaard. Af en Slægts Levnedsløb. Skildringer og Træk fortalt af Fru I. C. Christensen. Aarhus. 1931. 8vo. 50 Sider. Mads Peter Johansens Slægt m. fl.

Oversigt og biografiske Oplysninger angaaende Slægten Kjølсен. Af Frits Hammer Kjølsen, Kaptajn i Flaaden. Kbh. 1931. 8vo. 56 Sider.

Adolf Lomholt: Slægten Lomholt (Lomholt-Lumholt-Lumholtz) omkring Aar 1700. Særtryk af Personalhistorisk Tidsskrift, IX. Række, 3. Bind, 4. Hæfte. Kbh. 1931. 8vo. 8 Sider.

Anetavle for Grosserer Carl Johan Olsen og Hustru Christiane Nielsen f. Andersen. Udarbejdet af Personalhistorisk Institut. [Kbh. 1931.] Fol. 1 Blad.

Slægten med de røde Roser (Ostenfeld). (Udgivet paa Slægtens Vegne ved Jens Ostenfeld.) Kbh. (1931.) 8vo. 128 Sider.

Stamtavle over en Familie Pagh. III. Forfattet af Klosterfuldmægtig E. H. Pagh, Vemmetofte. (Kbh.) 1931. 8vo. 8 Sider.

Vor Slægt. II. Skræder Jens Larsens Fader Gaardmand Lars Pedersen i Gyrstinge med sin øvrige Efterslægt. Udarbejdet af Sigfred Jensen, Thorslunde 1931. Kbh. 1931. 8vo. 31 Sider.

Den yngre Slægt Pontoppidan ved Axel Pontoppidan, Kaptajn i Livgarden. Med Vignetter af Mette Lise v. d. Recke. Kbh. (1931.) 4to. 331 Sider.

Stamtavle over Slægterne Qvist, Ballen og Andersen, Besser, samt nogle indgiftede Slægter. Samlede ved Lærer Viggo Bay, Tirslund pr. Bevtøft, Sønderjylland. 1931. Tillæg til en i 1924 udgivet Stambog over Slægterne Risegaard og Laurberg. [Haderslev 1931.] 8vo. 12 Sider.

Admiral Richelieus Anetavle. Ved Th. Hauch-Fausbøll. Kbh. 1931. 8vo. 87 Sider.

Stamtavle vedrørende de Successionsberettigede i det von Schiebell-Arenstorffske Fideikommis. Aarhus [1931]. 8vo. 17 Blade.

Jørgen Teilmann og Hjemmet i Bering Præstegård. Mindeblade af hans Søn Kåre Teilmann. Trykt som Manuskript. Kbh. 1931. 8vo. Side 7 ff.: Indledning (om Familien Teilmann).

Knud Thøgersen: Træk af et langt Livs Oplevelser 1851—1931. Holstebro 1931. 8vo. Side 7 ff.: Indledning (Slægten).

Hans Werner: T. M. Werner og hans Slægt. Kbh. 1931. 8vo. Side 71—94: Efterkommere af Brødrene Werner fra Demmin 1756—1931.

1932.

Slægtstavlesamlingen 1932 omfattende kortfattede Slægtsbiografier over nulevende kendte Personers Fædreneslægt i ret Linie. Udgivet af Dansk personalhistorisk Bureau (ved E. Mackeprang og E. Dahlberg). Kbh. 1932. 8vo. 115 Sider.

Mægler og stadscapitaine Thomas Bang's efterkommere. Udarbejdet som tillegg til F. E. Hundrups stamtavle over Oluf Bangs efterkommere paa sverdsiden (Kjøbenhavn 1875). Ved Elizabeth Fougner, født Collett Bang. (Bergen 1932.) 4to. 32 Sider.

Peder Nielsen Skrivners Efterkommere. Slægten Begtrup med dens Spindeliner gennem fire Hundrede Aar. Med Notetillæg og Personregister. Samlet af Johannes Caroc, cand. polyt., Fabrikdirektør. Viborg 1932. 8vo. 235 Sider.

Korte Træk af vor Slægts Historie. Skrevet af Mariane Bisgaard. Holstebro 1932. 8vo. 75 Sider.

Stamtavle over Slægten Blach. Udgivet af Jens M. Blach, tidligere »Nedergaard« pr. Hadsten, og Jens Jensen, »Dalergaard« i Haslund Sogn. Udarbejdet af P. Bugge Vegger, Villa »Enghøj«, Bøsbrovej, Randers. Randers 1932. 4to. 64 Sider.

Steen Blichers Forfædre. Af Søren Hansen. Særtryk af Personalhistorisk Tidsskrift. 9. Række, 5. Bind, 3.—4. Hæfte. Kbh. 1932. 8vo. 12 Sider.

Digteren Steen Steensen Blichers Levned. I halvandet Hundred-aaret for Digterens Fødsel ved Søren Vasegaard. Kbh. 1932. Side 7—11: Afstamning og Slægt.

Hadsten Bogen 1932. Hadsten Højskoles Elevforening Aarsskrift. (Kolding 1932.) 8vo. Side 13—18. St. St. Blichers Efterkommere. Af Pastor E. Bjørnbak, Randers.

Aarsskrift for Foreningen Ankerhus 1932. Udgivet af Foreningen Ankerhus. Sorø 1932. 8vo. Side 25—29: Slægtstavle over St. St. Blichers Efterkommere gennem Sønnen Francisko Blicher.

Fortælling for Slægten Brandt paa Lolland med Slægtsregister. Udarbejdet af H. J. Lerche Andersen, Ø. Ulslev, udført af Evald Andersen paa Nysted Avis' Bogtrykkeri. [1932.] 8vo. 22 Sider.

Slægten Buchtrup. Udarbejdet af P. A. Buchtrup, Købmand og Sparekassedirektør, Aarhus, og Preben A. Buchtrup, Direktør, Aarhus (nu Kbh.). Afsluttet og trykt i Kbh. 1932. 4to. 52 Sider.

Slægten Bukh. En Slægtshistorie. Udarbejdet af Peder Bukh. Paa-begyndt af Niels Bukh, »Engholm«. (Trykt som Manuskript.) Varde 1932. 8vo. 125 Sider.

Stamtavle for Familien Allesen de Fine Bunkeflod. [Kbh.] 1932. Fol. 1 Blad.

Kirsten Larsdatter og Frederik Christensen Bødker fra Nørholm. En Fortegnelse over deres Efterkommere samlet af Søren Frederiksen (Grangaard Støvring) til en Sammenkomst den 15. Juni 1932. (Trykt i 200 Eksemplarer.) Fredensborg (1932). 8vo. 21 Sider.

Slægten Carl. Særtryk af Leksikon over danske Familier Hefte 10. Kbh. 1932. 8vo. 7 Sider.

Stamtavle over Efterkommere af Brygger og Brændevinsbrænder, Ejer af Gelstoft Mathias Clausen Dahl og Hustru Anne Cathrine Mouritzen. Af Aage Dahl, Sognepræst i Egen. Til Pastor N. F. S. Dahl 6. Juli 1932 fra hans Børn. (Sønderborg 1932.) 8vo. 16 Sider.

P. Julius Damgaard: Slægten Damgaard. Uddrag af en større Slægtshistorie. 100 Eksemplarer. Hoptrup Skole, Sønderjylland. 1932. 4to. 9 dupliserede Blade.

Slægten Duedal fra Gaarden Duedal i Borris Sogn. Samlet af Knud Risbjerg, Lillering Skole. Brande (trykt i Give) 1932. 8vo. 192 Sider.

Bidrag til Johannes Ewalds Slægtshistorie. Af Aage Dahl. Særtryk af Personalhistorisk Tidsskrift. 9. Række, 5. Bind, 3.—4. Hæfte. Kbh.

1932. 8vo. Side 1—5: I. Slægten Ægidius. Side 5—12: II. Slægten Ewald. Side 12—20: III. Slægten Prætorius.

Falkenbergernes Historie. Arkiv-Uddrag ved cand. mag. J. C. Hansen, Viborg. Trykt som Manuskript (i 100 Eksemplarer) paa Foranledning af Johs. Falkenberg, Skive. (Skive 1932.) 8vo. 39 Sider.

Festskrift i Anledning af Johanne og Frits Gerdes' Guldbryllup den 7. November 1932. (Guldbryllupsbogen.) (Aarhus 1932.) 4to. 162 Sider.

Provst for Møen, Professor Theologiæ Laurits Nielsen Gram og hans Efterkommere. Kvindelinie til Stamtavle for Efterkommerne af Raadmand i Ribe Niels Hansen Grisbech (Familien Friis fra Ribe). Af Fr. Friis-Petersen. (Fremstillet i 40 Eksemplarer.) Kbh. 1932. 117 dupligerede Blade.

Lidt om Slægten Gmd. og Sognefoged Niels Hansen og Hustru Ane Carlsdatter. Karise 1805—31. Alslev 1831. Samlet af Lars Pedersen, Druestrup. Haarlev 1932. 8vo. 83 Sider.

Minder om tre Generationer berettet af Faster Fie [d. v. s.: Sofie Hansen]. (Slægtsoptegnelser som Supplement til »Jens Norges Slægt« udarbejdet af Ove Bøgh.) (Silkeborg 1932.) 4to. 35 Sider.

Familien Holtet. En Slægtsbog. Udarbejdet af Chr. Holtet. Fremstillet i 18 nummererede Eksemplarer.) (Skanderborg) 1932. Fol. 92 dupligerede Sider.

Anetavle for Grosserer Søren Houlberg og Hustru Anna Augusta Marie, f. Jensen. Udarbejdet 1932 af Personalhistorisk Institut. (Kbh.) [1932.] Fol. 1 Blad.

Slægtsregister over Anders Hyrde (Anders Jensen) i Balle og hans Efterkommere. Hovedlinien. Ved N. P. Nielsen, Pastor emer. Kbh. 1932. 8vo. 72 Sider.

Ein Zweig der Familie von Jessen in Dithmarschen. Von Franz von Jessen, Kopenhagen. [Særtryk af: Jahrbuch des Vereins für Dithmarscher Landeskunde. Heide 1932.] 8vo. Side 87—103.

Slægten Jorck i Danmark m. m. Udgivet af Knud Jorck. Trykt som Manuskript. [Kbh. 1932.] 8vo. 10 Sider.

Mindeblade om Camilla Kallerup. Udgivet af C. A. Kallerup. (Trykt i 260 nummererede Eksemplarer.) Kbh. 1932. 8vo. Side 95: Stamtavle.

(Stamtavle over Efterkommere af) Christian Krarup og Constance Bygum. [Udarbejdet af Chr. Krarup. Ringkøbing 1932.] 8vo. Kun Side 3—6, trykt som Prøve.

Meddelelse Nr. 15 fra Bestyrelsen for Foreningen Pierre Dornonville de la Cour's Slægt. September 1932. 8vo. Side 20—21: Stamtavle der viser Slægtskabsforholdet mellem nogle af de Familier, i hvis Kreds vor Stamfader Pierre la Cour færdedes (Familien Lassen m. fl.)

Genealogiske Meddelelser (om Herregaardsejer, Justitsraad Marcus Pauli Marcussens Slægt). Udarbejdede af Els. Marcussen i September 1891. (Kbh.) [1932.] Tvær-4to. 4 Blade.

Biskop Hans Lassen Martensen, hans Liv, Udvikling og Arbejde. Studier i det 19. Aarhundredes danske Aandsliv. Af Skat Arildsen. I. Kbh. 1932. 8vo. Side 3 ff.: Familieoptegnelserne. — Slægten.

Som det kan gaa i Verden. Tilbageblik paa Mennesker og Tilstande. Ved N. Nielsen, fhv. Kommunelærer i Hillerød. Hillerød 1932. 8vo. Side 29 ff.: Slægt og Hjem.

Slægten fra Nørgaard. Lidt om Gaarden Nørgaard i Bølling og Slægten, som stammer derfra. Samlet af L. S. Jespersen. (1. Hefte.) Bramminge

1932. 8vo. 44 Sider. Indeholder Stamtavler over Slægterne N ø r g a a r d (Nørregaard) m. fl.

Gerda Mundt: Bromme Mølle. En Slægtebog. (Udgivet med Støtte af Soransk Samfund og Slægten.) Kbh. 1932. 8vo. Familierne P e d e r s e n (Tegnemester Troels Pedersens Efterkommere) og Jørgensen (Møller Jens Jørgensens Efterkommere).

Prætorius, se Ewald.

Poul Reitzel: Blade af en Slægts Historie. Familien R o s e n ø r n. Kbh. 1932. 8vo. 240 Sider.

Th. Thaulow: En dansk Statsminister fra sidste Halvdel af det 18. Aarhundrede, Geheimeraad J. O. Schack-Rathlouw, 1728—1800. Kbh. 1932. 8vo. Side 9—12: Slægten S c h a c k.

Lidt Slægtshistorie, særig Minder om mit Barndomshjem, om mine Forældre og mine Søkende, samt lidt Stamtavleoplysninger. Nedskrevet af Elisabeth S c h l i c h t k r u l l, fhv. Adjunkt ved L. Engelhardtts Skole (Rysensteens Gymnasium). Kbh. 1932. 8vo. 66 Sider.

Familie-Stambog. (Slægtstavle for Bertel Jørgensen S c h m i d t, Ulkebølskov, f. 12/5 1862, og Anne Christine Nielsen, f. 17/5 1863, d. 11/3 1930.) [Sønderborg 1932.] 4to. 1 Blad.

Stamtavle over Efterkommerne af Hans Henrik S c h o u, kgl. Agent i Slagelse, og Hustru Martine Hedevig, f. Hansen. Udgivet i Anledning af en Familiesammenkomst 3. Decbr. 1932. (Kbh.) 8vo. 8 Sider.

Slægten S p a n g s b e r g af 1667. Biografier og Stamtavle udarbejdet af Hans Nielsen, fhv. Sogneraadsformand. Trykt som Manuskript. (Esbjerg) 1932. 8vo. 148 Sider.

Thorv. Lodberg: Tarben-Slægten fra Klitten. Et Uddrag ved Torben Klinting, Nr. Nebel 1932. 8vo. 40 Sider. Familierne T a r b e n s e n, Klinting m. fl.

Kortfattet Slægtstavle vedrørende Slægten T o n b o e, nu Dahlberg. (Af Erik Dahlberg, cand. juris. Kbh. 1932.) 8vo. 8 Sider.

Stamtavle over Slægten W o l d s e n samt nogle Optegnelser om Slægten Asmussen. Udgivet af Johan Frederik Woldsen. Trykt som Manuskript. Kbh. 1932. 8vo. 63 Sider.

Ægidius, se Ewald.

Supplement til Stamtavle-Fortegnelsen for 1930.

Se 9. Række, 4. Bind (52. Aargang) 1931, Side 266—68.

Viggo Madsen: Andreas D o l l e r i s, et Liv i Arbejde. Med Forord af Chr. Søndergaard, Redaktør af »Vejle Amts Folkeblad«. Odense 1930. 8vo. Side 16—17: Slægten.

Silhouetten Garrigues'scher und einiger anderer Profile. Von C. H. N. Garrigues (Kopenhagen). Prag 1930. 8vo. Side 135: Kurze genealogische Übersicht (Familierne G a r r i g u e s, Duntzfelt, de Coninck).

Meddelelser om Familien K r a r u p. Udgivet af Sognepræst Chr. Krarup i Tjustrup pr. Fuglebjerg. Nr. 8. Decbr. 1930. Tvær-4to. Side 81—92.

Friedrich K u h l a u. Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde der philosophischen Fakultät (I. Sektion) der Ludwig-Maximilians-Universität zu München vorgelegt von Karl Graupner aus Elberfeld. Remscheid 1930. 8vo. Side 58—59: Anhang 1 (Stammbaum).

H. P. Hansen: (Jens Andersen) T r ø s t r u p fra Torsted. Manden der skabte Herning Museum. Kbh. (trykt i Herning) 1930. 8vo. Side 9 ff.: Slægten og Hjemmet.

Banede Veje. Minder fra et langt Liv af R. W. Winkel. Kbh. 1930. 8vo. Side 9 ff.: Slægten og Barndomshjemmet.

Supplement til Stamtavle-Fortegnelsen for 1927.

Se 9. Række, 2. Bind (50. Aargang) 1929, Side 256—257.

Nørreby Skole gennem hundrede Aar 1827—1927. Bogense 1927. 8vo. Side 26—32: Stamtavle (over Efterkommere af Lars Nielsen Lund, f. 1800, d. 1868).

Supplement til Stamtavle-Fortegnelsen for 1920.

Se 7. Række, 6. Bind (42. Aargang) 1921, Side 200—201.

Stamtavlen Melchior. Udarbejdet af Albert Heckscher i Aaret 1884. Omarbejdet og fortsat af Josef Fischer i Aaret 1920. (Udgivet af Rosina Heckscher.) Trykt som Manuskript (i 500 Eksemplarer). Kbh. 1920. 4to. 123 Sider.

Anmeldelser.

Fru Thora Sollied, Stamtavle over Familien van Erpecom.

Bergen 1933.

Vaaren 1933 utkom i Bergen dette privattryk, som skibreder *Georg van Erpecom* havde overdraget fru *Thora Sollied* at utarbeide over sin slekt, som siden 1661 har været knyttet til Bergen. Det kan med engang fastslaaes, at det hører til sjeldenheterne at se et saa i alle henseender fremragende personalhistorisk verk inden vort lands ellers saa smukt representerte genealogiske litteratur. Skibreder *Georg van Erpecom* har reist sin gamle slekt et smukt minde og fru *Thora Sollied* har ved dette arbeide skaffet sig rang som én av vore dygtigste genealogiske forfattere.

Fru *Sollied* behersker og utnytter alle hjelpemidler og samler alle de utallige opplysninger fra arkivstoffet til en række biografiske skildringer over slektens medlemmer nedigjennem tiderne i en klar og velskrevet form. Fremstillingen er rik paa kulturhistoriske iagttagelser, som i høi grad bidrager til at boken faar værdi ikke bare som slektshistorie men og som bergensk kulturhistorie. Med kritisk øie og kundskapsrig viden er her drad frem en gammel bergensk kjøbmandsslegts historie gjennom nær 300 aar. Stamtavlen fremtrær og i et særdeles smukt utstyr med gode illustrationer og pent klart tryk, der gjør trykkeriet *A/S F. Beyers Boktrykkeri* megen ære og vidner om, at det bergenske bokhaandværk kan yde kvalitetsarbeide fuldt paa høiden av, hvad der præsteres i de andre nordiske land.

Slegten *van Erpecom* stammer fra Holland, fra en liten landsby *Erpecum* i det nuværende belgisk *Limburg*. Slegten kjendes fra 1400 tallet og tilhører det gamle hollandske handelspatriaci, og den tæller fremdeles flere fremstaaende repræsentanter den dag idag inden kjøbmands og embedsstanden.

Som stamfar for den gren av slegten, som indvandret til Norge, regnes *Jan van Erpecum*, der midt i 1500 tallet levte i Amsterdam.

Dennes sønnesøns yngste barn *Abraham van Erpecom*, der var døpt i Amsterdam 10 november 1633 utvandret til Bergen, hvor han blev stamfar for den slekt, som fremdeles lever i Bergen og som paa faa undtagelser nær utelukkende har været knyttet til Bergen, hvor slegten i disse 300 aar har tilhørt handels- og sjøfartsstanden.

Abraham van Erpecom tok borgerskap i Bergen 24 september 1661. Han døde der i 1696, som en av byens største skibsredere og kjøbmænd. Han var gift med hollænderinden *Catharina van Gansepoel*, med hvem han havde 9 barn, alle født i Bergen.

Fru *Sollied* har saa i en bok i 4° format paa 215 sider fortalt om denne slekts liv, som paa det nøieste har været knyttet til byens økonomiske liv, som gjenspeiler sig i de enkelte individers livsskjæbner. Slekten og boken er et stykke Bergenshistorie.

A. M. Wiesener.

Axel Pontoppidan, Den yngre Slægt Pontoppidan.

København 1931 (J. H. Schultz' Forlag).

Sønder Broby Sogn paa Fyen er fælles Hjemsted for to Slægter, der som Erindring om deres Udspring bærer det latiniserede Navn Pontoppidan. Da begge Slægter i Aarhundreder har fostret en lang Række ejendommelige og ved forskelligartet Virksomhed velfortjente Mænd og Kvinder, maa det siges at være en taknemmelig Opgave, paa Grundlag af Førsteaandsundersøgelser, at levere en fyldig Redegørelse for deres Genealogi og en historisk Oversigt over deres Indsats paa de mange Omraader, Pontoppidan'erne har bevæget sig paa. For den saakaldte yngre pontoppidanske Slægts Vedkommende er denne Opgave nu blevet taget op af Kaptajn Axel Pontoppidan og søgt løst i det ovenfor nævnte Skrift, et stateligt Værk paa 331 Kvartsider, smukt trykt og udstyret med en Mangfoldighed af Illustrationer, deriblandt en Række fortrinlige Portrætter. Heri behandles der 275 Personer af Navnet Pontoppidan, alle Descendenter af Hans Mikkel (d. ca. 1638 som Sognepræst i Longelse og Fuglsbølle), hvis yngste Søn, Dines Hansen (d. 1709) blev Sognepræst i S. Broby. Dennes Sønner antog det nu brugte Slægtsnavn, som allerede da blev ført af Efterkommerne af Hans Mikkelsens Fæster Anne Lauridsdatter gift med Erik Knudsen, Ridefoged paa Bjerregaard i S. Broby Sogn. Bortset fra de ældre Led foregrener Slægten sig fra c. 1800 i tre Hovedlinier, Damsholtelinien, Rærlinien og Ørtinglinien, saaledes benævnt efter de Sogne, hvori Liniernes Stamfædre — Børge P. († 1854), Børge P. († 1817) og Jens P. († 1828) — var Præster.

Der er nedlagt et stort og omhyggeligt Arbejde i denne Slægtbog. Fra mange Sider er der blevet tilvejebragt et omfattende Materiale af genealogiske og historiske Oplysninger; fortrinsvis har Forf. bygget paa primære Kilder, og efter Stikprøver at dømme synes hans Opgivelser at udmærke sig ved Paalidelighed og Nøjagtighed. Vor hidtidige Viden om de bekendte Mænd i Slægten er derfor blevet betydeligt udvidet eller bedre underbygget, og gennem hele det rige slægtshistoriske Stof, der her lægges frem, aabnes der ogsaa for Udsyn af mere almindelig Karakter. Højest interessant er det saaledes at følge den ejendommelige »Standscirkulation«, der har gjort sig gældende i denne Slægt, hvis Medlemmer i ældre Tid overvejende henhørte til den studerende Stand og, som oftest, stod i nær Tilknytning til Kirken, men som senere har frigjort sig fra dette ensidige Præg og søgt ud i vidt forskellige Virksomheder af praktisk Art.

Medens den afsluttende Dom over Enkeltheder i Bogen først efterhaanden vil forme sig, naar de ved Brugen er blevet efterprøvede, vil det være rimeligt her at fremsætte et Par kritiske Bemærkninger vedrørende Arbejdets Plan og Udførelse.

Mod den Opstillingsmaade, Forf. anvender, kan der saaledes rejses ikke ubegrundede Indvendinger. I Stedet for at inddеле de enkelte Personer efter Slægtled eller betegne dem med Bogstaver eller Tal efter et af de gængse Systemer opstiller han indenfor hver Linie Medlemmerne i fortløbende numerisk Rækkefølge. For at bøde paa det manglende historiske Overblik ved denne Fremgangsmaade har Forf. dog tillige vedføjet Tavler med en Opstilling efter Slægtled, men disse Tavler er saa upraktisk indrettede, at man ofte synes, at det er som at »køre til Mølle«, naar man skal opse en Person.

Heller ikke den Form, hvorunder Forf. har fremstillet de enkelte Personers Data, kan kaldes ubetinget heldig. Det vilde have lettet Overblikket og givet mere Fasthed i Opbygningen, om han havde anvendt en knappere, mere skematisk Opstillingsmaade og kun anført de nødven-

digste historiske og genealogiske Efterretninger om hver enkelt Person i Stedet for, som nu, ofte i en bredere Fortælling at meddele en Del spredte Træk fra vedkommendes Livsførelse. Der er herigennem kommet baade noget vist ujævnt og tilfældigt over Behandlingen, og desuden er denne Fremgangsmaade ret overflødig overfor de Personer, som siden bliver udførligere biograferede i Tillægget. Adskillige af Karakteristikkerne er iøvrigt kun lidet dybtgaaende, og indeholder i mange Tilfælde intet, der gaar ud over den snævrere Familieinteresse. Endvidere maa det anses for at være en fuldstændig Misforstaaelse, at Forf. har følt sig forpligtet til vidt og bredt at fortælle om de Herregaarde og Kirker, hvortil Slægtens Medlemmer har været knyttet. Saaledes faar man S. 33 blandt andet og mere at vide, at Longelse Præstegaard nedbrændte 1862 med Undtagelse af et Hønseshus, der endnu er levnet, og at der fra Haven er en storslaaet Udsigt over Langeland, ja helt over til Taasinge og Lolland; S. 102 følger man Constantinsborgs Historie fra c. 1450, S. 104 og S. 137 ligeledes Ørridslevgaards og Ørbækgårds gennem flere Aarhundreder, og mange andre Eksempler af samme Art vil kunne anføres. Da Forf. ikke kan bringe nye Oplysninger om saadanne Lokaliteters ældre Historie, vilde det sikkert have været rigtigst blot at nøjes med en Antydning og en Henvisning til vore bekendte topografiske Værker. — I Afsnittet »Slægten og Navnet« synes Forf. lidt for imponeret af de ældre Fremstillinger af Slægtens Historie, der findes hos Mænd som Christopher Giessing og Erik Pontoppidan, hvorfor han har aftrykt lange ordrette Stykker af deres Arbejder. Bedre havde det været, om det virkelig værdifulde Indhold i disse Efterretninger var blevet udsondret fra deres ordrige Vidtløftighed og — efter forudgaaende kritisk Prøvelse — gængivet i moderne Prosa.

Forf. har ikke tiltroet sig Evne til med fornøden Sagkundskab at give en Fremstilling af de mere bekendte Slægtsmedlemmers Levned og historiske Betydning. Han har derfor haft den i og for sig fortrinlige Tanke, til den egentlig genealogiske Del af Bogen at føje et Tillæg, indeholdende Biografier og Karakteristikker ved virkelig sagkyndige af saadanne Medlemmer af Slægten, der har Krav paa almindelig Opmærksomhed. Dette Tillæg optager henvend Halvdelen af Bogen, og der er heri behandlet 15 forskellige Personer. Som Størrelsen er ogsaa den indre Værdi af disse Biografier højst forskellig. Som Helhed bereder de dog vistnok Læseren en Skuffelse. Selvom der igennem dem er fremskaffet en Del specielle Oplysninger af Interesse, viser de klart nok, at kun faa af Forfatterne har haft Evne til i en klar og fast Form at give en rammende Karakteristik af de paagældende. Gennemgaaende er Biografierne alt for tilfældige i Disposition, og alt for springende, snaksomme eller panegyriske i Udførelsen. Til de bedre hører især enkelte Biografier af de ældre Præster i Slægten f. Eks. af Børge Pontoppidan i Damsholte og Dines Pontoppidan i Randers. Naar man med ikke ringe Udbytte læser Carl Dumreichers Skildring af Slægtens berømteste Medlem, Forfatteren Henrik Pontoppidan, skyldes det fremfor alt, at hans Bidrag fremtræder som Resultatet af en Række Samtaler med den biograferede. Derved har det været ham muligt at meddele en Del ukendte, autentiske Træk af betydelig Værdi til Belysning af en Mand, der som faa har forstaaet Kunsten at holde profane Sjæle paa Afstand. Den ypperste Plads blandt Karakteristikkerne tilkommer dog uden Tvivl Overlæge, Dr. med. A. Bisgaards Portræt af Nervenlægen Knud Pontoppidan, nænsomt i Forstaaelsen som det er, og monumentalt i Stilen.

Bjørn Kornerup.

Paul Hennings: Slægtsforskning, efter Forfatterens Død afsluttet og udgivet af Harald Hatt og Albert Fabritius.

København 1933 (J. H. Schultz Forlag).

Det har længe i interesserede krese været bekendt, at den i 1927 afdøde overretssagfører Paul Hennings som manuskript havde efterladt sig en vejledning i slægtsforskning, som hans nu ligeledes (1931) afdøde enke, fru Lina Hennings vilde drage omsorg for at få udgivet. Manuskriptet forelå dog ikke helt færdigt til trykning ved forfatterens død; det var nødvendigt, at det blev revideret og suppleret, inden det blev publiceret, og visse dele af det måtte omarbejdes. Der hengik således seks år, inden det kunde komme frem.

Som arbejdet nu foreligger, vil det vistnok kunne give svar på omtrent alle de spørgsmål, der opstår for den, der uden særlige forudsætninger ønsker at give sig af med slægtshistoriske undersøgelser, da det i en lang række kapitler giver oplysning både om mål og midler. Efter en redegørelse for betydningen af slægtshistorisk forskning omtales særligt »efterslægtstavlen« — det, der til daglig kaldes stamtavlen — og anetavlen; dernæst gives vejledning til benyttelse af bibliotekerne, og i bogens længste kapittel gør arkivar Hatt rede for arkiverne og deres slægtshistoriske indhold. Det følgende kapittel, om indsamlingen af det slægtshistoriske materiale, er oprindelig skrevet af Hennings, men stærkt bearbejdet af genealog A. Fabritius. Sidst findes oplysninger vedrørende navnegivning, våbner, bomærker og segl, en kort oversigt over slægtsforskning i vore nabolande Tyskland, Sverrig og Norge samt nogle oplysende bilag, og bogen slutter med et af hr. Fabritius udarbejdet udførligt sagregister, der i høj grad vil lette dens benyttelse. Det må dog siges, at det er vanskeligt at se, efter hvilke principper det er udarbejdet, da der mangler ikke få ord, som man måtte vente at finde. Eksempelvis kan anføres: Rigsarkivet (side 69 ff.), Landsarkiver (116 ff.), Konsistoriums Arkiv (157 f.), Fakultetsarkiver (158 ff.), Petita (158 f.), Eksamensprotokoller (smst.), Kalendere (189), Til- og Afgangslister (121) og mange andre, og af de på side 183 nævnte kirkebogsuddrag m. m. er nogle specielt medtagne i registret, andre ikke. — Forståelsen af bogens tekst lettes på sine steder af gode illustrationer.

Bortset fra den kortfattede vejledning for personalhistorikere, som dr. Ejler Nystrøm for en snes år siden gav i »Meddelelser fra Dansk historisk Fællesforening« (nævnt side 18), er Hennings' »Slægtsforskning« et første forsøg herhjemme, og når henses til de mange, der uden de nødvendige forudsætninger dyrker navnlig deres egen slægts genealogi og historie, må det siges at være meget fortjenstfuld at udarbejde en vejledning for sådanne. En anden ting er det naturligvis, om den afdøde forfatter var den stillede opgave voksen. Paul Hennings var en levende interesseret personalhistoriker, der udgav flere gode og grundige personalhistoriske arbejder, han havde i en lang årrække redigeret »Personalhistorisk Tidsskrift« og vedligeholdt en stadig forbindelse med udenlandske selskaber, der havde lignende formål som »Personalhistorisk Samfund«. Alt dette gav ham naturligvis visse forudsætninger for at kunne optræde som vejleder for andre, der delte hans personalhistoriske interesser, men egentlig fagmand blev han aldrig, hvilket dog ikke udelukker, at han kunde skrive en god og praktisk vejledning for begyndere, og at dette var hans mål, siger han selv i sit forord. Som sådan er den dog blevet for vidtløftig. Det ligger nær at antage, at bogen under hans arbejde med den har antaget dimensioner, der overskred, hvad han selv oprindelig havde tænkt sig, og at opgaven derved er vokset ham noget over hovedet og har stillet fordringer til ham, som han ikke helt har kunnet honorere. Derpå tyder i alt fald den omstændighed, at arkivar Hatt

ganske har måttet omarbejde det meget vigtige og for udenforstående særlig vanskelige kapitler om arkiverne lige fra grunden, iøvrigt med det resultat, at dette afsnit, der ubetinget er det bedste og grundigste i hele bogen, lærerigt også for den, der er kommet langt ud over begynderstadiget, er blevet så omfangsrigt, at det så at sige sprænger bogens rammer, idet det lægger beslag på 108 af dens 244 tekstsider.

For den udenforstående er det umuligt i hvert enkelt tilfælde at afgøre, hvorledes anerkendelse og kritik skal fordeles mellem de tre, der har haft med bogens tilblivelse at gøre, men af udgiverens forord må det dog sluttes, at en væsentlig del af æren for, at denne vejledning er blevet til et godt praktisk hjælpemiddel, tilkommer Hennings, og alene det, at den er fremkommet efter hans initiativ, fortjener påskønnelse. Formelt bærer arkivar Hatt og genealog Fabritius naturligvis som dem, der har lagt sidste hånd på værket, ansvaret for det foreliggende arbejde, men at de af veneration for den afdøde forfatter har ladet de fleste kapitler i det væsentlige urørte og nøjedes med »at rette positive Fejl og sproglige Mangler« må vel siges at være naturligt. Der kunde rettes visse indvendinger mod et og andet i nogle af de indledende kapitler, men det er ikke dem, der egentlig betinger bogens værd; dette afhænger navnlig af de tre midterste om bibliotekerne, om arkiverne og om indsamlingen af stoffet, ti det er dem, som de fleste navnlig vil have blikket rettet imod.

Bibliotekerne er behandlede ret kortfattet og rent praktisk (på knap en fjærdedel af det antal sider, der er anvendt på arkiverne), men i betragtning af, at de fleste mennesker står langt mindre fremmede overfor dem end overfor det stof, der må søges i arkiver, turde det anførte vistnok siges i det hele taget at være tilstrækkeligt; derimod er kapitlet om disse, som allerede berørt, uforholdsmæssig langt, men det vil utvivlsomt være et fortrinligt hjælpemiddel for dem, der skal søge vej gennem deres snirklede gange, der ofte minder om labyrinter. Hvad endelig det vigtige kapitel side 176—200 om indsamling af det slægtshistoriske materiale angår, turde det, skønt det indeholder særdeles mange gode råd og vink, være et af de svageste i hele bogen. Det er skrevet i et ret ubehjælpsomt sprog med en ofte meget uheldig interpunktion (komma findes ikke sjældent, hvor man måtte vente semikolon eller endog punktum), og det hænder, at der forekommer helt meningsløse sætninger (f. eks. side 191, linje 14—12 f. n.) eller eksempler på meget dårligt dansk (f. eks. side 195, l. 18 f. n.: Maade at sikre sig, o: Maade, hvorpå man kan sikre sig, eller smst. l. 13 f. n.: Bidragydere til Bogen, o: til Bogens Trykning; l. 7—5 f. n. på samme side kunde også være udtrykt bødre), for ikke at tale om, at f. eks. på side 200 er ethvert forsøg på at forme det fremsatte opgivet. Det fremtræder som en række aforismer. Lidet heldigt er det også, at der (side 186) tales om »Forordningen« af 1645, når der menes et kongeligt missive (jvfr. side 119) og at det henholdsvis på side 185 (l. 10—2 f. n.) og side 187 (noten) utvivlsomt er glemt at henvise til en artikel i Jyske saml. 4, III, 22 ff. og til Gustav Bangs »Kirkebogsstudier« (navnlig side 4 f. og 13 f.).

Der er iøvrigt i det her omhandlede kapitel — som allerede nævnt — givet mange gode og følgeværdige råd, men det kan ikke nægtes, at der også findes bemærkninger, som er enten vildledende eller omdisputable, således når det på side 184 siges, at trykte værker »altid« kun må benyttes som vejledende. Det er ikke blot urigtigt, men også i strid med, hvad der med rette er anført på side 46, nemlig at »kun værker, der indeholder aftryk eller uddrag af arkivalier, bør benyttes og citeres som kilde«, hvormed f. eks. tænkes på arbejder som de på side 55 f. nævnte universitetsmatrikler eller Erslevs repertorium med dets fortsættelse, Kancelliets brevøger og mange

andre, navnlig af Det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, Kildeskriftselskabet og Rigsarkivet udgivne publikationer, der i de fleste tilfælde, overensstemmende med deres hensigt, gør det ganske overflødigt at gå til de originale kilder. Det er heller ikke heldigt, når det siges på side 185, at der normalt efter vielsen vil følge nogle år, hvor man kan vente at finde det pågældende ægtepars børn »døbt i kirkebogen« (slet dansk!), for der er ingen grund til at gå ud fra, at børnenes dåb just skal søges i det sogn, hvori vielsen har fundet sted. Når forf. tilråder at optegne det fundne stof i kollegiehæfter (side 182) og på kvartark (side 193) samt at opbevare det indsamlede i »chartequer i folioformat« (side 194), vil det næppe finde alles bifald (mange vil finde oktavblade mest hensigtssvarende), og det vil sikkert heller ikke, hvad der (side 198) tilrådes med hensyn til fodnoter, registre (Holberg) og navnenes stavemåde.

Det er muligvis rigtigt, når forf. på side 197 bemærker, at ved stamtavlernes opstilling viger »indrykningssystemet« mere og mere pladsen for den generationsvise opstilling, men begrundelsen turde være meget tvivlsom. Om den sidste byder større praktiske fordele, som det kategorisk slæes fast — og noget lignende siges på side 32 — er i hvert fald ret omdisputabelt, og den prøve, der gives i bilag 2 (side 201) giver i hvert fald ikke beviset for, at den er overskuelig, hvilket dog delvis skyldes det typografiske udstyr. Når denne opstillingsmåde har fået vind i sejlene, er det sandsynligt, at det både skyldes menneskets idelige trang til at forandre og eventuelt forbedre, et vist modelune og ikke mindst, at det gør den for tiden dyre trykning noget billigere end indrykningssystemet. De af forf. nævnte fordele ved den generationsvise opstilling holder i hvert fald ikke stik, ti også ved indrykningssystemet »følger opstillingen nøje tavlen«, blot ad andre veje, hvorved der opnåes fordele, som går tabt ved hin opstilling, hvilket enhver let kan overbevise sig om, og at »nogenlunde samtidige personer behandles samtidigt« ved den generationsvise opstilling er langt fra rigtigt. Det viser næsten enhver stamtavle, der tæller blot et forholdsvis ret ringe antal generationer. Af stamtavler i »Danmarks Adels Aarbog« vil man f. eks. se, at familien Rosenørns 8. slægtleds fødselsår ligger mellem 1868 og 1912 (49. bind), Høegh-Guldbergs 5. slægtleds mellem 1864 og 1922 (48. bd.), Krabbes (af Damsgård) 11. slægtleds mellem 1778 og 1855 (45. bd.), Ulfeldts 16. slægtleds mellem 1668 og 1747 (40. bd.), Moltkes 7. slægtleds mellem 1825 og 1905 (38. bd.), v. Suhms 4. slægtleds mellem 1717 og 1799 (45. bd.), Qualens 7. slægtleds mellem 1683 og 1776 (41. bd.), ja, på Billernes stamtavle hos Mollerup og Meidell vil man finde, at 14. slægtleds fødselsår svinger mellem 1693 og 1819, og 15. slægtleds mellem 1718 og 1880, altså over et tidsrum på 162 år, hvilket svarer til c. 5 hele generationer! 162 år er just det spand af tid, der ligger mellem Frederik VII's og hans tiptiptipoldefars, Christian V's fødselsår (henholdsvis 1808 og 1646), og dem vil visselig ingen falde på at betegne som nogenlunde samtidige, og iøvrigt må det bemærkes, at forskydningerne let kunde være blivne endnu voldsommere, hvis eksemplerne var hentedes fra egentlige efterslægtstavler (stamtavler, der medtager kvindelinjerne), men sådanne har ikke i større omfang stået til rådighed. — Heller ikke passer det, hvad forf. anfører som en fordel ved denne form, at den i mindre grad end den anden skulde foranledige omnummerering af personerne ved senere udgaver af stamtavlerne, og endelig skal bemærkes, at den noget kunstige nummerering af personerne, som forfatteren tilråder på samme side (197), næppe fortjæner anbefaling. Den benyttes da heller ikke til stamtavlerne i de senere årgange af adelsårbogen, der dog skyldes en særlig kyndig hånd.

Hermed skal dog ingenlunde være sagt, at den generationsvise opstilling ikke byder visse fordele, ti utvivlsomt kan det i mange tilfælde have sin

betydning, at man finder de til samme generation hørende personer samlede på ét sted — ligesom de på tavlen står i samme linje — selv om de har levet på meget forskellig tid, men det er meget énsidigt at hævde, at denne opstilling ubetinget skulde være den bedste. Indrykningsmetoden bruges da også stadig ikke blot af en række af de mest ansete genealoger i Danmark og Norge, men finder også udbredt anvendelse i Tyskland, og såvel denne metode som navnlig den på side 32 omtalte tabellariske, der er nærbeslægtet med hin, skønt den i ydre henseende så lidt ligner den, anvendes den dag idag i Sverrig, bl. a. af den udmærkede genealog Elgenstierna. Hvis hr. Fabritius havde været betænkt på at henvise til en række paradigmaer, hvilket vilde have været meget heldigt, kunde han ikke have undgået at bemærke, hvor ringe tilslutning den generationsvise opstilling af stamtavler hidtil har vundet i Skandinavien. — Hvilken metode, man i hvert enkelt tilfælde helst skal anvende, beror iøvrigt i høj grad på omstændighederne og et sundt skøn. At opstille alméngyldige regler herfor vil vistnok være næsten umuligt. Men at tavlen er den mest overskuelige, kan formentlig alle blive enige om. Uheldigvis er den dog kun praktisk anvendelig, når slægten ikke breder sig altfor meget, og når oplysningerne om hver enkelt person ikke er særlig vidtløftige. Den taber iøvrigt ganske sine værdifulde egenskaber, når enkelte børnekuld med deres descendenter, som man ofte sér — f. eks. på mange tavler i de ældre årgange af nærværende tidsskrift — ved streger og klammer henføres til steder, hvor de ikke rettelig hører hjemme.

Naturligvis har det ikke kunnet undgæes, at der i et arbejde som »Slægtsforskning«, der indeholder et sådant væld af oplysninger, findes både fejl og mangler. Det er ikke hensigten her at rette hine eller afhjælpe disse, men enkelte af dem, som uden nærmere undersøgelse falder i øjnene, skal dog anføres. På side 48 søger man forgæves værker som f. eks. Vahls slægtbog, Lengnicks stamtavler og Patriciske slægter, ti at de en passant nævnes på side 27 og 43 er næppe tilstrækkeligt; side 52 er glemte Sofus Elvius' »Danmarks Præstehistorie i Aarene 1885—1914« (ufuldendt, slutter med Idestrup); side 53 burde det være anført, at Erslevs »Len og Lensmænd« 1596—1660 omfatter både Danmark og Norge; noten til side 55 er ikke helt udtømmende, for Schou har også til universitetsmatriklen efterladt seddelregister på efternavn 1740—51; side 65 er blandt de historiske tidsskrifter glemte »Fra Viborg Amt« og »Aarbog for Lysgaard, Hids med flere Herreder«. Med hensyn til de trykte værker må iøvrigt bemærkes den besynderlige inkonsekvens, at der kun undertiden og ganske tilfældigt anføres (f. eks. på side 52 og 62), om der er registre; det havde antagelig været rettest altid at anføre det, og navnlig havde det vel været rimeligt ved Traps Danmark (side 64) udtrykkeligt at bemærke, at der til 3. og 4. udgave findes udførlige personregistre.

Endvidere kunde der være grund til at anføre, at på side 70 (linje 10 f. n.) burde efter Thiset være tilføjet »og efter ham dr. Bobé«, der nu i en længere årrække har fortsat Thisets arbejde; på side 71 kunde uden skade Petersens danske ridefogder have været udeladt, da dette arbejde er et rent og skært rudiment; af side 73 (linje 13—11 f. n., hvor »for« i linje 11 dog muligvis er en trykfejl for »fra«) får man det indtryk, at registrene til cancelliets registre og tegnelser kun for de nærmeste år før 1660 er pålidelige, hvilket så langt fra er tilfældet, da de netop for den følgende tid er langt bedre, end registre sædvanligvis er på hin tid; på side 82 siges, at embedsansøgningerne 1660—1848 indeholder »oplysninger om næsten alle embedsmænd under rentekammeret«, hvilket er meget overdrevent, og på side 122 er oplysningerne om reskriptet af 17. oktbr. 1775 mindre korrekte, da det

påbød, at der af de vigtigste afsnit af præsternes kirkebøger skulde tages afskrifter fra 1763 og fremdeles.

Alt dette kan naturligvis siges at være småting, skønt det dog ikke er uden betydning, men vender man sig til side 17, vil man finde mangler af mere graverende art. Der nævnes dér en række mænd, som personalhistorien står i taknemmelighedsgæld til, altsammen mænd, som har virket i de sidste 2—3 generationer, f. eks. Th. H. Erslew, F. E. Hundrup og Kr. F. Carøe, ja, om det så er Anders Petersen (degnehistoriens forfatter) er han kommet med, men forgæves spejder man efter V. Richter, hvis arbejder vel ikke er dadelfri, men som dog idelig rådspørges, og efter flere andre, som her ikke skal nævnes, men navnlig spejder man efter Holger Fr. Rørdam, hvis enestående produktion, også indenfor det personalhistoriske område (navnlig lærde mænd og gejstlige) absolut ikke kan forbigåes i tavshed. Han burde ikke blot være nævnt med hæder, men der burde være henvist til fortællelsen over hans skrifter og afhandlinger i dr. Bjørn Kornerups bog »Til Minde om Holger Fr. Rørdam« side 70—129 (personalhistorien findes side 78—102, men mange af de andre skrifter, f. eks. »Kjøbenhavns Universitets Historie fra 1537 til 1621«, nævnt på side 123, indeholder personalhistorisk stof i mængde). — Og så søger man efter dem, der i vor tid har ført arbejdet videre, men alt, hvad man får at vide, er, at »Mænd som Louis Bobé og C. Klitgaard . . . fører nu herhjemme Slægtsforskningen videre ad de rette Baner«. Dette er værre end intet, ti man kan ikke sammenstille en i henseende til tid, sted og æmner så vidtspændende personalhistoriker som dr. Bobé med selv den ypperste lokalforsker, og man kan ikke, når talen er om nutidens slægtsforskning, ganske tie om alle de andre, der har udrettet et stort arbejde, f. eks. Th. Hauch-Fausbøll og P. B. Grandjean. At man ikke vil indlade sig på en vurdering af de nulevende og deres værker, kan være naturligt, men man kan ikke undlade at nævne de mere betydelige, ti det er navnlig blandt dem begynderen må søge sine forbilleder.

Af de anførte bemærkninger kunde man muligvis få det indtryk, at den anmeldte bog er mangel- og fejlfuld. Det kan man dog ikke med rette sige, for man kunde ikke vente, at et sådant første forsøg skulde være fuldkomment. Kapitlerne er af noget forskellig godhed og en iøjnefaldende ujævnhed opstår ved, at arkiverne er behandlede uforholdsmæssig udførligt, men i det hele taget tør det siges, at »Slægtsforskning« er et samvittighedsfuldt arbejde, som vil være til særdeles megen nytte for alle personalhistorikere, dog navnlig for de viderekomne, ti selv den, der i mange år har syslet med slægtshistoriske arbejder, vil sikkert kunne finde noget nyt og navnlig meget, som han ikke til enhver tid kan have present. Men for den egentlige begynder er den for vidtløftig. Den vil let kunne bevirke, at denne lader sig afskrække fra overhovedet at tage fat, når han ser, hvor kompliceret et apparat, han vil få at arbejde med, og hvor uforståeligt meget er for ham. En sammentrængt populær fremstilling på tre til fire ark, så at sige en abc for den ukyndige, vilde snarere kunne give ham mod til at gøre et forsøg, navnlig når der i en sådan henvistes til en række trykte stamtavler, anetavler og slægtbøger, der kunde betegnes som forbilledlige, ti anskuelserundervisning er lettere tilgængelig for begynderen end lange forklaringer, hvilket Hennings også har indsét (se side 31). Først når den, der begynder uden forudsætninger, således var kommet i god gang, vilde tiden også for ham være inde til at udvide sin horisont ved at granske i »Slægtsforskning«.

S. Nygård.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1.

Sidelmann og Sigholt.

Amtmand Sidelmann i Finmarken døde i Kristiania 28. August 1729, Skifte af 29. Aug. og 12. Okt. 1729. Til Stede var hans Fætter Jens Thomassen Sigholt, død som Foged i Rækkestad, Heggen og Frøland, Norge, 1745; han er maaske Broder til Thomas (Thomassen) Sigholt, død paa Vardøhus 21. Sept. 1743.

Hvem er Sidelmann Søn af, og hvorledes er Familieforholdet mellem Sidelmann og Sigholt?

Det formodes, at Sidelmann er Søn af Pastor Israel Hansen, Præst i Følleslev til sin Død 1672.

Kendes Navnene paa hans 6 Børn og hans Forældre?

Det antages endvidere, at Pastor Israel Hansen og Mag. Sidelmann, død 1685 som Præst i Vordingborg, er Brødre.

Hvem er Pastor Sidelmanns Forældre?

A. Sidelmann, Lærer.

2.

Åkerfelt.

Svenske målaren Gotthard Wilhelm Åkerfelt (f. 1740; tillh. adliga ätten nr. 387) överflyttade tidigt till Köpenhamn och uppgives hava dött där. Uppgift härom, liksom övriga data angående hans liv, sökes.

Folke Wernstedt.

Kapten.

Engelbrektskatan 29, Stockholm.

3.

Brandt.

Oplysninger søges om følgende Personer:

Peder Jensen Brandt, dimit. fra Odense 1715, 22 Aar gl., Kateket 1719, Klokker $\frac{31}{10}$ 1724 ved Sct. Knuds Kirke i Odense. Begravet $\frac{27}{2}$ 1749 i Odense. Født? S. af ? $\sim \frac{29}{9}$ 1719 i Odense Birgitte Margrethe Blangsted, døbt $\frac{29}{10}$ 1693. D. af Urtegaardsmand Hans Thomesen Blangsted. Kaldes i Chr. Brandts Autobiografi (Ny kgl. S. Fol. 743) ved Efternavnet Møller, alle andre Steder Blangsted. Død $\frac{28}{3}$ 1758.

5 Børn, af hvilke: I—III. — I) Jens Pedersen Brandt, døbt $\frac{2}{7}$ 1723. Kateket ved St. Knud. Begr. $\frac{20}{12}$ 1765. Gift 3 Gange: 1—3. — 1) $\sim \frac{26}{8}$ 1750 Christiane Dorothea Riber, f. ?, Datter af ? Begr. $\frac{26}{3}$ 1751. 1 Barn. — 2) $\sim \frac{18}{10}$ 1752 i Korup med Karen Frdksdtr. Holm, f. ?. (D. af Præst i Svanninge Frederik Chr. H.), død $\frac{3}{2}$ 1756. — 1 Barn: Peder Jensen Brandt, døbt $\frac{16}{7}$ 1753. Se nedenfor. — 3) $\sim \frac{20}{7}$ 1757 Johanne Margrethe Sibbern. f ? (D. af Jørgen Sibbern, Urmager i Od.). (Hun gift $\frac{13}{8}$ 1766 med Morten Kisbye, Klokker i Od.). Død $\frac{30}{9}$ 1798. — 3 Børn i 1. Ægteskab. — II) Christiane Elisabeth Brandt, døbt $\frac{20}{1}$ 1729. Tjent hos Borgm. i Kbhvn. Joh. Peter Suhr. Død ugift paa St. Hans Hosp. $\frac{22}{9}$ 1789. — III) Christian Pedersen Brandt, f. $\frac{30}{6}$ 1733. Underbibliothekar ved Univ. Bibl., siden ved det kgl. Bibl. Død ugift i Kbhvn $\frac{25}{6}$ 1780.

Peder Jensen Brandt (se ovenfor), døbt $16/7$ 1753 i Od. Dimit. 1772 fra Od. Degn i N. Nebel-Lydum, Vestjylland. Ansættelsesaar? 1780—1808 Degn i Jærne ved Esbjerg. $4/2$ 1820 død som Aftægtsmd. i Jærne. $\sim 10/10$ 1777 i N.-L. med Maren Christensdtr., f. ?, D. af ?, død? — 7 Børn: A—G:

A) Maren B., f. c. 1778. — B) Jens Chr. B., f. c. 1780. — C) Kirstine Margrethe B., f. c. 1781. — D) Christen B., f. c. 1783. — E) Christiane Elisabeth, f. $5/7$ 1787, død? $\sim 8/11$ 1812 i Jærne med Morten Nielsen af Strandby. 3 Børn: 1—3: 1) Ane Margrethe Kierstine Mortensen, f. $12/8$ 1813, død? \sim Anders Joh. Andersen, Astrup, Brøndum Sogn ved Esbjerg. 2) Nielsine Marie Mortensen, f. $25/1$ 1816. 3) Niels Jørgen Mortensen, f. $12/3$ 1819. Sindssyg i c. 30 Aar. — F) Anders Brandt, f. c. 1789. — G) Morten Kisbye Brandt, f. $9/5$ 1795. Opholdt sig 1813 i Ribe.

Findes nogen Forbindelse mellem ovenstaaende Familie og 3 ugifte Brødre, Guldsmede i Horsens, (Folketællingen 1801) Nicolai Brandt, f. c. 1746 og Andreas og Peter Brandt, begge f. c. 1749.

Henry Lauridsen, stud. med.,
Vodroffslund 3, 3. Sal.
Kbhvn. V.

Svar.

(9. VI. 139 ff.)

I Anledning af Forespørgslen »Hvem var kavaleriløjtnant Carl Ulrich von Uhlenstein og hans hustru Anna Margrethe Hind?« har Redaktionen modtaget tre Skrivelser, der dog kun beskæftiger sig med *Anna Margrethe Hind* og ikke opklarer Spørgsmaalet om hendes Herkomst. Hr. Ragnar Solstad, Harstad, oplyser, at der i Dyrøy Herred, Troms Fylke, lever flere Familier af Navnet Hind, som han er villig til at give Spørgeren Oplysning om. Fru Louise Kastrud, Mandal, og Hr. Redaktør Svend Borberg, København, henviser begge til en i 1917 i Kristiania udkommen Stamtavle over Skiensløgterne Plesner, Myhre, Ibsen o. fl., hvorefter *Karen* (*Katrine*) *Hind* fra Kerteminde, f. 1708, † 1778, var gift med *Købmand i Skien Johan Glysing Plesner*, f. 1703, † 1735, og, efter hans Død, med *Frederik Iver v. Ahnen Wesseltoft*. I sit første Ægteskab blev hun Tipoldemoder til *Henrik Ibsen*. Brevskriverne gisner paa, at hun kan være Søster til den omspurgte *Anna Margrethe Hind*.

Samfundets Anliggender.

Samfundet har i det forløbne Aar afholdt tre Møder. Ved det første, der fandt Sted 20. Februar holdt Arkivar i Rigsarkivet, Dr. theol. B j ø r n K o r n e r u p et Foredrag under Titlen »Træk af Livet i Frederiksborg Skole ved Midten af det 18. Aarhundrede«. Det andet Møde afholdtes 20. Marts. Bibliotekar ved det kgl. Bibliotek J u l i u s C l a u s e n indledte en Diskussion »Om Ejendomsretten til Brevet«. Tredie Møde afholdtes 27. November. Forfatteren, Overretssagfører, Baron P a l l e R o s e n k r a n t z talte om »Den historiske Roman og den historiske Videnskab«. Ogsaa dette Møde formede sig som en Diskussionsaften. Alle tre Møder, der afholdtes i Borgernes Hus, var velbesøgt.

Bestyrelsen har afsluttet Overenskomst med Firmaet Levin & Munksgaard, hvorefter Fremstillingen og Kommissionsforlaget af »Personalhistorisk Tidsskrift» og de andre Skrifter, som Samfundet maatte udgive, fra Nytaar 1934 overgaar til nævnte Firma.

Ved Overenskomsten har Bestyrelsen forpligtet sig til at levere Manuskripter til Tidsskriftet maskinskrevne eller i let læselig Haandskrift. Det henstilles derfor til Bidragydere i Fremtiden saa vidt muligt at levere maskinskrevne Manuskripter. Samtidig henledes Opmærksomheden paa, at Ændringer i Korrekturen, der skyldes Bidragyderne, maa betaales af disse og fradrages i det dem tilkommende Honorar.

Til Æresmedlem af Samfundet er under 14. November blevet udnævnt Riddarhusgenealog, fil. mag., Friherre T o r C a r p e l a n i Helsingfors som Anerkendelse for de store Fortjenester, Friherren har indlagt sig af den personalhistoriske Forskning i Norden.

I Aarets Løb har efternævnte indmeldt sig i Samfundet: D a n s k biografisk Leksikon, Arkivar i Rigsarkivet P. B. G r a n d j e a n, Læge E. K. E b b e s e n, Næstved, Sognepræst R. A. L. T. G l e n t h ø j, Nestelsø, Genealog T h o r v a l d H a t t, cand. jur. S t i g I u u l, stud. med. H e n r y L a u r i d s e n, Middelfart Folkebogsamling, Roskilde Bibliotek, Lærer A. S i d e l m a n n, Ramsing, Højesteretsadvokat F. T e i s t, Ingeniør ved Statsbanerne V i l h. V o l d m e s t e r, Ingeniør P e t e r R a v n S o l l i e d, Oslo, cand. oec. O d d T i l l i e r, Oslo, og Danish Genealogical Society, Salt Lake City, Utah, U. S. A.

Samfundet havde 1. December 325 Medlemmer, heraf 253 i Danmark, 2 paa Island, 55 i Norge og 15 i det øvrige Udland.

Samfundets Bestyrelse bestaar for Tiden af nedennævnte Medlemmer:

Ordenshistoriograf, Dr. phil. Louis Bobé*, Formand.	Direktør Th. Hauch-Fausbøll.
Landsdommer A. Drachmann Bentzon.	Hovedarkivar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet H. Hjorth-Nielsen, Sekretær.
Hofjægermester, Lensbaron H. H. A. Berner Schilden Holsten.	Postmester C. Klitgaard. Arkivar i Rigsarkivet, Dr. theol. Bjørn Kornerup.*
Kontorchef i Nationalbanken O. H. Clementsen, Kasserer.	Kammerherre, Etatsraad, G. Krag. Arkivar i Rigsarkivet S. Nygård.*

De med * betegnede Herrer danner Skriftudvalget.

Samfundets Revisorer er Kontorchef i Landmandsbanken L. Bie og Overretssagfører St. Hetsch.

**Fortegnelse over Medlemmerne af
Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie.
(1. December 1933.)**

Æresmedlemmer.

Statsarkivar *E. A. Thomle*, Oslo.
Rigsheraldiker, Greve *Adam Lewenhaupt*, Stockholm.
Ridderhusgenealog, Universitetssekretær, fil. mag., Friherre *Tor Car-
pelan*, Helsingfors.

Korresponderende Medlemmer.

Bouly de Lesdain, Louis, Dr. jur., Dunkerque.
Durchmann, Osmo, Kamrerer, Sekretær i Styrelsen for Genealogiska
Samfundet i Finland, Helsingfors.
Elgenstierna, Gustaf, Registrator i den svenske Generalpoststyrelse,
Stockholm.
Hildebrand, Bengt, Sekretær, Redaktør af Personhistorisk Tidsskrift,
Stockholm.
Kellinghusen, Hans, Dr. phil., Arkivar, Hamburg.
von Rahden, Nicolai, Friherre, Forstander for Letlands genealogiske
Selskab, Mitau.

Medlemmer i Danmark.*)

Hs. Majestæt Kongens Haandbibliotek.

Aalborg Haandværkerforenings Bibliotek, Aalborg.
Abildgaard, Carl, Apoteker, Nykøbing Falster.
Ahlefeldt-Laurvig, C. J. F. Greve, Hofjægermester, Lundsgaard,
Kerteminde.
Ahlefeldt-Laurvig, C., Greve, Overretssagfører.
Andersen, A. H., Sognepræst, Lille Næstved.
Andersen, J. O., Dr. theol., Professor v. Universitetet.
Antropologiske Komité, Den.
Arctander, C., Forfatter.
Arends, Otto Fr., Kommunelæge, Asnæs.
Arhnung, J. O., Adjunkt, Roskilde.
Askov Højskoles Bibliotek, Askov, Vejen.
Barth, E. D., Overretssagfører.
Behrens, Carl, Redaktør.
Bendz, Frk.
Bentzon, Poul, Etatsraad.
Bentzon, A. Drachmann, Landsdommer.
Berner Schilden Holsten, H. H. A. Lensbaron, Hofjægermester,
Langesø.
Biblioteket for Thisted By og Amt, Thisted.
Bie, L., Kontorchef i Landmandsbanken.
Binzer, O., fhv. Kolonibestyrer.
Blomberg, Aage Fasmer, cand. mag.
Blædel, Werner, Kontorchef.
Bobé, Louis, Dr. phil., Kgl. Ordenshistoriograf.
Boeck, H., Kaptajn, Kammerjunker.
Boie, Fuldmægtig.
Borberg, Svend, Redaktør.

*) Hvor ingen Bopæl er anført, er denne København.

Bornholms Centralbibliotek, Rønne.
Brandorff, I. O., Kæmner, Kolding.
Brenner, Franz, Dr. med., Læge, Tønder.
Bretteville-Plum, F. C., fhv. Bankdirektør.
Bruun, A., Dommerfuldmægtig, Køge.
Bryndum, V. G. F., Stadsingeniør, Horsens.
Carlsen, Olaf, Dr. phil., Forfatter, Taastrup.
Centralbiblioteket, Holstebro.
Centralbiblioteket for Hjørring Amt, Hjørring.
Christensen, Harry Christian.
Christensen, S., Realskolebestyrer, Vamdrup.
Christensen, Will., Dr. phil., Arkivar i Rigsarkivet.
Classenske Bibliotek, Nykøbing Falster.
Clausen, Julius, cand. mag., Bibliotekar.
Clément, Ad., Ingeniør.
Clementsén, O. H., Kontorchef i Nationalbanken.
Cold, Fr., Kontreadmiral.
la Cour, G., Ingeniør.
Dahl, Frantz, Dr. jur., Professor ved Universitetet.
Dahl, Aage, Sognepræst, Guderup.
Damm, Harriet, Frue, Raahaven, Gislev.
Dansk biografisk Leksikon.
Ebbesen, E. K., Læge, Næstved.
Ebstrup, H., Overretssagfører.
Eegholm, A. J. P., mag. art., Registrator i Rigsarkivet.
Ehrencron-Müller, H., Bibliotekar.
Ehrenreich-Hansen, Frk., Randers.
Eigtved, V., Bankdirektør.
Eigtved, Inger, Frue.
Esmer, Einar, Grosserer.
Estrup, J., cand. theol., Godsejer, Skafføgaard, Mørke.
von Eyben, Werner, Fuldmægtig.
Fabritius, Albert, Genealog.
Falk-Jensen, A., cand. jur., Ekspeditionssekretær.
Finansministeriet.
Flensborg, Andreas, Boghandler, Roskilde.
Foreningen til Udgivelse af Danmarks Adels Aarbog.
Forplejningskorpsets Bibliotek.
Foss, E., Frue, Aalsgaarde.
Frederiksberg Kommunalbestyrelses Haandbibliotek.
Frederiksberg Kommunes Folkebibliotek.
Friis, Aage, Dr. phil., Professor ved Universitetet.
Friis-Petersen, H., Grosserer, Aarhus.
Friis-Petersen, Fr., Vice-Skoleinspektør.
Fugl, I. F., Apoteker, Vejen.
Fyns Stiftsbibliotek, Odense.
Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk.
Færø Amts Bibliotek, Thorshavn.
Garnisonsbiblioteket.
Geill, H., Overlæge, Charlottenlund.
Gejtofte Kommunebibliotek.
Glahn, Hans Egede, cand. jur., Ekspeditionssekretær.
Glenthøj, R. A. L. T., Sognepræst, Nestelsø.
Gram, C. H. O., Kontorchef.
Grandjean, P. B., Arkivar i Rigsarkivet.
Gribsvad, Frode, Arkivar, Aabenraa.
Grut, Andreas, Grosserer, Birkerød.
Grønvald, Fr., Direktør.
Grønvald, F. C., cand. jur., Ekspeditionssekretær.
Grønvold, P. R., Kontorchef.
Haase, E., Forlagsboghandler.
Haderslev Centralbibliotek, Haderslev.
Hahn-Thomsen, C., cand. pharm.
Harbou, Dommerfuldmægtig, Aarhus.

- Harries, O.*, Dommerfuldmægtig, Svendborg.
Hartmann, Hjalmar, Generalkonsul.
Hatt, Harald, Arkivar.
Hatt, Thorvald, Genealog.
Hauch-Fausbøll, Th., Direktør.
Heilskov, Chr., Bibliotekar, Gug.
Herlufsholms Skoles Bibliotek, Næstved.
Hetsch, Stephan, Overretssagfører.
Hjorth-Nielsen, H., Hovedarkivar.
Holck, Harald, Ekspeditionssekretær i Statsministeriet.
Honnens de Lichtenberg, G., Kaptajn.
Hostrup, Aage, Vicedirektør.
Hvass, H. H., Dommer, Aarhus.
Hvidt, L. N., Dispachør.
Hærens Arkiv.
Høegh-Guldberg, Fritz, Kaptajn.
Ingemann, B., Frue, Rungsted.
Ingemann, Godsejer, Egebjerggaard pr. Kappendrup.
von Irgens-Bergh, G. O. A., Oberst, Aarhus.
Iuul, Stig, cand. jur.
Jacobsen, C. R.
Jacobsen, Fritz, Stabslæge, Kgl. Livlæge.
Jelling Seminarium, Jelling.
Jensen, C. A., mag. art., Museumsinspektør.
Jonassen, A., Boghandler.
Juel Hansen, E., Sparekasseassistent, Odense.
Jørgensen, C., Bankdirektør, Aalborg.
Kalundborg Centralbibliotek, Kalundborg.
Kindt, G., Frue, Haslev.
Kjerulf, A., Redaktør.
Kjølby, A., Lærer, Svaneke.
Klitgaard, C., Postmester, Hjørring.
Koch, Poul, stud. art.
Kolding Bibliotek, Kolding.
Kornerup, Bjørn, Dr. theol., Arkivar i Rigsarkivet.
Krag, C. M. G. R., Kammerherre, Etatsraad.
Krak's Forlag.
Kvindelig Læseforening.
Københavns Kommunes Folkebibliotek.
Køster, G., Lærer, Kolding.
Landsarkivet for Fyn, Odense.
Landsarkivet for Jylland, Viborg.
Landsarkivet for Sjælland.
Lange, N. D. V., Frk., mag. art., Arkivregistrator.
Lassen-Landorph, A., Overretssagfører, Randers.
Lauridsen, Henry, stud. med.
Lemche, Gyrithe, Frue, Forfatterinde, Lyngby.
Levin, Anna, Frue.
Levin og Munksgaard, Forlag.
Linde, O., Landsretssagfører.
Linnvald, A., mag. art., Raadstuearkivar.
Lissau, L., Justitsraadinde.
Luja, A., Hovedkasserer.
Lyngby Bibliotek, Lyngby.
Lynge, H., Boghandler.
Magius, A., Postmester, Raadmand.
Mailand, Carl, Læge.
Malling, H., Overretssagfører.
Malling, O., Fabrikbestyrer.
Maribo Stiftsmuseum, Maribo.
Marquard, E., Arkivar i Rigsarkivet.
Marstrand, W., Ingeniør.
Meyer, Karsten, Højesteretssagfører.
Middelfart Folkebogsamling, Middelfart.

- Moltke, Else, Grevinde.*
Moltkeske Bibliotek, Det grevelige.
Monberg, Erik S., Grosserer.
v. Munthe af Morgenstjerne, B. O. A., Kammerjunker, Ekspeditions-
sekretær.
Müller, Wanda, Frue.
Møns Folkebibliotek, Stege.
Mørkeberg, H. H., Sagfører.
Nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg Slot, Det, Hillerød.
Nationalmuseets 2. Afdeling.
Neergaard, C. O., Museumsinspektør.
Neiiendam, R., Teaterhistoriker.
Nobel, O. K., Konsul.
Nordjydske Landsbibliotek, Det, Aalborg.
Nordsjællands Centralbibliotek, Helsingør.
Norrie, Gordon, Dr. med., Stabslæge.
Nutzhorn, Fr., Assistent, Klampenborg.
Nygaard, G., Redaktionssekretær.
Nygård, S., Arkivar i Rigsarkivet.
Nystrøm, Eiler, Dr. phil., Arkivar i Rigsarkivet.
Ogaard, H., Genealog.
Olrik, H. G., Kontorchef.
Olsen, Axel, Overretssagfører.
Ordenskapillet's Sekretariat.
Ostermann, H. P. S., Sognepræst, Greve, Taastруп.
Ottesen, C., Forstander.
Petersen, Carl S., Dr. phil., Overbibliotekar.
Petersen, P. J. H., fhv. Apoteker.
Petresch-Christensen, C., cand. jur., Ekspeditionssekretær.
Pontoppidan, A., Kammerjunker, Kaptajn, Klampenborg.
Post- og Telegrafbiblioteket.
Prytz, H., Politivadokat.
Raadhusbiblioteket.
Rahbek, O., Apoteker, Brønderslev.
Ramsing, H. U., Generalmajor.
Rehling-Quistgaard, P. C., fhv. Forpagter, Nyraad St.
Repsdorph, H., Overretssagfører.
Ribe Kathedralskoles Bibliotek, Ribe.
Rigsarkivet.
Rigsdagens Bibliotek.
Ring, G. V., Laboratorieførstander.
Ringsted, S., Driftsingeniør, cand. polyt.
Rode, E., Overretssagfører.
Roede, H. C., cand. jur., Arkivar i Rigsarkivet.
Rosenørn, F. C., Kammerjunker, fhv. Intendant.
Rosenørn-Lehn, F. M. Baron, Kammerherre, Hofjægermester, Oreby-
gaard, Saxkøbing.
Roskilde Bibliotek, Roskilde.
Rump, C. D., Højesteretsdommer, Gentofte.
Rye, H. J. O., Kammerjunker, Kaptajn, Hellerup.
Rønne, Flemming, cand. pharm.
Rørsig, P. M., Lærer, Hallund, Brønderslev.
Saxkøbing og Omegns Folkebogsamling, Saxkøbing.
Schou, L., Fabrikant.
Schæffer, Aage, cand. pharm.
Seerup, Asger, Politimester, Ringkøbing.
Sidelmann, A., Lærer, Ramsing.
Silkeborg Bibliotek, Silkeborg.
Sjællands Stiftsbibliotek, Roskilde.
Skive Folkebibliotek, Skive.
Sommer, F. O. W., Kontorchef.
Sortfeldt, S. C., Førstelærer, Skjoldborg, Vildsund.
Sorø Skoles Bibliotek, Sorø.
Sprecher, H. W., Direktør, Premierløjtnant.

von Spreckelsen, E., Frue, Randers.
Statens Lærerhøjskole.
Statsbiblioteket, Aarhus. (2 Ekspl.).
Statsministeriet.
Stein, Johs., Højesteretssagfører.
Studenteforeningen.
Sundbo, Arne, Overretssagfører.
Swane, J., cand. jur., Kgl. Fuldmægtig.
Svendborg By og Amts Bibliotek, Svendborg.
Sønderborg Bibliotek, Sønderborg.
Sønderjydske Landsbibliotek, Det, Aabenraa.
Sørensen, Paul, cand. phil.
Tegner, L. F., Direktør.
Teist, F., Højesteretssagfører.
Thaulow, Th., Kammerjunker, Kaptajn.
Thiset, Olivia, Frue, Klampenborg.
Thomsen, C. J. T., Overretssagfører, Aarhus.
Topsøe-Jensen, Th. A., Kontreadmiral.
Udenrigsministeriet.
Uldall, K., Museumsinspektør.
Varder, Inger, Frk., Kolding.
Vejle By og Amts Bibliotek, Vejle.
Vemmelofte Klosters Bibliotek, Faxe.
Viborg Centralbibliotek, Viborg.
Vogel-Jørgensen, T., Redaktør.
Voldmester, Vilh., Ingeniør v. Statsbanerne.
Weberg, O., Ingeniør.
Weilbach, Fr., Forfatter, fhv. Adjunkt, Snekkersten.
Werner, Johs., Overretssagfører.
Werner, Hans, mag. art.
Willadsen, Poul, Grosserer.
Willemoes, A., Kammerherre, Oberst.
With, Johs., Præst.
Wolff, O., Ingeniør.
Zahrtmann, H. C., Assistent ved Post- og Telegrafvæsenet.
Zimmermann, Frk.

Medlemmer paa Island.

Fontenay, F. le Sage de, Danmarks Minister, Reykjavik.
Islands Landsbibliotek, Reykjavik.

Medlemmer i Norge.*)

Aall, C., Kammerherre, Ulefoss.
Bergens Museums Bibliotek, Bergen.
Bergens offentlige Bibliotek, Bergen.
Bull, Th., Grosserer.
Bull, Francis, Professor.
Daae, Anders, Apoteker, Skjervøy.
Deichmanske Bibliotek, Det.
Drammens Folkebibliotek, Drammen.
Engelstad, Bjarne, Kaptajn, Generalsekretær, Bækkelaget.
Finne-Grønn, S. H., Arkivar.
Frederiksstads Folkebibliotek, Frederiksstad.
Gløersen, Jørgen, Ingeniør, Hønefoss.
Gram, Harald M., Høvik St.
Heiberg, G. F., Godsejer, Amble i Sogn.
Heiberg, J. V., Raadmand.
Hemsen, Jens, Disponent.
von Hirsch, Per E., Premierløjtnant, Overretssagfører, Volda, Sunnmøre.

*) Hvor ingen Bopæl er angivet, er denne Oslo.

Holst, J. C., Ingeniør.
Horn, K., Frk., Bibliotekar.
Huitfeldt, Carl, Redaktionssekretær.
Irgens, Aage, cand. oecon., Bankinspektør, Sandefjord.
Jansen, Einar, Arkivar.
Juel, A., Overretssagfører, Drammen.
Kohlt, Halvdan, Professor, Lysaker.
Kolsrud, Oluf, Professor.
Kommuncbiblioteket, Stavanger.
Langfeldt, Ferdinand, Skibsreder, Kristianssand S.
Mathiesen, Jørgen, Godsejer, Eidsvold.
Meidell, S. S., cand. jur., Direktør, Vinderen.
Middtun, Ruth, Frue, Oslo.
Munthe, C. M., Bureauchef.
Neumann, H. H., Provst, Böverbru.
Prebensen, N. C. G., Minister, Utnes, Arendal.
Rigsarkivet, Oslo.
Riiber, Thaulow P., Overretssagfører, Sogn i Vestre Aker.
Rynning, Carsten, Departementssekretær.
Rønne, Cato Krag, Arbejdsleder, Hakadal.
Sandberg, J., Generalsekretær.
Sandberg, Chr. Juell., Oberst.
Schjöhø, Emil, Dr. phil., Bestun.
Schmidt, Ellen, Frk.
Skjelderup, Arthur, Højesteretsadvokat.
Solberg, Georg, Fylkesbetjent, Drammen.
Sollied, Olaf, Overlæge, Bergen.
Sollied, Peter Ravn, Ingeniør.
Statsarkivet, Bergen.
Statsarkivet, Hamar.
Statsarkivet, Oslo.
Statsarkivet, Trondheim.
Tillier, Odd, cand. oecon.
Trondheims Folkebibliotek, Trondheim.
Universitetsbiblioteket. (2 Ekspl.).
Videnskabselskabet, Biblioteket ved, Trondheim.
Wiesener, A. M., Bibliotekar, Bergen.

Medlemmer i det øvrige Udland.

Danish Genealogical. Society, Salt Lake City, Utah, U. S. A.
Gibbins, Signe, Frue, Winnemucca, Nevada, U. S. A.
Göteborg Stadsbibliotek, Göteborg.
Hjortaa, H. Chr., Redaktør, Minneapolis, Minn., U. S. A.
Lagerfelt, K. G., Friherre, Upsala.
Lundequistska Bokhandel, Upsala.
von Marchtaler, Hildegard, Frue, Hamburg.
Paus, Chr., Kammerherre, Herrestad Herregaard, Mariefred, Sverige.
Schiöpffe, C. F., Plantagebestyrer, Bang Nara, Siam.
Stockholms kgl. Bibliotek, Stockholm.
Stockholm Stads Bibliotek, Stockholm.
Swartz, Erik C:son, Redaktør, Stockholm.
Universitetsbiblioteket, Lund.
University of Minnesota Library, Minneapolis, U. S. A.
Widsoe, John K., Dr. phil., Missionspræsident, Liverpool.

REGISTER.

Af **Albert Fabritius.**

Personerne anføres som Hovedregel paa deres Slægtsnavn, et saadant, der ikke er opstaaet alene ved at sætte »sen« til Faderens Fornavn, en Skik, der for Landboernes Vedkommende varer til ca. 1828, jfr. Forordn. af 30. Maj s. A. Føres et saadant Slægtsnavn ikke, anbringes Vedkommende paa Fadersnavnet, eller bliver eventuelt at udelade, naar han ikke i Teksten er nærmere bestemt.

Desuden udelades de Personers Navne, hvorom intet af videre Betydning siges i Teksten, f. Eks. Førere for Hærafdelinger, Konger og Fyrster, i hvis Tjeneste de i Teksten nævnte Personer staar, Forfattere, hvis Værker citeres osv.

Hvad den nyere Tid angaar — Grænsen kan vel sættes ved ca. 1700 — nævnes Hustruerne paa deres Pigenavn og paa det Navn, de faar ved Giftermaalet.

For den ældre Tids Vedkommende sættes de kun paa Pigenavn; er dette ikke noget egentligt Slægtsnavn, bliver det at udelade.

Er Navnene latiniserede, bibeholdes denne Form i Registret, medmindre Teksten oplyser, hvorledes de skal gengives paa Dansk.

Nævnes en Person flere Gange paa samme Side, antydes det, hvor saadant anses fornødent, i Registret ved et mindre Tal foroven, tilhøjre for Sidetallet.

Fyrster sættes paa deres Navn, ikke paa Landets, medmindre dette anses mest praktisk, da tillige derpaa.

Sammensatte Efternavne, f. Eks. Lente-Adler, sættes paa første Dels Begyndelsesbogstav, altsaa i det nævnte Tilfælde paa L.

Partikler, som von, de, des, de la, zum osv. ses der bort fra; Eks.: des Vignes sættes under V.

Begynder Efternavnet med le eller la, sættes det under L. Er Partiklen, f. Eks. du, smeltet saaledes sammen med Navnet, at et nyt Ord er dannet, f. Eks. Dupuy, anbringes Navnet paa Partiklens Begyndelsesbogstav, her altsaa D.

Lokaliteter og Institutioner, hvorom Teksten har Bemærkninger af særlig Betydning, er optagne i Registret.

Aagaard, Anna Sophie 101. — Johannes, Propr. 101. — Louise 101.	Abbestée, Barbara Marie 138.
Ulrik Chr. Frederik, Amtsfv. 101 106.	Abell, Ida Augusta 83.
Åkerfelt, Gotthard Wilhelm, Maler 271.	v. Abercron, Louise Friederiche Leopoldine Ottilie 75.
Aakjær, Jeppe 156 f.	Aberdeen, George Hamilton Gordon Lord 24 39—41 44—46 50 53—55 59 f 66 f.
Aale, Karen 115. — Peder Christensen, Postbefordrer 115.	Abildgaard, Anne Margrethe 70. — Peter Chr. 242 254.
Aars, Ane 110.	Abrahamsen, W. H. F. 156.

- Ackermann, Charlotte Albertine 75.
 Adelaide af Schaumburg-Lippe, Prsse 19 65 230.
 Adler, Johan Gunder, Kab.sekr. 33 66.
 Adolph Frederik af Cambridge, Hertug 65.
 Agerskov, Chr. 163.
 Agnes, Prsse. 19.
 v. Ahlefeldt, Benedict, Ritmst. 189 191.
 Ahlefeldt-Laurvig, Carl William, Greve 130. — Elisabeth 130. — Mathilde Wanda Elisabeth, Ctse 130.
 Ahlmann, Ernesta 112. — Heinrich, Oberst 112. — Henriette 112.
 Aistrup, Brygger 160 f.
 Albech, Dorothea 99 f.
 Alberg, Carl Theodor, Amtsfv. 89. — Conradine Christiane 89. — Eline Christine 89. — Peter, Statsgældsdir. 89.
 Albert af Sachsen-Coburg 18 25 32 f 35 37 66. — af Sayn Wittgenstein Berleburg 22 65.
 Alexander (II.), Kejser 17 65. — Carl af Anhalt-Bernburg, Hertug 221 225 f 229.
 Alexandra, Dron. af England 228 f. — Dron. af Hann. 65. — Nikolajevna, Storfyrstinde 67.
 Alexandrine af Baden, Prsse 19 65.
 Alexius Fr. Chr. af Anhalt-Bernburg, Hertug 221 225 229.
 Algreen-Ussing, Tage, Gen.prok. 49 68.
 Alice af England, Prsse 67.
 v. Alvensleben, Gebhard, Digter 223 230.
 Amalie, Kejserinde af Bras. 10.
 Amberg, Hans Chr. 254. — Herman, Rektor 254.
 Amélie af Leuchtenberg, Kejserinde 18 65.
 Amundin, Frederikke 110.
 Amundsen, Katrine Elisabeth 96.
 Andersdatter, Giertrud 160. — Karen Kirstine 127.
 Andersen, Slægten 257 f. — Anders Joh. 272. — Anders Lauritz, Tømrersvend 210. — Ane Margrethe Kierstine 272. — Anna Marie 149 155. — Caroline Wilhelmine 210. — Christiane Nielsine 258. — H. C., Digter 2 62 f. 136 f. 145—55 223—25. — Jeppe, Høker 89. — Johannes Julius, Amtsfv. 89. — Karen 122. — Karen Magd. Margr. 141. — Kirstine 109. — Kristine Marie 89. — Louise Elisabeth Christiane 89. — Niels 257. — Niels Peter, Bestyrer 122. — Ole, Forp. 141. — Peder, Øltapper 134.
 Andræ, Carl Chrf. Georg, Minister 118. — Hansine Poulina 118. — Poul Georg, Amtsfv. 118.
 Ankewitz, Gesandt 197.
 Arboe, Georgine Adolphine 71.
 Arctander, Anna Alette Kirstine 126. — Kirstine Amalie 126. — Thomas Arthur Mainwaring, Sgpr. 126.
 v. Arnim, Achim, Digter 222 229. — Armgard 223 230. — Bettina 222 f. 229. — Gisela 223 230. — Maximiliane 223 f. 230.
 d'Arrest, Emilie 135. — Heinrich Ludwig, Astronom 135.
 Asmussen, Slægten 261.
 August af Oldenburg, Hertug 58.
 Augusta, Fyrstinde af Liegnitz 22 65 223 230. — af Sachsen-Weimar, Prsse 22 65. — Wilh. Louise af Hessen-Cassel, Prsse 19 65.
 Augustus Frederick, Hertug af Sussex 37 67.
 Baagø, Charlotte Cathrine Eleonore 113.
 Bach, Charlotte Theodora 87².
 Baden, Jacob 242.
 Balle, Anna Sophie 105. — Nicolai Edinger, Biskop 183 244 254.
 Ballen, Slægten 258.
 Banér, Sigrid 142.
 Bang, Andreas Kreutzfeldt, Kontorchef 111. — Astrid Elise 116. — Chr. Therkelsen, Amtsfv. 111. — Christiane 116. — Else Augusta 111. — Hansine Dorothea 77. — Henriette 119. — Jacob, Toldkasserer 116. — Johanne Caroline 111. — Peder Hansen, Sgpr. 137. — Thomas, Stadskapt. 259.
 Banner, Erik Eriksen, Lensmd. 142. — Niels Eriksen 141. — Niels Nielsen, Kapt. 141.

- v. Bardenfleth, Augusta Vilhelmine 70. — Johan Fred., Kontreadm. 70. — Marie Sophie Frederikke 70 94.
- Bardua, Caroline, Malerinde 221—229. — Johann Adam, Kammertj. 221 f. 226 229. — Wilhelmine 221—229.
- Barfod, Sara 103.
- Barfoed-Barfod, Slægten 257.
- v. Barner, Slægten 257. — Conrad Wilhelm, Amtsforvalter 88. — Jacobine Marie 88. — Leopold Theodor, Kmjkr. 88. — Regitze Sophia 88.
- Bartholin (Bartlin), Slægten 257.
- Bartram, Christine 74. — Frederik, Snedker 74. — Julie Lydia 74.
- Bastholm, Chr., Kgl. Konfession. 241 253.
- Baudissin, Caroline 138.
- Bauditz, Elisabeth Johanne Henr. 120. — Karen Petra Amanda 121. — Knud Valdemarssøn, Amtsforvalter 100 120. — Waldemar Gustav Otto, Overbaneingeniør 120.
- Bauer & Co. 49.
- Baumann, Charlotte Agathe 220. — Elisabeth Marie Anna (Lisinska) 218 f. — Johanne 218. — Philip Adolf, Kortfabrikant 218.
- Bay, Poulina 75.
- de Beaumont Vassy, Vicomte 68.
- Bech, Anne Serine Berthine 120. — Elisabeth Cathrine 73. — Frederikke Louise 116. — Henrik Henriksen, Zoolog 3 64.
- Beck, Anne Marie 79. — Johannes, Lærer 79. — Vilhelmine Christine Marie 78.
- Begtrup, Slægten 259.
- Bekker, Adrian, Hrdsgfd. 97. — Caroline Sophia Amalia 97. — Christine 97. — Hans Henrik Wilhelm, Amtsfv. 97.
- Belmann, Vilhelmine Juliane Adolphine 120.
- Bender, Hans Andreas 257.
- Bendix, Marie Margrethe 112.
- Bendsen, Anna Larsine 121. — Gjertrud 121. — Johannes Larsen 121.
- Bendtsen, Ane Margrethe 91. — Hans Jørgen, Amtsfv. 91. — Hans Peter, Snedkermst. 91. — Nielsine (Nelly) Regine 92.
- Ben Edrie, Min. 44.
- Bentzen, Caroline Sophie 71. — Lauritz, Kbmd. 76. — Mette Margrethe 76.
- Bentzon, Christopher Adrian Engelbrecht 76. — Sophie Charlotte 76.
- Benzon, Albertine Christine 209. — Caspar Herman, Oberst 199 209 211 213. — Chr., Oblt. 209. — Jacob, Kmjkr. 212. — Lars, Major 212. — Mette Christine Caroline 199 209 211 213. — P. Ulrik Frederik, Kammerherre 212.
- Berg, Ane Cathrine 97. — Anna Borthilde 85. — Anton Gerhard, Forp. 109. — Chrf. Emanuel, Sergeant 97. — Hanne Magdalene Dorothea 109. — Karen Kathrine 85. — Maren Cathrine 98. — Mouritz Andreas, Amtsfv. 80 97. — Olava Maria Chr.ane 84. — Otto, Amtsfv. 107 109. — Poul Olsen, Bogb. 237 239 253. — Rudolph, Sgpr. 85. — Thora Sophie 109.
- Bergh, Anna Margrethe Kruusine 128. — Erik Nicolai Severin, Amtsfv. 128. — Jacob Jørgen, Propr. 128. — Jacobine Severine 128.
- Berlage, Johann Friderich 231.
- Berndt, Laurentze Cathrine Frederikke 87.
- Bernstorff, Joachim Frederik, Gesandt 7 64. — Wilhelm Ludvig August, Kmhr. 31 66.
- Berntsen, Anna Mathilde 129. — Laura Sophie 129. — Lauritz Martin, Skrådermst. 129.
- Bertelsen, Emilie 103. — Henriette Christiane 106. — Jens Chr. Hansen, Amtsfv. 106 128.
- Beyer, P. E., Kanc.rd. 163.
- Bianchini, Francesco, Forf. 253.
- Bie, Caroline 97. — Jacob Chr. 254. — Ole 234. — Otto 234.
- Bielke, Holger Frederik Rudolph, Leg.sekr. 46 50 67.
- Bierg, Anne Marie 186. — Maren 186. — Niels 186.

- Biering, Anne Serine Berthine 120. — Dagmar 97. — Edvard, Distrlæge 97. — Elisa 120. — Fredr. Ferdinand, Sgpr. 120. — Hansine Marie 97.
- Bille, Chr. Høyer, Ghkfrd. 27 f, 57 62 66. — Sidsel 136. — Steen Andersen, Viceadm. 54 63.
- Bindeshøll, Jacob Hornemann, Amtsfv. 117. — Jens, Sgpr. 117. — Karen Johanne 117. — Sophie Amalia 118.
- Birch, Consul 206. — Andreas, Biskop 245 254. — Anna Frederikke 220. — Antonette Thomasine 76. — Benedicte Margarethe 193. — Eleonora Hedeveg 216. — Frederikke Cecilie 220. — Georg Emil, Branddir. 220. — Hans, Godsvf. 193. — Karen 216 f. — Niels Jørgensen, Kobbbersm. 216.
- Bisgaard, Slægten 259.
- Bistrup, Rebekka Cecilie 105.
- Biørnstiern, Magnus Frederik Ferd., Greve 38 67.
- Bjerg, Andreas Peter, Amtsfv. 73 116. — Jeppe Andreas, Amtsfv. 73. — Margrethe 73. — Susanne Louise 73.
- Bjørn, Kaptajn 206.
- Blach, Slægten 259.
- Blangsted, Birgitte Margrethe 271. — Hans Thomesen, Urtegdsmd. 271.
- Blechingberg, Carl Daniel Fribo Bgmstr. 90. — Einar, Amtsfv. 90 131. — Ellen 131. — Jørgine 90. — Sigrid 90 131.
- Bless, Jacobine 127.
- Blicher, Francisko 259. — Hans Jacob, Overlærer 96. — Louise Margrethe 96. — Mettea Louise 96. — St. St., Digter 134 f. 158 f. 259.
- Bloch, Jens, Biskop 206. — Jens Monsen 142. — Kirsten 142.
- Blome, Adolph Frederik, Gesandt 7². 64. — Otto, Gesandt 7 64.
- Bloomfield, John Arthur, Gesandt 35 66.
- Blum, Edvard Peter Georg, Sparekassedir. 103. — Emilie 103. — Hans Ludvig Rudolph, Amtsfv. 93 103. — Louise 103.
- Blücher-Altona, Fanny 138. — Gustav Frederik Carl, Lensgreve 30 66.
- v. Boddien, Caspar Johan, Gen.maj. 29 f. 66.
- v. Bodelschwingh, Ernst, Min. 53 68.
- Boeck, Bianco, Oberst 90. — Anna Elisabeth 193. — Benedicte Margaretha 193. — Charlotte Augusta 90. — Christian Carl, Etrd. 188 193. — Christiane 193. — Christiane Frederikke 188. — Christina Sophia 193. — Elisabeth Margrethe 191. — Elna 131. — Fridericia Lovisa 193. — Friderich Rubech Chr., Fændrik 103. — Frideriche Elisabeth 190 193. — Ingeborg 90. — Johann, Prov.forv. 190 f. — Johan Chr., Major 184 186—92. — Johan Friderich, Konst.rd. 188 192 f. — Johann Friderich, Oblt. 187 190. — Johanna Maria 193. — Johanna Maria 193. — Margaretha 191. — Margaretha 191. — Maria Christina, Majorinde 184—93. — Maria Magdalena 193. Peter Chr. Bianco, Amsforvalter 77 90. — Sophia Charlotte 193. — Wolff Diderich, Major 188 193.
- Boesen, Slægten 257.
- Bohn, Anders Kai, Amtst.fil.bst. 103. — Hanne Ditlevine 103. — Hans Peter, Toldkontr. 103. — Hermine Margrethe 104.
- Bolbroe, Hansine 88. — Niels Chr., Eksp.sekr. 88. — Valborg Hedeveg 88.
- Bolten, Margrethe 103.
- Bonin, Major 68.
- Bonnevie, Slægten 257.
- Borchhorst, Cathrine Wilhelmine 77.
- Borgesen, Maren 89.
- dal Borgo di Primo, Louison 138. — Olinto, Chargé d'affaires 7 64.
- de Bouillé, Amour Louis Charles René, Greve 63 69.
- Boysdatter, Lena 188.
- v. Bracht, Christiane Sophie 121.
- Braem, M., Kaptlt. 255.
- Brahe, Jørgen Steensen 135.

- Brandt, Slægten 259. — Anders 272. — Andreas, Guldsm. 272. — Birgitte Margrethe 271. — Christen 272. — Christian Pedersen, Underbibliothekar 271. — Christiane Dorothea 271. — Christiane Elisabeth 271. — Christiane Elisabeth 272. — Jens Chr. 272. — Jens Pedersen, Pr. 271. — Johanne Margrethe 271. — Jørgen kgl. Stald Skriver 175 179. — Karen 271. — Kirstine Margrethe 272. — Maren 272. — Maren 272. — Morten Kisbye 272. — Nicolaj, Guldsm. 272. — Peder Jensen, Degn 271 f. — Peder Jensen, Klokker 271. — Peter, Guldsm. 272.
- Brasen, Ferdinand, Hrdsgd. 115. — Johanne Dorothea 115. — Johanne Emilie 115.
- Brask, Anne Marie 78. — Jens Henriksen, Fuldm. 78. — Magdalene Birgitte 78.
- Braun, Simon Gotfred, Livkirurg 178.
- Bravo, Johan, Maler 153 155.
- Brentano, Bettina 222 f. 229. — Kunigunde 222 230.
- Bresson, Greve, Gesandt 46.
- Brexen, Noline Mosine 115.
- Breyen, Even, Toldfv. 115. — Henrik Frederik, Amtsfv. 115. — Laura Elisa Otilia 115. — Noline Mosine 115.
- Brobye, Abelone 161. — Andreas, Skoleholder 160 f.
- v. Brockdorff, Hans Adolph, Amtmd. 58 68. — Ludvig Ulrich Hans, Baron, Leg.sekr. 46 52 57 67 f.
- Browne 38.
- Bruce, Anne Marie 79.
- Brun, Adelaide Frederikke Marie Franciska Emilie (Emmy) 86. — Ane 129. — Anne Cathrine 143. — Carl Frederik Balthasar, Kmhr. 86. — Chr., Kapt. 143. — Chr., Ltnt. 143. — Frantz, Major 143. — Frantz Chr., Oberstlt. 142 f. — Frederikke Margrethe 86. — Johan, Kapt. 143. — Josephine Bernhardine 129. — Karen 143. — Karen Hedwig Margr. 143. — Lorentz, Kapt. 143. — Ludvig Munthe, Amtsfv. 129. — Meta 129. — Ole, Oberst 143. — Peter, Kapt. 143. — Peter Munthe, Birkedommer 129.
- Bruun, Charlotte Augusta 90. — Christen Lauritz, Amtsfv. 84. — Edel Christine 84. — Emma 71 103. — Gjertrud 107. — Johanne Louise Augusta 89. — Lars Junior, Amtst.fil.bst. 71 103. — Niels, Skolelærer 103. — Ole, Prokurator 84. — Sara 103. — Sara Helene 71.
- Brøker, Marie Sophie Caroline Vilhelmine 111. — Karl Heinrich, Teglværksejer 111. — Johanne Marie 111.
- Brønnum, Petrine Magrethe 74.
- Buch, Karen 141.
- Buchhave, Anna Elisabeth 193.
- Buchtrup, Slægten 259.
- v. Buchwald, Charlotte 125. — Frederikke Elise 125. — Friedr., Kmhr. 239. — Louis, Godsbesidder 125.
- Buemann, Dorteia Jakobine Kirstine 85.
- Bugge, Thomasine Cornelia Ambrosia 91.
- Bukh, Slægten 259.
- Bull, Augusta Emilie 72. — Carl Ludvig, Kancellist, 72. — Clara Louise Paulina 72. — Gustav Ludvig, Amtsfv. 72.
- Bulwer, Henry Lytton, Gesandt 44 67.
- Bundesen, Nicolai, Avlsmd. 216.
- Bunkeflod, Allesen de Fine, Slægten 259.
- v. Bunsen, Christian Carl Josias, Gesandt 2 25 47 f. 50 f. 59 66.
- Burmester, Nicolaj 197.
- Bügel, Frederikke Margrethe 86.
- Bygum, Constance 260.
- v. Bülow, Augusta Petrea 102. — Bernhard Ernst, Chargé d'aff. 54 68. — Carl Theodor Leonhard, Amtsfv. 102. — Ditl. Heinr., Ghkfrd. 58 68. — Franz Chr., Oberst 102. — Hans, Greve, Statsmin. 47 f. 68. — Heinrich, Min. 43 46—48 67. — Joh., Marskal 237 240 242—44 246 253—55. — Marie Christine 102.

- Bærentsen, Hanne Frederikke 130.
 Bødker, Fr. Christensen 259.
 Bøeg, Christiane Birgitta 117.
 Bøge, Thora 90.
 Bønnelykke, Marie Elisabeth 122.
 Børgesdatter, Anna Maria 160.
 Børgesen, Hans, Fæstebonde 177.
 — Karen 82.
 Callisen, Prof. 244.
 Campos, Min. 10.
 Canning, Charles John, Understats-
 sekr. 59 69.
 Carl af Sl.-H.-S.-Gl., Hertug 59 63
 68 226 230. — af Preussen, Prins
 17 65. — af Hessen, Landgreve
 230. — Erkehertug 17 65.
 Carl, Slægten 259.
 Carlos, Don 10.
 Carlsdtr., Ane 260.
 Carlsen, Emil, Redaktør 124. —
 Henriette 124. — Johanne Elisa-
 beth 124. — Theodor Guido Mi-
 chael Georg Emil, Amtsfv. 124.
 Caroc, v. Caroc, Chr., Amtsfv. 124 f.
 — Friderich Carl, Auditor 124.
 — Inger Kirstine 124. — Juliane
 Christiane 125.
 Caroline Amalie 6 17 28 33 f. 62 66.
 — Louise (Lilli), Prsse 26 30 66.
 — Mathilde, Dron. 221.
 Carrington, Hester Frances 36 67.
 — Robert, Lord 67.
 Carstens, A. G. 236 253.
 Carstensen, Adelaïde Fred.e Marie
 Fr. Emilie (Emmy) 86. — Anna
 Magdalene 86. — Edward James
 Arnold, Amtsfv. 86. — Emilie
 68. — Johan Arnold Hieronymus,
 Gen.kons. 40 44 f. 50 54 67 86.
 — Marion 86.
 Carvalho, José da Silva, Min. 10 f.
 14 64.
 Castenschild, Caroline Louise Fre-
 derikke 88. — Jacob August,
 Bgmstr. 88. — Jacobine Marie
 88.
 Charlo, Anne Marguerite 134. —
 Esther 134. — Esther 134. —
 Isac Louis 134. — Isidore Hen-
 riette 135. — Jean Matthieu 134.
 — Piere 134. — Pierre, Hofur-
 mager 133 f.
 Christensdatter, Christiane Sophie
 Magdalene 106. — Maren 272.
 Christensen, Slægt 257. — Ane 2. —
 Ane Marie 93. — Ane Cathrine
 217 f. — Birgitte (Jutta) Frede-
 rikke 1. — Carl C., Betjent 2. —
 Caroline Christiane 219. — Caro-
 line Dorothea 120. — Christine
 115. — Christine Antoinette 107.
 — Dagmar 257. — Diderich Au-
 gust, Krigsass. 217 f. — Emmy
 Rasmine Nathalia 80. — Johanne
 Marie 114. — Johannes Wilhelm,
 Boghdl. 115. — Juliane Eleonora
 Hedevig 218. — Juliane Karen
 Margrete 218 f. — Julius Evald,
 Grosserer 218. — Laura Elisa
 Ottilia 115. — Mads 257. — Ma-
 ren Mathilde 104. — Niels Peter
 Andreas, Købmand 217. — Ottilia
 115. — Ove, Selvejer 114. —
 Th. Fr. 219.
 Christian VIII 1—69. — IX 226 228 f.
 — August, Hertug af Augustenb.
 4 12.
 Christiansen, Andreas Wilhelm Jo-
 hann Louis, Amtsfv. 91. — Anne
 Marie 98. — Anthonie Christine
 Elisabeth 74. — Cathrine Mar-
 grethe 217. — Cathrine Mathilde
 91. — Chr., Gaardmd. 91. — Chri-
 stian Andreas, Agent 74 98. —
 Christine 74. — Claus 217. —
 Hans Peter Julius 187. — Hen-
 riette Rachel 74 98. — Johan
 Caspar, Amtsfv. 74 100. — Sophie
 91.
 Christmas, John, Kontreadm. 36
 67.
 Classen, Joh Fr., Gen.maj. 173—83.
 Clausen, Sofie Marie 83.
 Clementsen, Ane Kirstine Marie 162.
 — Caroline Lovise 162. — Lau-
 ritz, Overlæge 162.
 Clemmensen, Just.rd. 161.
 Clemmesen, Cathrine 124. — Johan
 Henrik Halberg, Købmd. 124.
 Johanne Elisabeth 124.
 Clod, Hans Adolf, Amtsfv. 104 108.
 — Joachim Godske, Adjunkt 108.
 — Mariane, 108. — Petrea, 109.
 Coldevin, Chr. Andersen, Pr. 175
 83.
 Collin, Edv., Dept. Dir. 145 148 f.
 151 f. 155. — Gottlieb, Kammer-
 ass. 147 155. — Henriette Chri-

- stine 154. — Henriette Oline 145.
 — Ingeborg 147 155. — Jonas
 147 f. 150—55.
- de Coninck, Slægten 261.
- Conrad, Anna Elisabeth, 94.
- Conradsen, Astrid Emilie Elisabeth
 101. — Emilie Caroline 101. —
 L. V. C., Bibliotekar 101.
- la Cour, Chr. Frederik Carl, Propr.
 92. — Christine Dorthea 92. —
 Pierre Dornonville 260. — So-
 phie Johanne Marie 92.
- Cramer, Elise Catharina 122. — Jo-
 han Chr., Garveribest. 122. —
 Maria Catharina 122.
- v. Cronstern, Gabriel Friedrich Au-
 gust Schreiber 4 64.
- Cronwall, Marie Sophie Frederikke 75.
- Cruse, Sophie 73.
- Dagmar (Maria Feodorowna) af Dan-
 mark 228 230.
- Dahl, Slægten 259. — Anne Ca-
 thrine 259. — Augusta Petrea
 102. — Chr. Fischer, Apoteker
 102. — Frederikke Elisabeth 102.
 — Helene Caroline 91. — Jens
 Lauritz, Amtsfv. 123. — Johan
 Henrik, Købm. 82. — Kirsten
 82. — Kirstine 123. — Maren
 82. — Mathias Clausen, Brygger,
 Brbr. 259. — Peder Chr. Jensen,
 Restauratør 123. — Pedrea Niel-
 sine 123. — Semine 123.
- Dahlberg, Slægten 261.
- Dahlbye, Ane Margrethe 91.
- Dalberg, Frederikke 110. — Inge-
 borg Frederikke Marthe 110. —
 Stentzel Thomasen, Amtsfv. 110.
 — Thor Stentzel, Kmr. 110.
- Dam, Philine Louise 104.
- Damgaard, Slægten 259.
- Dan, Slægten 257. — Lars Chr.,
 Sgpr. 257. — Theodor Fr. Emilius,
 Kbmd. 257.
- Dankwart, Frederik Chr. Emil The-
 odor Claus, Ghkfrd. 32 66.
- Danneskiold-Løvendal, Françoise 138.
- Danneskiold-Samsøe, Elisabeth, Ctsse
 130.
- Dawes, Charlotte 116.
- Debell, Anna 129. — Gustav, Amtsfv.
 129. — Laura Sophie 129.
- Decazes, Elie, Hertug 57 68. — Elie,
 Vicomte 68.
- Dehsen, A. 207.
- Deichmann, Edel Christine 84.
- Dethlefsen, Charlotte Louise 122. —
 Elise Catharina 122. — Johannes-
 Bernhard, Amtsfv. 122. — Peter-
 Kontrolør 122.
- van Deurs, Dorette 114.
- v. Dewitz, Otto Ludwig Chrf., Stats-
 min. 20 22 26—28 31 65.
- Diderichsen, Maren 173.
- Dirckinck-Holmfeld, Constant Peter
 Heinr. Maria Walpurgis 49 68.
- Djurhuus, Anna Hedvig 104.
- Dolleris, Andreas 261.
- Domansky, Marianne 208.
- Dons, Maren 73. — Margrethe Heit-
 mann 73. — Simon Andreasen,
 Propr. 73.
- Dorn, Severin Matthias, Sgpr. 173—
 182.
- Dreessen, Louise Wilhelmine 98.
- Drejer, jfr. Jensen. — Anna Chri-
 stine 93. — Christen Bojer Niel-
 sen, Amtsfv. 93.
- v. Drenckhahn, Chr. Frider. Anton,
 Amtshptm. 28 66.
- Drewsen, Adolph, Assessor 154 f. —
 Ingeborg 147 155. — Jonna 154 f.
- Dreyer, Henrich Chrf., Klubvært
 193. — Johanna Maria 193.
- Duedal, Slægten 259.
- Duntzfelt, Slægten 261.
- Ebbesen, Alvilda Davina 71.
- de Echberia, Augustinus, Pr. 203.
- Eckard, Friedrich, Kmjr. 62 69.
- Edward (VII), Prins 228 f. — af Kent,
 Hertug 69.
- Egede, Hans 141 f. — Kirsten 140 f.
 — Kirsten 142. — Povel Hansen,
 Sorenskr. 140.
- Eilskov, Anania 128. — Chr. Corne-
 lius, Apoteker 128. — Jacobine
 Laurentze 128.
- v. Ellbrecht, Clara Johanne Em-
 ma 92. — Eberhard Helmuth,
 Ltnt. 92. — Thora Camilla
 77.
- Eller, Bolene Sophie 93. — Mathias
 Chr. Siegfred, Amtsfv. 93. —
 Pauline Birgitte 94. — Richard
 Petri, Fuldm. 93.
- Elling, Anna Mathilde 129.
- Elnegaard, Slægten 257.
- Emerson, James William 234.

- Emil af Sl.-H.-S.-Aug., Prins 19.
 Engel, Karen Kathrine 85.
 Engelbreth, Dorothea Sophia 161.
 Engelken, Johan, Sgpr. 157.
 Engholm, Elisabeth Weide 95.
 Erdmann, Prof. inde 224.
 Erichsen, Cathrine 124. — Erich, Gaardejer 189.
 Ernst II, af Sachsen-Coburg-Gotha, Hertug 65. — August, Konge af Hannover 38.
 Ernst, Isidore Margrethe Catine 119. — Jacob Frederik Marius, Gen.lt. 75. — Louise Friederiche Leopoldine Ottilie 75. — Otto Sophus Leopold, Amtsfv. 75. — Therese 75.
 van Erpecom, Slægten 263. — Abraham, Kbmd. 263.
 van Erpecum, Jan 263.
 Erslev, Jacob, Boghandler 88. — Jacobine Marie 88.
 Esmann, Chr. Ferdinand, Grosserer 88. — Frederikke Vilhelmine 88.
 Eugen af Württemberg, Hertug 65.
 Ewald, Slægten 260. — Aemilius Ernestinus Christophorus 231. — Anne Margrette 232. — Catharina 232. — Cathrin Margret 232. — Chr. Friederich Georg Ernst, Læge 231. — Christina 232. — Chr. 232. — Friderich 232. — Fridericha 232. — Enevold 231. — Enevold 232. — Enevold, Jagtjkr. 231. — Heinrich Chr. Gottfried, Pr. 231. — Jens 231. — Jens Trøstrup 232. — Johann Friederich Dorotheus 231. — Johan Jacob, Kanc.sekr. 231. — Johan Wenig, Rytter 232. — Johs., Digter 231—33 259. — Johs. 232. — Johs., Kompastor 231. — Jørgen Friderich, Guldsm. 232. — Karen Trøstrup 232. — Kirstine Marie 232. — Margaretha Dorothea 231. — Maria Elisabeth 232. — Niels 232. — Thoor 232. — Wiebke Catharina 231.
 Ewaldt (Evald), Cathrine Friderica 233. — Chr. 232. — (Evald) Friderich 232. — Evald 232. — Evaldt 232. — Herlig (Herle) Margrete 233. — Jochum 232. — Joh. Chr. Murrst. 232. — (Evald) Karen 232. — (Evald) Karen 232. — (Evald) Mett-Christine 233. — (Evald) Niels 233. — (Evald) Peder, Degn 232. — Peder, Degn 233.
 Eversen, Johanne Marie 106.
 Faber 110. — Nicolai, Dr. theol., Biskop 170.
 Fabritius, Barbara Marie 138.
 Falck, Slægten 257.
 Falkenberg, Slægten 260. — Hans, Kmr. 91. — Juliane Sophie 91. — Vilhelmine Marie 91.
 de Faria, Antonio Candido, Chargé d'Affaires 9 64.
 Fasting, Anne Marie 78. — Christiane Charlotte 78. — Claus 140. — Hans Chr., Amtsfv. 78. — Jens Martin, Amtsfv. 78.
 Feddersdtr. Karen 232.
 Feddersen, Josias, Kabinetssekr. 26 f. 66.
 Feldt, Elisabeth Hedevig 74.
 Fenger, P. A. 170.
 Ferdinand I, Keiser 17. — III, Kejser 65. — af Sachsen-Coburg-Gotha, Prins 10 12 14 64.
 de Fine Skibsted, Carla Hedevig 78. — Emmy Sophie 78. — Ulrik Anton, Kpt. 78.
 Finsteen, Kirstine 161.
 de Fischer, Frederikke Elisabeth 102.
 Fjelstrup, Kirstine Amalie 126.
 v. Flemming, Albert, Greve 230. — — Armgard, 223 230.
 Flensborg, Alexandrine Mathilde 74. — Cathrine Marie Alexandrine 74. — Chr. Peder, Kontreadm. 74.
 Flensted, Chr., Branddir. 108. — Emilie Dorothea 108. — Karen Marie 108.
 Flindt, Christine 97.
 Floch, Enoch, Bogbinder 231.
 Flock, Anne Marguerite 134.
 Fogh, Adolph Thorvald Aurelius, Amtsfv. 81 120. — Anna Kristine 120. — Børge Nicolay Peter, Kmr. 120. — Elisa 120. — Jensine Christine 120. — Vilhelmine Juliane Adolphine 120.
 Foght, Marie Christine 102.
 Forum, Anna 124. — Hans Peder, Købmd. 124. — Johanne 124.

- Francke, Karl Philipp, Etr. 34 62 67 69.
- Frandsen, Ane 109. — Anne Cathrine 118. — Jens, Husmand 109.
- Frederik VI 13 15 17 236 f. 244 f. — (VII), Prins 2 9 16 19—24 26—33 40—43 46 52 60 62 230. — (VIII) 228—30. — Arveprins 156 243 250. — af Slesv.-Holst.-Glyksborg, Hertug 65 226 230. — August af Anhalt-Dessau, Prins 230. — Emil af Augustenburg, Prins 59 68. — Vilhelm af Hessen-Cassel, Prins 20 66. — Vilhelm Gustav af Mecklenburg-Strelitz, Hertug 30 66. —
- Frederikke af Slesv.-Holst.-Glyksborg, Prsse 225—29. — af Preussen, Prsse 230.
- Frederiksen, Niels Chr. Frederik, Kmr. 106. — Karen Tomine 88. — Sophie Thema 106.
- Friedeborn, Caroline Tugendreich 138².
- Friedrich Wilhelm III af Preussen 22 65 230. — Wilhelm IV af Preussen 22 25 30 32 38 43 46—48 51 59 f. 68. — Wilhelm Georg Adolph, Landgreve af Hessen-Cassel 39 67.
- Fries, Comtesse 202.
- Friess, Birgitha Vilhelmine Caroline 77.
- Friis, Slægten 260. — Anne Cathrine 118. — Berthel, Forvalter 118. — Chr. Jensen, Skipper 85. — Eleonora Christine 85. — Frederikke Emilie 85. — Sophie Amalia 118.
- From, Andreas, Amtsfv. 73 76. — Caroline Mathilde 73. — Frederik Chr., Sgpr. 73. — Julie Lydia 74
- Frontin, Elisabeth 194.
- Frost, Ane Hansine 107. — Anne Cathrine 143. — Anthon Svanholm, Amtsfv. 107. — Caroline Sophie 71. — Chr. Fred., Distr.læge 71. — Christiane Frederikke 71. — Ebba Vilhelmine Cecilie 107. — Ellen Marie 116. — Frederik v. Arenstorff, Propr. 107. — Hans Jørgen, Lakaj 116. — Iver, Amtsfv 90 116. — Noline Kristine 116.
- Frøsig, Ingeborg 126. — Niels, Gartner 126. — Thomasine Kirstine 126.
- Fuchs, G. M., Maler 138.
- Funch, Funck, Christian Vilhelm, Kbmd. 77. — Helene Margrethe 125. — Johan Chr., Assistent 125. — Johanne Cathrine 77. — Juliane Christiane 125. — Kristine 100. — Michael Johs. Vilh., Amtsfv. 77 87. — Sophie Amalie Constance 77.
- Fürst, Marie 81.
- Förster, Friedrich Christoph, Historiker 30 66.
- Gaadskesen, Karen 143.
- Gabrielsen, Nanna Dithlovine Cecilie 95.
- Galeoti, A. 194.
- Galle, Sophie 103.
- Galschiøt, Cornelius, Silkevæversvd. 161.
- Galschiøtt, Diderikke 118. — Johannes, Landsdom. 118. — Martinus Braem, Amtsfv. 114 118. — Sophie Magdalene 118.
- van Gansepoel, Catharina 263.
- Garrigues, Slægten 261.
- Gede, Caroline Marie 72.
- Geibel, Emanuel, Digter 223 230.
- Gemynte 80.
- Gemzøe, Caroline Marie 72. — Chr. Octavius, Amtsfv. 72. — Jacob Mathias, Sgpr. 72. — Marie Christine 72.
- Georg I, Konge 228 230. — III, Konge 67. — V af Hannover 65. — af Meklenborg-Strelitz, Storchertug 19—24 26 28—32 52 66. — af Schaumburg-Lippe, Fyrst 65. — af Sachsen-Altenburg, Hertug 19 65 f. — August Ernst af Meckl.Strel., Prins 22 30 65.
- Gerdes, Anne Margrethe 94. — Frits 260. — Johanne 260.
- Gerhard, Friedrich Wilh. Eduard, Arkæolog 154 f.
- Gerhardt, Cathrine Justine 136.
- Gerson, Augusta Emilie 72.
- Gisiko, Carl Samuel, Handelsbogholder 105. — Emma Frederikke Lovisa 105. — Ida Emma Charlotta 105.
- Giørup, Agnethe 84.

- Gjedde, Marie 88.
 Gjellerup, Anne Wilhelmine 87. —
 Jacob, Sgpr. 87. — Laurentze
 Cathrine Frederikke 87. —
 Gjerlew, A. C. 1.
 Gladstone 38 49 68.
 Glahn, Slægten 257.
 Glud, Dagmar 114. — Dorette 114. —
 Einar, Amtsfv. 114 130. — Ger-
 hard Emil Prokr. 114.
 Gløerfeldt, Martine 218.
 Goethe 222.
 Godsche, se Göttsche.
 Gotfredsen (Holme), Anna Magda-
 lene 92.
 Gotthardt, Maren 97.
 Gottlieb, Carl Nicolai Chr., Amtsfv.
 75 77 117. — Chr. Frederik,
 Kommand. 77. — Elna 77. —
 Thora Camilla 77.
 Gottlob, Kaptajn 207.
 Graah, Wilhelm August, Kaptl. 8 64.
 Grabow, Anne Margrethe 83.
 v. Grabow, Valeska, Hofdame 223
 230.
 v. Graefe, Prof. 223. — Ottilie 223
 230.
 v. Gram, Gram, Frederik Carl, Amtm.
 174 f. 177 179—83. — Laurits
 Nielsen, Prof. 260.
 Grandjean, Augustin, Hofmst. 138.
 — Ludvig, Skovrider 139. —
 Malie 139. — Marie Elis 139. —
 Marie Magdalene 139. — Ph.
 Adam 139. — Regina 138.
 Grevenkop-Castenskiold, Adelaide F.
 M. F. E. (Emmy) 86. — Johan
 Vilh., Jægermester 86.
 Griisbech, Niels Hansen, Rdmd. 260.
 Grimm, Gisela 223 230. — Hermann,
 Kunsthistoriker 223 f. 230.
 Groos, Ane Cathrine 97.
 Groth, Caroline Sophie 111. — Ca-
 thrine Elisabeth 110. — Ida
 Cathrine Dorothe Caroline 111.
 — Simon Peter, Sgpr. 111.
 Grumme, Carl Alfred, Amtsfv. 90
 100. — Heinrich Andreas August,
 Kbmd. 90. — Johanne Dorthea
 Amanda 90. — Petrine Marie 90.
 Grundtvig 166 170. — Helga 131. —
 Marie Christine 121.
 Grøn, Gjertrud Kirstine 120.
 Grønberg, Christine 110.
 Grøndahl, Elise Christine Wilhel-
 mine 107.
 Grønlund, Mariane 108.
 Grønning, Abelone Marie Margrethe
 83. — Jens Vilhelm, Rebslager-
 mst. 83. — Sofie Marie 83.
 Gudin, Theodore, Maler 63 69.
 Gudme, Christence 81.
 Guizot, Min. 45.
 Guldencrone, Chr. Fred., Amtsfv.
 70 94 101. — Juliane Marie 70.
 Marie Sophie Frederikke 70 94.
 — Wilhelm, Baron 70.
 Guldmand, Christian Pedersen, Plan-
 tageejer 185—90.
 Gulowsen, Abelone (Lona) Birgitte
 95. — Anders, Købmd. 95. —
 Nanna Dithlovin Cecilie 95.
 Gustav af Wasa, Prins 18 65. —
 Vasa 142.
 Gyldenkrone, jfr. Guldenkrone. —
 Abelone (Lona) Birgitte 95. —
 Emil, Amtsfv. 94 105.
 Gyldensteen, Johan Henrik, Greve,
 Ghkfrd. 134.
 Gyldenstjerne, Chr. 136.
 Göttsche (Godsche), Helle 143. — Ka-
 ren 143. — Peder, Oberstlt. 143.
 Hadsteen, Andreas, Bud 121. —
 Elisabeth Caroline 121. — Karen
 Elisabeth 121.
 v. Haffner, Charlotte Louise 130. —
 Johannes Wolfgang, Kmhr. 129.
 — Mathilde Wanda Elisabeth
 130. — Waldemar, Amtsfv. 129 f.
 Hagemann, Albinia Vilhelmine Jane
 Louise 102. — Harriet 102. —
 — Jasper Lützow, General 102.
 Hagen, Karen 95.
 Hahn, Friedrich Wilhelm Adolph,
 Greve 4 64.
 Halse, Caroline 97. — Caroline So-
 phia Amalia 97. — Chr., Prok.
 97.
 Halt, Agnethe 84. — Ellen Sophie
 71 84. — Jens, Konsumtionsfv.
 84.
 Hambro, Carl Joachim, Baron 63
 69. — Joseph, Handelsmand 11
 37.
 Hammer, Abel Cathrine 108. —
 Edvard, Kapt. 108. — Henrica
 Cathrine 108. — Kirstine Jako-
 bine 106.

- Hans af Slesvig-Holsten-Glyksborg, Prins 227 f. 230.
- Hansdatter, Anne 187. — Karen 187. — Maren 186 188. — Maren Marie 93. — Maria Christina 184—93.
- Hansen, Slægt 257 260. — Forp. 110. — Abelone Marie Margrethe 83. — Anania 128. — Ane 260. — Ane Malene 95. — Anna 117. — Anna Christine 73. — Anna Johanne 127. — Anna Louise 127. — Anna Marie 115. — Anne Elisabeth 123. — Anne Margrethe 83. — Baltzer 189. — Carl Herman, Skolelærer 212. — Cathrine Amalie Jacobine 212. — Cecilie Cathrine 115. — Chr. 257. — Chr., Amtsfv. 83. — Chr. Frederik Gustav, Godsejer 101. — Christiane 106. — Emilie Dorothea 108. — Emilie Georgine 89. — Emma 71. — Emma 103. — Frederikke Emilie 85. — Hans Jacob, Kbmd. 73. — Henning Ditlev, Væver 83. — Ingeborg Frederikke Marthe 110. — Israel, Pr. 271. — Jacob, Urtekr. 105. — Jens, Boghandler 127. — Jens, Gæstgiver 123. — Johan, Lærredshdl. 89. — Jørgen 184—86. — Jørgen, Skolehl. 173—83. — Karsten, Amtsfv. 117. — Kirstine Margrethe 105. — Knud, Gaardejer 117. — Kristine 100. — Lorenz, Amtsfv. 123. — Maren 84. — Maren 89. — Margrethe 103. — Margrethe 123. — Martine Hedevig 261. — Mathilde Amalie 126. — Niels 257. — Niels, Gmd., Sfg. 260. — Peder 187. — Peder 187. — Peder 189. — Peder, Gaardm. 84. — Peder, Kfrd. 50 68. — Peter, Købmd. 115. — Peter Chr. Wilhelm, Krigsassessor 103. — Sara 73. — Simon, Gaardejer 185—87. — Thora Jacobine 105.
- Harboe, Christiane Petronelle 113. — Ludvig, Biskop 177 182 239 f. 253. — Maria 106. — Ottilia 115.
- Harsdorff, Noline Margrethe 91.
- v. Harrach, Augusta, Ctsse 22 65 223 230.
- Hartfelt, August Martin Victor, Amtst.fil.best. 104. — Maren Ma-
- thilde 104. — Michala Anna Sophie 104. — Wilh. Aug. Jul. Andersen, Skibsbygger 104.
- Hartmann, I. P. E. 149 155.
- Hauch, Adam Wilhelm, Overkmhr. 4 7 64.
- Haureberg, Dorothea Marie 79.
- Hay, John Drummond, Gen.kons. 44 46 54 67. — J. Drummond d. y., Gen.kons. 67.
- Hecksher, Harriet 90.
- Hedemann, Adolph Otto Wilhelm, Kmhr. 29 f. 52 66. — Charlotte Cathrine Eleon. 113. — Frederikke Johanne 113.
- v. Hedemann, Hans Chrf. Georg Fr., General 113.
- Hederich, Henriette Marie Frederikke 105.
- Hegelahr, Maren 157—59. — Nicolaus, Pr. 156—59.
- Heger, Elisabeth 148 f. 155.
- Heiberg, Johan Ludvig 146 149 155. — Johanne Louise 145.
- Heilmann, Chr. Erik Emil, cand. pharm. 97. — Jens Chr., Pharmaceut 97. — Marie Magdalene 96 f. — Petrine Emilie 97.
- v. Heinen, Albertine Christine 209.
- v. Hellfried, Augusta Vilhelmine 70.
- Helt, Cathrine Amalie Jacobine 212.
- Hemmert, Harriet Kirstine 98. — Jens Andreas, Grosserer 98.
- Henke, Johan Henrik Theodor, Amtsfv. 106. — Kirstine Jakobine 106. — Louis, Taffeldækker 106. — Maria 106. — Sophie Thema 106.
- Henning, Chr., Købmd. 99. — Emma 99. — Wilhelmine Augusta 99.
- Henningsen, Erik, Figurmaler 88. — Henriette 88. — Mary 88.
- Henriksdatter, Inger 216.
- Henriksen, Johanne Marie 111.
- Herløv, Kristine Marie 89.
- Hersom, Marie 73.
- Hertz, Henrik 152 163 167.
- Heuckendorff, Frederik Carl Chr., Apoteker 117. — Gabrielle 117. — Hans Peter, Amtsfv. 117.
- Hilda Charlotte af Anhalt-Dessau, Prsse 228 230.
- Hilsborough, Lord 35.

- Hind, Anna Margretha 139—41, 272.
— Jacob Isachsen 140. — Jens Pedersen, Sorenskr. 140. — Karen (Katrine) 272. — Kirsten Jensdatter 140 f. — Peder Jensen, Præst 140 f.
- Hiort Lorenzen, Peter 34 67.
- Hjorth, Magdalene Birgitte 78.
- Hobarth, Harriet, Lady 102.
- Hoffman, Juliane Sophie 91.
- Hoffmeister, Præst 230. — Marie 223 230.
- de Hofman, Hans 254.
- Holck, Axel Nikolaj, Amtsfv. 95 105. — Ida Charlotte 95. — Johan Chr., Sgpr. 95. — Thyga Elisabeth Christine Thomine 95.
- Holgersen, Dethlevine Christiane 81. — Georg Herman Mathias, Amtsf. 81 126 f. — Holger Mathias, Kbmd. 81. — Louise Vilhelmine 81. — Marie Cathrine Vilhelmine Augusta 81.
- Holm, Abalone Margrethe Clausine 83. — Agnes Henriette 105. — Alvilda Davina 71. — Anna Henriette 71. — Caroline Mathilde 73. — Christiane 102. — Conrad, Amtsfv. 102 113. — Ellen Marie 83. — Fred. Chr., Pr. 271. — Frederik Villiam, Amtsfv. 83. — Henriette Marie Frederikke 105. — Johan Peter, Kfrd. 71. — Johanne 104. — Karen Frederiksdr. 271. — Laura Johanne 83. — Maria 102. — Niels Terpager, Fuldm. 83. — Peter Michel, Dr. med. 105. — Poul Chr., Just.rd. 102.
- Holmen, jfr. Gotfredsen. — Christine Dortha 92. — Otto Chr. Bernh. Theod. Pedersen, Amtsfv. 85 92.
- Holmskiold, Joh. Theodor, Ghrd. 242 244 254.
- Holst, Ane Malene 95. — Anna Marie Margrethe 95. — Carl Peter Chr. Daniel, Amtsfv. 81 95 100. — Carl Peter Vilh. Bryde, Farver 95. — Elisabeth 148 f. 155. — H. P. 147 150 154.
- Holstein, Heinrich Christopher, Greve 4 64.
- v. Holstein-Rathlou, Chr. Fr. Emil, Hofjægermst. 220. — Julie Sophie Dorothea Elisa Volradine 220. — Niels Rosenkrantz 220. — Sophie Dagmar Elisabeth 220.
- v. Holten, Nicolai Abraham, Kfrd. 147 150 155.
- Holtet, Slægten 260.
- Homan, Henrik Olsen Biørn, Høje-steretsadv. 258.
- Hoppe, Ane 110. — Erik Christian Grave, Propr. 110. — Inger Petrea Christiane Elisabeth 110. — Mette Marie 110.
- Horn, Magnus Frederik, Sgpr. 238 243 253.
- Hornemann, Claus Frees, Prof. 245 254. — Karen Johanne 117.
- Hornslyd, J., Pr. 170.
- v. d. Horst, Catharina Charlotte, Bsse 221.
- Houlberg, Anna Augusta Marie 260. — Søren, Gros. 260.
- Howard, Lord, se de Walden and Seaford.
- Hoyer, Hans, Degn 188. — Lorentz Hansen 188.
- Humboldt, Alexander, Baron 29 66 68.
- Husum, Charlotte 112.
- Hvalsøe, Anna Elise 107. — Olga 107. — Valdemar Chr., Grosserer 107.
- Hviid, Ebba Vilhelmine Cecilie 107. — Elise Christine Vilhelmine 107. — Erik Gjedde, Intendant 107. — Gjertrud 107. — Jens Hansen, Gaardejer 107. — Karen Marie 108. — Theodor Emil Jensen, Amtsfv. 107. — Andreas Chr., Prof. 245 254.
- Hygom, Emilie Sophie 72. — Marie Christine 72. — Peter Harald, isl. Købm., Rodem. 72.
- Hahn, Andreas Gottfred, Skrådermst. 83. — Ane 83. — Carl Gottfred, Amtsfv. 83. — Caroline Marie 83.
- Hyrde, Anders 260.
- Høeg, Sophie Pedersdatter 141 f.
- Høegh, Helvig 253. — H. J. C., Provst 245 254. — Niels, Prof. 245 254. — Sophie 114.
- Høegh-Guldberg, Dr. 255. — Chr. Gen.maj. 153 253. — Friderich 253. — Juliane Marie 70. — Julius 253. — Jørgen 253. — Lucie

- Emmerentze 237 f. 250 252 f. —
Ove 236—56. — Peder 253.
- Høgh, Jacobine Caroline 115.
- Høier, Anne Sophie 85.
- Høst, Fanny Elise Marie Christine
90. — Jens Kragh, Dr. jur. 70. —
Susanne Margrethe 70.
- Høxbroe, Ellen Regine 71.
- Høyer, Christiane 102. — Dorthea
Christine 79. — Emma Olavia
Vilhelmine 102. — Frederik, Fuld.
79. — Johan Chr. Sophus, Amtst.
fil.best. 79 96. — Marie Christine
Jensine 79. — Niels, Prok. 102.
- Iacobæus, Slægten 258.
- de Ibarraran, Dominicus, Pr. 202.
- Ibsen, Slægten, 272. — Henrik, Dig-
ter 272.
- Ida af Schaumburg-Lippe, Prsse 19,
65.
- Ingerslev, Ellen Marie Abell, 83. —
Hans Peter, Handelsagent 83. —
Ida Augusta 83.
- Irminger, Carl Ludvig Chr., Min.
22 f. 36 42 65—67.
- Iversdatter, Anne Marie 186. —
Karen 186. — Maren 186.
- Iversen, Anna Maria 160. — Chr.
188. — Hans 186. — Oluv 186,
188. — Rasmus, Hyrekusk 160.
- Jacobsen, Anders 186. — Caroline
125. — Engelbrecht, Kroejer 125.
— From Vilh. Chr. Edvard Aug.
Henning, Amtsfv. 87 124. —
Hanna Elisa Henriette 118. —
Hanne Helene Margrethe 87, 125.
— Hendrik Ludvig 118. — Karen
Sophie 118. — P. V. 163. — Val-
borg Hedevig 88. — Waldemar,
Amtsfv. 87 125.
- Jagd, Dorthea Vilh. Car. Adolph.
71 92. — Ellen Regine 71. — Jens
Chr. Henrik Claudius, Amtsfv.
71 92 107 127. — Niels, Organist
71. — Nielsine (Nelly) Regine
92. — Sara Helene 71.
- Jahn, Cathrine Margrete 217.
- Jannichsen, Søren 232.
- Jansen, Charlotte 125.
- Jeberg, Dorthea Jakobine Kirstine
85. — Nis Jensen, Skomagernst.
85. — Søren, Amtsfv. 85.
- Jensdatter, Ane 177. — Karen
115.
- Jensen, Slægt 258. — Agnetine So-
phie Frederikke 71. — Anders 260.
— Anders, Arbdm. 122. — (Drejer)
Ane Marie 93. — Anna 131. —
Anna Augusta Marie 260. — Ber-
tel, Høker 106. — Birthe Chri-
stine 98. — C. A., Maler 138. —
Christen 258. — Christiane 116.
— Christiane Sophie Magdalene
106. — Emilie Caroline 101. —
Frederikke 110. — Hans, Gaardejer
189. — Harriet Kirstine 98. —
Ingeborg Cecilie 70. — Inger Dor-
thea 127. — Jacobine Florentine
70. — Jens Chr. Juulsgaard,
Amtst.fil.best. 122 127. — Juliane
111. — Jørgen, Grosserer 98. —
Karen Marie 123. — Karen Petra
Amanda 121. — Kirstine 120. —
Kirstine 161. — Maren Cathrine
98. — Margrethe 123. — Marie
Elisabeth 122. — Marie Kirstine
109. — Mette Kirstine 127. —
Mette Margrethe 127. — Niels,
Forpgt. 70. — (Drejer) Niels,
Gaardejer 93. — Niels Lauritz
Chr., Amtsfv. 70 84 93. — Niels
Peter, Amtsfv. 109 119 127. —
Peder, Gartner 127. — Rasmus,
Møller 161. — Søfren, Postrider
136.
- Jenssenius Dorothea 199 209—12.
- Jerichau, Ane Oline 219. — Anna
Catharina 216. — Anna Dorthea
Elisabeth 219. — Anna Frede-
rikke 220. — Anna Petra 219. —
Anne Cathrine 217 f. — Carl
Chr. 218. — Carl Chr. 219. —
Carl Chr., Fotograf 219. — Carl
Chr., Urtekr. 215 f. — Caroline
Amalia 219. — Caroline Christiane
219. — Caroline Elisabeth Nanny
(Agnete) 220. — Caroline Jerisine
218. — Caroline Vilhelmine 219.
— Christiane Sophie 219. — Daniel
Ludvig 217. — Daniel Ludvig,
Sømand 217. — Elisabeth Marie
Anna (Lisinska) 218 f. — Ernst
Bernhard, Fysiker 217. — Eva
Sophie 217. — Evald August,
Fabrikant 219. — Henrich Nico-
lai 217. — Henrich Nicolai 217. —
Hjalmar 220. — Holger Hvidt-
feldt, Landskabsmaler 220. —

- Inger Sophie 217. — Jacobine 218. — Jens Adolf, Billedhugger 215 220. — Jens Adolph, Køkkenchef 219. — Johan Chr., Toldassistent 217 f. — Johan Jochim, Korporal, 215 f. — Juliana 216. — Juliane Eleonora Hedeveg 218. — Juliane Karen Margrethe 218 f. — Juliane Karen Margrete 219. — Juliane Sophie 218. — Julie Evalde 219. — Julius Evald, Købmd. 217—19. — Julius Valdemar, Frugthdl. 219. — Karen 216. — Karen 216 f. — Karen Elisabeth 220. — Louise Johanne 220. — Marie 220. — Marie Rose Elisabeth Signe 219. — Nicolaj Harald Adolph, Landskabsmaler 220. — Niels Frederik, Forf. 218. — Peter Andreas 219. — Peter Andreas, Købmd. 217. — Sophie Dagmar Elisabeth 220. — Thorald Harald Adolph Carol Lorentz, Komponist 215 219.
- Jespersen, Magnus, Geolog 258.
- v. Jessen, Slægten 260.
- Jessen, Christoph, Bankdir. 75. — Kathrine 82. — Mette Cathrine 115. — Poulina 75. — Therese 75.
- Jessien, Alwina Dor. Cath. 99.
- Jochel, M. D., Kasserer 179.
- Jochumsen, Anna Louise 127.
- Johansen, Slægt 258. — Mads Peter 258.
- Johns, Marion 86.
- Johnsen, Vilhelm Ferdinand, Ghkfrd. 27 66.
- de Jonquières, Mary 88.
- Jónsson, Jóhanna 124. — Stefàn, Gaardejer 124.
- Jorck, Slægten 260.
- Joseph af Sachsen-Altenburg, Hertug 19 65.
- Juel, Axel, Major, Landinsp. 104. — Elise Henriette 104. — Jens, Maler 138. — Kirstine 104. — Knud Frederik, Gesandt 7 64. — Niels, Amtsfv. 104. — Niels, Lærer 192.
- Juhl, Elna 131. — Inger 131. — Peter, Ingeniør 131.
- Juliane Marie, Dron. 256.
- Jung, Carl Frederik, Ltnt. 79. — Jensine Marie Christine 79. — Marie Christine Jensine 79. —
- Juul, Charlotte 112. — Johannes Peter Laurentius Husum, Amtsfv. 93 112. — Julius Sofus Emil, Sgpr. 112. — Sigrid Margrethe 112.
- Juul-Rysensteen, Ottillia Christiane Adolphine 6 64.
- Jæger, Elisabeth Marie 83.
- Jöhnke, Henriette Charlotte 105. — Henriette Louise 105. — Josias Heinr., Snedkermst. 105.
- Jørgensdatter, Alhed Marie 100. — Gjertrud 121. — Karen 186. — Karen 186. — Kirstine 186.
- Jørgensen, Slægt 261. — Ane Benedicte 72. — Anne Kirstine 106. — Diderikke 118. — Hans, Minér 106. — Helge, Tjener 199. — Jens, Møller 261. — Jørgen 163. — Jørgen, Gaardejer 135. — Kirstine 104. — Kirstine Jakobine 106. — Mette 129. — Steen, Komm.rd. 135.
- Kaas, Susanne Birgitte 101.
- Kabell, Ane Elisabeth 118. — Fredr. Chr., Amtsfv. 118 122. — Hanna Elisa Henriette 118. — Peder, Kantor 118.
- Kahlen, Emma 99.
- Kalkerup, Fredr. Chr., Rebslager 129. — Josephine Bernhardine 129. — Philipine Christine 129.
- Kall Rasmussen, se Rasmussen.
- Kallerup, Camilla 260.
- Karl XIV Johan, Konge 39 f. 67.
- Kaufmann, Angel., Malerinde 138.
- Kierkegaard, Ane 167 169—71. — Hans Peter 167. — Michael Andersen 163 167. — Michael Pedersen 163—72. — Morten Andersen, Købmd. 167 170. — P. C., Biskop 163—72. — Peder Pedersen 169. — Søren 163—72.
- Kierulf, Hannah 234. — Poul Severin, Løjtnt. 234.
- King, John Glen 245 255.
- Kirchhoff, Cecilie Marie 96.
- Kirksteen, Hans Jørgen 197.
- Kirsebom, Maren 82.
- Kisbye, Johanne Margrethe 271. — Morten, Klokker 271.
- Kitson, Mathilde Christine 74.
- Kiær, Ulrica 87.

- Kjølser, Slægten 258.
- Klagenberg, Ane 128. — Holger, Snedker 128. — Peter Albertin, Amtsfv. 128. —
- de Klaumann, Dorothea 99 f. — Frederik Wilhelm, Toldinsp. 99. — Marie Cathrine 100. — Sophus Chr., Amtsfv. 99.
- Klein, Lorentz Henrich, Urmager 134.
- Klinting, Slægt 261.
- Knipschildt, Emilie Sophie 72.
- Knudsatter, Anne Marie 186 f.
- Knudsen, Antoinette Helene 87. — Knud Nicolai, Amtsfv. 87. — Peter, Skibskapt. 87. — Ulrica 87.
- Kobroe, Catharina Johanna 139 f. — Gregorius, Købmd. 139.
- Koefoed, Andreas Agerbech, Sgpr. 128. — Anna Margrethe Kruusine 128. — Karen Johanne 128.
- Kolderup-Rosenvinge, Vilhelmine Bertha Susanne 77.
- Kolthoff, E. W., Pr. 172.
- Kornbech, Louise Margrethe 96.
- Kortz, Hendr., Vagtmst. 139 f.
- v. Koss, Joseph Albr. Friedr. Chrf., Legationssekr. 7 12 42 52 64 67.
- Krabbe, Regitze Sophia 88.
- Krabbe-Cariusus, Hans, Statsmin. 7 16 18 32 66.
- Krag, Annette 108. — Georg Andreas, Amtsfv. 86 108. — Henriette Margr. Reinh. Elis 108. — Henrik Chr., Amtsfv. 108. — Henrik Chr., Generalkrigskomms. 108. — Mourits, Skrædder 161.
- Kranold, Anne Marie 98. — Louise Vilhelmine 98. — Rudolph Heinrich Carl Conrad, Amtsfv. 98. — Wilhelm Heinrich Otto Em., cand. theol. 98.
- Krarup, Slægten 261. — Bothilde 122. — Cathrine Vilhelmine 77. — Chr. 260. — Constance 260. — Janus Balthasar, Provst 121. — Marie Christine 121. — Nicolai Edinger, Amtsfv. 121. — Sophie Amalie Constance 77. — Thure Frederik, Silke- og Lærredskr. 77.
- Krebs, Anna Larsine 121. — Christiane Sophie 121. — Elisabeth Caroline 121. — Heinrich Johan-
- nes, Prof. 121. — Peter Axel Chr., Amtsfv. 121.
- Kristensen, Ane Kirstine 101. — Evald Tang 157—59. — Kirstine 120. — Poul, Landmd. 120.
- Krogh, Ernesta 112. — Hedevig Lene 219.
- v. Krogh, Georg Fredrik, Oberst 108. — Henriette 108. — Henriette Margr. Reinh. Elis. 108.
- Kruuse, Karen Johanne 128.
- Kuhlau, Friedrich 261.
- Kulenkampff, Henriette Rachel 74 98.
- Kutzner, Charlotte Agathe 220. — Marie 220. — Theophilus, Lærer 220.
- v. Kügelgen, Gerhard, Maler 222 229. — Wilhelm, Hofmaler 229.
- Købke, August Carl Chr., Etr. 114. — Elise Vilhelmine 131. — Marie Magdalene 114. — Olga Johanne Albertine 114.
- Lacoppidan, Eleonora Jacobine 71.
- Lagoni, Hanne Magdalene Dorothea 109.
- Landt, Anna Hedvig 104. — Elise Henriette 104. — Jørgen, Sgpr. 104.
- Lange, Abel Cathrine 108. — Anna Bothilde 85. — Birgitte Cecilie 108. — Dorthea Kirstine 98. — Lars Poulsen, Malermst. 108. — Olave Maria Chr.ane 84. — Thomas Hermann, Amtsfv. 84. — Thomas Hermann, Kmr. 84. — Valerius Thorsen, Amtsfv. 108.
- Larpent, Esther 134.
- Larsdatter, Anne Kirstine 106. — Dorthea 122. — Karen 124. — Kirsten 259.
- Larsen, Anna Dorthea Elisabeth 219. — Anna Mette 219. — Dagmar 111. — Erik Frederik, Organist 111. — Hans Vilhelm, Amtst.fil.-best. 96 f. — Jens, Husmd. 176. — Jens, Skræder 258. — Juliane 111. — Katrine Elisabeth 96. — L. E., Lærer 219. — Mads, Kroejer 96. — Marie Magdalene, Amtst.fil.-best. 96 f. — Mette Margrethe 76. — Semine 123.
- Lassen, Jens 197. — Marie Magdalene 114.
- Lasson, Slægten 260.

- Laurberg, Slægten 258.
 Laursdatter, Johanne Marie 114.
 Lausen, Peder, Gaardejer 185.
 Lauesen, Simon 188.
 Lefevre, Léopold, Baron 68.
 Lehmann, Christine Sophie Antoinette 117. — Eduard Adolf Emilius, Amtsfv. 116. — Frederikke Louise 116. — Martin Chr. Gottlieb, Kfrd. 116. — Orla 57 68.
 Leismann, Bolette Marie 87.
 v. Leitner, Julie Sophie Dorothea Elisa Volradine 220.
 Leopold I, Konge 57. — af Baden, Storhertug 19 65. — Friedrich af Anhalt-Dessau, Hertug 23 65 229 f.
 Lerche, Chr. 202. — Georg Flemming, Kptlt. 76. — Hannibal Henrik, Amtsfv. 81 93 124. — Henriette 76. — Henrik Georg Flemming, Amtsfv. 76 81 92. — Josephine Dorothea 76 81. — Pauline Emilie Mathilde 81.
 Leth, Frederikke Cecilie 220.
 Leuning, Cecilie Marie 96 125. — Christopher Gram, Justitssekr. 96. — Edvard William, Amtsfv. 96 125. — Mettea Louise 96.
 Levetzau, Henriette 76.
 Levin, Rebecca 109.
 Lichtenstein, Zoolog 223. — Marie 223 230.
 Liebenberg, Anna Christine 73. — Antonette Thomasine 76. — Michael Frederik, Sgpr. 76. — Sophie Charlotte 76.
 Lind, Hansine 88.
 Lindemann, Ida 119. — Margrethe 135.
 Lindenkamp, Hans, Kok 139. — Marie Elis. 139.
 Lindschow, Tedichen Nielsdatter 142.
 Lindsted, Henriette Louise 105.
 Liunge, Andreas Peter, Bogholder 75. — Charlotte Albertine 75. — C. D. Emilie 75 82 92.
 Lomholt, Slægten 258.
 Lopez, Raymund, Leg.sekr. 202.
 Lorentzen, Anna Marie 115.
 Lorenzen, Christiane 77. — Elna Hiort 77. — Johan Frederik, Gentl. 77.
 Louis Philipe, Konge 44 f. 56 67 f.
 Louise, Dr. af Danmark 228. — af Slesv.-Holst.-Glyksborg, Prsse. 226—30. — af Meckl.-Strel., Prsse. 65. — Augusta, Prsse. 34 67. — Caroline af Hessen-Cassel 226—28 230.
 Lous, Andreas, Admiral 199 212. — Dorthea, Admiralinde 199 209—12. — Hans Harald Ferdinand, Kanc.rd. 90. — Johanne Dorthea Amanda 90. — Mette Christine (Caroline) 199 209 211 213. — Thora 90.
 Ludvig IV af Hessen, Storhert. 67.
 Ludvigsen, Ludvig, Ritmstr. 73. — Marie 73. — Ulrika Christiane 73.
 Lund, Ane Sørensdatter 167 169—71. — Astrid Emilie Elisabeth 101. — Cathrine Mathilde 91. — Chr. Frederik Johannes, Amtsfv. 100. — Hans Andersen, Provst 91. — Ida Wilhelmine Augusta 100. — Johan Frederik, Prlt. 100. — Kristine 100. — Lars Nielsen 262. — Peter Wilhelm 42. 67. — Thomasine Cornelia Ambrosia 91.
 Lunding, Hans Vilhelm Matth., Statssekr. 42 67.
 Luther, Martin 135.
 Luxdorf, Bolle, Ghrd. 242 244 254.
 Lütken, Cecilie Marie 125. — Frederikke Elise 125. — Johannes Sylvester, Amtsfv. 93 125. — Otto Diderik, Sgpr. 125. — Otto Hans, Kommandør 35 41 67.
 Læssøe, Agnete 220. — Albert Fr., Oberst 220. — Elisabeth Dorothea 220. — Fr. Chr., Sgpr. 220. — Signe 154.
 Løser, Anna Elisabeth 94. — Johann Andreas, Blikkenslagermst. 94. — Pauline Birgitte 94.
 Løwe, Anders 143. — Anders, Postmst 143. — Anders, Toldkass 143. — Anders Knudsen, Kromd. 143. — Karen Hedwig Margr. 143.
 v. Løvenstern, Georg Heinrich, Baron 7 64.
 Mac-Gregor, François Coleman, Genkons. 25 38 66.
 Mader, Antoinette Helene 87. — Bolette Marie 87. — Frederik Chr., Kom.serg. 87.
 Madsdatter, Ane 83.

- Madsen, Andreas, Apoteker 87. — Carl Marius, Amtsfv. 130. — Emma Caroline 130. — Fanny Elise Marie Christine 90. — Guri Vilhelmine Lovise 162. — Hans Peter, Apoteker 90. — Jens, Gartner 130. — Marthe Catharine 87. — Niels Møller Vilhelm, Amtsfv. 87. — Pauline Hansine 87. — Sigrid 90 131. — Thora Bernhardine 130.
- Maës, Adelheid Johanne 112. — Ellen Elise Margrethe 112. — Heinrich. Insp. 112. — Heinrich Ditlev Karl Kristian, Amtsfv. 89 105 112. — Henriette 112.
- Magnussen, Anna Johanne 127. — Claus Peter, Stabssergent 127. — Marie Henriette Johanne 127, — Valdemar Theodor Sophus Marinus, Bestyrer 123 127.
- Malling, Betzy Andrea Marie 74. — I. C., Justitsrd. 237 239 244 253. — Joachim Cretschmer, Ob.lt. 74. — Mathilde Christine 74. — Ove, Amtsfv. 74.
- Manthey, Vilhelmine Elidane 109.
- Marcussen, Slægten 260. — Emilie 68. — Marcus Pauli, Gen.kons. 54 67 f. — Marcus Pauli, Just.rd. 260.
- Maria II da Gloria, Dron. 10 14 18 64. — Feodorowna, Kejserinde 228 230.
- Mariane af Meckl.-Str., Prinsesse 2 22 26 28—33 40 42 f 46 52.
- Marie af Meklenburg-Schwerin, Prsse. 19 24 30 65 f. — af Sachsen-Weimar-Eisenach, Prsse. 17 65. — Anna Karoline, Kejserinde 17. — Frederikke af Hessen, 221. — Frederikke Wilhelmine af Hessen-Cassel 20 22 f. 26 30 33 66. — Louise af Parma, Enkekejserinde 17 65. — Louise Charlotte af Hessen, Prsse. 228 230.
- Markmann, Bolette 126. — Frederik, Bagermst. 126. — Fredr. Joachim August, Amtsfv. 120 126. — Thomasine Kirstine 126.
- Marquardt, Maren 97. — Marie Magdalene, Amtsst.fil.best. 96 f. — Marius August, Mægler 97.
- Martensen, Slægten 260. — H. L., Biskop 260.
- Martfeldt, Chr. 244 254.
- Martini, Sophie Frederikke 81.
- v. Massenbach, Ph. Adam, Gen.maj. 138.
- Mathiesen, Anna Christine 93. — Maren Marie 93. — Ole, Snedkermst. 93.
- Mathilde af Schaumburg-Lippe, Prsse. 19 65.
- Matthiasdatter, Anne 187.
- Mayntzhusen, Annette 114. — Conrad Valdemar, Kæmner 114. — Dagmar 114.
- Meierholz, Margaretha 191.
- Melchior, Slægten 262.
- Melstedt, Jens Finne, Pr.lt. 62 69.
- le Merchier de Criminil, F. V. Greve 138.
- Mercier, Elisabeth Sophia 202.
- Metternich, Clemens Nepomuk Lot-har, Fyrste 17 55 65.
- Meulengracht, Gert Hans, Skolehl. 174 f. 177 f.
- Meyer, Emilie Petrea Johansine 94. — Henriette Jacobine 101. — Herlig (Herle) Margrete 233. — Johan Frederik Otto Eduard, Amtsfv. 94 122. — Johannes Chr. Frederik, Assessor 94. — Karen Marie Cecilie 94. — Meta Louise 94.
- de Meza, Juliane Marie 114.
- Michaelsen, Jehuda, Købmd. 109. — Petrea 109. — Rebecca 109.
- Michelsen, Johanne 124. — Johanne Caroline 111. — Søren, Amtsfv. 124.
- Miguel, Konge 7 64.
- Milde, Carl Ulrich 141. — Chr. 141. — Margaretha Catharina 140 f. — Marie Magdalena 141.
- Mogensdatter, Karen 216.
- Mogensen, Henrica Cathrine 108.
- Mohr, Anna Catharina 100. — Margrethe Frederikke Augusta 125.
- Molbech, C. 60 69.
- Moldenhawer, Daniel Gotthilf, Prof. 244 254.
- Moltke, A. W. Statsmin. 40 67 145 151 f. — Annette 108. — Carl Emil, Gesandt 7 59 64.
- Moltzau, Moltzow, Jochum, Kirurg 142. — Jochum Fredr., Sgpr. 142. — Kirsten 142. — Tedichen 142.
- de Moncorvo, Torre, Baron 25 66.

- Morbeck, Ane Kirstine 101. — Carl Emil 101. — Hilda Frederikke Kirstine 101.
- Mortensen, jfr. Nordlien. — Ane Margrethe Kierstine 272. — Anna Maria 99. — Ingeborg 126. — Niels Jørgen 272. — Nielsine Marie 272. — Thomas Andreas, Propr. 99.
- Morville, Dorothea 110. — Gregers, Sgdg. 110. — Niels Chr., Amtsfv. 110. — Poulina Sophie 110.
- Mourier, Charles Henri, Prof. 135. — Isidore Henriette 135.
- Mouritzen, Anne Cathrine 259.
- Muller, Margaretha 191.
- Mulvad, Christiane 106. — Henriette Christiane 106. — Søren, Urtekr. 106.
- Munch, Ane 129. — Jacobine Severine 128.
- Musiñho de Silveira 15 65.
- Muus, Christiane 77. — Drude Margrethe 113.
- de Muzquiz, Ignatius, Gesandt 202.
- Myhre, Slægten 272.
- Mylini, Louise Vilhelmine 81.
- Müller, Adam, Historiemaler 147 149 155. — Clara Johanne Emma 92. — Hedevig Juliane Marie Petronelle 92. — Hermann Edvard Emil Bogh. 92. — Inger Kirstine 124. — Karen Marie Cecilie 94. — Kirstine 161. — Marie 81. — Pauline Emilie Mathilde 81. — Vilhelm, Just.rd. 81.
- Münster, Elisabeth Cathrine 73. — Gutzon Michael, Sgpr. 73. — Niels Olaus, Amtsfv. 73. — Sara 73.
- Münter, Balth., Dr. 1. — Carl Vilhelm Theodor, Rdmd. 98. — Frederik, Amtsfv. 98 118. — Harriet Kirstine 98. — Ingeborg Catharina 98.
- Möbius, Emilie 135.
- Mølgaard, Kirstine Jensen 123. — Marie, 123. — Søren Jensen, Gaard-ejer 123.
- Møller, Anna 124. — Anna Elisabeth 210. — Anne Margrethe 216. — A. S., Trafikasst. 255. — Bolene Sophie 93. — Carla Hedevig Berling 78. — Christiane 102. — Christine Sophie 125. — Dethlevine Christiane 81. — Emma Olavia Vilhelmine 102. — Erich, Skipp. 237. — (Evert), Restauratør 199. — Hanne Helene Margrethe 87 125. — Hans Chr., Bogtrykker 125. — Inger Dorthea 127. — Jens Andreas, Lotto-Assistent 102. — Jens Julius Gysbert, Amtsfv. 102 120. — Johanne Margrethe 79. — Julie 102. — Karen Kirstine 127. — Ladsine Augusta 111. — Peder Gregersen, Gartner 127. — Peter, Møller 81. — Poul 163 165. Povel, Skolemst. 175. — Rasmus Biskop 26. — Sophie Frederikke 81.
- Mørch, Anne Sophie 85. — Bolle Herman, Overlærer 102. — Chr. Peter, Skomagermst. 85. — Christiane 102. — Hannah 234. — Hanne Christiane Nathalie 85. — Maria 102. — Maria 102.
- Mørck, Skipp. 237.
- v. Møsting, J. S., Finansm. 151 f.
- Necker, Jaques, Statsmd. 254.
- Nedz, Benjamin, Knapmager, 134.
- de Neel, Alexander 195 202 204. — Elisabeth 195 202 204. — Theresia 195 f. 198 f. 201 f. 204 209.
- Neergaard, Henriette Eleonore 80. — Johanne Margrethe 79. — Niels Peter, Godsejer 79. — Peter Sardin, Amtsfv. 79.
- Neig, Theresia 194 f.
- Nesselrode, Carl Robert, Rigskansl. 35 55 67.
- Neuber, Amalia Frederikke Albertine 107. — Carl, Betjent 107. — Rebecca Elisabeth 107.
- v. Neumann, August Wilhelm, Gen.lt. 22 65 68.
- Nickelmann, Susanne 89.
- Nicolaisdatter, Anna Catharina 216.
- Nielsdatter, Ane 109. — Ane 128. — Giertrud 195. — Karen 177. — Mette Kirstine 127.
- Nielsen, Slægt 260. — Abelone Christine 128. — Abelone Margrethe Clausine 83. — Anne Christine 261. — Anna Mette 219. — Caroline Marie 83. — Christen, Entreprenør 83. — Christian, Malermst. 83. — Christian, Mejerikons. 81. — Chr. Hendrik, Grosserer, 112. — Christiane Elisabeth 272. — Christine

112. — Elisabeth Marie 83. — Elna Christine Dannemand 99. — Hans Christensen, Skibsfører 129. — Hedevig Juliane Marie Petronelle 92. — Helene Margrethe 130. — Henrik Chr., Amtsfv. 128. — Jacobine Laurentze 128. — Jens Julius, Amtsfv. 83 127. — Jes Gaardejer 187. — Johanne Dorothea 115. — Karen 122. — Karen Sophie 75. — Kirstine 99. — Kirstine 109. — Lave, Avlskarl 127. — Mads, Støber 257. — Marie Cathrine Vilhelmine Augusta 81. — Marie Henriette Johanne 127. — Marie Kirstine 109. — Meta 129. — Mette 129. — Morten 272. — Oline 83. — Peder, Skriver 259. — Rasmus, Amtsfv. 128. — Sidsel Margrethe 123. — Sigrid Margrethe 112. — Thorkild Dannemand, Grosserer 99. — Troels, Husmd. 109.
- Nikolai I, Kejser 17 67.
- Nislew, Frederik, Sgrpr. 238 253.
- Nissen, Anna Sophie 80. — Hans Nicolai, Prof. 80. — Henriette Eleonore 80.
- Nomsen, Gedsche 137. — Karen 137. — Nommen, Handskemagersv. 136.
- Nordlien, Peter Emil Mortensen, Amtsfv. 99 107. — Wilhelmine Augusta 99.
- Norup, Jacobine Florentine 70.
- Nyon, Gen.kons. 44.
- de Nizer, Cassandra 202 204 f.
- Norge, Slægten 260. — Jens 260.
- Nørager, Anna 74.
- Nørgaard, (Nørregaard), Slægten 261.
- Nørlem, Lucie Emmerentze 237 f. 250 252 f.
- Olsen, Birthe Christine 98. — Carl Joh., Gross. 258. — Christiane Nielsine 258. — Emmy Rasmine Nathalia 80. — G. H. 203. — Jørgen 137. — Karen Marie 104. — Marthe Christine 127. — Niels Ditlev, Gartner 209. — Peter, Lærer 213. — Peter Engelhardt Theodor, Sgrpr. 80. — Petrine Marie 90.
- Oluvsdatter, Maren 186.
- Oluvsen, Iver 186 188. — Jørgen 186.
- v. Ompteda, Catharina Charlotte, Bsse. 221. — C. E., Baron 221.
- v. Oppen, Ingeborg Catharina 98.
- d'Origny, Cathrine Marie Alexandrine 74.
- v. Oriola, Eduard, Greve 230. — Maximiliane 223 f. 230.
- Ortved, Jensine Marie Christine 79.
- Oscar I, Konge af Sverige 40 45 f.
- v. d. Osten, Frideriche Elisabeth 190 193. — Otto Chrf., Major 190 193. — Pauline 190.
- Ostenfeld, Slægten 258.
- Owen, Elisabeth Johanne Henriette 120.
- Overbeck, Charlotte Louise 122.
- Owesen, Christen, Amtsfv. 114. — Frederikke Wilhelmine 114.
- Oxenbøll, Christiane Charlotte 78.
- Oxholm, Anne Margrethe 70. — Caroline Augusta, Hofdame 28—30 66. — Jørgen, Kpt. 70. — O., Kmjr. 29. — Susanne Margrethe 70. — W., Kmhr. 42 52. — Valdemar Tully 66.
- Pagh, Slægten 258.
- Palmela, Pedro de Souza Holstein, Hertug 9 11 f. 15 64.
- Palmerston, Lord 2 54 58—60.
- Palsbo, Arthur Harald, Amtsfv. 129 —31. — Inger 131.
- Paludan, Frederik, Kommandør 36 67.
- Parelius, Hans Ludvig Schiellerup, Amtsfv. 95. — Karen 95. — Peter, Klokker 95. — Petrea 96.
- Parsberg, Anne 136. — Jytte 136. — Jørgen 136. — Niels 136. — Niels 136. — Tønne 136. — Valdemar 136. — Verner, Rigsrd. 136. — Vibeke 136.
- Paulesen, E., Maler 138.
- Pay, Lauritz 235. — Marie Kristine 235. — Petronella 234.
- Payngk, Christine 100.
- Peckham, Anni Eliza 116. — Charlotte 116. — William, Ing. 116.
- Pedersdatter, Anne 184—86. — Anne 232. — Bodil 85. — Karen 232. — Karen Marie 101. — Kirsten 185. — Maren 84. — Maren 137. — Maren 185. — Maren 185 f. — Mett-Christine 233.
- Pedersen, Slægt 257 f. 261. — Anna Magdalene 92. — Anna Sophie 75.

- Claus Oluf Amtsfv., 75 130. — Ewaldt 232. — Fedder 232. — Friderich 232. — Ingeborg 75. — Jens, Spindemst. 92 — Jens Peter, Gd.ejer 75. — Jørgen, Gaardejer 187. — Margrethe 75. — Lars 257. — Lars, Gaardmd. 258. — Laue 185. — Niels 233. — Niels, Gaardmd. 257. — Pedrea Nielsine 123. — Sidsel Margrethe 123. — Simon 185 188. — Søren, Gaardejer 123. — Troels, Tegnemst. 261.
- Pedro I, Kejser 7 64 f.
- Peel, Robert, Min. 38 53 55 f. 67.
- v. Pein, Catharina Henriette Wilhelmine 78.
- Perbøll, Cara Marguerithe 80. — Ejgil Halfdan, Amtsfv. 80.
- Peschier, Peter 194.
- Petersen, Forp. 118. — Agnetine Sophie Frederikke 71. — Anna Maria 99. — Astrid Elise 116. — Caroline Dorothea 120. — Caroline Wilhelmine 210. — Charlotte Emmerence 118. — Dorothea Kirstine 98. — Ellen Sophie 71 84. — Else Augusta 111. — Hanne Frederikke 130. — Hans, Hørfabr. 187 189. — Hans, Murer 116. — Hansine Marie 97. — Helga 131. — Henriette Frederikke 116. — Jens 98. — Jens, Amtsfv. 71 84. — Jens Andreas, Kompasmager 120. — Jensine Emilie Christine 120. — Karen Marie 104. — Ladsine Augusta 111. — Lauritz Jacob Telling, Amtsfv. 116. — Michala Anna Sophie 104. — Morthen Hermann, Propr. 111. — Nicolai Severin Gottlieb, Mejeri-forp. 104. — Rasmus, Entreprenør 130. — Sophie 91. — Sophie Magdalene 118. — Sophus, Kass. 131. — Thora Bernhardine 130.
- Pignatelli-Ruffo, Antonio, Prins 12 65.
- Pilo, C. G. Maler 138.
- Pingel, Elisabeth Dorothea 220.
- Plamböck, Dorothea Christine 79.
- Plesner, Slægten 272. — Joh. Glysing, Kbmd. 272. — Karen (Katrine) 272.
- Plum, Bolle Fr., Rgmtsskr. 178 f.
- Podebusk, Ingeborg 136.
- Polder, Andreas Chr., Dept.dir. 36 67 115. — Cecilie Cathrine 115.
- Pontoppidan, Slægten 258 264 f.
- Poulsen, Anna Kristine 120. — Anna Sophie 105. — Bolette 126. — Jacob Peter, Dr. med. 105. — Nicolai Edinger Octavius, Amtsfv. 105 129.
- Povelsen, Christian, Kbmd. 73. — Povel, Amtsfv. 73. — Sophie 73. — Ulrika Christiane 73.
- Prehn, Christine Sophie 125.
- Preuss, Henrik Caspar, Bestyrer 127. — Marie Elisabeth 127. — Marthe Christine 127. — Vilhelm, Translatør 127. — Dagmar 97. — Henrik Caspar, Kancellist. 97. — Marie Elisabeth 97. — Otto Henrik, Amtsfil.best. 97.
- Printz, Sophie Thema 106.
- Prytz, Johan Carl Peter, Kommandørkpt. 5 64.
- Prætorius, Slægten 260.
- Puggaard, Clara Louise Paulina 72. — Hans Chr. Vilh., Dr. phil. 72. — Henriette Louise Amalie 72.
- v. Qualen, Benedicte 64.
- Qvist, Slægten 258.
- Raadsig, Johan Peter, Genremaler 9 64.
- Raffenberg, Malwina Frederikke 75.
- Rambusch, Alhed Marie 86. — Anne Wilhelmine 87. — Hartvig Heinrich, Amtsfv. 86. — Hartvig Heinrich, Ritmst. 86. — Lykke Henriette Georgine 87. — Petronelle Marie 86.
- Ramshart, Karen Christiansdatter 116.
- v. Rannow 59.
- Rantzau, Julie, Ctsse. 6 64. — Otto Carl Josias, Gesandt 58 68. — Peter, til Ahrensburg 137.
- Rasmussen, Christine 110. — Christine 112. — Conradine Christiane 89. — Henrik, Forpagter 216. — Johannes, Styrmnd. 110. — Juliane Henriksdatter 216. — Kall 136. — Kirstine 99. — Petrine Emilie 97. — Poulina Sophie 110.
- Rauch, Chr. Billedhg. 224 230.
- Raumer, Historiker 225.
- Ravn, Aage, Amtsfv. 77 93 126. — Birgitha Wilhelmine Caroline 77.

- Emmy Sophie 78. — Iver Andersen 185. — Johan Theodor, Gen.maj. 77. — Louise 101. — Truels Jørgensen 187.
- Rée, Harriet 90. — Herman Ludvig, Tobaksfabrk. 90. — Ingeborg 90.
- Refsgaard, Karen Marie 122. — Niels Nielsen, Husmd. 122.
- Regenburg, Carl, Distr.læge 75. — Jess Sophus, Amtsfv. 75 119. — Marie Sophie Frederikke 75.
- Regoli, Hansine Dorothea 77. — Josephine Dorothea 77 81. — Poul Dominico, Kbmd. 77
- Reichardt, Hanna 224 f. 230.
- Reimuth, Ane Benedicte 72. — Carl Johan Nicolaus, Propr. 72. — Johannes Martin Benedict, Amtsfv. 72 82.
- Reinsholm, Christiane Ernestine 91. — Hans 176. — Hans Georg, Amtsfv. 91. — Hans Georg Ludvig, Sgpr. 173 f. — Jens, Godsinsp. 91 176. — Niels 176. — Vilhelmine Marie 91.
- Reventlow, Benedicte 64. — Birgitte (Jutta) Frederikke 1. — C. D., Greve 1 6 64. — C. D. F., Statsmin. 1. — Chr. Ditl. Fredr. Vilh. Ferd., Greve 16 65. — Einar Ditl., Greve 7 64. — Ernst Greve, 58 68. — Eugen, Gesandt 22 f. 29 58 65 68. — Ferdinand Otto Carl, Lensgreve 7 64. — Frederik Ditlev, Greve 1—69. — Friedrich, Greve 58 68. — Heinrich, Greve 4 6 64. — Hilda Sophie Charlotte, Comtesse 2 f. — Josephine 138. — Julie 6 64. — Julie 138. — Ludvig Ditl., Greve 6 64. — Ottilia Christiane Adolphine 6 64. — Theodor, Greve 58 68.
- Reventlow-Criminil, Heinrich Anna, Greve 32 41 f. 51 53 56 58 66 68. — Joseph Carl, Greve, Præsident 58 68.
- Reyer, Johanne 218.
- Reyher, Margaretha Dorothea 231.
- Rheinländer, Pauline 190.
- Rhode, Henr., Assist. 245 255.
- Riber, Christiane Dorothea 271.
- Richelieu, Admiral 258.
- Riegels, N. D. 242, 254.
- Riise, Albert Henrik, Apoteker 77. — Henriette Maria 77. — Hertha 77.
- Rindom, P. C., Kmrdr. 150 155.
- Ring, Inger Petrea Christiane Elisabeth 110. — Kirstine Margrethe 110. — Lauritz, Amtsfv. 110 120. — Mette Marie 110. — Peter, Gods-ejer 110.
- Ringsted, Peter, Kontorist 81. — Peter Hansenius, Amtsfv. 81. — Rebecca Eweline 81.
- Risegaard, Slægten 258.
- Ritz, Slægten 257.
- Rochow, Regina 138.
- Rodriguez, François Joseph, Kommand. 12 15 65.
- Roed, Emil Thorvald, Havneasst. 109. — Sofie 109. — Thora Sophie 109.
- Roepstorff, Mette Margrethe 211 f.
- Rohde, August, Amtsfv. 104. — Henriette Charlotte 105. — Johanne 104. — Peder, Bogholder 104. — Thora Jacobine 105.
- Rosenkrantz, Minister 201.
- Rosenørn, Slægten 257 261.
- Rosing, Mariane Cath. Louise Wilh. 95.
- Rothe, Hertha 77. — Janus Lauritz Andreas, Amtsfv. 77. — Peter Conrad, Stiftspr. 77 154 f. — Tyge J. 242 254. — Vilhelmine Bertha Susanne 77.
- Rudelbach, A. G. 170.
- Rudolph, Caspar (Richardt), Litograf 210—12. — Herman Karl Gyldenstjerne 211. — Mette Margrethe 211. — Wilhelmine Henriette Rosenkrantz 211.
- Rundin, Anne Cecilie 89. — Eline Christine 89. — Jonas, Garver 89.
- Russel, John, Lord 54 68.
- Ryge, J. C., Dr. 149.
- Ræbild, Fredr. Karl Ferdinand, Just.-sekr. 126. — Mathilde Amalie 126. — Poul Martin, Amtsfv. 126.
- Rønne, Bone Falch, Sgpr. 208. — Gabrielle 177.
- Rønneknamp, Adelheid Johanne 112.
- Rørbye, Ingeborg Magdalene Barbara 96.
- Sabroe, Anna Petra 219.
- Saint-Aulaire, Louis Clair Beau-poil. Greve 42. 44 f. 67.
- Saldanha, Juan Carlos d'Oliveira, Hertug 11 65.

- Sandrue, Sophia Charlotte 193.
 Sass, Charlotte Emmerence 118.
 v. Savigny, Friedrich Carl, Prof. 222 230. — Kunigunde 222 230.
 Sayn Wittgenstein Berleburg, Albert, Prins 22 65.
 Schack, Slægten 257 261. — Hansine Pouline 118. — Rathlou, J. O., Ghrd. 261.
 Schaffalitzky de Muckadell, Albinia Vilhelmine Jane Louise 102. — Erik Skeel, Greve 101. — Susanne Birgitte 101. — Vilhelm Joseph Henrik, Amtsfv. 101 113.
 Schall, Helene Margrethe 125.
 Schaper, Annette Sophie Elisabeth 91 — Carl Diderik Wilhelm, Amtsfv. 90. — Gottfred Diderik Chrf., Murmst. 90. — Noline Margrethe 91.
 Scharff, Thomas 134.
 Scharling, Carl Lund, Bgmstr. 119. — Henriette 119. — Gudrun 119.
 v. Scheele, L. N. 68.
 v. Schiebell-Arenstorffske Fideikom-
 mis 258.
 Schierbeck, Anne Birgitte 119. — Fredr. Chr., Amtsfv. 119. — Isidore Margrethe Catine 119. — Lars, Amtsfv. 119.
 Schiern, v. Schiern, Ingeborg Cecilie 70. — Johan Friederich Bardenfleth, Oblt. 70. — Niels Frederik Bernhard, Amtsfv. 70. — Susanne Margrethe 70.
 Schimmelmann, Carl, Greve 138. — Caroline 138. — Caroline Tugendreich 138². — Charlotte 138. — Chr., Greve 138. — Françoise 138. — Heinrich Carl, Greve, Skatmester 137 138². — Heinrich Ernst, Greve, Statsmin. 138. — Joseph Frederik Carl, Greve 4 64. — Josephine 138. — Julie 138. — Louison 138.
 Schjøtt, Andreas Olaf, Amtsfv. 111 119. — Augustine Margrethe 111. — Dagmar 111. — Marie Sophie Caroline Vilhelmine 111. — Peter Wilhelm, Murmst. 111.
 Schjønheyder, Henriette 108.
 Schlichtkrull, Slægten 261. — Carl Emil, Amtsfv. 79 92. — Ch. D. Emilie 75 82 92. — Clara Johanne Emma 92. — Ebba 82. — Elisabeth Hedevig 74. — Johan Christopher, Lysestøber 74. — Ole Chr. Amtsfv. 74 79 82 92 117. — Oluf Christian, Amtsfv. 82.
 Schmauch, Anne Elisabeth 123. — Johannes Peter, exam. jur. 124. — Marie 124.
 v. Schmeling, Frue 224.
 Schmidt, Alhed Marie 86. — Ane Kirstine Marie 162. — Anna Christine 93. — Anne Christine 261. — Annette 114. — Benedicte Margarethe 193. — Bertel Jørgensen 261. — Charlotte Theodora 87². — Christence 81. — Hans Peter Chr., Grosserer 193. — Henriette Jacobine 101. — Henrik, Overlærer 81. — Hilda Frederikke Kirstine 101. — Jens Herman Harald, Amtsfv. 123. — Jørgen Stæhr, Kopist 87². — Karen Marie 123. — Lykke Henriette Georgine 87. — Marie Cathrine Vilhelmine Augusta 81. — Ole Hansen, Skom. 123. — Peter Daniel, Skibskpt. 234. — Sophie Johanne Marie 92. — William Alexander, Købmd. 101. — William August, Amtsfv. 101.
 Scholten, Peter Carl Frederik, Genmaj. 37 f. 53 67.
 Schopenhauer, Johanna 222 229.
 Schou, Chr. Stolberg, Kasserer 94. — Christine Antoinette 107. — Hans Henrik, Agent 261. — Karen 116. — Martine Hedevig 261. — Meta Louise 94. — Olga 107. — Oline Cathrine 94. — Noline Kristine 116. — Severin Nielsen, Snedker 116. — William, Amtsfv. 107. — William, Insp. 107
 Schoubye, Forvalter 213. — Andreas Hofskriver 79. — Catharine 79. — Julie Frederikke 79. — Maren Andersdatter 157—59. — Valdemar Jacob Emil, Amtsfv. 79.
 v. Schoultz-Ascheraden, August Friederich, Gesandt 51 56 68.
 Schrader, Chr., Juvelerer 134. — Johan Chr., Skibskapt. 89. — Johanne Louise Augusta 89. — Louise Elisabeth Christiane 89.

- Schubart, Charlotte 138. — Herman, Baron 6 64.
- Schumacher, Andreas Anton Frederik, Kpt. 74. — Anthonie Christine Elisabeth 74. — Karen Marie 74.
- Schwartz, Anna Marie Margrethe 95. — Hans Jørgen, Garver 218. — Jacobine 218. — Mariane Cath. Louise Wilh. 95. — Martine 218. — Nicolai Frantz 218. — Otto Friederich, Boghdl. 95. — Rebecca Elisabeth 107.
- Schülein, Johanne 124.
- Schythe, Emilie Georgine 89. — Jørgen Eilersen, Lotterikollt. 89. — Johan Jacob Gottfried, Amtsfv., 89. — Susanne 89.
- Schyttte, J. W., Telegrafbest. 141. — Karen Magd. Margr. 141.
- Schäfer, Laura Johanne 83.
- v. Schätzell, Max, Minister 226. 230.
- Schønberg, Alexandrine Mathilde 74. — Anna 74. — Jens Johan, Amtsfv. 74 82. — Palæmon Chr., Sgpr. 74.
- Secher, Oline 83.
- Seding, Niels Andersen 163.
- Sehestedt, Carl Ludvig, Amtsfv. 82. — Chr. Ludvig, Amtsfv. 82. — Hanne Ditlevine 103. — Karen 82.
- Seidelin, Pauline 190.
- Selby, Charles Borre, Baron, Gesandt 7 64.
- Selmer, Ane Oline 219. — Schack, Gaardejer 219. — Hedevig Lene 219.
- Sherin, Charlotte Frederika 234. — Constantin 234.
- Sibbern, Johanne Margrethe 271. — Jørgen, Urmg. 271.
- Sick, Julius Frederik, Kmhr. 29 66.
- Sidelmann, Amtmand 271. — Mag. 271.
- Sielewski, Carl Rudolph 195 198 f. 203 206 208 f. — Joseph 195 f. 198 206 209. — Ludvig Ignatius 195 198 f. 201—09 213. — Marie Elisabeth 194 f. 209. — Rose 195 f. 198 209. — Rudolph Romuald, Greve 194—214. — Theresia 194 f. — Wilhelmine Henrica 195 199 203 f. 208—10 212.
- Sielle, Øllegaard Charlotte 113.
- Siemsen, v. Siemsen, Cecilie Cathrine 115. — Christine 115. — Harald Rolf Viggo, Amtsfv. 115. — Jacobine Caroline 115. — Jens, Landinsp. 114. — Johanne Emilie 115. — Nicolai Wilhelm, Bagermst. 115. — Sophie 114. — Wilhelm Godske, Amtsfv. 114
- Sigholt, Jens Thomassen, Foged 271. — Thomas (Thomassen) 271.
- Simesen, Christiane Birgitta 117. — Christine Sophie Antonette 117. — Søren, Major 117.
- Simonsdatter, Maren 188.
- Simonsen, Hans 185—87. — Nis 185. — Peter 185. — Vedel 136.
- Sjællandsfarer, Timme 142.
- Skau, Margrethe 75.
- Skriver, Peder Nielsen 259.
- Sletting, Betzy Andrea Marie 74. — Peter Ephraim, Kpt. 74. — Petrine Margrethe 74.
- Smidt, Birgitte Cecilie 108. — Børge Pedersen, Hyrekusk 160. — Emilie Petrea Johansine 94. — Giertrud 160. — Jens, Isenkr. 94. — Marie Cathrine 94.
- Smit, Stud. 180.
- Smith, A. N. C., Pr. 172. — Hans Nissen, Tandtekn. 130. — Helene Margrethe 130. — Jonathan, Amtsfv. 130 f. — Lolo 131. — Petronelle Marie 86.
- Soldath, Cara Marguerithe 80. — V. G. F., Fabrikant 80.
- Sommer, Laurids 137. — Niels, i Pugholm 137.
- Sonne, Hans, Kapt. 82. — Jørgen Magnus, Amtsfv. 82. — Kirsten 82. — Mette Marie 82.
- Sorterup, Christine 100. — Jørgen, Hotelejer 100. — Louise Augusta 87 100. — Marthe Catharine 87.
- Spangsberg, Slægten 261.
- Spärck, Agnes Henriette 105. — Ida Emma Charlotta 105. — Johan Albert, Amtsfv. 105. — Johan Albert, Hrdsgfd. 105. — Rebekka Cecilie 105.
- Spier, Susanne Louise 73.
- Spiir, Catharine 79.
- Stabel, Nicolai, Pr. 142. — Tedichen 142.

- Stadfeldt, Snæbiörn Asgeyrson, Borg-
mst. 250 255.
- Stampe, Henrik, Baron 155. — Jonna,
Baronesse 154 f.
- Stander, Maria 194.
- Staudt, Henriette 124.
- Steen, Jacobine 127. — Johan Otto
Blikkensl. 127. — Marie Elisabeth
97 127.
- Steensen-Leth, Constantin, Amtsfv.,
88 101. — Frederikke Vilhelmine
88. — Henriette 88. — Marie 88.
— Vincens, Godsejer 88.
- Steenstrup, Dorothea Marie 79. —
Frederik Juul Dons, Slagtermst.
79. — Johs. Japetus Smith 42 67.
— Julie Frederikke 79.
- Steenum, Lærer 212.
- Stefánsdóttir, Jóhanna 124
- Stefánsson, Stefán Guðmundur, Amts-
forv. 124. — Valborg Martha
124.
- Steffens, Hanna 224 f 230.
- Steffensdatter, Marie 123.
- Stein, August Friderich, Bogtrykker
239—43 245 253. — (Steen) Eva
Sophie 217 f. — Maria Catharina
122.
- Steinicke, Ellen Elise Margrethe 112.
— Karl Robert Louis, Heste-
handler 112. — Marie Margrethe
112.
- Storm, Wiebke Catharina 231.
- Stouenberg, Andreas Rasmussen 161.
— Anna 161. — Caroline Lovise
162. — Dorothea Sophia 161. —
Dorothea Sophia 162. — Fritz
(Frederik), Fuldmgt. 160—62. —
Giertrud 161. — Guri Vilhelmine
Lovise 162. — Iver Rasmussen,
Fuldm. 160 f. — Kirstine 161. —
Marie 160. — Marie Elisabeth 161.
— Rasmus, Kanc.sekr. 161.
- Straarup, Anne Catharine 186 f. —
Anne Kierstine 186 f. — Hans
Simonsen, Gaardejer 186 f. —
Knud Simonsen, Gaardejer 186 f.
- Strasoldo, se Sielewski. — — Julius
Joseph, Greve 207.
- Struensee 221.
- Stybe, Augustine Margrethe 111.
- v. Stöcken, Cathr. Just. 136. — Chr.,
Gen.superint. 136. — Frederik 136.
— Frederik Carl Chr. 136. — Fried-
rich Georg 136. — Friedrich Ger-
hard 136. — Hans Heinrich, Etr.
136. — Jacob Heinrich 136.
- Suhm, P. F., 242 f. 254.
- Swane, Svane, Elise Vilhelmine 131.
— Ellen 131. — Hans Jørgen,
Amtsfv. 131. — Marie Cathrine
94. — Peter Daniel, Bgmstr. 131.
- Svanholm, Ane Hansine 107.
- Sveistrup, Caroline Cathrine 85.
- Svensen, Caroline 125.
- Sziermay, Anna Marie 195 f. 202 f.
- Særkær, Niels 159.
- Søeblad, Kirsten 142. — Lauritz Han-
sen 142.
- Søeborg, Ingeborg Magdalene Bar-
bara 96. — Peder, Sgpr. 96. —
Petraa 96.
- Søetoft, Eleonora Hedevig 216.
- Söhn, Anna Elise 107.
- Søningsen, Chr., Skibskapt. 234.
- Sørensdatter, Karen 137. — Karen
Marie 122.
- Sørensen, Anna 129. — Anne Cecilie
89. — Carl William, Sagfører 129.
— Caroline Cathrine 85. — Eras-
mus Jacobus, Amtsfv. 85. —
Hanne Christiane Nathalie 85. —
Lauritz, Sgpr. 85. — Michel,
Gaardmd. 124. — Karen 124. —
Philipine Christine 129. — Sofie
109.
- Tamdrup, Mette Marie 82.
- Tang Kristensen, se Kristensen.
- Tarben, Slægten 261.
- Tarbensen, Slægten 261.
- Tauber, Rektor 192. — Maria 102.
- Teilmann, Slægt 258. — Jørgen, Pr.
258.
- Telling, Henriette Frederikke 116.
- Terceira, Antonio José de Souza,
Hertug 11 64.
- Thaning, Thyga Elisabeth Christine
Thomine 95.
- Therese af Sachsen-Altenburg, Prsse.
65.
- Therkildsen, Anders, Møller, 113. —
Charlotte Amalie 113. — Øllegaard
Charlotte 113.
- Thiele, Anna Sophie 75. — Ida Hol-
ten 113. — Just, By- og Hrdsgd.
75. — Malwina Frederikke 75.
- v. Thile, Hermann, Statssekr. 223 230.
— Ottilie 223 230

- Thisted, J. O., Pr. 170. — Vald., Forf. 170.
- Thomsen, Ellen Marie 116. — Grimur Thorgrimsson, Mag. 63 69.
- Thorkelin, Grimur, Prof. 236—56.
- Thorlakson, Elisabeth 95. — Grimur Carl Chr., Tandlæge 95. — Ida Charlotte 95.
- Thortsen, Johanne Cathrine 77.
- Thorvaldsen, Bertel I 15 45 f.
- v. Thrane, Thrane, Chr. Wildenrath Fredr. Caspar Conrad, Oberst 188. — Christiane Frederikke 188. — Kirstine Margrethe 105.
- Thura 254.
- Thyberg, Henriette Oline 145.
- Thymann, Ebba 82. — Georg, Godsejer 82. — Kathrine 82.
- Thyra af Danmark 228 230.
- Tieck, Ludwig 224 f. 230.
- Tiedemann, Annette Sophie Elisabeth 91. — Gerhard Chr., Købm. 91. — Helene Caroline 91.
- Tillisch, Nicolina Antonetta 202.
- Tonboe, Slægten 261.
- Top, Anna Sophie 80.
- Tornøe, Alhed Marie 100. — Dorteia Vilhelmine Caroline Adolphine 71 92. — Eleonora Jacobine 71. — Jens Wenzel, Birkedom. 71. — Jørgen, Amtsfv. 87 100. — Louise Augusta 87 100. — Pauline Hansine 87. — Wentzel Ulrich Jensen, Kbmd. 100.
- Tranberg, Anne Birgitte 119. — Gjertrud Kirstine 120. — Jørgen, Hrdsgfd. 120.
- Treschow, Charlotte Louise 130.
- Trojel, Anna Alette Kirstine 126. — Frederik Chr. Ludvig, Overlærer 125. — Ludvig Thomas, Amtsfv. 107 125 f. — Margrethe Frederikke Augusta 125.
- Tryde, Stiftsprovst 172.
- Trøstrup, Anne Margrette Toersdatt. 232. — Jens Andersen 261. — Wit Thorssøn 232.
- Tscherning, Karen Marie 74.
- Tulinus, Johanne 124. — Theodor, Paraplyfabrk. 124. — Valborg Martha 124.
- Tullesdatter, Kirsten 186.
- Tuxværd, Anna Henriette 71. — Axel Otto Georg, Amtsfv. 71. — Christiane Frederikke 71. — Georgine Adolphine 71. — Jørgen Henrik, Toldkass. 71.
- Tvermoes, Anna Catharina 100. — Mads Jacobsen, Agent 100. — Marie Cathrine 100.
- v. Tümpling, Ludw. Carl Curt Friedr. Wilh. Georg, Kapt. 22 65.
- v. Uhlenstein, Uhlensted, Anna Margretha 140 f. — Carl August 140 f. — Carl Ulrich, Ltnt. 139—41. — Catharina Johanna 139 f. — Catharina Johanna 140. — Eleonora Maria 140. — Johan Chr. 140 — Margaretha Catharina 140 f. — Wollert Elsnits 140.
- Ulrich, Anna Magdalene 86. — Cathrine Elisabeth Salome 94.
- Urup, Slægten 257.
- Waage, G. H., Pr. 171.
- Wade, Johan, Kapt. 143.
- Wagner, Esther 134. — Johan Gotfried 134.
- Walcke, Danselærer 193. — Friderica Lovisa 193.
- Valdemar af Danmark, Prins 228.
- de Walden and Seaford, Charles Aug. Ell., Lord Hovard, Gesandt 11 16 18 32 64 66.
- Vargas-Bedemar, Edouard Romeo, Greve, Mineralog 13 15 65.
- Warrer, Annie Eliza 116. — Jens Jacobsen, Skipper 115: — Mette Cathrine 115. — Søren, Amtsfv. 115.
- Wartberg Peter 197.
- Vasa, Gustav 142.
- Wassmus, Charles Philip, Kirurg 234. — Charlotte Frederika 234.
- Wathne, Frederikke Vilhelmine 88. Karen Tomine 88. — Tønnes Chr. 88.
- Vedel, Anna 131. — Ernst, Stationsforst. 131. — Lolo 131.
- Vedel Simonsen, se Simonsen.
- Wegge, Anne Margrethe 94. — Chr. Frederik, Skovrider 94. — Hans Gerdes, Amtsfv. 94. — Rosalie Constance 94.
- Weidemann, Conrad, Grosserer 109. — Conrad Daniel, Amtsfv. 93 109. — Vilhelmine Elidane 109.
- Weilbach, Drude Margrethe 113. — Frederikke Johanne 113. — Johan.

- Philip, Fabrikør 113. — Johannes, Amtsfv. 113.
- Veis, Johan Chr., Murer 139. — Marie Magdalene 139.
- v. Weldingh, Weldingh, Daniel Chr., Major 114. — Frederikke Wilhelmine 114. — Juliane Marie 114.
- Wellendorf, Cathrine Elisabeth Salome 94. — Hans Chr. Eggert, Skovrider 94. — Rosalie Constance 94.
- Wendt, C., Ghkfrd. 1.
- Venster, Dorothea 110.
- Werner, Slægt 258. — Catharina Henriette Wilhelmine 78. — Chr. Frederik Wilhelm, Styrmd. 78. — Johannes, Prof. 221. — Peter Chr. Wilhelm, Amtsfv. 78. — T. M. 258. — Vilhelmine Christine Marie 78.
- Vermehren, Edvard, Isenkr. 103. — Louise 103. — Sophie 103.
- Wesseltoft, Fred. Iver v. Ahnen 272. — Karen (Kathrine) 272.
- West, Bodil 85. — Eleonora Christine 85. — Hans Peter, Gaardejer 85. — Peter Hansen, Amtsfv. 85.
- v. Westen, Caroline Louise Frederikke 88.
- Vestenie, Slægten 257.
- Wetterberg, Emma Frederikke Lovisa 105.
- van de Weyer, Gesandt 54 68.
- Wiborg, Niels, Gen.kr.komm. 55 68.
- Wichmann, Chr. Bager 104. — Hermine Margrethe 104. — Philine Louise 104.
- Victoria, Dron. 18 24 35 37 41 45 49 51 f. 60 67 69. — Marie Louise, Hertuginde af Kent 60 69.
- Widerøe, Rebecca Eweline 81.
- Wilde, Alexander Johan Sophus Just, Amtsfv. 91 113. — Charlotte Amalie 113. — Christiane Petronelle 113. — Ida 113. — Johan Paulitz, Amtsfv. 113. — Olga Johanne Albertine 114. — Otto Alexander Klemme, Kommandør 113. — Tewis, Bgmstr. 113.
- Vilhelm (Georg I) af Danmark, Konge af Grækenland 228 230. — I af Holland 22 65. — III af Preussen 22 65. — I af Tyskland, Kejser 22 65. — I af Hessen, Kurfyrste 221. — af Hessen-Cassel, Landgr. 66. — Paul Leop. af Sl. H. S. Gl., Prins 63 230.
- Wilhelmine Caroline af Danmark, Prsse 221. — Marie af Danmark, Prsse. 226. 230.
- Villaume, Emma Caroline 130.
- Willumsen, Slægt 257. — Ane 2. — Even 257.
- Wilman, Friderica 195 198.
- Wilson, Robert Thomas, Sir 44 67.
- Wilsted, Bothilde 122. — Dorthea 122. — Peter Christiansen, Lods 122.
- Wilstrup, Amalia Frederikke Albertine 107. — Chr. Petersen, Skrædermst. 106. — Johanne Marie 106. — Johannes Wilhelm, Amtsforvalter 106 108.
- Vinceli, Margaretha Dorothea 231.
- Winckler, Christiane Ernestine 91.
- Vind, Helle 143.
- Winding, Andreas Daniel, Procurator 210. — Anna Elisabeth 210. — Ole Adolph Maro, Kunstdrejer 210.
- Winkel, Slægten 262.
- Winther, Chr. 26—28 30 66.
- Wirzawski, Elisabeth 195 202 204.
- Wissing, Esbern Sørensen, Dyrlæge 75. — Ingeborg 75. — Karen Sophie 75.
- With, Abelon Christine 128. — Allan Amtsfv. 119 129. — Gudrun 119. — Ida 119. — Peter Nicolai, Kontorchef 119.
- Wittgenstein, se Sayn-W.
- Witzke, J., Skrædd.mst. 150 155.
- Vogelius, Helvig 253. — Peder, Sgpr. 238 253.
- Vogt, Frederik Sigfred, Chargé d'affaires 12 65.
- Woldsen, Slægten 261.
- Wolf, Cathrine Elisabeth 110. — Eduard Peter Wilhelm, Amtsfv. 96 103 110. — Hans Eiler, Sgpr. 110. — Ida Cathrine Dorothea Caroline 111.
- Wolf-Jürgensen, Alwina Dor. Cath. 99. — Elna Christine 99. — Leopold Anton Oscar Mar., Amtsf. 99 117. — Niels Gjessing, Lærer 99.

<p>Volkersen, Frederik, Sgpr. 110. —
Frederikke 110. — Kirstine Mar-
grethe 110.</p> <p>v. Wolzogen, General 223. — Anna,
Bsse. 223 230. — Pauline, Bsse.
223 230.</p> <p>Worm, Henriette Maria 77. — Oluf
253.</p> <p>Wormstrup, Henriette Louise Amalie
72.</p> <p>Worsaae, Jørgine 90.</p> <p>Wulff, Ane Elisabeth 118. — Henriette
145.</p> | <p>Wynn, Henry Watkin William, Ge-
sandt 14 40 65 67. — Hester Fran-
ces, Lady 36 67.</p> <p>de Yznardy, Josef, Gesandt 202 204.</p> <p>Zacho, Anna Sophie 101. — Jens Peter
Snedker 101. — Karen Marie
101.</p> <p>Zahle, Ida Wilhelmine Augusta 100.</p> <p>Zedler, Oline Cathrine 94.</p> <p>Ziegler, Margrethe 135.</p> <p>Ægidius, Slægten 260.</p> <p>Æreboe, Rasmus 197.</p> |
|---|---|
-

